

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૨૦૧૮૫ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ પેગંબરના મુદ્રાણ
સમયો

વિષય ૫૭ : ૨૬

૭૮૬

તમામ દુન્યા માટેના

મહાન પેગમ્બર (સ) ના

મુખારક ફરમાનો.

(આ કીતાબમાંના પેહલા ભાગમાં દુન્યાની
તમામ કોમોને એક પેગામ દાખલ કર્યો છે.)

રચી જપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

અબ્દુલ્લાહ અલાદીનભાઇ આહમદી.

અલાદીન બીલ્ડીંગસ આફફર્ડસ્ટ્રીટ.

સીકંદરાબાદ (હબન.)

—:૦:—

અમદાવાદ-કાળુપુર ટંકશાળ પાસે, ધી 'યુનિયન પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ'
કંપની લી૦ શા. મોહનલાલ ચીમનલાલે જાપ્યું.

આવૃત્તી ૪ થી

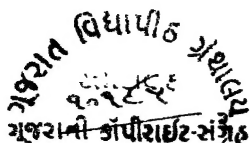
પ્રત ૧૦૦૦

હીજરી ૧૩૪૦

ઈ. સ. ૧૯૨૨

કી. રૂ. ૨-૦-૦

“ જે આખી રકમ તરફીએ ધસલામમાં જશે ”

AHMADIA MOVEMENT.

Founded by AHMAD of QADIAN, the Promised
World Messenger of the Latter days whom
God raised for the guidance of Humanity
in the present Age of Materialism.

PRESENT LEADER.—His Holiness HAZRAT MIRZA MAHMUD
AHMAD Caliph, II *Qadian, (Punjab, India)*

BRANCHES—All over India, Burma, Ceylon, China,
Mauritius, Mesopotamia, Persia, Arabia, Egypt, England,
United States of America, East & West Africa, Australia,
Missionaries, ENGLAND.—Professor MUBARAK Ali, B. A. B.T.

The Mosque, 63, Melrose Road.

Southfield London, S. W. 18.

AMERICA.—Doctor MUTTI MAHOMAD SADIQ,
B. Phil, A. S. P., F. P. C. London. F. C. Chrom. M. R. A. S.,
Editor Moslem Sun Rise,

Al Masjid, 4448 Wabash Ave Chicago, Ill U. S. A.

AFRICA.—Professor A. R. NAYYAR, Phil B.,

F. P. C. (Lond.) M. S. P.,

62, Bamgbose Street, Lagos Nigeria, West Africa.

AUSTRALIA.—Mr. HASSAN MUSA KHAN,

MAURITIUS—HAJIZ GHULAM MOHAMMAD, B. A.,

& HAFIZ OBAIDULAH.

CEYLON.—Mr. P. K. Lye.

30, Short's Road Slave Island Colombo.

CHINA.—Mr. GHULAM MUJTABA.

MESOPOTAMIA—SYED FATEH ALI SHAH.

SINGAPUR—HAKIM RAHMAT ALI.

JEDDAH.—HAJI A U BAKR YOOSUFF.

EGYPT.—SHAIK MAHMUD AHMAD,

19 Khairat, Roul, Cairo (Egypt)

દીખાયો.

ખિસમિલ્લા હિર રહમાનિર રહીમ નહમદહુ નુસલી
અલા રસુલ હિલ કરીમ.

પ્રુહાતઆલાએ ઇનસાનને પોતાની સરવે પેદાયશોમાં ઉત્તમ બનાવ્યો છે. અને આસમાની તથા ઝમીની પેદાયશોને તેની ખીલ-મત માટે રોકી છે. જેમાં ઘણીક પેદાયશોને ઇનસાનના સુખ સગવડ અને ખોરાક માટે પોતાના બનો વટીક કુરખાન કરવા માટે સરખ્યાં છે. એવા તે રહેમાનો રહીમના ઇનસાન ઉપરે અહેસાનો છે. ત્યારે ઇનસાનને શા માટે પેદા કરવામાં આવ્યો છે? ઇનસાનને પોતાના ખાલીકની તાબેદારીમાં પોતાનો બન અરપણુ કરવા માટે પેદા કરવામાં આવ્યો છે. અને એ ફરઝ ઇનસાન કેવી રીતે બબલી શકે તે માટે પ્રુહાતઆલાએ બ્યારથી આ દુન્યા પેદા કરી છે ત્યારથી દુન્યાની હરેક કોમમાં પોતાના પેગમ્બરો આદર કર્યા છે જેઓ મારફતે ઇનસાન તેની કેવી રીતે તાબેદારી બબલી શકે તેને લગતા કાયદા કાનુન શીખવ્યા છે જેનું નામ મઝહબ છે. પણ દુન્યાનો મોટો ભાગ પ્રુહાતઆલાના અહેસાનોની નાશુકરી કરે છે અને દુન્યાની મોજમબહમાં તથા સંસારી કામોમાં ચકચુર બની પ્રુહાતરફની ફરઝ બબલવામાં નીસફલ નીવડે છે. કેમકે દુન્યાના મોટા ભાગને મઝહબના નામનોજ કંટાલો છે. તેમાં આ કહેવા-તી સુધરેલી કેલવણીના લીધે મઝહબને આગલા ઝમાનાના બુના કીરસા ઠંડાવી તે મુજબ અમલ કરવા યા તે ઉપર કશો વીચાર વટીક કરવો પોતાના કીમતી વખતને બરબાદ કરવા સરખું સમજે છે. અફસોસ ઇનસાન એવી રીતે પોતાને બેઠરકાર બનાવી બેઠો છે પણ શું તે એમ સમજે છે કે તેને એ માટે કશું ખમવું ન પડશે? અલબત્ત તેને ખમવું પડશે અને તે બી સખત

ખમવું પડશે. કેમકે ઇન્સાનને તેની વફાત થતાંજ એક નવી ક્રીસમની ઝીંઢગીમાં દાખલ થવું પડે છે અને દુન્યામાં તેણે ખુદાતઆલા તરફની ફરજ કેવી રીતે બજાવી તે મુજબનો ત્યાં તે બહલો મેળવશે. જો કે ઘણા ખરા લોકો એ મુધરેલી કેલવણીના પ્રતાપે વફાત પછીની આખેરતની ઝીંઢગીનો બી ઇનકાર કરે છે પણ દરેક કોમના મઝહબમાં એ વીશે એક સરખી તઅલીમ છે. કેમકે દરેક મઝહબ ખુદાતઆલાએ પોતાના પેગમ્બરે મારફતે સ્થાપ્યો છે તે મુજબ દરેક પેગમ્બરે પોતાના ઝમાનાની કોમને એ બાબે તેઓ ઉપરની જવાબદારીની ચેતવણી બી આગલથી સમજાવી દીધી છે. અગર પોતાના અમલો મુજબનો લાવીશ્વમાં કરો બહલો મળનાર નથી એવી તઅલીમ જુદી જુદી કોમોના પેગમ્બરોએ આપી હતી તે કોઈ બી શખસ કોઈ સાથે કોઈ બી બલાઈ કરવાની દરકાર કરતે નહીં યા કોઈથી બદી કરવાને અટકતે નહીં. પણ દરેક પેગમ્બરે એ તઅલીમ આપી હતી કે સારા અમલો કરનારને બહેસ્તી ઝીંઢગી મળશે ને ખુરા અમલો કરનારને દોઝખી ઝીંઢગી મળશે. આખેરતની ઝીંઢગીનો ઇનકાર કરનારાઓએ સ્વપનાની હકીકત ઉપર ધ્યાન આપવું જોઈએ કે જ્યારે તેઓ બીછાના ઉપર પડેલા હોવા છતાં જુદી જુદી તરેહના દેખાવો જોય છે ખુશનુમા દેખાવ જોવાથી ખુશી ઉપજે છે અને ખડખડ હુશાઈ બી જવાય છે અને લાલાનક દેખાવ જોવાથી હેબતાઈ જવાય છે અને રકાઈને આંસુ બી નીકળી પડે છે. પણ સ્વપનો જાજી વાર ટકી રહેતો નથી તેથી તેની અસર તુરત જુદી જવાય છે પણ આખેરતની ઝીંઢગી સદા કાયમ રહેશે તેથી તેની અસર યાને મુખ અને દુખ બી સદા કાયમ રહેશે જે દરેક ઇનસાન આ દુન્યામાં પોતાના કરેલા અમલો યાદ કરીને સદા લોગવતો રહેશે. ખુદાતઆલાએ આપણને આ દુન્યામાં એકવાર આવે ઝીંઢગી આપી તે શું બીજી વાર ચેલી મીનોઈ જહાંનમાં આખેરતની ઝીંઢગી આપવા અશકતીવાન છે ? હરગીજ નહીં. માટે દરેક ઇનસાનની ફરજ છે કે

આ દુન્યામાં ખુદા પસંદ અમલો કરી આખેરતની ઝીંઠગાં સાફ સરસ તોશો તૈયાર કરે.

હવે ખુદા પસંદ અમલો કયા છે તે તપાસ કરવાની દરેક ઇનસાનની આ દુન્યામાં મુખ્ય ફરજ છે જે ખુદાનો ખરો મઝહબ હાંસલ કરી તે મુજબ અમલ કરવાથી બાબતી શકાય છે.

એમ તો દુન્યાના બધાજ મઝહબો શરૂઆતમાં ખરા હતા પણ પાછળથી દરેક કોમ પોતાના પેગમ્બરની ખરી તમલીમ ભુલ્લી જઈ તેની મારફતે સ્થાપાયલા ખુદાના ખરા મઝહબમાં પોતાના મનો વીકાર મુજબના ખોટા સુધારા દાખલ કરી પોતાના એક મઝહબના અનેક ફીરકા બનાવી બેઠી. આ ઉપરથી ખુદાતઆલાએ ૧૩૦૦ વરસ ઉપર આખી દુન્યાના પોતાના સરવે બંદાઓમાં એક સરખો ભાઈ-ચારાનો સંબંધ સ્થાપવા ઇસલામ મઝહબ મુકરર કર્યો અને ફરમાવ્યું કે “જે કોઈ ઇસલામ સીવાય બીજા મઝહબ પ્રમાણે ચાલશે તો તેની પાસેથી તે કબુલવામાં આવશે નહીં અને તે આખેરતમાં નુકસાન ખમનારાઓમાંનો થશે (કુરાન પ્રકરણ ૩ આયત ૭૪)

અને એ મુજબ જેમ જેમ દુન્યાના લોકોને ઇસલામમાં દાખલ થવાની ગંભીર ફરજની ખબર પડતી ગઈ તેમ તેમ ઇસલામ મઝહબમાં ભુલી ભુલી કોમોના લોકો ભેગા થવા લાગ્યા અને તેથી એની સંખ્યા લગભગ ૪૦ કરોડ સુધી વધી ગઈ છે અને દીનપર દીન વધારો થતોજ જાય છે. અગર ખુદાતઆલા ચાહે તો આખી દુન્યાના સરવે ઇનસાનોને એક પણમાં ઇસલામ કબુલવાની હીદાયત આપી શકે છે પણ તેણે કોઈ પર બીજાણુ નાખીને એ મઝહબમાં દાખલ થવાની ફરજ મુકી નથી કેમકે એને તો ઇનસાનની અઝમાઈશ લેવાની છે કે કોણુ તેના ફરમાનને તાબે થાય છે અને કોણુ ઇનકાર કરે છે તે મુજબ તેઓને આખેરતમાં બદલો આપનાર છે.

પણ જેવી રીતે આગલી કોર્મો પોતાના મઝહબમાં બગાડ કરી ભુદા ભુદા ફીરકામાં વેહેંચાઈ ગઈ તેવીજ રીતે ઇસલામીઓ બી અસલ ઇસલામ મઝહબ બગાડી નાખી ભુદા ભુદા

ફીરકામાં વેહચાઈ ગયા. પણ ખુદાતઆલાને આખી દુન્યા સારી
એકજ મઝહબ અને એકજ ફીરકો કાયમ રાખવું મંજૂર હતું
તેથી ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) મારફતે ઝાહેર કરાવ્યું
કે ઇસલામમાં ૭૩ ફીરકા થઈ જશે અને તેમાંના એક ફીરકો
સીવાય બધા દોઝખી ઠંડશે. કેમકે ન્યારે ખુદાતઆલાએ આગલી
દોઝખોને પોતાના એક ખરા મઝહબના બુદા બુદા ફીરકો બનાવી
એસવાથી તે સરવે ફીરકો રદ બાતલ કરી સરવે માટે એક સા-
માન્ય ઇસલામ મઝહબ સુકરર કર્યો ત્યારે ખુદા ઇસલામીઓ તે
એક ખરા મઝહબના સખ્યાબંધ ફીરકો બનાવી એસે તે ખુદા-
તઆલા કેમ કબુલે તેથીજ તેણે ઝાહેર કરી આપ્યું જે ઇસલામ
મઝહબમાં એક સીવાય બાકી સરવે ફીરકો દોઝખી છે. હવે જે
જે ઇસલામીઓ બુદા બુદા ફીરકામાં વેહચાઈ ગયા હોય અને તે
દરેકફીરકાના કહેવાતા ધરમગુરૂઓ તથા આલીમો પોતાનોજ ફીરકો
ખરો છે એમ પોતાના ફીરકાના લોકોના મગઝપર ઠસાવી તેઓને
હુક ફીરકાની શોધમાં જવા ન દે તેવા ધરમગુરૂઓ તથા આલી-
મોની કોશેશો તોડવા ખુદાતઆલાએ ઇસલામના મહાન પેગમ્બર
(સ) મારફતે ઝાહેર કરાવ્યું જે “એશકે ખુદાતઆલા દર સદીની
શરૂઆતમાં આ ઉમતના માટે એક એવા શખસને ઉલો કરશે જે દી-
નને તાઝો કરશે” એ સુબળ દર ઇસલામી સદીની શરૂઆતમાં
ઇસલામી આલમમાં એવા શખસો ઝાહેર થતા ગયા અને ખરો
ઇસલામી ફીરકો સ્થાપતા ગયા. જો કે ન્યારે બી એવો ખુદાનો
પ્રતીનીધી દર સદીની શરૂઆતમાં ઝાહેર થતો ત્યારે ઇસલામના
દરેક ફીરકાના કહેવાતા ધરમગુરૂઓ તથા આલીમો તેને તોડી પા-
ડવાની દરેકે દરેક કોશેશ કરતા કેમકે નહીં તો તેઓના ફીરકામાંથી
લોકો ઘટી જાય જેથી તેઓને વખૂદા પરા નુકસાન થાય પણ
ખુદાતઆલાને તો પોતાના બંદાઓને દોઝખી ફીરકામાંથી ઓ-
ડવી એક ખરો ફીરકો સ્થાપવો મંજૂર હોય છે તેથી પોતાના
પ્રતીનીધીની સલાહ સુરજની રીતની સુબળ આખી દુન્યામાં આ-
શકાર કરી આપે છે જેથી લાગે ઇન્સાનો જેઓને આમૈરતને
જો હોય છે તે પોતાના કહેવાતા ધરમગુરૂઓ આ આલીમોની આ

દુન્યાની કોઈ બી વાતની દરકાર કર્યા વીનાં ખુદાના પ્રતીનીધી-
ને તાબે થાય છે જેની સંપુરણ વીગત આ ક્રીતાબમાં દરશાવવા-
માં આવી છે.

આ ઝમાનામાં દરેક કોમ પુકાર કરી રહી છે કે દીનદારી
ગટી ગઈ છે અને બદકારી વધી ગઈ છે તેથી દરેક કોમ પો-
તાની મજહબી માન્યતા મુજબ એક રાહબર માટે ફરયાદ કરી
રહી છે. રાહબર તો અફરજ જોઈએ (કારણ કે દુન્યાના કોઈબી
મામલામાં ઉપરી વગર તો આલેજ નહી) પણ તે રાહબર રૂહાની
જોઈએ ન કે મી. ગાંધી યા મી. મહમદઅલી યા મી. શોકતઅલી
જેવા દુન્યાદાર યા રાજદુવારી રાહબર. એવા રાહબરોથી ન બદકારી
ગટે ન દીનદારી વધે. કારણ કે એવા રાહબરોને માનવાથી એ ઉમેદ
નથી ઉત્પન્ન થતી કે આખેરતમાં તેઓને સારો બદલો મળશે, ન
એ ખોડ ઉત્પન્ન થાય છે કે એઓના ઇનકારથી આખેરતમાં
દુખદાયક અઝાબનો લોગ થવું પડશે. જે રાહબરના માનવાથી
આ ઇનકારથી આખેરતમાં સારો યા નરસો બદલો મળવાની
ખાત્રી હોય તેવાજ રાહબરના અહેરાતથી બદકારી ગટે
અને દીનદારી વધે. એવો રૂહાની રાહબર ખુદાતઆલાના ખાસ
હુકમથીજ અહેર થાય છે અને તે ખુદાનો પ્રતીનીધી કહેવામ
છે. મી. ગાંધી યા મી. મહમદઅલી એવા રૂહાની રાહબર
હોવાનો દાવો કર્યોજ નથી તેથી એવાઓને માનવાની કશી ફરજ
બી નથી.

ઈસલામની સ્થાપના આગમજ એવા રૂહાની રાહબર અ-
થવા ખુદાના પ્રતીનીધી દરેક કોમમાં અહેર થતા હતા પણ ઈ-
સલામની સ્થાપના પછી ઈસલામ સીવાય બીજા કોઈ બી મજહ-
બમાં એવા પ્રતીનીધા અહેર થયાજ નથી કારણ કે જ્યારે ખુ-
દાતઆલાએ દુન્યાની તમામ કોમો માટે ઈસલામને એક છેલ્લા
અને સામાન્ય મજહબ તરીકે ઠેકવી આપ્યો તો તે પછી ખુદા
ખુદા મજહબોમાં પોતાનો પ્રતીનીધી અહેર કરવાની કશી અફરત
બાકી રહીજ નહી. જેની સતવાર હકીકત આ ક્રીતાબમાં દરશા-

વવામાં આવી છે. જો કે દરેક કોમમાં મરમશુદ્ધો છે. તે બીજો એક નહીં પણ અનેક છે પણ તે ખુદના પ્રતીનીધી ન કહેવાય. ખુદનો પ્રતીનીધી તો ખુદના હુકમથીજ ઝાઢેર થાય અને તે બાપુકાર પોતાની નેમણુક વીસે દુન્યામાં આશકાર કરે અને તેની તઅલીમમાં એવી ફકની અને અમતકારીક અસર સમાયલી હોય છે કે જેની પેરવીયા ગમે એવો બદકાર શખસ બી અખલાકવાળો બની જાય અને તે પછી બાપુદા ઇનસાન બની જાય. અને તેનો સંબંધ ખુદ સાથે એવો જોડાઈ જાય છે કે જેથી તે આ દુન્યામાંજ ખુદને જોઈ શકે છે યા તેનો સાથે વાતચીત કરી શકે છે.

અગર દુન્યાના કોઈ બી મઝહબમાં યા કોઈ બી કોમમાં એવી ખુશીવંતી તઅલીમ ધરાવનારો હાવેદાર ખુદના પ્રતીનીધી તરીકે ઝાઢેર થયો હોય તો તે પોતાની સત્યતા ખાતર તથા પોતાના મઝહબની શેષાઈ ખાતર એને લગતી સામેતીઓ સાથે પખલોકમાં ઝાઢેર થાય તો આ ખાકસાર આજુબ તેને રૂ ૧૦૦૦૦) નો ઇનામ આપવા બંધાય છે.

એકજ ઇસલામી ખુજ ગ જેઓ એવી ખુશીવંતી તઅલીમ સાથે ખુદના પ્રતીનીધી તરીકે આજ ૪૦ વરસ થયા દુન્યામાં જગઝાઢેર થયા છે તે પંજાબ તરફ આવેલા કાદયાન નામના ગામના હઝરત મીરજા શુલામ આહમદ સાહેબ છે. જેઓના દાવા તથા તઅલીમને લગતી સંપુરણ વીગત આ કીતાબમાં દરશાવવામાં આવી છે.

આ પેગામથી વાકેફ થયા પછી હરેક શખસ પછી તે ઇસલામી હોય યા ગેર ઇસલામી એ સત્યતાની ખાત્રી કરવા એઓને માની એઓની તઅલીમ મુજબ અમલ કરશે તો થોડાજ દ.હડ.માં ઉપલી ખુશીઓનો અમતકાર તે ખુદ પોતામાંજ જોઈ શકશે અને તે પછી તે બીજાઓને બી એ સત્યતા ઝાઢેર કરવા ખાતુર થશે અને એ રીતે તે બીજાઓ માટે બી એક નેમમત અનં રહેમત સમાન થઈ પડશે.

હવે ઘણેજ ભાવ્યશાલી છે તે શખસ જે આ અતી અ-
અત્યની બાબત વીસે પોતાથી બનતી ફરેક પ્રમાણીક અને અપ-
ક્ષપાત કોશેશ કરી પોતાની પુરેપુરી ખાત્રી કરી લે અને તે પછી
ખુદા ખાતર પોતાના નફસ સાથે જંગ કરી એ મહાન સત્યતા
કેળુલ કરે અને ઘણેજ અભાગ્યો છે તે શખસ જે આ અતી
અગત્યની બાબતને પોતાની અજ્ઞાતા યા બેપરવાઈ યા તકોબ-
રીના લીધે હરી કાહડી પોતાના નફસ ખાતર ખુદા સાથે જંગ
કરી એ મહાન સત્યતાનો ઇનકાર કરે.

છેલ્લે તે રખીલ આલમીનની હુજુરમાં મુજ આકસાર
આજની એ નમનતાઈ ભરી દુઆ છે કે ઓ રહેમાનો રહીમ
પરવરદીગાર તું આ કીતાબના તમામ વાંચનારાઓ જેઓ સ-
ત્યના તલબગાર હોય તેઓ ઉપર તારા ફઝલો કરમ ભરેલી રહે-
મત વરસાવ અને આ ઝમાનામાં તારા તરફથી ઝાહેર થયલા
મહાન પ્રતીનીધીના દાવા તથા તઅલીમની સત્યતા તેઓ બહુજ
આસાનીથી સમજી શકે અને કોઈના બી ખોફ વીના હીમતથી
કબુલી શકે એવી નેક તોણીક તેઓને ઇનાયત ફરમાવ અને મુજ
સુનેહગારના તમામ ગુનાહો બક્ષી આ ભાગી તુટી કોશેશને
કેળુલ ફરમાવ.

રખીલના તકબીલ મિન્ના ઈન્નકા અને તસ સુમીઉલ
અલીમ. આમીન. સુમ્મ આમીન. યા રખીલ આલમીન.

સીકંદરાબાદ.

આકમાર

તા. ૨૦ મી જુન ૧૯૨૨ } અબદુલ્લાહ અલાદીનસાઈ આહમદી

સાંકલ્પું.

ધનસાન શા માટે પેદા કરવામાં આવ્યો છે પાને ૧-૨
ખુદાની તાબેદારી માટે-અઝમાઇશ માટે-આખેરતની ઝીંદ-
ગીના દરજ્જા.

ખુદાતઆલા તરફથી દુન્યામાં પેગમ્બરોનું આહિર
થવું શું હેતુ ધરાવે છે ? પાને ૩-૪

જ્યારે બી કોઈ પેગમ્બર આહિર થાય ત્યારે તેનું સાંભલવું
તથા પોતાને સુધારવું-દરેક કોમમાં પેગમ્બર આહિર થયો-એકજ
ખુદાને માનવાની એકસરખી તબલીમ

આગલા અમાનાઓની પ્રજાઓપર થયેલી અઝ-
માઇશ. પાને ૫-૮

દરેક કોમ ખુદા સાથે બીજા પુજ્યો ભેડવાના શીરકના ન
માફ થઈ શકે એવા ગંભીર ગુનાહમાં ગીરફતાર-તેઓને સુધાર-
વા ફરી ફરી પેગમ્બરોનું આહિર થવું-દરેક પેગમ્બરની થતી મ-
શકેરી તથા તેઓને ખોટા પાડવું અને પોતાના વડવાઓના
ખોટા મઝહબોપર ચીટકી બેસવું-પેગમ્બરને તાબે થવુંજ ભે-
દ્ય-તેની તાબેદારી તે ખુદાની તાબેદારી છે.

ઇસલામ તમામ દુન્યા માટેનો એક સામાન્ય મ-
ઝહબ છે. પાને ૯-૧૮

ઇસલામના મહાન પેગમ્બર દુન્યાની તમામ કોમો માટેના
એક સામાન્ય પેગમ્બર છે-ઇસલામ સંપુરણ મઝહબ છે-ખુદા
સીવાય ધનસાન હેવાન યા સુરજ ચંદ્ર આતસ પાણી વગેરેને
પુજવું શીરક છે-કોરાને શરીફ ખુદા તરફની કયામત સુધી કા-
યમ રહેનારી સંપુરણ કીતાબ છે-એને સંભાળવાનો ખુદાનો
વાયદો.

ગેરઇસલામીઓપર અઝમાઇશ પાને ૧૯-૨૩

આગલા પેગમ્બરો ખાસ ખાસ કોમો માટે હતા-તેથી તે-

જીના મઠહો અમુક હતા-દરેક ગેરધસલામી કોમ શીરકમાં ગીરફતાર છે-તેઓની પાસે ખુદાઈ કલામવાદી કીતાબ અસલી સંપુરણમાં હાલતમાં નથી-જ્યાં સુધી તેઓ સત્ય ઇસલામ કબુલે નહીં ત્યાં સુધી તેઓની નબત નથી.

ઇસલામીઓ પર અઝમાઈશ પાને ૨૪-૪૧

ઇસલામીઓ મોટે ભાગે કોરાને શરીફને સુશકીલ કીતાબ સમજી અરથ સદવું ગુનાહ સમજે છે-ખુદા ફરમાવે છે તે સમજવા માટે આજ્ઞાન છે-તેઓના દીલો ઉપર તાલાં છે-કોરાનનુ સમજવું છોડી દીધાથી ઇસલામમાં ૭૩ ફીરકા થઈ ગયા-અધા એક બીજને ગુમરાહ સમજે છે-તેઓને ફરી ખરા રસ્તા પર લાવવાનો ખુદાનો વાયદો-દર ઇસલામી સદીની શરૂઆતમાં ઇમામે ઝમાનનુ ઝહેર થવું-તેની મારફતે આશકાર થતો સત્ય ઇસલામ કબુલવા વખર નબત નહીં.

દરેક ઇસલામી પર પોતાના ઝમાનાના ઇમામને ઓળખવાની અતી ગંભીર ફરજ પાને ૪૨-૭૩

સુન્નીઓની હદીસો સુન્ન-શીઆઓની હદીઓ મુજબ-આલ તથા એહલેએતનો અર્થ-ઇમામતનો સીલસીલો કયામત સુધી જારી રહેશે-આ ઝમાનાને ઇમામ-તેના સીલસીલામાં દાખલા થવાની બધમતની શરતો-તેની તઅલીમ-નામની બધમત કબુલ નથી.

મસીહ અને મેહેદી પાને ૭૪-૮૫.

ખુદાનો પ્રતીનીધો ત્યારે ઝહેર થાય છે જ્યારે હોકો ગુમરાહ થયલા હોય છે-પ્રતીનીધીની ઝરૂરત બી ત્યારેજ હોય છે-આજલા મસીહ ઇસા (અ) ઝહેર થયા ત્યારે ચાહુદીઓતો હોલત તથા તેઓની વતજુક-ઇસલામીઓની આબાદ તેવીજ હોલત તથા વર્તજુક-ઇસા (અ) વીસે ખોટો અકીદો કે તેઓ આસમાન પર ગયા અને આસમાનથી હતસિ-કોરાને શરીફમાં

યા હદીસોમાં આસમાન શબ્દ છેજ નહી-બલકે સાફ ફરમાનું છે કે તે ઇસલામીઓમાંથીજ આહર થશે.

ઇસા (અ) ની વફાતની સાબેતીઓ. પાને ૮૧-૧૦૪
કારાને શરીફ તથા સહી હદીસો મુજબ-હઝરત રઘુલ્લાહ (સ) ની શાક્ષી-એઓને ઇસા (અ) તથા બીજા તમામ પેગમ્બરો ની ફહોએ સલામ કરી.

ઇસા ઇબને મરયમ નામના બે જુદા શખસો હો-
વાની સાબેતીઓ. પાને ૧૦૫-૧૫૮

મુસાઈ સીલસીલાના મસીહ ઇસા ઇબને મરયમ તથા મ-
હમદી સીલસીલાના મસીહ ઇસા ઇબને મરયમ-તે બેઉની સરખામણી
તે બેઉના જુદા જુદા આકારો-જેહાદની હકીકત-પ્રીટીશ ગવર્નમેંટ
મઝહબનુ છુટાપણુ આપનારી બહુ લાલી અને આદીલ સરકાર
છે-દબબલની હકીકત-ઇસલામીઓની માન્યતા મુજબ મસીહ
તથા મેહેદીનો ઇનકાર કરનાર કાફર તથા ઇસલામથી ખારીજ.

આ ઝમાનામાં ખુદાતઆલા તરફના એક મહાન
પ્રતીનીધીના આહર થવા વીસેની જુદા જુદા મઝહબોની
માન્યતા. પાને ૧૫૯-૨૩૮

હીંદુ માન્યતા-ખ્રીસ્ત માન્યતા-જરથોસ્તી માન્યતા-ચાહુદી
માન્યતા-ઇસાઈ માન્યતા-ઇસલામી માન્યતા-હઝરત કીશન, હઝરત
જરથોસ્ત, હઝરત બુધા (અ) ખુદાના ખરા પેગમ્બરો હતા-ફરેક કોમ
માને છે કે આ ઝમાનામાં તેઓના વફાત પામેલા પેગમ્બર પાછા
આહર થશે-તે દુન્યાની તમામ કોમોનો એક સામાન્ય જગતસુદ
હશે-જે વફાત પામે તે બીજીવાર દુન્યામાં ન આવી શકે-બીજે
જ થયસ તેના જેવી સીફતો તથા ખુબીઓ સાથે આહર થાય-
ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) માં દુન્યાની તમામ કોમોના
પેગમ્બરોની સીફત તથા ખુબીઓનો સમાવેશ-એઓના જેવે

મસીલ ઝાંઘેર થયે તો આગલી સરવે કોમોના પેગમ્બર ઝાંઘેર થયા—આ ઝમાનામાં ઝાંઘેર થયલા પ્રતીનીધીની તેવીજ શાન—હઝરત મહમદ (સ) બેશક ખાતમુન નખીધન છે—આ ઝમાનાના પ્રતીનીધીની નખુવત તે ખુદ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) નીજ નખુવત છે—જ્યારે ખુદના પ્રતીનીધીનો ઇનકાર થાય ત્યારે ખુદા આફતો વરસાવે છે—ખોટો પેગમ્બર કતલ થઈ જાય—ખાઈખલનો પુરાવો—લાહોર ખાતે બરાયલી કાન્ફરેન્સમાં તમામ ગેર ઇસલામી મઝહબો ઉપર ઇસલામની હુજત પુરી થઈ—ઇસલામી આલીમો ઉપર હુજત—ખુદા તરફ દોરવનારા પ્રતીનીધીને કખુલવામાં કશો જોખમ નથી—આ ઝમાનાના પ્રતીનીધીના ફરમાનો—એઓની વક્ત—મોલવી સનાઉલ્લાહની હકીકત—લાહોરીઓની હકીકત ઇસલામીઓનો ખરો ખલીફા કોણ ?

છેલ્લા થોડાક શબ્દો. પાને ૨૩૬-૨૫૮

દરેક ગેરઇસલામી કોમ શીરકમાં ગીરફતાર—ઇસલામીઓ માટે ભાગે શીરકમાં ગીરફતાર—આ ઝમાનામાં ખુદાનો ગઝબ લડકવાના કારણો—બે પવીત્ર પેગમ્બરો વીસે ઇફરાત તફરીત—ઇસલામીઓ પર ફરજ—ખરો ઇસલામ એખત્યાર કરવો—તન મન અને ધનના ભોગે તેને પોતાથી બને તેવી રીતે ફેલાવવો—રૂ. ૧૦૦૦૦) ના ઇનામ સાથેની ચેલેન્જ—ઇનકાર કરનારાઓનો આખેરતમાં થનારો ફેજ.

આહમદી જમાઅતમાં દાખલ થનારાઓ શાહ ખઈઅતનો ફારમ પાને ૨૫૬-૨૬૨

આ કીતાબમાં આવેલી મુખ્ય બાબતો વીસેની કોરાને શરીફની આયતો તેના અરબી શબ્દો તથા અર્થો સાથે. પાને ૨૬૩-૨૬૦

ઇનસાનને શા માટે પેદા કરવામાં આવ્યે! છે—ઇસલામ

તથા તેની આગમજના સરવે મઝહબો ખરા છે અને તે ખુદાના ખરા પેગમ્બરો મારફતે સ્થાપવામાં આવ્યા છે-શીરક-આગલા ઝમાનાઓનાં ઝાહેર થયલા પેગમ્બરો-ઈસલામ-કોરાને શરીફ-ઈમામત ખુદા તરફથી મલે છે-દરેક ઈસલામીપર ખુદા તરફના ઈમામને માનવાની ફરજ-આ ઝમાનામાં ખુદાત-આલા બે પવીત્ર પેગમ્બરો વીસે થતી ઈફરાત તફરીત-આ ઝમાનાના ઈસલામીઓ ઉપર ગંભીર ફરજ-ઈસા (અ)ની વફાત-મુસાઈ તથા મહમદી સીલસીલાની સરખામણી-ઈસલામ તલવારથી ફેલાયો નથી-દુન્યાનો મોટો ભાગ હીન બાબે ગુમરા-હીમાં છે-ખુદાના પ્રતીનીધીનુ ઝાહેર થવું-તેના માનનારાઓ માટે રહેમત તથા ઈનકાર કરનારા માટે આફત છે.

ભાગ બીજો હટીસો

પાને ૧-૧૬૩

ઝાહેર ખખર

પાને ૧૬૫-૧૭૨

ખિસમિદ્વાહિર રહમાનિર રહીમ
 નહમદહુ નુસલ્લી અલા રસુલહિલ કરીમ
 ખુદાના ફઝલ તથા રહેમ સાથે.

તેજ અમારો મદદગાર છે.

દુન્યાની તમામ કોમોને એક પેગામ.

ઇનસાન શા માટે પેદા કરવામાં આવ્યો છે !

સરવે તારીફ તે રખખિલ આલમીન માટે છે કે જે આસ-
 માન ઝમીન તથા તેની દરમ્યાન જે કંઈ છે તે સરવેનો ઉત્પન્ન
 કરનારો છે. ખુદાતઆલાએ પોતાની સરવે પેદાયશોમાં ઇનસાનને
 સર્વેથી ઉત્તમ બનાવ્યો છે. આસમાન ઝમીન દરમ્યાનની સરવે
 પેદાયશો પછી તે બનદાર હોય યા બેબાન તે રહેમાનો રહીમ
 પરબરદીગારે ઇનસાનના સુખ અને સગવડ માટે પેદા કરી છે.
 સુર્ય, ચંદ્ર તથા તારાઓ બી દુન્યામાં રોશની ફેલાવી ઇનસાનની
 ખીદમત કરે છે. એટલુંજ નહીં પણ ફીરેશતાઓ બી ઇનસાનને
 લગતા અનેક કાર્યો બજાવવામાં રોકાયેલા છે. તેથીજ ખુદાએ
 તઆલાની સરવે મખલુકમાંથી ઇનસાન અશરકુલ મખલુકાત કહે-
 વાય છે. ત્યારે ખુદા ઇનસાનને શા માટે પેદા કરવામાં આવ્યો
 છે ? આસમાન ઝમીન માંહેલી સરવે પેદાયશો જ્યારે ઇનસા-
 નની ખીદમત બજાવે તો ખુદા ઇનસાન કોણની ખીદમત બજાવે ?
 તેનો જવાબ ખુદાએતઆલાએ પોતાના પાક કલામોની કીતાબ
 કોરાને શરીફમાં ફરમાવે છે “મેં નથી પેદા કર્યા જન્નાત તથા

ઈનસાનોને પણ એટલા માટે કે તેઓ મારી ઇબાદત
(તાબેદારી) બળવે (કુરાન પ્રકરણ ૫૧ આયત ૫૬)

વલી તે ફરમાવે છે “ (ખુદા તે છે કે) જેણે મોત
અને ઝીંદગી પેદા કરી છે એટલા માટે કે તમને આજ-
માવે કે તમારામાં કોણુ સરસ કામો કરનાર છે. (કુરાન
પ્રકરણ ૬૭ આયત ૨) વલી તે ફરમાવે છે “ જુઓ અમો
એ કેવી રીતે ઇનસાનોમાં કેટલાકને કેટલાકના ઉપર શ્રે-
ષ્ઠતા આપી છે અને ખચીત આખેરતની ઝીંદગી દરબજા-
માં વધારે મોટી તેમજ શ્રેષ્ઠતામાં વધારે મોટી છે. (કુરા-
ન પ્રકરણ ૧૭ આયત ૨૨)

ઉપલી આયતોથી ખુદલુ સમજાઈ શકાય છે કે ખુદાતઆ-
લાએ ઇનસાનને પોતાની તાબેદારી માટે પેદા કર્યો છે દરેક ઇ-
નસાનને જુદી જુદી હાલતમાં મુકી તેઓ તેની તાબેદારી કેવી
રીતે બજાવે છે તેની અજમાયશ લે છે અને વફાત બાદ
તેઓની ફરમાબરદારી અને નાફરમાનીનો સારો નરસો
બદલો આપવાનો વાયદો કર્યો છે. આ ઉપરથી આસાનીથી સ-
મજી શકાશે કે ખુદાતઆલાએ ઇનસાનને પોતાની સરવે પેદાય-
શોમાંથી ઉત્તમ દરબજે આપ્યો છે તેનો મુજબ સબબ એ છે જે
તેના ઉપર મુકાયલી ગંભીર ફરજ અદા કરવાની જે અજમાયશ
મુકવામાં આવી છે તેમાંથી તેને પસાર થવું છે જ્યારે દુન્યાની
બીજી પેદાયશોનો તેઓનો નાશ સાથેજ અંત આવી જાય છે.
જ્યારે ઇનસાનનો આ દુન્યામાં નાશ થતાંજ તેને તેના સારા
નરસા કામોનો હીસાબ આપવા અને તે મુજબ તેનો સારો
નરસો બદલો લોગવવા એક નવી ક્ષીસમની ઝીંદગીમાં લાખલ
થવું પડે છે. જ્યાં આ દુન્યા કરતાં ઘણા દરબજા છે જે
આપણે ખુદ ખુદાતઆલાના મુબારક કલામો વાંચી વાકેફ
થયા છીએ.

ખુદાતઆલા તરફથી દુન્યામાં પેગમ્બરોનું

ઝાહેર થવું શું હેતુ ધરાવે છે ?

ખુદાતઆલાએ જ્યારે ઇનસાનને પોતાની તાબેદારી બજાવવા શારૂ પેઢા કર્યો છે ત્યારે પે તાની તાબેદારી શામાં સમાયલી છે અને તે કેવી રીતે બજાવવી તે પોતાના બંદાઓને સમજાવવા શારૂ જ્યારથી તેણે આ દુન્યા ઉત્પન્ન કરી છે ત્યારથી તેણે પેગમ્બરો મોકલવાના રીવાજ બારી રાખ્યો છે અને સખતતાકીદ ફરમાવી છે કે જ્યારે તે પેગમ્બર તેઓમાં ઝાહેર થાય ત્યારે તે શું બયાન કરે છે તે સાંભળવું અને પરહેઝગારી એખત્યાર કરવી કે જેથી તેઓ આખેરતમાં અઝામને પાત્ર નથાય. જેમકે તે ફરમાવે છે એ-આદમના છોકરાંઓ જ્યારે તમારી પાસે તમારામાંથી પેગમ્બરો આવે કે જેઓ તમને મારી આયતો (ફરમાનો યા નીશાનીઓ) બયાન કરી સંભળાવે ત્યારે જેણે પરહેઝગારી કરી અને પોતાના કામ સુધારયા તેઓને કંઈ ધાસ્તી નથી અને તેઓ દલગીર થશે નહિ પણ જેઓ અમારી આયતોને જુઠો કહી અને મગરૂરી કરી તેનાથી મોંઢ ટ્રેવશે તેઓ આગમાં રહેનારા છે તેઓ તેમાં હમેશાં (લાંબી મુદત) રહેનારા છે. ” (કુરાન પ્રકરણ ૭ આયાત ૩૫-૩૬)

આ બાબત દુન્યાની તમામ પ્રજાઓ માટે બહુજ અગત્યની હોવાથી દુન્યાની તમામ પ્રજાઓને પોતાનો એ ફરમાન ઝાહેર કરવા ખુદાતઆલાએ દુન્યાની દરેક કોમમાં તેઓની ભાષામાં પેગમ્બરો મોકલી પોતાનો કાનુન ઝાહેર કરી આપ્યો. જેમકે તે ફરમાવે છે- “અને નથી કોઈ કોમ પણ તેમાં ચેતવણી આપનાર (પેગમ્બર) પસાર થયો છે. ” (કુરાન પ્રકરણ ૩૫ આયત ૨૪)

વહી તે ફરમાવે છે જે “ અને અમે નથી મોકલ્યો કોઈ પેગમબર પણ તે લોકોની ભાષા સાથે કે જેથી તે તેઓને ખુલ્લું સમજાવી આપે. ” (કુરાન પ્રકરણ ૧૪ આયત ૪)

આ ઉપરથી દુન્યાની સરવે પ્રજાઓએ ધ્યાનમાં રાખવું જોઈએ કે ખુદાતઆલાએ તેઓ પર શું જોખમદારી છે તે સમજાવી આપવા દરેક કોમમાં પેગમબરો મોકલ્યા છે અને તે જોખમદારી એ છે જે જ્યારે બી જોટલે કોઈબી જમાનામાં લોકોમાંથી કોઈ બી પેગમબર ઝાઢેર થાય ત્યારે તેઓનું સાંભલવું માનવું અને પરહેઝગારી એખત્યાર કરવી, અને તેની તઅલીમ મુજબ ખુદાની ખફગીની રાહો તરફ કરી ખુદાની રજામંદીનો રાહો એખત્યાર કરી પોતાના કામો સુધારવા અને ખુદા સીવાય બીજા કોઈ ને બી પોતાનો માઅખુદ (પુજ્ય) બનાવવો નહીં જે વિશેના ખુદા ફરમાનો દુન્યાની દરેક કોમમાં પોતાના પેગમબરો મારફતે પહોંચાડી આપ્યા જેમકે તે ફરમાવે છે “ બેશક અમેએ દરેક કોમમાં પેગમબરો મોકલ્યા છે (ખુદા ફરમાન સાથે) કે તમો ખુદાની બંદગી કરો અને તાઘુતથી દુર રહો. ” (કુરાન પ્રકરણ ૬ આયત ૩૮) વહી તે ફરમાવે છે “ અને નથી મોકલ્યો અમેએ તારેથી પેહલે કોઈ પેગમબર પણ વહી કરવામાં આવતી હતી તેની તરફ કે બેશક ખુદા સીવાય તમારો કોઈ પુજ્ય નથી માટે તમો ઈબાદત કરો મારી (ખુદાની)

(કુરાન પ્રકરણ ૨૧ આયત ૨૧)

આગલા ઝમાનાઓની પ્રજાઓ પર થયેલી

અઝમાઈશ.

આગલા પ્રકરણમાં આપણે વાંચી આવ્યા છે એ કે ખુદાતઆલાએ જ્યારથી આ દુન્યા ઉત્પન્ન કરી છે ત્યારથી ઇનસાનો માટે એ કાયદો નીરમાળ કર્યો છે કે જ્યારે બી એટલે કોઈબી ઝમાનામાં ખુદાતઆલા લોકોમાંથી કોઈબી એક શખસને પોતાના પેગમ્બર તરીકે અહીર કરે તો લોકોએ તેનું શું કહેવું છે તે સાંભળવું માનવું અને તાબે થવું અને તેની તઅલીમ મુજબ પોતાના કામો સુધારવા અને ખુદા સીવાય બીજા કોઈને બી પોતાનો પુજ્ય બનાવવો નહી અને પોતાનો એ કાયદો જગ આશકર કરવા દરેક પ્રજામાં તેઓનો ભાષામાં પેગમ્બરો અહીર કરી તેઓ ઉપરની એ ફરજ ચેતવી આપી. પણ તે પેગમ્બરોની વફાત બાદ હરેક કોમમાં રફતે રફતે બગાડો દાખલ થવા પામ્યો અને તેઓ પોતપોતાના પેગમ્બરની અસલ તાલીમ ભુલી જઈ તરફ વાર મન ગમતી ચીજોને પુજવાનું શરૂ કરી દીધું. જેમકે કોઈ મુરતીઓને તો કોઈ સૂરજ, ચંદ્ર, તારાઓને કોઈ આતશને કોઈ પાણીને કોઈ વાંદરા યા સાંપ યા ગાય વગેરે જાનવરોને કોઈ પેગમ્બરોને કોઈ ફીરેશતાઓને કોઈ આબીદો યા ઇમામો યા બીજા ખુઝરગોની અસલી યા નકલી કબરો બનાવી પુજવા અને સીજદો કરવા અને તેઓથી પોતાની બહેતરીની આશા રાખવાનો ખોટી રસમોનો મઝહબ બનાવી બેઠા.

ખુદાતઆલાએ ઇનસાનને જ્યારે પોતાની તમામ મખલુકથી ઉત્તમ બનાવ્યો અને ફીરેશતાઓ વટીકને તેની ખીદમતમાં રાક્યા અને તેના એકલાનીજ ઇબાદત કરવાનો ખુદ્દો ફરમાન પોતાના પેગમ્બરો મારફતે અહીર કરી આપ્યો છતાં તેઓ પોતાથી

ઉતરતી પેદાયશોની ખુદા જેવી પરસતીશ કરવા મઠી ગયા અને એવી પોતાથી ઉતરતી પેદાયશોને ખુદાતઆલાના ભાગીદારો બનાવી શીરકના મહા ઝખુન ગુનાહના અપ્રાધી ઠક્યા. ખુદાતઆલા આગળ એનાથી બદતર કોઈ ગુનાહ નથી. કેમકે એ તો દેખીતુંજ છે કે કોઈની પ્રજા પોતાના બાદશાહની હુજુરમાં તેવી કોઈ ચીઝને યા તેના કોઈ ગુલામને તેની બાબુમાં બેસાડી તેના જેવાજ તાર્કીક તવાઓ બળતી પોતાની અરજ ગુઝારે તો તે એક પલવાર બી તે બાદશાહ સાંખી ન શકે ત્યારે સરવે બાદશાહોનો મહાન શહેનશાહની હુજુરમાં તેની નાચીઝ પેદાયશોને પુજવું અને તેનાથી પોતાની બહેતરી ચાહતો તે ખુદાઅતઆલા કેમ સાંખે ? અને એ ગુનાહ તેની નજરમાં સૌથી બદતર છે તેની ખુદી ચેતવણી પોતાના પેગમ્બરો મારફતે ઝાહર કરી આપી જેમકે તે ફરમાવે છે “ અને ખચીત એની પહેલે અમે તને તથા જેઓ કે તારી પહેલે હતા તેઓને વહી કરી હતી જે તું ખુદા સાથે કાંઈ પણ જોડશે તો તારા (નેક) અમલો ખચીત નાખુદ થશે અને ખચીત તું નુકસાન ખમનારાઓમાંનો થશે. (કુરાન પ્રકરણ ૩૯ ૬૫) વહી તે ફરમાવે છે “ ખચીત ખુદા તેની સાથે બીજાઓને શરીક કરવાનો ગુનાહ કદી માફ ન કરશે અને આ સીવાય બીજું તે જેને ચાહશે તેને માફ કરશે પણ જે કોઈ ખુદાની સાથે કાંઈ પણ શરીક કરશે તેણે ઘણો મોટો ગુનાહ ઘડી કાઢાડ્યો છે. ” (કુરાન પ્રકરણ ૪ આયત ૫૧).

ઉપર મુજબની ખુદાતઆલા તરફની ચેતવણીઓ પેગમ્બરો મારફતે આગલા ઝમાનાના લોકોને પોંદચાડી દેવામાં આવી છતાં તે લોકો તે પેગમ્બરોની વફાત બાદ એ ચેતવણીઓ ભુલી જઈ ઉપર મુજબ ખુદાતઆલાની પેદાયશોને પુજવાના ખોટી રસમોના મઝહબો બનાવી બેઠા અને રફતે રફતે તેઓની હાલત ઘણીજ ખરાબ થવા લાગી ત્યારે ખુદાતઆલાએ તેઓને પાછા ખરે મારગે

જાવવા અને આગલા પેગમ્બરોની ખરી તઅલીમ યાદ દેવાડવા તેઓમાં એક પછી એક પેગમ્બરો ઝાઢેર કર્યા પણ દોડે. તે વખતે પોતાની જહાલત અને શુભરાહીમાં એવા દુબેતા રહેતા કે તે પેગમ્બરોની વાતો માનવાનો સફળ મનકાર કરતા કેમકે તેઓમાં પોતાના વડવાઓથી ઉતરી આવેલો ખોટી રસમોનો મઝહબ જડ ગાલીને એસી ગયલો તેથી તેઓ પોતાની ખોટી રસમોનેજ પ્રાચ્ય મઝહબ સમજતા અને ખુદાતઆલા તરફથી નવા ઝાઢેર પ્રયત્ન પેગમ્બરને ઠગારો શખસ શુમાન કરતા તેથી તેઓનું પ્રાંલબવાનું તથા માનવાનું તો ઠેકાણું રહ્યું પણ સાંખી તેઓની મશકેરી કરતા. જેમકે ખુદાતઆલા ફરમાવે છે “ પછી અમે અમારા પેગમ્બરો એક પછી એક મોકલ્યા પણ જ્યારેખી દોડે પાસે તેઓનો પેગમ્બર આવતો તો તેઓ તેને ખોટો પાડતા (કુરાન પ્રકરણ ૨૩ આયત ૪૬) ૧૫) ફરમાવે છે “ અમે તારી (હઝરત મહમદ (સ) ની) અગાઉ અસલી કોમોમાં પેગમ્બરો મોકલ્યા પણ જ્યારે ખી તેઓ પાસે કોઈ પેગમ્બર આવતો તો તેઓ તેની મશકેરી કરી હસી કહાડતા ” (કુરાન પ્રકરણ ૧૫ આયત ૧૦) વઢી ફરમાવે છે “ એવી રીતે તારી (હઝરત મહમદ સ)ની અગાઉ એવો કોઈ મુલક નથી કે જેમાં અમે એ ચેતવણી આપનાર ન મોકલ્યો હોય પણ તેઓમાંના વગર આગેવાનો કહેતા જે બેશક અમે અમારા આપ દાદાઓને તે (અમારા) મઝહબપર અમલ કરતા જોયા કે અને બેશક અમે તેઓનેજ પગલે ચાલીશું. (કુરાન પ્રકરણ ૪૩x૨૩)

એ મુજબ આગલા ઝમાનાની પ્રજાઓ પોતાના વખતમાં ઝાઢેર થતા પેગમ્બરો સાથે વરતતી હતી અને એવી રીતે ખુદા તઆલાની નાફરમાની કરી દોઝખી બનતી હતી. કેમકે દુન્યાનો ખોટો બાત દુન્યાદારી બેશઆરામ તથા સંસારી કામોમાં ચક

ચુર હોય છે નામની ખાતર પોતાના વડવાઓથી ઉતરી આવેલી થોડી ઘણી ખોટી રસમો બળવી દઇ તેનેજ ખરો મઝહબ સમજી લે છે. તે ઉપરાંત મઝહબને લગતી ખીજી કશી વાત સાંભળવા કંટાળે છે પણ તેઓ ભુલી જાય છે કે તેઓ ખાસ ખુદાતઆલાની ઇબાદત માટેજ પેદા કરવામાં આવ્યા છે અને ખરી ઇબાદત તેઓએ પેગમ્બરો મારફતે બહુવી અને બળવવી જોઇએ છે તેથીજ પેગમ્બરોના ઇનકાર કરનારાઓ માટે ખુદાતઆલાએ દોઝખની દુખદાયક સજાની ચેતવણી શરૂઆતમાંજ જણાવી દીધી છે અને સાફ ફરમાવી દીધું છે જે “ અને અમે કોઇ પેગમ્બર નથી મોકલતા પણ એટલા માટે કે ખુદાના હુકમથી તેને તાબે થવામાં આવે. (કુરાન પ્રકરણ ૪ આયત ૬૭) વલી ફરમાવે છે “ જે કોઇએ પેગમ્બરની તાબેદારી કીધી તેણે ખુદાની તાબેદારી કીધી. (કુરાન પ્રકરણ ૪ આયત ૮૨)

જેવી રીતે કે એક વાઈસરાયની તાબેદારી કરવી તે ખુદ બાદશાહની તાબેદારી કરવા બરાબર છે. અને જેવી રીતે વાઈસરાયનો ઇનકાર કરનાર ફાતુરી ઠંડે છે અને ફાંસી સુધીની સજાનો લાયક ઠંડે છે તેવીજ રીતે પેગમ્બરનો ઇનકાર કરનાર કાફર ઠંડે છે અને દોઝખની સજાને લાયક ઠંડે છે. ફરક એટલોજ છે કે વાઈસરાયના ઇનકાર કરનારને તાબડતોબ સજા કરવામાં આવે છે જ્યારે પેગમ્બરના ઇનકાર કરનારને તરત સજા નથી થતી. સખખ ખુદાતઆલા ઘણા દયાળુ હોવાથી ઇનસાનને તેની ઝીંદગી સુધીની મોહલત આપવામાં આવે છે અને ઇનસાનને દુન્યામાં અઝમાઈશ સાફ પેદા કરવામાં આવ્યો છે કે તે ખુદાતઆલાની તાબેદારી તેના પેગમ્બરની તઅલીમ મુજબ બળવે છે યા નહી તે મુજબ તેને આખેરતમાં બહલો મળશે. ઇનસાનને પેદા કરવાની ખુદાતઆલાની એજ મકસદ છે તે ખુદાતઆલાએ ખુદી રીતે દુન્યાની તમામ પ્રજાઓમાં પેગમ્બરો ઝાહેર કરી પોતાનો ફરમાન પહોંચાડી આપ્યો છતાં

આગલા ઝમાનાની પ્રજા રહેતે રહેતે ખુદાતઆલાના ફરમાનો ભુલી જઈ તરેહવાર કીસમના ખોટી રસમોના મઝહબો બનાવી બેઠી અને જ્યારે બી તેઓની તે ભુલો બતાવવા પેગમ્બરો ઝાઝર થતા ત્યારે તેઓનો ઇનકાર કરતી અને પોતાનાજ ખોટી રસમોના મઝહબોને વલગી રહેતી એ સુજબ ખુદાતઆલાના પાક કલામોની કીતાબ કોરાને શરીફથી આપણે આગલી પ્રજાઓની હકીકતથી વાકેફ થયા છીએ.

ઈસલામ તમામ દુન્યા માટેનો એક સામાન્ય મઝહબ છે.

ઉપલી હકીકત પછી ચાને હાલના ઝમાનાથી ૧૩૦૦ વરસ ઉપર ખુદાતઆલાએ ઝરેળીઆના મકા શહેરમાં હઝરત મહમદ મુસતફા (જેઓ ઉપર ખુદાતઆલાનો બેશુમાર રહેમત હોજે) ને તમામ દુન્યા માટેના મહાન પેગમ્બર નેમ્યા. એઓની અગાઉના ઝમાનામાં જે પેગમ્બરો થતા હતા તે દરેક ભુલી ભુલી કોમો માટે થતા હતા જેમકે એઓ પોતાની એક હદીસમાં ફરમાવે છે “ હું તમામ દુન્યા માટે મોકલવામાં આવ્યો છું જ્યારે આગલા પેગમ્બરો ખાસ કોમો માટે મોકલવામાં આવ્યા હતા ” એ બાબે વધુ સાબીતી માટે ખુદાતઆલાનાં ફરમાનો નીચે સુજબ છે:—

(૧) “ (ઓ મહમદ (સ) તું) કહે ઓ તમો લોકો હું ખુદાતઆલા તરફથી તમો સરવે માટે પેગમ્બર છું. ” (કુરાન પ્રકરણ ૭×૧૫૬)

(૨) “ (ઓ મહમદ (સ) તું ફક્ત એક ચેતવણી આપનાર છે અને દરેક કોમ માટેનો હીદાયત કરનાર છે. ” (કુરાન પ્રકરણ ૧૩×૮)

(૩) “ (ઓ મહમદ (સ)) અને અમે તને નથી મોકલ્યો પણ (એટલા માટે કે તું) આખી દુનયાના શાફ રહેમત થાય (કુરાન પ્રકરણ ૨૧ x ૧૦૭)

(૪) “ (ઓ મહમદ (સ) તું કહે) અને આ કોરાન મારા પર નાઝીલ થયું છે કે જેથી હું તમોને તથા જેઓને આ પહેલે તેઓને ચેતવણી આપું. (કુરાન પ્રકરણ ૬ x ૧૪)

(૫) “ મુબારક છે તે (ખુદા) જેણે પોતાના બંદા (પેગમ્બર હઝરત મહમદ (સ)) પર કોરાન ઉતાર્યો છે કે જેથી એ સરવે દુનયાને ચેતવણી આપનાર થાય”
(કુરાન પ્રકરણ ૨૫ x ૧)

(૬) અને અમે તને નથી મોકલ્યો (ઓ મહમદ (સ)) પણ સામાન્ય રીતે તમામ માણસ જાતને એક ખુશ ખબરી આપનાર તથા ચેતવણી આપનાર પેગામચી તરીકે પણ ઘણા ખરા લોકો તે સમજતા નથી.
(કુરાન પ્રકરણ ૩૪ x ૨૭)

(૭) ખચીત આ ફકત સરવે આલમો (તમામ પ્રજાઓ) શાફ એક ચેતવણી છે (કુરાન પ્રકરણ ૮૧x૨૭)

(૮) અને (ખુદા) તે છે જેણે તેના પેગમ્બરને હીદાયત તથા સચાઈના મઝહબ સાથે મોકલ્યો છે કે જેથી તે સરવે મઝહબો ઉપર ગાલેબ કરે અને ખુદા શાફી તરીકે બસ છે (કુરાન પ્રકરણ ૪૮ x ૨૮.)

કદાચ કોઈ ગેરઈસલામી શખસ એ કહે કે તમો તમારા પેગમ્બરની સચાઈ તમારી મઝહબી કીતાબથી સાબીત કરો છો પણ તે મઝહબી કીતાબ ખુદાતઆલાના ફરમાનોની કીતાબ છે તેની અમોને શું ખાત્રી ? એનો જવાબ એ છે કે જે કોઈ શખસ ઇસલામના પેગમ્બરને તથા તેની કીતાબને ઓટી માને તેને

જોઈએ કે તે પોતાના પેગમ્બરને તથા તેની કીતાબને શા આધારે ખરી માને છે તે અહીં કરે તો તેજ આધારે યાને તેનીજ ખતાવેલી કસોટીએ અમો કોરાને શરીફ ખુદાતઆલા તરફની ખરી કીતાબ તથા હઝરત મહમદ મુસતફા (સ. અ. સ.) ખુદાના ખરા પેગમ્બર તરીકે સાબીત કરી આપીશું. છતાં અમો એ વીસેની સાબેતીઓ નીચે દરશાવ્યે છીએ.

આ બાબત ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ કે દરેક કોમ ફક્ત પોતપોતાનાજ પેગમ્બરને તથા તેની કીતાબને ખરી માને છે જ્યારે બીજાઓને ખોટા સમજે છે. ઇસલામજ એક એવો મઝહબ છે જે દુન્યાની તમામ કોમોના પેગમ્બરો ઉપર એક સરખી રીતે વગર તફાવતે ઇમાન લાવવાની તાકીદ કરમાવે છે જે મકે ખુદાતઆલા કરમાવે છે “ કહો અમો ખુદા ઉપર ઇમાન લાવ્યા છીએ અને અમને જે (કીતાબ) મોકલવામાં આવી છે તેની ઉપર અને જે ઈબ્રાહીમ-ઈસમાઈલ અને ઈસહાક અને યઅકુબ અને અસખાત ઉપર મોકલવામાં આવી છે અને જે મુસા અને હસા અને બીજા પેગમ્બરોને પોતાના પરવરદેગાર તરફથી જે આપવામાં આવ્યું છે તેની ઉપર અમે ઇમાન લાવ્યે છીએ. તેઓમાંના કોઈ વચ્ચે અમો ફરક ગણીશું નહીં અને અમે ખુદાને આધીન રહેનારા છીએ ” (કુરાન પ્રકરણ ૩ આયત ૮૪)

શું દુન્યાની બીજી કોઈ બી કોમો એવી ઉમ્મત અને સુલ્હ-ભરી તઅલીમ હાંસલ કીધી છે ? હાંસલ કીધો હોય તો શા સાક્ષી તેઓ તમામ દુન્યા માટેના મહાન ઇસલામી પેગમ્બરપર ઇમાન લાવતા નથી ? જ્યારે ખુદાતઆલાને ખુલ્લો ફરમાન એ છે જે “ અને અમે કોઈ પેગમ્બર નથી મોકલતા પણ એટલા માટે કે ખુદાના હુકમથી તેને તાબે થવામાં આવે ” (કુરાન પ્રકરણ ૪ આયત ૬૭)

અગર કોઈ એ જવાબ આપે જે અમે અમારાજ પેગમ્બરને માનીશું બીજાને માનવાની શી ઝડૂર ? તેનો જવાબ એ છે જે તમારા પેગમ્બરના ફરમાનો તે વખતની પ્રજા માટે હતા તે ઝમાનામાં જુદી જુદી પ્રજા માટે જુદા જુદા પેગમ્બરો મોકલવામાં આવ્યા હતા તે પછી દરેક કોમમાં બગાડો થવાથી ખુદાતઆલાએ દુન્યાની તમામ પ્રજાઓને માટે એક સામાન્ય પેગમ્બર અને કયામત સુધી કાયમ રહેનારો એક સામાન્ય મઝહબ મુકરર કર્યો છે તેથી ખુદાતઆલાની નજરમાં ઇસલામ સીવાય સરવે મઝહબો બાતીલ છે જેમકે તે ફરમાવે છે “ ખચીત ખુદાની નઝદીકે ખરો મઝહબ ઇસલામ છે ”

(કુરાન પ્રકરણ ૩ આયત ૧૮)

વલી તે ફરમાવે છે “ મેં આજે તમારો મઝહબ તમારા માટે સંપુરણ કર્યો છે અને તમારીપર મેં મારી મહેરબાનીઓ સંપુરણ કરી છે અને હું તમારા શાફ ઇસલામ મઝહબ પસંદ કરું છું ”

(કુરાન પ્રકરણ ૫ આયત ૫)

વલી તે ફરમાવે છે “ અને જે કોઈ ઇસલામ સીવાય બીજા કોઈ મઝહબ પ્રમાણે ચાલશે તો તેની પાસેથી તે કબુલ કરવામાં આવશે નહીં અને તે આખેરતની ઝીંદગી માં નુકસાન ખમનારાઓમાંનો થશે ” (કુરાન પ્રકરણ ૩ આયત ૭૬)

જુઓ ખુદાતઆલાના આ કેવા ગંભીર અને ખુદા ફરમાનો છે. આગલા ઝમાનાના પેગમ્બરો ફક્ત ચોકસ ચોકસ કોમો માટેના હતા તેથીજ તેઓના મઝહબો બી અપૂર્ણ હતા જ્યારે હઝરત મહમદ (સ) દુન્યાની તમામ કોમો માટેના પેગમ્બર છે તેથીજ એઓએ લાવેલો ઇસલામ મઝહબ એક સંપૂર્ણ અને સામાન્ય મઝહબ છે અને તેથી કયામત સુધી એજ એક મઝહબ દુન્યાની સરવે કોમો માટે નીરમાણ થયો છે અગર કોઈબી શખસને

એ બાબે શક હોય તો ભલે પોતાના મઝહબની ખુદાઈ ફરમાનોવાલી કીતાબથી સાબીત કરે કે કદી બી ખુદાતઆલાએ તેઓના મઝહબને સંપૂર્ણ કહ્યો હોય અને તેઓના પેગમ્બરને તમામ દુન્યા માટેનો પેગમ્બર કહ્યો હોય. ઇસલામીઓની એ ચેલેન્જનો કોઈમી ગેરઈમલામી શખસ હરગીઝ જવાબ આપી શકનાર નથી. ખ્રીસ્તીઓનો સાથી મોટો શ્રીરકો છે છતાં તેઓના પેગમ્બર જુઝસ કોઈસ્ટ ઇસા (અ) ફરમાવે છે કે મને કોઈ શાફ નહીં પણ ઇસરાઈલો શાફ મોકલવામાં આવ્યો છે જેનો આઈબલમાંનો અસલ ઉતારો નીચે મુજબ છે.

‘I am not sent out unto the lost sheep of the House of Israel’ Matt 15. 24.

વહી તેવણ અપૂર્ણ હોવાનું કબુલ કરે છે અને ભવીશમાં સંપૂર્ણ આવવાની પેશગોઈ કરે છે જ્યારે પોતાનું અપૂર્ણ મઝહબ ખાતીલ થઈ જશે તેથી કબુલ કરે છે. જેનો ખ્રીસ્તીઓનો બાઈબલમાંનો અસલ ઉતારો નીચે મુજબ છે.

‘For we know in a part and we prophesy in part,

But when that which is perfect is come then that which is in part shall be done away.” (I Corinthians 13-9 to 10.)

આ ઉપરથી દુન્યાની તમામ પ્રજાઓએ ચેતવું ભેધએ અને પોતપોતાનો અપૂર્ણ મઝહબ છોડી ખુદાનો તમામ દુન્યા માટેનો પસંદ કરેલો સંપૂર્ણ ઇસલામ મઝહબ કબુલવો.

બીજો મુખ્ય સબબ તેઓએ પોતાનો મઝહબ છોડી ઇસલામ કબુલવાનું એ છે જે તેઓ સરવેના મઝહબોમાં ગંભીર બગાડો થઈ ચુક્યો છે. ખુદાતઆલાની અસલ મક્સદ ઇનસાનને પેદા કરવાની એ છે જે તેઓ એકલા ખુદાની ઈમાદત કરે પણ

તેઓએ તે બુદ્ધી જઈ ખુદ સાથે તેની પેદા કરેલી ચીજોને પુજવાનું શરૂ કરી દીધું જે તેઓની વર્તણૂકને ખુદાતઆલા પોતાના સુખારક કલામથી વખોડી કાઢાડે છે જેમકે તે મુરતી પુજનારાઓ માટે ફરમાવે છે “ખચીત ખુદા સીવાય તમો જેની બંદગી કરો છો તે એક માખખી ઉત્પન્ન કરી શકતા નથી જો કે તે માટે સરવે ભેગા થાય અને અગર તે માખ તેઓ પાસેથી કંઈ છીનવી લઈ જાય તો તેઓ તેની પાસેથી છોડાવી શકતા નથી” (કુરાન પ્રકરણ ૨૨ આયત ૭૨)

તે પછી તે સુરજ ચંદ્ર વગેરેને પુજનારાઓ માટે ફરમાવે છે સુરજ તથા ચંદ્રને એજદો કરો નહીં પણ સેજદો કરો ખુદાને જેણે તેઓને પેદા કર્યા છે અગર તમો ખુદાની બંદગી કરનારા હો તો ” (કુરાન પ્રકરણ ૪૧ આયત ૩૭)

કેટલાકે એ કહે છે કે સુરજ ચંદ્ર આતશ પાણી વગેરે ખુદાની સરવથી ઉત્તમ પેદાયશે છે તેને પુજવામાં શું નુકસાન છે ? પણ એ સરવેના ઉત્તમ પેદાયશે નથી. ઈનસાન તેઓ સરવથી ઉત્તમ છે. તે સરવ ઈનસાનના ખીદમત સુખ અને સગવડ માટે પેદા કરવામાં આવ્યા છે. અને જ્યારે ખુદાતઆલાએ સાફ ફરમાવી દીધું છે જે તમો અગર ખરેખર મારી બંદગી બજાવનારાઓ હો તો એવી ચીજોને સેજદો કરો નહીં છતાં પોતાનાજ મનોવિકારને તાબે થઈ પોતાનીજ મરજીમાં આવે તેવી રીતની બંદગી કરનાર ખુદાતઆલાનો નાફરમાન અને સખત ગુનેહગાર ઠહે છે તે પછી ખુદાતઆલા ચાહુદીઓ અને ખ્રીસ્તીઓ જેઓ પોતાના પેગમ્બરેને ખુદા અને ખુદાના છોકરા બનાવી બેઠા છે તેઓ માટે ફરમાવે છે “અને ચાહુદીઓએ કહ્યું કે ઓઝાઈર ખુદાનો દીકરો છે અને ખ્રીસ્તીઓએ કહ્યું કે મસીહ ખુદાનો દીકરો છે. આ તેઓના મોહની વાતો છે. જેઓ આગલ કાફર થયા હતા તેઓના શબ્દોને

આ લોકોના શબ્દો મળતા આવે છે. ખુદ તેઓને લગ્ન-
નત કરે તેઓ (ખરી ખંદગીથી) કેવા ફરી જાય છે.
તેઓએ પોતાના આલીમોને અને આખીદોને અલ્લાહ
સીવાય ખુદા તરીકે લીધા છે અને તેમજ મરયમના
દીકરા મસીહને પણ; જ્યારે તેઓને આ સીવાય
(ખીજે) હુકમ કરવામાં આવ્યો ન હતો કે તેઓ એકલા
ખુદાનીજ ખંદગી કરે ” (કુરાન પ્રકરણ ૬ આયત ૩૦ ૩૧)

એવી રીતે કોરાને શરીફમાં ખુદાતઆલાએ દુન્યાની સરવે
કોમોમાં જે જે જગાડા થયા છે તે વખોડી કહાડી ઇસલામ કે
જે ફક્ત એકલા ખુદાતઆલાની વાહદાનીયતની (એકતાઈની)
તઅલીમ આપે છે તેનું સર્વોપરીપણું ઝાઢેર કરી આપ્યું છે.
ઈસલામ કબુલનાર પાસેથી મુખ્ય ખામતોનો જે એકરાર કરા-
વવામાં આવે છે તે એજ છે કે “ હું શાક્ષી આપું છું કે અલ્લાહ
શીવાય બીજે કોઈ માઅબુદ (પુન્ય) નથી અને મોહમદ
(સ.) અલ્લાહના ખંદા અને રસુલ છે ” આ ઉપરથી દુન્યાની
દરેક પ્રજાએ જાણવું જોઈએ કે ઇસલામ કેવી સરસ તાલીમ
આપનારો સાદો મઝહબ છે. ઉપલા સંગીન ક્રરણો ઉપરાંત
દુન્યાની તમામ પ્રજાઓએ શા મોટે ઇસલામ કબુલવું તેની બીજી
સંગીન દલીલ એ છે જે તેઓ માંહેલી કોઈ બી કોમ પાસે
તેઓના પેગમ્બરો મારફતે પહોંચાડવામાં આવેલા ખુદાઈ ફરમાનો
અસલ ભાષામાં કશા બી ફરફાર વગર સહી સલામત રહ્યા નથી.
ઇસલામની અગાઉ છેલ્લામાં છેલ્લી ખુદાઈ ફરમાનો વાઙી કીતાબ
ખાઈમલ પ્રાસ્તીઓ પાસે હીખુ (ઇબરાની) ભાષામાં હતી પણ
હાલ તે ભાષા નહી જેવી વપરાસમાં છે તેથી પ્રાસ્તીઓ ફક્ત
તેના તરજુમા લખેને ફરે છે. અને ખુદાઈ ફરમાનોમાં વખતો
વખત પોતાના મનગમતા ફરફારો કરી તરેહવાર નામની ખાઈખલો
પ્રગટ કરતા રહે છે એવી રીતે જ્યારે મઝહબનો મુળ પાયો
તે ખુદાના ફરમાનો કોઈ બી કોમ પાસે અસલી સંપૂર્ણ હાલતમાં

નથી ત્યારે તેઓ કેવી રીતે ખુદાતઆલાની તાબેદારી બજાવી શકે કે જે માટે તેઓને ખાસ પેદા કરવામાં આવ્યા છે ?

આજે દુન્યામાં ખુદાતઆલાના ફરમાનોવાલી કોઈ બી આ-સમાની કીતાબ અસલ ભાષા સાથે એક બી હરફના વધારા ચા ઘટાડા ચા ફેરફાર વગર સહી સલમત રહેલી છે તો ફક્ત ઇ-લામીઓનો કોરાને શનીફ છે. ખુદાતઆલા એ કીતાબ વીશે ફરમાવે છે “આ તે કીતાબ છે કે જેમાં કોઈ (તરેહનો) શક નથી.” (કુરાન પ્રકરણ ૨ આયત ૧) વકી તે ફરમાવે છે “બેશક અમે આ ઝીકર (કોરાન) નાઝીલ કર્યું છે અને બેશક અમે તેના સંભાળનાર છેએ.” (કુરાન પ્રકરણ ૧૫ આયત ૯)

હવે ખુદાતઆલાએ આ કીતાબને કેવી રીતે સંભાલી તેનો જીવંતો જાગૃતતા પુરાવો એ છે જે ૧૩૦૦ વરસ દરમ્યાન હમેશાં દુન્યાના દરેક નાહના મોહટા શહેરોમાં ખુદાતઆલાએ જેવા હા-ફીઝો પેદા કર્યા છે જે તેઓની માદની ઝખન અરબી ન હોવા છતાં આખી કીતાબ તેઓને મોહડે ચાદ હોય છે અને ઘણાખરા હાફીઝો નાખાના (આંધણ) હોય છે પણ ખુદાતઆલા તેઓને પોતાના ફજલથી એવી યાદદારી શક્તી બખશે છે કે જેથી તેઓને માત્ર એક બે વાર સાંભળ્યા પછી હમેશાં મોહડે ચાદ રહી જાય છે. એ ખીના જય ઝાહેર છે. અગર આખી દુન્યાની સરવે મહજબી કીતાબોનો નશ થઈ જાય તો ફક્ત ઇસલામની એ ખુદાઈ કીતાબ સીવાય સરવે નાખુદ થઈ જાય. કારણ એજ એક કીતાબ છે કે જે દુન્યાના ૪૦ કરોડ ઇસલામીઓમ થી એવા હઝારો હાફીઝો મારફતે એક બી બોલના વધારા ચા ઘટાડા વગર પાછી અસલી હાકીન પ્રમાણે તૈયાર થઈ શકે છે. એ ઇસલામનો અને તેના મહાન પેગમ્બર હઝરત મહમદ (સ.)ની સચાઈ સાબીત કરનારો કયામત સુધી કાયમ રહેનારો મોજેઝો છે.

ખીચું જ્યારે કોરાને શરીર નાઝીલ કરવામાં આવતું હતું તે ઇસલામના વીરોધીઓ તેને પેગમ્બર સાહેબ (સ) ની પાવટ કહેવા લાગ્યા એ કે તે વખતે એના લખી વાંચી વટીક બાણુતા હતા ત્યારે ખુદાતઆલાએ તે વીરોધીઓને એઓ રફતે એ ચેલેજ કરી કે

“શું તેઓ કહે છે કે તે તેણે (હજરત મહમદ) એ) પોતેજ બનાવ્યું છે? કહે ત્યારે તેના જેવી કે પશુ મુરા (પ્રકરણ) લાવો, અને ખુદા સીવાય મારાથી બને તેને (મદદ માટે) બોલાવો અગર મેં સાચા હો તો.”

તે વખતે અરબોમાં શાએરોનો ઝમાનો હતો. નાહની ના-
ની છોકરીઓ વટીક કવી જેવી લાયખાત ધરાવતી હતી છતાં
એ ખી તે મુજબ બનાવી લાવવાની હિમત ન કરી આટલુંજ
કે પશુ તે પછાં ૧૩૦૦ વરસનો ઝમાનો શુઝરી ગયો ઇસ્માનો
કુળે ફેલાવો થયો છતાં કોઈ ખી ઇસલામના વીરોધીઓએ
ચેલેજનો જવાબ આપવાની હિમત કરી નથી. એ ઉપરાંત
લામીઓની કોરાને શરીર ખુદાતઆલાનો કલામ હોવા બાબે
રાજ્ય સંગીન દલીલો છે છતાં જે કોઈ શખસ એનો ઇનકાર
કરે અને એ ખુદાઈ ફરમાનોને તાબે થવા ના પાડે તે વીરો
ધ તઆલા ફરમાવે છે “અને જેઓએ ઇનકાર કર્યો છે
તે અમારી આયાતોને ભુઠી કહી છે તેઓ સખત
ગના રહેવાસીઓ (દોઝખીઓ) છે.” (કુરાન પ્રકરણ ૫
યાત ૮૮).

આ ઉપરથી દરેક ગેર ઇસલામી પ્રજા ઉપર કેવી ગંભીર
કલટકેલી છે તે સાફ જાહેર છે. ખુદાતઆલાએ જ્યારે ઇસ-
લામને તમામ દુન્યા માટે પોતાનો પસંદ કરેલો મઝહબ જાહેર
કર્યો છે તો તે મઝહબમાં ખુબીઓ ખી તેવીજ અસાધારણ રાખી
કે જેથી અમે એવો જંગલી માણસ ખી કોરાને શરીર મુજબ

અમલ કર્યાથી ફીરેશતાઈ ખસલત હાંસલ કરી શકે છે જેવી રીતે અરેબીઆના જંગલી અને ઝનુની લોકોમાં એ ચમતકારીક ફેરફાર થયો. ઇસલામની સૌથી સરસ ખુબી તો એ છે જે તેની ખરી પેરવી કરનારને તે આ દુન્યામાંજ વહી, ઇલહામ, કશફ, તથા સાચા સ્વપના મારફતે ખુદાતઆલા સાથે વાતચીત કરાવે છે. દુન્યાની જુદી જુદી કોમોનો એ દાવો છે જે ખુદાતઆલાએ અસલના ઝમાનામાં તેઓના પેગમ્બર સાથે વાતચીત કરી તે પછી કોઈ સાથે બી વાત કરીજ નથી પણ એ તેઓની માન્યતા જેમ જેમ તે પછીની કોમોમાં પેગમ્બરો ઝાહર થતા ગયા તેમ તેમ તેઓની તે માન્યતા ખોટી પડતી ગઈ છતાં દરેક કોમ પોતાનીજ અસલી માન્યતા પર હમણાં સુધી ચીટકી બેસલી છે જ્યારે તે પછીની કોમોએ એ વાતની સચાઈ તથા આગલી કોમોની ખોટી માન્યતા પોતાના પેગમ્બરો મારફતે જાણી લીધી છે. જ્યારે ઇસલામની એ તઅલીમ છે કે જેવી રીતે ખુદાતઆલાએ આગલા ઝમાનામાં પોતાના નેક ખંદાઓ સાથે વાતચીત કરી હતી તેવીજ રીતે જે કોઈ પોતાના પસંદ કરેલા ઇસલામ મઝહબની ખરી પેરવી કરે છે અને કરતો રહેશે તેઓ સાથે તે કયામત સુધી એજ પોતાની ચાલતી આવેલી સુનત જારી રાખશે એજ મુખ્ય કારણના લીધે ઇસલામ બીજા સરવે મઝહબો કરતાં પોતાને ચહડતો સાબીત કરે છે. જેને જોઈએ તે એ બીનાની સચાઈની પોતે અઝમાઈશ કરી ખાત્રી કરી શકે છે. ઇસલામની એ તથા બીજી ખુબીઓનો કાંઈક ખ્યાલ હોવો હોય તો આ કીતાબની આખેરીમાં જે કીતાબોની જાહેર ખગર આપવામાં આવી છે તે વાંચી જોયાથી ખાત્રી થશે.

ગેરઘસલામીઓ પર અઝમાઈશ.

કોઈ બી ગેરઘસલામી શખસ જે સત્યનો તલબગાર હશે તે ઉપલી બાબતો ધ્યાનથી વાંચી અપક્ષપાત તોલ કરશે તો તેની ખાત્રી થઈ જશે જે તેને ઇસલામ કબુલ્યા વના છુટકોજ નથી. તેનાં મુખ્ય કારણો ઉપર વીગતવાર જણાવેલાં છે જેનો ટુંક સાર નીચે મુજબ છે.

(૧) આગલી મઝહબી કીતાબોથી સાળીત છે કે અસલના ઝમાનાના પેગમ્બરો ચોક્કસ કોમો માટે આવેલા હતા અને તેથીજ તેઓનો મઝહબ અપુર્ણ હતો અને તેઓએ લવીશમાં સંપુરણ મઝહબની પેશગોઈ કરી હતી જ્યારે પોતાનો અપુર્ણ મઝહબ ખાતીલ થઈ જશે એમ સાફ જણાવી દીધું છે. માટે દરેક શખસની ફરજ છે કે સંપુરણ ઇસલામ મઝહબ કબુલે.

(૨) ગેરઘસલામી કોમો ખુદાતઆલા સીવાય મુરતીઓ, સુરજ, ચંદ્ર, આતસ, બનવરો વગેરેને પુંજે છે, પેગમ્બરોને ખુદા તથા ખુદાના છોકરા બનાવી બેઠા છે. એ શીરકનો મહા ઝબુન ગુનાહ છે અને ખુદાતઆલાએ સાફ જણાવી દીધું છે કે જે કોઈ એ ગુનાહ કરશે તેના સરવે નેક આમાલ રદ જશે અને તે આખેરતના દુબહાયક અઝાબનો ભોગ થશે ફક્ત ઇસલામ મઝહબજ ખુદાની વાહદાનીયત (ખરી એકતાઈ) ની તાઅલીમ શીખવે છે માટે દરેક શખસે એ ખરો મઝહબ કબુલવો અને પોતાનો ખગડેલો મઝહબ છોડી આપવો.

(૩) કોઈ બી ગેરઘસલામી કોમ પાસે ખુદાતઆલાના અસલ ફરમાનો અસલ ભાષા સાથે સંપુરણ હાલતમાં નથી ત્યારે તેઓ કેવી રીતે ખુદાતઆલાની તાએદારી બબવી શકે

કે જે માટેજ તેઓને ખાસ પેદા કરવામાં આવ્યા છેલામાં છેલ્લી સંપુરણ મઝહબની કીતાબ કોરાને ૨ છે. અને એજ એક કીતાબમાં ખુદાતઆલાના ફરમ અસલી સંપુરણ હાલતમાં છે. માટે ફરેક શખશે તે રાખવી જોઈએ.

- (૪) કોરાને શરીફ મુજબની ખરી પૈરવી કરનાર ઇસલ સાથે ખુદાતઆલા વાતચીત કરે છે અને કયામત પોતાની એ મુનત જારી રાખશે. કેમકે ખરા મઝહબ એજ ખુબી છે અને એલા ખુદાઈ ફઝલથી ઇનસાન પરદીન તેની તાબેદારીમાં પોતાને ફના કરી વધુ વધુ તેવા આશીરવાદ મેલવવાની કોશેશ કરે છે કે માટેજ તેને આ દુન્યામાં પેદા કરવામાં આવ્યો છે. જ મઝહબવાળાઓ આ ખુદાઈ ફઝલથી બેનસીબ હોય તેઓ એ વાત બનીજ ન શકે એવી માન્યતા રાખે છે કે જ્યારે તે રહેમાનો રહીમ પરવર દી તમામ દુન્યા માટે કે જે તેના પસદ કરેલા મઝહબ એખત્યાર કરી તેની ખરી પૈરવી કરે તેના માટે હ શાફ એ ફઝલ ખુદા રાખ્યો છે જેને જોઈએ તે માવી ખાત્રી કરી શકે છે. પણ જેવી રીતે અસલના જ નાની કોમો પોતાના પેગમ્બરોની ખરી તાઅલીમ લે ગયા અને જ્યારે નવા આવતા પેગમ્બરો તેઓ કોમોને તેઓની ખોટી માન્યતાઓ તથા ખોટી રસમો મઝહબોને છોડી ખરા મઝહબ અખત્યાર કરી હીદાયત કરતા ત્યારે તે પ્રજા તેઓનું માનતી અને પોતાનાજ વડવાઓના ખોટી રસમોના મઝહબ વળગી રહેલી તેવીજ રીતે દુન્યાની તમામ ગેરઈસલ કોમ ઈસલામના તમામ દુન્યા માટેના મહાન પેગમ્બરને માનવાનો અને ખુદાનો સરસ ખુબીઓ ધરા

ઇસલામ મઝહબ કબુલ કરવાનો ઇનકાર કરે છે અને પોતાના વડવાઓથી ઉતરી આવેલા ખોટી રસમોના જુદા જુદા મઝહબો ઉપરજ ચીટકી બેઠા છે. પણ ખુદાતઆલાને શરૂઆતથી પોતાનીજ પરસ્તીશ મનાવનારો એકજ મઝહબ મંજુર હતો અને તેજ બાબતની તેણે પોતાના પેગમ્બરો મારફતે દુન્યાની સરવે પ્રજાઓને હીદાયત પોહચાડી આપી હતી જેમકે તે ફરમાવે છે “ અને ખરેખર તમારો આ મઝહબ એકજ મઝહબ છે અને હું તમારો પરચરદીગાર છું માટે તમે મારાથી કરો પણ તેઓએ એ કામના પોતા દરમયાન કટકા કર્યા અને દરેક કોમ પોતે જે કીધું તેમાં ખુશ છે ” (કુરાન પ્રકરણ ૨૩ આયાત ૫૪. ૫૫.)

આ ઉપરથી જણાશે કે લોકોએ એક ખુદાને માનવાનો સાદો મઝહબ કાપી નાખી પોતાના મનને ગમતી રસમો મુજબના કટકા બનાવી જુદી જુદી કોમોમાં વેહચાઈ ગયા જે ખુદાતઆલાને હરગીઝ મંજુર ન હતું તેથીજ તે જ્યારે બી પોતાના બંદાઓને ખરા મઝહબને છોડી ગુમરાહી તથા બહેલ્યતમાં ફસાવતા બેતા ત્યારે તે પોતાના પેગમ્બરો તેઓમાં આંકેર કરી તેઓને પાછા ખરા મઝહબમાં લાવવાનો રીવાજ બરી રાખ્યો અને સાફ ફરમાવી આપ્યું કે “ ઓ આહમનાં છોકરાંઓ જ્યારે તમારી પાસે તમારામાંથી પેગમ્બરો આવે કે જેઓ તમને મારી આયતો (ફરમાનો યા નીશાનીઓ) બયાન કરી સંભળાવે ત્યારે જેણે પરહેઝગારી કરી અને પોતાનાં કામ સુધારયાં તેઓને કંઈ ધાસ્તી નથી અને તેઓ દલગીર થશે નહીં પણ જેઓ અમારી આયતોને જુદી કહી અને મગફરી કરી મોંઢ ફેરવશે તેઓ આગમાં રહેનારા છે. તેઓ તેમાં હમેશા (લાંબી મુદત) રહેનારા છે. (કુરાન પ્રકરણ ૭ આયાત ૩૫-૩૬)

આ ઉપરથી જણાશે કે પેગમ્બરોનો ઇનકાર કરવો તે આખેરતના સખત અઝાબનો લોગ થવું છે કેમકે બ્યારે પેગમ્બરો કે જેઓ પુદાના પ્રતીનાંધીઓ તરીકે ખરો મઝહબ સમજાવવા આવે છતાં તેઓનો ઇનકાર થાય તો પુદાનો ખરો મઝહબ લોકોમાં કેમ ફેલાય ? તેથીજ આવી સખત સજાની ચેતવણી ઝાઝેર કરી આપી છે છતાં દુન્યાનો મોટો ભાગ દુન્યાદારી કામોમાંજ ચકચુર હોય છે, જે થોડો ભાગ મઝહબ તરફ ધ્યાન આપે છે તેમાંથી બી અકસર પોતાના વડવાઓથી ઉતરી આવેલા ખોટી રસમોના મઝહબો પર ચીટડી ખેંસે છે જેનો વીગતવાર હેવાલ તથા આગલા ઝમાનાની પ્રજાઓની વર્તણુક આપણે વાંચી ગયા છીએ તેવીજ વર્તણુક ઇસલામના ઝમાનાથી ગેરઈસલામી કોમોધી ચાલતી આવી છે. લોકોને પોતાનો બાપીકો મઝહબ છોડી નવા મઝહબનો સચાઈની ખાત્રી થવા છતાં તે એખત્યાર કરવા બહુ ભારી લાગે છે કેમકે તેથી તેઓને પોતાના કુટુંબ દોસ્ત આશનાવો તથા કોમના વડા બની બેઠેલાઓની ખફગીમાં આવી જવાનો ડર હોય છે પણ તેઓએ ધ્યાનમાં રાખવું જોઈએ કે પુદાતઆલાએ ઇનસાનોને ખાસ પોતાની તાબેદારી માટે પેદા કર્યા છે અને ખરી તાબેદારી પોતાના પેગમ્બરો મારફતે ઝાઝેર થાય તે સ્વીકારવાની ફરજ તેઓપર નાખવામાં આવી છે અને તેનો ઇનકાર કરનારાઓને આખેરતની સખત અઝાબની ખુલ્લી ચેતવણીઓ આપી દેવામાં આવી છે છતાં જેઓ ચાર દાહાડાની દુન્યા શાફ પુદાતઆલાના ફરમાનોને તાબે ન થતાં પોતાની કોમના વડા બની બેઠેલાઓની ખફગીમાં આવી જવાની બીકને લીધે પુદાના ખરો હક મઝહબનો ઇનકાર કરશે તેઓ શાફ પુદાતઆલા ફરમાવે છે “ ખચીત પુદાએ ઇનકાર કરનારાને લઅનત કરી છે અને તેઓ શાફ હગઢગતી આગ તૈયાર કરી છે તેમાં તેઓ હમેશાં (લાંબી સુદત) રહેનારા છે. તેઓને ત્યાં પોતાનો કોઇ સુરખીયા મદદગાર ન મળશે અને તે દિવસે તેઓના ચેહરા

આગમાં આળોટાશે જ્યારે તેઓ કહેશે કે અરે અમે ઇચ્છીએ છીએ કે અમે ખુદાનો અને તેના (નેમેલા) પેગમ્બરનો ફરમાન માની લેતે અને તેઓ કહેશે કે ઓ અમારા પરવરદીગાર, ખચીત અમે અમારા અકાબરો અને આગેવાનોને તાબે રહ્યા અને તેઓ અમને આડે મારગે દોરવી લઇ ગયા ” (કુરાન પ્રકરણ ૩૩ આયત ૬૪)

આ ઉપરથી દરેક ગેરઇસલામી પ્રબલ ગંભીરાઇથી વીચાર કરવું જોઈએ કે તેઓ પર કેવી સખત અઝમાઇશ ઉભેલી છે. દુન્યા નાચીઝ છે, એક સ્વપ્ન છે, ભવીશની આખેરતની ઝીંદગી અમ્મર ઝીંદગી છે માટે તે અમ્મર ઝીંદગીનું ખરું સુખ હાંસલ કરવા ખુદાતઆલાના ફરમાનોને તાબે થાઓ. ભારી તો લાગશે પણ ખુદાતઆલાએ જ્યારથી આ દુન્યા ઉત્પન્ન કરી છે ત્યારથી આ અઝમાઇશ દુન્યાની દરેક પ્રબલ પર મુકરર કરેલી છે આગલા ઝમાનાના લોકોએ ગફલતી કરી તેઓને પગલે તમો ન ચાલો. તેઓને પોતાની બેદરકારી માટે યા ખરા મઝહબના ઈનકાર માટે ખુદાતઆલાને જવાબ દેવા પડશે પણ જેઓને એ ચેતવણીકારક ખુદાના ફરમાનો પોંદચી ચુકા છે છતાં તેઓ બેદરકારી દેખાડશે તો તેઓને આગલાઓ કરતાં વધારે સખત ખમવું પડશે. અને જેઓ દુન્યાનો ડર ન કરી ખુદાનો ખરો હક મઝહબ કબુલશે તે આખેરતનું અમ્મર સુખ હાંસલ કરી શકશે તેના એકના હીમતી પગલાંથી તે પોતાનું ભલું કરવા ઉપરાંત પોતાની આલ અબલાદનું પોતાના આખા કુટુંબનું પોતાના સગા વાહલાઓનું પોતાના દોસ્ત આશનાવોનું બલકે પોતાની આખી કોમનું અંત વગરનું ભલું કરવાનો સવાબ હાંસલ કરી શકશે. યા ઈલાહી તું ગેર-ઇસલામી કોમને તારો હક મઝહબ સમજવાની અને કબુલ કરવાની નેક તવફીક બક્ષ. આમીન.

ઇસલામીઓ પર અઝમાઈશ.

ઇસલામીઓ ખી અઝમાઈશમાંથી બાકાત નથી. કેમકે ખુદા-તઆલાની નઝરમાં પોતાના સરવે બંદા એક સરખા હોવાથી જેવી અઝમાઈશ આગલી પ્રબળો પર મુકી હતી તેવીજ એઓ પર ખી મુકી છે તેથીજ ખુદાતઆલા ફરમાવે છે “શું માણસો એમ સમજે છે તેઓને એમજ છોડી દેવામાં આવશે એ કહેવાથી જે “અમે ઈમાન લાવ્યા છએ” અને જ્યારે અમેએ એઓથી જેઓ આગળ હતા તેઓની અઝમાઈશ લીધી છે” (કુરાન પ્રકરણ ૨૯ આયત ૧—૨)

જેવી રીતે આગલી તથા ગેરઇસલામી કેમોએ પોતાના પેગમ્બરોની ખરી તાલીમ બુદ્ધી જઈ તરફવાર ખોટી રસમોને ખરો મઝહબ સમજી લીધો અને જુદી જુદી કેમો તથા જુદા જુદા ફીરકામાં વેહચાઈ ગયા તેવીજ ખુદાતઆલા તેઓમાં વખતો વખત પેગમ્બરો મોકલી તેઓને પાછા ખરા મઝહબમાં લાવતો તે વખતે જેઓ ખુદાનો ડર રાખતા તેઓ તે પેગમ્બરો પર ઈમાન લાવતા અને ઘણાખરા તો તેઓને ઇનકાર કરતા—એ રીતે તેઓની અઝમાઈશ લેવામાં આવી. તેવીજ રીતે ઇસલામીઓ જેઓ ખી તેઓના ટેવાજ ઇનસાનો હોવાથી તેઓ ખી એજ ખસલતના ભોગ થયા. તેનું કારણ એ છે જે તેઓ ખુદા-તઆલાના ફરમાનો વાલી પાક કીતાબ કોરાને શરીફનું પઢવા સમજતા તથા અમલ કરવાનું છોડતા ગયા. જો કે તેને જુદી જુદી ભાષાઓમાં તરજુમો થયો છે છતાં ઘણાખરા તો વાંચેજ નહી જે થોડા વાંચે તે સમજે નહી. ને જે થોડા સમજે તે તે મુજબ અમલ કરે નહી ઘણા ખરા તો એનો અર્થ કાઢવાનું ગુનાહ સમજે છે એ બાહને કે એ ઘણી ભારી કીતાબ છે વખતે ખોટો અર્થ સમજીશું તો વધારે ગુનાહ થશે. અગર એ કીતાબ એટલી ભારી અને સમજવાને મુશકેલ હતે તો ખુદાતઆલા

એવી ક્રીતાબ કે જે પોતાના બંદાની શક્તી ઉપરાંતની હોય તે તેઓ પર હરખીઝ કાયમ નહીં કરતે. અને તે પઢવા તથા તે મુજબ સમજીને અમલ કરવાની ફરજ ન મુકતે. પણ એ લોકોનો ખોટો બાહનો છે અસલ બાબત લોકોને દુન્યાદારી મોજશોખ તથા કામોથી પુરસદ નથી. એક અભણ યા થોડું શીખેલા શખસને સરકાર તરફથી કોઈ મુકદ્દમા બાબેનો સમન આવે તો તે શખસ અગર તે બાબાથી જાણે વાકેફ ન હશે યા સદંતર અમણ હશે છતાં કોઈ શીખેલા માણસ પાસે તે તરત વંચાવવા દોડશે અને તે પછી કોઈ વકીલ પાસે જઈ સલાહ લઈ મુકદ્દમાની સુનાવણીની આગમજ પોતાના બચાવની દરેક તૈયારી કરી રાખશે કે જેથી પોતાનો ફત્તેહ થાય યા સજામાંથી છુટકારો થાય. પણ એ ખુદાતઆલા તરફના સમનની એટલા કોઈ ફોકર કરતું નથી. ગોયા ખુદાતઆલા આગળ કયામતના દીને પોતાનો મુકદ્દમા રજુ થશેજ નહીં અને પોતાને કશો જવાબ દેવો પડશેજ નહીં. જેઓ કોરાને શરીફને ઘણી મુશકેલ ક્રીતાબ સમજે છે તેઓ વીરૂદ્ધ ખુદાતઆલા ફરમાવે છે “ અને બેશક અમેઓ કોરાન નસીહત લેવા માટે સહેલું કર્યું છે પણ છે કોઈ નસીહત લેનાર ? (કુરાન પ્રકરણ ૫૪ આયત ૧૭) વલી તે ફરમાવે છે “ શા માટે તેઓ કોરાન વીસે ધ્યાન કરતા નથી શું તેઓના દીલ પર તાલાં છે ? (કુરાન પ્રકરણ ૪૭ આયત ૨૫)

આ પરથી સાફ જણાયે કે લોકોના ખ્યાલો ખુદાતઆલાના ફરમાનોથી કેટલા વીરૂદ્ધ છે. અને તેનું પરીણામ એ થયું કે તેઓ આગલી પ્રબ્લઓ મુજબ ખરા મઝહબ લુત્તી જઈ ખોટી રસમોની પેરવી કરવા લાગ્યા. જેનો લાજ મઝહબના આલીમો તથા ધરમ-શુરૂઓને મલ્યો. એઓને દુન્યાદારીની મોહેની લાગી એટલે એઓએ મઝહબને એક ધંધો બનાવી લીધો જેથી પૈસા અને ઈઝત બેઠી મલે. દુન્યાની દરેક કોમમાં મઝહબની ખરાબી કરનાર તેઓના ધરમશુરૂઓ અને આલીમો છે જે માટે ખુદાતઆલા

ફરમાવે છે “ઓ ઇમાનદારો! બેશક ઘણાખરા ધર્મગુરૂઓ અને ઝાહેદો માણસોના માલને અન્યાયથી ખાઈ જાય છે અને તેઓને (માણસોને) ખુદાના (ખરા) રસ્તાથી દેરવી નાખે છે ” (કુરાન પ્રકરણ ૯ આયત ૩૪)

તેથી ઘણાખરા ઇસલામીઓ ખોટી તાલીમ આપનારા ધરમ ગુરૂઓ તથા આલીમોના હાથમાં શીકાર થઈ ગયા અને તેઓની શીખવેલો ખોટી રસમોનેજ ખરો મઝહબ સમજી બુદ્ધા બુદ્ધા ફીરકામાં વેહચાઈ ગયા. પણ ખુદાતઆલાનો અસલથીજ એકજ મઝહબ હતો તેને હરગીજ બુદ્ધા બુદ્ધા મઝહબો અને બુદ્ધા બુદ્ધા ફીરકા મંજુર હતાજ નહીં. તેથીજ દુન્યાની તમામ કોમોને એકજ ઈસલામી ફીરકામાં શામીલ થવાનું ફરમાન ઝાહેર કર્યું છતાં ખુદ ઇસલામીઓજ ખુદાના એકજ મુકરર કરેલા મઝહબના કટકા કરી તરેહવાર રસમોના ફીરકામાં વેંહચાઈ જાય તે ખુદાતઆલા કેમ કબુલ ફરમાવે તેથીજ તેણે ઇસલામના મહાન પેગમ્બર સાહેબ (સ) મારફતે ઝાહેર કરાવી આપ્યું કે ઇસલામમાં એક સીવાય ખાફીના સરવે ફીરકા દોઝખી છે જેમકે હઝરત મહમદ (સ) ફરમાવે છે કે ખચીત બની ઇસરાઇલી ઉમતે પોતપોતામાં ૭૨ ફીરકા કીધા પણ તમો તમારામાં ૭૩ ફીરકા કરશો પણ યાદ રાખજો કે તેમાંનો એકજ ફીરકો જે મારા તથા મારા સહાબીઓના તરીકા પર હશે (કે જે ખુદાતઆલાના ફરમાનો મુજબ અને પેગમ્બર સાહેબની સુનત મુજબ અમલ કરવાનો તરીકો છે) તે સીવાય ખાફીના સરવે ફીરકા દોઝખી છે. છતાં અફસોસ છે કે ઇસલામીઓએ એ ચેતવણી બીં ધ્યાનમાં રાખી નહીં અને બુદ્ધા બુદ્ધા ફીરકાઓમાં ખરેખર વેહચાઈ ગયા અને આ મુજબ પેગમ્બર સાહેબની મઝકુર પેશગોઈ આબાદ ખરી પડેલી દરેક ઇસલામી ફીરકો પોતાની નઝરે નઝર બુઝે છે.

આ પરથી ગેરઇસલામી કોમોએ વીચાર કરવું જોઈએ કે ન્યારે ઇસલામીઓ જેઓ ખુદાને વાહદહુ લાશરીફ માને છે

એટલે ખુદ સાથે કોઈ બાગીદારને જોડતા નથી તથા તેના મહાન પેગમ્બર હઝન્ત મહમદ સુસ્તફા (સ.) ને દુન્યાની તમામ કોમોનો પેગમ્બર માને છે છતાં તેઓ માહેલા ૭૩ ફીરકામાંથી એકજ ફીરકો જે ખુદ તથા તેના મજકુર પેગમ્બર (સ) ને ઉપર મુજબ માનવા ઉપરાંત તેઓના ફરમાનોને તાબે થનારો ફીરકો હશે તેજ જનતી છે અને બાકીના તમામ ફીરકા દોઝખી છે ત્યારે ગેરધસિલામી કોમો જેઓ ખુદ ઉપરાંત બીજાઓને પુજ્ય બતાવે છે અને તેના મહાન પેગમ્બર (સ) ને તાબે થવાનું તો રહ્યું પણ તેઓને માનવાનો વટીક ધનકાર કરે છે તેઓના કેવા હાલ થશે તે લખવા કરતાં કોઈ બી આસાનીથી સમજી શકશે.

જેવી રીતે આગલી પ્રજાઓ પોતાના પેગમ્બરની ખરી તઅલીમ ભુલી જઈ તરેહવાર રસમોના મઝહબો બનાવી ભુદી ભુદી કોમોમાં વહેંચાઈ ગઈ ત્યારે ખુદાતઆલાએ તેઓને પાછા ખરે ન્સ્તે લાવવા વખતો વખત પોતાના પેગમ્બરો મોકલી તેઓની અઝમાયશ લીધી તેવીજ રીતે ધસિલામીઓ બી પોતાના પેગમ્બરની ખરી તઅલીમ ભુલી જઈ તરેહવાર રસમોના મઝહબો બનાવી ખુદા ખુદા ફીરકાઓમાં વેંહચાઈ ગયા. અને તેઓને એ બી ઝાહેર કરી દેવામાં આવ્યું હતું જે તેઓમાંનો એકજ ફીરકો જે ખુદાતઆલાના ફરમાનો મુજબ તથા પેગમ્બર સાહેબની સુન્નત મુજબ અમલ કરનારો હશે તે સીવાય બાકીના સરવે ફીરકા દોઝખી છે ત્યારે જેઓ ખોટા ફીરકામાં ફસાયલા હોય અને પોતાના ફીરકાના ધર્મ ગુરૂઓ તથા આલીમોના હાથમાં શીકાર થયલા હોય તેઓને જો ખુદાતઆલા ન બચાવે તો દુન્યા ખતમ થાય ત્યાં સુધી તે સરવે ખોટા ફીરકાઓમાં જેટલા લોકો જનમ પામે તે સરવે દોઝખી બનતા રહે પણ ખુદાતઆલા અલીમો ખતીર હોવાથી જેવી રીતે આગલી પ્રજાઓમાં વખતો વખત પેગમ્બરો મોકલતો રહ્યો તેવી રીતે આ

ઇસલામી પ્રજામાં પોતાના પ્રતીનીધીઓ મોકલવાનો રીવાજ જારી રાખ્યો. ફરક આટલોજ કે આગલા મઝહબો અપુરણ હોવાથી બુદ્ધી બુદ્ધી કોમો માટે તે વખતને અનુસરતા શરીઅતી અથવા સ્વતંત્ર પેગમ્બરો મોકલવામાં આવતા હતા જ્યારે ખુદાતઆલાએ ઇસલામને કામીલ યાને સંપુરણ મઝહબ બનાવી દેવાથી હુન્યા ખતમ થાય ત્યાં સુધી હવે કોઈ નવો મઝહબ લાવનાર યા સ્વતંત્ર પેગમ્બર હરગીઝ જાહેર થનાર નથી કે જેથી આ મઝહબમાં જરાએ ફેરફાર થાય. પણ એ મઝહબમાં થતા બગાડ દૂર કરવા અને એને નવેસરથી પાછો તાજો અને મઝબુત કરવા જેવી રીતે આગળ મઝહબો શાફ પોતાના પ્રતીનીધીઓ મોકલ્યા તેવીજ રીતે ઇસલામ શાફ બી પોતાના પ્રતીનીધીઓ મોકલવાનો વાયદો કોરાને શરીફમાં તથા પોતાના પેગમ્બર (સ) મારફતે જાહેર કરાવ્યો જેમ કે તે ફરમાવે છે “ખુદાએ વાયદો આપ્યો છે તેઓને કે જેઓ ઇમાન લાવ્યા છે અને નેક અમલ કર્યા છે કે બેશક તેઓમાંથી પૃથ્વી પર ખલીફા બનાવશે જેવી રીતે કે તેણે આગલ ખલીફા બનાવ્યા હતા અને તે તેઓને તેઓના મઝહબમાં કે જે તેણે તેઓ માટે પસંદ કર્યો છે મઝબુત કરશે.” (કુરાન પ્રકરણ ૨૪ આયત ૫૫)

આ પરથી એ સાબીત થયું કે ખુદાતઆલાનો એ નીર-માણુ કરેલો નીયમ છે કે જ્યારે લોકો ખરા મઝહબથી દૂર જઈ પડે છે ત્યારે તે તેઓમાંથી કોઈ નેક શખસને ચુંટી પોતાનો પ્રતીનિધી બનાવે છે અને તેની મારફતે ખરો મઝહબ નવેસરથી મઝબુત કરે છે. તેવીજ રીતે ઇસલામ શાફ બી તેણે ઉપર સુજબ વાયદો આપ્યો કેમકે જેવી રીતે આગલી કોમોએ પોતાનો મઝહબ બગાડી દીધો તેવીજ રીતે ઇસલામીઓ બી ખરો ઇસલામ મઝહબ બગાડી નાખી શીરક બીદઆતની ખોટી રસમોમાં ગી-રફતાર થઈ ગયા અને ફરક ફીરકામાં એવા એવા ધરમગુફઓ

તથા આલીમ ઉત્પન થયા કે જેઓ કોરાને શરીરની વિરૂધ્ધ બાબતો સમજાવીને ઇસલામીઓને બુદ્ધા બુદ્ધા ફીરકામાં દબાવી રાખ્યા પણ કોરાને શરીર જે પુદ્ગતઆલાના મુબારક કલામોની કીતાબ છે તે વિરૂધ્ધની ખોટી બાબતો જોડી કાઢકનારાઓનો બુલમ તે હરખીઝ સાંખી શકેજ નહી તેથીજ તેણે એ વીસે ખુલ્લો વાયદો આપ્યો છે જે “ બેશક અમે આ ઝીકર (કોરાન) નાઝીલ કરચું છે અને બેશક અમેજ તેના સંભાલનાર છેએ (કુરાન પ્રકરણ ૧૫ આયત ૯)

હવે પુદ્ગતઆલાએ કોરાને શરીરને એક તો એવી રીતે સંભાલ્યું કે તેણે ઇસલામમાં એવા હાકીઓ ઉત્પન કર્યા જે તેઓની માફરી ઝખાન અરબી ન હોવા છતાં એક બે વાર સંભલ્યાથી આપું કોરાને શરીર આબાદ તેઓના મોહક પર યાદ રહી બચ કે જેથી કોરાને શરીરના અસલ કલામો સદા જલવાઈ રહે. બીજો બંદોબસ્ત એ કર્યો જે ચોકસ મુદ્દતોએ પોતાના ખલીફાઓ ઝાહેર કરવાનો વાયદો આપ્યો કે જેઓ કોરાને શરીરની ખરી તઅલીમ મુજબ પુદ્ગનો પસંદ કરેલો ખરો ઇસલામ દુન્યામાં આશકાર કરે. એવી રીતે પુદ્ગતઆલા પોતાની કીતાબ કોરાને શરીરને જીસમાની તથા ફહાની રીતે સંભાલે છે કે જેથી તેના બંદાઓ ગુમરાહ થવા ન પામે. માટે દરેક ઇસલામી પર ફરજ છે કે જ્યારે બી પુદ્ગતઆલા તરફથી એવો ફહાની ઇમામ યા ખલીફા ઝાહેર થાય ત્યારે તેનું સાંભલી, માની તેને તાબે થાય. દરેક ઇસલામીને એ ફરજમાંથી પસાર થવાનું છે અને જે કોઈ છતી આંખે તે ફહાની ઇમામને જોશે યા ઝોલખશે નહી તો તે આંધલો યા ગુમરાહ થયલો લેખાશે જેમકે એ વીસે પુદ્ગતઆલા ફરમાવે છે “ તે દીવસે (કયામતના દીવસે) અમે દરેક પ્રજાને તેના ઇમામ સાથે બોલાવીશું પછી જેઓને પોતાના આમાલની કીતાબ જમના હાથમાં આપવામાં આવશે તેઓ (પોતાની ફરજ ધરાબર બજાવે)

વવાથી ખુશીથી પોતાની) કીતાબ વાંચશે અને તેઓ-
પર જરા પણ ખુલમ કરવામાં ન આવશે અને જે કોઈ
આ દુન્યામાં (આ ફરજથી) આંધલો છે તે આખેરતમાં
પણ આંધલો છે અને તે વધારે ખોટે રસ્તે ગયેલો છે.”
(કુરાન પ્રકરણ ૧૭ આયત-૭૦-૭૧)

આ વીસે સુની શીઆના તફસીર લખનારાઓ એકમત છે
જે અત્રે ઇમામથી મુરાદ ઇમામે ઝમાન છે. અને હઝરત રસુ-
લુલ્લાહ (સ) એ એ બી ચેતાવી આપ્યું જે મુસલમાનોમાં
બ્યારે એવા ઇમામો અહેર થશે ત્યારે જે શખસ એઓપર
ખુલમ કરશે અને એઓને ખોટા પાડશે તે મારાથી નથી અને
હું તેનાથી બેઝાર છું.

તે રહેમાનો રહીમ પરવરદીગાર પોતાના બંદાઓ એવા
ઇમામને કેવી રીતે વગર શુ'યવાડે સેહેલાઈથી એલાખી શકે તે
માટે ઇસલામના એ મહાન પેગમ્બર સાહેબ (સ) મારફતે
તદન ખુલ્લા શબ્દોમાં એ અહેર કરાવ્યું કે “ બેશક અલ્લા-
હ તઆલા આ ઉમતના માટે હર સદીની શરૂઆતમાં
એવા એક શખસને ઉભો કરશે જે દીનને તાઝો કરશે”
આ હદીસથી ચાર બાબતોનો ખુલાસો અહેર થઈ ગયો.

- (૧) તે શખસ ખાસ ખુદા તઆલા તરફથી અહેર થશે.
- (૨) અહેર થવાનો વખત ઇસલામી સદીની શરૂઆતમાં હશે.
- (૩) તેનું મુખ્ય કામ એજ કે ખરો ઇસલામ આશકાર કરવો.
- (૪) તે આખી ઇસલામી ઉમત માટે અહેર થશે કોઈ ચોક્કસ
પ્રીરકા શાફ નહીં.

આ હદીસ શરીફ ૧૩૦૦ વરસ થયાં વંસપરમપરા ઇસ-
લામી ઉલમાઓએ માન્ય રાખી છે. અને તે ઇસલામી ઉલમા-
ઓએ સત્તાવાર ઠહાવેલી સહાસીતાની હદીસો માંહેલી સહી અબુ
હાઉસની છે.

ઉપરાંત નીચલી મથહુર કીતાબોમાં એ હદીસ શરીફ માન્ય રાખી ખાસ નોંધ લીધી છે.

- (૧) કનઝલ અમાલ જેમાં અહલે મુનંત જમાત તથા શી-આઓની મોતેબર હદીસો છે તેના જુલદ છઠી પાને ૨૩૮.
- (૨) અહલે હદીસના મથહુર આલીમ નવાબ સીદીક હુસેન ખાન સાહેબની હીબજુલ કરામાને પાને ૫૧-૧૩૩.
- (૩) મથહુર મુજદીદ સાહેબ હઝરત શાહ વલી મુલાહની કીતાબે ઇઝાલતલ કફા પાને ૪૧.
- (૪) તોહફતુલ હિન્દ નામની મથહુર કીતાબ જેનો ગુજરાતી તર-જુમો રાંદેરવાલા જાણીતા મોલવી ગુલામ મોહમદ બીન હાજી હાફેજ સાહેબે કર્યો છે તે કીતાબને પાને ૨૨૬.

ઉપલી છેલ્લી કીતાબ વીસે તેની બીજી આવૃત્તિના દીબા-ચામાં મજહુર મોલવી સાહેબ લખે છે જે “તોહફતુલ હિન્દ નામની કીતાબ ઉર્દુમાં ઘણીજ માનીતી છે અને તેથી અનેક આવૃત્તીઓમાં તેની એક લાખથી વધુ પ્રતો છપાઈ ચુકી છે તેનો ગુજરાતી તરજુમો મેં સને ૧૩૧૪ હીજરીમાં બહાર પાડ્યો હતો. અલહમ્દોલીલ્લાહ ખુદાએ મારી આશા પુરી કરી અને લોકોપયોગી થયો.” “મજહુર કીતાબનાં કર્તા ઈસલામની ખુબી-ઓનું વરણન કરતાં મજહુર હદીસ વિશે જણાવે છે જે કૃપાળુ નથી (સલ) એ ફરમાવું કે “મારી ઉમ્મતને લીધે ખુદા-તઆલા દર સો વરસની શરૂમાં એવા એક માણસને ઉત્પન્ન કરશે કે તે તેવાણના ધર્મને ખિદમતથી સાફ કરી તાજે કરશે, જેમકે દરેક સંઈકામાં એવો માણસ જાહેર થતો રહ્યો છે. તેઓને લીધે ધર્મ તાજે રહ્યો અને કેયામત સુધી એવો રહેશે.”

આ તો ઈસલામી ઉલ્લમાઓ તરફની સાબેલીઓ છે હવે

ઇસલામના વીરોધીઓ જેઓ બી ઇસલામની એ ખમુસ્ત માન્ય રાખે છે તેઓની નોંધો જુઓ.

લંડનમાં The Coming of the World Teacher નામની એક કીતાબ પ્રગટ થઈ છે. જેમાં જુદા જુદા મઝહબોની કીતાબોમાંથી તેઓની માન્યતાઓ ચુટી કાઢવામાં આવી છે જેને પાને ૧૦૩ માં નીચે મુજબ ઇસલામી માન્યતાઓ દરશાવવામાં આવી છે.

From Mahommadan Scripture.

ઇસલામી ધર્મ પુસ્તકમાંથી.

Verily God will send to this people at the beginning of each age (century) Him who shall renew its religion. (The sayings of Mahommad)

“ એટલે ખચીત જુદા આ ઉમત માટે દરેક ઝમાના (સદી) ની શરૂવાતમાં તેને મોકલશે જે તેનો મઝહબ તાઝે કરશે ” (મહમદ (સ) ની હદીસ)

God best knoweth whom He will appoint for His Messenger (Al Quran)

એટલે જુદા બહેતર બાણ છે તેને કે જેને તે પોતાનો પ્રતીનીધી નેમશે. (અલ કુરાન)

હવે બીજી એક કીતાબ Mahomadan and Mahomad-anism નામની ૧૮૭૨માં ખ્રીસ્તી ધરમજુર Reverend R. Bosworth M. A. તરફથી પ્રગટ થઈ છે જેની ત્રીજી આવૃત્તીના પાને ૨૬૫ માં તે જણાવે છે કે A Religion which is not waiting for a revival is waiting till it be swept away એટલે જે મઝહબમાં દીનની સજીવન થવાની ઇતેભરી નથી તે મઝહબ નાશુદ્ધ થવા માટેજ ઇતેભર છે ” તે પછી એક બીજા

પ્રોફેસર જણાવે છે કે Professor Max Muller has remarked with truth, that without constant reformation that is to say without constant return to the fountain head—every religion however pure, must gradually degenerate એટલે “પ્રોફેસર મેક્સમુલરે ખરા ટીકા કર્યા છે કે વારંવાર સંજીવન કર્યા વગર એટલે વારંવાર અસત્યાત પર ફેરવ્યા વગર કોઈની મહદ્દબ ગમે તેવો યોગ્યો હોય છતાં રફતે રફતે બગડવો ભોધ્યો.” જાણી એવણ વધુ જણાવે છે કે It is currently believed that Mahomadanism is dying out because it has no such power of revival. But the very reverse of this is true. The Prophet himself must have foreseen the need there would be for a Reformer when he so sorrowfully remarked to Abu Talib “The time is near in which nothing will remain of Islam but its name and of the Koran but its mere appearance, and the mosques of Musalmans will be destitute of knowledge and worship, and the learned-men will be the worst people under the heaven and strife will issue from them, and it will return upon themselves; but he also confidently hoped that when the time was ripe for it, a Reformer would be found. Certainly he said to Abu Hurairah “Certainly God will be send for my sect at the expiration of every hundred years a person who will renew my religion” (Mishkatul-Masabih, II III 68 and. II II, 62) જુઓ Mahomad and Mahomad anism પાને ૨૬૬) એટલે સાધારણ રીતે એમ માનવામાં આવે છે કે ઇસલામ વફાત થતું જાય છે, કારણ કે એમાં સંજીવન થવાની શક્તી રહી નથી ત્યારે ખરી બાબત તો તેથી ઉલટીજ છે. તે (ઇસલામના) પેગમ્બરે પોતે આગમજથી ભેઈ લીધું હોવું ભેઈએ કે (ઇસલામ માટે) સુધારકની જરૂર પડશે કારણ કે

તેવણે ઘણી ગમખાર રીતીએ અણુ તાલીબને જણાવ્યું કે “ તે વખત નજદીક છે કે જ્યારે ઇસલામ ફકત નામનોજ રહી જશે અને કોરાન ફકત દેખાવ માટેજ હશે. અને મુસલમાનોની મસ-જીદો ઇલિમ અને ઇબાદતની મોહતાજ હશે. અને આસમાનની નીચે સૌથી બહતર લોક આલીમોજ હશે. અને ફેસાદ ફીતના તેઓથીજ નીકલશે અને તે તેઓ પરજ પલટશે પણ તેવણે એ બી ખાત્રી ભરી રીતે માને છે કે જ્યારે એવો વખત આવશે ત્યારે એક સુધારક બી બહોર થશે. બેશક તેવણે અણુ હુરેરાને ફરમાવ્યું કે “ બેશક ખુદાતઆલા મારી ઉમત થાફ દર સો વરસ ખતમ થતાંજ એક શખસને ઉભો કરશે જે મારો મઝહબ પાછો તાબો કરશે. ”

આ આવી મહાન શહાદતો છે કે જેનો કદી ઇનકાર થઈ શકેજ નહી. બીજું એ બી ચાફ રાખવું કે કોઈ બી બનાવ વીસે ખુદાતઆલાના પ્રતીનીધીએ પેશગોઈ કીધી હોય અને તે મુજબ જ્યારે તે બનાવ બને તો તેની સત્યતા વીસે કશો બી શક રહી શકેજ નહી. એ મુજબ ઇસલામના મહાન પેગમ્બર સાહેબે (સ) ઇસલામમાં દર સદીની શરૂઆતમાં ખુદાતઆલા તરફના એક ખાસ શખસના અહેર થવાની પેશગોઈ કીધી અને જ્યારે તે મુજબ દર સદીમાં એવા ખાસ શખસો અહેર થતા ગયા તો એ હદીસ વીસે હવે કશો શક રાખી શકાયજ નહી.

આગલી સદીઓમાં એવા મુજદિદો એટલે દીનને તાજા કરનારા પ્રતીનીધીઓ અહેર થયા તેઓના મુખારક નામો નીચે મુજબ છે.

- (૧) હઝરત ઉમર બિન અબદુલ અઝીઝ.
- (૨) હઝરત આહમદ બિન ખલીફલ ખલાલ
- (૩) હઝરત ઇમામે બાકી
- (૪) હઝરત અણુ અબદુલ્લાહ

- (૫) હઝરત ઇમામગઝાલી
 (૬) હઝરત સયદ અબદુલ કાદર જીલ્લાની
 (૭) હઝરત ખવાબ મીઘનુદ્દીન ચીશતી
 (૮) હઝરત સાલેહ બિન ઉમર
 (૯) હઝરત સયદ મહમદ બેનપુરી
 (૧૦) હઝરત શેખ આહમદ સરહંદી મુજદ્દિદે અલફ-
 સાની ઈમામે રખાની.
 (૧૧) હઝરત આહમદ શાહવલી ઉલ્લાહ દહેલવી.
 (૧૨) હઝરત સયદ આહમદ બરેલવી.

હવે ઉપર જણાવેલા દસમા મુજદ્દિદ હઝરત શેખ આહ-
 મદ સરહંદી જેઓ અઘ્યારમી સદીની શરૂઆતમાં ઝાહેર થયા તેઓ
 ઇસલામી આલમમાં મુજદ્દિદે અલફસાની ઈમામે રખાની
 ના નામે મશહુર છે એટલે અઘ્યારમી સદીના મુજદ્દિદ અને ખુદા
 તરફના ઇમામ એઓને એ ખેતાબ બાણે એ અસલ નામ હોય
 તેમ એઓ એજ ખેતાબવાલા નામે મશહુર છે. તે વગર તક-
 રારે સાબીત થયું કે ઇસલામમાં મુજદ્દિદ ઝાહેર થવાની બાબત
 તદ્દનજ ખરી છે કારણ કે જ્યારે એઓની આગમજ શરૂઆતથી
 ૧૦ મી સદી સુધી મુજદ્દિદો ઝાહેર થયાજ હશે ત્યારેજ એઓ
 ૧૧ મી સદીના મુજદ્દિદ હોવાનો ખેતાબ હાંસલ કરી શક્યા.
 અને બવીશમાં પણ એજ રવેસે મુજદ્દિદોનો ઝાહેર થવાનો
 સીલસીલો કયામત સુધી જારી રહેશે જે ઉપલી અનેક સતાવાર
 શહાદતો ઉપરથી ખુદા રીતે સાબીત થાય છે.

પણ જણા ખરા લોકો નાવાકેફીના લીધે એવા મુજદ્દિદોને
 સાધારણ આલીમ સમજે છે અને કહે છે કે મુજદ્દિદ એટલે
 દીનનો તાઝો કરનાર તો એવા શખસો દરેક ફીરકામાં હોય છે
 તેમાં ખસુસ્થત જેવું છેજ શું ? તેનો જવાબ એ છે કે ખેશક
 ખુદા ખુદા ફીરકાના આલીમોમાં કશી ખસુસ્થત નથી પણ અને

તો એકજ ખાસ શખસ વીસે ચેતવવામાં આવ્યું છે કે તે ખાસ ખુદાતઆલા તરફથી જાહેર થયે. બીજું તે સહીની શરૂઆતના નીરમાણ કરેલા મુકરર વખતેજ જાહેર થશે. ત્રીજું તે રાત ઢાહડો ખરો ઇસલામ આશકાર કરવાના કામ ઉપરજ મઠેલો રહેશે અને ચોથું તે કોઈ ચોક્કસ ફીરકા માટે નહીં પણ આખી ઇસલામી ઉમત માટેનો ખુદા તરફનો પ્રતીનીધી હશે તેથીજ એ અસાધારણ બીના ઇસલામની મહાન ખમુસ્યત છે અને તે સ્વીકારવાની દરેક ઇસલામી પર ફરજ છે.

પણ જેવી રીતે આગલી પ્રબલ્યોને પોતાના ખોટી રસમોના મજબૂતોને છોડી તેઓમાં જાહેર થતા પેગમ્બરોને માનવા ભારી લાગતું તેવીજ રીતે ઇસલામીઓને બીજા આજમાઈશ ભારી લાગતી. કેમકે એઓ બીજા આગલી પ્રબલ્યો મુજબ ખોટી રસમોના ફીરકાઓમાં વેંહચાઈ ગયા છે અને પોતાના વડવાઓથી તેજ રસમો બળવતા આવ્યા છે એટલે તે છોડી દેતાં કુદરતી ભારી લાગે કેમકે તેથી પોતાના કુટુંબમાં સગાવહાલાઓમાં તથા કેમમાં ખમવું પડે પણ ખુદાતઆલાએ ઇનસાનને પોતાની તાબેદારી શરૂજ ખાસ પેદા કર્યો છે અને એ ગંભીર ફરજ જ્યારથી દુન્યા શરૂ કીધી છે ત્યારથી તેણે દરેક પર મુકરર કરી છે અને જે કોઈ એનો નાફરમાની કરશે તેને દુખદાયક અઝાબ લોગવવું પડશે એવી ખુદલી ચેતવણીઓ પેગમ્બરો મારફતે ખુદાઈ કીતાબો મારફતે વંશપરમપરા પોંહચાડતો આવ્યો છે છતાં જે કોઈ ખુદાતઆલાની આ આજ્ઞાની નાફરમાની કરશે તેને આખેરતમાં સખત ખમવું પડશે. આ જીંદગી તો એક સ્વપ્નો છે અમ્મર જીંદગી તો હવે પછી લોખવવાની છે. તે અમ્મર જીંદગી દુખમાં નહીં અને સુખમાં મુઝાવવી હોય તો ખુદાતઆલાની આ અંજમાઈશ દુન્યાની પરવા કરવા વજેર હોમતથી પસાર કરવી જોઈએ. આ દુન્યાના ચાર ઢાહડાં કોઈ બીજી રીતે મુઝરી જશે. ખુદાતઆલાના આવા પ્રતીનીધીઓ મેંચાઈ જાહેર

થાય ત્યારે સૌથી વધારે નુકસાન દરેક ખોટા ફીરકાના ધરમ-
 શુદ્ધોને તથા આલીમોને થાય. કેમકે તેઓના ખોટારાઓ અહોર
 થઈ જવાથી તેઓના ફીરકાઓમાંથી માણસો ઓછા થતા જાય
 તેથી સૌથી વધારે વિરૂધ્ધતા દરેક ફીરકાના આલીમો તરફથીજ
 પહેલે થઈ થાય. એટલે સુધી કે સરવે ખોટા ફીરકાના આલીમો
 ભેગા મંત્રી તેઓ પર કુફરનો ફતવો લગાડી આપે. કે કોઈ
 તેઓની પાસે જાય નહી, તેઓની કીતાબો વાંચે નહી, તેઓની
 વાતો સાંભળે નહી, પણ તે શખસ ખાસ ખુદાતઆલા તરફથી
 અહોર થનારો હોય છે તે સુરજની માફક આખી દુન્યામાં
 ચમકી નીકળે છે. અને તે ખુદાતઆલા તરફથી ઈલિમ હાંસલ
 કરી મઝહબમાં પેવસ થયલા ખોટારા એવા જગઅહોર કરી
 આપે છે કે જેની રૂહાની અસર દરેક ખુદાનો ખોદ રાખનારા
 ઈનસાનને થાય છે જેથી તે દુન્યાની જરાખી પરવા કરવા
 વગર ખુદાતઆલાના પ્રતિનીધીને તાબે થાય છે અને એ
 સુજળ દર સો વરસે ઈસલામનો ખરો ફીરકો જગઅહોર
 થતો રહે છે અને કયામત સુધી થતો રહેશે. જેના
 ટેકામાં આપણા મહાન પેગમ્બર સાહેબની એ હદીસ
 શરીફ છે કે “ કયામત કાયમ થાય ત્યાં સુધી મારી
 ઉમતમાંથી એક ફીરકો દીનની સચાઈ સાથે લોકો-
 પર અહોર બાહોર ગાલીબ રહેશે. તેઓ કોઈની પરવા
 ન કરશે ભલે તેઓનો કોઈ મદદગાર બને યા તેઓને
 છોડી તેઓથી અલગ થઈ જાય ” (ઇબને માજ)

ખીજે સવાલ લોકો એ કરે છે કે આગળ એવા સુજહિદો
 થયા હોય તો તેઓના નામો દેખાડો, તેઓ ક્યારે અને ક્યાં
 પેદા થયા, ક્યારે મરી ગયા, તેઓની કબરો ક્યાં છે, વગેરે તે-
 નો જવાબ એ છે કે જ્યારે એ સાબીત થઈ ગયું કે દર ઈસ-
 લામી સદીની શરૂઆતમાં એવા સુજહિદો અહોર થાય છે તો
 હવે અમારા ઉપર આગલા દરેકની તફસીલ દેખાડવાની ફરજ
 રહીજ નહી. કારણ કે આપણા પર ફરજ તો એજ સુકવામાં

આવી છે કે આપણે આપણા ઝમાનાના ઈમામને ઝોલખ્યે નહીં કે આગલા ઝમાનાના. એમ તો કોઈ ગેરઘસલામી શખસ એ સવાલ કરે કે જ્યારે ૧૨૪૦૦૦ પેગમ્બરો ઝાહેર થયા છે તો તેઓનાં નામો તથા જન્મ મરણની વીગતો આપો તોજ અમો તમારા ઇસલામી પેગમ્બરને ખરા પેગમ્બર માન્યે. જ્યારે કોરાને શરીફમાં માત્ર ૨૫-૩૦ નામો બી લાગ્યેજ નહીં. તો શું ૧૨૪૦૦૦ પેગમ્બરો ઝાહેર થવાની હકીકત ખોટી ઠીકી ? હરગીઝ નહીં. તેવીજ રીતે જ્યારે દર સદીની શરૂઆતમાં મુજદિદ ઝાહેર થવાની બીના સાબીત થઈ ચુકી તો પછી આગલા ઝમાનાના સરવે મુજદિદોના નામો રજુ કરવાની અરૂરત બાકી રહીજ નહીં. છતાં ખુદાના ફઝલે કરમથી અમો આગલા ઝમાનાના સરવે મુજદિદોના નામો મેલવવા શકતીવાન થયા છેએ અને તે આગલા પાના પર ઝાહેર બી કરી ચુક્યા છેએ. (અલ હમ્દો લીલ્લાહ.)

વલી કેટલાકો એ સવાલ કરે છે કે મુજદિદને ઝાહેર થવાનો તથા દાવો કરવાની શી અરૂરત ? અને આગળ એવો કોઈએ દાવો કર્યો હોય તો દેખાડો ? તો તેનો જવાબ એ છે કે અગર તે ઝાહેર થઈને દાવો કરે નહીં તો લોકો તેને કેવી રીતે ઝોલખી શકે ? એનું ઝાહેર થવું તે ખુદાતઆલા તરફની એક બેમુલ નેઅમત નાઝીલ થયલો સમજવી કારણકે એના લીધે ઇસલામીઓ ખોટા અને દોઝખી ફીરકામાંથી છુટા થઈ ઇસલામના ખરા ફીરકામાં શામેલ થવા ભાગ્યવાન થાય છે તો જ્યાંસુધી એ ઝાહેર થઈ દાવો ન કરે ત્યાંસુધી લોકો તેને કેવી રીતે ઝોલખે અને કેવી રીતે એ ખુદાઈ નેઅમતનો લાભ લઈ શકે ? બીજું એ ખુદાતઆલા તરફના ઈમામે ઝમાન તરીકે ઝાહેર થાય છે અને તેનો દાવો ઝાહેર થયાથીજ લોકોની અઝમાઈશ લેવાઈ શકાય છે કે કોણ ખુદાના કાયદાથી વાકેફ થઈ ખુદાનો ખોફ રાખી તેને સ્વીકારે છે અને કોણ જાહેલ બની તેનો તુચ્છકાર કરે છે તે મુજબ આખેરતમાં માનનારાઓ અને ઇનકાર કરનારાઓને બેનો ઘટતો બદલો મળે.

હવે આગલી સદીઓમાં જેઓએ દાવો કર્યો તેઓમાં ના એકાદ બેના દાવા બી દાખલા તરીકે અત્રે ટાંકું છું જેમકે તેઓમાંના હઝરત શાહ વલી ઉલ્લાહ સાહેબ ફરમાવે છે “જ્યારે મારા પરવર દીગાર રખ જલ જલાલે મને આહેર કર્યું છે કે તને આ (ઇસલામના) તરીકતનો ઇમામ બનાવ્યો છે અને લોકોને ઝડર છે કે તેઓ તારી મોહબત કરે તારી ફરમાબરદારીને પોતાની નજાતનો રસ્તો સમજે અને હવે તે શખસ પર આસમાની બરકાત નહી ઉતરશે જે તારી સાથે અદાવત તથા કીનો રાખશે અને ન ઝમીની બરકતો પામશે. અને પુરવ અને પશ્ચિમની લોકો તારી રૈયત છે. અને તું તેઓનો બાદશાહ છે (એટલે આ ઉમત રૂહાની સલ્તનત છે અને તું તેઓનો ઇમામ છે) અને લોકો તારી આ હકીકતથી જાણીતા થાય યા ન થાય અગર તેઓ તને ઓલાખશે તો કામ્યાબ થશે અને અગર ન ઓલાખશે તો નુકસાન ઉપાડશે ” (જુઓ તેઓની કીતાબ તરીમાતે ઇલાહી)

તે પછી હઝરત મહમદ ઇસમાઇલ શહીદ રહેમત અલ્લાહ અલેહી પોતાની કીતાબ “ મનસબે ઇમામત ” માં ફરમાવે છે “અગર કોઈ (ગેરઇસલામી) શખસ હઝાર તરેહથી ખુદાની મારીફત તથા નફસની ઇસલાહ સાડ કોશેશ કરે અને (તે બી) ખરી કોશેશ કરે છતાં જ્યાં સુધી ખુદાત-આલાના રમુલ (હઝરત મહમદ સ.) પર ઇમાન ન લાવશે નજાતે આખરી હરગીઝ નસીબ ન થશે ને ખુદાના ગજબથી તથા જહાનમના અઝાબથી ખલાસી ન પામશે તેવીજ રીતે અગર કોઈ (ઇસલામી શખસ) શરીઅતી ઇબાદત તથા દીની ફરમાનબરદારી બજાવી લાવે અને ઇસલામી અહકામોમાં પુરેપુરી કોશેશ કરે પણ જ્યાં સુધી પોતાના વખતના ઇમામની તાબેદારીમાં ગરદન ન

સુકશે અને તેની ઇમામતનો એકરાર ન કરશે હરગીઝ તેની મઝકુર ઇબાદત આખેરતમાં કામ ન આવશે અને રખે ખદીરની પકડથી ખલાસી ન પામશે તેવીજ રીતે નથી કરીમે (સ) ફરમાવ્યું છે કે “જે કોઈ પોતાના ઝમાનાના ઇમામને ન ઓળખશે અને મરશે તે બેશક જહાલતની મોતે મુઓ” (એટલે ઇસલામના પેહેલાંની જહાલતના ઝમાનાના કાફરોના જેવી મોતે મુઓ.)

આ ઉપરથી મઝહબ એક કેવી ગંભીર બાબત છે અને દરેક ઇસલામી તથા જેર ઇસલામી શખસના માથે કેવી ગંભીર અઝમાઈશ ઉભી છે તે આસાનીથી સમજી શકાશે.

ઉપલી અહેસાતથી બે બાબતોનો ખુલાસો રોશન થઈ ગયો એક તો એ કે આ ઇસલામી ઉમતને પોતાના ઝમાનાના ઇમામની અહેર થવાની ખબર (દાવત) પોંદુચે યા ન પહોંચે તેઓએ પોતાના વખતના ઇમામની તલાશમાં રહેવું જોઈએ કેમકે ખુદાતઆલાએ પોતાના પેગમ્બર મારફતે પોતાનો પ્રતિનિધી હરસદીની શરૂઆતમાં અહેર થશે એવો ખુલ્લો ઠંઠેરો અહેર કરી આપ્યો છે જેથી દરેક ઇસલામીપર એક અતી અગત્યની ફરજ થઈ પડી કે જેવી નવી સદી શરૂ થઈ કે ખુદાતઆલાના પ્રતીનિધીની ઇતેબરીમાં રહે ને જ્યારે તે શખસ ઇસલામના સરવે અહકામોનો બરાબર પાળંદ જણાય અને ઇસલામ મઝહબમાં જે કાંઈ બગાડો દાખલ થઈ ગયો હોય તે કારાને શરીફ સુજબ હક અહેર કરી આપનારો જણાય તો તેને ઝમાનાના ઇમામ તરીકે કબુલ રાખી તેની બઈઅત કરી તેની જમાઅતમાં દાખલ થઈ જાય.

બીજી બાબત જે બીજા સાહેબના ખુલાસાથી અહેર થઈ ગઈ તે એ છે જે એક ઇસલામી ગમે તેટલી ઇબાદત કરે અને ઇસલામના બીજા અહકામો જેવા કે રોઝા ઝકાત હજ વગેરે બરાબર બજાવતો રહે છતાં જ્યાં સુધી તે પોતાના ઝમાનાના ઇમામને ન ઓળખશે તેના સરવે આમાલ રદ છે. જેવી રીતે

એક ગેર ઇસલામી શખસ પોતાના મઝહબમાં રહી ગમે તે-
વી બંદગી બજાવે છતાં જ્યાં સુધી ખુદાતઆલાના તમામ દુન્યા
માટેના મહાન પેગમ્બરને માની ઇસલામીઓની જમાઅતમાં
પ્રરીક ન થાય ત્યાં સુધી તેના સરવે આમાલ રદ છે. કેમકે
ખુદાતઆલાએ એ સાફ ફરમાવી આપ્યું છે કે ઇસલામ સીવાય
તેને બીજો કોઈ મઝહબ મંજૂરજ નથી કેમકે આગલા તમામ
મઝહબોમાં ઘણા બગાડ થઈ ગયા તેથી ખુદાતઆલાએ તે
સરવે મઝહબોને રદ બાતલ કરી ઇસલામ મઝહબ દુન્યાની ત-
મામ કોમો માટે મુકરર કર્યો છે તેને તાબે થવુંજ જોઈએ
તેવીજ રીતે ઇસલામીઓએ પોતાના મઝહબમાં ઘણા બગાડ કરી
તાબી ઉઠ ફીરકામાં વેંહ્યાઈ ગયા અને જ્યારે એ બી બાબત
કેરાને શરીફ તથા હદીસ શરીફથી સાબીત છે કે ઇસલામમાં
એક સીવાય બાકીના સરવે ફીરકા હોજબી છે અને ખરો ફી-
રકો તેજ છે જે હરસદીની શરૂઆતમાં ખુદાતઆલાના તરફથી
ઠાઠેર થયેલા એક ખાસ શખસ મારફતે સ્થાપવામાં આવે તેને
કમાનાના ઇમામ તરીકે માની તેની બધાતમાં હાબલ થઈ તેની
જમાઅતમાં શામીલ થઈ જવું છતાં જે કોઈ પોતાના ખોટા
ફીરકામાં રહી ગમે તેવા આમાલ બજાવશે તે રદ જશે જેવી
રીતે એક ગેરઇસલામી પોતાના ખોટા મઝહબમાં રહી ગમે
તેવા આમાલ બજાવશે તે રદ છે.

પણ જેવી રીતે એક ગેરઇસલામીને પોતાનો ખોટો મઝહબ
ઝાડી ખરો ઇસલામ કબુલતાં ભારી લાગે છે તેવીજ રીતે એક
ઇસલામીને પોતાનો ખોટો ફીરકો છોડી ખરો ફીરકો કબુલતાં
મારી લાગે છે.

ગેરઇસલામીઓ હજી દયાને પાત્ર છે કેમકે તેઓને એક
ત્રોજ મઝહબ એખત્યાર કરવાની ફરજ પડે છે જ્યારે ઇસલા-
મીઓને કોઈ નવો મઝહબ એખત્યાર કરવો પડતો નથી. તેઓને
તો એજ મઝહબની પાબંદી કરનાર ઇમામે કમાનના સાચા
ફીરકામાં શામેલ થવું છે. પણ દુન્યાના ડરના લીધે જેવી રીતે
એક ગેરઇસલામીને ઇસલામ કબુલ કરતાં ભારી લાગે છે તેવીજ

રીતે એક ઇસલામીને દુન્યાના ડરના લીધે પોતાનો ખોટી રસ-
મોવાલો શીરકો છોડી સાચો શીરકો કબુલ કરતાં ભારી લાગે છે.
ભારી તો કુદરતી રીતે સરવેને લાગેજ પણ જ્યારે ખુદાતઆલાએ
ઇનસાનને પોતાના તાબેદારી માટેજ પેદા કર્યો છે અને જ્યારથી
દુન્યા શરૂ કરી છે ત્યારથી દરેક પ્રજા પર એ અઝમાઈશ ભરી
થયેલી છે ત્યારે આપણે એ અઝમાઈશમાંથી કેવી રીતે છટકી
શક્યે ? ખુદાતઆલાનો કાયદો પોતાના સરવે બંદાઓ માટે
અપક્ષપાત છે પછી તે ઇસલામી હોય या ગેરઇસલામી, તવંગર
હોય या ગરીબ મરદ હોય या ઝોરત સરવેને એ અઝમાઈશ
માંથી દુન્યા ખતમ થાય ત્યાં સુધી પસાર થવું છે જેને આખેરતનો
ડર હશે તે આ દુન્યાની ચાર દાહડાની ઝીંદગીમાં જો થોડું
દુખ ખમશે તો આખેરતની અમ્મર ઝીંદગીમાં બેહદ સુખ
પામશે. અને જે આ એક સ્વપના જેવી ઝીંદગીમાં થોડું દુખ
ખુદા ખાતર ન ઉપાડશે તે આખેરતની અમ્મર ઝીંદગીમાં દુખ-
દાયક અઝાબનો લોગ થશે. ખુદાતઆલા સરવેને નેક હીદાયત
બક્ષે આમીન.

દરેક ઇસલામી પર પોતાના ઝમાનાના ઇમામને ઓળખવાની અતી ગંભીર ફરજ

દુન્યામાં જેવી રીતે પ્રજા માટે એક હાકમની ઝરૂરત હોય છે,
લશકર માટે એક સરદારની, દરેક કીસમની કારોબારી મંડલી માટે
એક પ્રમુખની તેવીજ રીતે તમામ દુન્યા માટેના એક સામાન્ય
ઇસલામ મઝહબના મહાન દીની કારોબાર માટે એક ખુદાઈ રહ-
નુમા અથવા ઇમામની ઝરૂરત હોય છે અને આ દુન્યામાં દરેક
ઇનસાન પોતાના ઝમાનામાં જે શખસને પોતાનો ઇમામ માનશે
પછી તે ખુદા તૈરફનો ખરો ઇમામ હોય या લોકો તરફનો બનાવટી
ઇમામ તેને કયામતના દીને તે ઇમામ સાથે હાજર થવું પડશે
જેમકે ખુદાએતઆલા પોતાના પાક કલામોની કીતાબ ફેરાને
શરીફમાં ફરમાવે છે “યવમા નહલિ કુલ્લ ઓનાસીન બે એમા-

મેહીમ” (કોરાન પ્રકરણ ૧૭ આયત ૭૦) એટલે ખુદાએતઆલા ફરમાવે છે કે “કયામતના દીને અમે તમામ ઈનસાનોને પોત પોતાના ઇમામ સાથે બોલાવીશું” ઇસલામના મહાન પેગમ્બર સાહેબે (સ) બી દરેક શખ્સને પોતાના ઝમાનાના ખરા ઇમામને બોલાવવાની અને તેની પેરવી કરવાની સખત તાકીદ ફરમાવી છે જે સુન્ની શીઆની અનેક હદીસોથી સાબીત છે. જેમકે:—

સુન્ની હદીસો મુજબ.

ઇસલામના મહાન પેગમ્બર હઝરત મહમદ સુરતફા (સ) ફરમાવે છે:—(૧) “જે શખ્સ પોતાના ઝમાનાના ઇમામને બોલાવ્યા વગર મરશે તે બેશક જહાલતની મોતે મરશે એટલે ઇસલામની પહેલેના જહાલતના ઝમાનાના કાફરોની મોતે મરશે” (અબુદાઉદ તીરમઝી) (૨) જે શખ્સ વગર ઇમામે મરી જયો તો તે જહાલતની મોતે મુઓ અને જેણે ઇમામની તાબેદારીથી હાથ ઊઠાવી રાખ્યો (ઇનકાર કર્યો) તેની પાસે કયામતના દીને (પોતાના છુટકારાની) કોઈ હુજત ન હશે. ” (અબુ દાઉદ)

શીઆ હદીસો મુજબ.

(૧) મહમદ બીન મુસલીમથી રીવાયત છે કે મેં અબુ બક્રને કહેતાં સાંભળ્યું કે અબુ મોહમદ ખુદાની કસમ છે કે આ ઉમતમાંથી જેણે સવાર (નો વખત) ગુઝાર્યો અને અલ્લાહ તરફથી તેના માટે આહેરા ઇમામ આદીલ ન હોય તો તેણે સવાર ગુમરાહીમાં ગુઝારી અને અગર તેજ હાલતમાં મરણ પામ્યો તો તે કુફર અને નીફાકની (કાફર અને મુનાફિકની) મોતે મુઓ ” (કુલેની) (૨) “ જેણે શરીઅત તથા હકીકત વગર ઇમામે બાઈ તેણે બેશક કુફર કર્યું. ” (૩) “ જેના માટે ઇમામ નથી તેના માટે દીન નથી, અને જેના માટે ઇમામ નથી તેનો ઇમામ શેતાન છે. ” (૪) “ તમારાપર તમારા ઝમાનાના

ધમામને ઓળખવાની ફરજ છે. સળબ નેકળખત તે શખસ છે જે પોતાના ધમામને ઓળખે અને તેની બધાંયત કરે તેને પોતાના જન તથા માલ તથા અવલાદનો માલીક સમજે.” (આ છેલ્લી હદીસના રાવી હઝરત ધમામ અબુનુલ આબેદીન (અ) છે.)

આ ઉપરથી જણાશે કે દરેક ઈસલામી ઉપર પોતાના ઝમાનાના ધમામને ઓળખવાની અને તેની બધાંયતમાં દાખલ થવાની અતી ગંભીર ફરજ મુકરર છે, પણ હવે સવાલ એ ઉભો થાય છે કે ધમામે ઝમાન કોણને સમજવો ?

શીઆઓનું એ કહેવું છે કે આપણા હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) બાદ વંસપરમપરા તેઓની જસમાની અવલાદ હોય તેજ ધમામ થઇ શકે અને તેના ટેકામાં તેઓ હદીસે સકલેન રબુ કરે છે જેમાં હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ફરમાવે છે કે “હું તમારામાં બે ભારે ચીજો મુકી જઇશ તમો અગર તેને મજબુત પકડશો તો મારા પછી કદી ગુમરાહ થશો નહી તે બે ચીજો એક બીજાથી મોટામાંમોટી છે. જેમાં એક તો ખુદાતઆલાની કીતાબ કોરાને શરીફ છે તથા બીજી મારી ઇતરત ” અને ઇતરતથી મુરાદ આલ યા એહલેબેતને કહેવે છે. અને તે મુજબ હઝરત અલી (અ) ને પેહેલા ધમામ તથા તેઓ પછી તેઓની અવલાદોને બીજા ત્રીજા એમ કેટલાકો ૭ સુધી તો કેટલાકો ૧૨ સુધી તો કેટલાકો ૪૮ સુધી ધમામોની ગણતરી કરે છે. પણ એ તો જગઝાહેર બીના છે કે પેહેલા ધમામ યા ખલીફા હઝરત અબુબકર હતા બીજા હઝરત ઉમર તથા ત્રીજા હઝરત ઉસમાન (રીઝવાનુલ્લાતઆલા) પણ એઓને તેઓ ખલીફા યા ધમામ માનતા નથી કારણ કે એઓ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના જસમાની અવલાદ ન હતા. પણ વંસપરમપરા જસમાની અવલાદ હોય તેજ ખરા ધમામ ઠડી શકે એ તેઓને ખ્યાલ ખોટો છે કારણ કે હઝરત રસુલુલ્લાહ

(સ) નો કોઈ બીજો જીવમાની અવલાદ (દીકરો) હયાત હતોજ નહી કે જેથી વંસનો સીલસીલો જારી રહે અને આતો બાણીતી વાત છે કે વંસનો સીલસીલો દીકરાની નસલથી જારી રહે છે ન કે દીકરીની. ત્યારે સવાલ એ ઉભો થાય છે કે શું હઝરત અલી (અ) તેઓના જીવમાની અવલાદ હતા ? નહી. તેઓ તો જમાઈ હતા (એમ તો હઝરત ઉસમાન (અ) બીજો જમાઈ હતા) હવે જ્યારે હઝરત અલી (અ) એઓના જીવમાની અવલાદ ન હતા ત્યારે શીઆઓના પોતાનાજ અકીદા મુજબ હઝરત અલી (અ) બીજા ખરા ઈમામ સાબીત થતા નથી. પણ અમો કહીએ છીએ કે હઝરત અલી (અ) બેશક ખુદના ખરા ખલીફા તથા ઈમામ હતા જેવી રીતે કે હઝરતો અબુબકર, ઉમર ઉસમાન (અ) ખુદના ખરા ખલીફા તથા ઈમામ હતા. જો કે એઓમાંથી કોઈ બીજો હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના જીવમાની અવલાદ ન હતા છતાં તેઓ એઓના રૂહાની અવલાદ બેશક હતા. અને હદીસમાં ઇતરતથી મુરાદ પુરેપુરી તાબેદારી કરનાર રૂહાની અવલાદ ઠહે છે; પણ તે જીવમાની અવલાદ હોય ચા ન હોય. એજ અર્થ આલ ચા એહલેબૈતનો છે જેમકે ખુદાતઆલા કોરાને શરીફમાં ફરમાવે છે “ અગરકના આ લ ફિરઅવ ન ” એટલે અમોએ આલે ફીરોનને ગરક કરી નાખ્યો. (પ્રકરણ ૨: ૫૦) તેની એ મતલબ નથી કે ફીરોનને અને તેની જીવમાની અવલાદને ગરક કર્યો પણ તેની એ મતલબ છે કે ફીરોનને અને તેના તાબેદારોને કે જેઓ તેની પેરવી કરતા હતા તેઓને ગરક કરી નાખ્યા. તેવીજ રીતે કોરાને શરીફમાં હઝરત મુહ (અ) ના દીકરાનો દાખલો છે. જ્યારે તેઓનો દીકરો તુફાનમાં દુબવા લાગો ત્યારે તેઓએ અરઝ કરી કે રખો ઈન નખની મિન અહલી એટલે “ ઓ મારા પરવરદીગાર ખચીત એ મારો દીકરો મારો અહલમાંથી છે ” એને તું તારા વાયદા મુજબ ખચાવ. તેના જવાબમાં ખુદાતઆલા ફરમાવે છે ચા નૂહો ઇન્નહૂ લય સમિન અહલેકા ઇન્નહૂ અમલૂન ગયરો સાલેહિન એટલે

ઓ નૂક ખચીત તે તારો અહલમાંથી નથી કારણ ખચીત તેના અમલ નેક નથી (પ્રકરણ ૧૧: ૪૬) જુઓ તે દીકરો હઝરત નુહ (અ) નો જીસમાની અવલાદ હતો એઓના એહલેબૈતમાંથી હતો અને એહલેબૈતને ખચાવવાનો ખુદાનો વાયદો હતો છતાં તેના અમલ નેક ન હોવાથી ખુદાતઆલાએ તેને દીકરાપણા તથા એહલમાંથી ખારીજ ઠેડવી ગરક કરી દીધો. તેવીજ રીતે કેઇ શખસ ખરેખર હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની આલનો સૈયદ હોવા છતાં અગર પરધરમી થઇ જાય તો તે હરખીજ આલ ન કહેવાય. જ્યારે એક પરધરમી શખસ ઇસલામ એખત્યાર કરે અને હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની તાબેદારી કરે તો તે આલ બલકે એહલેબૈત માંહેલો ઠહે. જેવી રીતે કે હઝરત સલમાન ફારસી ઈરાની જેવી પરધરમી કોમના એક શખસ હતા છતાં ઇસલામ સ્વીકારી ખરાખર તાબેદારી કરવા લાગ્યા તો હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ તેઓને પોતાના એહલેબૈતમાંના ઠેડવ્યા. જે ખીના શીઆઓ બી એકમતે કબુલ કરે છે.

ખીજું જ્યારે ખુદાતઆલાએ હઝરત ઈબ્રાહીમ (અ) ને ફરમાવ્યું કે ઇબ્રાહીમ જાએલોક. લિન્નાસે ઇમામન એટલે ખચીત હું તને લોકો માટે ઇમામ બનાવનારો છું. તો હઝરત ઇબ્રાહીમ (અ) એ તુરત અરજ કરી કે વમીન ઝુર રિયતી એટલે મારો અવલાદમાંથી (પણ ઇમામત બરી રાખ) તો ખુદાતઆલાએ પણ તુરત જવાબ દીધો કે લા યનાલો અહદિઝ ઝાલેમીન એટલે ઝાલીમો (નાફરમાનો) ને મારો એ અહદ પોંહચશે નહીં (એટલે નાફરમાન થયા તો તેઓને ઇમામ બનાવીશ નહીં) (પ્રકરણ ૨: ૧૨૪)

આ ઉપરથી જે જે ઇસલામીઓ પોત પોતાના જુદા જુદા ઇમામો બનાવી બેઠા છે અને તેઓની જીસમાની અવલાદને જેઓ શરીઅત મુજબ ચાલનારા હોય ચા ન હોય છતાં વંસ પરમપરાથી ખરા ઇમામ સમજે છે તેઓએ ચેતવું બેઇએ કે

ખુદાતઆલાનો એ નીચમજ નથી કે જે જીસમાની અવલાદ હોય તેજ ઇમામ બની શકે પણ જેને તે નેક અને લાયક ધારે તેનેજ એ ઇમામતના મરતબો બખશે છે પછી તે શેખ હોય યા મોગલ હોય યા કોઈ પરધરમી હોય જે ઇસલામ સ્વીકારી હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ)નો પુરેપુરો તાબેદાર રૂહાની અવલાદ બન્યો હોય તેના ઉપર ખુદાતઆલા ફઝલ નાઝીલ કરવા મુખત્યાર છે.

બીજું શીઆ ઇસિના અશરી પ્રીરકાનો એ અકીદો છે જે ઇમામો ફક્ત ૧૨ થઈ શકે તેથી વધુ નહી. તેઓનો એ અકીદો બી ખેટો છે. કારણ એની તો એ મતલબ થઈ કે આગલા ૧૨ ઇમામો પછી ઇસલામમાં કયામત સુધી હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની ખરી તાબેદારી કરનાર કોઈ બી રૂહાની અવલાદ થઈ શકેજ નહી. એ અકીદો કોરાને શરીફથી સઘંતર વીરૂધ છે કારણ કે ખુદાતઆલાએ કોરાને શરીફના પેહેલાજ મુરામાં આપણને એ દુઆ કરવાની તઅલીમ આપી છે કે “એહદેનસ સેરાતલ મુસ્ત-કીમ, સેરાતલ લાઝીના અન અમતા અલયહીમ એટલે “ઓ ખુદા તું અમોને સીધા રસ્તાની હીદાયત કર જે એઓનો રસ્તો છે જેઓ પર તેં ફઝલ કીધો” હવે ફઝલ પામેલા લોકોથી મુરાદ કોરાને શરીફથી સાબીત છે કે તેઓ નબી શહીદ સીદીક અને સાલેહ લોકો છે. એટલે ખુદાતઆલા પોતે આપણને એ દુઆ કરવાની તઅલીમ આપે છે કે આપણે તેની પાસેથી નેક હીદાયત માંગ્યે પછી જેઓ તે મુજબ અમલ કરે તેઓને તે ઉપલા જેવા ફઝલવંતા મરતબા બખશે. છતાં આપણે કોરાને શરીફ વીરૂધ એ અકીદો કેમ રાખી શક્યે કે કયામત સુધી કરોડો ઇસલામીઓમાંથી આગળ જેવા ફઝલવંતા મરતબા કોઈ પાત્રી શકેજ નહી. એવો અકીદો રાખનાર મુરે ફાતેહાને ખોટો પાડનાર લેખાશે.

હવે સવાલ એ ઉભો થાય છે કે જ્યારે ઇમામત માટે જીસમાની અવલાદની યા ૧૨ ઇમામોની હદની શરત રહીજ

નહી ત્યારે ખરા ઇમામો તરીકે કોણને માનવા અને તેઓને ઓલખવાની નીશાની શું છે ? તેનો જવાબ ખુદ ખુદાતઆલા કોરાને શરીફમાં ફરમાવે છે વચ્ચદલાહુલ લીલીના આમનૂ મિનકુમ વ અમે લુસ સાલેહાતે લ યસ તખલે ફત્ત હુમ ફિલ અરઝે કમસ તખલ ફલ્લીલીના મિન કબલે હીમ વ લયો મકકે નન્ના લહુમ દી નહોમુલ લઝિર તઝા લહુમ એટલે ખુદાએ વાયદો આપ્યો છે તેઓને કે જેઓ ઇમાન લાવ્યા છે અને નેક અમલ કર્યા છે કે બેશક તેઓ માંથી પૃથ્વી પર ખલીફાઓ બનાવશે કે જેવી રીતે કે તેણે આગલ ખલીફાઓ બનાવ્યા હતા અને બેશક તે તેઓને તેઓના (ઇસલામ) મઝહબ કે જેણે તેઓ માટે પસંદ કર્યો છે મઝખુત કરશે (પ્રકરણ ૨૪: ૫૫)

આ ઉપરથી સાબીત થયું કે ખલીફા અથવા ઇમામ બનાવવાનું કામ ખુદાનું છે (ખલીફા એટલે બનશીન, નબીએ સ્થાપેલા મઝહબની જલ્લવણી કરનાર. ઇમામ એટલે પેશવા મોઅમીનોનો અમીર) અને તેને ઓલખવાની નીશાની એ કે તે ખુદાએ પસંદ કરેલા ઇસલામ મઝહબને મઝખુત કરે. પણ લોકો ખરા ઇમામને ઓલખવાની નીશાની એ સમજે છે કે તેઓ જેવા માંગે તેવા તે તેઓને મોજેઝા દેખાડે. પણ ઇમામ તો શું બળકે નબી પર બી ખુદાતઆલાએ ફરઝ નથી સુકી કે તે પોતાના મુનકરોને જેવા જોઈએ તેવા મોજેઝા દેખાડતો ફરે. તકરારી તથા જઝાલુ લોકોજ મોજેઝા માંગે. નેક ફીતરતના લોકો કોઈ નબી યા ઇમામને માનવા પેહેલાં મોજેઝા તલબ નથી કરતા. દાખલા તરીકે આપણા સરદાર હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ને જ્યારે નખુવત મલી તો કોઈએ હઝરત અબુ બકર (ર) ને કહ્યું કે સાંભળ્યું કે મહમદે (સ) નબીનો દાવો કર્યો છે તો તેઓએ તેના જવાબમાં તેને એ ન પુછ્યું કે તે શું મોજેઝા દેખાડે છે પણ તુરત જવાબ દીધો કે એણે નબી હોવાનો દાવો કીધો છે તો તે બેશક સાચો છે એ કદી બુદ્ધ

બાલેજ નહીં. તો એવી નેક ફીતરતના ઇન્સાનને ખુદાતઆલાએ સૌથી પહેલો ખલીફા બનાવ્યો. તેવીજ રીતે એઓના નેક અખત બીબી હઝરતા ખદીજા જેઓ ઉપર ખુદાતઆલાની બેશુમાર રહેમત હોજે તેઓએ બી એઓનો દાવો તુરત ખરો માન્યો. તેવીજ રીતે હઝરત અલી (અ) એ બી જો કે નાહની ઉમરના હતા છતાં એઓએ બી તુરત તેઓને ખરા માની લીધા. અને એ રીતે જેઓ માનતા ગયા તેઓ મોજેઝા બી જોતાજ ગયા. પણ જેઓ મોજેઝાજ તલમ કરનારા હતા તેઓના દીલોમાં બીમારી હતી તેથી તેઓ પોતાનીજ હઠ ધરમી પર રહ્યા. તેઓને પોતાનીજ ખાહેશના મોજેઝા જોઇતા હતા. પણ ખુદાને જેવા મોજેઝા મંજુર હોય તેવાજ તે પોતાના નબી મારફતે ઝાહેર કરાવે છે ત્યારે જેના દીલમાં થોડી ઘણી બી નેકી હોય તો તે માની લે છે જ્યારે જગડાલુ લોકો ગમે તેટલા મોજેઝા જોયા છતાં તેને ખોટા પાડે છે અને ઇનકાર પરજ ચીટકી રહે છે અને કુફરની મોતે મરે છે. શું કોઇ બીમાર શખસ કોઈ દાકટર પાસે જશે તો તે પોતાના ઘરની દવા માંગશે કે તે દાકટરની શું લાયકાત છે ત તપાસવા માટે પોતાની ખાહેશ સુજબના અખતરા જોવા માંગશે? અને જ્યારે તે દાકટર તેવા અખતરા દેખાડે તોજ તેને ખરો દાકટર સમજી તેની પાસેથી પોતાની બીમારીની દવા લેવાની મહેરબાની કરશે! તેવીજ રીતે નબી યા ઇમામ બી એક રૂહાની દાકટર હોય છે. ખુદાતઆલા તેને લોકોના દીલોની બઢકારી દુર કરી તેઓને નેકોકાર બનાવવા માટે મોકલે છે ત્યારે ઇનસાન પર ફરજ છે કે તે શું કહે છે, તેની તઅલીમ કેવી છે તે પર ગોર કરે અગર તેની તઅલીમ ખરેખર એવી હોય કે જેથી એક મનોવીકારમાં ફસાવલો શખસ પોતાની બઢકારી દુર કરી અખલાકી શખસ બને અને એક અખલાકવાલો શખસ ફીરેશતાઈ ખસલતવાળો શખસ બને અને તે એવી નેક તઅલીમ દીન રાત દુન્યામાં ફેલાવતો હોય તો બેશક તેને ખુદા તરફનો ખરો નબી યા ઇમામ

માની લેવો. અને જે કોઈ તેને માની લેવા પછી તેની તઅલીમ મુજબ અમલ કરતો રહેશે તો ઝડપે તે પોતામાં રફતે રફતે એક ચમતકારીક ફેરફાર જોશે. સાથી પેહલો મોજેઓ તે ખુદ પોતામાં જ જોશે કે હું કેવી કેવી બદલીઓમાં ગીરફતાર હતો અને હવે નખીની યા ઇમામની તઅલીમથી અને તેને માનનારા નેક લોકોની સોહબતથી મારા પોતામાં જ કેવો ફેરફાર થઈ ગયો છે. નખી યા ઇમામને અહેર કરવાનો મુળ હેતુ એજ હોય છે કે લોકો નેક અને દીનદાર બને.

હવે જ્યારે ખુદાતઆલાના કલામથી આપણી ખાત્રી થઈ ગઈ કે ખલીફા યા ઇમામ અહેર કરવાનું કામ ખુદાનું જ હોય છે અને તે ખલીફા યા ઇમામને ઝોળખવાની નીશાની એ હોય છે કે તે ખુદાના પસંદ કરેલા ઇસલામ મુજબની ખરી તઅલીમ દુન્યામાં નવેસરથી ફેલાવી તે દીનને મઝબુત યા તાઝો કરનારો હોય છે તો એવી લાયકાતવાળા શખસને આપણે કેવી રીતે આસાનીથી ઝોળખી શક્યે તેટલા માટે ખુદાતઆલાએ ઇસલામના મહાન પેગમ્બર સાહેબ (સ) મારફતે એ આશકાર કરાવ્યું કે ઈન્નલ્લાહા હાહા યબઅસો લે હાઝહિલ ઉમ્મતે અલા રાસે કુલ્લે મેયતે સેનતીન મંય યેલ્લેદ દેદો લહા દી નહા. એટલે “જેશક ખુદાતઆલા દર સદીની શરૂઆતમાં આ ઉમ્મતના માટે એવો એક શખસ ઉભો કરશે કે જે દીન (ઇસલામ) તાઝો કરશે.”

એ હદીસ શરીફની સત્યતા અનેક સંગીન હલીલોથી આગલા પાનાઓમાં સાબીત કરવામાં આવી છે. ઉપરાંત આ હદીસ શરીફના શબ્દો ઉપર આપેલી (૨૪-૫૫) વાલી કોરાને શરીફની આયતને આઘાહ મલકતા છે જેનો ભાવાર્થ એજ છે કે ખલીફા યા ઇમામ ખાસ ખુદાતઆલા તરફથી જ અહેર થાય છે અને તેને ઝોળખવાની નીશાની એકે તે શખસ ખુદાના પસંદ કરેલા ઇસલામ મઝહબને મઝબુત યા તાઝો કરનારો હોવો એઈએ.

ઇસલામમાં ખુદાતઆલા તરફથી નીરમાણ કરેલા મુકરર વખત ઉપર ઇસલામ મઝહબની સત્યતા આશકાર કરવા માટે એક ખાસ પ્રતીનીધીનું ઝાહેર થવું ઇસલામની એવી એક મહાન ખસુસ્યત છે કે જેનો દાખલો દુન્યાના બીજા કોઈબી મઝહબમાં હરગીઝ મલી શકેજ નહીં.

ઇસલામની એ એવી એક અઝીમુશાન ખસુસ્યત છે કે જેથી ઇસલામ સીવાય દુન્યાના તમામ મઝહબોનું ખાતીલપણું ખુલ્લે ખુલ્લી રીતે સાબીત થઈ જાય છે. જો કે જેવી રીતે આપણા મઝહબમાં આલીમો છે તેમ તેઓના મઝહબોમાં બી ધરમ ગુરૂઓ છે પણ તેઓમાંનો કોઈબી શખસ એ દાવો હરગીઝ કરી નથી શકતો કે હું ખાસ ખુદાતઆલા તરફથી મારા મઝહબની સત્યતા આશકાર કરવા માટે ઝાહેર થયો છું એવો કોઈ બી દાવેદાર દુન્યાના કોઈ બી મઝહબમાં હોય તો તે પોતાનો દાવો પખલીકમાં સાબેતીઓ સાથે રજુ કરે તો તેને આ ખાકસાર (આ કીતાબ પ્રસીધ કરનાર) તરફથી રૂ. ૧૦૦૦૦ નો ઈનામ આપવામાં આવશે. જેને લગતી વધુ વીગત જાણવા માટે જુદી જુદી ભાષાઓમાં પ્રગટ કરેલા ચેલેન્જ ન્યારે બી અને જેને બી જોઈએ તેને મુક્ત પોહચતા કરવામાં આવશે. આજ કેટલાક વરસો થયા આ ચેલેન્જ ન્યુસપેપરોમાં ચોપાન્યામાં કીતાબોમાં પ્રગટ કરવામાં આવે છે પણ હજી સુધી કોઈબી દાવેદાર તેનો જવાબ આપવા ઝાહેર પડ્યોજ નથી અને કયામત સુધી બી કોઈ ઝાહેર પડી શકેજ નહીં. કારણ કે જ્યારે ખુદાતઆલાએ ઇસલામ સીવાય બીજા સરવે મઝહબોને ખાતીલ ઠેડવી આપ્યા છે તો તે ખાતીલ થયલા મઝહબોમાં પોતાના પ્રતીનીધી ઝાહેર કરવાની કશી ઝફરત બાકી જ ન રહી. તકરારની ખાતર ધારો કે તેઓ માંહેલા કોઈબી મઝહબમાં ખુદાનો પ્રતીનીધી ઝાહેર થાય તો તે પેહલું કામ એજ કરે કે તેઓને તેઓના મુશરીફના તથા ખાતીલ થયલા મઝહબથી

છોડવી દુન્યાની તમામ કોમો માટેના સ્થપાયલા સામાન્ય મઝહબ ઇસલામ સ્વીકારવાની હીદાયત કરે. એ ઇસલામની મહાન ફતેહ સાબેત કરનારી ખુસુસ્યત છે. અને દરેક ઇસલામીપર ફરજ છે કે તે પોતાથી બને તેવી રીતે એ બાબત આશકાર કરી બીજા ગેરઇસલામી બાઇઓને ઇસલામ સ્વીકારવા ચેતવે ત્યાં સુધી તેની પોતાની બી નબત થનાર નથી. જેમકે ખુદાતઆલા કોરાને શરીફમાં ફરમાવે છે. વલ અસરે ઇન્નલ ઇનસાન લફી ખુસરિન ઇલ્લાલ લાઝીના આમનુ વ અમેલુસ સાલોહાતે વ તવા સવબિલ હકકે વ તવા સવબિસ સખર એટલે કસમ છે ઝમાનાની-ખચીત ઇનસાન નુકસાનીમાં છે (કારણ ઝમાનેા શુઝરો બય છે અને ઇનસાન પોતાની ફરજ બજાવતો નથી) સીવાય તે લોકો જેઓ મોઅમીન બને છે નેક અમલ બજાવે છે બીજાઓને હક (ઇસલામ)ની નસીહત કરે છે અને તે સખર સાથે નસીહત કરે છે. (સુરે અસર)

આ ઉપરથી સાબીત થયું કે પેહલે દરેક ઇનસાને ખુદાના પ્રતીનીધીને માની મોઅમીન બનવું. બીજું તેની તઅલીમ મુજબ નેક અમલ કરવા. ત્રીજું બીજાઓને હક ઇસલામ મઝહબ સ્વીકારવાનો નસીહત કરવી. ચોથું એ ફરજ બજાવતાં વીરૂધતા થાય તો સમબયશ અને સખરથી કામ લેવું-જ્યાં સુધી દરેક ઇનસાન પોતાથી બને તેવી એ ચારે ફરજો અદા કરે નહી ત્યાં સુધી આખેરતમાં તે પોતાને ખરાબીમાંથી બચાવી શકે નહી જે બીના ખુદાતઆલાએ કસમ ખાઈને જગજાહેર કરી આપી છે.

કેટલાક ઇસલામીઓ એ કહે છે કે અમો ખુદા તથા તેન રસુલને માન્યે છીએ. હવે અમોને બીજા કોઈને માનવાની જરૂરત નથી. તેવો જ્યાલ ધરાવનારાઓના રહમાં ખુદાતઆલા કોરાને શરીફમાં ફરમાવે છે યા અમ્યોહલ લાઝીના આમનૂ અતી

ઉદ્ધાહ વ અનીઝર રમુલ વ ઊલીલ અમે મીન્કુમ એટલે અમે મોઅમીનો તાબેદારી કરો અદ્ધાહની તથા તેના રમુલની તથા તમારામાં જે અમીર હોય તેની. અમીર એટલે હાકમ પછી તે દીની હોય યા દુન્યાઈ. દીની હાકમ તે ઇમામે ઝમાન યા અમીરૂલ મોઅમેનીન કહેવાય. જેને માનવાની એ સખત તાકીદ આપણા મહાન પેગમ્બર સાહેબ (સ) ફરમાવે છે કે “ જેણે મારી તાબેદારી કરી તેણે બેશક અદ્ધાહની તાબેદારી કરી અને જેણે મારી નાફરમાની કરી તેણે બેશક અદ્ધાહની નાફરમાની કરી. અને જેણે મારા અમીરની તાબેદારી કરી તેણે બેશક મારી તાબેદારી કરી અને જેણે મારા અમીરની નાફરમાની કરી તેણે બેશક મારી નાફરમાની કરી. (મુસલીમ)

હવે આપણને એ વીચાર કરવો જોઈએ કે જ્યારે દરેક ઇસલામી પર પોતાના ઝમાનના ઇમામને માનવાની અતી ઘણી ગંભીર ફરજ ઉભી છે તો આ ઝમાનને ઇમામ કોણ છે કે જેને આપણે માન્યે ? તેનો જવાબ એ છે કે ઉપર આપેલી અનેક સાબેતીઓ મુજબ ખરો ઇમામે ઝમાન તેજ શખસ છે જે ખાસ ખુદાતઆલા તરફથી મુકરર વખતે ઝાહેર થયો હોય. અને જેણે ખુદાતઆલાના પસંદ કરેલા મઝહબને નવેસરથી મઝબુત યા તાઝો કર્યો હોય. એવો શખસ આ ઇસલામી સદીની શરૂઆતમાં ખુદાતઆલાના નીરમાણુ કરેલા મુકરર વખત પર ઝાહેર થયો અને પોતા ઉપરની ફરજ પોતાની હયાતીના છેડા સુધી બજાવતો રહ્યો અને જેને લાખો લોકોએ સ્વીકાર્યો અને જેનું મુખ્યારક નામ હઝરત મીરઝા ગુલામ આહમદ સાહેબ કાદયાની છે. જેઓ ઉપર ખુદાતઆલાની બેશુમાર રહેમત હોજો.

ખુદાતઆલાએ જ્યારે એઓને આ સદીની શરૂઆતમાં ઇમામે ઝમાન તરીકે મખઉસ કર્યો ત્યારે તેઓ ઉપર નીચલી

મતલબના ઈલિહામો નાઝીલ કર્યા “ ઇસલામ હીમાયતી વ-
ગરનો થઈ પડ્યો છે ઉઠ અને એનો ખચાવ કર અને એની
અઝમત તથા શાન લોકોમાં કાયમ કર ” જે હુકમની
ખબર પહોંચી માટે એઓએ ખરહાઈને આહમદીઆ નામની એક
મહાભારત ક્રીતાખ ૪ ભાગોમાં પ્રગટ કરી. જેમાં ઇસલામની
સત્યતા તથા ખુશીઓની ૩૦૦ એવી તો એક એકથી સરસ
હલીલો આપી કે ગેરઇસલામી તો શું પણ ઇસલામીઓ ખી
હંગ થઈ ગયા. અને ગેરઇસલામીઓને એ ચેલેન્જ આપી કે
ઇસલામની શ્રેસ્ટાઈ સાબીત કરવા મેં ૩૦૦ હલીલો આપી છે
અગર તમારો મઝહબ અમારાથી ઉત્તમ છે યા અમારા જેવો છે
તો એથી વધુ હલીલો યા એના જેટલી યા એના અરધા યા
એના ત્રીજા ચોથા યા પાંચમાં ભાગ જેટલી ખી હલીલો આપો
તો હું તમોને રૂ. ૧૦૦૦૦) નો ઇનામ આપવા ગંધાઉ છું.
ઇસલામીઓ તો એવા ખુશ થઈ ગયા કે એઓને ચૌદમી સદીની
શરૂઆતમાં આવનાર મુજદિદ તરીકે માની એઓની ખઈઅતમાં
દાખલ થવા આહુયું પણ ખુદાતઆલા તરફથી તેઓને તે વખતે
ખઈઅત લેવાનો હુકમ મળ્યો ન હતો એટલે એઓએ કોઈની ખી
ખઈઅત લેવા ના પાડી. ઇસલામીઓના મશહૂર આલીમ મોલવી
મહમદ હુસેન ખટાલાવાલા એ ક્રીતાખનો રીઁયુ લેતાં પોતાના
“ ઇશ્આતુસ સુલાહ ” નામના રીસાલામાં લખે છે “ હવે અમે
આ ક્રીતાખ વીસે અમારો મત હુકમાં અને વગર સરાધાતે
જણાવ્યે છીએ. અમાનાની અરૂરીયાત જોતાં આ ક્રીતાખ અમારા
મત મુજબ એવી છે કે જેના જેવી આજદીન સુધી ઇસ-
લામમાં કદી લખાઈ નથી. ભવીશમાં લખાય તે અમે
જાણતા નથી. આ ક્રીતાખનો લેખક ઇસલામની મદદ પોતાના
માલથી, પોતાના જાનથી, પોતાના દીલથી, પોતાના અમાનથી
પોતાના નસુનાથી પોતાના શબ્દોથી કરવામાં એવો સાબીત કદમ
નીવડ્યો છે કે જેના દાખલા આગલા ઇસલામીઓમાં ખહુજ
થોડા મળે. અગર અમારા એ શબ્દો કોઈ પુર્વના લેખકો જેવા

સરાઘાત ભરયા સમજે તો અમોને ફક્ત એકજ એવી કીતાબનું નામ બતાવે કે જેમાં જુદી જુદી ગેરકોમો ખાસ કરીને આર્યો તથા બ્રહ્મોસમાજ સામે એવા ઝોરો ઝોર સાથે લડત ચલાવવામાં આવી હોય અને એવા બે ચાર ઇસલામના મદદગારોના નામો બતાવે કે જેઓએ ઇસલામની મદદ પોતાના માલથી પોતાના જાનથી પોતાની કલમથી પોતાની અખાનથી કરવા ઉપરાંત ઇસલામની સત્યતા પોતાના આત્મી દાખલાથી દેખાડવા ઉઠ્યા હોય. અને ઇસલામના ઇનકાર કરનારાઓના મુકાબલામાં છાતી ઠોકીને એ દાવો કર્યો હોય કે જેને ઇસલામ (ખુદા બોલે છે તે) વીસે શક હોય તો તે અમારી પાસે આવે અને તેનો આત્મી અનુભવ હાંસલ કરે અને તે મુજબ ગેરકોમોને તેની મઝાહ બી ચખાડી આપી હોય. ”

જુઓ ઉપલી ચેલેજ કેવી સખત છે અને તે બી કોણને? ખુદ ઇસલામીઓને પોતાનાજ મોલવી સાહેબ તરફથી. અને એ શખસ કોણ હતો? આ ઝમાના ઇમામ હઝરત મીરઝા સાહેબને માનનારો નહીં પણ તેઓનો સખત વીરોધી હતો. જ્યાં સુધી હઝરત મીરઝા સાહેબ ગેરઇસલામીઓ વીરુધ્ધ લડત ચલાવતા રહ્યા ત્યાં સુધી ઇસલામીઓ તો એઓની બહુ વાખવાખી કરતા રહ્યા. પણ જ્યારે એઓએ ઇસલામીઓના ખોટા અકાયદોનો રહ કરવા માંડ્યા અને પોતાને માનવાની દાવત પુગાડી તો વંસ પરમપરાથી ઉતરી આવેલી ખસલત મુજબ આ ઝમાનાના લોકોએ બી એઓને માનવાનો ઇનકાર કર્યો એટલુંજ નહીં પણ જુદા શીરકાઓના ધરમશુરૂઓ તથા આલીમોએ (જેઓ બે કે હમેશા પોતપોતામાં મરાય) પણ એઓને સામાન્ય દુશ્મન લેખી સરવે લેખા થઇ હમેશની ચાલતી આવેલી રીતી મુજબ એઓ પર બી કુફરનો ફતવો લગાડી આપ્યો જેમાં ઉપલા મોલવી સાહેબે સૌથી ખોટા આગેવાન તરીકેનો ભાગ બજાવ્યો અને બહેર કર્યું કે જે કોઈ એઓને માને તે કાફર છે, એઓને માનનારાઓને મ-

સજીવમાં ન આવવા દેવા, કપ્પરતાનમાં ઢંકન ન થવા દેવા, એ-
 ઓને કોઈ પોતાની છોકરી નીકાહમાં ન આપે, જે કોઈએ આ-
 પેલી હોય તે બી લઈ લેવાનો એખત્યાર રાખે છે વગેરે વગેરે
 વાનો વાએજો જાહેર ખખરો ન્યુસપેપરો ચોપાન્યા તથા કીતાબો
 મારફતે ઇસલામી આલમમાં ફેલાવી આપી. અગર હઝરત મી-
 રજાસાહેબ ખુદા તરફના ખરા ઇમામ ન હોતે તો ઉપલા કૃતવાથી
 દબી જતે અને લોકોમાંથી કોઈ બી એઓને માનવાની હીમત
 ન કરતે. પણ એઓ બેશક ખુદા તરફના ખરા ઇમામ હતા કેમકે
 આપણા મહાન પેગમ્બર સાહેબે (સ) સાફ ફરમાવ્યું છે કે
 સદીની શરૂઆતમાં દીનને તાઝો કરવા જે જાહેર થશે તે ખાસ
 ખુદાતઆલા તરફથી ઉભો થશે. હવે જે શખસ ખાસ ખુદાત-
 આલા તરફથી ઉભો થાય તેની સાંબે આખી દુન્યા બી વિરૂધ્ધ
 થાય છતાં વિરોધીઓનીજ હાર થાય. તેથીજ ખુદાતઆલાએ
 એઓ મારફતે આખો દુન્યાને ચેતાવી આપવા ફરમાવ્યું કે
 “દુન્યામાં એક ચેતવણી આપનાર આવ્યો પણ દુન્યાએ
 તેને કબુલ્યો નહી. પણ ખુદા તેને કબુલશે અને ઝોરા-
 વર હુમલાઓથી તેની સચાઈ સાબીત કરશે. ” અને
 વધુ ફરમાવ્યું કે “ તે વખત આવ્યો છે કે જ્યારે તને
 મદદ કરવામાં આવે અને તું સરવે લોકોમાં જાણીતો
 થાય.....અને હું ઘણાઓને તારી પૈરવી કરાવીશ અને
 તાબે કરાવીશ. અને હું તને તેઓનો હીદાયત કરનાર
 બનાવીશ. હું આસમાનથી લોકોને વહી કરીશ કે જેથી
 તેઓ તારી મદદ કરે. લોકો દુન્યાના દુર દુરના છેડાથી
 તારી પાસે દોડતા આવશે. અને ઉંડી અને દુરની રાહોથી
 તને મદદ મલશે. તેથી એ ઝરૂરી છે કે તું તેઓની મોટી
 સંખ્યા જોઈ ફેરવી ન નાંખે યા કંટાલી ન જાય બલકે
 તેઓની મુલાકાત મહરબાનગીથી અને ખુશ અખલાકથી
 કરજે....”

એવા એવા ઇલકામો એઓને એવે વખતે થયા કે જ્યારે એઓ
 દન એકલા હતા. અને એઓનો એક બી માનનારો ન હતો.
 ને કાઢ્યાન એક એવો ગામ છે કે ત્યાં નથી રેલવે કે નથી
 ઇ સારો રસ્તો. તે ગામથી ૧૧ માઈલ દુર બટાલા નામનો
 લવે સ્ટેશન છે. એ ૧૧ માઈલનો રસ્તો અગવડ ભરી સુસાફરી
 છતાં ખુદાતઆલાએ હજારો લોકોને એઓની સચાઈ વીસે
 લકામ તથા સ્વપના મારફતે ખબર આપી. સેંકડો ઇસલામી
 ઝરગોને ખુદ આપણા મહાન પેગમ્બર સાહેબે (સ) સ્વપનામાં
 આ એઓની સચાઈ આહેર કરી જેની લેખીત શહાદત તે
 ઝરગોએ ગંભીર કસમો સાથે પ્રગટ કરી આલીમ લોકોના
 તવાની દરકાર કર્યા વગર કાઢ્યાન ગયા, હઝરત મીરઝા સા-
 બની સુલાકાત કરી એઓની જમાઅતમાં શામીલ થયા અને
 રૂતે રફતે લોકોને એઓના દાવાનો સચાઈની ખાત્રી થતી
 કેવાથી હાલ તે જમાઅત ૫ થી ૬ લાખ ખરા ઇસલામીઓની
 ની છે. અફસોસ છે કે ઇસલામીઓ એઓનો ઇનકાર કરવા
 હેલાં જરા બી વિચાર કરતા નથી કે ઇસલામીઓનો આ ૧૩૪૦ મો
 લ આલે છે એટલે નવી સદી શરૂ થયાને ૪૦ વરસ થયા જ્યારે
 ઝરત રસુલુલ્લાહ (સ.) ની પેશગોઈ સુજબ સદીની શરૂઆતમાંજ
 ૧૬ શખસ ખુદાના ઇમામ તરીકે દીનને તાજો કરવા શરૂ બાહેર
 ડોલજ ભેઠ્યો. અગર એઓ ખોટા હોતે તો બીજે જે સાચો હોતે
 આહેર થઈને એઓનું ખોટાઈ સાબીત કરીને ખોતાની સચાઈ
 હેર કરી આપતે પણ આજ દીન સુધી એઓની વીરુધ્ધ કોઈ
 ૧ દાવેદાર પોતે ખુદાનો ખરા ઇમામ હોવાનું સાબીત કર્યું
 થી. સાબીત કરવાનું તો રહ્યું ઠેકાણે પણ કોઈએ દાવો વટીક
 થી કર્યો કે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ.) ની પેશગોઈ સુજબ
 ૧૧ સદીનો ખુદાનો ખરા ઇમામ હું છું જેથી હઝરત મીરઝા
 હેબજ ખુદાના ખરા ઇમામ હોવાની સચાઈ વગર તકરાદે અને
 ગર હરીફાઈએ સાબીત થઈ ગઈ. એમ તો કહી બનેજ નહી કે
 રઓ તો ખોટા હોય ને બીજે સાચો બી આહેર ન થાય એમ

જો થયું તો ઇસલામ બી સાચો ન રહ્યો ન ઇસલામના મહાન પેગમ્બર સાહેબ (સ) નઉઝબીલ્લાહ. ખરા મઝહબની સચાઈ સાબીત કરનારો એ ઇસલામનો તથા તેના મહાન પેગમ્બરનો મોજેઝો છે કે ૧૩૦૦ વરસ ઉપર એઓની કદલી પેશગોઈ મુજબ હર સદીની શરૂઆતમાં ઇસલામને તાઝો કરનારો ખુદા તરફનો એક ઈમામ ઝાહિર થાય છે. જ્યારે બીજા તમામ મઝહબો રહ બાતલ થઈ જવાથી તેઓમાં હઝારો વરસ થઈ જવા છતાં ખુદા તરફથી કોઈ પ્રતીનીધી ઝાહિર થતો નથી. એટલુંજ નહીં પણ તેની વધારે ખાત્રી એ બીનાથી છે કે જેરઇસલામી કોમો માંહિલા કોઈ બી પેગમ્બરે એવી પેશગોઈ વટીક નથી કરી કે તે મઝહબને તાઝો કરવા ચાકસ વખતે તેમાં ખુદાત-આલા તરફના પ્રતીનીધી ઝાહિર થશે. બલકે તેઓએ સાફ ઝાહિર કરી આપ્યું કે અમે અપુર્ણ છીએ અને જ્યારે સંપુરણ આવશે ત્યારે એ અપુર્ણ બી રહ બાતલ થઈ જશે. અને તે મુજબજ થયું. ત્યારે શું ઇસલામીઓ બીજા બાતીલ મઝહબ મુજબ ઇસલામને બી બાતલ કરવા બેઠા છે? શું જેઓ ઇસલામી હોવાનો દાવો કરે છે તેઓ ઇસલામની એવી મહાન ખસુસ્થત કે જેવી દુન્યાના બીજા કોઈબી મઝહબમાં નથી કે જેથી ઇસલામજ એક ખરો મઝહબ હોવાની હુજત દરેકપર પુરી થાય છે એવી એ મહાન ખસુસ્થ-તને તોડી પાડવાની કોશિશ કરે છે તેઓ શું પોતાને ઇસલામના દુશ્મન તરીકે સાબીત નથી કરતા? આપણા મહાન પેગમ્બર સાહેબ (સ)નું ફરમાવણું બી શું આબાદ ખર્ચ પડ્યું છે કે “જ્યારે એવા ઈમામો ઝાહિર થસે ત્યારે લોકો તેઓ પર ઝુલમ કરશે અને તેઓને ખોટા પાડશે તે લોકો મારાથી નથી હું તેઓથી બેઝાર છું.” શું હાલના ઝમાનાના કહેવાતા ઇસલામી આલીમોની વર્તણુક હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ)ની મઝકુર પેશગોઈને આબેહુબ સાચી ઠેકવતી નથી? ખુદાના વાયદા મુજબ અને હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ)ની પેશગોઈ મુજબ એન વખત

પર ઝાઢેર થયલા ખુદાના ઇમામ વિરૂધ એવી ફીતુરી વર્તણુક ચલાવવી તે ગોયા ખુદાતઆલા સાથે જંગ ખરાબર છે. જેની સામેતી હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ)ની હદીસ શરીફથી છે જે “અલ્લાહ ફરમાવે છે જેણે મારા વલીની દુશમની કરી તો તે બેશક મારી સાથે લડવા નીકલ્યો.” (ખુખારી) એ મુજબ હરેક ઇસલામી જે હઝરત મીરઝા સાહેબનો ઇનકાર કરે છે તે ખુદાતઆલા સાથે લડવા નીકલ્યો છે કેમકે હઝરત મીરઝા સાહેબને ખુદાતઆલાએ પોતાના વલી તરીકે પસંદ કરી પોતાના ઝાઢેર કરી આપેલા ઠંઠેરા મુજબ ઇમામે ઝમાન બનાવ્યો તેનો ઇનકાર કરવું તે ખુદા ખુદાતઆલા સાથે લડવું છે જેવી રીતે કે કોઈ બાદશાહ પોતાની પ્રજામાં પોતાનો વાઇસરાય મોકલે અને તેનો જે કોઈ ઇનકાર કરે તે રાજ્ય સામેનો ફીતુરી ઠરે છે તેજ હાખલો આબાદ અંતે લાગુ પડે છે.

હઝરત મીરઝા સાહેબને ઝાઢેર થઈને ૪૦ વરસ થયા એટલે હવે એઓની સચાઈ વીસે એક પલવાર બી શક ન કરી શકાય કેમકે આટલી લાંબી મુદત દરમ્યાન એઓની વીરૂધ કોઈ હાવેદાર ઉભો ન થયો અને હવે પછી કોઈથી ઉભો થઈ શકાયજ નહીં. કેમકે ખુદાતઆલાએ ઇમામે ઝમાનનો ઝાઢેર થવાનો વખત સદીની શરૂઆતનોજ ઠડાવી આપ્યો છે. અને ઇસલામી ઉલમાઓએ એ બાબતનો બી ફેસલો કરી દીધો છે કે ખરો હાવેદાર સદીની શરૂઆતમાં એટલે નવી સદીના ૨૫ વરસ સુધીમાં ઝાઢેર થઈ જવોજ જોઈએ. જ્યારે હમણા તો નવી સદી શરૂ થયાને ૪૦ વરસ થયા આટલી ખુદી બાબત છતાં અફસોસ કે લોકો આ અતી ગંભીર બાબત તરફ ધ્યાન આપતા નથી સબખ તેઓના હીલોમાં ખુદાનો યા આખેરતનો કશો ખોફ રહ્યો નથી. મોટો ભાગ તો રાત દીન દુન્યાદારી કામકાજ યા મોજશોખમાં ચકચુર છે મજહૂબ બાબે બીલકુલ ધ્યાન આપતા નથી. જે થોડો

ભાગ ધ્યાન આપે છે તે પોતે જે કાંઈ કરે છે તેમાંજ મગફળ છે બીજા કોઈને માનવું અપમાનકારક સમજે છે. કેટલાકોને પોતાની કૌમના આગેવાનો યા દોસ્તોનો ખોફ છે તો કેટલાકો પોતાના ધરમશુરૂઓએ જે કાંઈ કહ્યું તે ખુદાએ કહ્યું તેમ તે પર ભરોસો રાખી પોતાની ઝીંદગી બહેલ્યતમાં ખતમ કરે છે. એ મુજબ ઇસલામના બુદ્દા બુદ્દા ફીરકાના કહેવાતા ઇસલામીઓની હાલત છે. જો કે તેઓ સરવે એ બાં બાં છે કે ઇસલામમાં એક સીવાય બાકીના સરવે ફીરકા ખોટા અને દોષી છે.

અગર ખુદાતઆલા દર ઇમલામી સદીની શરૂઆતમાં પોતાના તરફનો ઇમામ ઝાહેર કરવાનો નીયમ ન રાખતે તો બુદ્દા બુદ્દા ખોટા ફીરકાઓમાં ફસાયલા ઇસલામીઓનો બચાવ કેવી રીતે થઈ શકતે ? માટે જે દુર અંદેશ શખસ એ બાબત પર ગોરથી દરયાફત કરશે તો તેની ઝરૂર ખાત્રી થશે જે ખુદાતઆલાએ પોતાનો ઇમામ ઝાહેર કરવાને જે નીયમ બારી રાખ્યો છે તે ઇસલામીઓ માટે એક અસાધારણ આશીરવાદ છે. ખરો ભાગ્યશાલી તે જે એ ખુદાઈ નેઅમતની કદર બુજવાની સમજ ધરાવે અને સરૌઅશમથી ખુદાના એ ફઝલનો શુકર શુજાર થઈ તેના ઇમામને તાબે થાય. જ્યારે ખુદાતઆલાએ ઇનસાનની દુન્યાદારી દુકં ઝીંદગી માટે હર તરેહના સુખ સગવડના સાધનો રાખ્યા છે ત્યારે શું તે રહેમાનો રહીમ ખાલેક પોતાના બંદાઓની આખેરતની રૂહાની અમ્મર ઝીંદગી કે જે માટેજ ખાસ તેણે ઇનસાનોને પેદા કર્યા છે તેનો કશો ફઝલવંતો બંદોબસ્ત ન કરે ? ઝરૂર કરે અને તે મુજબ હરસદીની શરૂઆત ઇસલામી આલમ માટે એક આશીરવાદ છે. દાનેશમંદ વાંચનારાઓ એ બાબત પર ગોર કરો, તમારા ફીરકાના કહેવાતા આલીમોના હાથમાં શીકાર ન બનો. એક સીવાય બાકીના સરવે ફીરકાઓના આલીમો પોતાની કૌમને શુભરાહ કરે છે માટે દરેક ઇસલામીપર પોતાનો ખોટો

ફીરકો છોડી ઇમામે ઝમાન મારફતે સ્થાપાતો ખરો ફીરકો એખત્યાર કરવાની ફરજ છે.

આપણે ગેરઇસલામીઓને શીખામણ આપ્યે છીએ જે ન્યાં સુધી તમે તમારો મઝહબ છોડી ખરો ઇસલામ મઝહબ કબુલશો નહી ત્યાં સુધી તમારો નજાત થનાર નથી ન્યારે તેઓપર આવી સખત આઝમાઈશ થાય ત્યારે શું આપણા પર કોઈ અઝમાઈશ નહી ? અગર ખુદાતઆલા તેઓને ઇસલામમાં જન્મ આપતે તો તેઓ બી ઇસલામી કલમો પડતે અને ઇસલામી ઇબાદતો બનાવી લાવતે અને અગર આપણો જન્મ ગેરકોમમાં થતે તો આપણે બી ગેરકોમી કલમો પડતે અને ગેરકોમી ઇબાદતો બનાવતે. ત્યારે શું ફક્ત તેઓ ગેરકોમમાં જન્મ પામવાથીજ તેઓની નજાત થનાર નથી અને આપણે ઇસલામમાં જન્મ પામવાથીજ આપણી નજાત થનાર છે ? અગર એમજ હોય તો (નઉજબીલાહ) ખુદા બે ઇનસાફી ઠડયો. પણ ખુદા હરગીઝ બેઇનસાફી નથી. તેના જેવો ઇનસાફી કોઈ હોઈ શકેજ નહીં. ત્યારે એનો જવાબ શું ? એનો જવાબ એજ છે કે જેવી રીતે ગેરઇસલામીઓએ ખુદા-તઆલાનો મઝહબ બગાડી નાખી જુદી જુદી રસમોનો મઝહબ બનાવી બેઠા તેથી ખુદાતઆલાએ તેઓ પર સાચો મઝહબ ઇસલામ એખત્યાર કરવાની ફરજ નાખી તેવીજ રીતે ઇસલામીઓએ બી ખુદાના એકજ મઝહબના ટુકડા કરી જુદી જુદી રસમોના ફીરકા બનાવી બેઠા તેથી ખુદાતઆલાએ તેઓપર સાચો ફીરકો એખત્યાર કરવાની ફરજ નાખી. અને જેવી રીતે એક ગેરઇસલામી શખસને પોતાના વડવાઓથી ઉતરી આવેલો ખોટી રસમોવાલો મઝહબ છોડી સાચો ઇસલામ મઝહબ કબુલતાં ભારી લાગે છે તેવીજ રીતે એક ઇસલામીને પોતાના વડવાઓથી ઉતરી આવેલો ખોટી રસમોવાલો ફીરકો છોડી સાચો ઇસલામી ફીરકો કબુલતાં ભારી લાગે છે. અને જેવી રીતે એક ગેરઇસલામી શખસ, પોતાના ખોટી રસમોવાલા મઝહબમાં રહી ગમે તેટલી ઇબાદતો

કરે છતાં તે સરવે રહ છે અને આખેરતના દુઃખદાયક અઝાબનો ભોગ થશે તેવીજ રીતે એક ઇસલામી પોતાના જોટી રસમોવાલા શ્રીરકામાં રહી ગમે તેટલી ઇબાદતો કરે છતાં તે સરવે રહ છે અને આખેરતના દુઃખદાયક અઝાબને ભોગ થશે કેમકે ઇસલામમાં એક સીવાય બાકીના સરવે શ્રીરકા દોઝખી છે તે કોરાને શરીફથી તથા હદીસ શરીફથી સાબીત છે તેથી જેવો રીતે દરેક ગેરઇ-સલામી શખસની ઝીંદગીની મુખ્ય નેમ ખરો ઇસલામ મઝહબ એખત્યાર કરવાની હોવી જોઈએ તેવીજ રીતે દરેક ઇસલામીની મુખ્ય નેમ ખરો ઇસલામી શ્રીરકો એખત્યાર કરવાની હોવી જોઈએ.

અગર કોઈ શખસને હઝરત મીરઝા સાહેબને ખરા ઇમા-મે ઝમાન તરીકે માનવાનો ઇનકાર હોય તો તેના પર ફરજ છે કે બીજા કયા શખસે ખુદાતઆલાના વાયદા મુજબ સદીની શ-રૂઆતમાં ઝાહેર થઈ આખી ઇસલામી ઉમતનો દીન કોરાને શરીફ તથા હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ.) ની સુનત મુજબ તાઝો કરી પોતાનો ઇમામે ઝમાન હોવાનો દાવો પેશ કર્યો છે તે ખતાવે કેમકે દરેક શખસ જે પોતાના ઝમાનાના ઇમામને ઓળખ્યા વગર મરશે તેને હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ.) એ જાહેલીઅતની મોતે એટલે કુફરની મોતે મરનાર તરીકે ઠહાવ્યો છે તેથી તેના પર પહેલી ફરજ એ છે કે ઉપલી શરતો મુજબના ઇમામને ઓલખે. પણ જેણે મઝકુર ઇમામને ઓલખવાની દરકાર ન કરી યા ઓ-લખીને તેને તાબે થવાની ના પાડી તે વીસે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ.) ફરમાવે છે કે કયામતના દીને તેની પાસે પોતાના છુટકા રાની કશી હુજત ન રહેશે.

આટલું પુલ્લું સમજાવ્યા છતાં જે શખસ હઝરત રસુ-લુલ્લાહ (સ.) ના આવા સખત તાકીદી ફરમાનો મુજબ પોતાના ઝમાનાના ઇમામને ઓળખવાની દરકાર કરતો નથી એટલુંજ નહિ પણ જ્યારે પુલ્લ તે ઇમામે ઝમાન તરફથી તેની સચાઈની

સામેતીઓ કોઈના બી મારફતે પુરી પાડવામાં આવ્યા છતાં તેને ખોટો દાવેદાર સમજી તેનો ધનકાર કરે છે તે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ.) ની હદીસ શરીફ મુજબ ખુદાતઆલા સાથે જંગ કરનારો ઠંડે છે. કેમકે જેને ખુદાતઆલાએ પોતાના અહેર કરી આપેલા ફરમાન મુજબ જેવી રીતે આગલી સદીઓમાં પોતાના ઇમામો અહેર કર્યા તેવીજ રીતે ન્યારે આ સદીની શરૂઆતમાં હઝરત મીરઝા સાહેબને આ ઇસલામી ઉમતનો દીન તાઓ કરનાર ઇમામ નેમ્યો તેને એક ખોટા દાવેદાર તરીકે એક જુઠો શખસ ઠેઠાવવાની સરકશી તથા તકોબરી કરવી તે ખુદાતઆલા સાથે જંગ કરવું નથી તો શું છે ?

ઉપલી સામેતીઓથી લા જવાબ થઈને તથા હઝરત મીરઝા સાહેબે કરેલી ઇસલામની મહાભારત ખીદમતો જોઈને એઓના વીરોધીઓ વટીક એ તો કબુલે છે કે અમો હઝરત મીરઝા સાહેબને આ સદીના મુજદિદ અથવા ઇમામ તરીકે માનવા તૈયાર છેએ પણ એઓએ એ ઉપરાંત મસીહ તથા મહેદીનો દાવો કર્યો છે તે ખોટો છે માટે અમો એઓના ખીબા દાવાઓ માની નથી શકતા. કારણ કે ઇસલામીઓનો એ અકીદો છે કે મસીહ તો આસમાન પરથી આવશે અને મહેદી જે અહેર થશે તે આખી દુન્યાની કેમો જે ઇસલામ ન કબુલશે તેઓની સામે તલવારથી જેહાદ કરી તેઓને કતલ કરી નાંખશે. ન્યારે હઝરત મીરઝા સાહેબ નથી આસમાન ઉપરથી આવ્યા અને નથી ગેરઇસલામીઓ સાથે તલવારથી જેહાદ કરતા તેથી એઓ ખોટા છે.

તેનો જવાબ એ છે જે અગર એઓનો મસીહ તથા મહેદી હોવાનો દાવો ખોટો છે તો એઓનો આ ઝમાનાના મુજદિદ હોવાનો દાવો બી ખોટો હોવો જોઈએ. કેમકે ઝમાનાનો મુજદિદ જે હર સદીની શરૂઆતમાં અહેર થાય છે તે હદીસ શરીફ મુજબ ખાસ અલ્લાહ તઆલા તરફથી મુકરર થાય છે તેથીજ તે રખ્યાની ઇમામ અથવા ઇમામે ઝમાન કહેવાય છે. હવે ન્યારે

ખુદાતઆલા ૧૦૦ વરસ રહીન ઇસલામની સત્યતા આશકાર કરવા માટે પોતાના તરફથી એક ખાસ શખસને ઈમામે અમાન તરીકે અહેર કરે અને તે બી બુકા દાવા કરે તો પછી ઇસલામની સત્યતા શી રહી? હર અમાનામાં જે પોટા અકીદાઓ પેવસ થયલા હોય અને જેથી ઇસલામની ખરાબી થતી હોય તે દુર કરવા માટેજ ખુદાતઆલા પોતાનો ઈમામ અહેર કરે છે પણ લોકો પોતાનાજ અકીદાઓને ખરા સમજે તેથી તે અહેર થયલા ખુદાના ઈમામને પોટો દાવેદાર સમજી તેનો ઇનકાર કરે પણ તેઓએ ધ્યાન રાખવું જોઈએ જે ખુદાતઆલાના તરફને અહેર થયલો ઈમામ કદી પોટા દાવા ન કરે તે મુજબ એઓના બીજા સરવે દાવા ખરા છે (જેની વધુ સાબિતી આગળ વાંચતાં જણાયે) તે છતાં જે કોઈ એઓનો એ દાવો પોટો માને તેણે જાણવું જોઈએ કે અગર એઓનો મસીહ તથા મહેદી હોવાનો દાવો પોટો હોય તો સદીપર આવનાર મુજદિદ તરીકેનો દાવો બી પોટો કહેવો જોઈએ અને જ્યારે એ મુજદિદનો દાવો બી પોટો હોય તો બીજો જે ખરા મુજદિદ હોય તે સદીની શરૂઆતમાં અહેર થઈ અરુર એઓને પોટો પાડી પોતાની સત્યાઈ સાબીત કરતે પણ આજની સુધી કોઈએ નથી પોતાની સત્યાઈ સાબીત કરી બલકે કોઈએ દાવો વટીક નથી કર્યો જે આ અમાનાનો ખરા મુજદિદ હું છું. આટલું છતાં જે શખસ એઓનો ઇનકાર કરશે તેને એ કહેવું પડશે કે આટલા વરસો સુધી હર સદીની શરૂઆતમાં મુજદિદો આવતા હતા પણ આ સદીથી બંધ પડ્યા છે. તેથી એ થયું કે ખુદાતઆલાનો કોરાને શરીફમાં આપેલો વાયદો પોટો પડ્યો અને હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની હદીસ શરીફ બી પોટી પડી અને બીજા ગેરઇસલામી મઝહબો મુજબ ઇસલામ બી રદ ખાતલ ઠડ્યો. ઉપરાંત આગલી સદીઓમાં ઇસલામની ભારે ખીદમત કરનારા મુજદિદ સાહેબો જેવા કે હઝરત ઈમામ ગઝાલી, હઝરત સયદ અબદુલ કાદર જીલ્લાની, હઝરત સયદ મોહીતુદીન ચીશતી હઝરત શેખ આહમદ સરહદી મુજદિદે અલફ સાની

ઇમામે રખાની હઝરત શાહ વલી ઉલ્લાહ વગેરે એ સરવે ખુઝરગો ખોટા ઠહયા ! ત્યારે હવે ઇસલામની શી સચાઈ બાકી રહી ? અફસોસ એક હક વાતનો ઇનકાર કરવાથી કેટલે હદ સુધી ખરાબી પોંહયે છે તેનો કોઈ વીચાર કરતો નથી. માટે હરેક શખસ જે હઝરત મીરઝા સાહેબને ખોટા માને છે તે ઇસલામની ઉપલી સરવે સત્યતાનો ઇનકાર કરનાર તથા ઉપલા સરવે ખુઝરગોને ખોટા દાવેદાર ઠહાવનારો લેખાશે અને તે માટે તેને કયામતના દીને ખુદાતઆલાને જવાબ દેવો પડશે. મુખ્ય વાત જોવાની છે તે એ છે જે હઝરત મીરઝા સાહેબે ઇમામે અમાન તરીકે હોવાનો દાવો કર્યો છે તો એઓની તઅલીમ શી છે એઓ ઇસલામની શું ખીદમત કરી છે એઓની જમાઅતમાં દાખલ થવા પહેલાં એઓની બઈઅતની શરતો શી છે એ હરેક ઇસલામીને પેહલે તપાસવું જોઈએ.

બઈઅતની શરતો જે એઓએ તા. ૧૨મી જાનેવારી ૧૮૮૬ના દીને ખાસોઆમ માટે પ્રગટ કરી તે નીચે મુજબ છે.

બિસમિલ્લા હિર રહમા નિર રહીમ નહમદહુ નુસહી અલા રસુલ હિલ કરીમ.

- (૧) બઈઅત કરનારે સાચા દીલથી એ વાતને માની લેવું જોઈએ કે તે બલીશમાં તે વખત સુધી કે તે કબરમાં દાખલ થાય શીરકથી બચતો રહેશે (ખુદાની ઝાત સીકાત યા ઇબાદતમાં કોઈને જોડશે નહી.)
- (૨) એ કે જુઠાપણાથી બીનાથી બદનઝરીથી જુલમથી અપ્રમાણીકપણાથી હુલડ અને ફીતુર વગેરે બદીથી બચતો રહેશે અને પોતાના નફસાની જોશે (મનોવીકાર) ને તાબે થશે નહી. પછી તેનો હુમલો કેવો બી સખત કાંચ નથી હોતો.
- (૩) એ કે ખુદા તથા તેના રસુલના હુકમ મુજબ પાંચ વખતની નમાઝ વગર ખાડે પડતો રહેશે અને પોતાથી બની

શકતી દરેક કોશેશ વાપરી મધરાત પછીની તહબુદની નમાઝ પઢતો રહેશે તથા પોતાના નખી કરીમ (સ) ઉપર ઢરૂં મોકલવા અને દરરોઝ પોતાના ગુનાઓની માફી આહવા તથા ઈસ્તગફાર કરવા તથા ખુદાતઆલાથી મદદ માગવા (દુઆ આહવા) નો નીયમ રાખશે અને ખરી મોહબતથી અહાહતઆલાના અહેસાનો યાદ કરી તેની તારીફ તથા શુકર ખાત લાવતો રહેશે.

(૪) એ કે ખુદાની આમ મખલુકને તથા ખાસ કરીને મુસલમાનોને પોતાના મનોવીકારના જોશથી કદી બી ઇબ્દ કરશે નહીં. ન હાથથી ન ઝખાનથી ન બીજી કોઈ તરેહથી.

(૫) એ કે કોઈ બી ખુશી ગમીમાં અથવા સુખ દુઃખમાં અથવા આબાદી યા મુસીબતમાં ખુદાને વક્ષાદાર રહેશે (એટલે ખુશીમાં પુલ્કાર નહીં જશે પણ શુકર કરશે અને ગમીમાં નીરાશ ન થશે પણ સખર કરશે) મતલબ એ કે હરહાલમાં ખુદાને એવો તાબે રહેશે કે એની રાહમાં કંઈ બી અપમાન યા દુઃખ ખમવા તૈયાર રહેશે અને કદી કોઈ આકૃત વરસે તો તેનાથી નીરાશ ન થઈ જશે બલકે હીમતથી આગળ વધશે.

(૬) એ કે ખોટી રસમોથી તથા બદ ખાહેશોથી દુર રહેશે અને કોરાને શરીફના ફરમાનોને સહંતર આધીન થઈ રહેશે અને ખુદાતઆલાના તથા રસુલુલ્લાહ (સ) ના ફરમાનોને પોતાની ઝીંદગીમાં અમલ કરવાનો કાનુન સમજશે.

(૭) એ કે તકેબરી તથા મગરૂરીને સહંતર છોડી દેશે અને નરમી આજી સહ્યતાઈ સાલેસાઈથી ઝીંદગીના દહાડા પુરા કરશે.

(૮) એ કે દીનને અને દીનની ઇજતને અને ઇસલામની ખેર-ખાહીને પોતાના જાન માલ તથા પોતાની અવલાહ તથા પોતાના દરેક ખ્યારાથી ખ્યારો સમજશે.

(૯) એ કે ખુદા ખાતર તેની મખલુક સાથે દીલસોજીથી વરતશે અને ખુદા તરફથી તેને બખશાયલી નેઅમત તથા શકતી તેનાથી બની શકે તેટલી વાપરી તેની મખલુકાતને ફાયદો પોંહચાડશે.

(૧૦) એ કે આ આજીવથી (એટલે મીરજા ગુલામ આહમદ તે મસીહ અને મેહદીથી) ખાસ ખુદાના વાસ્તે લાઈ-ચારાનો સંબંધ સ્થાપશે એ કરારથી કે પોતાના મરણ સુધી તેના દરેક નેક ફરમાનને તાબે થશે અને એ સગ-પણનો ગાંઠ એવા ઉંચા પ્રકારનો રહેશે કે તેનો દાખલો દુન્યાઈ સગપણ અથવા માલક અને નોકર દરમ્યાનમાં પણ કદી દીઠામાં ન આવ્યો હોય.

હરેક ઇસલામી ઉપલી શરતો વાંચી કબુલ કરશે કે તે એકે એક ઇસલામના અહકામ મુજબની છે. એમાં ખરા ઇસલામની વીરૂધ્ધ કશું એ નવું નથી. અગર ઇસલામની વીરૂધ્ધ કશું બી નવું હોતો તો આપણને માનવાની ઝડૂર નહતી પણ જ્યારે એ ઇસલામ મુજબજ છે તેથીજ આપણને આપણી ખુશી હોય યા નહિ તે છતાં માનવાની અને તાબે થવાની ફરજ પડે છે કેમકે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ.) ફરમાવે છે:—

“ મુસલમાન શખસ કોઈ બાબતને પસંદ કરતો હોય યા નહી પસંદ કરતો હોય જ્યારે (ઇમામ) ગુનાહનો હુકમ ન કરતો હોય ત્યાં સુધી સાંભળવું તથા તાબેદારી કરવી છે પણ જો ગુનાહનો હુકમ કરે તો સાંભળવું નહિ (તેમ) તાબેદારી નહીજ કરવી જોઈએ. ”
(ખુખારી મુસલીમ.)

વહી હઝરત મીરજા સાહેબ બીજા દુન્યાદારી ઇમામો યા ખીરો મુજબ પોતાની જમાઅતમાં જ્યાં ત્યાંથી મુરીદો વધે અને નામના થાય યા પૈસો લેજો થાય તે માંગતાજ નથી તેથી તેઓ પોતાની જમાઅતમાં દાખલ થનારને સાફ જણાવી આપે

છે કે એઓને નામની બધીજતની દરકાર નથી બલકે એઓના જમાઅતમાં જે એવા હોય તે બી એઓની જમાઅતમાંના લેખાશે નહીં એમ ખુદલું જણાવી આપે છે જે એઓનાજ બોલોમાં જણાવું છું જેમકે તેઓ ફરમાવે છે:—

“ ફક્ત ઝખાનથી (ચા લખાણથી) બધીજતનો એકરાન કરવો કોઈ ચીજ નથી જ્યાં સુધી કે ખરા અંતઃકરણથી તે પર પુરેપુરો અમલ ન કરે.....માટે તમારામાંથી જે કોઈ પોતાને મારી જમાઅતમાંનો લેખતો હોય તે આસમાન પર ત્યારેજ મારી જમાઅતમાંનો લેખાશે જ્યારે તમે સાચા એકીનથી નેકીની રાહ પર પગલાં ભરશો. માટે તમે તમારી દરરોજની પાંચ વખતની નમાઝ એવા ખોફથી અને આજીઝીથી અદા કરો કે ગોયા તમે ખુદાતઆલાને જુઓ છો. અને તમારા રોઝા નીખાલસ ખુદા ખાતર પુરા કરો. હરેક જે ઝકાતને લાયક છે તે ઝકાત આપે. અને જેના પર હજ ફરજ થઈ ચુકી છે અને કોઈ નડતળ ન હોય તે હજ કરે. સાલેસાઈથી નેકી અદા કરો. ધીકારથી બદી દુર કરો. એકીનથી ચાદ રાખજો કે કોઈ અમલ ખુદા સુધી નથી પોંદચી શકતો જે ખરી પરહેઝગારી વળરનો હોય. દરેક નેકીની જડ પર-હેઝગારી છે જે અમલમાં એ જડ રદ નથી થઈ તે અમલ બી રદ ન થશે. એ ઝફર છે કે તરેહવાર રંજ અને મુસીબતથી તમારો અઝ-માઈશ થાય જેવી રીતે કે પેહલાના મોઅમીનોની અઝમાઈશ થઈ. માટે ખબરદાર રહો એમ ન થાય કે તમે ઠોકર ખાઓ. ઝમીન તમારૂં કશું બગાડી શકતી નથી અગર જે ગાંઠ સાથે તમારો સંબંધ આસમાનથી છે તે મજબુત છે. જ્યારે બી તમે તમારૂં નુકસાન કરશો તો તે તમારા પોતાના હાથોથી છે ન કે દુશમનના હાથોથી. અગર તમારી સરવે ઝમીની ઈજત જતી રહે તો ખુદા તમને આસમાન પર કાયમ રહેનારી ઈજતથી નવાજશે. માટે તમે ખુદાને ભુલો નહીં. અને એમ ઝફર થશે કે તમારા પર દુઃખ આવી પડશે અને તમારી ધારેલી ઉમેદો પાર પડશે નહીં તો તેવે વખતે તમે દલગીર થશો નહીં કેમકે તમારો ખુદા તમને અજમાવે

છે કે તમે એની રાહમાં સાળીત કદમ છો. યા નહીં અમર તમે આહતા હો કે આસમાન પર ફીરેશતા તમારી તારીફ કરે તો તમે ખુદા ખાતર માર ખાઓ અને ખુશ રહો. ગાલો સાંભળો અને શુકર કરો. નીચકૂળતા ખમો. પણ બેડાણુ તોડો નહીં. તમે ખુદાની આખરી જમાઅત છો માટે તમે એવા નેક અમલ દેખાડો કે જેના કમાલમાં છેડાજ ન હોય હરેક જે તમારામાં સુસ્ત થઈ જશે તે એક ગંદી ચીઝની માફક (મારી) જમાઅતમાંથી બાહર ફેંકી દેવામાં આવશે અને પરતાવા તથા પથેમાનીમાં મરશે. જુઓ હું તમોને ખુશીથી ખબર આપું છું તમારો ખુદા (ફક્ત મોહડેથી કહેવાનો ખુદા નથી પણ તે તમારી સામે) ખરેખર મોખુદ છે અને જો કે (દુન્યામાં) દરેકે દરેક એના બાંદા છે છતાં ખુદા તેનેજ ચુટે છે જે ખુદાને ચુટે છે. અને ખુદા તેનીજ પાસે આવે જે ખુદાની રાહમાં કદમ ઉપાડે છે. અને જે ખુદાને માન આપે છે તેનેજ ખુદા માન આપે છે. (ઇબ્ત ખખશે છે).....” (વધુ માટે જુઓ એઓની ઉરદુ કીતાબ કીશતીએ તુહ જે કાદયાન ખાતેની ખુક હીપોમાંથી આના પાંચમાં મળશે.) વળી તેઓ પોતાની જમાઅતને ફરમાવે છે:—

ફરી હું તમોને કહું છું જે એ ખ્યાલ ન કરો કે અમોએ બાહરી તોરપર બધાઅત કરી લીધી છે. બાહર કાંઈ ચીઝ નથી. ખુદા તમારા અંતઃકરણોને જુએ છે અને તેજ મુજબ તમારાથી વરતશે. સાંભલો અને એ કહીને હું મારા ઉપરની તમોને પેગામ પોંદ્યાડવાની ફરજથી છુટો થાઉં છું જે શુનાહ એક બાહર છે એને ન ખાઓ. ખુદાની નાફરમાની એક ગંદી માત છે તેનાથી બચો. દુઆ માંગો કે જેથી તમોને શક્તી બક્ષવામાં આવે. તે શખસ જે દુઆની વખતે ખુદાતઆલાને દરેક બાબવપર શક્તીવાન નથી સમજતો સીવાય તે બાબત કે જેની વીરૂધ વાયદો કર્યો હોય તો તે મારી જમાઅતમાંનો નથી. જે શખસ જુહું કહેવું અને ફરેખ આપવું ન છોડે તે મારી જમાઅતમાંનો નથી.

જે શખસ દુન્યાની લાલચોમાં ફસેલો છે અને આખેરતની ત આંખ ઉપાડીને બાં જોતો નથી તે મારી જમાઅતમાંનો ન જે શખસ અરેખરી રીતે દીનને દુન્યાપર સર્વોપરી નથી રાખ તે મારી જમાઅતમાંનો નથી. જે શખસ દરેક બદીથી તથા દ બદ અમલથી એટલે શરાબથી, જુગારથી બદનઝરીથી અને પ્રમાણિકપણથી, લાંચથી અને હરામ કામોથી કામીલ તં તોખા નથી કરતો તે મારી જમાઅતમાંનો નથી. જે શખસ આઓમાં વલગી નથી રહેતો અને ખુદાતઆલાને આજીઁ યાદ નથી કરતો તે મારી જમાઅતમાંનો નથી. જે શખસ નકં દોસ્ત કે જે તેનાપર નઠારી અસર નાખે તેને નથી છોડતો મારી જમાઅતમાંનો નથી. જે શખસ પોતાના માબાપની ઇ નથી કરતો અને નેક કામોમાં જે કોરાન વીરૂધ્ધ નથી તેઓ વાત નથી માનતો તથા પોતાથી બની શકતી દરેક કોશેશ તેઓની ખીદમત બજાવવાની દરકાર નથી કરતો તે મારી જ અતમાંનો નથી. જે શખસ પોતાની ઓરત તથા તેણીના સ વાહલાંએથી નરમી અને એહસાનથી નથી વરતતો તે જમાઅતમાંનો નથી. જે શખસ પોતાના પાડોસીને અદન અદના લલાઈમાં બી ભાગ નથી આપતો તે મારી જમાઅત નો નથી. જે શખસ પોતાના તકસીરવારનો ગુનાહ બખ્ષ નથી ચાહતો અને કીનાખેર શખસ છે તે મારી જમાઅતમ નથી. દરેક મરદ જે પોતાની ઓરતથી યા ઓરત પોતાના વંદથી અપ્રમાણિકપણે વરતે તે મારી જમાઅતમાંનો નથી. શખસે બઈઅત કરતી વખતે જે કરારો કર્યા હતા તે કોઈ રીતે તોડે છે તે મારી જમાઅતમાંનો નથી. જે શખસ (ખુદાતઆલાના તથા હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના વાયદા ર બનો) મસીહ મોહિદ તથા મેહેદી મઅહુદ નથી સમજતો મારી જમાઅતમાંનો નથી અને જે શખસ નેક અમલોમાં તાબિદારી કરવાના લીધે તૈયાર નથી તે મારી જમાઅતમ નથી અને જે શખસ વીરોધીઓની જમાઅતમાં બેસે છે

હામાં હા મેલવે છે તે મારી જમાઅતમાંનો નથી. દરેક ઝીના-કાર, ફાસીક, શરાબી, ખુની, ચોર, ભુગારી, લુટારો, બદકાર, ગાસીબ, ઝાલીમ, ભુકો, કાવત્રાખાજ અને તેઓનો ગોઠયો અને પોતાના ભાઈઓ તથા બહેનોપર તોહમતો લગાડનાર તથા પોતાના બદ કરતુકોની જે તોખા નથી કરતો અને નઠારી મંડલીઓને નથી છોડતો તે મારી જમાઅતમાંનો નથી. એ સરવે ઝેહેરો છે તમે એ ઝેહેરોને ખાઈ હરગીઝ બચી શકશે નહીં. અંધકાર અને રોશની એકજ ઠેકાણે ભેગી રહી શકે નહીં. દરેક શખસ જેની વર્તણુકમાં આડાઈ અવલાઈ સમાયલી છે અને જેનો મામલો ખુદા સાથે સાફ નથી તે શખસ તે બરકતો હરગીઝ પામી શકતો નથી જે સાફ દીલોને મલે છે. કેવા ભાગ્યશાલી છે તે લોકો જેઓ પોતાના દીલો સાફ રાખે છે અને પોતાના દીલોને દરેક મલુનીથી પાક કરી લે છે અને પોતાના પરવરદી-ગારથી વફાદારીથી વરતવાનો કસદ કરે છે કારણ કે તેમાં તેઓ હરગીઝ નુકસાન પામનાર નથી. ખુદાતઆલા તેઓને ફસવા કરશે નહીં કેમકે તેઓ ખુદાતઆલાના છે અને ખુદાતઆલા તેઓનો છે. તેઓને દરેક બલા અને આફતથી બચાવવામાં આવશે. બેવકુફ છે તે દુશમન જે તેઓ સામે પ્રપંચ કરે છે કેમકે તેઓ ખુદાતઆલાની ગોદમાં છે અને ખુદાતઆલા તેઓનો મદદગાર છે. વગેરે વગેરે (જુઓ વધુ માટે એજ ઉરદુ કીતાબ કીશતીએ નુહ).

એવી એવી નસીહતો તથા ફહાની ખજાનાનો ભંડાર એઓની લખેલી અરબી, ફારસી, ઉરદુની હરેક કીતાબમાં મોબુદ છે. એઓની મુખ્ય તઆલીમ એજ છે કે દરેક ધનિસાને આ દુન્યામાં પોતાના નફસને દુન્યાદારી ખાહેશોથી મારી નાખવું જોયા તે શખસ આ દુન્યાનો નથી. જ્યારે તે એવી રીતે પોતાના નફસને ફના કરવા શીખશે ત્યારે તેને એક નવીજ ઝીંદગી મળશે તે ઝીંદગી કાયમ ઝીંદગી છે. તેના પર દુન્યાદારી ગમે તેટલી આફતો આવે પણ તેનો દીલ ખુદાના ભરોસામાં ફરખાન હશે તેથી તેને જરાએ

ગ્રમ થશેજ નહીં. ત્યારે આ ઝીંદગીમાંજ તેના માટે બહેશતી ઝીંદગી શરૂ થશે કેમકે જે શખસ એવી રીતે પોતાના નફસને મારવા શીખે છે તેના હિલને ખુદાતઆલા પોતાના મુબારક કલામથી રોશન કરે છે. અને ઇનસાન જ્યાં સુધી ખુદા સાથે એવો સંબંધ હાંસલ કરવા શીખે નહીં ત્યાં સુધી તેની ઝીંદગીનો ફેરો ફેકટ ગયલો સમજવો તેથીજ ખુદાતઆલા કારાને શરીફમાં ફરમાવે છે કે “ જે આ દુન્યામાં આંધલો તે આખેરતમાં બી આંધલો. ”

આવી સરસ તઅલીમ અને આવો ખુદાનો ફઝલ ફકત ઇસલામમાંજ છે. કેમકે બીજા સરવે મઝહબોમાં ઘણા બગાડા થઈ જવાથી ખુદાતઆલાએ તે સરવે મઝહબોને રદબાતલ કરી દીધા તેથીજ હજારો વરસ ગુજરી જવા છતાં તેઓમાં ખુદાતઆલા પોતાનો કોઈ પ્રતિનીધિ નાશીલ કરતોજ નથી જેથી તેઓ એવી રૂહાની ફઝલવાંતી તઅલીમથી બેનસીબ છે અને તેથીજ તે સરવે કોમો મુશરીકાના પરસ્તીશમાં ગીરફતાર છે.

ઇસલામમાં બી મુશરીકાના પરસ્તીશ તથા બીદઅતી રીવાજોના ફીરકાઓ ઉભરાઈ ગયા છે પણ ખુદાતઆલાએ ઇસલામ મઝહબને દુન્યાની તમામ કોમો માટે એક સંપુરણ મઝહબ બનાવેલો હોવાથી કયામત સુધી બીજા કોઈ નવા મઝહબની ઝફરત ન રહી તેથી આગલા મઝહબો મુજબ ઇસલામ મઝહબને રદબાતલ ન કરતાં એમાં ઉત્પલ થતા વખતો વખતના બગાડા દૂર કરવા માટે દર સદીની શરૂઆતમાં પોતાના તરફથી એક ખાસ શખસને ઇમામે અમાન તરીકે ઝાહેર કરે છે અને તેની મારફતે બાળી ઇસલામી બાલમ માટે પોતાનો રૂહાની ફઝલ વરસામે છે પણ તેનો લાભ તેજ લોકો લઈ શકે છે જેઓ ખુદાતઆલાના તરફના ઇમામને વાયદા મુજબ ઝાહેર થયલો ભોંધ તેની સરસ તઅલીમ પર ગોર કરે છે અને તેના પર ઇમાન લાવી તેની મારફતે સ્થાપ્તા ખરા ઇસલામી ફીરકામાં આમીલ આવે

છે તે મુજબ આ સદીની શરૂઆતમાં ખુદાતઆલાના હુકમ મુજબ ઝાહેર થયલા ઇમામ હઝરત આહમદ (અ) મારફતે આહમદી ફોરકાની સ્થાપના થઇ છે. જેમાં શામીલ થતા લોકો ખુદાતઆલાની એ બેમુલ નેઅમત તથા ફઝલ માટે ખુદાના અંતઃકરણથી શુકર ગુઝર થાય છે કેમકે ઇસલામના ૭૩ ફોરકામાંથી એકજ ખરા ઠકાવેલા ફોરકામાં શામીલ થવું જેથી પોતાની તથા પોતાના બાલબચાંઓની આખેરત સુધારવા ભાગ્યશાલી થવું એ કાંઈ જેવી તેવી નેઅમત નથી અને એજ તે ખરો ફોરકો છે તે હરેક શખસ એ રીતે આસાનીથી સમજી શકે છે જે એમાં ફોરકોને શરીફ તથા હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના ફરમાનો મુજબના અમલ સીવાય બીજી રસમો છેજ નહી. ઉપરાંત એમાં દાખલ થનારા જ્યારે એ મુજબ ખરા ઇસલામની પેરવી કરે છે અને પોતાની શક્તી પ્રમાણે પોતાના જનો માલને ખુદાની રાહમાં ફના કરે છે ત્યારે ખુદાતઆલા પોતાનો મુબારક કલામ ઇલહામ નાઝીલ કરે છે તથા સાચા સ્વપના દેખાડે છે અને તેઓની દુઆઓનો જવાબ આપે છે. એજ તો ખરા મઝહબ અને ખરા ફોરકાનો ખરો મોજેઝો છે. એમ ન ધારો કે એ ફક્ત મોહડેથી કહેવાની યા કાગળપર લખવાની વાતોજ છે. પણ ખરેખર તે મુજબ હરેક શખસ જે ખુદાનો ખોફ રાખી સચાઇનો તલબગાર હશે અને આજીવીથી ખુદાથી દુઆ ચાહતો રહેશે તે પર તે રહેમાનો રહીમ ઝર પોતાનો એ ફઝલ નાઝીલ કરશે. અને એવો ફઝલ હઝારો શખસોને થવાથી અને તેની સચાઇની ખાત્રી દુન્યામાં આશકાર થઇ જવાથીજ દુન્યાના નજદીક તથા દુરના ભાગોમાંથી જુદી જુદી કેમોમાંથી તથા જુદા જુદા ઇસલામી ફોરકાઓમાંથી લાખો ઇનસાનો છુટા થઇ એ મુબારક સીલસીલામાં દાખલ થયા છે પણ જ્યારે એ ખુદાઈ નેઅમત ખરી દીલસોઝીથી આહમદીઓ દુન્યા સનમુખ રળુ કરે છે ત્યારે અફસોસ છે કે ખોટા ફોરકાઓમાં ચોટકી બેસેલા ભાઇબંધો વંશપરંપરાથી ઉતરી આવેલી આગલી કોમોની ખસલત મુજબ એ ખુદાઈ ફઝલને ડી-

લોભનથી સ્વીકારવાની બદલે ધીકારથી તેનો ઇનકાર કરે છે. એટલુંજ નહીં પણ તેના બદલામાં તેઓ વીરૂધ્ધ પોતાથી બની શકે તેવી રીતે તેઓની હલકાઇ કરવાની જનતોડ કોશેશ કરે છે. પણ શું એ માટે તેઓ જરા બી ધીરજથી વીચાર ન કરે કે એવી વર્તણુક ચલાવવામાં તેઓ ખીબ કોઈનો ખી નહીં પણ ખુદ પોતાનોજ ખરાબો કરી બેસે છે.

ઓ રહેમાનો રહીમ રખીલ આલમીન ! તું આ ઝમાનાના લોકો ઉપર રહેમ ફરમાવ જેઓ બુદ્ધા બુદ્ધા ખોટા ફીર-કેઓના આલીમો તથા ધરમગુરૂઓના હાથમાં શીકાર થઇ ગુમ-રાહીમાં ફસેલા છે. એઓની આંખો ખોલ કે જેથી એઓ તારા સંરક્ષી ઝાહેર થયલા ખરા ઇમામે ઝમાનને ઓલખે અને એની મારફતે સ્થાપાયલો ખરો ઇસલામી ફીરકો કબુલી બને જેહાનમાં સુખી થાય. આમીન મુમ્મ આમીન યા રખીલ આલમીન.

મસીહ અને મહેદી.

હવે આપણે હઝરત મીરઝા શુલામ આહમદ સાહેબના મસીહ અને મહેદી હોવાના દાવાની સાબેતીઓ તપાસ્યે.

આગળ આપણે બાંચી ગયા છેએ અને કોરાને શરીફથી સરવેને રોશન છે કે ખુદાતઆલાએ ન્યારથી આ દુન્યા ઉત્તપન કરી છે ત્યારથી પેગમ્બરો મોકલવાનો રીવાજ જારી રાખ્યો છે. અને તે પેગમ્બરો પોતાના ઝમાનાના લોકોને ખુદાનો ખરો મઝહબ શીખવતા તથા કેટલાકે બીજાં એ ચેતવતા કે હવે પછી ભવિષ્યમાં ફલાણે વખતે ફલાણી નીશાનીઓ સાથેનો પેગમ્બર ઝાહેર થશે. પણ જ્યારે તે પેગમ્બર ઝાહેર થતો ત્યારે ઘણાખરા લોકો તેને માનતા નહીં અને હસી કાહડતા તેના બે સખબો છે એક તો એ કે ખુદાતઆલા પેગમ્બરને એવે વખતે મોકલતો કે જ્યારે લોકો

ખુદાનો ખરો મઝહબ ભુલી આઠે મારગે દોરવાઈ ગયા હોય કેમકે પેગમ્બરની ત્યારેજ ઝડૂરત હોય છે કે લોકોને ચેતવીને પાછો ખુદાના ખરા મઝહબ પર લઈ આવે. પણ તે વખતે લોકો પોતાના જહાલત અને ગુમરાહીના લીધે પોતાના વડવાઓથો ઉતરી આવેલી માન્યતાનેજ ખરો મઝહબ સમજી તે પરજ ચીટકી બેસતા અને ખુદાનો ખરો મઝહબ સ્થાપવા આવનાર પ્રતીનીધીને જુઠો અને ગુમરાહ સમજી તેનો ઇનકાર કરતા.

ખીજે સખબ એ છે જે આગલા ઝમાનાના પેગમ્બરે હવે પછી આવનારા પેગમ્બર વીસે જે નીશાનીઓ ઝાઢેર કરી હોય છે તે તે પછોના ઝમાનાના લોકોના ધ્યાનમાં ઉતરતી નહી. કેમકે આગલા પેગમ્બર તરફથી જે નીશાનીઓ ઝાઢેર થતી તે તદ્દન ખુલ્લા શબ્દોમાં નહી પણ ખુદાતઆલાના એખી શબ્દોમાં ઝાઢેર થતી કેમકે ખુદાતઆલાએ ઇનસાનને દુન્યામાં ખરો મઝહબ પારખવાની અઝમાઈશ શાફ પેદા કર્યો છે અને સાફ જણાવી આપ્યું છે જે જ્યારે તેનો પેગમ્બર ઝાઢેર થાય ત્યારે પરહેઝગારી એખત્યાર કરવી તેનું બયાન સાંભળવું માનવું અને તાબે થવું અને પોતાના અખલાક સુધારવા પણ તેની બદલે જ્યારે ખી ખુદાતઆલાનો પ્રતિનિધી ઝાઢેર થતો ત્યારે લોકો તેને જુઠો કાફર ફરેખી દીવાનો વગેરે કહીને તેની બેઈઝતી કરતા એટલુંજ નહિ પણ તેને એવો દુખી કરતા કે તેને પોતાનો મુલક છોડી ખીજે મુલક નાસી જવું પડતું જેવી રીતે કે અરબના લોકોએ મહાન પેગમ્બર સાહેબ હઝરત મહમદ મુસતફા (સ. અ. સ.) સાથે વરત્યા. અને આખરે તેઓને ૧૩ વરસ સુધી તે લોકોની તકલીફો ખમી મહ્લા શરીફ છોડી મહીને સુનવરા હીજરત કરવાની ફરજ પડી. અને એઓની આગળ એવીજ રીતે હઝરત ઇસા (અ) ને યાહુદીઓ મારફતે ખમવું પડ્યું જેઓએ એઓને ખોટો પેગમ્બર સમજી એટલી બેઈઝતી કરી અને દુઃખ આપ્યું કે છેવટે એઓને સુલી દઇ મારી નાખવાને તૈયાર થયા.

ચાહુદીઓએ ઈસા (અ) ને શા કારણસર ખોટો પેગમ્બર સમજ્યા તેનું બયાન આપણને ધ્યાનથી તપાસવું જોઈએ કારણ કે ચાહુદીઓએ ઈસા (અ) ની પેહલી પધરામણીની આલખમાં જે કારણોસર ભુલ ખાધી આખાદ તેજ કારણોસર ઇસલામીઓ ઈસા (અ) ની ખીજવારની પધરામણીની મતલબ સમજવામાં ભુલ ખાય છે. માટે આ બંહુજ અગત્યની બાબત હોવાથી આપણે ધ્યાનથી તપાસીશું તો ઇનશા અલ્લાહ ઈસા (અ) ની ખીજવારની પધરામણીની મતલબ આસાનીથી સમજી શકાશે.

ચાહુદીઓના મલાકી નામના પેગમ્બરે એ નીશાની ઝંઢેર કરી હતી કે ઈસા (અ) ઝંઢેર થશે તે પહેલાં ઇલીઆસ (અ) જેઓ આસમાન ઉપર ગયા છે તે પાછા આસમાન ઉપસથી ઉતરી આવશે તે પછી ઈસા (અ) આવશે અને ચાહુદીઓને તેઓની ખોટલી બાદશાહી પાછી આપશે. હવે ઈસા (અ) ઝંઢેર થયા ત્યારે ન તેઓની પહેલાં ઇલીઆસ (અ) આસમાન પરથી ઉતરી આવ્યા ન તેઓએ ચાહુદીઓને બાદશાહી આપી.

ચાહુદીઓએ ઈસા (અ) ની ઇતેબરીથી વાટ જોયા કરી હતી કેમકે તેઓની ઝંઢેર થવાની ખીજ નીશાનીઓ ઘણી ખરી પુરી થઈ ચુકી હતી તેથીજ તેઓ ઘણી ખુશીથી તેમની પધરામણી માટે આસમાન ઉપર નજર રાખી બેઠા હતા કે તેઓ આવે અને તેઓને બાદશાહી મલે. પણ જ્યારે ઈસા (અ) ઝંઢેર થયા અને પોતાને મસ્જીહ મોઉદ્દ એટલે તે મસ્જીહ કે જેને વાંચદો આપવામાં આવ્યો હતો તે શખસ હું છું એમ ઝંઢેર કર્યું ત્યારે ચાહુદીઓએ તેઓને ખોટો દાવેદાર સમજી ઇનકાર કર્યું કારણ કે તેઓની આગમજ ન ઇલીઆસ (અ) આસમાનથી ઉતરી આવ્યા અને ન તેઓને બાદશાહી મલી. ઈસા (અ) જે સમજાવ્યું કે ઇલીઆસ (અ) આસમાન પર ગયા છે તેની મતલબ એ છે જે તેઓના ફકની યુલ્હી થઈ છે અને તેઓ

આસમાન પરથી ઉતરી આવશે તેની મતલબ એ છે જે તેઓની રૂઢાની ખસલતનો એક બીજો શખસ ઝાઢેર થશે. અને તે શખસ મારી આગમજ આવી ચુકે છે તેઓને તમે ઝાળખો છો જે યહ્યા (અ) છે. યહ્યા (અ) ને કે ઇસા (અ)ની અગાઉ યાહુદીઓમાં હાઝર હતા અને યાહુદીઓ તેમને સારી રીતે બાણતા હતા છતાં યહ્યા (અ) પોતે બીજો અકીદો રાખતા હતા જે ઇલીઆસ (અ) આસમાન ઉપરથી આવશે, બ્યાંમુધી કે ઇસા (અ) ઝાઢેર થયા અને ખુદાતઆલાએ તેઓને જણાવ્યું કે ઇલીઆસ (અ) ની રૂઢાની ખસલતમાં તેના મસીહ તરીકે ઝાઢેર થનાર શખસ તુંજ છે. અગર યહ્યા (અ) પોતાનો એ દાવો આગમજથી બદલે. હતે તો તેઓ યાહુદીઓને આસમાનથી ઉતરવાની તાલીલ સમજાવી દેતે તો યાહુદીઓને ઇસા (અ) ને કબુલવા એટલું મારી નહીં લાગતે પણ નબીઓ યાને ખુદાના પ્રતીનિધીઓ બી આપણા જેવાજ ઈનસાન હોય છે બ્યાં મુધી ખુદા તેઓને લેદ ભરેલી પેશગોઈઓને ખુલ્લે ખુલ્લો અર્થ ન સમજાવે ત્યાં મુધી તેઓ તે સમજી શકે નહીં અને એવી રીતે ખુદાતઆલા પોતાના પ્રતીનિધી મારફતે મુકરર વખતેજ તેનો ખરો લેદ દુન્યામાં આશકાર કરી તે પર કોણ આજીઞા એખત્યાર કરી ઇમાન લાવે છે અને કોણ તકોબરીથી તેના પ્રતીનિધીને ખોટો દાવેદાર ઠહાવે છે તેની અઝમાયશ લે છે. બીજી પેશગોઈ એ હતી જે ઇસા (અ) ઝાઢેર થઈ બાદશાહી આપશે તે વીસે તેઓએ જણાવ્યું જે તેની મતલબ એ છે જે તમેએ ખુદાનો ખરો મજહબ જે રૂઢાની બાદશાહત છે તે ગુમાવી બેઠા છો અને હું ખુદાનો પ્રતિનિધિ હોવાથી તમેને ખુદાના ખસ મજહબની તઅલીમ આપીશ કે જે રૂઢાની ઇલમથી તમે રૂઢાની બાદશાહત મેલવી શકશો. બાકી ઝમીની બાદશાહત ખુદાના પ્રતીનિધીઓ લાવતા નથી તેમ હું બી લાવ્યો નથી. યાહુદીઓએ પોતાના આગલા પેગમ્બરની પેશગોઈની આવી તાલીલ માનવા બીકાર સાથે ના થાહી. કારણ કે તેઓની પેશગોઈમાં ખુલ્લું જણાવેલું

હતું જે ઇલીઆસ (અ) આસમાન ઉપરથી આવશે. ન કે કોઈ બીજો શખસ તેની રૂહાની ખસલત ધરાવનાર મસીહ તરીકે આવશે. તેથી અહિં નઝરની રૂએ કોઈથી શખસ ચાહુદીઓને તકસીરવાર ઠકાવી શકે નહિ. પણ ખુદા આલાએ શરૂઆતથીજ પોતાની પેશગોઈઓમાં એવી રૂહાની મતલબ ભરેલી રાખી અહિં કરાવવાનો ધારો રાખ્યો હતો તેથી ઇનસાનની ફરજ છે કે તેના માલકના કાયદાને માન આપી તાબે થાય. એજ તો તેની અઝમાઈશ લેવાની રીતી હતી કે જ્યારે તેનો પેગમ્બર એવી રૂહાની મતલબની પેશગોઈનો લેદ ખોળે ત્યારે તેના બંદાઓ આજીની રાહ પરહેઝગારી એખત્યાર કરે છે ચા તકોબરીથી તેનો ઇનકાર કરે છે તે મુજબ તેઓને આખેરતમાં તેઓની વર્તણુકનો બદલો મલે. અગર એવી બાખત સુરજની માફક ખુલી હતે તો સરવે માની લેતે તો તેમાં સારા નરસા લોકોની અઝમાઈશ શી થઈ અને તેઓને સારો નરસો બદલો શાનો ઘટે ? અને જ્યારે ખુદાતઆલાએ ગએખ પર ઇમાન લાવવાનો પોતાનો એ કાયદો દરેક મઝહબી કીતાબોમાં તથા કોરાને શરીફમાં અનેક જગામાં અહિં કરી આપ્યો છે તો ઇનસાનની ફરજ છે કે તેને તાબે થાય. ચાહુદીઓની ફરજ હતી કે ઇસા (અ) ની તાલીલ પર ખેર કરતે અને જ્યારે ખુદાતઆલાના ૧૨૪૦૦૦ પેગમ્બરોમાંથી કોઈથી પેગમ્બર આસમાન ઉપરથી નથી આવ્યો ત્યારે ચાહુદીઓ શારૂ ખુદા પોતાની મુનંત શા માટે તોડે ? પણ ચાહુદીઓ ઝીદી બની બેકા અને જ્યાં સુધી બોલે બોલ મુજબની નીશાની પુરી થાય નહી ત્યાં સુધી માનવાનો ઇનકાર કર્યો અને એ ખોટો શખસ તેઓને છેતરવા આવ્યો તેની સજામાં તેને ફાંસી હઈ મારી નાખવાનું નકી કીધું. તેઓની એવી વર્તણુકના લીધે ખુદાતઆલાએ કોરાને શરીફમાં 'એઓનુ' નામ મગજુબે અલયહિમ રાખ્યું છે એટલે તે લોકો કે જેઓ પર ખુદાનો ગજબ ઉતર્યો. અને તે મુજબ ખરેખર ચાહુદીઓની મોટી કામ દીન પર દીન હુખી થતી ગઈ અને હજી બી યુરોપ વગેરે

ઠેકાણે બહુ હિણાતી ફરે છે ઉપરાંત આખેરતની સજા હવે પછી જણાશે. આપણા દેશમાં બી યાહુદીઓ છે તેઓને પુછી જોશો તો કહેશે જે હજી અમો ઇલીઆસ (અ) આસમાનથી આવશે એવી માન્યતા રાખીએ છીએ જ્યારે આપણે કોરાને શરીરથી બાણી ચુકા છેએ જે ઇલીઆસ (અ) પછી આવનાર ઇમા (અ) બી આવી ચુકા અને તેઓ પછી આવનાર હજરત મહમદ (સ) બી આવી ચુકા અને તેને ૧૩૦૦ વરસ બી થઇ ચુકા. તે ઝમાનામાં જે યાહુદીઓને ખુદાનો ડર હતો તેઓએ ઇસા (અ) ની મજકુર તાવીલ કબુલ કરી અને તેઓ તે પછી ઇસાઇઓ યાને ખ્રીસ્તીઓ તરીકે મશહુર થયા. એ સરવે બાબત યાહુદીઓ અને ખ્રીસ્તીઓ ની મજહૂબી કીતાબ બાઇબલમાં વીગત વાર જણાવેલી છે. અને ખ્રીસ્તીઓ એ પેશગોઇની ખરી પડેલી તાવીલ અવારનવાર બયાન કરતા રહે છે જેઓને એ બાબતની તપાસ કરવી હોય તે તા. ૧૬ મી મારચ ૧૯૧૬ ના Times of India યા Advocate of India માં તપાસશે તો જણાશે જે રવીવાર તા. ૧૨ મી મારચ ૧૦૧૬ ના દીને New Hall Sermon માં ખ્રીસ્તી ધરમગુરૂએ મજકુર પેશગોઈ વીશે બાઇબલના ફકરા ટાંકી જણાવ્યું કે—

This prophecy must not be understood to mean that Elijah (ઇલીઆસ અ.) will personally appear upon earth, but must be understood to be a message given in spirit and power of Elijah. This prophecy met a partial fulfilment in John the Baptist's message, not that John (યહયા અ.) was Elias, but he preached in the spirit and power of Elias. Read matt 11; 14, matt 17; 10—12 and Luke 1; 1.

એટલે “ એ પેશગોઇની એ મતલબ નથી કે ઇલીઆસ (અ) પોતે દુન્યામાં પાછા જાહેર થશે પણ તેની એ મતલબ છે કે તેઓનો પેશામ રૂહાની શક્તીમાં આવશે. અને તે સુજબ

એ પેશગોઈ યહયા (અ) માં ખરી પડી તેથી એમ નહીં સમજવું કે યહયા (અ) પોતે ઇલીઆસ (અ) હતા પણ તેઓની ફહાની શકેલીમાં હતા. ” અને બાઈબલમાં એ ફકરા કયા પ્રકરણોમાં છે તે જાહેર કરયા.

એ ઉપરાંત ઇસલામી બુઝરગોએ બી કેવી રીતે યાહુદીઓએ મઝકુર પેશગોઈ સમજવામાં ભુલ બાધી અને તે પછી ઇસાઈઓએ મહાન પેગમ્બર સાહેબ હઝરત મહમદ (સ) બાબે એવી ફહાની પેશગોઈની મતલબ સમજવા ભુલ બાધી તે વીસે લ'બાણુથી પોથાઓના પોથા ભરયા છે. જેમાંનો એક દાખલો મકકે શરીફના મહા વીદવાન મોહાજર મોલાના મોલવી રહેમતુલાહ સાહેબે ઇઝહાફલ હક નામની અરબી કીતાબ જેનો ગુજરાતી તરજુમો રાંદેરવાલા મશહુર મોલવી મોહમદ બીન હાફિઝ સાહેબે કર્યો છે તેમાંથી આપું છું મઝકુર કીતાબનો યુરોપીઅન ભાષાઓમાં બી તરજુમો થયો છે. મકકે શરીફવાળા મોલવી રહેમતુલા સાહેબ યાહુદીઓનો કીસ્સો બયાન કરતાં ફરમાવે છે “ આગલો નબી જ્યારે પાછલા નબીની ખબર આપે તો તે ખબર આપવામાં આપું બંધન નથી કે તે પુરતા ખુલાસાથી ખબર આપે કે ફલાણા કબીલામાંથી ફલાણા વરસમાં ફલાણા શહેરમાં નીકળે અને તેની સીફત આવી આવી થશે. એટલુંજ નહી પણ તે ખબર આપવી ઘણીવાર સાધારણ માણસ આગળ ભેદ ભરેલી હોય છે, અને સુખીઓની આગળ વલગણુને લીધે ખુદ્દલી પડે છે. અને કદી તો તેઓ પર પણ છુપી રહે છે. પણ પાછલા નબીના દાવા ક્રીધા બાદ કે આગલા ભવીષ્ય વાદીએ મારી વીસે ખબર આપી છે. ” છતાં ઇલીઆસ (અ) વીસેની ઇસા (અ) ની મઝકુર તાવીલ યાહુદીઓએ ન માની કેમકે તેઓના આલીમોને એ તાવીલ પડવડી નહિ તેથી ઇસા (અ) યાહુદી આલીમોને નીચે મુજબ ઠપકો આપે છે

“ તમે આલીમો પર અફસોસ છે કેમકે તમે ઇલમની કુંઢીઓ લઈ ગયા છો, તમે પોતે માંહે દાખલ થતા તથી જેઓ માંહે દાખલ થતા હતા તેઓને તમેએ અટકાવ્યા ” (લુક ૧૧ x ૨) જુઓ ઇઝહાફલ હક પાનું ૧૧૩.

એ મુજબ ચાહુદીઓએ પોતાના આલીમોની તઅલીમ મુજબ ઇસા (અ) ને માનવાનો ઇનકાર કર્યો. પણ એટલું જ કરીને તેઓ અટક્યા નહીં પણ એઓની બાઈબલમાં એ લખેલું છે જે ખોટો પેગમ્બર હોય તે ફાંસીથી યા કતલથી માર્યો જાય અને તે લાનતી મોતે મરે અને તેની રૂહ ઘોઝખમાં જાય. તેથી ચાહુદી આલીમોએ એઓ પર તે સરવે બાબત પુરી કરવા એઓ પર કુફરનો ફતવો ઠોકી આપ્યો અને એવા ખોટા ઠાવેઠારને ફાંસી હાં મારી નાખવો જોઈએ એ ફતવાના આધારે તેઓ પર મુકદ્દમો માંડ્યો. ખોટી શાક્ષીઓ આપી અને તેથી લાચારીએ જઢજને ફાંસીની સજા ફરમાવવી પડી. પણ એઓ ફાંસીના માચડા પર મરણ ન પામ્યા પણ બેસુધ થયા હતા અને રક્તે રક્તે પોતાના હવારીયોના હાથમાં હુશયાર થયા. એઓને જે જખમો થયા હતા તે શાફ ખાસ મલમ તૈયાર કરવામાં આવ્યો હતો જે આજઢીન સુધી “ મરહમે ઇસા ” એવે નામે ઇસલામી કીતાબોમાં તથા ‘ Jesus Ointment. ’ ના નામે યુરોપીઅનોમાં મશહુર છે. બલકે તેનો અસલ પ્રીસકીપશન બી જુદી જુદી ભાષાઓમાં મોજુદ છે. ત્યારબાદ એઓ ત્યાં રહેવાનું સલામત ન મારી અફઘાનીસ્તાનને રસ્તે ધર્મ બોધ કરતાં ફેશમીર આવ્યા કેમકે તે તરફ બી બની ઇસ્લામલની કોમ રહેતી હતી જેઓને ધર્મ બોધ કરવાની એઓપર ફરજ હતી જે એ રવેસે તેઓએ અદા કરી મરણ પામ્યા. અને શીરીનગરમાં ખાનયાર મોહલ્લામાં એઓની કબર મોજુદ છે જ્યાં તે સરવેને મશહુર છે. એ સરવે વીમતો રક્તે રક્તે ખુદ યુરોપીઅન તવારીખ નવેશો મારફતે બી

જાહેર થઈ ગઈ છે. અગર ઇસા (અ) ખરેખર ફ્રાંસીના માચડા પર માર્યા ગયા હોતે જેવી રીતે કે યાહુદીઓએ માની લીધું છે તો તેઓ ખોટા પેગમ્બર ઠહોતે કેમકે બાઈબલમાં ખોટા પેગમ્બરની એજ નીશાની જણાવેલી હતી પણ ઇસા (અ) ખુદાના ખરા પેગમ્બર હતા તેથીજ ખુદાતઆલાએ ઉપર મુજબ એઓને જાલીમ યાહુદીઓના હાથમાંથી બચાવી લીધા અને તે પછી લાંબી મુદત બાદ તેઓ કુદરતી મોતે વફાત પામ્યા જેથી બીજા પેગમ્બરોની રૂહ મુજબ એઓની રૂહ બી જનતમાં ખુલ્લંદી પામી (રફા થઈ.)

ઇસલામીઓનો એ અકીદો છે જે ખુદાતઆલાએ ઇસા (અ) ને યાહુદીઓના ખુલમથી બચાવવા આસમાન પર ઉપાડી લીધા કારણ કે એઓ વિશે કોરાને શરીફમાં 'રફા' શબ્દ વપરાયો છે. જ્યારે 'રફા' શબ્દ આપણા રસુલુલ્લાહ (સ) પોતાના વારસે બી વાપરતા હતા તથા દરેક મોઅમીન પાંચે વખતની નમાઝમાં એ શબ્દ દુઆમાં વાપરે છે તેની મતલબ રૂહની ખુલ્લંદી થવી છે. શરીરને આસમાન ઉપર ઉપાડી લેવાની નથી. જ્યારે ઇસલામીઓ ઇસા (અ) સાફ શરીરને ઉપાડી લેવાનું ખાસ અર્થ કરે છે. ખુદાતઆલાએ એ શબ્દ વાપરવાનો સબબ એ જે યાહુદીઓનું એ કહેવું હતું જે ઇસા (અ) ખોટા પેગમ્બર હતા અને એઓની કીતાબમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું જે ખોટો પેગમ્બર ફ્રાંસીથી યા કતલથી માર્યો જાય અને તે લાનતી મોતે મરે તેથી તેની રૂહની ખુલ્લંદી ન થાય બલકે તેની રૂહ દોઝખમાં જાય. યાહુદીઓનો આ ખોટો ખ્યાલ રદ કરવા ખુદાતઆલા કોરાને શરીફમાં જણાવે છે જે એ નથી કતલથી ન ફ્રાંસીથી માર્યો ગયો પણ કુદરતી મોતે મર્યો છે તેથીજ મેં એની રૂહની ખુલ્લંદી કીધી છે. યાહુદીઓની પોઈટ રૂહની ખુલ્લંદી ન થશે એ હતી. કેમકે એઓની કીતાબમાં એ ન લખ્યું હતું જે ખોટા પેગમ્બરનું શરીર આસમાન પર ન ઉપડશે પણ તેનું

રૂઢ આસમાન પર ન ઉપડશે તેથીજ ખુદા કહે છે કે મેં એની રૂઢની ખુલ્લંદી કીધી છે. શરીરની ખુલ્લંદીનો સવાલજ નથી. આગળ જતાં ઇસા (અ) ની વફાત સાબીત થશે ત્યારે ખુદલું જણાશે જે એ શબ્દ રૂઢની ખુલ્લંદી માટે વપસયો છે. કેમકે વફાત પછી રૂઢની ખુલ્લંદી થાય છે ન કે શરીરની.

એ મુજબ જેવી રીતે યાહુદીઓમાં એ ખોટો અકીદો હતો જે ઇલીઆસ (અ) ને આસમાન પર ઉપાડવામાં આવ્યાં છે અને તેઓજ પાછા આસમાન ઉપરથી ઉતરી આવશે આબાદ તેજ અકીદો ઇસલામીઓમાં છે જે ઇસા (અ) ને આસમાન ઉપર ઉપાડી લેવામાં આવ્યા છે અને તેઓજ પાછા આસમાન ઉપરથી ઉતરી આવશે. પણ એ આસમાન ઉપર ઉપડી જવાની ખરી તાવીલ ઇસા (અ) એ યાહુદીઓને જણાવી તે એ હતી જે રૂઢની ખુલ્લંદી થવી અને આસમાન ઉપરથી ઉતરી આવવાની ખરી તાવીલ એ હતી જે રૂઢાની ખસલતમાં બોલેજ શખસ આવે. આબાદ તેજ તાવીલ ઇસલામમાં બી ખરી પડી છે પણ યાહુદીઓનો એ અકીદો હતો જે ઇલીઆસ (અ) પોતેજ આસમાનથી આવશે તેથીજ તેઓ ઇસા (અ) ની એ તાવીલ માનવા સાફ ના પાડી પણ આખરે ઇસા (અ) સાચા ઠરયા કેમકે ઇલીઆસ (અ) આસમાન પરથી આવ્યાજ નહીં અને યાહુદીઓએ ઇસા (અ) નો ઇનકાર કીધો તે માટે ખુદાએ તેઓને મગજુબે અલયહીમ ઠરાવ્યા. હવે ઇસલામીઓ બી આબાદ યાહુદીઓને પગલે ચાલે છે અને કહે છે જે ઇસા (અ) ને આસમાનપર ઉપાડી લેવામાં આવ્યા છે અને તેઓજ પાછા આસમાન પરથી ઉતરી આવશે તોજ માનીશું પણ ખુદાતઆલાએ યા આપણા હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ કોઇબી ઠેકાણે એમ કહ્યું નથી જે ઇસા (અ) ને આસમાન પર ઉપાડી લેવામાં આવ્યા છે અને તેઓજ આસમાન પરથી ઉતરી આવશે. આસમાનનો બોલ ન તો કોરાને શરીફમાં છે ન તો હદીસમાં.

એકબારણી ખરેખર આસમાનનો ખેલ કોરાને શરીર યા હૃદયોમાં હોતે જેવી રીતે કે યાહુદીઓની કીતાબોમાં હતું છતાં તેની તાવીલ એજ સમજવી નોંધએ કે તેની રૂઢાની ખસલતમાં બીજેજ શખસ આવશે. કેમકે જ્યારે એક વખત એવી પેશગોઈની ખરી તાવીલ ઇસા (અ) મારફતે સાબીત થઈ ગઈ અને આપણે ઇસા (અ) ને સાચા પેગમ્બર માન્યે છીએ તો એઓની તાવીલ બી ખરીજ માનવી નોંધએ. એઓની એવી તાવીલનો યાહુદીઓએ ઇનકાર કર્યો તેથી તેઓ મગજુબે અલયહીમ બન્યા તેવી રીતે આપણે બી એવી પેશગોઈની એવી તાવીલનો ઇનકાર કરી મગજુબે અલયહીમ ન બનવું નોંધએ. પણ ઇસલામીઓની કોરાને શરીરમાં યા હૃદયોમાં આસમાનનો ખેલ મુદલ છેજ નહી છતાં ઇસલામીઓ પોતાના ખોટા અકીદાનેજ લીધે યાહુદીઓ જેવી ઝીંદ મકડી બેસશે તો તેઓબી યાહુદીઓ જેવા મગજુબે અલયહીમ થશે. અને આપણા મહાન પેગમ્બર સાહેબે (સ) એ પેશગોઈ બી કીધી છે જે આ હિમત આખર જમાનામાં યાહુદ થશે. એટલે યાહુદીઓની રૂઢાની ખસલત એખત્યાર કરશે. અને આખાદ ઇસલામીઓ તેમજ કરે છે. અને તેથીજ ખુદાવઆલાએ મુરે ફાતેહામાં એ દુઆ શીખવી છે જે “ઓ ખુદા અમને તેઓનો રસ્તો ન દેખાડ કે જેઓ પર વારો ગળબ થયો ” હવે ગળબ થયો તે કોમ યાહુદીઓની છે તે કોરાને શરીરથી હૃદય શરીરથી તથા હરેક સુની શીઆ તફસીર લખનારના એકમતથી જગજહોર કરે છે. માટે ઇસલામીઓએ ચેતવું નોંધએ અને યાહુદીઓ જેવી રૂઢાની ખસલત એખત્યાર કરી રૂઢાની યાહુદી બની ઇસા (અ) ની રૂઢાની ખસલતમાં આવેલા રૂઢાની ઇસા હબિને મરયમનો ઇનકાર કરી મગજુબે અલયહીમ ન બનવું નોંધએ.

આવી ખુદી બીના હોવા છતાં અફસોસ છે કે ઇસલામીઓ હઝરત મીરજા સાહેબને કે જેઓ ઇસા (અ) ની રૂઢાની ખસલતમાં ઝાહોર થયા છે તેઓનો ઇનકાર કરે છે. જે કોઈ

ઉપલી ખાખત ધ્યાનથી વાંચશે તે મનશા અદ્વાઈ એક પદમાં ખરી હકીકત સમજી જશે અને ચાહુદીઓની માફક ખોટી ઝીદ કરી મગજુમે અલયહીમ માંહેલો ન બનશે. અગર ઈસલામીઓ શારૂ ખુદાતઆલા ઇસા (અ) ને આસમાન પરથી મોકલે કે જેનો મુદલ વાયદો વંટીક આપવામાં નથી આવ્યો તો ચાહુદીઓ શારૂ કે જેઓને ખુલ્લો વાયદો કરવામાં આવ્યો હતો જે ઇલીઆસ (અ) આસમાનથી આવશે શામાટે ઇલીઆસ (અ) ને આસમાન પરથી ન મોકલ્યો ? ખુદાની નઝરમાં તો પોતાના સરવે બંદા એક સરખા છે તેથી સરવે બંદાઓ શારૂ એક સરખો કાયદો રાખ્યો છે. ખલકે ચાહુદીઓ વધારે દયાને પાત્ર છે કેમકે તેઓને એવી પેશગોઈની એવી તાલીમ થાય છે તે ખબર ન હતી. ઈસલામીઓને તો એવી પેશગોઈની એવી તાલીમ થાય છે અને તે ખરી ઠીક તેની ખાત્રી બી થઈ ગઈ છતાં શું ઈસલામીઓ ખોટી ઝીદ પકડી બેસશે ? એટલુંજ નહીં પણ ઈસલામીઓની એટલે હદ સુધીની ખાત્રી કરવામાં આવી છે જે ઇસા (અ) વફાત પામ્યા છે એટલુંજ નહીં પણ તેઓ બીજી વાર આ દુન્યામાં હરગીઝ નથી આવનાર તે ખુદ ખુદાના કલામ કેરાને શરીફથી સાબીત છે. એટલુંજ નહીં પણ આગલા ઇસા (અ) નો શરીરનો આકાર જુદો હતો અને આવનાર ઇસા (અ) નો આકાર જુદો છે અને તે આ ઉમતમાંથીજ આવશે એટલી હદ સુધી ખુલ્લું જણાવી દેવામાં આવ્યું છે તે છતાં શું ઈસલામીઓ મનકાર કરશે ? તો પછી પોતાની એ ઓદના લીધે કોણને ખમવું પડશે ? જુઓ ચાહુદીઓ પોતાના આલીમોના પગલે ચાલી કેવી રીતે દુખી થયા અને મગજુમે અલયહીમ બન્યા તેથી ઈસલામીઓની ફરજ છે કે આગલાઓ પર ગુજરેલી બીના જાણવા પછી આલીમોના કહેવા પર ચીટકી બેસી ખુદા અને તેના રસૂલના ફરમાનોની તરફ બેઠરકારી ન દેખાડવી નહીંકા આખાઠ ચાહુદીઓ મુજબ પોતાના હાથે પોતાની ખરાબી કરી લેવી છે. અને હઝરત રસૂલ

હુદાહ (સ) એ ફરમાવ્યું છે કે મોઝમીન તે કે જે એક મુસ-
ખથી બે વાર દંખ ખાતો નથી, એટલે એક વખતની ઠોકરથી
બીજી વખતે તેવીજ ભુલ કરતો નથી. ચાહુદીઓ માટે ઘણો
ગુચવાડો હતો પણ ઈસલામીઓ માટે ચાહુદીઓના ભોગે ઘણી ખા-
ખતોના એવો સાફ ખુલાસો થઈ ગયો છે જે તેઓ હક શું છે
તે એક તડાકામાં આસાનીથી સમજી શકે.

ઇસા (અ) ની વફાતની સાબેતીઓ.

- (૧) ખુદા ફરમાવે છે “ ઓ ઇસા હું તને વફાત આપીશ અને
તને ખુલ્લું કરીશ ” (કુરાન પ્રકરણ ૩ આયત ૫૪)
જુઓ ખુદા કેવા ખુદા શબ્દોમાં ઇસા (અ) ને જણાવે છે
હું તને વફાત આપીશ (ચાહુદીઓના પ્રપંચથી તમે ફાં-
સીથી યા કતલથી માર્યા ન જશો પણ કુદરતી મોતે વફાત
પામશો.) હવે જે વફાત પામે તેનું ફક્ત આસમાન પર
ખુલ્લું થાય ન કે તેનું ખાફી શરીર આસમાન પર ઉપડે.
- (૨) ખ્રિસ્તીઓ જેઓ સા (અ) ને ખુદા અને ખુદાનો છોકરો
કરીને પુકારે છે તથા બીજાઓ જેઓ એવો શીરકનો
ગુનાહ કરે છે તેઓ માટે ખુદા ફરમાવે છે “ અને જેઓ
ખુદા સીવાય બીજાને પુકારે છે તેઓ કંઈ પેદા
કરી શકતા નથી અને તેઓ પોતેજ પેદા થયલા
છે તેઓ મુરદા છે જીવ વગરના છે અને તેઓ
ભણુતા નથી કે ક્યારે તેઓને ઉઠાડવામાં આવશે.”
(કુરાન પ્રકરણ ૧૬ આયત ૨૦-૨૧-૨૨)

દુન્યામાં ખ્રીસ્તીઓનો સૌથી મોટો ટોલો છે જે એક ઇન-
સાનને ખુદા અને ખુદાનો છોકરો બનાવી બેઠો છે તેઓની ગુમ-
શાહી તોડવા ખુદાએ કેવો ખુદા જવાબ આપ્યો છે કે જેઓને

તેઓ ખુદા તરીકે પુકારે છે તેઓ પોતે પેદા થયલા છે કાંઈ પેદા કરી શકતા નથી અને તેઓ મુરદા છે જીવ વગરના છે. જુઓ ખુદાતઆલાએ મોત વીશે શક ન રહે તે માટે મુરદા અને વગર જીવના એવા બે શબ્દો કેવી ખુદી રીતે વાપર્યા છે.

ઇસલામીઓ જેઓ ઇસા (અ) ને હયાત માને છે તેઓને કોઈ ખ્રીસ્તી એ સવાલ કરે કે તમારો એ અકીદો છે કે ઇસા (અ) હયાત છે પણ કોરાનની એ આયત મુજબ ઇસા (અ) ની વફાત સાબીત થાય છે. ત્યારે હવે તમે ખરા છો તો તમારો કોરાન ખોટો છે અગર તમારો કોરાન ખરો છે તો તમે ખોટા છો, તો ઇસલામીઓ તેનો શું જવાબ આપશે ?

(૩) ખ્રીસ્તીઓ જેઓ ઇસા (અ) ને ખુદા તથા ખુદાનો છોકરો એવા દરજ્જો આપતા હતા ખુદા જેવી અમર ઝીંદગી લોગવનારો સમજતા હતા તેઓ માટે ખુદા ફરમાવે છે “ઈસા-ઇબને મરયમ એક પેગમ્બર સીવાય બીજો કોઈ નથી અને બેશક એની અગાઉના સરવે પેગમ્બરો વફાત પામી ચુકા છે (તેવી રીતે એ બી વફાત પામી ચુકો છે) (કુરાન પ્રકરણ ૫ આયત ૭૪)

કેમકે જેવી રીતે ઇસા (અ) ની આગમજ આવેલા પેગમ્બરો ઇનસાનજ હતા તેવી રીતે એ પેગમ્બર બી એક ઇનસાન હતા અને જેવી રીતે આગલા સરવે પેગમ્બરો વફાત પામ્યા છે તેવી રીતે એ પેગમ્બર બી વફાત પામ્યો છે.

(૪) હજી બી કોઈને શક હોય તો નીચલી આયત જુઓ કે બ્યારે ઓહોદની લડાઈમાં હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ઘાયલ થયા ત્યારે એવી અફવા ઉડી કે એઓ શહીદ થયા છે ત્યારે કેટલાકોનો ઇમાન ઇસલામ વીસે ઢચુપચુ થવા લાગ્યુ ત્યારે ખુદાતઆલાએ નીચલી આયત નાઝીલ કરી “ અને મોહ-

મદ (સ) એક પેગમ્બર સીવાય બીજો કોઈ નથી
અને બેશક એની અગાઉના સરવે પેગમ્બરો વફાત
પામી ચુકા છે (તેવીજ રીતે) બે એ (બી) મરી
બય અથવા માર્યો બય તો શું તમે તમારી એડી
ઉપર પાછા ફરશો (એટલે ઇસલામ તજ દેશો)
(કુરાન પ્રકરણ ૩ આયત ૧૪૩)

જુઓ ખુદાતઆલાએ જેવી રીતે આગલી આયતથી ઇસા
(અ) ની આગમનના સરવે પેગમ્બરોની વફાત સાબીત કરી આપી
આખાદ તેજ શબ્દોની આયતથી હઝરત મહમદ (સ) ની આગ
લના પેગમ્બર હઝરત ઇસા (અ) ની વફાત સાબીત કરી આપી. કુરાને
શરીફ પર જેને ઇમાન હશે તેને હવે ઇસા (અ) ની વફાત વીશે
મુદલ શક રહેશે નહીં પણ જે આગલા ખ્યાલી અકીદાને ખુદાની
આયતોથી મોતેબર સમજનાર હશે તે હજી બી ઇસા (અ) ને
આસમાન પર જીવતાજ સમજશે.

(૫) હજી બી કોઈને શક હોય તો આ આયત બીજે એક ટાંકણે
વાપરવામાં આવી તે બીના સાંભલો. જ્યારે આપણા મહાન
પેગમ્બર સાહેબ હઝરત મહમદ (સ) વફાત પામ્યા ત્યારે
હઝરત ઉમર (રદી) તથા બીજા કેટલાક સહાબીઓ વિચા-
રમાં પડ્યા જે હજી ઇસલામના સરવે વીરોધીઓ હતાક
થયા નથી તેની આગમન હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) કેમ
વફાત પામે ? હઝરત ઉમર (રદી) તલવાર કાઢાડી બેઠા
કે જે કોઈ એ કહેશે કે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) વફાત
પામ્યા છે તો હું તેની ગરદન ઉડાડી નાખીશ એ ઉપરથી
હઝરત અબુબકર (રદી) સરવે સાહબીઓને લેગા કરયા
અને મીમ્બર પર ચઢી ખુતબો પઢ્યો અને તેજ આયત
પઢી કે “ મહમદ (સ) એક પેગમ્બર સીવાય બીજો
કોઈ નથી બેશક એઓની આગમનના સરવે પેગ-

મળરો વફાત પામી ચુકા છે તેવીજ રીતે એઓ બી વફાત પામ્યા છે અને વધી ફરમાવ્યું કે હવે મહમદ (સ) ની પરસ્તીશ કરનાર હોય તે બાણે મહમદ (સ) વફાત પામ્યા છે અને જે ખુદાની પરસ્તીશ કરનાર હોય તે બાણે કે ખુદા અમ્મર છે.

આ ઉપરથી સરવે સહાબીઓ પાછા એકમત થઈ ગયા અને હઝરત ઉમર (રદી) ઉપર આ આયતથી એવી અસર થઈ કે તેઓએ પોતાની તલવાર ફેંકી દીધી અને કહ્યું કે આ આયત જોયા ખુદાતઆલાએ ખાસ તમો પર હમણા નાઝીલ કરી હોય એવી મારા પર અસર થઈ છે. આ ઉપરથી સાબીત થયું કે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની વફાત બાદ સરવે સહાબીઓનો પહેલો ઈજ્મો એ બાબત પર થયો કે હઝરત મહમદ મુસતફા (સ) તથા એઓની આગમજના સરવે પેગમ્બરો વફાત પામ્યા છે. (ઉપરી હકીકત શાફ્ જુઓ સહી ખુબારી પાને ૬૪૦) આટલું છતાં જે કોઈ હજી બી ઈસા (અ) ને હયાત માનશે તે હઝરત અબુબકર (રદી) ના ફતવા મુજબ ઈસા (અ) ની પરસ્તીશ કરનાર લેખાશે. એતો ઈસલામીઓ શીરકના મહા ઝબુન ગુનાહમાં ગીરફતાર ન થાઓ.

- (૬) જેઓનો એ અકીદો છે જે ઈસા (અ) આસમાન ઉપર વગર હદની લાંબી ઝીંદગી ગુઝારે છે અને આસમાન તેઓ માટે એક આરામગાહ છે ત્યાંજ તેઓનું ભરણપોશણ થાય છે શું તેઓ ખુદાતઆલાની નીચલી આયતને ખોટી નથી પાડતા? ખુદા ફરમાવે છે “તમારા શાફ્ ઝમીન એક આરામગાહ અને અમુક સુદત સુધી ભરણ પોશણ છે ત્યાંજ તમો ઝીંદગી ગુઝારશો અને ત્યાંજ તમો મરી જશો અને ત્યાંથીજ તમને બાહર કાઢવામાં આવશે.” (કુરાન પ્રકરણ ૭ આયત ૨૩-૨૪)

જુઓ ખોટા અકીદા બુદ્ધાતઆલાના કલામથી કેવા કપાઈ
જાય છે.

(૭) ઇસા (અ) કહે છે (બુદ્ધાએ) મને એ હુકમ કર્યો
છે જે જ્યાં સુધી હું જીવતો રહું ત્યાં સુધી ન-
માઝ પઢું અને ઝકાત આપું (કુરાન પ્રકરણ ૧૯
આયત ૩૧) અગર ઇસા (અ) આસમાન પર જીવતા
છે તો શું તેઓ ત્યાં નમાઝ પઢવા ઉપરાંત કોઈ રોઝગાર
બી કરે છે અને નાણું બી કમાય છે ખરા ? કેમકે તેઓને
બુદ્ધાએ હુકમ કર્યો છે જ્યાં સુધી જીવતા રહો ત્યાં સુધી
નમાઝ પઢો અને ઝકાત બી આપો ત્યારે ત્યાં તેઓ ખાકી
શરીર સાથે જીવતા હશે તો નાણું બી કમાતા હશે અને
તે પર ઝકાત બી આપતા હશે. અને આસમાન પર ઝકાત
લેનારા મોહતાબે બી વરતા હશે ખરા ? જુઓ એક ખોટો
અકીદો કેવી રીતે સરવે ઠેકાણેથી પડી ભાગે છે.

(૮) એક વખત કેટલાક સહાબીઓ તોરેત ઈજલ પઢતા હતા
ત્યારે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ ફરમાવ્યું કે અગર
મુસા (અ) યા ઇસા (અ) જીવતા રહેતે તો મારી
પૈરવી વગર તેઓનો છુટકો નહતો ” એઓએ જ્યારે
ફરમાવ્યું કે જીવતા રહેતે તો તેથી સાબીત થયું કે
તેઓ બેઉ વફાત પામ્યા છે.

(૯) હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ફરમાવે છે “ આજથી ૧૦૦
વરસ પછી હાલના મોબુદા લોકોમાંથી કોઈબી જી-
વતો ન રહેશે. ” આ ઉપરથી ઇસા (અ) યા બીબા
કોઈને બી જે કોઈ જીવતો ધારતો હોય તેની વફાત સા-
બીત થઈ ગઈ (મુસલીમ તીરમઝી)

(૧૦) હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ફરમાવે છે “ તમો પોતાના
નબીની વફાતથી શા માટે બીહો છો શું કોઈ ન-

ખો મારાથી પેહલે જીવતો રહ્યો છે જે હું તમા-
રામાં રહું ?

(૧૧) એવી ઘણી હઠીસો તથા આયતોશી ઈસા (અ) ની વફાત વગર શકે ખુદી રીને સાબીત થાય છે પણ નીચલી આ-
યતથી તો વફાત સાબીત થવા ઉપરાંત તેઓ હરગીઝ દુ-
ન્યામાં ખીજવાર નથી આવવાના તે ખી સાબીત થઈ જાય
છે. ખુદાતઆલા આ આયતથી કયામતના દીને ઈસા (અ)
સાથે જે સવાલ જવાબ થશે તેનો દેખાવ ખયાન કરે છે
જેમકે ખુદાતઆલા ઈસા (અ) ને સવાલ કરશે “ ઓ
ઈસા ઈબને મરયમ શું તેં માણસોને કહ્યું કે મને અને
મારી માને ખુદા સીવાય તમે જે ખુદા તરીકે લેઓ ?
ઈસા (અ) જવાબ આપશે સરવે પાકીઝી તારે મારે છે
મને લાયક નથી કે જે મને ગટતું નથી તે બોલું. જો મેં
તે કહ્યું છે તો તે તેં જાણ્યું છે તું મારા દીલમાં જે છે તે
જાણે છે પણ તારા દીલમાં જે છે તે હું જાણતો નથી.
બેશક તું જૈખનો જાણનાર છે તેં જે મને હોકમ કર્યો તે
સીવાય મેં તેમને કહ્યું નથી કે તમે ખુદાની બંદગી કરો
જે મારો પરવરદીગાર અને તમારો પરવરદીગાર છે અને
હું શાક્ષી રહ્યો જ્યાં સુધી હું તેઓની વચે હતો પછા
જ્યારે તેં મને વફાત આપી ત્યારે તુંજ તેઓની
ઉપર નીજેહખાન હતો અને તુંજ સરવે ચીઝ ઉપર
શાક્ષી છે. (કુરાન પ્રકરણ ૫ આયાત ૧૧૫-૧૧૬).

આ ખયાનથી ઈસા (અ) જણાવે છે જે એઓએ પોતાની
ઉમતને ખુદાનીજ બંદગી કરવાની હીદાયત આપી હતી અને
જ્યાં સુધી એઓ તેઓ જીવતા હતા ત્યાં સુધી તેઓની ઉમત
ખુદાનીજ બંદગી કરતી હતી તેના તેઓ શાક્ષી છે પણ જ્યારે
ઈસા (અ) ને વફાત આપવામાં આવી તે પછીનો અહેવાલ
ખુદાજ જોનાર હતો. કેટલાકે તવફકનાં શબ્દનો અર્થ લે છે જે

આસમાન પર ઉપાડી લીધો જે તદ્દન ખોટું છે કેમકે કોરાને શરીરમાં તથા હૃદયમાં સેંકડો જગે ઝ શબ્દનો એ અર્થ વક્ત્ર થાય છે પણ તકરારની ખાતર આપણે એ બી કબુલીએ કે આસમાન પર ઉપાડી લીધો તો બી એની એજ મતલબ થઈ કે પછી જ્યારે તેં મને આસમાનપર ઉચકી લીધો તે પછીના અહેવાલનો તુંજ નીગેહખાન છે. અગર એજ ઇસા (અ) બીજવાર દુન્યામાં આવનાર હોતે તો તેઓ પોતાની ઉમત તેઓને ખુદા અને ખુદાનો છોકરો બનાવે છે અને પોતાની માને બી તેમાં શરીર કરે છે તે સરવે બધું હોતે અને તેઓ સાથે જંગ કરી તેઓનો ખોટો અકીદો રદ કર્યો હોતે પણ તેઓ તો કયા-મતના દીને એ બયાન કરનાર છે જે મને તેં આસમાન પર ઉપાડી લીધો ! તે પછીના હેવાલ હું કાંઈ બાણતો નથી તુંજ બાણ છે. શું ઇસા (અ) કયામતના દીને એવું બુદ્ધ બોલશે ? હરગીઝ નહીં. એઓ શું કહેશે તેનો જ્યારે ખુદાજ જવાબ આપે છે તો તેઓ બુદ્ધ કેવી રીતે બોલી શકે ? આ પરથી સાબીત થયું કે એઓની વક્ત્ર પછી યા લોકોના ધારવા મુજબ આસમાન પર ઉચકી લીધો પછીના અહેવાલથી એઓ નાવાકેફ છે ત્યારે ઇસલામીઓ કેવી રીતે એ અકીદો રાખી શકે જે તેઓજ પાછા આવનાર છે ? ખુદા ખુદાના શબ્દોથી એઓ હરગીઝ આવનાર નથી એમ ખુદા સાબીત થાય છે છતાં જે કાંઈ એવો ખોટો અકીદો રાખે જે તેઓજ આવનાર તે છે શું ખુદા સાથે જંગ નથી કરતો ? ખુદા જે બાબતની ના કહે છે તે બાબતની સરકશી કરવી કે હા તેઓજ આવશે એના જેવો અજામ ગુનાહ બીજો કયો હશે ? ગરીબ બીચારી ઇસલામી ઉમત તેઓના આલીમોની ખોટી તઅલીમના લીધે છતી આંખે પોતાનો ખરાબો કરી લે છે. બીચારા ચાહુદીઓને તો ખુદાનો વાયદો અપાયો હોતો કે ઇલોઆસ (અ) આસમાનપરથી આવશે છતાં તેઓ ન આવ્યા પણ બીજોજ શખસ તેઓની રૂહાની ખસલતમાં ઝાડેર થયો ત્યારે ઇસલામીઓને આસમાનથી આગલાજ બની

ઈસરાઈલના ઇસા (અ) આવશે તેનો મુદ્દલ કોઈ વાચદો આપવામાં આવ્યો નથી બલકે તેઓ હરગીઝ દુન્યામાં બીજી વાર ન આવશે તે ખુદ ખુદાતઆલાના મુબારક કલામથી સાબીત છે છતાં એવીજ ઝીદ કરવી જે તેઓજ આસમાનથી આવશે એ કાંઈ જેવી તેવી ગુમરાહી છે ? શું જજરાતી બાણુનારી આલમમાં આખેરતનો ખોદ રાખનારા ઇસલામીઓ નથી કે જેઓ ખુદાતઆલાના મુબારક કલામોથી સાબીત થતી હક વાત કબુલે ? શું કોરાને શરીફના મુરે અસરમાં ખુદાતઆલાએ કસમ ખાઈને સાફ ચેતવી નથી આખું કે જેઓ હક કબુલશે નહીં અને બીજાઓને તે વીશે સખર સાથે નસીહત કરશે નહીં તેઓની ખરાબી છે ?

(૧૨) જેવી રીતે ઇસા (અ) કયામતના દીને પોતાની ઉમતના અહેવાલથી પોતાને બીનમાહીતગાર જણાવશે તેવીજ રીતે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) બી પોતાની ઉમતના અહેવાલથી પોતાને બીનમાહીતગાર જણાવશે જેમકે તેઓ ફરમાવે છે “કયામતના દીને જ્યારે મારા કેટલાક ઉમતીઓને પકડવામાં આવશે ત્યારે હું કહેવશ જે એઓ મારા ઉમતીઓ છે ત્યારે મને જવાબ મળશે જે તું જ્યારે એઓથી બુદો થયો તે પછી એ લોકો મુરતદ થયા ત્યારે હું તેજ કહેવશ જે નેક બંદા ઇસા ઇબને મરયમે કહ્યા કે “હું તેઓના હાલથી વાકેફ હતો જ્યાં સુધી હું તેઓ વચે હતો પછી જ્યારે તે મને વફાત આપી તે પછી તુંજ નીગેહ-ખાન છે ” (સહી બુખારી પાતુ ૪૮૩-૪૯૦)

હવે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) તો વફાત પામ્યા છે અને તેઓની કબર શરીફ મદીને મુનવરામાં છે તે સરવેને રોશન છે. કયામતના દીને જે આયત ઇસા (અ) કહેશે તેજ આયત એઓ બી કહેનાર છે છતાં ઇસા (અ) ના શાફ વરણુમો કરવામાં આવે તો એ કહેવું જે તેઓને આસમાન પર ઉપાડી લેવામાં આવ્યા છે અને આપણા મહાન પેગમ્બર સાહેબ (સ)

શાફ તેજ શખ્દોની તેજ આયતનો તરજુમો કરવો હોય તો કહેવું જે વફાત પામ્યા છે ! અફસોસ ! ઇસલામીઓ થઈને પોતાના પેગમ્બર કરતાં ઇસાઈઓના પેગમ્બરની કેવી ફઝીલત ઝાહેર કરે છે જે ઇસાઈઓના પેગમ્બર આસમાન પર આરામ કરે છે અને ઇસલામના પેગમ્બર ખાકમાં દફન થઈ પડ્યા છે ! શું ઇસલામીઓ કયામતના દીને તમીને આપણા મહાન પેગમ્બર સાહેબ (સ) ને મોં નથી દેખાડવું ? પણ તમે ગમે તેવા અર્થ કરો વફાત પામવાનો યા આસમાન પર ઉચકી લેવાનો પણ એ બાબત તો નકી થઈ ગઈ કે ઇસા (અ) પોતાની ઉમતના અહેવાલથી બીલકુલ નાવાકેફી ઝાહેર કરનાર છે. ત્યારે તેઓજ પાછા આવશે એવો અકીદો રખનાર ખુદાતઆલાનો તથા હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) નો નાફરમાન ઠડયો કે નહીં ? ઇસલામીઓ ચેતો તમારા આલીમોના ભમાવવાથી તમારા ઈમાનની ખરાબી ન કરો. જુઓ ખુદાતઆલા આલીમોના શાફ કેવી સરટીફિકેટ આપે છે “ એ ઈમાનદારો બેશક ઘણાખરા આલીમો તથા ઝાહેદો માણસોના માલ ને અન્યાયથી ખાધ જાય છે અને તેઓને ખુદાના રસ્તાથી દ્રેરવી નાખે છે ” (કુરાન પ્રકરણ ૯ આયત ૩૩).

તે પછી રસુલુલ્લાહ (સ) ફરમાવે છે “ આખરી ઝમાનામાં લોકોની હાલત એવી થઈ ગઈ હશે કે ઇસલામ ફક્ત નામનોજ રહી ગયો હશે. કોરાન પણ રસમી તોરથી પઢવામાં આવશે. મસજીદો ખુબ આબાદ હશે પણ તેમાં હીદાયતનો રસ્તો ન હશે. તે વખતે આલીમો એવા હશે જે આસમાનની નીચે તેઓથી ખરાબ લોક બીજા કોઈ ન હશે જે કાંઈ દ્રેસાદ ફીતના થશે તે તેઓથીજ નીકળશે ” જુઓ આપણા મહાન પેગમ્બર સાહેબ (સ)ની એ પેશગાઈ કેવી આબાદ બાલે બાલ ખરી નીવડી છે તે હરકોઈ દાનેશમંદ વાંચનાર આસાનીથી સમજી શકશે.

તે પછી જુઓ કે જે યાહુદી આલીમોએ ઇસા (અ)

નો ઇનકાર કર્યો તથા પોતાની કોમને બી ઇનકાર કરનારા બનાવ્યા તેઓને ઇસા (અ) કેવો ઠપકો આપે છે “તમે આલીમો પર અફસોસ છે કેમકે તમે ઇલમની કુંચીઓ લઈ ગયા છો, તમે પોતે માંહે દાખલ થતા નથી અને જેઓ માંહે દાખલ થતા હતા તેઓને તમેએ અટકાવ્યા ” (લુક ૧૧-૫૨ ઇઝહાફલ હક પાનુ ૧૧૩)

આબાહ તેવોજ હાલ ઇસલામી આલીમો આ ઝમાનાના ઇસલામીઓનો કરે છે. અને કોમને ખુદાના ગઝબમાં લાવી મુકે છે. અફસોસ તો એ માટે છે કે ઇસલામી આલીમો પર હક વાત ખુદી થઈ જવા છતાં પોતાની શરમોઢગી છુપાવવા સત્યનો ઇનકાર કરે છે અને તેમાં કોમનો ખરાબો કરી નાંખે છે. ગુજરાતી જાણનારા ઇસલામીઓ માટે તેનો એક દાખલો નીચે રજુ કરું છું.

શીઆ ઈશાના અશરીના મશહૂર ખોજા આલીમ હાજી ગુલામઅલી હાજી ઇસમાઇલ સાહેબે કોરાને શરીફનો ગુજરાતી તરજુમો તફસીર સાથે “અનવાફલ ખયાન પ્રી તફસીરીલ કુરાન” ના નામે પ્રગટ કર્યું છે જેથી ઇસા (અ) ની વફાત તથા એઓ હરગીઝ આ દુન્યામાં ખીજવાર આવનાર નથીજ તે ખુદ એઓની પોતાની તફસીર તથા તરજુમાથી સાબીત થાય છે જે માટે મેં એઓ સાથે પત્રવહેવાર ચલાવ્યો. ખુદ એઓના કરેલા તરજુમા તથા તફસીરના ઉતારા લખી મોકલ્યા પણ આટલા વરસોથી એઓ પોતાના ચોખાન્યામાં હઝરત મીરઝા સાહેબ વીરૂધ્ધ મબાક મશકેરી કરતા રહ્યા તે હવે એઓ પોતાની ભુલ કેવી રીતે કળુલે ? ખલકે હવે તો મારી કીતાબમાંથી પોતાની મતલબના ફકરા ચુંટી લઈ તેની આગળ તથા પાછલની મારી લખેલી બાબતો છોડી તેમાં પોતાની તરફથી વધગટ કરી ટીકા ચલાવી ઝોરથી વધારે મબાક મશકેરી કરે છે અને એ સુબળ પોતાના બાચનારાઓને ઘોકો આપી તેઓના ઇમાનની ખરાબી

કરે છે. પણ તેઓએ યાદ રાખવું જોઈએ કે એ બાબત એઓના પોતાનાજ નફા માટે નથી પણ સામાન્ય પ્રજા માટે છે માટે એઓ પોતાના એવા પરાક્રમથી જેટલાને આટે મારગે દોરવશે તે સરવેનો સામટો ભાર આખેરતમાં ઉપાડવો પડશે. તેમજ હું એઓના દરેક વાંચનારને જોએને એ ગંભીર બાબતની હક તપાસની ખાહેશ છે તેઓને નમનતાઈ ભરેલી અરજ કરું છું જે એઓના લખાણો પરથી ભુલાવો ખાવો નહી પણ મહેરબાનીની રાહ એકવાર તસદી લઈ મારી કીતાબ પહેલેથી છેલ્લે સુધી વાંચી જોવી અને હું ખુદતઆલાના ફઝલ પર પુરેપુરો ભરોસો રાખી કહું છું કે જે કોઈ શખસ દીલમાં ખુદનો ખોફ રાખી એક જદજ તરોકે અપક્ષપાત નહરે મારી કીતાબ વાંચી જોશે તેને સત્ય શું છે તે ઈન્શાઅલ્લાહ સુરજની માફક આશકાર થઈ જશે. હવે હું એઓના પોતાના તરબુમા તથા તફસીરથી ઈસા (અ)ની વક્ષત તથા એઓ બીજીવાર આ દુન્યામાં નથી આવનાર તે સાબીત કરું છું.

હાજી ગુલામઅલી સાહેબ પોતાની તફસીર પાને ૧૧૪૭માં હઝરત રસુલુલ્લાહ (અ. અ. સ)ને મેઅરાજનો કીરસો બયાન કરતાં જણાવે છે “અબુલ આલીએ રીવાયત કરી છે કે “હઝરત રસુલે ખુદા (સ) ફરમાવ્યું કે હઝરતે આદમ (અ)થી હઝરતે ઈસા (અ) સુધી તમામ પયગમ્બરોની અરવાહ ને મસજીદે અકસા કે જેને બયતુલ મુકદ્દસ કહે છે તેમાં ભેગા કરી તેઓ સઘલાંએ મને સલામ કરી જેવી રીતે મલાએકાઓએ સલામ કરી હતી. તો મેં ‘પુછ્યું’ કે અએ જિખરઇલ આ કોણ છે ? તો જિખરઇલે કહ્યું કે આ તારા ભાઈ પયગમ્બરો તથા રસુલો છે ”

હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ શબેમેઅરાજમાં આગળ વક્ષત પામેલા પેગમ્બરોની અરવાહો સાથે મુલાકાત કરી તે વીસે સુની શીઆ હદીસો એકમત છે. અને આ હદીસ તે છે કે જેને હાજી

ગુલામઅલી સાહેબે કોરાને શરીરની તફસીરમાં દાખલ કરી છે જેથી હવે એની સચાઈ વીસે કથો શક રહ્યોજ નહીં આથી સાબીત થયું કે આદમ (અ)થી ઈસા (અ) સુધીના સરવે પેગમ્બરો વફાત પામી ચુકા છે અને આસમાન પર ફક્ત તેઓની અરવાહ (રૂહો) રહે છે. જ્યારે કોરાને શરીરની અનેક આયતોથી તથા હદીસોથી ઈસા (અ) ની વફાત સાબીત છે અને આ હદીસથી હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) શાક્ષી આપે છે જે તેઓએ આદમ (અ)થી ઈસા (અ) સુધીના તમામ પેગમ્બરોની અરવાહો સાથે મુલાકાત કરી કે જેઓએ તેમને મલાયકાઓ (ફીરશતાઓ) મુજબ સલામ કરી તો શું હજી બી કોઈ શખસ કહી શકે કે ઈસા (અ) વફાત પામ્યા નથી પણ આસમાનપર ખાકી શરીર સાથે હયાત બેઠા છે ? શું આવો અકીદો રાખનાર ઈસલામી કેહવાઈ શકાય ? કે જે બાબતની હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) પોતે શાક્ષી આપે જે મેં તેની રૂહને જોઈ છતાં એ કહેવું જે નહીં તેની રૂહ ત્યાં નથી પણ તેઓ પોતે ખાકી શરીર સાથે હયાત બેઠા છે ! શું એવો શખસ રસુલુલ્લાહ (સ)ને ખોટો પાડતો નથી ? શું એવો શખસ રસુલુલ્લાહ (સ)ની શાક્ષી કરતાં પોતાના અકીદાને મોતેબર સમજતો નથી ? શું ઈસલામી ભાઈઓ હજીબી તમે તમારા આલીમોના ગુમરાહી તથા હઠધરમી જોઈ નથી શકતા ? પણ એ ઈસલામના કહેવાતા આલીમોની સરકશીની બી કાંઈ હદ છે કે જ્યારે એ તેઓની ભુલ ખુદાતઆલાનો પ્રતીનીધી ખુદ તેઓની માન્ય રાખેલી કીતાબોથી સાબીત કરી આપે ત્યારે પોતાની ભુલ કખુલ કરવાની બદલે પોતાની શરમીંદગી ઢાંકવા સાંખી તેનીજ મજાક મશકેરો કરવી તથા તેને જુઠો ગુમરાહ કાફર વગેરે કહેવું ? અગર તમારો કોઈ નોકર તમારી કોઈ ભુલ દેખાડી આપે તો શું તમે તેને ન છાજતી જાણો ભાંડશે ? જ્યારે તમે તમારા એક અદના નોકર સાથે એવી વર્તણૂક અલાવવી વાજબી ન સમજો તો જે શખસ ખુદાતઆલાના વામદા મુજબ તથા હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ)ની હદીસ મુજબ

તેમાં જણાવેલા ઐન વખત ઉપર ઝાઝેર થઈ ઠેરાને શરીરથી કઢીસ શરીરથી ખુદ તમારી પોતાની લખેલી તફસીરથી તમારી મુલો બતાવી આપે તો શું તમે તેની મબક મશકેરી કરી ડુન્યા સનમુખ તેને જુઠો શુભરાહ કાફર વગેરે ન છાજવી ગાલો માંડી તેને ખોટો દાવેદાર ઝાઝેર કરશો ? શું ઓ ઇસલામના હિવાતા આલીમો તમોને મરવું નથી ? આખેરતના અઝાબનો મર નથી ? તમારી પોતાની શરમોઢગી ઢાંકવા તમે એવા મારકમ રચી તમારા પર બરોસો રાખેલી કોમની કેવી ખરાબી રો છે અને એવું પાપી કામ કરતાં તમને ખુદનો ખોફ નથી રતો ? ઓ ઇસલામી બાઈઓ જરા તો ગોર કરો તમારા બાલીમો તમોને કેવી રીતે ખુદના ગઝબ હેઠલ લાવી મુકે છે.

ખીજું જેવી રીતે ઇસા (અ) વીસે ખોટો અકીદો છે જે તેઓ ૧૬૦૦ વરસ સુધી જીવતા બેઠા છે તેવીજ રીતે શીઆઓમાં મે ખોટો અકીદો છે જે બારમાં ઇમામ (અ) ખી ૧૨૦૦ વરસ ત્યાં જીવતા બેઠા છે અને એ વીસે શીઆઓની મશહુર કીતાબ લીલુલ ઇરફાનને પાને ૮૮ થી ૮૯ માં હઝરતે ઇમામે અઝ્ઝેતુલ માબેદીન (અ) ની કેટલીક હદીસો ટાંકી એ પુરવાર કરવામાં માગ્યું છે જે “બારમાં ઇમામ હઝરતે કાયમમાં ઘણા નખીઓનું કલતાપણું છે તેમાં ખાસ કરીને ઇસા (અ) સાથે એ રીતનું કલતાપણું છે કે જેવી રીતે તેઓની હયાત અને વફાત બાબે તફેર છે તેવીજ રીતે બારમાં ઇમામ (અ) ની હયાત અને વફાત બાબે મતફેર છે.” આ ઉપરથી જ્યારે ઇસા (અ) ની વફાત ઠેરાને શરીરથી તથા મુની શીઆઓની હદીસોથી સાબેત થઈ ગઈ તેવીજ રીતે બારમાં ઇમામ (અ)ની વફાત બી સાબેત થઈ ગઈ જ્યારે શીઆઆલીમો ખુદ પોતાની હદીસો વીફધ બારમાં ઇમામ (અ) ની હયાતના ખોટા અકીદાથી કોમને શુભરાહ રી રહ્યા છે પણ છે કોઈ તેઓને પુછનાર ?

તે પછી હાજી શુલામઅલી સાહેબ પોતાના તફસીર પાને

પરરમાં સુરે માએદાની ૧૧૭ મી આયતનો તરજુમો કરે છે કે જે આયત નીચે મુજબ છે. ફત્તહમા તવફયતની કુન્તઅન્તર રકીબ અલયહીમ એટલે “ તો જે વખતે વફાત આપી તેં મને હતો તુંજ નીગેહખાન ઉપર તેઓની ” જુઓ કેવા ખુદલા શબ્દોમાં ઇસા (અ) ની વફાત કબુલ કરે છે. છતાં પોતાના ખોટા અકીદાને વળગી રહેવા એજ આયત વીસે પોતાની તફસીર પાને પરજ માં નીચે મુજબ લખે છે “ પછી ઇસા (અ) કહેશે કે મેં તે લોકોને બીજું કંઈ નથી કહ્યું પણ જે વાત કહેવાનો તેં હુકમ કર્યો છે કે તેઓને હું કહું કે તમે ઇબ્રાહિમ કરો ખુદાની કે તે પરવરદીગાર મારો અને તમારો છે તો મેં તે લોકોને એજ બાબત કહી છે અને જ્યાં સુધી હું તે લોકોમાં હતો ત્યાં સુધી તેઓના કરવા અને કહેવા ઉપર હું શાક્ષી છું તો જે વખતે તું મને જમીનથી ઉપાડીને આસમાન તરફ લઈ ગયો. (અફસોસ ખુદાનો અસલ અરબી શબ્દ જે મજકુર આયતમાં આવેલો છે તે તવફયતની છે અને પોતેજ તેનો ગુજરાતી તરજુમો કરે છે વફાત આપી તેં મને છતાં તફસીર કરે છે જમીનથી ઉપાડી આસમાન તરફ લઈ ગયો ! તે વખત પછીના તેઓના અહેવાલને તું જોવા વાલો હતો અને તું તમામ ચીજ ઉપર નીગેહખાન અને તેનો બાજુનાર છે. ”

જુઓ તે આયતની ગમે તેવી રીતે તફસીર કરતાં બી આ તો કબુલવું પડે છે જે ઇસા (અ) કયામતના દીને એ કહેશે જે તેં મને આસમાન પર ઉચકી લેવા પછોના અહેવાલથી હું વાકેફગાર નથી. હવે એઓ આસમાનપર ઉચકાઈ ગયા પછીના હેવાલથી વાકેફગાર નથી તો સાબીત થયું કે બીજુવાર આવનાર એઓ નથીજ, છતાં ખુદાના કલામથી ખોટો અકીદો રાખવો કે એઓ આસમાન પર જીવતા બેઠા છે અને એઓજ ખાલા આવનાર છે એ ખુદાના કલામની ખુદલી નાકુશમાની નથી

તો શું છે ? શું એ ઇસલામી આલીમોની ચાલ ચાહુદી આલીમો કરતાં બદલતર નથી ? ચાહુદીઓએ તો પેશગોઈની તાવીલ કબુલ રાખવાનો ઇનકાર કર્યાથી મગજુએ અલયહીમ થયા તો અત્રે ઇસલામીઓ ખુદાના ખુદલા ફરમાનોનો ઇનકાર કરવાથી કેવા સખત મગજુએ અલયહીમ થશે. ખુદા એઓના હાલ પર રહેમ કરે અને સત્ય સ્વીકારવાની નેક તવફીક બક્ષે આમીન

આ ઉપરથી હરેક દાનેશમંદ વાંચનાર આસાનીથી સમજી શકશે કે હઝરત મીરઝા સાહેબ આ ઝમાનાના ઇમામ અને ખુદાના ખરા પ્રતીનીધી હોવાથીજ આખી ઇસલામી આલમની બુલ ખુદાતઆલાના કલામથી રસુલુલ્લાહ (સ) ની હદીસોથી અને સુન્ની શીઆ આલીમોની તેઓની પોતાની કરેલી તફસીરથી તેઓના ખોટારા દેખાડી આપ્યા. હઝરત મીરઝા સાહેબ ની શરૂઆતની કીતાબોથી સાબીત છે કે એઓ પોતે બીએજ અકીદા રાખતા હતા કે ઇસા (અ) આસમાન પર જીવતા છે અને તેઓજ પાછા આવનાર છે પણ ત્યાર પછી એઓને ખુદાતઆલાએ જણાવ્યું જે આગલા ઇસા (અ) વફાત પામ્યા છે. તે કહી આવનાર નથી. અને જે ઇસા ઇમને મર્યમનો ઝાહેર થવાનો વાયદો છે તે તુંજ છે. એમાં અબયબ થવાનું કશુંએ કારણ નથી કે હઝરત મીરઝા સાહેબ ખુદાના પ્રતીનીધી હોવા છતાં એઓનો બી શરૂઆતમાં બીબા ઇસલામીઓ મુજબનોજ સામાન્ય અકીદો હતો કારણ કે આગળ આપણે વાંચી ગયા છેએ જે ચાહુદીઓના ઝમાનામાં ઇલીઆસ (અ) આસમાન પર જીવતા છે અને તેઓજ આસમાન ઉપરથી પાછા આવશે એવો સરવેનો સામાન્ય અકીદો હતો અને ચહુદા (અ) ખુદાતઆલાના પ્રતીનીધી હોવા છતાં અને એઓ પોતેજ ઇલીઆસ (અ) તરીકે ઝાહેર થનાર હોવા છતાં એઓનો બી બીબાઓ મુજબ એજ સામાન્ય અકીદો હતો કેમકે એવી પેશગોઈનો લોહ

પુદ્ગલઆલા મુકરર વખતેજ પોતાના પ્રતીનીધીને સમજાવે છે ત્યારેજ તે પ્રતીનીધી પુદ્ગલને ખરો ભેદ જાણી શકે છે તેવીજ રીતે હઝરત મીરઝા સાહેબને ખી શરૂઆતમાં સરવે ઇસલામીઓ મુજબનો સામાન્ય અકીદો હતો જે ઇસા (અ) હયાત છે અને તેઓજ આસમાન ઉપરથી ઉતરી આવનાર છે પણ જ્યારે પુદ્ગલઆલાએ એઓને પોતાનો પ્રતીનીધી બનાવ્યો તે બાદ કેટલીક મુદત પછી એ પેશેગાઇનો ખરો ભેદ સમજાવ્યો કે ઇસા ઇબને મરયમ તરીકે ઝાઝેર થનાર શખસ વીસે જે વાયદો આપવામાં આવ્યો છે તે શખસ તુજ છે અને તેઓને કોરાને શરીફ વગેરેથી તે વિસેની સરવે બાબતો સમજાવવામાં આવી. કદાચ કોઇ એ સવાલ કરે જે એ બાબતની તો ખાત્રી થઈ ગઈ કે આગલા ઇસા (અ) વફાત પામ્યા છે અને તેઓ પાછા આવનાર નથી એ બાબત ખી સાબીત થઈ ગઈ, પણ હઝરત મીરઝા સાહેબ કેવી રીતે ઇસા ઇબને મરયમ થયા ! તેનો જવાબ પુદ્ગલ હઝરત મીરઝા સાહેબ પોતાના તા. ૨૭ અક્ટોબર ૧૮૬૧ ના ઝાઝેરનામામાં જે જણાવે છે તેજ હું અત્રે ટાંકું છું “ હું મસીહ ઇબને મરયમ હોવાનો દાવો કરતો નથી તેમજ ન હું અવતારનો માનનારો છું પણ મારો તો ફક્ત મસીલે મસીહ (એટલે મસીહ ઇબને મરયમને મલતો) હોવાનો દાવો છે. ”

આ પરથી જણાશે કે (૧) એઓ આગલા મસીહ ઇબને મરયમનો હોવાનો દાવો કરતા નથી (૨) આગલા મસીહ ઇબને મરયમ વફાત પામ્યા છે તેથી પાછું તેનુંજ રૂહ ખીજે અવતાર લઈ આવે એ હીંદુઓ જેવો પુનરજન્મનો અકીદો છે જે કોરાને શરીફ તથા હદીસ શરીફથી સદંતર વીરૂધ છે (૩) એઓનો તો ફક્ત મસીહ ઇબને મરયમનો મસીલ એટલે રૂહાની ખસલતમાં તેઓને મલતો હોવાનો દાવો છે કે જેવા રીતે ચાહુદીઓના ઝમાનામાં ચહયા (અ) ને ઇલીઆસ (અ) ના મસીલ ઠેકાવવામાં

આવ્યા હતા. અને વહી હઝરત રમુલુલ્લાહ (સ) ની હદીસ શરીફ ખી છે કે “ મારી ઉમતના આલીમો ખની ઇસરાઈલના નખીઓ જેવા થશે. ” અને ઇસા (અ) ખી ખની ઇસરાઈલના એક નખીજ છે.

આ ઉપરથી દાનેશમંદ વાંચનાર આસાનીથી સમજી શકશે કે એમાં નવી યા અસાધારણ કશીએ બાબત નથી. જેવી રીતે ચાહુદીઓના ઝમાનામાં મસીલે ઇલીઆસ ઝહેર થયા તેવી રીતે ઇસલામીઓના ઝમાનામાં મસીલે મસીહ ઇબને મરયમ ઝહેર થયા. અને એવા મસીહ ઝહેર થશે તેની ખુદી હદીસો સુની શીઆમાં છે પણ આ ઝમાનાના કહેવાતા આલીમો આ સરવે હકીકતની નાબાકેફીના લીધે યા પોતાની શરમીંદગી છુપાવવા બહી ખુજને એઓ વીરૂધ શોર મચાવી રહ્યા છે. વહી કેટલાકો આલીમો હોવાનો દાવો રાખવા છતાં એ કહે છે જે શું ખુદામાં શકતી નથી કે આગલાજ ઇસા (અ) ને આસમાનથી પાછા મોકલે ? તેનો જવાબ એ છે જે ખુદામાં શકતી તો એવી છે જે ઇસા (અ) ને તો શું પણ આખી દુન્યાને ઝમીન ઉપરથી ઉપાડી આસમાન પર લઈ જઈ પાછું તેને આસમાન પરથી નીચે એક વખત તો શું પણ લાખ વખત મોકલવા માંગે તો મોકલી શકે છે પણ જેનો વાયદોજ નથી તેને શા શાફ મોકલે ? ઇસલામીઓના ખોટા અકીદાની પેરવી ખુદાતઆલા શા શાફ કરે ? એમ તો ચાહુદીઓને ખુદી વાયદો આપવામાં આવ્યો હતો જે ઇલીઆસ (અ) આસમાન ઉપરથી આવશે પણ જ્યારે ઇસા (અ) તેઓમાં ઝહેર થયા ત્યારે તેઓએ તે પેશગોઈની ખરી તાલીલ સમજાવી કે બીજેજ શખ્શ તેની રૂહાની ખસલતમાં આવે કેમકે ૧૨૪૦૦૦ ખેગખ્ખરેમાંથી કોઈબી આસમાન ઉપરથી નથી આવ્યો અને ખુદાની એ સુનત છેજ નહી કે કોઈને આસમાન ઉપરથી મોકલે અને ખુદા પોતાનો કાયદો યાને સુનત કહી બદલશે નહી તે સાફ ઝહેર કરી આપવામાં આવ્યું છે જેમકે ખુદા

કોરાને શરીરમાં પણ જણાવે છે જે “ ખુદાના શબ્દોમાં કંઈ ફેરફાર થશેજ નહીં ” (કુરાન પ્રકરણ ૧૦ આયત ૬૩) અને તું કદી ખુદાની સુનતમાં કંઈ અદલખદલ નોંધશ નહીં. (કુરાન પ્રકરણ ૩૫ આયત ૪૨)

છતાં ઇસલામીઓ એ અકીદો કેવી રીતે રાખી શકે જે આગલાજ ઇસા (અ) આસમાનથી આવશે તોજ માનીશું જ્યારે ન તો કોરાને શરીરમાં ન તો કોઈ હદીસમાં એવો વાચદો આપવામાં આવ્યો છે જે બની ઇસરાઇલના આગલાજ ઇસા (અ) આસમાનથી પાછા આવશે. ધારો કે એકખારગી એવી કોઈ હદીસ હોય બી કે જેમાં એ જણાવેલું હોય કે ઇસા (અ) આસમાનથી આવનાર છે છતાં જ્યારે ખુદાનો પ્રતીનીધી જાહેર થઈ તેની તાવીલ એજ કરે કે બીજેજ શખસ રૂહાની ખસલતમાં જાહેર થશે તો તે માનવુંજ નોંધએ. કેમકે એક વખત એવી ખાખત ખુદાના પ્રતીનીધીએ નકી કરી આપી છે અને તે સાચી ઠીકી ચુકી છે તો તેને તાબે થવુંજ નોંધએ. અગર ખુદાતઆલા ઇસલામીઓ શાફ આગલાજ ઇસા (અ) ને આસમાનથી મોકલે તો તેની સુનતમાં અદલખદલ કરેલું કહેવાય. કેમકે તેણે કોઈ પેગમ્બરને આસમાનથી મોકલ્યોજ નથી. અને પોતાની સુનત કદી ખદલીશ નહીં તે સાફ ફરમાવી ચુકો છે. ઉપરાંત એમ કરવાથી ઇસા (અ) ખોટા પેગમ્બર સાબીત થાય કેમકે તેઓએ યાહુદીઓને સમજાવ્યું જે આસમાનથી આવવાની મતલબ રૂહાની ખસલતમાં બીજે શખસ આવે એવી થાય છે. પણ યાહુદીઓએ તેઓને ખોટો પેગમ્બર સમજી તે તાવીલ માનવા ના પાડી તે પછી તેવીજ પેશગોઈ મુજબ ઇસલામીઓ શાફ ખરેખર આસમાનથી પેગમ્બર આવે તો ઇસા (અ) ની યાહુદીઓને સમજાવેલી તાવીલ ખોટી પડે અને તેઓ ખોટા પેગમ્બર ઠડે. પણ ઇસલામીઓ જે કારણસર જુલાવામાં પડ્યા છે તેની અસલ કકીકત એ છે કે હદીસ શરીરમાં એ જણાવ્યું છે જે ઇસા

ઇબને મરયમ નાઝીલ થસે. નાઝીલ શબ્દ પરથી આલીમોએ આસમાનથી ઉતરશે એવો તરબુમે પોતાની કીતાબોમાં કરી લીધો જ્યારે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની અસલ અરબી શબ્દની કોઇ બી સહી હદીસમાં આસમાનનો શબ્દ છેજ નહીં. નાઝીલ શબ્દ કોરાને શરીફ તથા હદીસ શરીફમાં સાધારણ છે. ખુદાત-આલાની રહેમતથી કોઇ ચીજ બખશવામાં આવે તેના શાઝ નાઝીલ એક માનવરયો શબ્દ છે. જ્યારે લોકોએ તેનો અર્થ આસમાન પરથી ઉતરવું એમ કરી દીધું. કેમકે લોકોના મગઝમાં આગલાજ ઇસા (અ) આસમાન પર જીવતા બેઠેલા હોવાથી તેઓને પાછા દુન્યામાં ઉતારવા માટે એવો અર્થ કરે છે. એમ તો કોરાને શરીફમાં ખુદા ફરમાવે છે મેં તમારા શાઝ લોખંદ નાઝીલ કર્યું છે. ચોપગાં જનવરો નાઝીલ કર્યા છે લીખાસ નાઝીલ કર્યો છે. ત્યારે શું એ સરવે ચીજો આસમાનથી ઉતરી આવે છે ? એમ તો ખુદાતઆલાએ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) વીસે બી નાઝીલ શબ્દ વાપર્યો છે તો શું એઓ બી આસમાનથી ઉતરી આવ્યા છે ?

અસલ બાબત એ છે જે લોકો એક ગેરસમજુતીથી બુલાવામાં પડ્યા છે. તેઓ ધારે છે ઇસા ઇબને મરયમ એક શખસ છે જ્યારે હકીકતમાં તેઓ એક નામના બે જુદા શખસો છે.

ઇસા ઇબને મરયમ નામના બે જુદા શખસો છે તે વીસેની સાબેતીઓ.

કોરાને શરીરથી સાબીત છે જે ખુદાતઆલાએ હઝરત ઇબરાહીમ (અ) ની વંશમાંથી નખીઓનો સીલસીલો જારી કરવાનો વાયદો આપ્યો હતો. એઓના બે દીકરાઓ હતા. જેઓ બંનેને ખુદાતઆલાએ નખીઓ બનાવ્યા. એક હઝરત ઇસાક (અ) તથા બીજા હઝરત ઇસમાઇલ (અ) ખુદાતઆલાએ હઝરત ઇસાક (અ) ની વંશમાંથી બની ઇસરાઇલનો સીલસીલો જારી કર્યો અને હઝરત ઇસમાઇલ (અ) ની વંશમાંથી ઇસલામી સીલસીલો જારી કર્યો. એ બેઉ નામચીન વંસોમાં ઘણી બાબતોનું મળતાપણું છે જેમાં મુખ્ય નીચે મુજબ છે.

(૧) જેવી રીતે બની ઇસરાઇલની વંશમાંથી મુસા (અ) એક મહાન પેગમ્બર હતા તેવીજ રીતે બની ઇસમાઇલની વંશમાંથી હઝરત મહમદ (સ) એક મહાન પેગમ્બર હતા જેમકે ખુદાતઆલા કોરાને શરીરમાં ફરમાવે છે “ બેશક મેં તમારામાં (ઇસલામીઓમાં) એક પેગમ્બર (હઝરત મહમદ સ. ને) મોકલ્યો શાક્ષી તરીકે જેવી રીતે કે મેં એક પેગમ્બર (મુસા અ.) ને ફીરોન તરફ મોકલ્યો (કુરાન પ્રકરણ ૭૩ x ૧૫)

(૨) જેવી રીતે બની ઇસરાઇલમાં મુસા (અ) ને તૌરેત જેવી એક મોટી શરીઅતી કીતાબ બખશવામાં આવી તેવીજ રીતે બની ઇસમાઇલમાં હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ને કુરાને શરીફ જેવી મોટી શરીઅતી કીતાબ બખશવામાં આવી.

(૩) જેવી રીતે બની ઇસરાઇલમાં મુસા (અ) ની શરીઅતનો હીન મઝબુત કરવા ખુદાતઆલાએ ૧૨ ખલીફા બનાવ્યા

અનં તેરમાં ઇસા ઇબને મરયમ તેવીજ રીતે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની શરીઅતનો હીન મઝબુત કરવા ખુદાતઆલાએ ૧૨ ખલીફા બનાવ્યા અને તેરમાં ઇસા ઇબને મરયમ. જેની સાબેતીમાં ખુદાતઆલા કોરાને શરીફમાં ફરમાવે છે “ ખુદાએ વાયદો આપ્યો છે તે-
ઓને કે જેઓ ઈમાન લાવ્યા છે અને નેક અમલ કર્યા છે કે બેશક તેઓમાંથી પૃથ્વી પર ખલીફા બનાવશે જેવી રીતે કે તેણે આગલ ખલીફા બનાવ્યા હતા અને તે તેઓને તેઓના મઝહબમાં કે જે તેણે તેઓ માટે પસંદ કર્યો છે મઝબુત કરશે (કુરાન પ્રકરણ ૨૪ આયત ૫૫)

ઉપલી આયતને હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની નીચલી હદીસોથી ટેકો મળે છે “ બેશક મારી પછી થનારા ખલીફાની ગણતરી મુસા (અ) ના નુકબા (ખલીફા) મુજબ થશે ” વલી એઓ બીજી હદીસમાં ફરમાવે છે “ ખુશી થાઓ ખુશી થાઓ ખુશી થાઓ મારી ઉમતની મીસાલ તે વરસાદના જેવી છે જેની નીસબત ખબર નથી કે તેની શરૂઆતની (ઉમત) સારી છે યા આખરની (ઉમત) સારી છે. અને તે ઉમત કેવી રીતે હલાક થઈ શકશે કે જેની શરૂઆતમાં હું છું અને હરમ્યાનમાં મારા પછી બાર ખલીફા થશે અને આખરીમાં મસીહ ઇબને મરયમ. ”

(૪) તેવી રીતે મુસા (અ) પછી ૧૩ મી સહી ખતમ થતાંજ ચૌદમી સહીમાં એઓના ઇસા ઇબને મરયમ ઝાહેર થયા તેવીજ રીતે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ. અ. સ.) પછી ૧૦૦-૧૦૦ વરસે થતા ૧૨ ખલીફા પછી ૧૩ મી સહી ખતમ થતાંજ ચૌદમી સહીમાં એઓના ઇસા ઇબને મરયમ (તે હઝરત આહમદ (અ) ઝાહેર થયા.

(૫) જેવી રીતે બની ઇસરાઈલમાં એ અકીદો હતો જે ઇલી-આસ (અ) ને આસમાન પર ઉપાડી લેવામાં આવ્યા છે અને તેઓજ પાછા આસમાનપરથી ઉતરી આવશે જ્યારે તેની ખરી મતલબ એ હતી જે બીજેજ શખસ તેના મસીલ તરીકે ઝાઢેર થાય અને તેમજ થયું તેવીજ રીતે ઇસલામીઓમાં અકીદો છે જે ઇસા (અ) ને આસમાન પર ઉપાડી લેવામાં આવ્યા છે અને તેઓજ પાછા આસમાન પરથી ઉતરી આવશે જ્યારે તેની ખરી મતલબ એ છે જે બીજેજ શખસ તેના મસીલ તરીકે ઝાઢેર થાય અને તેમજ થયું.

(૬) જેવી રીતે બની ઇસરાઈલના યાહુદીઓ પોતાનો ખરો મઝહબ ભુલી જઇ સંખ્યાબંધ ફીરકાઓમાં વેહ્યાઈ ગયા અને પેશગોઈવાલી હદીસોની ખરી તાવીલ ન સમજવાના લીધે પોતાના ઇસા ઇબને મરયમને ઓલખી શક્યા નહીં અને તેને જુઠો દાવેદાર ઠાવી તેનાપર કુફરનો ફતવો ઠોક્યો તેવીજ રીતે ઇસલામીઓ પોતાનો ખરો મઝહબ ભુલી જઇ સંખ્યાબંધ ફીરકાઓમાં વેહ્યાઈ ગયા અને પેશગોઈવાલી હદીસોની ખરી તાવીલ ન સમજવાના લીધે પોતાના ઇસા ઇબને મરયમને ઓલખી શક્યા નહીં અને તેને જુઠો દાવેદાર ઠાવી તેનાપર ઇસલામના ખસો આલો-મોએ મલીને કુફરનો ફતવો ઠોક્યો.

(૭) જેવી રીતે બની ઇસરાઈલના ઇસા ઇબને મરયમ વિરૂધ્ધ તેઓના વીરોધીઓએ ખોટી શાક્ષી આપી તેઓને રોમન સરકારની અદાલતમાં ફાંસીના મુકદ્દમામાં ફસાવ્યો તેવીજ રીતે ઇસલામના ઇસા ઇબને મરયમ વિરૂધ્ધ તેઓના વીરો-ધીઓએ ખોટી શાક્ષી આપી તેઓને ખ્રીષ્ટ સરકારની અદાલતમાં ફાંસીના મુકદ્દમામાં ફસાવ્યો.

(૮) જેવી રીતે બની ઇસરાઇલના ઇસા ઇબને મરયમને ખુદા-
તઆલાએ ફાંસીના માચડાપરથી સહીસલામત બચાવી લીધો.
તેવીજ રીતે ઇસલામના ઇસા ઇબને મરયમને ખુદાતઆ-
લાએ ફાંસીના મુકદ્દમામાંથી સહીસલામત બચાવી લીધો.

(૯) જેવી રીતે બની ઇસરાઇલના ઇસા ઇબને મરયમ આહર
થયા ત્યારે સુરજ ચંદ્ર તારાની નીશાનીઓ આહર થઈ તે
છતાં ઇનકાર થવાથી પલેગનો અજાબ નાઝીલ થયો તેવીજ
રીતે ઇસલામના ઇસા ઇબને મરયમ આહર થયા ત્યારે
સુરજ ચંદ્ર તારાની નીશાનીઓ આહર થઈ તે છતાં ઇનકાર
થવાથી પલેગનો અજાબ નાઝીલ થયો.

કહાય કોઈ સવાલ કરે કે ખુદાતઆલા શરૂઆતમાં પોતાના
પેગમ્બરની ઓવી બેકજતી શું કરવા થવા દે છે તો બાણવું
જોઈએ કે ખુદાતઆલાનો કાયદો પોતાના સરવે બંદાઓ શારૂ
એક સરખો છે. દુન્યા જ્યારથી શરૂ થઈ ત્યારથી દરેક ઝમાનાના
પેગમ્બરને કાંઈ ને કાંઈ દુઃખ ખમવું પડતું રહ્યું છે. જેમ કે
ઇબ્રાહીમ (અ)ને આગમાં નાખી દેવામાં આવ્યા યુસુફ (અ)ને
વરસો સુધી કેદખાનામાં રહેવું પડ્યું. યુનુસ (અ) ને માછલીના
પેટમાં રહેવું પડ્યું. મુસા (અ) ને ફીરોનની કોમે દુઃખ આપ્યું
અને હરયામાંથી પસાર થવું પડ્યું. આપણા મહાન પેગમ્બર
સાહેબ હઝરત મહમદ (સ) ને ૧૩ વરસ સુધી મકાના અલીમોએ
દુઃખ આપ્યું અને ત્યાંથી રાતના શુપચુપ હઝરત અબુબકર (રહી)
સાથે નીકલી ગયા પણ અલીમોએ પીછો ન છોડયો ત્યારે તેઓને
અંધારા ઉડા ગારમાં ત્રણ દીવસ સુધી સંતાઈ રહેવું પડ્યું
તેવીજ રીતે ઇસા (અ) ને ફાંસીના માચડા પર ચઢાવવામાં
આવ્યા અને હઝરત મીરઝા સાહેબને ભુઠા ઘડી કઢાડેલા ફાંસીના
મુકદ્દમામાં ફસાવવામાં આવ્યા અને જેવી રીતે ખુદાતઆલાએ
આગલા સરવે પેગમ્બરોને બચાવી લીધા તેવીજ રીતે ખુદાત-

આલાએ મુસા (અ) ના ઇસા ઇબને મરયમને તથા હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ. અ. સ.) ના ઇસા ઇબને મરયમને ખ્યાવી લીધા. પણ જુદી જુદી મુસીબતો તો આગલા સરવેને વેઠવી પડી તેવીજ રીતે એ બેઉ ઇસા ઇબને મરયમને બી વેઠવી પડી.

ઉમેદ છે જે ઉપલી હકીકત જે દાનેશમંદ ઇસલામીઓ ગોરથી વાંચશે તેઓની ઝડૂર ખાત્રી થઈ જશે જે બેશક ઇસા ઇબને મરયમ એક નર્મ પણુ બે જુદા શખસો છે. જ્યારે ઇસલામીઓએ એકજ શખસ ધારી લેવાથી તેઓ ગોટાલામાં પડ્યા છે.

દુન્યાની દરેક પ્રબળે ખુદાતઆલાના પ્રતીનીધીનો ઇનકાર કરવાનો બીજો એક મોટો સબબ એ મલે છે જે તેઓના મગઝમાં વંસપરમપરાધી ઉતરી આવેલા એવી રીવાયતોનો છાપ બેઠેલો હોય છે જે ખુદાનો પ્રતીનીધી એક અસાધારણુ હબદબા સાથે ઝાઢેર થાય છે અને જોઈએ તેવા મોજેઝા જ્યારે માગ્યે ત્યારે બતાવી આપે છે. લોકોનો એ ખ્યાલ તદ્દન ખોટો છે અગર ખરેખર એવીજ બાબત આગલા ઝમાનામાં ગુજરી હતે તો અસલી કોમોએ ખુદાના કોઈબી પ્રતીનીધીનો કદી બી ઇનકાર કર્યો ન હતે પણ ખુદાતઆલા તો કોરાને શરીફમાં ફરમાવે છે કે “ અમે અમારા પેગમ્બરો એક પછી એક મોકલ્યા પણ જ્યારે બી લોકો પાસે તેઓનો પેગમ્બર આવતો તો તેઓ તેને માનવાનો ઇનકાર કરતા (કુરાન પ્રકરણુ ૨૩ આયત ૪૬) વળી ખુદા ફરમાવે છે “ અમે તારી (હઝરત મહમદ સ. ની) અગાઉ અસલી કોમોમાં પેગમ્બરો મોકલ્યા પણ જ્યારે બી તેઓ પાસે કોઈ પેગમ્બર આવતો તો તેઓ તેની મશકેરી કરી હસી કાહડતા.” (કુરાન પ્રકરણુ ૧૫ આયત ૧૦) કારણ કે ખુદાતઆલાને જ્યારે પોતાનો પ્રતીનીધી ઝાઢેર કરવો હોય છે ત્યારે તે લોકોમાંથી તદ્દન કોઈ સાદા અને એક મારગી શખસને ચુંટી કાહડતો ત્યારે ‘ લોકો તાબુબ મતા અને જ્યારે જોતા કે તે પોતાના જેવોજ બલકે

દુન્યાદારી નહરે જોતાં તો તેઓને તે પોતા કરતાં ઘણું ઉતરતો
 દેખાતો કેમકે ખુદાના પ્રતીનીધી પાસે રૂઢાની ઈલમ સીવાય
 અહિરી અસાધારણ ચીજ કશી હોતીજ નથી. ઉપરાંત જ્યારે
 તે પેગમ્બરીનો દાવો કરે છે ત્યારે તેના મીત્રો બી તેના દુશ્મન
 થઈ જાય છે તેથી તેને ઘરેક દુન્યાદારી મુસીબત સાધારણ માણસ
 પેઠે વેઠવી પડે છે તેથીજ લોકો તેના વીસે ઘણું હુકો વોચાર
 બાંધી લઈ ખોટો દાવેદાર ધારી બેસે છે. જુઓ આપણા મહાન
 પેગમ્બર સાહેબ (સ) બચપણમાંજ ચતીમ થયા હતા વગર શીખેલા
 હતા બકરાંઓ ચરાવતા હતા તે પછી એક વીધવા પાસે ચાકરી
 રહ્યા જો કે તે ઘરમ્યાન ઘણા ભલા વિશ્વાસુ પરહેઝગાર તરીકે મશ-
 હુર થયા છતાં જ્યારે ખુદાતઆલાએ એઓને એઓનો ૪૦ વરસની
 ઉમરે પોતાનો પેગમ્બર બનાવ્યો ત્યારે લોકોએ તેઓની આગલી
 નીરાધાર હાલત પર જ્યાલ કરતાં તેઓને ખોટો દાવેદાર તથા
 દીવાનો સમજ્યા. નઉજબીલ્લાહ અને ૧૩ વરસ સુધી સખત દુઃખ
 આપ્યું એટલે સુધી કે તેઓને પોતાની જનમભુમી છોડી બીજે મુલક
 જવું પડ્યું. હવે એવા સંજોગ હેઠલ આ દુન્યાદારીની મમલમાં પડી
 મગરૂર બનેલા માણસો તેઓને પેગમ્બર તરીકે કેવી રીતે માને ?
 તેઓનો વાંધો એજ કે એ તો પ્રજા માંહેલો એક સાધારણ શખસ
 છે. શું ખુદાને કોઈ હકુમત ધરાવનાર યા કોઈ આગેવાન શખસ ન
 મલ્યો કે એવાને ચુંટયો ! પણ ખુદા તેઓને જણાવે છેજે પેગમ્બરી
 શાઈ કોણ લાયક છે તે હું ખરાબર જાણું છું અને તે ચુંટવાનું
 કામ માઈ છે. તમોને તે ખરા મઝહબની તઅલીમ આપે છે તે
 સાંભલો માનો અને તાબે થાઓ. એજ તો ખુદાતઆલાની અઝ-
 માઈશ લેવાની રીતી છે અને તેજ તો દુન્યામાં મસ્ત થયલા
 દુન્યાદારીઓને ભારી પડે છે. કોઈ હાકમ યા મોટા આગેવાનને
 પેગમ્બર બનાવતે યા આસમાનપરથી કોઈને મોકલતે તો સરવે
 લોકો તેને માની લેતે ને કોઈને ભારી નહી પડતે પણ તેમાં
 ખુદાથી ડરનારા અને દુન્યાથી ડરનારા ઈનસાનોની અઝમાઈશ
 શું થઈ ? તેથીજ ખુદાતઆલાએ દુન્યા ઉત્પન્ન કરતી વેલાએજ

ઝાઢેર કરી આપ્યું છે કે પેગમ્બરો તમારા પોતામાંથીજ ઝાઢેર થશે જેમકે તે ફરમાવે છે “ એા આદમનાં છોકરાંઓ બેશક તમારી પાસે તમારામાંથી પેગમ્બરો આવશે. ” (કુરાન પ્રકરણ ૭૪૩૪)

ત્યાર પછી લોકો જ્યારે પોતા માંહેલા એક એવા સાધારણ માણસને પેગમ્બરીનો દાવો કરતો સાંભળતા ત્યારે અજબ થતા ત્યારે ખુદા તેઓની અબ્બયખી લાંગવા ફરમાવતો “ શું તમે એટલા માટે અજબ થાઓ છો કે તમારા પરવર-દીગાર તરફથી તમારામાંના એક માણસ ઉપર ખુદાનો સંદેશો આવ્યો કે તે તમને ચેતવણી આપે અને એટલા માટે કે તમે પરહેઝગાર થાઓ અને કદાચ તમારી ઉપર દયા થાય ? (કુરાન પ્રકરણ ૭૪૬૨)

જ્યારે એમાં અજબ થવાતું કશું છેજ નહીં. કેમકે એ તો ખુદાતઆલાનો ચાલતો આવેલો નીયમજ છે અને એ પોતાના નીયમમાં કદી ફેરફાર કરતો નથી તે શાફ ફરમાવે છે ‘ ખુદાના શાહોમાં કંઈ ફેરફાર થશેજ નહીં. (કુરાન પ્રકરણ ૧૦૪૬૩) વલી તે ફરમાવે છે “ પણ તું કદી ખુદાના નીયમમાં કંઈ ફેરફાર જોઈશ નહીં. (કુરાન પ્રકરણ ૩૫૪૪૨)

હવે તો દુન્યાની આખેરી નજદીક આવી લાગી છતાં લોકો ખુદાનો નીયમ હજી સમજતા નથી. અને આસમાન પરથી પેગમ્બર આવે તોજ માન્યે એવો ખોટો અકીદો રાખી બેઠા છે અને આ ઝમાનાના ખુદાના ખરા પ્રતીનીધીનો ઈનકાર કરે છે. એવા ઈનકાર કરનારાઓ સાંભલો કે કંયામત સુધી ખુદાના પ્રતીનીધીઓ પ્રબ્દમાંથીજ આવશે અને તેઓને ન માનનારાઓને આખેરતમાં હોઝખમાં નાખવામાં આવશે તે વખતનો દેખાવ ખુદાતઆલા કુરાને શરીફમાં બયાન ફરમાવે છે “ અને જેઓ ઈનકાર કરનારા છે તેઓને જહનમ તરફ ટોલાખંધ

હાંકી કાઢવામાં આવશે છેવટે જ્યારે તેઓ ત્યાં આવશે ત્યારે તેના દરવાજા ઉઘાડવામાં આવશે અને તેઓને દો-ઝખના ચોકીદારો કહેશે કે શું તમારી પાસે તમારામાંથી પેગમ્બરો આવ્યા ન હતા કે જેઓ તમારી પાસે તમારા પરવરદીગારના ફરમાનો ખયાન કરે અને તમને તમારી આ દીવસની સુલાકાતની ચેતવણી આપે ? (કુરાન પ્રકરણ ૩૬ આયત ૭૦)

જુઓ આ કેવી ખુદી આયત છે એથી સાબીત થાય છે કે જ્યારથી દુન્યા શરૂ થઈ ત્યારથી દુન્યા ખતમ થઈ જાય ત્યાં સુધી ખુદાની પ્રતીનીધીઓ પ્રજામાંથીજ આવ્યા છે અને આવશે અગર ખુદા તરફનો એક બી પ્રતીનીધી આસમાન ઉપરથી આવ્યો હોતો તો દોઝખના ચોકીદારોનો સવાલ એ હોતો કે “ શું તમારી પાસે તમારામાંથી તથા આસમાન પરથી પેગમ્બરો આવ્યા ન હતા ? ” (પણ ક્યામતના દીને જે સવાલ થશે તે એકે શું તમારી પાસે તમારામાંથી પેગમ્બરો આવ્યા ન હતા ? ખુદાનો આવો ખુદ્દો કલામ સમજાવ્યા છતાં યાહુદીઓ તથા ઇસલામીઓ આસમાન પરથી આવવાનો અકીદો રાખે છે એ કાંઈ જેવી તેવી નાફરમાની છે ? આવનાર શખ્સ આગલા પેગમ્બરના નામનો હોવાથીજ લોકો ભુલ ખાય છે પણ શું દુન્યામાં એક નામના વધુ શખ્સો નથી હોતા ? તેથી શું આપણે એવા નામ ધરાવનારાઓને આગલાજ ઝમાનાના આસામી માનીશું ? દાખલા તરીકે અગર આપણે કોઈ આદિલ ન્યાયધી-સને નોશીરવાન કહીએ યા કોઈ મોટા પેહલવાનને રૂસ્તમ કહીએ યા કોઈ ઘણા સખીને હાતમ-ખીન તાઈ કહીએ તો શું તે શખ્સોને આગલા ઝમાનાના નોશીરવાન રૂસ્તમ તથા હાતમ ખીન તાઈ સમજવામાં આવશે ? હરગીઝ નહિ. થોડી બી સમજ ધરાવનારો માણસ તેની મતલબ એજ સમજશે કે આગલાઓની રૂહાની ખાસ્યત યા રૂહાની શક્તી ધરાવવામાં એઓ તેઓ જે-

વાજ છે પણ ખરેખર તો એ તકન જુદાજ શખસો છે. આવીજ રીતે આપણે આપણા ફરજદોના નામ આપણા વડવાઓના નામ જેવા સખ્યે છીએ જે આપણા ફરજદો બી તેઓ જેવી ખાસ્યતના થાય. તેવીજ રીતે શું ખુદા કોઈને આગલા પેગમ્બરનું ખાસ્યતી નામ ન આપી શકે ? ખુદ આપણા રસુલુલ્લાહ (સ) નું નામ ઈબ્રાહિમમાં ફારક ત્રીત છે. ત્યારે ખ્રીસ્તીઓ આપણા પેગમ્બરનો નામ મહમદ (સ) હોવાથી કબુલવાનું ઇનકાર કરે તો શું તેઓએ વાજબી કર્યું ? એમ તો આપણા રસુલુલ્લાહ (સ) ના ઘણા સીફાતી નામો છે અને એવા સીફાતી નામના આસામીઓ આ ઉમતમાંથી બી નીકલશે એમ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ આગલથી ચેતવી બી દીધું છે જેમકે તેઓ ફરમાવે છે “ જેટલા કે પેગમ્બરો આગળ ધર્મ ગયા છે તેવાઓના મીસલ મારી ઉમતમાંથી ઝર થશે (જેમકે) અબુબકર હઝરત ઈબ્રાહીમ (અ) જેવા, ઉમર હઝરત નુહ (અ) જેવા, ઉસમાન હઝરત હુઝન (અ) જેવા અને અલી ઇબને તાલીબ મારા જેવા, અને જે શખસ ઇસા (અ) ને જેવા ચાહે તે અબુ ગફારીને જેમ લે (જુઓ કનઝલ અમાલ જીલદ છઠી પાનુ ૧૯૩) આ ઉપરથી જણાશે જે એ પ્રમાણે આ ઉમતમાંથી કોઈ શખસને ખુદાતઆલા ઇસા ઇબને મરયમ ઠલાવે તેમાં ખોટું શું થયું ?

આટલી સાબેતીઓ આખ્યા છતાં હજી બી કોઈના મનમાં વસવસો હોય તો સાંભલો જે રસુલુલ્લાહ (સ) ખુદી રીતે બે મસીહ ઇબને મરયમનો બધાન ફરમાવે છે એક તો આગલા મસીહ ઇબને મરયમને શબે મેઅરાજમાં વફાત પામેલા બીબ પેગમ્બરોની અરવાહની સાથે જોયા અને તે ઇસા ઇબને મરયમનો રંગ લાલ હતો છાતી પેહલી હતી અને બાલ ગુંગરવાલા હતા (જુઓ સહી ખુખારી પાનુ ૪૮૬) જ્યારે બીબ મસીહ ઇબને મરયમ જે દબલદને મારનારા છે તેઓ ઘઉંલા રંગના અને ખભાં સુધીના બાલવાલા હતા (જુઓ સહી ખુખારી પાને ૧૦૫૫)

હવે કાંઈ બી શક રહ્યો કે આગલા મસીહ ઇબને મરયમ જુદા હતા અને ઇસલામમાં આવનારા મસીહ ઇબને મરયમ જુદા છે. અને ઇસલામમાં આવનારાનો આકાર જે રસુલુલ્લાહ (સ) એ ધ્યાન કર્યો તે આખા હઝરત મીરઝા ગુલામ આહમદ સાહેબને મલતો છે, છતાં અગર જે શખસ આગલાજ ઇસા ઇબને મરયમ આસમાન પરથી આવે તોજ હું માનીશ એવો અકીદો રાખે તે ખુદાતઆલા તથા હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) નો કેટલો નાફરમાન તથા પેહેલેથી છેલ્લે મુઘી કોરાને શરીફની આયતો તથા હદીસ શરીફની જે દલીલો આપી તે સરવેને જુઠલાવનારો લેખારો.

અગર કોઈ ખરેખર લાલ રંગનો અને ગુંગર બાલવાલો શખસ ઉપરથી આવે અને દાવો કરે કે હું ઇસા ઇબને મરયમ છું અને આસમાનપરથી આવ્યો છું જેનો તેમને વાયદો આપવામાં આવ્યો હતો તો તેનો દાવો સદંતર ખોટો સમજવો કેમકે આસમાન ઉપરથી આવનાર મસીહ ઇબને મરયમ ઇસલામને જોઈતોજ નથી કેમકે કયામત મુઘી એક બી શખસ આસમાન ઉપરથી આવનાર નથી તે કોરાને શરીફથી અને યાહુદીઓના ઝમાનામાં બનેલા બનાવથી સાબીત થઈ ચુકું છું એને તેથી ખુદાતઆલાની સુનંતથી ઉલટી રીતે આવેલા શખસને તદ્દન ખોટો દાવેદાર સમજવો. બલકે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) પોતાનો ઇસા ઇબને મરયમ ઇસલામીઓમાંથીજ આવશે એમ ખુલ્લું ઝાહર કરી આવ્યું છે જેમકે તેઓ ફરમાવે છે “ તમારો શું હાલ થશે જ્યારે ઇબને મરયમ તમારામાં નાજીલ થશે અને તે તમારામાંથીજ તમારો ઇમામ થશે ” (તમારો શું હાલ થશે એટલે તમે તેઓપર ઇમાન લાવી મારા સહાબીઓ જેવા પુશ હાલ થશે કે ઈનકાર કરી યાહુદીઓ જેવો તમારો ખુરો હાલ કરશે) બીજું તેઓ ફરમાવે છે જે એ શખસ તમારામાં તમારામાંથીજ ઝાહર થશે એટલે તે ઇસલામીઓ માંહેલો એક ઇસલામીજ હશે. અને તે તમારા ઝમાનાનો ઇમામ હશે. (એ હદીસ સહી ખુખારી

અને સહી મુસલ્લીમમાં છે) હવે એથી વધારે ખુલ્લી સામેતી શું બેઠએ ? ચાહુદીઓ કરતાં ઇસલામીઓ માટે આવી ખુલ્લી અને મજબુત ફલીલો હોવા છતાં શું દાનેશમંદ ઇસલામી હજી બી ઇનકાર કરશે ? અને એ સરવે બાબતો હઝરત મીરઝા સાહેબે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ)ના ખરા મસીહ ઇબને મરયમ તરીકે ઝાહેર થઈ કોરાને શરીફથી હદીસ શરીફથી ચાહુદીઓ અને ખ્રિસ્તીઓની બાઈબલથી તથા ઇસલામી સુન્ની તથા શીઆઓની તફસીરોથી તથા આગલા ખુઝરગોની કીતાબોથી સાબીત કરી આખી ઇસલામી આલમને ખોટા અકીદાથી બચાવી ખરી રોશનીમાં લઈ આવ્યા. હવે મુખારક છે તે શખસ જે આ રોશનીનો લાલ લે અને બદબખ્ષ છે તે શખસ જે ચાહુદીઓ મુજબ હજી બી પોતાના ખોટા અકીદા પર ચીટકી આસમાન પરથી આવવાની વાટ જોય અને ખુદાનો ગઝબ પોતાપર હોરી લઈ મગજુબે અલયહીમ બને.

કદાચ કોઈના મનમાં એ ખ્યાલ ઉપજે કે ઇસા (અ) આસમાન પર હયાત છે યા વફાત પામ્યા છે અથવા તેઓજ પાછા આસમાનથી આવનાર છે યા આ ઇસલામી ઉમતમાંથીજ એક શખસ મસીહ ઇબને મરયમ તરીકે ઝાહેર થનાર છે એવો અકીદો રાખ્યાથી ઇસલામી શરીઅતમાં એવી તે શું બલલ થઈ પડે કે જેથી એક ખોટો અકીદો રાખનાર ખુદાના ગઝબમાં આવી મગજુબે અલયહીમ બની જાય ? તેનો જવાબ એ છે કે જ્યારે ખુદાતઆલાએ પોતાના નીરમાણુ કરેલા કાયદા મુજબ પોતાનો એક પ્રતીનીધી ઝાહેર કરી તેની મારફતે જે સત્યતા આશકાર કરાવી તે અગર ઇસલામીઓ કબુલ કરવાની ફરકાર ન કરે તો શું તે ખુદાતઆલાની ખુલ્લે ખુલ્લી નાફરમાની ન થઈ ? ઇસા (અ) આસમાન પર હરગીઝ જીવતા બેઠા નથી બલકે વફાત પામ્યા છે અને તેઓ હરગીઝ આસમાન ઉપરથી પાછા આવનાર નથી બલકે આ ઇસલામી ઉમતમાંથીજ એક શખસ મસીહ

ઇબને મરયમ તરીકે ઝાહેર થનાર છે તે બીના સરવે ઇસલામીઓ સ્વીકારે અને એ સત્યતા જગજાહેર થઈ જાય તો લાખો ઇસલામીઓ જેઓ ઇસા (અ)ની ઉપલી અસાધારણ અસુસ્યતના ખોટા ખ્યાલથી ઇસાઈ થઈ ગયા તે પાછા ઇસલામમાં આવી જાય અને કરૌડો ઇસાઈઓ જેઓ ઉપલીજ અસુસ્યતના લીધે ઇસા (અ)ને ખુદા તથા ખુદાનો છોકરો માને છે તેઓનો ઇમાન ઇસાઈઅત ઉપરથી ઉઠી જાય જેથી ઇસલામની એક મહાન ફતેહ દુન્યામાં આશકાર થઈ જાય. જેઓ ઇસલામીઓ થઇને ઇસલામની એવી ફતેહ ઝાહેર કરનારો સત્યતા કબુલે નહીં બલકે તેની વીરુદ્ધ તેને તોડી પાડવા પોતાથી બને તેવી રીતે વીરુદ્ધતા કરે તો તેઓ મગજુએ અત્યહીન ન થાય તો શું થાય ?

કેરાને શરીફમાં ઇસા (અ) વીસે ખાસ ઝીકર છે કે એઓ વગર બાપે પેદા થયા હતા પણ ખુદાતઆલાએ એ બી ખુલાસો કર્યો છે કે એમાં નવાઈ જેવું કશુંએ નથી કેમકે આદમ (અ) ને તેણે બાપ તથા મા વગરના પેદા કીધા હતા. પણ ચાહુદીઓ ઇસા (અ) ને એક નાજાયઝ અવલાદ સમજે છે તથા એઓની માતા મરયમ (અ) પર એ વીસે શરમ ભરેલા તોહમતો મુકે છે તથા ઇસા (અ) ને ખોટા પેગમ્બર સમજે છે અને કહે છે જે એઓ લાનતી મોતે મુખ્યા છે તેથી એઓની રૂહની ખુલ્લી થઈ નથી તેથીજ કેરાને શરીફમાં એ વીસે ભાર મુકી જણાવવામાં આવ્યું છે જે એઓ ખરા અને પવિત્ર પેગમ્બર હતા અને એઓની રૂહની ખુલ્લી થઈ છે તથા એઓની માતા બી નેક અને પવિત્ર ઝોરત હતી અગર દુન્યામાં ઇસલામ મઝહબની સ્થાપના ન થઈ હતે તો ખ્રીસ્તી મઝહબ ઉપર ચાહુદીઓએ લગાડેલો કલંક કદી દુર થયો ન હતે એ મુજબ ઇસલામ હસ્તીમાં આવ્યાથી કરૌડો ખ્રીસ્તીઓ ઉપર એક માહાભારત હેસાન થયું છે છતાં ખ્રીસ્તીઓ ઇસલામને અને કેરાને શરીફને તથા તેના મહાન પેગમ્બર હઝરત મહમદ (સ) ને ખોટા સમજે છે કેમકે

કેસને શરીરમાં એ બી જણાવેલું છે જે ઇસા (અ) બીજા પેગમ્બરો જેવા ખુદાના એક બંદા ઉપરાંત જમું કશુંએ નથી અને ખ્રીસ્તીઓ જે એઓને ખુદા તથા ખુદાનો છોકરો કહે છે તે શરીરકન્યા મહા ગળુન ગુનાહન્યા તકસીરવાર છે. આથી ખ્રીસ્તીઓ ઇસલામના સખત વીરોધી થયા અને તેથી ઇસલામ વીરુધ્ધ તરફવાર ખોટા બોલતાનો કીતાબો વગેરે પ્રગટ કરી દુન્યામાં ફેલાવે છે કે જેની કોઈ હદ નથી. અગર તે સરવે કીતાબો એકઠી કરવામાં આવે તો એક મોહટો પાહાડ થઈ જાય. ખ્રીસ્તીઓનો બીજો ખોટો અફીદો એ છે જે ઇસા (અ) આદમ-ઝાતના ગુનાહો અખશાવા માટે કફાર તરીકે રાઝીખુશીથી ફાંસીના માચડા પર પોતાનો ભોગ આપી આસમાન પર આલ્યા ગયા છે અને વહી પાછા આસમાનથી ઉતરી આવનાર છે. અને જે એઓના એ અકીદા પર ઇમાન લાવે તે જનતી છે બાકી સરવે દેવખી એ સંદતર ખોટું છે. ખરી વાત તો એ છે જે ઇસા (અ) એ પેગમ્બરીનો હાવો કરવાથી યાહુદીઓએ તેઓને ખોટો શખસ ઠહાવી ફાંસીની સેટેંસ અપાવી જે કાંઈ કફાર તરીકેનો રાઝીખુશીનો ભોગ કહેવાયજ નહીં. એવી રીતે ખ્રીસ્તીઓ ખોટા અકીદાઓમાં ફસાયાલા હોવાથી ઇસલામીઓ પર ફરજ છે કે તેઓને તેઓની ભુલ દેખાડી ખરે રસ્તે લઈ આવવા જેનો ખરો અને સાચો આસાન રસ્તો એ છે જે ઇસા (અ) ની વફાત સાબીત કરેલી. વફાત સાબીત થઈ જવાથી ઇસા (અ) ખુદા હતા તે અકીદો સંદતર પડી લાંગે છે કેમકે જે ખુદા હોય તે કદી મરે નહીં. અને જ્યારે એઓ બીજા ઇનસાનો સુજબ સાધારણ રીતે વફાત પામ્યા છે એ બાબત સાબીત થઈ અમ્મ તો એઓએ ફાંસીના માચડાપર આદમઝાતના ગુનાહ અખશાવા માટે રાઝીખુશીથી પોતાનો ભોગ આપ્યો તે ભુલ ભર્યો અકીદો બી રહ થઈ જાય છે જેથી ઇસલામીઓ ઉપર એ અતી ગંભીર ફરજ છે કે એ સત્ય એકતે કબુલી પેતાથી બને તેવી રીતે બીજાઓને ખેંહચાડે

કે જેથી ઇસલામની સત્યતા તથા મહાન રૂતેહ દુન્યામાં આશ-
કાર થઈ જાય પણ અફસોસ કે ઇસલામીઓની આંખ હજી
ઉગડતી નથી. ઇસલામમાં એ ખોટો અકીદો એવી રીતે પેવસ
થવા પામ્યો કે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ખાદ જેમ જેમ ઇસલામ
ફેલાતો ગયો અને તેની સચાઈની ખાત્રી ખ્રીસ્તીઓને બી થતી
ગઈ તેમ તેમ તેઓ બી ઇસલામમાં દાખલ થતા ગયા તેઓએ પો-
તાની ભુલ જોઈ લીધી કે ઇસા (અ) ખુદા યા ખુદાનો છોકરો છે એ
અકીદો ખોટો છે અને એઓ બીજા પેગમ્બરો મુજબ ખુદાના એક
પેગમ્બરજ હતા અને એઓએ જ્યારે એ બી જોયું કે ઇસલા-
મમાં બી ઇસા ઇબને મરયમનો બીજીવાર આવવાનો વાયદો છે
તો તેઓએ ઇસલામ કબુલવામાં કશુંએ નુકશાનકારક ન ધાર્યું
પણ તેઓના મઝહબમાં એ અકીદો હતો જે તેઓના એટલે
બની ઇસરાઈલના ઇસા (અ) જ પાછા આવનાર છે પણ ઇસ-
લામમાં એ અકીદો હતો જે ઇસલામીઓમાંથી એક ઇસા ઇબ-
ને મરયમ ઝાહેર થનાર છે પણ આ બાબતનો ફેસલો તે વખતે
થવા પામ્યો નહી. તે વખતના ઇસલામીઓએ ધાર્યું જે
હાલ એઓ પોતાનો મઝહબ છોડી ઇસલામ કબુલે છે તેજ ગ-
નીમત છે તેથી ઇસલામીઓએ ખ્રીસ્તીઓનો તે અકીદો રદ
કર્યો નહી જેથી માઠા બાયગે રફતે રફતે સરવે ઇસલામીઓમાં
વંસપરમપરા એજ અકીદો પેવસ થઈ ગયો જે બની ઇસરાઈ-
લનાજ ઇસા (અ) પાછા આસમાન ઉપરથી આવનાર છે જેથી
રફતે રફતે સાંબી ઇસલામની ખરાબી થવા લાગી કારણ કે એ
તો જેઓ ખ્રીસ્તી હતા તેઓનો મળતો અકીદો થયો જેથી
ખ્રીસ્તી પાઠરીઓને ફાવતુંજ થયું તેથી તેઓ ખુદ ઇસલામીઓ
મારફતે પોતાના ઇસા ઇબને મરયમની ફજીલત સાબીત કરાવતા
જેથી ખ્રીસ્તી મઝહબ રદ થવાની બદલે જ્યારે તેની તરછી થતી
ચાલી. લાખો ઇસલામીઓ ઇસાઈ થઈ ગયા. અને તેઓથી પાઠ-
રીનો ધંધો લઈ બેઠા અને સાબીત કરતા કે ઇસા (અ) દુન્યાના

સરવે પેગમ્બરો કરતાં ખુદ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) કરતાં અફ-
 ઝલ છે જેમકે તેઓ કેહતા કે જુઓ તમારા મહમદ (સ) ને
 મકાના આલીમોથી બચવા માટે કુવા જેવા ઉંડા ગારમાં છુપાઈ
 રહેલું પડયું જ્યારે ઈસા (અ) ને યાહુદી આલીમોથી બચાવા
 માટે ખુદાતઆલાએ આસમાન પર ઉપાડી લીધા. બીજું તમારા
 મહમદ (સ) વફાત પામ્યા છે અને મદીનામાં દફન થયા છે
 જ્યારે ઈસા (અ) આસમાન પર બે હજાર વરસ થયા આરામ
 કરે છે વહી આખરી ઝમાનામાં એઓજ પાછા આસમાન ઉપ-
 રથી આવનાર છે કે જેવી ફઝીલત દુન્યા જ્યારથી શરૂ થઈ
 ત્યારથી કોઈબી પેગમ્બરને મલી નથી. વહી તમારા કોરાનમાં
 જણાવ્યું છે કે મુરદા અને જીવતા બરાબર નથી એટલે ઈસા
 (અ) સીવાય સરવે પેગમ્બરો વફાત પામ્યા છે તેથી એઓ
 સરવે કરતાં અફઝલ હડયા. તેથી જે અફઝલ હોય તેના પર
 ઈમાન લાવવામાં સલામતી છે એ મુજબ ખુદ ઈસલામીઓ ખો-
 ટા અકીદામાં ફસેલા હોવાથી એઓ મારફતેજ ઈસલામની પાય-
 માલી ખ્રીસ્તીઓ કરાવતા. એ અકીદાએ ગંભીર રૂપ છેલી
 સદીથી પકડયું છે જ્યારથી ખ્રીસ્તીઓ હીંદુસ્તાનમાં પોતાનો
 મઝહબ ફેલાવવા શેહરે શેહર અને ગામે ગામ ફરવાનો ધંધો
 લઈ બેઠા છે અને જે માટે એઓને યુરોપ અમેરીકાથી કરોડો
 રૂપીઆની મદદ મલે છે પણ દરેક ચીઝની હદ હોય છે તેમ
 એ બાબતની બી હદ આવી રહી. કેમકે ઈસલામની તેરમી સદી
 ખતમ થતાંજ અને ચૌદમી સદીની શરૂઆત થતાંજ ખુદાતઆલાના
 કોરાને શરીફમાં આપેલા વાયદા મુજબ અને હઝરત રસુલુલ્લાહ
 (સ) ની પેશગોઈ મુજબ કે “ બેશક અલ્લાહતઆલા દર સદીની
 શરૂઆતમાં એક એવા શખ્શને આ ઉમતના માટે ઉલો કરશે
 જે દીનને તાઝો કરશે ” તે મુજબ હઝરત મીરઝા શુલામ
 આહમદ સાહેબ કાદયાન ખાતે ઝાહેર થયા અને જે કારણ
 સર ઈસલામની ખરાબી થતી હતી તેના મુળને જડથી નાખુદ
 કરી નાંખવા મંડયા. તેઓએ ઈસલામીઓને દેખાડ્યું જે ઈસા

(અ) ની હવાતનો અકીદો ખોટો હતો અને એ કારણથી ઇસ-લામની ખરાબી થાય છે અને ખ્રીસ્તી મઝહબની તરફથી માય છે. જ્યારે કોરાને શરીફની ૩૦ આયતોથી ઇસા (અ) ની વફાત સાબીત થાય છે તે ઝહેર કરી આપ્યું. તેજ મુજબ ખ્રીસ્તીઓને ઇસા (અ) વીસેના ખોટા અકીદા જે એઓ ખુદા છે, ખુદાના હીકસ છે, કફારા માટે શક્તી ખુશીથી જાન આપ્યો વગેરે બાબ-તોનું પોકલ અનેક રોશન દલીલો સાથે ખોલી બતાવી આપ્યું. ખરી વાત એ હતી જે જ્યારે બની ઇસરાઈલમાં પેશગોાઈ કરે-લા ઇસા ઇબને મરયમ ઝહેર થયા ત્યારે ચાહુદીઓએ એઓને ખોટા શખસ સમજ્યા અને કુફરનો ફતવો આપી લોકોને જીમ-સહ કરવા માટે રોમન સરકારની અદાલતના જજ જી. Pilate મારફતે ફાંસીની સેઠેંસ અપાવી. જે મુજબ એઓને ફાંસી ના માથડા (તે વખતની એવી T સલેબ) પર ખીલા ઠોકી લટકા-વવામાં આવ્યા પણ ખુદાતઅલાએ તેઓને મોત જેવી બેહોશી આપી જેથી લોકો સમજ્યા જે એઓ મરી ગયા પણ હકીકતમાં તેઓ મરી ગયા ન હતા અમર તેઓ મરી ગયા હતા તેો બના ઇસરાઈલી શરીઅત પ્રમાણે ખોટા પેગમ્બર ઠડતા પણ તે પછી તેઓ પોતાના હવારીઓના હાથમાં હુશયાર થયા. તેઓને થયલા જખમો શાફ મલમ તૈયાર કરવામાં આવ્યો જે Jesus Oint-ment નામે હમણા સુધી મશહુર છે તે પછી ત્યાં રેહું સલામત ન ધારી આફગાનીસ્તાનને રસ્તે કાશ્મીર ગયા કેમકે તે તરફ બની ઇસરાઈલો રેહતા હતા અને ઇસા (અ) ને ખાસ બની ઇસરાઈલોની હીદાયત માટે પેગમ્બર બનાવવામાં આવ્યા હતા તેથી એ રવેસે એઓની તે સુલકો તરફ રેહતા બની ઇસરાઈ-લોને હીદાયત કરવાની ફરજ બી અદા થઇ ગઇ. એ વખતે એ-ઓની ઉંમર ૩૩ વરસની હતી તે પછી લાંબી મુદતે યાને ૧૨૦ વરસની ઉંમરે કાશ્મીરમાં ખાન યાર મોહલામાં વફાત પામ્યા જેની કબર હમણા સુધી નબીની કબર તરીકે મશહુર છે. એ બાબત આસ્તે આસ્તે બની ઇસરાઈલમાં મશહુર થઇ ગઇ

તે ખુદ ખ્રીસ્તી તવારીખ નવેસોની કીતાબોથી સાબીત છે ઉપરાંત હઝરત રસુલુલ્લાહ (અ) ની અનેક હદીસોથી સાબીત છે કે એઓને લાંબી લાંબી મુસાફરી કરવી પડી હતી અને એઓ ૧૨૦ વરસની ઉંમરે વફાત પામ્યા હતા. (જુઓ હદીસોની મશહુર કીતાબ કનઝલ આમાલ) હઝરત મીરઝા સાહેબે એ રવેસે ખ્રીસ્તીઓ ઉપર અનેક સાબેતીઓ સાથે હુજત પુરી કરી આપી. એઓએ જણાવ્યું કે અગર તમારો એ અકીદો કબુલ રાખ્યે કે ઇસા (અ) સલેમ પર માર્યા ગયા તો ખુદ તમારી કીતાબમાં જણાવ્યું છે જે ખોટો પેગમ્બર હોય તે ફાંસીને માથડે માર્યો જાય અને તે લાનતી મોતે મરે અને તેની ફહની પુલંદી ન થાય અને તમારા હરીફ યાહુદીઓનો તો એજ અકીદો છે જેને મળતા થઈ તમારે મોહડે તમારા પેગમ્બરની બેઈજતી કરો છો એ મુજબ ખ્રીસ્તીઓને લાજવાબ કરી નાખ્યો. હવે જો તેઓ એ બાબત કબુલે છે તો સેંકડો વરસોનો કફરાનો મઝહબ રદ થાય છે અને કોમમાં ભારે નામોશી થાય છે ત્યારે જવાબ આપ્યો જે સલેમ પર માર્યા ગયા તો શું થયું પણ પાછા જીવતા થઈ આસમાન પર ચાલ્યા ગયા તેનો હઝરત મીરઝા સાહેબે જવાબ આપ્યો જે એક મીનીટ ખાતર બી તમે કબુલશો કે તેઓ સલેમ પર માર્યા ગયા તો તેઓ ખોટા પેગમ્બર સાબીત થશે અને તમારીજ કીતાબ મુજબ તેઓ લાનતી મોતે મરેલા હશે. એવી એવી અનેક હદીસોથી ખ્રીસ્તીઓના ખોટા અકીદા રદ કર્યા જેથી ખ્રીસ્તીઓના પંજાબ ખાતેના લારસ ખીશપ Reverend Cr. Lefroyએ સરકયુલર બાહર પાડ્યું જે કોઈ બી ખ્રીસ્તી મીશીનરીએ મીરઝા સાહેબને માનનારા આહમદીઓ સાથે ઇસાઈ મઝહબ બાબે વાદવીવાદ કરવો નહીં. કેમકે જેથી તેઓના ખોટા અકીદાનું ખોટાઈ પુલ્લું થઈ જતું હતું. પણ ખ્રીસ્તી મીશીનરીઓને મોટો સધ્યારો એ છે જે હઝરત મીરઝા સાહેબને ઇસલામનો મોટો જાગ માનતો નથી તેથીજ તેઓને તેઓના મઝહબ બાબે નર્ચીતાઈ છે અને તેથીજ

તેઓ ફક્ત આહમદીઓ સાથે વાદવીવાદ નથી કરતા પણ બીજા ઇસલામીઓને પોતાના સપાટામાં લેવાની કોશિશો હજી સુધી બંધ રાખી છે. પણ શું કોઈ બી ઇસલામીને એ લાયક છે કે જ્યારે એ સાબીત થઈ ગયું કે ઇસા (અ) ની હયાત માનવામાં ખ્રીસ્તી મઝહબની હયાત છે અને ઇસલામની વફાત છે જ્યારે ઇસા (અ) ની વફાત માનવામાં ખ્રીસ્તી મઝહબની વફાત છે અને ઇસલામની હયાત છે છતાં શું ઇસલામીઓ હજી સુધી પોતાના ખોટા અકીદા પર ચીટકી બેસશે જે ઇસા (અ) હયાત છે તેઓ આસમાનપર આરામ કરે છે અને તેઓજ આસમાનથી પાછા ઉતરી આવશે જ્યારે કોરાને શરફની અનેક આયતોથી સાબીત છે જે ઇસા (અ) વફાત પામ્યા છે, હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) શાક્ષી આપે છે જે મેં તેની ફહને બીજા પેગમ્બરોની અરવાહ સાથે શબે મેઅરાજના દીને જોઈ એટલુંજ નહી પણ આગલા ઇસા (અ) હરગીઝ બીજીવાર આવનાર નથી તે સુરે માએદાની ૧૧૦ મી આયતથી સાબીત છે જે આપણે વીગતવાર વાંચી આવ્યા છેએ એટલું જ નથી પણ જેવી રીતે બની ઇસરાયલી શરીઅતમાં જુદા જુદા અકીદાઓને લીધે તેઓમાં અનેક ફીરકા થઈ ગયા અને તેનું ખરા ખોટાનું ફેસલો કરવા તે શરીઅતના આખરી ઝમાનામાં હકમ અદલ તરીકે ઇસરાયલી ઇસા ઇબને મરયમ ઝાહેર થયા તેવીજ રીતે ઇસલામી શરીઅતમાં જુદા જુદા અકીદાઓને લીધે અનેક ફીરકા થઈ ગયા તેનો ફેસલો કરવા આખરી ઝમાનામાં હકમ અદલ તરીકે ઇસલામી ઇસા ઇબને મરયમ ઝાહેર થયા એટલુંજ નહી પણ બની ઇસરાયલીના ઇસા ઇબને મરયમનો શરીરનો આકાર જુદો છે અને ઇસલામના ઇસા ઇબને મરયમનો શરીરનો આકાર જુદો છે એટલી હદ સુધી ખુદલું બતાવી આપ્યા છતાં જે કોઈ પોતાનાજ આગલા અકીદાઓ ઉપર ચીટકી બેસે તે યાહુદીઓ મુજબ મગજુબે અલ-યહીમ થશે એટલે ખુદાનો ગઝબ પામનારી કેમ માંહેલો ઠડસે.

કહાય કેઈ એ સવાલ કરે જે સેંકડો વરસોથી જે લોકો ઇસા ઇબને મરયમની હયાત માનતા આવ્યા તથા એઓજ પાછા આવનાર છે એવો અકીદો રાખતા હતા તે શું સરવે તક-સીરવાર છે ? તો તેનો જવાબ એ છે જે તેઓ તકસીરવાર નથી કારણ કે એ ભુલ અરેલો અકાદો જો કે વંસપરમપરાથી કિતરતો આવ્યો પણ એનું ગંભીર પરીણામ તેરમી સદીથી શરૂ થયું જેથી ખુદાતઆલાએ ઐદમી સદીના અમાનાના ઇમામને ઇસલામનો ઇસા ઇબને મરયમ ઠેકાવી એની મારફતે ખરો ખુલાસો આશકાર કરાવ્યો જેની સચાઈ કોરાને શરીફની અનેક આયતો-થી તથા સદી હદીસોથી સુની શીઆની તફસીરોથી ખ્રીસ્તી ક્રી-તાઓથી સાબીત થઈ ગઈ છે તેથી હવે કેઈને બી આગલાજ ખોટા અકીદા પર ચીટકી બેસવાનું કશું કારણ નથી છતાં જે કેઈ પોતાનાજ આગલા ખોટા અકીદા પર હઠ ધરમીથી ચીટકી બે-સશે અને ઇસલામના ઇસા ઇબને મરયમનો ઇનકાર કરશે તે મગજુબે અલયહીમ ઠડસે જેવી રીતે ચાહુદીઓ બની ઇસરાઇલ-ના ઇસા ઇબને મરયમનો ઇનકાર કરી મગજુબે અલયહીમ થઈ ગયા.

ઇસલામમાં પેવસ થતી બદલીઓ દુર કરી ખરો ઇસલામી ફીરકો સ્થાપવા દર સદીની શરૂઆતમાં ખુદા તરફનો ઇમામે અમાન ઝાહેર થવાનો વાયદો કોરાને શરીફથી હદીસ શરીફથી તથા ઇસલામી વીદવાનોની ક્રીતાઓથી સાબીત છે અને તે મુજબ આ સદીની શરૂઆતમાં ખુદા તરફના ઇમામે ઝાહેર થઈ જે કામ બબબુ' તે ઉપરથી ઇસલામની મઝકુર સત્યતાની હવે આપણી પુરેપુરી બતી ખાત્રી થઈ ગઈ છે.

આ અમાનામાં ઇસલામની મુખ્ય ખરાબી ઇસા (અ) ની હયાતના અકીદાએ થતી હતી જેથી આ સદીમાં ઝાહેર થનાર ખુદાના તરફના ઇમામ વીસે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ એ પેશ-ગોઈ કરી હતી જે ઇસા ઇબને મરયમ તમારામાં તમારામાંથી

(ઇસલામીઓમાંથી)નાઝીદ થશે અને તે સલ્લેખને તોડશે. એટલે ઇસા (અ) સલ્લેખ પર આરવા ગયા યા નહીં તે બાબેના અકીદાના લીધે થાહુદી ખોસ્તી ઇસલામી એ ત્રણ ભારે કેમોની ખરાબા થતી હતી તે બાબેનો ખોટારો તોડશે એજ કારણસર ઇસલામીઓમાંથી ખુદા તરફના ઇમામ તરીકે આ સદીની શરૂઆતમાં ઝહેર થનારતુ નામ ઇસા ઇબને મરયમ રાખવામાં આવ્યું છે. તે મુજબ હઝરત મીરઝા સાહેબ આ સદીની શરૂઆતમાં ખુદા તરફના ઇમામ તરીકે ઝહેર થઈ મુકરર કરેલું કામ બળવી આવ્યું. હવે બીજો કોઈ ઇસા ઇબને મરયમ આસમાનથી ઉતરી આવનાર નથી કેમકે ઇસા ઇબને મરયમ શરૂ જે કામ મુકરર હતું તે ઇસલામી ઇસા ઇબને મરયમે બળવી આવ્યું. હવે કોઈ બીજા ઇસા ઇબને મરયમની ન આવવાની ઝરતજ રહી કારણ કે તે આવીને જે કામ બળવવું હતું તે પુરૂ થઈ ચુકું. ત્યારે હવે બીજો કોઈ ઇસા એકબારગી આવે તો કરે બી શું? વલી હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) પોતાની એમાં ઇઝત સમજે છે અને ફરમાવે છે જે મારી ઉમતના આલીમે બની ઇસરાઇલના નબીઓ જેવા છે તે મુજબ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ)ની ઉમતના એક મહાન આલીમે બની ઇસરાઇલના નબી જેવું કામ બળવી આવ્યું પણ અફસોસ છે તે ઇસલામીઓપર કે જેઓ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ)ની એ ઇઝત ન કબુલતાં આગલાજ બની ઇસરાઇલના વફાત પામેલા નબીને એ કામ બળવવા માટે આસમાન ઉપરથી ઉતારવા માંગે છે. ઇસલામી બાઈઓ આ કેવી ખુલ્લી બાબત છે તે પર ગેદર કરે અને હક કબુલો. તમારા કહેવાતા આલીમોના ખોટા અકીદાપર તમારી નબતનો આધાર ન રાખો. હઝરત મીરઝા સાહેબ હક પર છે તે વીસે આલીમોની પુરેપુરી ખાત્રી થઈ ગઈ છે કેમકે સાધારણ સમજ ધરાવનારો બી કામસ આસમાનીથી સમજી શકે છે જે કેરાને શરીફની અજેક આયતોથી ઇસા (અ) ની વફાત સાબીત છે. અને એ આલીમોની એતાની લખેલી લફ્ફીરોમાં

ટાંકેલી હદીસોથી સાબીત કર્યું છે જે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ)
એ શબ્દે મેઅરાજમાં ઇસા (અ) ની રૂહને બીજા વફાત પામેલા
પેગમ્બરોની અરવાહ સાથે જોઈ છે અને આગલા ઇસા (અ)
હરબીજ પાછા આવનાર નથી તે બી તેઓનીજ તફ્સીરોથી સા-
બીત છે છતાં કોમને ધોકો આપવો જે ઇસા (અ) વફાત પા-
મ્યા નથી પણ આસમાન પર હયાત બેઠા છે અને તેઓજ આ-
સમાન પરથી પાછા ઉતરી આવનાર છે એ ગોયા છતી આંખે
આંધલો બનવું યા બનાવવા સરખું છે. પણ ખરી હકીકત એ
છે જે આટલા વરસોથી તેઓ એજ ખોટા અકીદા પર ચીટકી
બેઠા હતા અને હઝરત મીરઝા સાહેબને ખોટા સમજી તેઓ
પર જુઠા ગુમરાહ કાફર વગેરેનો ફતવો આપ્યો અને તેઓ વી-
રૂધ ખોટા મોટા પણ ખોટા ખોટા રદ લખ્યા હવે મીરઝા સા-
હેબ હક પર છે તે તેઓ કયે મોહોડે કળુલે ? એમ કરવાથી
પોતાની કોમમાં પોતાની નામોશી થશે તે ખ્યાલથી તેઓ હક
ઝાહેર કરતાં શરમાય છે પણ ઇનસાન જીલને પાત્ર છે. એ અ-
કીદો વંશપરમપરાથી ઉતરી આવ્યો છે તેથી દરેક ઇનસાનને
એ વીસે ઠોકર લાગે તેમાં નવાઈ નથી. પણ બ્યારે હક વાતની
સચાઈ સુરજ માફક આશકાર થઈ ગઈ તો તે ક્યાં સુધી છુપી
રાખી શકશે ? અજ્ઞાન તથા હઠ ધરમી લોકોજ તેઓને ચી-
ટકી રહેશે પણ સમજદાર ઇસલામીઓ જેઓને પોતાની તથા
પોતાના આલ અવલાદની આખેરતનો ખોફ છે તેઓ દુન્યાદારી
સંબંધની દરકાર કર્યા વગર ઇસલામની એ મહાન સત્યતા કળુ-
લી ખરા ઇસલામી પ્રીરકામાં શામીલ થઈ ગયા, થાય છે અને
થતા રહેશે.

અગર કોઈ એ કહે જે અમારી ખાત્રી થઈ કે બની ઇસ-
રાઈલના ઇસા ઇબને મરયમ વફાત પામ્યા છે અને તેઓ બીજી
વાર આવનાર નથી અને હઝરત મીરઝા સાહેબ ઇસલામના ઇસા
ઇબને મરયમ તરીકે ઝાહેર થઈ સલોબનો અકીદો તોડ્યો પણ

એઓની જમાતમાં શામીલ થવાની શી ઝડરત ? તો તેનો જ-
વાબ એ છે જે કોરાને શરીર મુજબ તથા હઠીસ શરીર મુજબ
ઇસલામમાં એકજ ફીરકો ખરો છે બાકી સરવે ખોટા અને
ખરો ફીરકો તેજ જે ખુદાના વાયદા મુજબ તેના ઝાંહેર થતા
ઇમામ મારફતે સ્થાપવામાં આવે. તેથી દરેક પર ફરજ છે કે
પોતાનો ખોટો ફીરકો છોડી ખરા ફીરકામાં શામીલ થવું. શુ
આખેરતનુ ડર રાખનાર કેઈ બી શખસ આટલી ખાત્રી થયા છતાં
હજી બી ખોટા ફીરકામાં રહેવું પસંદ કરશે ? હરગીઝ નહીં. તેથીજ
ખુદાતઆલાએ કોરાને શરીરમાં ફરમાવ્યું છે જે “ એ ઇ-
માનદારો, ખુદાનોજ ખોફ રાખો અને સાચાઓની જ-
માઅતમાં શામેલ થાઓ ” (કુરાન પ્રકરણ ૯ આયત ૧૨૦)
શુ ખુદાનો આવો ખુલ્લો ફરમાન છતાં હજી બી તે લોકોનોજ ખોફ
કરશે જેઓ સત્યતાને ઇનકાર કરતા રહે છે ! બીજું જુઓ કે જેવી
રીતે ખુદાતઆલાએ બની ઇસરાઇલના ઇસા ઇબને મરયમને ફર-
માવ્યું કે હું “ જેઓ તને તાબે થશે તેઓને જેઓ
તારો ઇનકાર કરશે તેઓ પર કયામત સુધી (ગાલીબ)
રાખીશ (કુરાન પ્રકરણ ૩૫૪)

તેવીજ રીતે ખુદાતઆલાએ ઇસલામના ઇસા ઇબને મરય-
મને ફરમાવ્યું કે હું “ જેઓ તને તાબે થશે તેઓને જેઓ
તારો ઇનકાર કરશે તેઓપર કયામત સુધી (ગાલીબ)
રાખીશ. ” તે મુજબ હઝરત મીરઝા સાહેબને માનનારો આ-
હમદી ફીરકો ઇસલામના બાકી સરવે ફીરકાપર કયામત સુધી
ગાલીબ રહેશે. તેનુ સખબ દેખીતુંજ છે જે આહમદીઓ વીરૂધ્ધ
બાકીના ૭૨ ઇસલામી ફીરકા પોતાના વૃંદાઓથી ઉતરી આ-
વેલી ઉલટા સુલટા રીવાયતોના ખોટા અઠીદાઓ ઉપર ચીટકી બેઠા
છે જ્યારે આહમદી ફીરકો ખુદાતઆલાના કોરાને શરીરના ફર-
માનોને દરેક બાબતમાં સાચી પેહલે સર્વોપરી રાખે છે જેથી
તેઓ વીરોધીઓના પોતાનાજ કરેલા તરવુમાથી તથા તફસીરો-

થી તેઓને ખોટા પાડે છે જેના સંખ્યાબંધ દાખલાઓમાં એક દાખલો ઇસા (અ) ની વફાત બાબેનો છે જે કેવી રીતે આહમ-દીઓ કોરાને શરીફની અનેક આયતોથી ઇસા (અ)ની વફાત સાબીત કરે છે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ તેની રૂહને બીજા વફાત પામેલા પેગમ્બરોની અરવાહ સાથે જોઈ તેની શાક્ષીની શહાદત (તેઓનીજ કીતાબોથી) પુરી પાડે છે વળી બની ઇ-સરાઈલના ઇસા ઇમને મરયમ જુદા છે અને ઇસલામના ઇસા ઇમને મરયમ જુદા છે તે કોરાને શરીફથી હદીસ શરીફથી સાબીત કરે છે છતાં એઓના વોરોધીઓ એજ અકીદાપર ચી-ટકી બેઠા છે જે ઇસા (અ) વફાત પામ્યા નથી બે હઝરત વરસ થયા બાકી શરીર સાથે આસમાન પર હયાત બેઠા છે અને તે-ઓજ પાછા આસમાન ઉપરથી ઉતરી આવનાર છે, શું જેઓ ખુદાતઆલાના કલામો તથા રસુલુલ્લાહ (સ)ની શાક્ષીની શાહ-તની ખુદી સામેતી બણ્યા છતાં તેની વીરૂધ અકીદો રાખે તેઓ કદીબી ખરા ઇસલામી કહેવાડવાના લાયક હોઈ શકે ? હરગીઝ નહીં. તેથીજ ખુદાતઆલાએ ઇસલામના ઇસા ઇમને મરયમને માનનારા આહમદી ફીરકાને તેઓના વોરોધીઓ ઉપર કયામત સુધી ગાલીબ રાખવાનો વાયદો ફરમાવ્યો છે.

બીજું ઇસલામી આલીમો એ અકીદો ઝાહેર કરે છે જે મસીહ અને મહેદી ઝાહેર થયા પછી દુન્યામાં ફક્ત એક ઇસ-લામ સીવાય બાકીના સરવે મઝહબો નાખુદ થઈ જવા જોઈએ જ્યારે હજી સુધી બીજા મઝહબો નાખુદ થયા નથી તેથી મીર-ઝાં સાહેબનો દાવો ખોટો છે. એ બી તેઓનો કેવો ખોટો અકીદો છે તે ઉપલીજ આયતથી- સાફ ઝાહેર થઈ જાય છે. ઉપલી આયતમાં ખુદાતઆલા સાફ ફરમાવે છે જે ઇસા (અ) ના માનનારાઓને એટલે ઇસાઈઓને તે કયામત સુધી તેઓના ઇનકાર કરનારાઓ એટલે યાહુદીઓ ઉપર ગાલીબ કરશે. અને તે મુજબ ઇસાઈઓ યાહુદીઓ ઉપર ગાલીબ રહ્યા અને કયામત સુધી ગાલીબ રહેશે- ત્યારે સાબીત થયું કે

ક્યામત સુધી એ બેઠે મોટા મઝહબોમાં મતભેદ ચાલુજ રહેશે અને ક્યામત સુધી તેઓ નાબુદ થનાર નથીજ. ઇસલામી ભા-
ઈઓ જરા તો ગોર કરો કે હાલના ઝમાનાના આ કહેવાતા
આલીમોમાં ખુદાતઆલાના કલામોની વીરૂધના કેવા કેવા ખોટા
અકીદાઓ ભરેલા છે તેથીજ તેઓ ખુદાતઆલાના કલામની
તલવારથી આહમદીઓ મારફતે કપાઈને કેવા કટકા થઈ જાય છે.

એજ તો હઝરત મીરઝા સાહેબનો જેહાદ છે. ઇસલામને
પોતાની સચાઈ આશકાર કરવા તલવારથી કતલ ચલાવવાની કદી
ઝફર પડીજ નથી. જ્યારે ઇસલામીઓનો જેહાદ વીસે એવો
ત્રાસદાયક અકીદો છે જે ખુદાની પનાહ ! તેઓનો એ અકીદો
છે જે એક મેહદી ઝહેર થશે જે ગેરઇસલામીઓની સઘલી
કોમોને ઇસલામ કબુલવાની ફરજ પાડશે. અને જેઓ ઇનકાર
કરશે તેઓ સરવેની ગરદનો તલવારથી ઉડાડી નાંખશે. એટલુંજ
નહી પણ તે ખુની મેહદી ઇસલામના ૭૩ શીરકામાંથી જે પોતાના
એક શીરકામાંથી ઝહેર થશે તે શીરકાને છોડી બાકી આખી
ઇસલામી આલમને કતલ કરી નાખશે. એ કેવી ત્રાસદાયક અને
કોરાને શરીફથી સહંતર વીરૂધની તઅલીમ આ ઝમાનાના કહેવાતા
આલીમો પોતાની કોમને આપે છે જ્યારે ખુદાતઆલા કોરાને
શરીફમાં ખુદલું ફરમાવે છે જે લા ઈકિરાહ ફીદીન એટલે
મઝહબમાં કંઈ જખર છેજ નહી. કેમકે ખુદાતઆલાએ દરેક
કોમમાં પોતાનો પેગમ્બર તેઓની પોતાની ભાષામાં ઝહેર કરી
ઇન્સાન ઉપરની પોતાની ફરજ ચેતવી આપી છે કે ખુદાતઆલાએ
તેને પોતાની ઈબ્નાદત શારૂ પેદા કર્યો છે અને તેની આત
સીક્ષાત તથા ઇબ્નાદતમાં કોઈને બી શરીક કરવાની સખત મનાઈ
કરી છે. નહીકા તે આખેરતમાં સખત દુઃખદાયક અઝાબને પાત્ર
થશે. છતાં દરેક કોમ પોતાના પેગમ્બરની એ અસલ તઅલીમને
ભુલી જઈ તરેહબાર મુશરીકાના રસમોના શીરકાઓમાં ગીરફતાર
થઈ ગઈ. તેથી ખુદાતઆલાએ તે સરવે શીરકાઓ રદ કરી આખી

દુન્યાની તમામ કૌમો માટે ઇસલામ મઝહબ સ્થાપ્યો. પણ રફતે રફતે ઇસલામીઓ બી અસલ ઇસલામી તઅલીમ બુલી જઈ મુશરીકાના રસમોના ફીરકાઓમાં ગીરફતાર થઈ ગયા. જેથી જેવી રીતે એક ગેરઇસલામીને પોતાનો ખોટો મઝહબ છાંડી ખરો ઇસલામ મઝહબ એખત્યાર કરવાની અઝમાઇશમાંથી પસાર થવું છે તેવીજ રીતે એક ઇસલામીને પોતાનો ખોટો ફીરકો છોડી ખરો ઇસલામી ફીરકો એખત્યાર કરવાની અઝમાઇશમાં પસાર થવું છે. જે શખસ આ દુન્યામાં ખુદાતઆલાના આ કાયદાને તાબે થવા પોતાને ખમવી પડતી મુશકેલીઓ બરદાશત કરશે તેને આખેરતની મીનોઈ જહાનમાં સરસમાં સરસ દરબજા મલશે પણ જે શખસ આ દુન્યામાં ખુદાના આ કાયદાને તાબે થવાની બદલે પોતાનાજ ખોટા મઝહબ યા ખોટા ફીરકામાં પોતાની ઝીંદગી ખતમ કરશે તો તેને આખેરતમાં દુખદાયક અઝાબનું લોગ થવું પડશે. દરેક શખસને આ દુન્યામાં આ અઝમાઇશમાંથી પસાર થવું છે તેથીજ ખુદાતઆલાએ આ દુન્યામાં મઝહબ બાબે જબરદસ્તી કરવાની સખત મનાઈ ફરમાવી છે. આગલા ઝમાનામાં હઝરત મહમદ (સ) ને તથા તેઓને માનનારાઓને જેહાદ કરવું પડ્યું હતું તે ઇસલામના ફેલાવા શારૂ નહીં પણ પોતાના બચાવ શારૂ હતું. એઓએ ૧૩ વરસ સુધી મકાના ઝાલીમો તરફનું દુઃખ ખમ્યું આખરે ત્યાંથી નીકળી મદીને ગયા ત્યાં બી તે ઝાલીમો પુઠે લાગ્યા ત્યારેજ ખુદાતઆલાએ તેઓને પોતાના બચાવ શારૂ લડવા ફરમાવ્યું જેમ કે ખુદાતઆલા ફરમાવે છે જે “અને ખુદાની રાહે લડો જેઓ તમારી સાંબે લડવા આવે પણ હઠ બાહેર ન જાયો ખેશક ખુદા હઠ બાહેર જનારાઓને ચાહતો નથી ” (કુરાન પ્રકરણ ૨ આયત ૧૯૬)

જુઓ ખુદાતઆલાએ કેવી શરતો સાથે જેહાદ કરવાનો હુકમ આપ્યો છે પેહલું તો તમારી સાંબે કોઇ લડવા આવે તોજ લડવું બીજું લડવામાં હઠ બાહેર જવું નહીં ત્રીજું એ હઠથી

જે કોઈ બાહર જશે તે ખુદાતઆલાની પસંદગી પામશે નહીં. જુઓ ખુદાતઆલાની કેવી ઉમદા તઅલીમ છે. જ્યારે ઇસલામના વીરોધીઓ ઇસલામને બદનામ કરે છે જે રસુલુલ્લાહ (સ) એ ઇસલામ તલવારથી ફેલાવ્યો છે. જેહાદનો અકીદો કેવો ખોટો છે તે વીસે વધુ ખાત્રી કરવી હોય તો આ ઝમાનાના ઇમામના દાવા તથા તઅલીમના The Claims & Teachings Ahmad નામની કીતાબ વાંચો જેમાં જેહાદના અકીદાનું પોકલપણું કેવી ખુલી રીતે આહેર કરી આપ્યું છે તે સાફ જણાઈ આવશે. જ્યારે અજ્ઞાન મોલવીઓ જેહાદની તરફેણમાં સાંખેા ટેકો આપવામાં પોતાની બાહુદુરી સમજે છે. અને હજી આછું હોય તેમ દુન્યાને આહેર કરે છે જે એક ખુનખાર ઝનુની મેહદી હવે પછી આહેર થનાર છે જે પોતાના એક પ્રીરકાને છોડી આખી દુન્યાની કોમોને કતલ કરી નાખનાર છે અને જ્યારે હઝરત મીરઝા સાહેબ તેઓના એવા ખોટા અકીદાઓ કોરાને શરીફથી રદ કરવા બાહેર પડ્યા તો બસો આલીમો લેગા થઈને તેઓ પર કુફરનો ફતવો ઠોકી આપ્યો. ગરીબ બીચારી ઇસલામી ઉમત કેવા આડે મારગે દોરવનારા આલીમોને પનારે પડી છે. અગર આગલા ઝમાનામાં હાલની જેમ મઝહબી છુટ આપનાર સરકારી કાયદા કાનુન હોતે તો તે વખતે તેઓ પર બી ઝુલમ ન થતે પણ તેવું ન હોવાથી તેઓ પર તલવારના હુમલા થવાથીજ તેઓને પોતાના બચાવ શાફ તલવાર કાઢી પડી બાકી લોકો ઇસલામ કબુલે યા નહીં તેથી ખુદાને જરાએ લાલ યા નુકસાન નથી જે કોઈ ઇસલામ કબુલશે તે પોતાનાજ બન પર એહસાન કરશે જેમકે ખુદા ફરમાવે છે “ તેઓ તારા પર એહસાન દેખાડે કે તેઓએ ઇસલામ કબુલ્યું છે (તો તેઓને) કહે તમો ઇસલામ કબુલ્યાથી મારા પર કશો એહસાન નથી બલકે ખુદા તમારા પર એહસાન કરે છે જે તમને ઇમાનની હીદાયત આપી ” (કુરાન પ્રકરણ ૪૯

આચત ૧૭) નહીં ખુદા ફરમાવે છે “ અને જેઓને (મઝહબી) ફીતાઓ આપવામાં આવી છે તેઓને તથા વગર બાણેલા ઓને પુછ “ શું તમે ઇસલામ કબુલ કરો છો ? ” ત્યારે અગર તેઓ ઇસલામ કબુલ કરે તો તેઓ હીદાયત પામ્યા છે પણ અગર તેઓ ફરી જાય તો તારા પર ફકત ચેતવાણી આપવાનીજ (ફરઝ) છે અને ખુદા તેના બંદાઓને જોનાર છે ” (કુરાન પ્રકરણ ૩૪૧૬)

એવી એવી એક બે નહીં પણ પચાસ આયતોથી મેં મારી Extracts from Holy Quran and Authentic Traditions ના The Islamic Preachings ના પ્રકરણ હેઠળ સાબીત કર્યું છે જે ઇસલામ મઝહબની સ્થાપના જેહાદથી નહીં પણ તેની વીરૂધ્ધ ઘણીજ નરમ અને સુલેહ ભરેલી રીતીથી થઈ છે. એ મુજબ જ્યારે આગલા બહેલ્યતના ઝમાનામાં ઇસલામ ફેલાવવા જેહાદ કરવો ન પડ્યો ત્યારે શું હાલના બોહળો ફેલાવો પામેલા ઈલમના ઝમાનામાં જેહાદ કરવાની ઝરૂર છે ? શું ઇસલામ પાસે પોતાની સચાઈ સાબેત કરવાની તથા હીલપર અસર કરે એવી અનેક દલીલો નથી જે લોકોને મુસલમાન બનાવવા તેઓના બદન પર તલવારના હુમલા કરવાની ઝરૂર પડે ? અફસોસ ઓ આલીમે શું તમે અજ્ઞાન છો યા ખુદાથી બેખોફ છો કે તેના કલામોની સદંતર વીરૂધ્ધ તઅલીમ આ ઝમાનાની નીરદોષ કોમને આપો છો કે જેથી તેઓની તથા તેઓના કુટુંબોની તથા તેઓની આલ અવલાદની ખરાબી કરી આખેરતના અઝાબનો ભોગ બનાવો છો ? જ્યારે તે બહેલ્યતના ઝમાનામાં કશા સરકારી કાયદા કાનુન ન હતા છતાં ઇસલામ ફેલાવા શાફ જેહાદ ન કરવો પડ્યો ત્યારે હમણા કેવી આદીલ અને અપક્ષપાત ઓટીશ સરકારની હકુમત હેઠલ આપણે આરામ ભોગવ્યે છીએ કે જે સરકાર પોતાની દરેક પચરંગી પ્રજાને પોતાના મઝહબી કામો છુટથી કરવા રજા આપે છે એટલુંજ નહીં પણ તેવે વખતે

તેઓનો દરેક રીતનો રક્ષણ કરી આપવાનો ખંદોબસ્ત કરે છે કે જેથી કોઈ એર કોમ તેઓ ઉપર હુમલો ન કરે. એટલું જ નહીં પણ તે કોઈની કોમને એક બીજાના મજહૂબો ઉપર પોતાના અકીદા મુજબમાં ટીકા કરવાના હુકમ અટકાવ નાખતી નથી. જુઓ જેવી રીતે ખ્રીસ્તીઓ ઇસલામ વીરૂધ્ધ કીતાબો પ્રગટ કરી તથા વાંચેએ કરો હુમલા કરે છે તેવી જ રીતે ઇસલામીઓ બી ખ્રીસ્તીઓ વીરૂધ્ધ કે જેઓ રાજ કરતી કોમ હોવા છતાં અને આપણે તેઓને તાબે થયેલી પ્રજા હોવા છતાં સખત ટીકા કર્યે છીએ છતાં એ બલી અને અપક્ષપાત સ્વકાર કોઈની પક્ષ તરફ પક્ષપાતી નગર રાખતી નથી. એ શું ખુદાતઆલાનો જેવો તેવો અહેસાન છે કે તેણે આવી આદીલ સરકાર હેઠળ આપણને મુક્યા છે છતાં યું આપણે તેના બદલામાં તેઓની કોમ સામે યા તેઓની પ્રજા સામે જેહાદ કર્યે ? બ્યારે ખુદાતઆલાનો ખુદો ફરમાન છે કે મજહૂબમાં કોઈ અબરહસ્તી બેઠએ જ નહીં. અસલ વાત એ છે કે જેહાદ કંઈ તલવારથી જ નથી થતી. પણ તે હાથથી ઝખાનથી અને દીલથી પણ થાય છે. આ ઝખાનામાં ઇસલામ વીરૂધ્ધ ખ્રીસ્તી આર્યા જગેરે કોમો તરફથી કલમથી અસંખ્ય કીતાબો મારફતે જેહાદ થાય છે તો આપણને બી તેઓ વીરૂધ્ધ એવા જ હુથ્યારથી (કલમથી) જેહાદ કરવી બેઠએ. આગલા ઝખાનામાં તલવારથી હુમલા થતા હતા ત્યારે ઇસલામને તલવારથી પોતાના બચાવ અરથે જેહાદ કરવો પડતો હતો. હાલ ઝખાનો બદલાયો છે તો જેવો હુમલો આપણા પર થાય તેવો જવાબ આપણને બી આપવો બેઠએ કેમકે ખુદાતઆલાએ સાફ ચેતાવી આપ્યું છે હદ બાહાર ન જવું ત્યારે જેઓ આપણી સાથે કલમથી જેહાદ કરે તેઓની સાથે શું આપણે તલવારથી જેહાદ કરી હદ બાહાર જઈએ ? મેં મારી આ કીતાબની આગલી આવૃત્તિઓમાં જેહાદ વીરૂધ્ધ એવા જ દાખલા દલીલો આપ્યા હતા તો તે શીઆ ઇસના અશરો ખોળના આલીમ હાજી શુલામઅલી સાહેબને પડવઠયા નહીં કેમકે તેઓને તો બખતર પહેરી તલવારનો જેહાદ બેઠએ

છે કે જે અવારનવાર પોતાના રહે નબત ચોપાન્યામાં મોટા મોટા અક્ષરે છાપી પોતાની નીરદોષ કોમમાં કોરાને શરીર વીરૂધના સદંતર પોટા ખ્યાલો ભરાવે છે અને હજી સુધી પોતાના તેજ પોટા અક્ષીદાપર ચીટકી બેસી તેઓના ઇમાનની ખરાબી કરતા રહે છે. જેહાદ વીસેના એઓના વીચારો કેવા છે તે કોઈને બાણવા હોય તો માહ મોહરમ ૧૩૩૧ નો એઓનો માસીક ચોપાન્યો રહે નબત જોશે તો ૬૧ મે પાને બહુ મોટા અક્ષરોએ નીચલો લખાણ નજર આવશે.

હ૦ મહંદી અ૦ તુ ઝોહુર.

દીન ! દીન !! દીન !!!

ચાલો ! ચાલો !! દોડો !! દોડો !!!

જહાદી કરો તલવાર અને ઢાલ લઈ લીયો !

બકતર પેહરી બાલ બચ્ચાંઓને વીઢા કરી લ્યો !!

જહાદ કરવા તૈયાર થાઓ માથું કપાવી

શહાદતનો મરતબો મેલવો.

દાનેશમંદ વાંચનારાઓ જુઓ તો ખરા એ કેવી ત્રાસદાયક તઅલીમ ઇસલામના એ કહેવાતા આલીમ પોતાની કોમને આજ કેટલાક વરસો થયા આપતા આવ્યા છે. એવો અકીદો ઇસલામના પાક મઝહબને અને તેના પાક પેગમ્બરને નામોશી લગાડનારો છે (નઉઝબીહાહ) એ તો આપણા વીરોધીઓ જેઓ ઇસલામના દુશમનો છે તેઓતુ કહેવું છે જે ઇસલામના પેગમ્બરે આગલા ઝમાનામાં તલવારથી ઇસલામ ફેલાવ્યો છે જેને આ ઝમાનાના કહેવાતા આલીમો ગોચા ટેકો આપી જણાવે છે જે આગળ તો ઇસલામ બેશક જેહાદથીજ ફેલાયુ પણ હવે પછી બી એક મહાન જેહાદ કરનાર મહેદી મારફતે ઇસલામ જેહાદથીજ દુન્યામાં ફેલાશે. એ ઇસલામ પર અને તેના પાક પેગમ્બર (સ) પર હડહડતું બોહતાન છે જે માટે એવા આલીમો જેઓ ઇસલામના દુશમનોના જેવો ભાગ બને છે તેઓને ક્યામતના

દીને પુઠાતઆલાને જવાબ કેવો પડશે. વધારે અફસોસ તો એ લોકો માટે ઉપજે છે કે જેઓ ઇસલામ ઉપર એવા ક્લંક લગાડનારા આલીમોને પોતાના ખરા રાહતુમા સમજી તેઓપર ભારોસો રાખી બેઠા છે અને પોતાની આખેરતનો ખરાબો કરે છે. યા ઇલાહી યા રહમાનો રહીમ તું તારા નેક બંદાઓ જેઓ અંબલુપણે એવા ખોટા ફીરકાઓમાં ફસાયલા હોય તેઓને તેમનાંથી બાહેર નીકલવાની નેક તવફીક બક્ષ, આમીન.

તે પછી મઝકુર શીઆ આલીમ હાજી ગુલામઅલી સાહેબ ખરા મહેદીની નીશાનીઓ જણાવે છે જે:—

“ ખરા મહેદી બાહેર થશે ત્યારે હ. ઇસા અ. પાણુ આસમાનથી નીચે ઉતરશે, એ બંને સાહેબોની પેહલે દબબલ બાહેર થશે, અને તે પુઠાઈ દાવો કરીને લોકોને ગુમરાહ કરશે, અને જનત તથા જહનમ બતાવશે, તે વખતે એ બંને પુઝરગવારો તે નાપાકને કતલ કરી નાખશે ” જુઓ જેવી રીતે આગલા ઝમાનામાં યાહુદીઓ કહેતા હતા જે ખરા ઇસા (અ) બાહેર થશે તે પેહેલાં ઇલીઆસ (અ) આસમાનથી નીચે ઉતરી આવશે અને હજી સુધી તેઓ વાટ જોયાજ કરે છે ! તેવી જ રીતે ઇસલામીઓમાં જે તેઓ જેવા ઝીદી હોય તે ભલે ઇસા (અ) ની આસમાનથી ઉતરવાની વાટ જોતાજ બેસે ! અને જેહાદનો બી અકીદો કેવો ખોટો છે તે સરવે કોરાને શરીફથી સાબીત કરી આપ્યું છે. અસલ વાત તો એ છે જેવી રીતે બની ઇસરાઈલના ઇસા ઇબને મરયમને તલવારનો જેહાદ ન કરવો પડ્યો તેવીજ રીતે ઇસલામના ઇસા ઇબને મરયમને બી તલવારનો જેહાદ ન કરવો પડશે તે વીશે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની સહી પુખારી પાને ૪૬૦ માં ખુલી હદીસ છે કે તે જંગ કાહડી નાખશે. હવે એવા ખુદા ફરમાનની નાફરમાની કરી જે બખતર પેહરી તલવારનો જેહાદ કરવાની તઅલીમ આપશે અને જે

જેવી ખોટી તઅલીમ આપનારની પેરવી કરશે તે ખુદાતઆલાને કયામતના દીને જવાબ આપવા તૈયાર થઈ રહે. એ મુજબ હાલના ઝમાનાના કેહવાતા આલીમા એક તરફ આવી ખોટી તઅલીમ આપે છે ત્યારે બીજી તરફ તેનાથી ઉધો એ તઅલીમ આપે છે કે તે મેહદાને જે માનશે તેને તે એટલો ખજાનો આપશે કે લોકો તે ઉપાડતાં ઉપાડતાં થાકી જશે. જરા વિચાર કરો કે જ્યારે તે શખસ તેને માનનારાઓને આવો અપુટ ખજાનો આપતાં રહેશે તો એવો તે કોણ બેવકુફ હશે જે તેને મેહદા તરીકે ન કબુલી અપુટ ખજાનો બી છોડી આપે અને તેની સાથે લીને પોતાનો જાન બી ખોલી બેસે ? એની ખરી મતલબ એ છે કે તે ખજાનો દુન્યાદારી ખજાનો નથી પણ રૂહાની ઇલમનો ખજાનો છે કે જે હાલના ઝમાનાના ઈસલામીઓ ખોલી બેઠા છે અને તેઓને એવાજ રૂહાની ખજાનાની ઝરૂર છે જે આ ઝમાનામાં ઇસલામના મસીહ અને મેહદી હઝરત આહમદ (અ) કોરાને શરીફથી તથા સહી હદીસોથી આખી ઇસલામી આલમ આગળ રબુ કરે છે જેને ગમે તે તે રૂહાની ખજાનો પોતાથી બને તેટલો ઉપાડે તે ઉપાડતાં થાકી જશે પણ તે રૂહાની ખજાનો ન અપુટશે. પણ લોકોને તો દુન્યાદારી ખજાનો જોઈએ છે કે જેવી રીતે ચાહુદીઓને ઇસા (અ) પાસેથી દુન્યાદારી સલતનત જોઈતી હતી. તેઓએ ઘણું સમજાવ્યું કે ખુદાનો પ્રતિનિધી દુન્યાદારી સલતનત નથી લાવતો તે આપે કયાંથી પણ તેઓએ તેને ખોટી તાવીલ કરનારો માની ઇનકાર કર્યો અને મગજુબે અલયહીમ બન્યા. આખાદ તે ચાહુદીઓને પગલે ઇસલામીઓ બી આલીને પોતાને મગજુબે અલયહીમ બનાવે છે જો કે પોતે તે માટે દરરોજ પાંચે વખતની નમાઝમાં એ દુઆ માંગે છે “ઓ ખુદા અમને મગજુબે અલયહીમનો રસ્તો ન દેખાડ ” છતાં તેજ ખોટો રસ્તો એખત્યાર કરે છે. આગલા લોકોએ જે ભુલ કીધી તે આપણે બાણી ચુકા છેએ તે પરથી આપણી ફરજ છે કે તેવીજ ભુલ આપણે ન કરયે છતાં જેઓ આગલાઓ જેવીજ ઝીદ પકડી બેસશે તે પોતાનોજ ખરાબો કરશે. યા ઇલાહી તુ

આ ગફલતમાં પડેલી કોમને જાગૃત કર એઓ પર રહેમ કર અને તારો ખરો હક મજબૂત સમજવાની નેક તવફીક બક્ષ. આમીન.

ઇસલામી અલીમોના જેહાદ વીસેના ખોટા અકીદાથી કાંઈ થોડી ખરાબી થતી નથી. સરહદ તરફ અવારનવાર મેહદીને નામે ખોટા શખસો ઝાઢેર થઈ લુટફાટ કરતાજ રહે છે. જાણે જે મેહદી તરિકે ઝાઢેર થયો તે સરવે પર તલવારનો હુમલો કરવા તથા લુટવાનો હક ધરાવે છે એવી ગોયા ઇસલામી તઅલીમ છે અને તેને મુસલમાનો મદદ કરવા બંધાયલા છે. અને જે કોઈ જેહાદ વીરૂધ્ધ અકીદો રાખે તે ઇસલામનો દુશમન છે માટે તે વાજબુલ કતલ છે. તુરક અને અફઘાનીસ્તાનની ઇસલામી કહેવાતી રીયાસ્તો બી એવા ખોટા અકીદાથી બાકાત નથી.

જેનો એક હાખલો એ છે જે કાબુલમાં શાહઝાદા અબદુલ લતીફ નામે એક બોહલો બગીરોનો માલેક જે આગલા અમીર હખીબુલ્લાખાનની દરબારમાં એક ઘણાજ બાહોશ અને પરહેઝગાર આલીમ તરીકે મશહુર હતા. જેઓના પોતાના ૫૦૦૦૦ સુરીદો હતા ત્યાની દરબારમાં ઉલમાઓમાં તેઓનો એટલો માન હતો કે અમીર હખીબુલ્લાખાનની તાજપોશી બી તેઓના હાથે કરાવી હતી. એઓને હઝરત મીરઝા સાહેબના મસીહ અને મહેદી બાબેના દાવાની ખબર પોહતી જેથી એઓએ હઝરત મીરઝા સાહેબની કેટલીક ક્રીતાબો મંગાવી વાંચી જોઈ અને તેઓના દાવાની સચાઈની ખાત્રી થઈ જવાથી તેઓ તરત કાબુલથી નીકળી કાઠ્યાન આવી પોહતા હઝરત મીરઝા સાહેબની મુલાકાત લીધી. અને કેટલાક દીવસ ત્યાં રહ્યા તે દરમ્યાન એઓને બી હઝરત મીરઝા સાહેબના દાવાની સચાઈ વીસે ખુદાતઆલા તરફથી વહી અને ઇલ્હામ થવા લાગા જેથી એઓએ તેઓના સરવે દાવા કબુલી બધ-અતમાં દાખલ થઈ કાબુલ રવાના થયા. જ્યાં કાબુલના ઉલમા-

એને ખબર પડી ગઇ કે એઓએ એવા મહેલીને કબુલ્યો છે કે જે તલવારની જેહાદનો અકીદો ખોટો ઠેકવે છે તેથી તેઓએ એ બાબે અમીરને ચેતાવ્યું તેઓ બી ઘણા ખફા થયા. કારણ કે એઓ તથા એઓની પીતા બી તલવારના જેહાદ મારફતેજ ઈસલામનો ફેલાવો થશે એવા અકીદા પ્રગટ કરતા રહેતા હતા. તેઓ આજ્ઞાનપણે યા રાજદુવારી મતલબ અર્થે એમ કરતા હતા તે ખુદા બાણે ખેર તેથી અમીરે શાહઝાદા અબદુલ લતીફને સમજાવ્યું કે ગમે તો તમારો અકીદો તમારા મનમાં રાખો પણ ઝાહેરમાં એઓની બધ્ધઅત તોડી નાખો. પણ તેઓએ એવી મુનાફકના તકઈઆ જેવી રીત માનવા સાફ ના પાડી જેથી અમીર સાહેબની સખત ખફગી ઉતરી અને તેઓએ એઓને ગલામાં તથા પગમાં બારે વજનની સાંકલો પેહરાવી કેદમાં રાખવાનો હુકમ કર્યો એટલુંજ નહીં પણ એઓના કુટુંબને બી કેદ કરવા અને એઓની સરવે બગીરો ઝંપત કરવાનો હુકમ ફરમાવ્યો. ચાર માસ સુધી એવી રીતે કેદ રાખવા છતાં બીજી તરફથી મોટી મોટી આશાઓ આપવા છતાં એઓ બધ્ધઅત તોડી નાખવાની ના પાડતાજ રહેવાથી ત્યાંના આલીમોએ ભેગા થઈ વાજબુલ કતલનો ફતવો આપ્યો જેને અમીરે બાહાલ રાખ્યો બલકે એવી રીતે એઓનો બન લેવાનો હુકમ કર્યો કે એઓના નાકમાં છીંદ્ર કરી તેમાં દોરડી પુરાવી મેદાનમાં જેંચી લઈ જઈ ત્યાં એક ખાડો ખોદી તેમાં એઓને અરધો ઉતારવો તથા શરીરના ઉપરના અરધા ભાગ ઉપર પથરા મારી સંગસાર કરવો અને તે મુજબ એ ઘાતકી સજા તા ૧૪ મી જુલાઈ ૧૯૦૩ ના દીને અમલમાં મેલવામાં આવી. પેહલો પથરો ત્યાંના કાઝી તરફથી મારવામાં આવ્યો બીજો પથરો અમીર તરફથી તે પછી બીજાઓ તરફથી એવી કમકમાટ રીતે તેઓને શહીદ કરી નાખવામાં આવ્યા. એ બીના આખા અફઘાનીસ્તાનમાં મશહુર છે ઉપરાંત હિંદુસ્તાનના ઘણા અખબારોમાં એ બીના પ્રગટ થઈ હતી.

આ બાબતની અગાઉ અમીર અબ્દુલ રહેમાનના અમલ-
માં બી એક આહમદી નામે અબ્દુલ રહેમાનને તલવારના જે-
હાદ વિરૂધ્ધે અકીદો રાખવા માટે કતલ કરવામાં આવ્યો હતો.
પણ છેલ્લી ઘાતકી વરતણુકના લીધે અફઘાનીસ્તાનની પ્રજામાં
ભારે ચરચા થઈ રહી કે હઝરત મીરઝા સાહેબની એવી તે કે-
વી અસરકારક તઅલીમ હશે કે જેથી તેઓને માનનારાઓ તે
ઓની બઈઅત તોડી નાખવાની બદલે પોતાના માલ મીલકતની
યા કુટુંબ કબીલાની દરકાર કર્યા વગર ખુશીથી પોતાનો જાન
આપવા તૈયાર થઈ જાય છે જેથી ત્યાંની પ્રજાએ ખાનગી રીતે
હઝરત મીરઝા સાહેબની કીતાબો મંગાવવા માંડી અને જ્યારે
તેઓની ખાત્રી થઈ ગઈ કે હઝરત મીરઝા સાહેબની તઅલીમ
આબાદ ખુદાતઆલા તથા હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ.) ના ફરમાનો
મુજબનીજ છે તો તેઓ બી પોતાનો વતન છોડી કાઢ્યાન
ખાતે તથા ખ્રિસ્તીશ હકુમતના બીજા મુલકોમાં પોતાનો વસ-
વાટ કર્યો.

જુઓ આ ઇસલામના કહેવાતા આલીમોની તઅલીમના પ્ર-
તાપ ! કે જેથી આ મુધરેલા ઝમાનામાં કોઈ શખસ મઝહબ
બાબે પોતાનો સ્વતંત્ર અકીદો રાખે તો તેના પર એક ઇસલામી
કહેવાતી સલતનત તરફથી કેવો જુલમ ગુજારવામાં આવે છે.
જ્યારે ખ્રિસ્તીશ સરકાર એક ગેરઈસલામી સલતનત હોવા છતાં અને
આપણે એક જુતાયલી પ્રજા હોવા છતાં તેઓના મઝહબ વીરૂધ્ધ
ગમે તેવા ટીકા કર્યે છીએ છતાં તેઓની રાજ્યનીતિ કેવી અપક્ષપાત
તથા ઉદાર દીલની છે ! ખુદા એવી આદીલ સરકાર ઉપર પોતાનો
ઘણો ફઝલ નાઝીલ કરે અને દરેક રીતે એની બોલબાલા કરે. જે ઇન-
સાન એવી આદીલ સરકારની કહર ન કરશે અને જેહાદનો શી-
તુરી અકીદો રાખશે કે જે ખુદાતઆલાના તથા તેના મહાન
પેગમ્બર (સ) ના ખુલ્લાં ફરમાનોની વિરૂધ્ધ છે તો તે ખુદાની નજ-
રમાં સખત ગુનેહગાર ઠહશે.

હઝરત મીરઝા સાહેબ ઇસલામના જેમ મસીહ ઇબને મરયમ છે તેમ મહેદી બી છે. મસીહ અને મહેદી એ એકજ ધણી માટે મુકરર થયલાં બે ખીતાબો છે. ઇસા (અ) ને લગતા ખોટા અકીદાઓ તોડવા સારૂ મસીહનો ખેતાબ છે અને ઇસલામીઓના ખોટા અકીદાઓ દુર કરવા મહેદીનો ખેતાબ છે. જ્યારે ઇસલામીઓ બે બુદ્ધા શખસ ધારે છે. એક વિષે તો આસમાન પરથી આવશે એ અકીદો છે બીજા વિષે દરેક ફીરકામાં મતફેર છે. એકલા શીઆ ફીરકામાં બુદ્દી બુદ્દી કીસમના મતભેદ છે જે વિશે શીઆઓના આલીમ હાજી ગુલામઅલી સાહેબ પોતાના રાહે નળત ચોપાન્યા (શબ્દાલ ૧૩૩૦) માં જણાવે છે “ઇસલામીઓમાં હ. મહેદી અ. બહેર થવામાં મતભેદ નથી પણ તેઓ વિશે જે આપસમાં મતભેદ છે તે ત્રણ પ્રકારનો છે (૧) આપના નસબમાં કે કયા ખાનદાનથી થશે (૨) કેની અવલાદમાંથી છે, (૩) તે કોણ અને કયા શખસ છે, જેમકે કેટલાંકનો મત છે કે તેઓ હ. અબ્બાસ ઇબને અબદુલ મુત્તાલીબની અવલાદમાંથી છે. કેટલાકનું માનવું છે કે હ. અલીના ફરજંદ જનાબે મોહમ્મદ હનફી-ય્યહ પોતેજ બહેર થશે અને તેજ મહેદી છે, કેટલાક કહે છે હ. ઇમામે હસન અ. ની અવલાદમાંથી છે, કેટલાંકનો મત ઇમામે હુસેન (અ) ની અવલાદમાંથી છે, કેટલાક હ. ઇમામે જઅફરે સાદેક અ. નેજ હ મહેદી હાવે છે અને કહે છે તેઓ બહેર થશે, અને કહે છે કે આપ વફાત થયા નથી ગયબ થઇ ગયા છે, કેટલાક હ. મુસા કાઝીમ અ. વિશે એ મુજબ કહે છે, તેમજ કેટલાક હ. મોહમ્મદ તકી (અ) ને, કેટલાંક હ. હસને અસકરી અ. ને હ. મહેદી બોલે છે” એ. મુજબ એક શીઆ ફીરકામાં એટલો એખતેલાફ છે ત્યારે સુનત જમાઅતના ૭૨ ફીરકાઓમાં કેટલો એખતેલાફ હશે, તે આસાનીથી સમજી શકાશે. પણ હઝરત રમુલુલ્લાહ (સ) ની સહી હદીસ જે ઇસલામીઓની સત્તાવાર હાવેલી સહાસીતા માંહેલી ઇબને માબામાં છે તે એ છે જે લા મહેદી ઇલ્લા ઇસા ઇબને મરયમ એટલે ઇસા ઇબને

મરચમજ મહેદી છે તેના સીવાય બીજો કોઈ મહેદી નથી. (જુઓ ઇબને માજી જીલદ બીજી પાનુ ૨૫૭) મહેદી એટલે ખુદા તરફથી હીદાયત પામેલો. હવે ખુદાતઆલા જે શખસને ઇસા ઇબને મરચમ બનાવે તેને પોતા તરફથી હીદાયત આપી મહેદી બનાવે તેમાં શું કશુંએ ખોટું છે ? હરગીઝ નહીં. એ ઉપરાંત હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની બીજી એક ખુદી હદીસ છે કે જેથી હઝરત મીરઝા સાહેબના સરવે દાવા વગર તકરારે ખરા સાબીત થાય છે. જુઓ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ફરમાવે છે “ નઝદીક છે કે જે શખસ તમારામાંથી જીવતો રેહશે તે ઇસા ઇબને મરચમથી સુલાકાત કરશે જે ઇમામે (ઝમાન) થશે મહેદી થશે અદલ હકમ થશે. સલેખ તોડશે હુકર કતલ કરશે અને જઝયા મોકુફ કરશે અને જંગ કાઢાડી નાખશે (મસનદે ઇમામ આહમદ હંબલ જીલદ બીજી પાને ૪૧૧) આ સદીના ઇમામે ઝમાન હઝરત મીરઝા સાહેબ સીવાય બીજો કોઈ શખસ નથી જેની વીગતવાર બીના આપણે વાંચી આવ્યા છીએ. અને હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના ફરમાન મુજબ એ બી સાબીત થયું કે જે ઇમામે ઝમાન થશે તેજ ઇસા ઇબને મરચમ થશે અને તેજ મહેદી થશે. આ ઉપરથી એઓના સરવે દાવા વગર તકરારે સાચા ઠડયા. એ ઉપરાંત એઓજ ખરા મહેદી છે તે વિશે વધુ સાબેતીઓ સાંભલો:—

હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ફરમાવે છે જે “ અમારા મહેદીની સાબેતી અને સચાઈ શાઝ બે નીશાનીઓ મુકરર છે કે એના ઝમાનામાં રમઝાન માસમાં (ગ્રહણની રાતોમાં) પેહલી રાતના ચંદ્ર ગ્રહણ થશે અને વચલી તારીખમાં સુર્ય ગ્રહણ થશે કે જેવી નીશાનીઓ બ્યારથી આસમાન અને ઝમીન પેદા કરવામાં આવ્યા છે ત્યારથી કોઈ દાવા દારના વખતમાં ન થયા હશે ” આ હદીસ હઝરત ઇમામે ખાકર (અ) ની રીવાયત છે અને સુન્ની શીઆ બેઈની

હદીસોમાં ૧૨૦૦ વરસથી વંસપરમપરા ઉતરી આવેલી છે અને તેજ મુજબ ખરા મેહુલી હંઝરત મીરજા સાહેબના ઝમાનામાં હીજરી ૧૩૧૧ ના રમઝાન માસમાં અને ઇસ્વી ૧૮૬૪ ના એ-પ્રીલ માસમાં થયું. જુઓ આ કેવી યોતેબર નીશાની એઓની સચાઈ સાબીત કરે છે છતાં જેઓને વાંધાજ કાઢકવા હોય છે તેઓ કહે છે જે આ વખતે ચંદ્ર તથા સુરજ અહણ હમેશાની સુનત કરતા વિરૂધ્ધની તારીખોએ થવું જોઈએ. તે હોડાએ બાણવું જોઈએ કે ખુદાતઆલા કોઈ ચીઝ સુનત વીરૂધ્ધ કદી કરનાજ નથી. જેમકે તે અનેકવાર કોરાને શરીફમાં ફરમાવી ચુકે છે જે “પણ તું કદી ખુદાની સુનતમાં કાંઈ ફેરફાર જોઈશ નહીં અને તું કદી ખુદાની નીયમમાં અદલ બદલ જોઈશ નહીં” વલી એવા વાંધા કરનારા બીજી રીતે ખોટા પડે છે તે એ છે જે તેઓ કહે છે જે ચંદ્ર અહણ ચંદ્રની પેહલી તારીખેજ થવું જોઈએ પણ ચંદ્રની પેહલી તારીખે ચંદ્ર એટલો ખારીક રહે જે અહણ થાયજ નહીં હમેશા ચંદ્ર અહણ થવાની ત્રણ તારીખો મુકરર છે ૧૩-૧૪-૧૫ તે મુજબ પેહલે દીને એટલે તા. ૧૩ મીના થયું. વલી હદીસનો અરબી શબ્દ ચંદ્ર અહણ માટે પેહલી તારીખ હતે તો હિલાલ શબ્દ વપરાતે જે શરૂઆતના ૧ થી ૭ દીવસો માટે વપરાય છે તે પછી કમર વપરાય છે જ્યારે મઝકુર હદીસમાં કમર શબ્દ વપસયો છે તેથી વગર શકે સાબીત થયું કે ચંદ્ર અહણ મુકરર તારીખેજ થયું તેજ મુજબ સુરજ અહણ હમેશા ૨૭-૨૮-૨૯ ના થાય છે તે મુજબ વચલી તારીખે એટલે ૨૮ મીના થયું. ઇસલામી વીરોધીઓને બીજો કશો બાહને નથી મળતો ત્યારે કહે છે કે એ હદીસ ખોટી હશે. પણ જે હદીસ તેની પેશગોઈ મુજબ ખરાબર વખતસર પુરી થઈ જાય અને તેના લાખો શાક્ષીઓ મોઝુદ હોય તેને હરમીઝ કોઈ ખોટી ઠકાવી શકેજ નહીં. જ્યારે ઇસલામીઓ તો શું પણ ચેર ઇસલામી વીરોધી અખખારો તે બી Pioneer તથા Civil and Military Gazette જેવા સત્તાવાર ન્યુસપેપરો વટીક એકસર કરે

છે જે ખરેખર એ એવો અચંખામરક બનાવ છે કે જે એ આગ મજ કદી ઝાઢેર થયો નહતો: એ ઉપરાંત હઝરત મીરઝા સાહેબની સચાઈનો અખરહસ્ત સખુત તો એ છે જે એઓને ખુદાતઆ લાએ જણાવ્યું જે તારી સચાઈની સાથેતી શાફ તારા ઝમાનામાં મઝકુર ચંદ્ર અને સુરજ ગ્રહણની નીશાનીઓ ઝાઢેર કરીશ અને એ બાબે એઓએ પોતાની ખરહાઈને આહમદયા નામની કીતાબ જે એઓએ ૧૮૮૦ માં પ્રગટ કરી હતી તેમાં એ બાબત એઓએ ઝાઢેર બી કરી આપી. ઉપરાંત અરબી ફારસી ઉરદુ ઇશતેહાર મારફતે લાખો લોકોને આગમજથી ખબર આપી દીધી. શું કોઈ ખોટો શખસ ૧૪ વરસ પેહલા એવી ગએબની ખબર ઝાઢેર કરવાની હીમત કરી શકે? અને તે ઝાઢેર કરે તો શું ખુદા તે મુજબ તેના શાફ તેની જણાવેલી નીશાનીઓ બી આબાદ સંપુરણ કરી આપે? જુઓ એ કેવી અખરહસ્ત નીશાની છે કે જે માટે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ ફરમાવ્યું જે જ્યારથી આસમાન ઝમીન પેદા થયા ત્યારથી કોઈ બી દાવાદારના વખતમાં ન બન્યું હશે તે ખરા દાવેદારના વખતમાં બન્યું છતાં કોઈ એ કહે કે એવી નીશાની તો ફલાણા ફલાણા વખતે અને ફલાણા ફલાણા મહેદીના દાવાના ઝમાનામાં ઝાઢેર થઈ હતી તો તે કહેવું ખુદ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ને તથા હદીસના રીવાયત કરનારા હઝરત ઉમર તથા હઝરત બખીર તથા હઝરત ઈમામે બાઠર હુસેન જેઓ સરવે ઉપર ખુદાની રહેમત હોએને ખોટા પાડવા ખરાખર છે. ઉપરાંત ખુદાની નીશાનીઓનો ઇનકાર કરનારાઓ વીસે ખુદાતઆલા કોરાને શરીફમાં ફરમાવે છે “ જેઓ ઇનકાર કરે છે અને અમારી નીશાનીઓને ખોટી ઠંડાવી માન્ય રાખતા નથી તેઓજ દોઝખા શખસો છે ” (કુરાન પ્રકરણ ૫+૧૦)

હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ બીજી નીશાની એ બતાવી જે મહેદીના ઝમાનામાં તાકીન (પલેગ) થશે જે વીસે બી એઓએ મઝકુર કીતાબમાં વરસો આગમજ ઝાઢેર કરી આપ્યું

હતું. શું દુન્યામાં કોઈ બી શખસ એ શક્તી ધરાવી શકે છે કે પોતાના દાવાની સચ્ચાઈ શરૂ વરસો આગમજ એવી પેશગોઈ કરે અને તે મુજબ આસમાન ઉપર સુરજ ચંદ્ર ગ્રહણ થાય અને જમીન પર પલ્લેગ નીકલે સીવાય તે શખસ કે જે ખુદાતઆલા તરફથી મુકરર થયો હોય ?

હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ બીજી એ નીશાની અહેર કરી કે “ મહેદીના ઝમાનામાં આસમાન પર પુછડયો તારો નીકળશે ” જે સરવેને જગજાહેર છે કે આજથી ૩૮ વરસની વાત ઉપર એટલે ૧૮૮૪ માં કેવો મોટો તારો દેખાયો હતો.

ન્યારે બની ઇસિરાઈલના ઇસા ઇબને મરયમ અહેર થયા ત્યારે બી મઝકુર ગ્રહણ, તારા, પલ્લેગની નીશાનીઓ અહેર થઈ હતી અને આબાદ તેજ નીશાનીઓ ઇસલામના ઇસા ઇબને મરયમની સચ્ચાઈ સાબિત કરવા અહેર થઈ છે. ગોરથી સરવે બાબતો પર વીચાર કરનાર માટે એ અજબ મોતેબર પુરાવા છે.

હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ બીજી નીશાની એ બતાવી કે મહેદીના ઝમાનામાં ઉંટ નકામા થઈ પડશે અને તેના બદલામાં બીજી સવારી નીકળશે. હવે અરબસ્તાનના રેતીના તથા પાહાડી મુલકોમાં સેંકડો વરસોથી સરવે માણસોનો તથા માલનો આવક જાવકનો કારોબાર ઉંટો મારફતેજ ચાલે એવો ઉપયોગી જનવર નકામો થઈ પડશે એ સાંભળી દરેકને તાબુબી ઉપજવા વગર રહે નહીં તે બાબત આબાદ હઝરત મીરજા સાહેબના ઝમાનામાં ખરી પડી કેમકે હવે તે તરફના મુલકોમાં રેલવે તથા મોટર ચાલુ થઈ ચુકી છે. જુઓ ૧૩૦૦ વરસ ઉપર જે નીશાની બતાવી હતી તે રહી રહીને ખરા મહેદીના ઝમાનામાં ખરી પડી. શું ઇસલામી લાઈઓ હજી બી તમો એઓને ખોટા ઠેકાવશો ? અગર એઓ ખોટા છે તો ખરો દાવેદાર ક્યાં

છે કે જેના દામના ઝમાનામાંજ ઉપલી સરવે નીશાનીઓ આ-
હરમાં આવવી જોઈતી હતી ?

ઉંટની સવારીની બદલે નવી સવારી નીકળશે તેની વધુ
વીગત એ જણાવી જે તેથી વરસોની સફર મહિનાઓમાં થશે.
મહીનાની સફર અઠવાડયામાં થશે. અઠવાડયાઓની સફર દીવ-
સોમાં થશે. અને તે સવારી રાત દીવસ ચાલશે તે દીવસના બી
થોબશે અને રાતના વખતમાં બી થોબશે. (એટલે રેલવે ટ્રેન જેમ
રાતના અને દીવસના જંકશનો અને સ્ટેશનો ઉપર થોભે છે તે)
એવીજ રીતે અસલના ઝમાનાના પેગમ્બરો જે બાબતની પેશગોઈ
કરતા તેનું રૂપ ખુદાતઆલાના ગેબી શબ્દોમાં કહેતા અને
બ્યારે તે પેશગોઈ ખરી પડવાનો વખત આવતો ત્યારે તે વખ-
તના લોકોને તેનો ખરો અર્થ તે વખતનો ખુદા તરફનો પ્રતી-
નીધી જે તેઓમાં આહર થતો તે તેઓને સમજાવતો. ત્યારે
ખુદાથી કરનાર કોણ છે અને મોહકેની મોટી વાતો કરનારા
કોણ છે તે તેઓની તાબેદારી અને નાફરમાનીથી આહર થઈ
જતું. એ રવેસે ખુદાતઆલાએ અસલથી પોતાના બંદાઓની
અઝમાઈશ લેવાનો એ તરીકો મુકરર કર્યો છે. પણ ઇનકાર
કરનારાઓને માનવા ભારી પડતું તેથી તેઓ ખરી તાવીલ કબુલ
ન કરી પેશગોઈઓના અર્થ પોતાનાજ ધ્યાન મુજબ ખુલ્લી રીતે
ખરા પડે તોજ માન્યે એવો વાંધો ઉભો કરતા રહે છે અગર
ખુદાતઆલાએ એ ગેબી નીશાનીઓ વીસેની બાબત સુરજ જેવી
ખુલ્લી રાખી હતે તો તેમાં અઝમાઈશ શું થઈ ? અને તેવી
ખુલ્લી બાબત હતે તો દુન્યાની કોઈબી કોમે ખુદાના પેગમ્બર-
નો કહી ઇનકાર કર્યો ન હતે પણ ખુદાતઆલા તો ફરમાવે છે
“અમે તારી અગાઉ અસલી કોમોમાં પેગમ્બરો મોકલ્યા
પણ બ્યારે બી તેઓ પાસે કોઈ પેગમ્બર આવતો તો
તેઓ તેની મશકેરી કરી હશી કાહડતા. (કુરાન પ્રકરણ
૧૫ આયત ૧૦)

પુદ્ગલઆલા પોતાના પ્રતીનીધીઓને ઓળખવા માટે લેદ ભરેલી પેશગોઈઓ ઝાઝેર કરે છે અને તેનો વખત આવે તેનો ખરો લેદ દુન્યામાં આશકાર કરે છે જેથી તેના બંદાઓની અ-
ઝમાયશ લેવાય. યાહુદીઓના ઝમાનામાં એ લેદ ભરેલી પેશ-
ગોઈ હતી જે ઇસા (અ) ઝાઝેર થવા પેહલાં આસમાન પરથી
ઇલીઆસ (અ) આવશે પણ જ્યારે ઇસા (અ) ઝાઝેર થયા
ત્યારે તેઓએ એ પેશગોઈની અ તાવીલ સમજાવી જે ઇલીઆસ
(અ) ની ફકાની ખસલતમાં એક બીબાજ શખસ ઝાઝેર થશે અને તે
યહયા (અ) છે. હવે એ પેશગોઈનો એ લેદ પુદાના આગલા પ્ર-
તીનીધીઓ વટીક સમજી શક્યા ન હતા એટલુંજ નહીં પણ પુદ
યહયા (અ) બી જ્યાં સુધી ઇસા (અ) ઝાઝેર થયા નહીં
ત્યાં સુધી સમજી શક્યા નહીં જેથી યાહુદીઓએ ઇસા (અ)
ને ખોટી તાવીલ કરનાર ખોટો દાવેદાર સમજી તેનો ઇનકાર
કર્યો જેની વીગતવાર તફસીલ આપણે વાંચી આવ્યા છીએ.

તેવીજ રીતે ઇસા (અ) બાદ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ)
ઝાઝેર થયા. એઓ વિશે બની ઇસરાઈલની કીતાબોમાં એ પેશ-
ગોઈ હતી જે તમારા ભાઈઓમાંથી એક શખસ નથી તરીકે
ઝાઝેર થશે. જેથી બની ઇસરાઈલો સમજ્યા કે તેઓનીજ કો-
મમાંથી એક નથી ઝાઝેર થશે. એટલુંજ નહીં પણ બની ઇસ-
રાઈલોમાં ઝાઝેર થયલા નબીઓ તથા ખકીફો પુદાના પ્રતી-
નીધી હોવા છતાં એઓ બી એમજ સમજ્યા. કારણ તેઓ બી
આપણા જેવાજ ઇનસાનો હતા જ્યાંસુધી પુદાતઆલા પોતાની
લેદ ભરેલી વહીનો પુલાસો તેઓને સમજાવે નહીં ત્યાંસુધી
તેઓ તેનો ખરો અર્થ સમજી શકે નહીં. નબી બી આખર કરે ને
પુદાનો એક બંદોજ હોય છે જ્યાંસુધી પુદા તેને ગએબ ઝાઝેર
કરે નહીં ત્યાંસુધી તે કાંઈ જાણી શકે નહીં. નબી બી પુદા
જેવી રીતે ગેબી બાળતોનો જાણનાર હોય છે એવો અકીદો
રાખવો એ શીરક છે. હવે પુદાતઆલાએ હઝરત રસુલુલ્લાહ

(સ) ને બની ઇસરાઈલમાંથી ન ઝાઢેર કરતાં બની ઇસમાઈલમાંથી ઝાઢેર કર્યો કારણ કે ખુદાતઆલાએ હઝરત ઇબ્રાહીમ (અ) ને વાયદો આપ્યો હતો જે એઓની અવલાહમાંથી ન-બીઓનો સીલસીલો બરી કરશે. તે મુજબ એઓના એક બેટા હઝરત ઇસાક (અ) માંથી બની ઇસરાઈલનો સીલસીલો બરી કર્યો અને જ્યારે બની ઇસરાઈલો રફતે રફતે ખુદાની નાફરમાનીમાં હદ બાઢેર વધી ગયા અને બની ઇસરાઈલના એક નબી ઇસા (અ) ને ફાંસી ફાંસી મારી નાખવા તૈયાર થયા તેથી ખુદાતઆલાએ ઇસા (અ) બાદ બની ઇસરાઈલનો સીલસીલો ખતમ કરી હઝરત ઇસાક (અ) ના ભાઈ હઝરત ઇસમાઈલ (અ) ની વંસમાંથી બની ઇસમાઈલનો સીલસીલો બરી કર્યો. અગર બની ઇસરાઈલમાંથીજ કોઈ શખસને નબી બનાવવો હતો તો ખુદાતઆલા એ ઝાઢેર કરાવતે કે તમારામાંથી એક શખસને નબી બનાવીશ. પણ પેશગોઈમાં એ ફરમાવેલું છે જે તમારા ભાઈઓમાંથી એક શખસને નબી બનાવીશ. તે મુજબ હઝરત ઇસાક (અ) ના ભાઈ હઝરત ઇસમાઈલ (અ) ના વંસમાંથી તમામ દુન્યા માટેના મહાન પેગમ્બર સાહેબ હઝરત મહમદ મુસતફા જેઓ ઉપર ખુદાની બેશુમાર રહેમત હોજો ઝાઢેર થયા. પેશગોઈઓમાં એવી એવી બારીકીઓ હોય છે પણ બની ઇસરાઈલોએ તે પેશગોઈની એવી તાવીલ માનવા સાફ ઇનકાર કર્યો અને હજી સુધી કરોડો લોકો હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ને ખોટા પેગમ્બર સમજે છે (નઉઝબીલ્લાહ) અગર ખુદાતઆલા બની ઇસરાઈલોને ખુદલું જણાવતે કે હવે પછી બની ઇસરાઈલમાંથી કોઈ નબી ન ઝાઢેર થશે પણ તમામ દુન્યા માટે જે મહાન નબી ઝાઢેર થનાર છે તે બની ઇસમાઈલમાંથી ઝાઢેર થશે તેનું નામ મહમદ (સ) હશે તેના બાપનું નામ અબ-દુલ્લાહ હશે તે મકામાં ફલાને વરસે ઝાઢેર થશે વગેરે તો શું કરોડો લોકો દીવાના છે જે એવી ખુદ્દી પેશગોઈ ખરી પડે છતાં તેનો ઇનકાર કરી ખુદાના નાફરમાન થાય ? પણ જ્યારે

પુદ્ગલઆલાએ શરૂઆતથીજ પોતાના પ્રતીનીધીને ઝોળખવાની અજમાઈશ એવી લેદ બરેલી પેશગોઈ મારફતે લેવાનો રીવાજ બરી રાખ્યો છે તો તે શા માટે પોતાની એ સુનત તોડે ? તેવીજ રીતે હાલના ઝમાનામાં ઈસલામીઓમાં એ પેશગોઈ છે કે તમારામાં તમારામાંથી ઇસા ઇબને મરયમ ઝાહેર થશે. હવે ઝાહેર થનાર શખસનું નામ ઇસા ઇબને મરયમ હોવાથી કરોડો ઈસલામીઓ એ અકાદો રાખી બેઠા છે જે આગલાજ બની ઈસરાઈલના નખા આસમાન પરથી પાછા આવશે. પણ પુદ્ગલઆલાએ સેંકડો વરસો થયા બની ઈસરાઈલનો સીલસીલો ખતમ કરી નાખ્યો છે અને બની ઇસમાઈલનો સીલસીલો બરી કર્યો છે અને તેના મહાન પેગમ્બર (સ) પોતાનો ઉમતને સાફ જણાવે છે જે ઇસા ઇબને મરયમ તમારામાં તમારામાંથી ઝાહેર થશે એટલે ઈસલામીઓમાંથી ઝાહેર થશે પણ એ લેદ ઈસલામમાં ઝાહેર થયલા ઝમાનાના ઇમામો વટીક સમજી શક્યા નહીં બલકે ખુદ હઝરત મીરઝા સાહેબ બી ખુદાના પ્રતિનિધિ થવા છતાં કેટલાક વરસો સુધી એમજ સમજતાં રહ્યા જે આગલાજ બની ઈસરાઈલના ઇસા ઇબને મરયમ આસમાન પરથી આવશે પણ જ્યારે પુદ્ગલઆલાએ એઓને એનો ખરો લેદ કોરાને શરીફથી તથા સહી હદીસોથી સમજાવી આપ્યો ત્યારેજ એઓ ખરો લેદ સમજ્યા અને ત્યારેજ એઓએ એ ખરો લેદ દુન્યામાં આશકાર કર્યો પણ જેવી રીતે આગલી પ્રજાઓ પોતાના વખતની પેશગોઈની ખરી મતલબ ન સમજવાથી ખુદાના પ્રતીનીધીને ખોટા દાવેદાર ઠડાવ્યા તેવીજ રીતે ઈસલામીઓ ઇસલામના ઇસા ઇબને મરયમને લગતી પેશગોઈની ખરી મતલબ ન સમજવાથી એઓને ખોટો દાવેદાર સમજી એઓની મજાક મશકેરી કરે છે અને જુઠા ગુમરાહ કાફર વગેરેના કૃતવા ઠોકે છે (નઉઝખીદ્દાહ). જે ઈસલામીઓ એ સરવે બાબતો પર ગોરથી ધ્યાન કરશે તેઓ ઇનશા અલ્લાહ ખરી હકીકત આસાનીથી સમજી શકશે. જ્યારે ઈસલામમાં દર સદીની શરૂઆતમાં ખુદા

તરફનો ઇમાને ઝમાન આહર થવાનો વાયદો છે જે કોરાને શ-
રીફથી હદીસ શરીફથી તથા ઇસલામી વીદાનોની ક્રીતાઓથી
સાબીત છે અને તે મુજબ આ સદીની શરૂઆતમાં જ બરાબર
વાયદા મુજબ હઝરત મીરજા સાહેબ આહર થયા અને એઓના
હાવાને ૪૦ વરસ થઈ ચુક્યા છતાં બીજો કોઈ હાવેદાર ન નોક-
લ્યો ત્યારે એઓજ ખરા હોવા વીસે શું શક રહ્યો ? ઉપરાંત એઓ
ખરા હોવાથીજ એઓએ ખોટા અકીદાઓનું ખોટાઈ કે જેમાં
કશેજે ઇસલામીઓ ગીરફતાર હતા તે દુન્યામાં આશકાર કરી
આપ્યું ઉપરાંત ઇસલામમાં ખુદી હદીસ છે કે જે ઇમાને ઝમાન
થશે તેજ ઇસા હબને મર્યમ થશે તેજ મેહદી થશે તે સરવે
બાબતોની સચાઈ એઓએ સાબીત કરી આપી. આટલું છતાં
જે કોઈ પોતાની ખોટી રીવાયતોના અકીદા પર ચીટકી બેસશે
તે પોતાને હાથેજ પોતાની તથા પોતાના કુટુંબ કબીલાની આ-
ખેરતને અઝાબમાં ગીરફતાર કરનારો ઠહશે.

બુદા બુદા ફીરકાઓમાં બુદી બુદી રીવાયતો હોય છે તેથી જે
જે બાબતોની ઉલટી સુલટી રીવાયતો હોય તે સરવે એકજ
વખતે ખરી કદી ન પડે તેથીજ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ
ફરમાવ્યું છે જે આવનાર મહેદી હકમ તરીકે આવશે અને
અહલ કરશે એટલે તે ખરી ખોટી રીવાયતોમાંથી જે ખરી હશે
તેજ કબુલ સખશે જ્યારે બાકીની સરવે ખોટી સમજવી. કેમકે
ઇસલામમાં ૭૩ ફીરકા થઈ ગયા છે દરેક પાસે બુદી બુદી રીવાયતો
છે હવે કોઈ બી એક રીવાયત ખરી પડે. એક બાબતની બુદી બુદી
રીવાયતોમાંથી કઈ ખરી અને કઈ ખોટી તેનો ફેસલો કોણ કરી શકે
અને કોણ માને ? તેનો ફેસલો ખુદાના પ્રતીનીધી સીવાય બીજો
કોઈ ન કરી શકે અને તેનોજ ફેસલો સરવેએ માનવો જોઈએ
તેથીજ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ તેને હકમ કહ્યો છે જેવી
રીતે એક જઠજનો ચુકાદો દરેક પક્ષને માન્ય રાખવો પડે છે તેમ.
તે મુજબ આપણે વાંચી આવ્યા છેએ જે ખરા મહેદીએ જે જે

બાબતો સાચી ઠેડાવી છે તે સરવે આબાદ કોરાને શરીફને મળતી છે જ્યારે ઇસલામના સરવે ફીરકા તે આમમજ ખોટા અકીદાઓ રાખતા હતા. તેટલા માટે દરેક બાબતમાં એઓનો ફેસલો માન્ય રાખવો જોઈએ. આપણે બરસોથી એક વાત સાંભળતા આવ્યા તેથી તેજ આપણે સાચી સમજી બેઠા છેએ પણ જ્યારે ખુદાનો પ્રતીનીધી ઝાહેર થયો ત્યારેજ ખબર પડી કે તે સરવે ખોટા અકીદા હતા. તેથી ખુદાનો પ્રતિનિધી જે પેશગોઈનો ભેદ ખોલે તે શરૂઆતમાં આપણને સમજવા અને કબુલવા ભારી લાગે પણ રફતે રફતે તેના પર ગોર કરવાથી તેની સચાઈની આપો આપ ખાત્રી થઈ જાય છે. એજ કારણસર ઇસલામીઓ દબજલ વિસે ખોટા અકીદા રાખી બેઠા છે કે તે એક અસાધારણ કદનો વીચીત્ર રાક્ષસ હશે એક લાંબા ગધેડા પર સવાર થઈ ૪૦ દાહડામાં આખી દુન્યામાં ફરી વલશે, ખુદાઈ દાવો કરશે જનત દોઝખ સાથે લઈ ફરશે તેના કપાલ પર કાફર લખેલું હશે તે દીનની ઘણી ખરાબી કરશે અને આખરે મસીહ અને મહેદી મારફતે કતલ થશે. યાદ રાખવું જોઈએ કે જેવી રીતે ખુદાની અસલથી ચાલતી આવેલી સુનત એ છે કે પેશગોઈનો ઝાહેરમાં એક અર્થ હોય છે અને જ્યારે તે ખરી પડવાનો વખત આવે છે ત્યારેજ તેનો ખરો અર્થ ખુલ્લો થાય છે તેવીજ રીતે આ દબજલ વીસે બી છે બલકે એ બાબતનો જુદોજ અર્થ હોવાનો મોતેખર સખબ એ છે જે એ વીસેની કેટલીક બાબતો હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ.) એ સ્વપનામાં જોયલી બાબતો છે. અને દરેક શખસને થોડો ઘણો બી અનુભવ હશે જે સ્વપનામાં એક બાબત દેખાય છે તો તે બીજાજ રૂપમાં ખરી પડે છે જેની કોરાને શરીફમાં બી સાબેતી છે જેમકે સુરે યુસુફમાં યુસુફ (અ)ના સ્વપનાનું બયાન છે કે તેઓને ૧૧ સીતારા અને ચંદ્ર તથા સુરજ સેજદો કરે છે જ્યારે તેની તા-અખીર એ ખરી પડી કે ૧૧ સીતારાથી મુરાદ તેઓના ૧૧ ભાઈઓ હતા અને ચંદ્ર તથા સુરજથી મુરાદ તેઓના માબાપ હતા. વળી મીસરના બાદશાહે સ્વપનામાં ૭ બીડી ગાયો અને ૭ પાતલી

ગાયો દીઠી કે જેની તાઅખીર ત્યાંના હરખારીઓ સમજી ન શકયા ત્યારે યુસુફ (અ) એ કહ્યું જે એથી મુરદ ૭ વરસ સુકાળના છે અને ૭ વરસ દુકાળના છે અને તેજ બાબત ખરી પડી. એ મુજબ હર ઝમાનામાં કાંઈને કાંઈ ગેબી બાબતો હોય છે અને તેની ખરી મતલબ જુદીજ હોય છે બલકે સ્વપનામાં એક બાબત હોય છે અને તેની તાઅખીર જુદીજ થાય છે એ મતલબની તાઅખીર નામાની કીતાબો વટીક પ્રગટ થયલી છે ત્યારે દબ્બલની બાબત બોલે બોલ મુજબ ઇસલામીઓ માંગે તે શું કદી બી ખરી પડવાની છે? હરગીઝ નહી. આગલ ગુજરેલી બાબતનો અનુભવ લઈ આ સવાલ બી ઉકલાવવો જોઈએ. દબ્બલનો અર્થ લોગન (દીકરાનરી) માં જોશે તો જણાશે જે એક વેપારી મંડલી અથવા મુસાફર અથવા જુઠો છે. બીજું હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની સહી બુખારી તથા મુસલીમમાં એ હદીસ છે કે “ જે શખસ સુરે કહફની પેહલી દસ આયત યાદ કરશે તે દબ્બલના કીતનાથી બચી રહેશે.” હવે આપણે કોરાને શરીફમાં એ સુરો જોઈશું તો એ બાબત જણાશે જે ઇસાઈઓ ઇસા (અ) ને ખુદાનો છોકરો કહે છે તે તદ્દન ખોટું છે. એઓને તથા એઓના બાપદાદાઓને બી જ્ઞાન નથી તેઓ જુઠું બોલે છે વગેરે બીજુ સુરે મરયમમાં ખુદાતઆલા ફરમાવે છે જે ખુદાને છોકરો છે એ કહેવું એવી ખરાબ વાત છે કે જેથી નઝદીક છે કે આસમાન ફાટી જાય ઝમીન ચીરાઈ જાય અને પાહડો ચુરે ચુરા થઈ જાય. હવે એવી વાત કહેનારા ઇસાઈઓ છે અને તે દુન્યામાં ફેલાવનારા તેઓના પાદરીઓ છે એ વીસે બીજી ઘણી હદીસો છે જેવી કે અબુ હુરેરા (રહી) થી રીવાયત છે કે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ફરમાવ્યું કે “ આખરી ઝમાનામાં દબ્બલ નીકળશે કે જેઓ દીનને દુન્યામાં મેલવશે ” તે પછી સહી બુખારી તથા મુસલીમમાં એ હદીસ છે કે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ફરમાવ્યું કે “ એવો કોઈ નબી ન હશે જેણે પોતાની ઉમતને કાણા દબ્બલથી ચેતાવ્યો

ન હોય જે બહુ ખોટું બોલનારો છે. એ પરથી સાબીત થયું કે દબબલ કોઈ નવીજ કીસમનો વિચિત્ર પ્રાણી નથી પણ ખોટું બોલનારો અને દીનને દુન્યામાં મેલવનારો ટોલો છે. તે પછી તેઓ ફરમાવે છે જે “ દબબલ સીવાય તમારા શાફ વધુ ખો-
 ફનાક ચીઝ કોઈ નથી અગર તે નીકલે તે વખતે હું મોઝુદ હોવસ તો હું તેનાથી મુકાબલો કરોશ અગર તે એવા વખતમાં નીકલે કે જે વખતે હું ન હોવસ તો દરેક શખશ પોતે તેનાથી મુકાબલો કરશે (મુસલીમ તીરમઝી) આ પરથી જણાયું કે તે ખોટો અકીદો રાખનારો અને ઇસલામીઓને ખોફનાક ધોકો આપનારો ટોલો છે પણ તેનો અકીદો ખોટો હોવાથી હરેક શ-
 ખશ તેને માહત કરી શકશે. આ સરવે પરથી સાફ જણાઈ શકે છે જે ઇસાઈ મીશનરીઓ સીવાય બીજો કોઈ દબબલ નથી કે જેઓ આખી દુન્યામાં ફરી વલ્યા છે અને દીન વીસે ખોટો અકીદો રાખે છે. મોટી વેપારી મંડલી હોય તેમ દુન્યામાં હરેક નાહના મોટા મુલકમાં એઓની શાખાઓ છે જ્યાં એઓના મરદો તથા ઓરતો મોજ મજહૂમાં રહે છે તથા પોતાનો ગુ-
 મરાહ કરનારો દીન ફેલાવે છે કે જે માટે એઓને યુરોપ તથા અમેરીકાથી કરોટોની દોલત મલતી જાય છે. એથી મુરાદ એઓ દીનને દુન્યામાં મેલવનારા છે. ઇસલામીઓને માટે ખોફનાક એ કારણસર છે કે તેઓ ઇસલામને અને તેના મહાન પેગમ્બર (સ) ને તદ્દન ખોટો મઝહબ અને ખોટો પેગમ્બર સાબીત કરવાની દરેક કોશેશ કરશે કેમકે તેમાંજ તેઓના મઝહબની સલામતી છે અને પોતાના પેગમ્બર ઇસા (અ) વીસે ખુબ સહરાબત કરી લોકોને ધોકો આપશે અને તેમાં તેઓ ફાવતાજ ગયા કેમકે લાખો ઇસલામીઓને ઇસાઈઓ તરીકે વટલાવી દીધા. અને તેને મસીહ ઇબને મરયમ અને મહેદી કતલ કરશે એટલે મસીહ અને મેહદી તરીકે જે શખસ ઝાહેર થશે તે એઓનો ખોટારો કાપી નાખશે. તેથીજ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ ફ-
 રમાયું કે ઇસા ઇબને મરયમ નાઝીલ થશે તે સલેબને તોડશે

એટલે ઈસા ઈબને મરયમ ઝાહેર થશે અને ઈસાઈઓનો સલ્લેખી મઝહબ ખાતીલ કરી નાખશે કે જે મુજબ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના મસીહ અને મહેદી તે હઝરત મીરઝા સાહેબે ઈસાઈ-ઓનો મઝહબનું ખોટાઈ જડમુળથી કાપી નાખ્યો અને એ મુજબ દબાલને કતલ કર્યો. જેથી ઝમાનો એવો બદલાયો છે કે હઝરત મીરઝા સાહેબને માનનારા આહમદીઓ દુન્યામાં સરવે ઠેકાણે એ દબાલની મઝહબ ખાતીલ કરવા રાત દાહાડો મંડયા છે. જેઓ વાઝો કરે છે, ન્યુસપેપરો ચોપાન્યા કીતાબો વગેરે પ્રગટ કરી ઈસલામીઓને ઈસાઈઓ થતા બચાવે છે એટલુંજ નહીં પણ હવે ઈસાઈઓને સાંખા ઈસલામીઓ બનાવે છે. બીજું એ કે તે એક લાંખા ગધેડા પર સવાર થઈ આખી દુન્યામાં ફરી વલશે. તેની એ સવારી લોકોને પુરવથી પશ્ચિમ લગ્ન જશે લોકોને દરયામાં નાખી દેશે (દરયામાંથી પસાર કરશે) તે વાદળ અને હવાની માફક દોડશે તેની સાથે આગ અને નેહર હશે. એની મતલબ કોઈ બી આસાનીથી સમજી શકશે કે તેથી મુરાદ રેલ્વે તથા સ્ટીમર છે. બીજું હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ ફરમાવ્યું કે દબાલ ખુદાઈ દાવો કરશે તેની સાથે જનત તથા દોઝખ હશે જેને તે જનત કેહશે તે હકીકતમાં દોઝખ છે તેથી મુરાદ એ છે કે એઓનું જે કોઈ કહ્યું માનશે કે ઈસા (અ) ખુદા તથા ખુદાના છોકરા છે તેઓને જનત મલશે અને જે એઓનું એ કહ્યું ન માનશે તે દોઝખી છે. જેને તેઓ જનત કહે છે તે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના ફરમાવવા મુજબ બરાબર દોઝખ છે. બીજું એ કાણો છે એટલે જેવો રીતે ખુદાતઆલાએ કોરાને શરીફમાં ફરમાવ્યું છે કે જે આ દુન્યામાં આંધલો તે આખેરતમાં બી આંધલો તેથી એ મુરાદ નથી કે જે આ દુન્યામાં આંખો વગરનો અપંગ છે તે આખેરતમાં બી અપંગ રહેશે પણ તેની મતલબ એ છે જે આ દુન્યામાં જે ખરા મઝહબ ન ઓળખશે તે આંધળો છે. તેવીજ રીતે ઈસાઈઓની એક આંખ દુન્યાદાસી બાબતમાં સારી છે જ્યારે બીજી આંખ

મગહબની બાબતમાં એક આજીઝ ઇનસાનને ખુદા બનાવી આં-
ધલા બન્યા છે. બીજું તેના કપાલપર કાફર લખેલું હશે કે
જેથી લખેલો તથા અલણ તુરત વાંચી લેશે. હવે જે અલણ
હોય તે કાફર શબ્દ કેવી રીતે વાંચી શકે ? તેથી મુરાદ તેને
જોતાંજ કોઈ બી લખેલો યા અલણ આસાનીથી ઓળખી શકશે
કે એઓ નામદાર છે. બીજું હઝરત (સ) એ ફરમાવ્યું કે
દબ્બલ ખાનુ ખાશે શરાબ પીશે બનરોમાં ફરશે અને ખુદાત-
આલા એવી વાતોથી બુલંદતર છે.

બીજું એના વીસે એ કહેવામાં આવ્યું છે કે તે મકા મ-
દીનામાં દાખલ નહી થશે તે બી તદ્દન ખરું છે કેમકે ખ્રિસ્તિ
મીશીનરીઓ આખી દુન્યામાં ફરી વલ્યા છે પણ મકા મદીનામાં
જવાનો હીંમત નથી કરતા. એ રીતે હઝરત મીરઝા સાહેબે દ-
બ્બલ વીસેનો ખરો ભેદ ઝાઢેર કરી ઇસલામી આલમને શીર-
કના મોટા ગુનાહથી બચાવી લીધા. કેમકે ઇસલામીઓ તો દબ્બલ-
લને એવી ખુદાઈ શક્તિવાલો ધારી બેઠા છે કે તે જે ચાહે તે
કરી શકે તેની પાસે જનત તથા દોઝખ સાથેજ હોવાનો અ-
કીદો રાખે તો પછી બાકી શું રહ્યું ? ખુદા વી સીક્ત યા
શક્તી બીજો કોઈ ધરાવી શકે એવો અકીદો રાખવો તેનેજ
શીરક કહે છે.

ઉપરાંત જ્યારે કોશને શરીફથી ઝાઢેર થયું કે ખુદાને
દીકરો છે એવો અકીદો રાખવો તે ખુદાને એટલું નાપસંદ છે કે
જેથી નઝદીક છે કે આસમાન ફાટી જાય ઝમીન ચીસાઈ જાય
ને પાહાડો યુરેયુરા થઈ જાય ત્યારે હવે એ કાંઈ જેથી તેથી
ગંભીર બાબત થઈ ? અને જ્યારે એવો અકીદો રાખનારા ઇસા-
ઈઓ છે અને તે અકીદો દુન્યામાં ફેલાવનારા તેઓના પાહરી
છે તો શું હવે એજ દબ્બલ છે તે વીસે જરા બી શક હોઈ
શકે ? અને હઝરત રસૂલુલ્લાહ (સ) એ તેની એ નીશાની બ-

તાવી કે તે દીનની ખરાબી કરનારો હશે તો એથી વધારે દીનની ખરાબી બીજી શું થઈ શકે? એ મુજબ ઇસલામના ઇસા ઇબને મરયમે દજ્જલ વીસેનો ઇસલામીઓનો ખોટો ખ્યાલી અકીદો કોરાને શરીફથી સહી હદીસોથી રદ કરી આપ્યો છતાં શું દાનેશમંદ ઇસલામીઓ હજી બી પોતાનાજ આવા મુશરી-કાના અકીદા ધરાવનારા ખોટા ફીરકાઓમાં ચીટકી બેસશે ?

હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ બીજી એ નીશાની બતાવી કે આખરી ઝમાનામાં લોકોની હાલત એવી થઈ ગઈ હશે કે ઇસલામ ફક્ત નામનોજ રહી ગયો હશે. કોરાન પણ રસમી તોરથી પઢવામાં આવશે. મસજીદો ખુબ આબાદ હશે પણ તેમાં હીદાયતનો રસ્તો ન હશે. તે વખતે આલીમો એવા હશે જે આસમાનની નીચે તેઓથી ખરાબ લોક કોઈ ન હશે જે કાંઈ ફસાદ ફીતના થશે તે તેઓથીજ નીકળશે” જુઓ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની આ હદીસ શરીફ બી કેવી આબાદ સાચી નીવડી છે ઇસલામીઓ કોરાને શરીફ ફક્ત રસમી તોરથી પઢવા શીખે છે. અર્થ સમજવાનું તથા અમલ કરવાનું છોડી દીધું છે. તેથીજ તેઓ અસંખ્ય ફીરકાઓમાં વેંહચાઈ ગયા છે અને દરેક ફીરકાના આલીમો તેઓને ગુમરાહ કરી તેઓના ઇમાનની ખરાબી કરી રહ્યા છે કેમકે ખુદાતઆલાના કલામથી તથા રસુલુલ્લાહ (સ) ની હદીસથી સાબીત છે કે એક સીવાય બાકીના સરવે ફીરકા ઢોઝખી છે. અને તે એક સાચો ફીરકો તેજ છે કે જે ખુદા તરફના ઇમામે ઝમાન મારફતે સદીની શરૂઆતમાં સ્થાપવામાં આવે. પણ એ બાબત ઇસલામના બાકીના ફીરકાઓના ધરમગુરૂઓ તથા આલીમોને કેમ પડવડે ? તેઓની વરસોની ઇજત તથા હંમેશાની કમાઈ જતી રહે. તેથી સરવે ફીરકા જેઓ હંમેશાં પોતપોતામાં એક બીજાને ઢોઝખી કહેતા હોય તે સરવે ભેગા થઈ ખુદાના પ્રતીનિધી પર કુફરનો ફતવો ઠોકી આપે મોટા મોટા રદ લખે તથા

તરેહવાર મળક મશકેરી કરી તેઓને તોડી પાડવાની કોશેશ કરે કે નથી પોતાના ફીરકાના લોકો તેમાં શામીલ ન થઈ જાય. પણ જે શખસ ખુદાની ચાલતી આવેલી સુનંત મુજબ ઝાહેર થયો હોય અને તેનીજ મારફતે ખુદા હમેશા સાચો ફીરકો સ્થાપવાનો નિયમ રાખતો આવ્યો હોય તેને કોણ અટકાવનાર છે ? ખુદા તરફનો ઇમામે ઝમાન સુરજ માફક ચમકા નીકલે છે. સુરજ પર ગમે તેટલા શખસો લેગા મલી થુકે યા ધુળ નાખે તો તે તેઓપરજ પડે આખાદ તેવોજ હાલ આ ઝમાનાના જુદા જુદા ખોટા ફીરકાના આલીમોનો થઈ રહ્યો છે.

એ મુજબ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ)ની ખતાવેલી સેંકડો નીશાનીઓ ઝાહેર થઈ ચુકી છે અને હવે કોઈ બી મુખ્ય નીશાની બાકી રહી નથી છતાં જે કોઈ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના ખરા મસીહ અને મહેદીનો ઇનકાર કરશે તે પોતાનોજ ખરાબો કરી બે સશે. જુઓ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ બીજી મોતખર નીશાની એ ફરમાવી છે જે “ મહેદી એક ગામ જેનો નામ કદઆ હશે (હાલ એ ગામનું નામ કાદયાન થઈ ગયું છે) (ત્યાંથી) નીકલશે અલ્લાહ તઆલા તેને સાચો ઠેકવરો અને દુરદરાઝ શહેરોથી એની પાસે લોકો જમા થશે. હવે એથી વધારે સાબેતી શું જોઈએ. જુઓ હઝરત મીરઝા સાહેબ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ)ના જણાવેલા ગામમાં ઝાહેર થયા. ખુદાએ એઓની સચાઈ દુન્યામાં આશકાર કરી દેવાથી જુદી જુદી કોમોના તથા ઇસલામના જુદા જુદા ફીરકાઓના લાખો લોકો દુર દુરથી એઓની પાસે આવ્યા અને એઓની જમાઅતમાં શામીલ થઈ ગયા છે કેમકે જુદા જુદા ફીરકાના દાનેશમંદ લોકો ખરૂં ખોટું શું છે તે સમજતા થયા છે અને તેથી તેઓની ખાત્રી થતી જાય છે જે ખરા ઇસલામ આહમદયતમાંજ છે બાકીના ફીરકાઓ પાસે ખોટી રસમો તથા ખોટા અકીદા સીવાય બીજું કશુંએ નથી. તેથીજ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ ફરમાવ્યું છે જે

“ જ્યારે સાંભલો કે મહેદા આવ્યો છે તો તેની બધાતમાં દાખલ થાઓ જે તેથી તમને ભલે હાથથી ચા પેટના બલથી ખરફ પરજ કાંચ નહીં ચાત્રવું પડે. ” એ હદીસ ઇસલામીઓની સત્તાવાર ઠેકાવેલી સહી મુસલીમની છે. જુઓ આ કેવી સખત તાકીદ છે કે ઇસલામીઓને તેઓની બધાતમાં દાખલ થવા ખરફ પર પેટથી ચાલીને જવું પડે તો તેવી રીતે ઘસડાતા બી જવું અને એઓની જમાઅતમાં શામીલ થવું. એ ફરજ વીસે કેવી સખત તાકીદ ફરમાવવામાં આવી છે. છતાં જે કોઈ એ મહાન પેગમ્બર (સ)ના ફરમાનને તાબે ન થશે અને આટલી સાબેતીઓ છતાં તેઓને ખોટો દાવેદાર સમજી ઇનકાર કરશે તે વિશે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ફરમાવે છે કે “ જે મહેદીને જુઠલાવશે (ખોટો પાડશે) તે બેશક કાફર હશે અને જેણે દબાવેલને જુઠલાવ્યો તેણે ખરાબર જુઠલાવ્યું. (જુઓ હદીસોની મોતેબર કીતાબ હુજ્જતુલ કરામા પાને ૩૫૧).

તેવીજ રીતે શીઆઓના આલીમ હાજી શુલામઅલી સાહેબના ૧૩૨૮ ના માહે રમઝાનના રહેનખત પાને ૨૮૫ માં જણાવવામાં આવ્યું છે જે “ ફરાય દુસ્સીમતીનમાં મોહદીસ ફકીહ શાફી શેખ મોહમદ બીન ઇબરાહીમ અબ્બો વયનીયુલ ખુરાસાની યુલ હુમ વયની બબીર બીન અબદુલ્લા અનસારીથી રીવાયત કરે છે કે બબીરે કહ્યું કે હઝરતે રસુલે ખુદા (સ) મે ફરમાવ્યું કે જે માણસ હઝરતે ઇમામે મોહદી (અ) ના બહેર થવાનો અને તેમના ખુફ્ર કરવાનો ઇનકાર કરે તે જે વસ્તુ હઝરતે મોહમદ (સ) ઉપર નાઝીલ કરવામાં આવી છે તેનાથી કુફર કરનારો કાફીર છે; અને જે હઝરતે (ઇસા) ના નાઝીલ થવાનો ઇનકાર કરે તે પણ કાફીર છે, અને જે દબાવેલ બત્તાલના બહેર થવા અને નીકલવાનો ઇનકાર કરે તે પણ કાફીર છે, અને ઇસલામના દાયરા-વર્તુલમાંથી ખારીજ-ખહાર ઠહાએલો છે ” જુઓ શીઆઓમાં એ હદીસ કેવી સખત છે કે જે કોઈ ઇસા ઇબને

મર્યમનો ઇનકાર કરશે તે કાફર છે. જે મહેદીનો ઇનકાર કરશે તે કાફર છે, અને જે દબ્બાલનો ઇનકાર કરશે તે કાફર છે. હવે એ શખસો કોણ છે તે ઓલખવાનીજ સુખ્ય બાબત છે. આપણે કોરાને શરીફની અનેક આયતોથી તથા અનેક સહી હદીસોથી બાણી ચુક્યા છેએ કે બની ઇસરાઇલના ઇસા ઇબને મર્યમ વફાત પામી ચુકા છે એટલુંજ નહીં પણ તેઓ બીજીવાર આ દુન્યામાં હરગીઝ નથી આવનાર તે બીં ખુદાતઆલાના કલામથી સાબીત છે. ઉપરાંત બની ઇસરાઇલનો સીલસીલો ખતમ થઈ ગયો તેને સેંકડો વરસો શુજરી ચુકા અને બની ઇસમાઇલનો સીલસીલો બારી થયો છે અને તેમાંથીજ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ઝાહેર થયા અને તેથીજ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ ઇસલામીઓને ખુદલું ફરમાવ્યું છે જે ઇસા ઇબને મર્યમ તમારામાં તમારામાંથીજ (એટલે ઇસલામીઓમાંથીજ) ઝાહેર થશે એટલુંજ નહીં પણ બની ઇસરાઇલના ઇસા ઇબને મર્યમનો શરીરનો આકાર બુદો છે તથા ઇસલામના ઇસા ઇબને મર્યમનો શરીરનો આકાર બુદો છે એટલે સુધી ખુદલું ઝાહેર કરવામાં આવ્યું છે એટલુંજ નહીં પણ એ બીં ઝાહેર કરવામાં આવ્યું છે જે ઇસા ઇબને મર્યમ અને મહેદી એકજ શખસ છે અને જે શખસ ઇસલામીઓનો ઇમામે ઝમાન થશે તેજ શખસ ઇસા ઇબને મર્યમ થશે અને તેજ મહેદી થશે. તેથીજ રીતે દબ્બાલ વિસે મુશરીક અકીદા રાખનારાઓ માટે કોરાને શરીફથી તથા અનેક સહી હદીસોથી સાબીત કરી દેવામાં આવ્યું છે જે દીનની ખરાબી કરનાર ખરો દબ્બાલ કોણ છે છતાં જે કોઈને આગલાજ બની ઇસરાઇલના વફાત પામેલા ઇસા ઇબને મર્યમ આસમાન ઉપરથી ઉતરી આવતો જોઈતો હોય અથવા દુન્યાની સરવે કોમો સામે તલવારથી જેહાદ કરનારો તથા દુન્યાઈ ખાજોનો આપનાર મહેદી જોઈતો હોય અથવા રાક્ષસી કદનો ખુદાઈ શકતી ધરાવનારો જ'નત તથા દોઝખ સાથે લઈ ફરનારો દબ્બાલ જોઈતો હોય તો તે ભલે જેવી રીતે ચાહુદીઓ બે હબ્બર વરસોથી આસમાન ઉપરથી ઇક્ષીઆસ (અ) આવશે અને તેઓને

દુન્યાઈ સહતનત મલશે તે ખોટા અકીદા પર ચીટકી બેઠા છે અને પોતાને કાફર બનાવી મગજુબે અલયહીમ ઠેડાવ્યા તેવીજ રીતે ઇસલામીઓમાં બી ચાહુદીઓ જેવા ઝીદી હશે અને પોતાનાજ ખોટા અકીદાપર ચીટકી બેસશે તેઓ બી પોતાને કાફર બનાવી મગજુબે અલયહીમ ઠેડાવશે. અને હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ એવા પેશગોઈ બી કરી છે કે આખરી ઝમાનામાં ઇસલામીઓ ચાહુદી થશે. અને એ મતલબ નથી કે ઇસલામીઓ ઇસલામ તરફ કરી ચાહુદીઓના મઝહબમાં ઢાખલ થઈ જશે પણ તેથી મુરાદ એ છે કે તેઓ ચાહુદીઓ જેવી ખસલત એ-ખત્યાર કરી રૂહાની ચાહુદી બની રૂહાની ઇસા ઇબને મરયમનો ઇનકાર કરશે. અને હાલના ઝમાનાના ઇસલામીઓ પોતાની વર્તણુકથી આખા હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની મઝકુર પેશગોઈ ખરી પાડી આપે છે. માટે ઇસલામી ભાઈઓ હજી બી ચેતો. અને કોરાને શરીફ મુજબ તથા સુની શીઆની હદીસો મુજબ પોતાને કાફર ન બનાવો અને મગજુબે અલયહીમ ન ઠેડાવો. બુઓ કોરાને શરીફથી સાળીત છે કે કાફરના સરવે આમાલ રદ છે અને તે દોઝખના દુખદાયક અઝાબનો લોગ થશે. માટે તમારી જાનો પર રહેમ કરો. તમારી આલ અવલાદ તથા કુટુંબ કબીલાની જાનો પર રહેમ કરો. તમારા એકના સારા અથવા નરસા પગલા પર બીજા કેટલા જાનોની લાલ્લાઈ તથા ખરાબી લટકેલી છે તેનો ખ્યાલ કરો. દુન્યાના ચાર દાહાડા સુબે દુબે નીકલી જશે પણ એ બાબતની ગફલતી કરશે તો આખેરતમાં અંત વગરનો પસ્તાવો કરવો પડશે. પણ તે વખતનો પસ્તાવો નકામો છે. જે કાંઈ કરવું છે તે અત્રેજ છે.

ઓ પાક પરવરદીગાર ઓ રહેમાનો રહીમ તું આ કીતાબના હરેક વાંચનાર પર રહેમ કર. એઓની આંખોપરથી ગફલતનો પરદો દુર કરો તારી સેરાતલ મુસ્તકીમની નેક રાહ એખત્યાર કરવાની તવફીક તથા હીમત બક્ષ. આમીન સુમ્મ આમીન યા રખ્ખીલ આલમીન.

આ ઝમાનામાં ખુદાતઆલા તરફના એક મહાન પ્રતી-
નીધીના ઝાહેર થવા વીશેની જુદા જુદા
મઝહબોની માન્યતા.

ખુદાતઆલાનો એ એક નીરમાણ કરેલો નીયમ છે કે જ્યારે
લોકો પોતાના પેદા કરનાર ખાલીકને જુદી જઈ દીન રાત દુન્યા-
દારી કામો તથા મોજ શોખમાં ચકચુર થઈ જાય છે તો તેઓના
દીલોમાંથી ખુદાતઆલાનો તથા આખેરતનો ખોદ નીકલી જાય
છે જેના પરીણામમાં તેઓ અનેક કીસમની બદકારીમાં ગીરફતાર
થઈ જાય છે તેવે સમય તે પોતાના નેક બંદાઓમાંથી કોઈ એક
લાયક શખસને ચુંટી તેને પોતાના પ્રતીનીધી તરીકે ઝાહેર કરી
તેની મારફતે લોકોને ખરી હીદાયતની તઅલીમ અપાવી તેના
માનનારાઓને નેક રાહ ઉપર લઈ આવે છે.

આ ઝમાનામાં દુન્યાની તમામ કોમોનો એવોજ ખરાબી
ભરેલો હાલ થઈ જવાથી દુન્યાની દરેક કોમ પોત પોતાની મઝહબી
માન્યતા મુજબ ખુદાના એક મહાન પ્રતીનીધી કે જે દુન્યાની
તમામ કોમો માટેના એકજ જગતગુફ હોય તેની પધરામણીની
બહુ ઇંતેજારીથી રાહ જુએ છે.

એ વીસે લ'ડનમાં The Coming of the World Teacher
નામે એક કીતાબ પ્રગટ થઈ છે જેમાં જુદા જુદા મઝહબોની
માન્યતાઓ નીચે મુજબ દરશાવવામાં આવી છે.

પાને ૧૩ We believe that a Great Teacher will
soon appear in the world, and we wish so to live
now that we may be worthy to know Him when
he comes.

Declaration of Principles

Order of the Star in the East.

પાને ૨૩. "It is a time when a new Teacher is

sorely needed. We see the system of our civilization breaking down before our eyes. The amount of preventable misery which exists in all the great races of the world is something appalling."

५१२ २४. "In the ancient Hindoo scripture the Lord is represented as saying "When evil triumphs in the world, then I come to teach the truth" If that be so, surely now is the time when He might well come and explain."

५१२. ३५ Mr. Leadbeater then went on to emphasize the necessity of the Coming Teacher as one who came to all, and not limiting Him by giving Him any special name. "We do not name him" he said "but of course that is not because we do not know perfectly well Who He is, but because men know Him under many different names, and one of those names sometimes gives a shock to those who are used to another name.....all the great Teacher bring the same message, and very often the different names, are the names of one Teacher, the World Teacher... He is called in the East the Bodhisattva and is known to us in the West as Christ, though that is really the title of only one of His incarnations."

५१२ ४२. We look for the coming of Christ in power and glory not in the clouds of heaven to judge the quick and dead, but in human form to help the world."

५१२ ५०. "How shall a man know the Teacher? Only by the teaching that he gives."

५१२ ५१. "Who may say what name He will bear? But what is of import to all of us is; Shall

we recognise Him when He comes or shall we be as blind of vision, as hard of heart, as were the jews among whom His last manifestation occurred? It is so easy for us to look back through all those centuries and say we should have known Him had we been there. But that has happened so often. Was it not His reproach to the people of His day: "Your fathers slew the prophets, and ye built their sepulchres?" There are always plenty of people ready to rear the sepulchre of honor to the name of the prophet of the past how few in any age of the world have recognised the prophet of their own day! That is not only true of the Supreme Teacher but of others a little beyond the knowledge and the power of their own day: ever they have been met with hatred, ever the world has cast them out, has tortured or has slain them. Why should we in our own day, then be any wiser? And so when He comes again, reviled and slandered as He must be if he be far beyond our knowledge and our understanding, the common verdict will go against Him as it went against Him before. We may not murder; that is too merciful in these modern days. We prefer rather that the victim shall live to be tortured than to give him the mercy of a swift, a ready death.....And so looking over the world at the moment, there seems little likelihood that when He comes He will be welcome. A few will recognise Him as they ever have done.

¶ १०३. *From Christian Scripture.*

And as He sat upon the Mount of Olives, the disciples came to Him privately, saying, Tell

us, when shall these things be ? and what shall be the sign of Thy coming.....

.....Ye shall hear of wars and rumours of wars.....nation shall rise against nation, and kingdom against kingdom and there shall be famines, and pestilences, and earthquakes, in diverse places;- Mathew XXIV, 3, 6, 7.

For them shall be great tribulation, such as was not from the beginning of the world to his time, no, nor ever shall be. And except those days should be shortened, there should no flesh be saved; but for the elect's sake those days shall be shortened. Matthew XXIV, 21, 22.

From Muhammadan Scripture.

Verily God will send to this people, at the beginning of each age, (Century) Him who shall renew its religion.-"The sayings of Muhammad."

God best knoweth Whom He will appoint for His Messenger-Al Quran.

Remember that all these great religions are alike expecting that some one should come. If you learn from the great Hindu Pandits and Teachers, they will tell you that this is the Kali Yuga. "The dark age" a period only of transition. They expect the Kalki Avatara, and when he comes all this will be greatly improved.

The Buddhist will tell you that there is another Great teacher to come whose teaching (so the Lord Buddha said) will supersede His, and be far more widely accepted than His had ever been.

Even among the Mahommedans you will find the wide expectation of a Great Prophet. Who is to come and regenerate every thing, the Imam Mahdi.

So in Zoroastrianism—One of their greatest Teachers is to come back and reform the world.

પાને ૧૦૯. Every religion had taught and teaches that One shall come, in power of whose word is salvation for all men. Hinduism prophesies that next Avatara is Kalki, who shall come riding on a white horse; Buddhism foretells the Coming of the ‘Teacher of Gods & men,’ the Buddhisattav Maitreya. The zoroastrian is taught to look to the coming of the Saoshyant, “The saviour” the Jews to expect the Messiah, and the Christians the Christ. Mohommadanism, too, speaks of the coming of another Prophet of God (Nabi Issa or Jesus).

પાને ૧૧૪ The tenets of the Order of the Star in the East greatly appeal to the Mohammadan mind for the Advent of the Imam Mehdi (Nabi Issa or Jesus) is predicted in Holy Quran, and the expectation of the advent is spreading far and wide. હવે આપણે હિંદુસ્તાનના દેશી તથા યુરોપીયન ન્યુસપેપરોમાં એ વીશે પ્રગટ થતી માન્યતાના નમુના વાંચીશું.

તા. ૩૧ મી મે ૧૯૨૨ ના “જામે જમશેદ” માં મી. ખરશેદજી દાદાભાઈ દોરણી નામના જરથોસ્તી ગ્રંથસ્થ નીચલા મથાલા હેઠલ લખે છે:—

આવે છે—

દુન્યામાં નવો રાહબર પયગમ્બર.

દુનયાની તારીખમાં નહી જણાયલી એવી પેલી મહાન ખુનખાર જમન લડાઈ કે જેની અસરથી આખી દુનીયા ત્રાહે ત્રાહે પોકારી રહી હતી. અને હજીની દીન ઉગતે ન્યુસપેપરોની કોલમોમાં આવતા ત્રાસદાયક ખુનામરકીના હેવાલો વાંચીએ છીએ તેથી આખી દુનયાના રાજ્યોમાં મોટી ઉથલપાથલો રાજની સત્તા સામે થઈ છે તેમજ જીંદગીની ધાસ્તી સાથે પ્રજાનો કામદાર વરગ જે આજ સુધી શુભામગીરીમાં સબડી નજીવી ગણાઈ ખુણે પડી રહેલો હતો તેથી ભેરાવર બન્યો છે. જ્યાં જેવ ત્યાં અશાંતી અને મારકાંડના રાજ્યો ચાલી રહ્યાં છે. દુનયામાં આવી આફતો શું કરવા આવી હશે ? જેનો ભેદ કે કારણો આજનો કહેવાતો પ્રીલસુફ કે ખાકી વીદ્વાન કહી શકતો નથી. આ ખુનખાર લડાઈ માટે ધર્મના ઉપાધ્યાયી પોતપોતાના ધરમની પોથીઓ ખોલી સરખામણી કરવા લાગ્યા છે. તેમાં કહે છે કે કોઈ નવો મીનોઈ ગુફ આવનાર છે. આવી માહાભારત ઉથલપાથલ તે મોટા સાહેબ જાવવાની નીશાન છે. અને તેના કોઈ ગુફના પેગામનો વખત ઘણો નજીક છે. કોઈ તો જે સાહેબ આવનાર છે તેવણુ સાહેબનું આમદનું સાલ સનેથી ચોકસ કહે છે. ૧૯૨૫ થી ૨૬ નહી તો ૧૯૨૮ થી ૩૦.

હવે જરથોસતી ધરમ તરફ નજર કરતાં હાલના વખતને બંધાયેલો દાખલો આપણા પવિત્ર અહુનવદ ગાથામાં ૨૬ મા હામાં મલે છે. ઇરાન દેશમાં એકવાર એવી બાતની ગેરબ્યવસ્થા ફેલાઈ રહી હતી. અંધકાર, બુલભાત, બહુઈ તેમજ પાપો વીગેરેનું ભેર ચાલી રહ્યું હતું. આવો બુલભાટ તેમજ બંદીઓ માટે દુનીયાફી ખાચ ખુંદા ઓઝળ ફરીઆદ કરે છે કે “ મારી ઉપર ગુસ્સો-હુટકાટ ખુના મરકી, દુકાળ વગેરેનો ધસારો ચાલુ રહ્યો છે, તેથી મહદગાર આપો ” અહુરમજદ તેને સધીઆરો આપે છે એશ યાને અરદીબેહેસત અમસાસપંદ (જગતની અંદર બ્યવસ્થા સ્થાપનાર બગૃત કાયદો તથા કાયદો સ્થાપનાર ઇશ્વરશક્તી) સાથ મસલત કરી નામવર અશો જરથોસ્ત સાહેબને આ પૃથ્વી ઉપર એકલી આપવાનો કરાવ કરે છે. આવા સંજો-

ગો વચ્ચે નામદાર અશેા જરથોસ્ત સાહેબનું જનમવું થાય છે. હોંદુઓની ભગવદ ગીતામાં કૃષ્ણના નામથી એવું જણાવ્યું છે કે, “હે ભારત ! જ્યારે જ્યારે ધરમ ઝાંખો થઈ જાય છે અને અધરમનો વધારો થાય છે, ત્યારે ત્યારે હું પોતે પ્રગટ થાઉં છું. સાધુ પુરુષોનો અચાવ કરવા અને પાપી માણસોનો નાશ કરવા ને માટે અને ધરમનું સારી રીતે સ્થાપન કરવા માટે યુગે યુગે હું જનમ લેઉં છું.” ખ્રીસ્તી ધર્મમાં કાઈસ્ટે ફરીથી આવવાનું વચન કીધું છે. યાહુદી લોકો કહે છે કે મેસાયા ધરમનો ઉધાર કરવા કોઈ માહાન પુરુષ આવશે. જઈનોમાં એવી ઉમેદ રાખવામાં આવે છે કે એક મહા પુરુષ આવી ધરમની જ્યેત જગવશે મુસલમાનો એવું માને છે કે ઈમામ મેહેદી જન્મ પામનાર છે. પારસીઓમાં એવી માન્યતા છે કે હોશદર માહા પછી સોસયંત આવશે અને દુનીયામાં સર્વ શાંતી પાથરશે.

મરહુમ એરવદ કાં કાંગા સોસયંતનો અર્થ નીચે પ્રમાણે કરે છે:—“શોશયોસ” એક વચન છે અને તેનું બહુ વચન “સ-ઓષયન્તો” છે, જેનો અર્થ “દુનીયાને અજવાળુ આપનારા લોકોને નીતીનો, પહરેજગારીનો તથા ઈશ્વર ભક્તીનો મારગ ખતલાવનારા, દીનના એલમમાં પુરા, દીનને આલુદગીથી સાફ કરીને તેની અસલી ખાલેસ હાલતમાં લાવનારા” એવો થાય છે. ખીજે ઠેકાણે એ શબ્દની સમજણ આ પ્રમાણે આપે છે. “દુનીયાને આગલ વધારનારા, રસતાખેજ કરનારા, દુનીયાને નવેસરથી તાઝગી આપનારા.”

હાદેસતાને દીનીના ૨૧ માં સવાલના ૫ માં ફકરામાં નીચે મુજબ છે:—“દીનમાં એમ કહ્યું છે કે દરેક જમાનામાં એક દીનનો હસ્તોખર (રતુ-રાહાખર) અને પેદાયશોનો વહીવટ કરનાર (અહુ-પાદશાહ) બહાર થાય છે, જે મજકુર જમાનામાં પેદાયશોનું રક્ષણ અને યજ્ઞની મરજી આગલ વધારી ગોઠવણ કરે છે.”

(An extract from the sermon published in the Times of India and other leading papers on the

16th March 1919.) "The speaker of the evening introduced his discourse by briefly reviewing the signs which Jesus had given as omens of his return to earth. Among these were to be signs in the *Sun, Moon and Stars*. The prophecies of the second coming of Christ are fulfilled on all sides and in every walk of life conditions exist as foretold by the prophets as signs of the times. Before every great crisis in earth's affairs, in which heaven has wrought God has always favoured Earth with a message of warning and repentance.

(An extract from a lecture regarding coming of the World Teacher delivered by Professor Telang (Son of Hon. Mr. Justice Telang of Bombay) which was published in the Hyderabad Bulletin on the 9th Nov. 1916.)

The history of the world clearly showed that, whenever any great problem confronted the people, a prophet or a genius, or a soldier was born to solve the problem, and lead the people into the right path. The Professor therefore emphasised that the present was a time that required a Great Teacher, a Master Genius, who would create a flutter in our hearts, who would make people look deep down into their hearts and who lead us safely to righteousness, amidst all the troubles that surrounded us."

"The President, (Mrs. Sarogini Naidoo) in her closing remarks, told her hearers that the coming World Teacher, if he came would not be a Budha, or a Zoroaster or a Christ, or a Mnhammad but would combine in himself compassion of Budha and the moral power of Zoroaster, and the self-sacrifice of Christ, and the organizing power of Muhammad."

આ ઉપરથી સાફ જાહેર થાય છે કે જુદી જુદી મઝહબી કોમો આ બાબે તો તદ્દનજ એકમત છે કે આ તેજ ઝમાનો છે કે જેમાં ખુદાતઆલા તરફના એક મહાન પ્રતીનીધીની પધરામણી ઝરૂરજ જાહેર થવી જોઈએ અને વહી તેઓની એ બી માન્યતા છે કે તે પ્રતીનીધી એવો મહાન હોવો જોઈએ કે જુદી જુદી કોમોના પેગમબરોની સામટી ખાસ્યતો ધરાવનારો એકજ સામાન્ય જગતગુરૂ હોવો જોઈએ. પણ અત્રે તકરાર એ ઉભી થાય છે કે તે મહાન પ્રતીનીધી કઈ એક દામમાંથી જાહેર થવો જોઈએ ? એજ સૌથી મુખ્ય અને અત્યંત બાબત છે જે દરેક વાંચનારે અપક્ષપાતપણે તપાસવી જોઈએ.

આ કીતાબની શરૂઆતના પ્રકરણોમાં આપણે ખુદાતઆલાના કલામોની સાબેતીઓ સાથે વાંચી આવ્યા છંએ કે ઇસલામ અને તેની આગમજના સરવે મઝહબો ખરા છે અને તે ખુદાતઆલા તરફના ખરા પેગમબરો મારફતે સ્થાપવામાં આવ્યા છે. જેમકે હીંદુ મઝહબ હઝરત કીશન (અ) મારફતે તથા ખ્રીષ્ટ મઝહબ હઝરત ખુદા (અ) મારફતે તથા જરથોસ્તી મઝહબ હઝરત જરથોસ્ત (અ) મારફતે વગેરે.

કહાય કોઈ અજ્ઞાન ઇસલામી એ વાંચીને ચમકે અને સવાલ કરે કે એ ખુત પરસ્ત તથા આતસ પરસ્ત કોમોના મઝહબો કેવી રીતે ખરા હોઈ શકે અને તેઓના પેગમબરો અગર ખુદાતઆલા તરફના ખરા પેગમબરો હોતે તો શું તે કોમો એવી ખુદી મુશરીકાના પરસ્તીશ કરતે ? તો તેના જવાબમાં બાણુવું કે જેવી રીતે હઝરત ઇસા (અ) ખુદાતઆલા તરફના ખરા પેગમબર હોવા છતાં તેઓની કોમ ખુદી રીતે તેઓને ખુદા તથા ખુદાના દીકરા તરીકે માની તેઓની મુશરીકાના પરસ્તીશ કરે છે તેવોજ હાલ આગલી કોમોનો બી થયો છે. એ શુભરાહી તે કોમોની છે ન કે તેઓના પેગમબરોની કારણ કે ખુદાતઆલા કોરાને શરીફમાં સાફ ફરમાવે છે કે “એશાક

અમોએ દરેક કોમમાં પેગમ્બરો મોકલ્યા છે (એ ખુદ્દા ફરમાન સાથે) કે ખુદાની ઝંદગી કરો અને તાગુતથી દુર રહો. ” (કુરાન પ્રકરણ ૧૬ આયત ૩૮)

આ ઉપરથી ખુદા રીતે સાબીત થયું કે ઇસલામની આગમજના બુદ્ધા બુદ્ધા મઝહબો ખુદાતઆલા તરફના ખરાબ પેગમ્બરો મારફતે સ્થાપવામાં આવ્યા હતા અને તેઓએ એકજ ખુદાની ઝંદગીની તઅલીમ આપી હતી. પણ એ તેઓની કોમોની ગુમરાહી છે કે તેઓ પોતાના પેગમ્બરોની અસલ તોહીદની એટલે ખુદાતઆલાનેજ એક ખરા પુજ્ય તરીકે માનવાની ખરી એકતાઈની તઅલીમ રફતે રફતે ભુલી જઈ બુદ્ધી બુદ્ધી મુશરીકાના પરસ્તીશમાં ગીરફતાર થઈ ગયા. તેથીજ ખુદાતઆલાએ આગલા સરવે મઝહબો રદ ખાતલ કરી દુન્યાની તમામ કોમો માટે એકજ સામાન્ય મઝહબ મુકરર કર્યો અને સાફ ચેતવી આપ્યું કે “ જે કોઈ ઇસલામ સીવાય બીજા કોઈ મઝહબ પ્રમાણે ચાલશે તો તેની પાસેથી તે કબુલ કરવામાં આવશે નહીં અને તે આખેરતની ઝીંદગીમાં નુકસાન ખમનારાઓમાંથી થશે (કુરાન પ્રકરણ ૩ આયત ૮૫) તેથીજ હીંદુઓ જેઓ હજારો વરસોથી મુરત્તી ગાય વગેરે પુજે છે પારસીઓ જેઓ આતસ મુરજ વગેરે પુજે છે અને સેજદો કરે છે તથા ખ્રીસ્તીઓ જેઓ પોતાના પેગમ્બરને ખુદા તથા ખુદાના દીકરા તરીકે માની તેની ઇબાદત કરે છે છતાં તેઓની એ ગુમરાહી દુર કરવા તેઓમાં ખુદા તરફનો કોઈ પ્રતીનીધી અહેર થતો નથી. જો કે તેઓની મઝહબી કીતાબોમાં ખુદ્દુ જણાવેલું છે કે બ્યારે ધર્મ ઝાંખો થાય છે અને અધર્મનો વધારો થાય છે ત્યારે અમો ફરી ફરી પ્રગટ થઈએ છીએ. તે મુજબ તેમ થતું બી રહ્યું પણ ઇસલામની સ્થાપના પછી તેઓમાં ખુદાનો કોઈ પ્રતીનીધી અહેર થયો નહીં તે છક કયામત સુધી કોઈ અહેર થશે બી નહીં કારણકે બ્યારે તે સરવે મઝહબો રદ ખાતલ ઠેકા-

વવામાં આવ્યા ત્યારે તેવા રહ કરેલા મઝહબોમાં ખુદાના પ્રતીનીધીના આહેર થવાની કશી ઝડૂરત રહીજ નહી. જો કે જેવી રીતે ગેરઇસલામી કોમો પોતાના પેગમ્બરોની અસલ તઅલીમ ભુલી જઇ તરેહવાર મુશરીકાના પરસ્તીશના લોગ થયા તેવોજ હાલ ઇસલામીઓનેા બી થયો. તેઓની પોતાના પેગમ્બર (સ) ની અસલ તઅલીમ ભુલી જઇ કબર તથા તાઝયા પરસ્તીશ વગેરે મુશરીકાના રસમોમાં ગીરફતાર થઇ ગયા. પણ ખુદાત-આલાએ ઇસલામને તમામ દુન્યા માટે કયામત સુધી કાયમ રહેનારો છેલ્લો અને સામાન્ય મઝહબ ઠેકાવેલો હોવાથીજ આગલા મઝહબો મુજબ એ મઝહબને રહ બાતલ ન કરતાં એમાં વખતો વખત જે જે બગાડા પેવસ થતા રહ્યા તે ફર ઇસલામી સદીની શરૂઆતમાં પોતાનો એક ખાસ પ્રતીનીધી આહેર કરી તેની મારફતે દુર કરાવતો રહ્યો. તેના એ તીરમાજી કરેલા નીયમ મુજબ કયામત સુધી ઇસલામ તેની અસલ તઅલીમ સાથે દુન્યામાં પ્રકાશતો રહેશે. એ એક એવો મોતેબર પુરાવો છે કે જેથી તમામ ગેર ઇસલામી મઝહબોનું 'ખાતીલપણું' તથા ઇસલામ મઝહબનું 'અમ્મરપણું' વગર તકરારે સાબીત થઇ જાય છે.

આ ઉપરથી આ પ્રકરણ હેઠળ આવેલી અસલ બાબતનો બી ફરજો થઇ જાય છે કે આ ઝમાનામાં જે મહાન પ્રતીની-ધીના આહેર થવાની માન્યતા રાખવામાં આવી છે તે બેશક ઇસ-લામી સીવાય બીજી કોઇ બી કોમમાંથી આહેર થશે નહી કારણ કે ઇસલામ સીવાય બાકીના તમામ મઝહબો રહ બાતલ થઇ ચુકા છે.

હવે ત્યારે સવાલ એ ઉભો થાય છે કે જ્યારે આગલા ઝમાનાના પેગમ્બરો ખુદાતઆલા તરફના ખરા પેગમ્બરો હતા ત્યારે તેઓની પેશગોઇ મુજબ આ ઝમાનામાં જુદી જુદી તમા-મ મઝહબી કોમો પોતાના તે પેગમ્બરો ફરી આ ઝમાનામાં

આહર થશે એવી જે માન્યતા રાખી બેઠા છે તેનો શો ખુલાસો ?
 લેનો જવાબ એ છે કે બેશક તે પેગમ્બરો ખુદાતઆલા તરફના
 ખરા પેગમ્બરો હતા અને તેઓએ કરેલી પેશગોઘઓ ખી ખ-
 રીજ છે. પણ અફસોસ એ છે કે લોકો આગલા ઝમાનાના પે-
 ગમ્બરોની પેશગોઘનો ખરો અર્થ સમજવામાં બુલ્લ કરે છે. તેઓ
 એમ સમજે છે કે તે અસલીજ પેગમ્બરો ફરી દુન્યામાં આહર
 થશે જ્યારે તે સરવે પેગમ્બરો વફાત પામી ચુકા છે અને એ
 ખુદાતઆલાનો નીચમજ નથી કે જે લોકો એકવાર વફાત પામે
 તેઓનીજ રૂહને ખીજવાર નવા શરીરમાં મુકી ફરી તેઓને જી-
 વતા કરવા. એવો પુનર જન્મનો ખોટો અક્રીદો ઇસલામમાં છેજ
 નહી જેમકે એ વીસે ખુદાતઆલા કોરાને શરીફમાં બાર મુકીને
 આહર કરે છે “ અને જે શેહેરના લોકોનો અમે નાશ કર્યો
 છે તેઓના માટે આ (દુન્યા) માં પાછા આવવાનું હ-
 રામ છે. (કુરાન પ્રકરણ ૨૧૬૫) વલી ખુદા ફરમાવે છે
 “ શું તેઓએ જોયું નથી કે અમે તેઓની અગાઉ કેટલા
 ઝમાનાના લોકોનો નાશ કર્યો તેઓ પાછા તેમના તરફ
 આવતા નથી. (કુરાન પ્રકરણ ૩૬: ૩૧) વલી ખુદા ફરમાવે
 છે “ ત્યારે આ પછી તમે બેશક વફાત પામશો પછી
 બેશક તમને કયામતનાજ દીને ઉઠાડવામાં આવશે
 (કુરાન પ્રકરણ ૨૩:૧૬) વલી ખુદા ફરમાવે છે “ દરેક જીવ
 મોત ચાખશે અને તમેને ફક્ત કયામતનાજ દીને ત-
 મારો ઇનામ આપવામાં આવશે (કુરાન પ્રકરણ ૩:૧૮૨)

એ ઉપરાંત ખીજ અનેક આયતો તથા હદીસોથી સાબીત
 છે કે ખુદાતઆલાએ હરામ ઠેડબુંદ છે કે જે એકવાર મરણ પામે
 તેનેજ ફરી જીવતો કરી તેનીજ રૂહ ખીજ શરીરમાં નાખી તેનેજ
 પાછો દુન્યામાં મોકલે, પણ એવી પેશગોઘની ખરી તાવીલ એ
 હોય છે કે ખુદાતઆલા તેના જેવોજ ખીજે શખસ પેદા કરી
 તેનાજ જેવી રૂહાની ખાસ્યતો તેમાં મુકી તેને દુન્યામાં આહર

કરે. દાખલા તરીકે જુઓ હીંદુઓની ધરમપોથીમાં હઝરત કી-શન (અ) ફરમાવે છે કે જ્યારે બી હુન્યામાં બઢકારી ફેલાશે ત્યારે હું ફરી ફરી આહર થતો રહીશ.

હવે હઝરત કીશન (અ) હુન્યામાં પેહેલી વાર આહર થયા તેને કેટલાક હઝાર વરસો વીતી ચુકા અને તે પછી અને-કવાર હુન્યામાં બઢકારીનો જોશ ઉભરી આવ્યો છતાં તેઓ પોતે તો હરગીઝ બીજીવાર આહર થયાજ નહી. ત્યારે શું તેઓએ ખોટું કહ્યું ? હરગીઝ નહી. ખુદાનો ખરો પ્રતીનીધી હરગીઝ ખોટું બોલેજ નહી. પણ નાદાન ઇનસાન તેનો ખરો અર્થ ન સમજી બહેલ બને છે. તેથી જે કોઈ ઝીંઝી બની એ પેશગોઇની એ તાવીલ કબુલશે નહી તેને એ કેહવું પડશે કે હઝરત કીશન (અ) ખોટા શખસ હતા તેથીજ પોતાના વાયદા મુજબ ફરી ફરી આહર થતા ન રહ્યા. જેવી રીતે કે ચાહુદીઓ ઝીંઝી બની જ્યાં સુધી હઝરત ઇલીઆસ (અ) પોતે બીજીવાર હુન્યામાં આહર થાય નહી ત્યાં સુધી હઝરત ઇસા (અ) ને ખોટા પેગમ્બર ઠાવવાની સરકશી લઈ બેઠા અને હુમેશ માટે મગજુબે અલયહીમ ઠડયા જેની વીગતવાર કેફીઅત આપણે આ કીતાબમાં બાંચી આવ્યા છીએ. જ્યારે એવી પેશગોઇનો ખરો અર્થ જોજ ઠડયો કે તે પેગમ્બરની ફહાની ખાસ્યત ધરાવનારો બીજોજ કોઈ શખસ ખુદાતઆલાના પ્રતીનીધી તરીકે આહર થાય. અવતારનો ખરો અર્થ જોજ છે. અવતારની માન્યતા ધરાવનારાઓની વધુ ખાત્રી એ રીતે આસાનીથી થઈ શકે છે કે જ્યારે તેઓ એ ખારે છે કે કોઈ બી શખસ જ્યાં સુધી ગુનાહોથી તદ્દન પાક સાફ થશે નહી ત્યાં સુધી તે દર વખતે મરણ પામી જુદા જુદા રૂપમાં ફરી જન્મ પામશે તો તેઓનીજ એ માન્યતાની રૂએ શ્રી કીશન ફરી જન્મ પામી ફરી નવો અવતાર લઈ શકેજ નહી. કારણ કે તેઓ સરવે ગુનાહોથી પાક અને પવીત્ર હતા. તેથીજ તેઓને ફરી જન્મ પામવાની ઝડરતજ ન રહી. તેથીજ તેઓ

ખીજી એક બી વાર જન્મ પામી આગલાજ શ્રી કીશન તરીકે
 અહિંર થયાજ નહી. પણ એઓની તથા બીજા પેગમ્બરોની રૂ-
 હાની ખાસ્યત ધરાવનારા ખુદાના અનેક પ્રતીનીધીઓ વખતો
 વખત અહિંર થતાજ રહ્યા તેવીજ રીતે આ ઝમાનામાં બી
 બન્યું છે.

હવે કદાચ કોઇ એ સવાલ કરે કે જ્યારે જુદા જુદા મ-
 ઝહબોના અસલી વફાત પામેલા પેગમ્બરો પોતેજ અહિંર ન
 થઈ શકે ત્યારે તેઓની બદલે તેઓની રૂહાની ખાસ્યત ધરાવનારા
 જુદા જુદા પ્રતીનીધીઓ તો અહિંર અહિંર થવા જોઈએ. તો તે
 વીસે બાબતું કે જ્યારે ઈસલામ સીવાય બાકીના સરવે મઝહબો
 રહ બાતલ થઈ ગયા ત્યારે હવે તે રહ થયલા મઝહબોમાં
 ખુદાનો કોઈ પ્રતીનીધી હરગીઝ અહિંર થઈ શકેજ નહી.

ખીજું આગલા ઝમાનાના પેગમ્બરો એકસ કોમો માટે
 હતા તેથી ખુદાતઆલાએ તેઓમાં તેઓના બરની એકસ ખા-
 સ્યતો સુકી હતી જ્યારે ઈસલામના પેગમ્બર (સ) દુન્યાની
 તમામ કોમો માટેના સામાન્ય પેગમ્બર હોવાથી ખુદાતઆલાએ
 એઓમાં તે સરવે પેગમ્બરોની સામટી ખાસ્યતો એકંત્ર કરી હતી.
 જેથી આગલા તમામ પેગમ્બરોના વાયદા પુરા કરવા ફક્ત
 ઈસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) આ ઝમાનામાં અહિંર થઈ
 જાય તો આગલા ઝમાનાના તમામ પેગમ્બરોના અહિંર થવાના
 વાયદા જોડી વખતે પુરા થઈ જાય. પણ જેવી રીતે આગલા
 તમામ પેગમ્બરો વફાત પામી ચુકા છે તેથીજ તેઓ પોતે પાછા
 અહિંર ન થઈ શકે તેવીજ રીતે ઈસલામના મહાન પેગમ્બર
 (સ) બી વફાત પામી ચુકેલા છે તેથીજ એઓ બી પોતે
 પાછા અહિંર થઈ ન શકે. પણ જેવી રીતે આગલા પેગમ્બરોની
 બદલે તેઓની રૂહાની ખાસ્યત ધરાવનારો ખુદા તરફનો કોઈ
 પ્રતીનીધી અહિંર થઈ જાય તો તેઓ પોતેજ અહિંર થઈ ગયલા
 હશે તેવી રીતે ઈસલામના મહાન પેગમ્બર (સ)ની બદલે એઓની

રૂઢાની આસ્યત ધરાવનારો ખુદા તરફનો કોઈ પ્રતીનીધી ઝાઢેર થઈ જાય તો એઓ પોતેજ ઝાઢેર થઈ ગયલા ઠડે અને એ મુજબ દુન્યાની તમામ કોમોના પેગમ્બરોના ઝાઢેર થવાના વાયદા એકી વખતેજ પુરુ થઈ જાય અને ખુદાતઆલાએ આ ઝમાનામાં માટે એજ નીરમાણુ કરયું હતું અને અલ હન્દો લીલાહ એજ પ્રમાણે પાર બી ઉતરયું છે. માટે જુદી જુદી કોમોના લોકોએ પોત પોતાના અસલી પેગમ્બરોની ઝાઢેર થવાની ખોટી આશા તરફ કરી આ ઝમાનામાં દુન્યાની તમામ કોમોના પેગમ્બરોની સામટી આસ્યતો ધરાવનાર ખુદા તરફના ઇસલામી પ્રતીનીધીને કબુલી પોતાની આખેરત સુધારી લેવી જોઈએ નહીકા તેઓને પોતાની ગફલતી યા બીદ યા બેદરકારીના લીધે આખેરતમાં દુખદાયક અઝાબનુ લોગ થવું પડશે. હરેક ઇસલામી વાંચનારે આ બાબત પોતે સારી રીતે સમજવી જોઈએ અને તે પછી બીબા ઇસલામી તથા ગેરઇસલામી લાઇખાંધાને સમજાવવી જોઈએ.

જેવી રીતે જુદા જુદા મઝહબોની કીતાબોમાં આ ઝમાનામાં તેઓના અસલી પેગમ્બરોની બીજી વારની પધરામણી વીસેની પેશગોઇઓ છે તેવીજ રીતે કોરાને શરીફમાં બી ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) ની બીજી વારની પધરામણી વીસેની પેશગોઈ છે જે કોરાને શરીફની સુરે જુમાની “ આખરીન મીન હુમ લખમા યલહકુ ખેહીમ ” વાલી આયતથી તથા સુરે સફની “ હોવલલઝી અરસલ રસલહુ બીલહોદા વદીનીલ હકકે લેયુઝહરેહુ અલ દીને મુલ્લેહી વલવ કરેહલ મુશરેકુન ” વાલી આયતથી સાબીત છે કે જે વીસે સુન્ની તથા શીઆના હરેક તફસીર લખનારા એકમત છે કે તે હઝસ્ત મહેદી (અ) ના ઝહુરથી પુરી થશે. તેથીજ સુન્ની તથા શીઆ આલીમો એ હઝીસ સાચી માને છે કે મેહેદીનુ નામ મહમદ (સ) હશે. તેઓના પીતાનુ નામ અબદુલ્લાહ હશે તેઓ

ની માતાનું નામ અમીના હશે. એટલુંજ નહીં પણ તેની કુન્યત તે ખુદ હજરત રસુલુલ્લાહ (સ)ની કુન્યત હશે. એટલે ગોયા આ-
બાદ આપણા હજરત રસુલુલ્લાહ (સ) પોતેજ પાછા પધારશે. તેવીજ રીતે ઇસાઈઓની બાઈબલમાં હજરત ઇસા (અ) તે મર-
યમના બેટાની બીજી વારની પધરામણી વીસેની પેશગોઈ છે. એ સરવેથી મુરાદ એજ છે કે તેઓની રૂહાની ખાસ્યતોમાં એક બીજોજ પ્રતીનીધી આહેર થશે. નહીંકા બોલેબોલ મુજબની માન્યતા લઈ બેસ્યે તો તેની મતલબ એજ થઈકે ખુદાતઆલા મઝકુર પેગમ્બરોના માતપીતા તથા તેઓના વડવાઓને ફરી પેદા કરી તેઓની એક પછી એક નસલ બાદ ફરી તેજ પેગ-
મ્બરોને પાછા પેદા કરે એટલે ગોયા ફરીથી આદમ (અ) શ્રી પાછો કીરસો શરૂ કરે જે હરગીઝ ખુદાને મંજુરજ નથી. પણ તેથી મુરાદ એજ છે કે તેઓની રૂહાની ખાસ્યત ધરાવનારો બીજોજ પ્રતીનીધી આહેર થાય. તેટલાજ માટે ખુદાતઆલાએ આ ઝમાનામાં ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) ની ખાસ્યત ધરાવનારા એક મસીહને મહેદી (અ) તરીકે આહેર કરવાનું નીરમાણ કર્યું કે જેથી ગોયા તેઓ પોતેજ આવેલા ઠડે અને એ મુજબ દુન્યાની તમામ કેમોના પેગમ્બરોના આહેર થવાના વાયદા એકી વખતે પુરા થઈ જાય. તેથીજ ખુદાતઆલાએ આ-
સહીની શરૂઆતમાં પોતાના આહેર કરેલા પ્રતીનીધી હજરત મીરઝા ગુલામ આહમદ સાહેબને હજરત મહેદી (અ) તરીકે આશકાર કર્યો જેની સંખ્યાબંધ સાબેતીઓ આપણે વાંચી આવ્યા છીએ.

એ મુજબ દુન્યાની તમામ કેમોના પેગમ્બરોનો બીજી વારની પધરામણીનો વાયદો હજરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની બીજી વારની પધરામણી તરીકે મહેદી (અ) માં પુરો થયો. તેથીજ ખુદાતઆલાએ હજરત મીરઝા સાહેબને ઇસા ઇબને મરયમનો ખેતાબ આપ્યો કીશનનો ખેતાબ આપ્યો વગેરે. અગર ઇસા

ઈબને મરયમ જુદા આવનાર હોતે તો દુન્યાની સરવે કોમોના પેગમ્બરોને બી જુદા જુદા આવવા પડતે. કેમકે અગર ખુદાત-આલા ઇસાઈઓ શાફૂ ફરી તેઓના અસલી પેગમ્બર ઇસા ઇબને મરયમને મોકલે તો બીજી સરવે કોમો માટે ફરી તેઓના અસલી પેગમ્બરોને મોકલવાજ જોઈએ. કેમકે સરવે કોમોને એક સરખો વાયદો આપવામાં આવ્યો છે અને ખુદાતઆલાનો કાયદો બી સરવે માટે એક સરખોજ છે. તેથી જેવી રીતે ઇસાઈઓ શાફૂ તેઓના અસલી પેગમ્બર ઇસા ઇબને મરયમ ખુદ પોતે હરગીઝ બીજીવાર આવનાર નથી તેવીજ રીતે બીજી કોઈબી કોમનો અસલી પેગમ્બર ખુદ પોતે હરગીઝ બીજીવાર આવનાર નથી. કારણ કે તેઓ સરવેનો આવવાનો વાયદો પુરો કરવા ખુદાતઆલાએ તેઓ સરવેની ફહાની ખાસ્યત ધરાવનાર ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) નો ફરી આવવાનો વાયદો ઝાઢેર કર્યો કે જેથી એઓ એક આવ્યા એટલે સરવે આવ્યા. પણ જેવી રીતે આગલા સરવે પેગમ્બરો વફાત પામ્યા છે તેવીજ રીતે ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) બી વફાત પામ્યા છે. તેથી એઓના મીસલ તરીકે મહેદી (અ) ને ઝાઢેર કરી સરવેના વાયદા એકી વખતે પુરા કરી આપ્યા.

તેથીજ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ પોતાનામાં અને મહેદી (અ) માં તદ્દન એકસરખાપણું ઝાઢેર કર્યું છે. તેવીજ રીતે લા મહેદી ઇલા ઇસા ઇબને મરયમ કહીને મહેદી અને ઇસા ઇબને મરયમનું તદ્દન એકસરખાપણું ઝાઢેર કર્યું છે કે તે બેઉ એકજ શખસના ખેતાબો છે.

એ મુજબ ખુદાતઆલાએ આ આખરી ઝમાનામાં ઝાઢેર થનારા જુદી જુદી કોમોના પેગમ્બરોની મહાન પેશગોઈઓના લેદ આ ઝમાનામાં ઝાઢેર થયલા પોતાના પ્રતીનીધી મારફતે કેવી શકાઈથી સમજાવી આપ્યો છે કે જેથી દુન્યાની સરવે

કોમો પોત પોતાપર ઇસલામમાં એકંત્ર થવાની ફરજ આસાની થી સમજી શકે.

હવે મુખારક છે તે શખસ જેને ખુદાતઆલા આ મહાન લેહને સમજવાની તવફીક બક્ષે, જે શખસ આ લેહ સમજવા ભાગ્યશાળી નીવડયો તેણે ગોયા આ આખી કીતાબનો સાર એક તકામમાં સમજી લીધો અને તેથી આગલા ઇસા (અ) આસમાન પરથી આવશે એવો અકીદો જે ઇસલામીઓ તથા ઇસાઈઓ રાખે છે તે એક પક્ષમાં નાખુદ થઈ જશે. કેમકે આગલા ઇસા (અ) ખીજી વાર આવે તો ખીજી સરવે કોમોના પેગમ્બરોને ફરી આવવુંજ બોધ્યો જેનું પરીણામ એ નીપજે કે આગલા સરવે ખાતીલ થયલા મઝહબો ફરી જાગૃત થઈ જાય અને ખુદાતઆલા જે દુન્યાની સરવે કોમોને એકજ મઝહબ ઇસલામમાં એકંત્ર કરવાનો નીશચ્ચ કર્યો છે તેની ખદલે દુન્યામાં ચોર ખી આગલ કદી ન થયલી મઝહબી હરીફાઈની મહાભારત જંગ જાગી ઉઠે જે હરગીઝ હરગીઝ ન બને. ઉપરાંત ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) ખાતમુન નબીઈન છે એટલે એઓ ખાદ કોઈ ખી નવી યા જુની શરીઅત ધરાવનાર યા મુસ્તકીલ (સ્વતંત્ર) પેગમ્બર હરગીઝ ઝાહેર થઈ શકેજ નહીં. તેથીજ આગલા ઇસા (અ) યા ખીજી કોઈ ખી કોમના નબી હરગીઝ ઝાહેર થઈ શકેજ નહીં.

પણ આખરી ઝમાનામાં એક નબી ઝાહેર થશે તે વીસે સરવે કોમોના પેગમ્બરોએ પેશગોઈ કરેલી છે. તેવીજ રીતે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ ખી આખરી ઝમાનામાં ઝાહેર થનાર મસીહ અને મહેદીને નબી અલ્લાહ કહ્યો છે જે સહી મુસલીમથી સાબીત છે. પણ જો આગલા નબીઓ આવે કે જેઓ શરીઅતી યા મુસ્તકીલ નબીઓ હતા તો હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની ખાતમુન નબીઈનની મોહર તુટી જાય. અને અગર નબી તરીકે કોઈ ખી શખસ ઝાહેર ન થાય તો આગલા સરવે પેગમ્બરોની પેશગોઈઓ ખોટી પડે. તેથીજ ખુદાતઆલાએ આ ઝમાનામાં પોતાના

પ્રતીનીધી હઝરત મીરઝા સાહેબને મહેદી (અ) તરીકે ઝાહેર કરી એઓને જુદા જુદા નખીઓનો ખેતાખ બક્ષ્યો છે. જેમકે ખુદાતઆલાએ એઓને મહમદ (સ) કહ્યો છે ઇસા ઇબને મરયમ કહ્યો છે ક્રીશન કહ્યો છે વગેરે એ રવેસે સરવે પેગમ્બરોની નખી વીસેની પેશગોઈ એવી સફાઈથી પુરી કરી આપી કે ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ)ની ખાતમુન નખીઈનની ફઝીલતમાં જરાએ અલવલ ન આવવા પામે કારણ કે એ રવેસે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) પછી નખીનો ખેતાખ બીજા કોઈ ત્રાહેતને નહી મલતાં ખુદ એઓના મસીહ તરીકે ઝાહેર થયલા મહેદી (અ) ને મલ્યો. એટલો એઓનો ખેતાખ એઓનેજ મલ્યો. ઉપરાંત હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની પેહલી પધરામણી તથા મહેદી (અ) તરીકે થયલી એઓની બીજીવારની પધરામણીમાં કશો ફરક ન રહે તેટલા માટે જેવી રીતે ખુદાતઆલાએ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ને કોરાને શરીફમાં ફરમાવ્યું છે જે “અમે નથી મોકલ્યો તને પણ એટલા માટે કે તું આખી દુન્યા માટે રહેમત થાય” તેવીજ રીતે ખુદાતઆલાએ એઓના મસીહ તરીકે ઝાહેર થયલા મહેદી (અ) પર એજ વહી નાઝીલ કરી છે કે “અને અમે નથી મોકલ્યો તને પણ (એટલા માટે કે તું) આખી દુન્યા માટે રહેમત થાય” તેથીજ તેઓએ આખી દુન્યાની કામો પર પોતાને માનવાનો પેગમ મોકલ્યો. અને એઓને માનનારાઓ ગોયા હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ને માનનારા જેવો સવાબ હાંસલ કરશે. એવી ખુદ્દી હદીસ શરીફ ઇસલામીઓની હદીસોની મશહુર કીતાબ મીશકાત શરીફમાં મોબુદ છે જેમાં તેઓ ફરમાવે છે “ખચીત શાન તો એ છે જે નઝદીક છે કે આ ઉમ્મતની આખરમાં એક હોમ થશે જેના શાફ સવાબ અવલના સહાબા જેવો થશે. જેઓ દીનના હુકમ પોંહચવશે અને શરીઅત વીરૂધના કામો મના કરવા શાફ ફીતનાવાલાઓ સાથે લડશે” અને તેથીજ હઝરત મીરઝા ફરમાવે છે જે “તે જે મારી

જમાઅતમાં દાખલ થયો. ખરેખર મારા સરદાર ખરૂલ સુરસીલનની સહાયા (ની જમાઅત)માં દાખલ થયો અને એજ અર્થ (સુરે જુમા વાલી આયત) આખરીન મીન હુમનો બી છે જે સમજ દારોથી છુપું નથી અને જે શખસ મારામાં અને મુસતફા (સ. અ. સ) માં તફરકો કરે છે તેણે મને નથી જોયો અને મને નથી ઓળખ્યો ” (ખુતબએ ઇલહામ્યા).

કેમકે એઓ પોતાના સરદાર હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની પૈરની અને ગુલામીમાં પોતાને એવો ફના કરી દીધો કે જેથી ફનાપ્રીર રસુલ કહેવાયા તેથી રહાની તોરમાં તેઓ બેઠ ગોયા એક થઇ ગયા તેથીજ ખુદાતઆલાએ એઓને રહેમતલલીલ આલમીનનો ખેતાબ આપ્યો કે જેવો તેણે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ને આપ્યો હતો અને તેથીજ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ ફરમાવું જે એઓને માનનારાઓને એવો સવાબ મલસે કે જેવો મને માનનારા સહાબીઓને મલશે. તેથીજ એઓની પધરામણી તે ગોયા હઝરત રસુલુલ્લાહનીજ પધરામણી ઠપી અને તેથીજ એઓ ફરમાવે છે જે “ હું આખરીન મીન હુમ લખ્યા યલહકકું બેહીમની આયત મુજબ તેજ નથી ખાતમુન અંબીઆ છું ” માટે ઓ ઇસલામના કહેવાતા આલીમે જરા વીચાર તો કરો તમે કોણને ગાલો આપો છો ? કોણપર કુફરના ફતવા ઠોકો છો ? કોણને માટે મોટા મોટા પણુ ખોટા ખોટા રદ લખો છો ? અને કોણની મબક મશકેરી કરો છો ? કોઇજની નહીં પણ કોરાને શરીફમાં તથા હદીસ શરીફમાં તથા હુન્યાની તમામ કોમોની મઝહબો કીતાબોમાં જણાવેલા આખરી ઝમાનામાં રહાની ખસલતમાં મહેદી (અ) તરીકે ઝહેર બનાર આપણા મહાન પેગમ્બર હઝરત મહમદ મુસતફા (સ. અ. સ.) ની બેઇઝતી કરો છો. માટે એતો કહી બી એતો અને તોળા કરો કે તે મફુર રહીમ અગર

તમારો એ અજ્ઞાનતામાં કરેલો ગુનાહ હોય તો માફી બક્ષો.

કોરાને શરીરમાં હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) બીજીવાર આ ખરી ઝમાનાના લોકોને મલશે તે બાબે સુરે જુમાની આખરીન મીન હુમવાલી આયત જ્યારે નાઝીલ થઈ ત્યારે સહાબીઓ વી-ચારમાં પડયા કે શું હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) બીજીવાર દુન્યા-માં આવશે તે વીસે પુછતાં હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ સલમાન ફારસીની ખાંધપર હાથ મુકીને કહ્યું કે આ શખસની અવલાદ-માંથી એક શખસ ઝાહેર થશે જે ઇમાન સુરયા સુધી ગયો હશે ત્યારે તે પાછો લઈ આવશે (જુઓ સહી પુખારી) આ વીશે શીઆ તફસીર લખનારાઓ બી એકમત છે. હવે એનો વધુ ખુલાસો ખુદાતઆલાએ હઝરત મીરઝા સાહેબ પર વહી નાઝીલ કરી જણાવ્યું કે આખરી ઝમાનામાં જ્યારે ઇમાન સુરયા સુધી ચાલી જશે ત્યારે જે ઇરાની અવલાદ તરીકે ઝાહેર થઈ ઇમાનને પાછો લઈ આવશે એવી પેશગોઈ થઈ છે તે શખસ તુંજ છે. એ મુજબ કોરાને શરીરમાં જણાવેલી તથા હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ ઝાહેર કરેલી પેશગોઈ આબાદ ખરી પડી. ઉપરાંત સુનીશીઆની હદીસોથી સાબીત છે કે સલમાન ફારસી-ને હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ એહલેબેતમાં ના ઠેકઠ્યા છે તે મુજબ હઝરત મીરઝા સાહેબ એહલેબેતના નામચીન વંસ-માંના ઠડયા.

કહાય કેઈ કહે જે એઓને એવી વહીઓ નાઝીલ થઈ તેની અમોને શી ખાત્રી ? તો તેના જવાબમાં બાલુવું જે પેહલે તો ઘણાખરા ઇસલામીઓ વહી ઇલહામ વગેરે નાઝીલ થાય એ બાબત ખી માનતા નથી જેવી રીતે આગલી કેમોની એ માન્યતા છે કે આગલા ઝમાનામાં ખુદાતઆલાએ તેઓના પેગમ્બરો તથા મહાન પુઝરગો સાથે વાતો કરી હતી તે પછી તેણે બીજા કેઈ સાથે બી વાત કરીજ નહી. એટલે તેઓના મનથી તેઓના પેગમ્બરો પછી ઝાહેર થયલા પેગમ્બરો ખુદા સાથે વાત કર-

વાનો જે હવે કરતા હતા તે સરવે ખોટા આસામીઓ હતા
 પણ એ તેઓની મન્યતાનું ખોટાઈ તે પછી જેમ જેમ બુદ્ધિ
 બુદ્ધિ કેમોમાં પેગમ્બરો ઝાઢેર થતા ગયા તેમ તેમ તે
 કેમોને તેઓના પેગમ્બરો મારફતે આગલા ઝમાનાની કેમોની
 ખોટી માન્યતાની ખાત્રી થતી ગઈ છતાં આગલા ઝમાનાની કેમો
 પોતાનીજ ભુલભરેલી માન્યતા પર હજી સુધી ચીટકી બેઠી છે.
 તેજ ભુલનો ભોગ ઇસલામીઓ બી થાય છે અને કહે છે જે
 ખુદાતઆલાએ કોરાને શરીફ નાઝીલ કીધા બાદ વહી તથા
 ઇલિહામ કયામત સુધી બંધ થઈ થયા છે. એ તેઓની માન્યતા
 આગલી કેમો જેવીજ ખોટી છે. હા. ઇસલામ મઝહબ કામીલ
 એટલે સંપૂર્ણ થઈ ગયો છે તેથી ઇસલામી શરીઅતમાં કોરાને
 શરીફના ફરમાનોમાં દુન્યા ખતમ થઈ જાય ત્યાં સુધી એક
 બોલનો બી વધારો ગટાટો ચા કશો બી ફેરફાર કરનારી કોઈ
 વહી હરગીઝ હરગીઝ નાઝીલ ન થશે. પણ ખુદાતઆલા પોતાના
 નેક બંદાઓ જેઓ ખુદાની રાહમાં પોતાને ફના કરી નાખે છે
 તેઓને ખુદાની હસ્તીની જાતી ખાત્રી માટે ખુદાતઆલા તેઓની
 દુઆઓ સાંભલી તેઓને જવાબો આપે ચા ભવીશ્યમાં થનારા
 બનાવોની બચારતો વહી ઇલિહામ કશફ તથા સાચા સ્વપના
 મારફતે ઝાઢેર કરે તેમાં વાંધાભર્યું શું છે ? બલકે એ ખુદાઈ
 આશીરવાદ છે તે જ્યારથી આ દુન્યા શરૂ થઈ ત્યારથી જારી
 થયું છે તે દુન્યા ખતમ થઈ જાય ત્યાં સુધી જારી રહેશે. એથી
 હનસાનની ઝીંદગીમાં બહુ મોટો ફેરફાર થઈ જાય છે. તેને
 ખુદાની હસ્તીનો તથા આખરેતના અંજામની જાતી ખાત્રી થઈ
 જાય છે જેથી તેનો ઈમાન હીન પરહીન મઝબુત થતો જાય છે
 જેથી તે બદીથી બચે છે નેકી તરફ પગલાં વધારતો જાય છે
 કારણ કે તેના હૃદયમાં એકીન જામી જાય છે કે ખુદાતઆલા મારી
 દરેક હીલચાલ પર નજર રાખે છે અને કશું બી ખોટું કરીશ
 તો સજા પોંચીશે જેવી રીતે કોઈ બીજામતગાર પાશ્ચાત્યની હુજુરમાં
 કશી બી નાફરમાની ચા બેબદલી કરવાની હીમત કરતો નથી ચા

કોઈ ચેર જેની સાંખે ગમે તેટલો ખઝાનો પડેલો હોય પણ તે સાથે ત્યાં નાગી તલવાર સાથે પોલીસનો પહેરો ઉલો હોય તો તે હરગીઝ તેને હાથ લગાડવાની હીમત કરતો નથી તેવીજ રીતે જે શખસ આ દુન્યામાં ખુદાતઆલાને ફરહાની આંખોથી જોવા ચા તેની તરફના કલામ સાંભળવા બાગ્યશાળી નીવડે છે તેના દીલમાં આખેરતના અંબમ વીશે મજબુત એકીન પેચી બાય છે તેથી તે કશું બી જોદું કરવાની હીમત કરતો નથી. તેથીજ ખુદાતઆલાએ ફરક કોમને પોતાનાએ ફઝલથી સર-ફરાઝ કર્યો છે પણ તે પછી રફતે રફતે ફરક કોમ મુશ-રીકાના પરસ્તીશમાં ગીરફતાર થઈ જવાથી અને તેઓના મ-ઝહબો બાતીફ થઈ જવાથી એ ફરહાની ફઝલથી તેઓ બેન-સીમ રહ્યા છે તેથીજ તેઓ સમજે છે જે ખુદાતઆલા બીબા કોઈ સાથે બી વાત કરતોજ નથી તેથી હવે એ ફઝલ ફકત ઇસલામ મઝહબમાંજ છે. ઇસલામીઓ બી રફતે રફતે અસલ તઅલીમથી વેગળા જવા લાગ્યા પણ ખુદાતઆલાને એ સંપુરણ કરેલા ઇસલામ મઝહબને દુન્યા ખતમ થાય ત્યાં સુધી બારી રાખવું હોવાથી એણે ફર ૧૦૦-૧૦૦ વરસે પોતાનો એક પ્રતીનીધી ઉલો કરવાનો વાયદો ઝાહેર કરાવ્યો જેની સાથે ખુદાતઆલા વહી ઇલિહામથી વાતો કરતો અને ઇસલામમાં પેશ થયેલી ખરાબીઓ દુર કરાવતો જેથી ખરા ઇસલામ ફરી નવેસરની તાજો થતો. જેથી ખુદાતઆલાનો એ ફરહાની ફઝલ ફરી બસે થતો. જેનો લાભ તેજ લોકો મેલવતા જેઓ ખુ-દાતઆલાના પ્રતીનીધીને માનતા અને તેની તઅલીમ મુજબના ખરા ઇસલામ પ્રમાણે અમલ કરતા એ મુજબ અસરથી ઇસલામની આપના થઈ છે ત્યારથી હર ઝમાનામાં એવો ફઝલ બારી રહેતો આવ્યો છે અને કયામત સુધી બારી રહેશે તેથીજ ઇસલામમાં હકારો શખસો અવલ્યા અલલાહ તરીકે મસદુર થયા છે, યુતેઓની અજરતો તથા કરામતોથી ઇસલામી આલમ અબજુ છે ? હરગીઝ અનહી. એ વીશે વધુ સામેતી એ છે જે હઝરત મસુદુલ્લાહ (સ) એ ફરમાવ્યું છે જે જેવી રીતે બનો ઇસરાઇલની ઉમતમાં મોહકસો

(એટલે તે શખસો જેઓની સાથે ખુદાતઆલા વાતો કરે તે) થયા તેવી રીતે મારી ઉમતમાં ગી થશે. તે મુજબ સે'ક્ટો મોહકસો ઇસલામી આલમમાં મશહૂર થઈ ગયા છે. શું તે સરવે ખોટા શખસો હતા અને પોતાની તરફની બનાવટી વાતો કરતા હતા ? હરગીઝ નહીં. ઇસલામની પેહલાં બની ઇસરાઇલની ઉમતમાં ખુદાતઆલાએ મરદો ઉપરાંત ઓરતો પર બી વહી નાઝીલ કરી છે જેવા કે મુસા (અ) તથા ઇસા (અ)ની માતાઓ જે કોરાને શરીફથી સાબીત છે ત્યારે ઇસલામ જેવી અફઝલ ઉમતના મરદો ઉપર પોતાનો એ ફઝલ નાઝીલ ન કરે ? બીજું ઇસલામની ખરી ખીદમત કરનારા આલીમોને હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ નખીઓના વારસ તથા બની ઇસરાઇલના નખીઓ જેવાં હોવાનો ખેતાબ આપ્યો છે. નખી કોણને કહે છે ? નખી તેને કહે છે જે ખુદાતઆલા તરફથી મોટા પ્રમાણમાં વહી તથા ઇલિહામથી ગેબની વાતો હાંસલ કરી લોકોને અંધારામાંથી રોશનીમાં લાવે છે. જ્યારે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ પોતાની ઉમતના આલીમોને એવો ખેતાબ આપ્યો છે તો શું ખુદાતઆલા તે ખેતાબના અર્થ મુજબ તેવા લાયક શખસો પર વહી તથા ઇલિહામનો ફઝલ ન કરે અને પોતાના રસુલના તરફથી બખશાયલા ખેતાબને ખોટો ઠેકાવે ? હરગીઝ નહીં. બલકે ખુદાતઆલા એવો ફઝલ આપણે હમેશા તેની પાસેથી માંગતા રહીએ તેવી તઅલીમ બી શીખવી છે જેમકે આપણે નમાઝમાં સુરે ફાતેહા પઢ્યે છીએ અને કહીએ છીએ જે “ એહદેનસ સેરાતલ મુસ્તકીમ સેરાતલ લખીના અનઅમતા અલયહીમ ” એટલે ઓ ખુદા તું અમને સીધો રસ્તો દેખાડ. તેઓનો રસ્તો કે જેઓના ઉપર તે ફઝલ કીધો. હવે કોરાને શરીફની બીજી આયતથી સાબીત છે કે એમાં જણાવેલા ફઝલ પામેલા લોકોથી મુરાદ નખી, શહીદ, સીદીક તથા સાલેહ છે. જે વીસે દરેક તફ્સીર લખનારાઓ એકમત છે. આ પરથી સાબીત થાય છે કે ખુદા ખુદાતઆલા આહે છે જે આપણે

નખી શહીદ સીદીક ને સાલેહના પગલે ચાલી નેક અમલ કરી
 નખી શહીદ સીદીક અને સાલેહ થઇએ. અને તે મુજબ ઈસ-
 લામમાં લોકો શહીદ બી થયા સીદીક બી થયા અને સાલેહ બી
 થયા ત્યારે નખી બી શા માટે ન થાય ?

હદીસે કુદસીથી સાબીત છે કે ખુદાતઆલા ફરમાવે છે
 “ઓ ઇનસાન તું માન ફરમાનો મુજબ અમલ કર અને તું
 મારા જેવો થશે” અને મલતી બીજી હદીસે કુદસીમાં ખુદાત-
 આલા ફરમાવે છે “હમેશા મારો ખંદો નફલ ઇબાદતોના લીધે
 મારાથી નજીક થાય છે તે એટલે સુધી કે હું તેને મારો
 માહુબ કહું છું ફરી હું તેનો કાન થાઉં છું જેનાથી તે સાં-
 લલે છે અને આંખ થાઉં છું તેનાથી તે જુએ છે અને હાથ
 થાઉં છું જેનાથી તે પકડે છે અને પગ થાઉં છું જેનાથી તે
 ચાલે છે” હવે નખીઓ સરવેથી વધારે નફલ ઇબાદતો કરે છે
 તેથીજ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ફરમાવે છે “જેણે મને જોયો
 તેણે ખુદાને જોયો” ત્યારે જે શખસ ખુદા રસુલના સરવે ફરમાનો
 મુજબ અમલ કરે તો તે શા માટે નખી ન થઇ શકે ? આગલી
 કોમોમાં જે નખીઓ થયા તે ઇનસાનજ હતા કે નહી ? પણ
 કોઈ બી શખસ પોતાની મેલે નખી ન થઈ શકે જ્યાં સુધી
 ખુદાતઆલા તેને નખીનો ખેતાબ બક્ષી નખી બનાવે નહી અને
 જેના વીસે આગમજથી પેશગોઇ થયલી હોય તે તો ઝફરજ
 નખી થાય.

કહાય કોઈ એ કહે જે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ખાતમુન
 નખીબન છે તો તેઓ બાહ બીજો કોઈબી શખસ નખી કેવી રીતે
 થઇ શકે ? જેનો ખુલાસો આપણે આગળ વાંચી ગયા
 છીએ જે બેશક હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ખાતમુન નખીબન છે,
 એઓ બાહ કોઈબી શખસ નવી યા જુની શરીઅત ધરાવનારો
 હરગીઝ ઝાહેર થઇ શકે નહી. એટલુંજ નહિ પણ ઈસલામની

પેહલાં કોઈ બી કોમમાંથી આગલા કોઈ બી નબીની પેરવી કરયા વગર મુસ્તકીલ યાને સ્વતંત્ર નબીઓ અહેર થતા હતા તેવી નબુવતનો ફરવાળો બી કયામત સુધી બંધ છે. હવે તો ઇસલામમાં જે એકજ શખસ વીશે નબીની પેશગોઈ છે તે એક એવા શખસ માટે છે કે જે ઇસલામી ઉમ્મતમાંથીજ અહેર થાય અને ઇસલામી શરીઅત સ્થાપનાર-સરદારની (એટલે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની) ગુલામીમાં પોતાને એવો ફનાફીર રસુલ કરી નાંખનારો હોય કે તે બેકમાં કરી બુદાઈ રહેજ નહીં ગોયા તે બે બુદા શખસો નહીં પણ એકજ શખસ છે ત્યારેજ તે નબીનો ખેતાબ ખુદાતઆલા તરફથી પામે. અને ત્યારેજ તે નબી કહેવાઈ શકાય. જેથી હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) બાદ નબીનો ખેતાબ બીજા કોઈને નહીં પણ તેઓનીજ ફહાની ખસલતમાં અહેર થયલા મસીહ અને મહેદીને મલ્યો એટલે ગોયા તે તેઓનેજ મલ્યો. બીજા કોઈ પારકાને નહીં. અગર હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) બાદ કોઈ નબી અહેર થનાર હોતેજ નહીંતો શા માટે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) પોતેજ એ ફરમાવે કે મસીહ તરીકે અહેર થનાર શખસ નબી અલ્લાહ છે. એટલુંજ નહીં પણ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ખાતમુન નબીધન હોવા છતાં એવી કીસમોના નબી અહેર થવાથી ઇસલામી શરીઅતમાં કરો અટકાવ નથો એવી ખુદી ચેતવણી સતવાર શહાદત સાથે મોબુદ છે જે હઝરતા બીબી આયશા (રદી) ની રીવાયતથી સાબીત છે જેમકે તેઓ ફરમાવે છે “કુલુ ઇનહુ ખાતમુન નબીધન વત્રાતકુલુ લા નબી બાદ હુ” એટલે એ “કહો કે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ખાતમુન નબીધન છે પણ એ ન કહો કે તેઓની બાદ કોઈ નબી નથી” આ કેવી મહાન શહાદત છે કે જેથી હવે એ બાબે જરાબી દીલમાં વસ-વસો રાખવાની ઝરત રહીજ નહિ. અગર હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) બાદ ઇસલામમાં કોઈ નબી અહેર થનાર ન હોતો તો ફેરાને શરીફની કેટલીક આયતો-તોમજ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ)ની કેટલીક

હઠીસો ખોટી પડતે. ઉપરાંત આખરી ઝમાનામાં એક નખી ઝાહેર થશે તે વીશે તમામ મઝહબી કોમોમાં પેશજોઈઓ મોબુદ છે તે સરવે ખોટી પડતે. જે વીશે આપણે વીગતવાર આગળ વાંચી આવ્યા છીએ અને જ્યારે એ ખી સાબીત થાય છે કે એ નખીનો ખેતાબ ખીજ કોઈ પારકા શખસને નથી જતો પણ ખુદ આપણા હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ)નેજ પાછો મલે છે છતાં જે કોઈ એ નખુવતનો ઇનકાર કરશે તે ગોયા હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની નખુવતનો ઇનકાર કરનારો લેખાશે. ખરો ભાગ્યશાળી તે જે એ અતી અગત્યની બાબતનો લેહ સમજવાની ખુદાતઆલા તરફથી નેક તવફીક પામે.

એ ઉપરાંત વધુ સાબેતીઓ સાંભલો. ખુદાતઆલા પોતાના એ ઝમાનાના પ્રતીનીધી હઝરત મીરઝા શુલામ આહમદ સાહેબ પર વહી નાઝીલ કરી ફરમાવે છે “એઆહમદ મે” તેને નખી બનાવ્યો છે” વહી ખીજ જખીર ચેતવણીકારક વહીમાં ખુદાતઆલા ફરમાવે છે “દુન્યામાં એક નખી આવ્યો પણ દુન્યાએ તેને કબુલ્યો નહી પણ ખુદા તેને કબુલ કરશે અને મોટા ઝોરાવર હુમકાઓથી તેની સચાઈ ઝાહેર કરશે.”

કોરાને શરીફથી અને બુત્રી બુદી મઝહબી માન્યતાઓથી આપણે ખુદાતઆલાનો એ કાયદો જાણી ચુકા છીએ કે જ્યારે ખી પૃથ્વી પર શુનાહોનો પ્રમાણ વધી જાય છે ત્યારે ખુદાતઆલા લોકોમાં પોતાનો એક પ્રતીનીધી ઝાહેર કરે છે કે જે તેઓને બદીથી બચાવી નેકો તરફ દોરવે છે. પણ લોકોનો મોટો ભાગ દુન્યાહારીમાં તથા પોતાનીજ ખોટી માન્યતા તથા શુમરાહીમાં ફસાયલો હોવાથી ખુદાના ઝાહેર થતા પ્રતીનીધીના તરફથી શું ઢાખલા ઢલીલો અપાય છે અને તેની તઅલીમ લોકોનો ખુદા તરફનો સંબંધ જોડવાની છે યા ખુદા તરફનો સંબંધ તોડવાની છે તે સમજવા તથા તે પર ગોર કરવાની બદલે તેના ઢાવા વીસે સાંભળતાંજ તેના વીસે બદશુમાની કરી તેને ખોટો

દાવેદાર ઠકાવવા તેની મજાક મશકેરી કરી તેને હલકો પાડવાની કોશેશ કરે છે ત્યારે ખુદાતઆલા એવા લોકોની શુધ ઠેકાણે લાવવા તરેહવાર કીસમનો અઝાબ વરસાવે છે. જેમકે તે ફરમાવે છે “ વમા કુન્ના મોઅઝ જેખીન હત્તા નખઅસ રમુલા ” એટલે “ અમો અઝાબ નથી કરતા જ્યાં સુધી કે અમો એક પેગમ્બરને ઝાહેર કર્યે ” (કોરાન પ્રકરણ ૧૭ આયત ૧૭)

કેટલાકોનું એ કહેવું છે જે એવી આફતો વરસ્યા પછીજ ખુદાનો પ્રતીનીધી ઝાહેર થશે. અગર આપણે એ બાબત વીશે ધીરજથી સાદી સમજશક્તી વાપરી વીચાર કરીશું તો જણાશે કે ખરી રીતી એ છે કે અગર આપણા તાબા હેઠલના લોકોની કાંઈ ભુલ થઈ હોય તો તેઓને તે વીસે પેહલે ચેતવવું છતાં જો તેઓ પોતાની ભુલ સુધારવાની ઠરકાર કરે નહીં બલકે સાંખા લકરાયી થાય તો તે પછીજ તેઓને સજા કરવી. એ નહીં કે પેહલે તેઓને ખુબ યોખરો કરી બલકે તેઓને મારો નાખી તે પછી તેઓની પાછળ રહેનારાઓને તેઓની ભુલ વીસે ચેતવવું ! આપણે ઇનસાન હોવા છતાં આટલું સમજી શક્યે છીએ તો ખુદા જે તમામ જ્ઞાનીઓથી વધુ જ્ઞાની હોવા છતાં શું એ નીયમ વીરુદ્ધ નઉઝબીલ્લાહ એવો ઝાલીમ છે કે લોકોને તેઓની ભુલ સુધારવાની તક આપ્યા વીના પેહલે ખુબ સજા પર સજા કરી બલકે લાખો કરોડો જનોની ખુબારી પછીજ પોતાનો પ્રતીનીધી ઝોકલી તેઓને ચેતવે ! હરગીઝ નહીં. તે રહેમાને રહીમ ખુદા પાસે ખી એજ ખરો નીયમ છે કે જ્યારે લોકોમાં ગુમરાહી વધી ગઈ હોય અને તેઓ ખુદાની ખફગીની રાહોમાં ગીરફતાર થઈ ગયા હોય ત્યારે તેઓમાં ઠાઈ નેક શખસને પોતાના પ્રતીનીધી તરીકે ઝાહેર કરી તેઓને તે ખોટી રાહો તરફ કરવાની અને ખુદાની રઝામંદીની રાહો એખત્યાર કરવાની તઅલીમ આશકાર કરાવે છતાં જ્યારે લોકો ન માને અને સાંખી તે પ્રતીનીધીનીજ મજાક મશકેરી કરી તેને હક્કી કાઢે ચા તેના વીરોધી

થાય ત્યારેજ ખુદાતઆલા લોકોની શુધ ઠેકાણે લાવવા તરફવાર કીસમની આફતો વરસાવે.

આ ઝમાનામાં ખુદા તરફનો જે મહાન પ્રતીનીધી બહાર થયો છે તે આખી દુન્યા માટે છે તેથીજ આ ઝમાનામાં તમામ દુન્યા ઉપર આફતો વરસી રહી છે. જેની શરૂઆત હીંદુસ્તાનમાં યુગોનીક પલેગથી થઇ છે તે પછી દુકાલ રેલ ધરતીકંપ વગેરે અને યુરોપમાં છેલ્લી માહભારત જંગ જેના પજ્જરણ હજી ચાલુજ છે તે પછી ઇન્કલુએંજા હડતાલ મોંગવારી વગેરે વગેરે. જેથી લાખો કરોડો જાનોની તથા અબજો ફા. ની ખુવારી થઇ અને થતી રહી છે. અને દુન્યાનો કોઇ ભાગ એવો ન હશે જે એવી આફતો યા તેની અસરથી બચેલો હોય છતાં અફસોસ કે લોકો હજી પોતાની ઝીંઠ યા બેપરવાઈ તજી સત્ય સ્વીકારતા નથી. તેથીજ જ્યાં સુધી લોકોના દીલો નરમ થશે નહીં અને તેઓ પોતાની ઝીંઠ યા બેપરવાઈ તજી સત્ય સ્વીકારશે નહીં ત્યાં સુધી અનેક કીસમની ત્રાસદાયક આફતો જારીજ રહેશે.

ઉપલી સરવે બાબતો બીસે એઓએ વરસો આગમજ ખુદાતઆલા તરફથી ઇલામે ગયબ હાંસલ કરી દુન્યામાં એ બીના અનેક ભાષાઓમાં જગબહાર કરી આપી. દુન્યામાં અનેક સ્વભાવના ઇનસાનો હોય છે તેથી ખુદાતઆલાએ એઓને અનેક કીસમના લેહોથી વાકેફ કર્યા જેમાંની ઘણીખરી બાબતો દીની છે તો કેટલીક દુન્યઈ તો કેટલીક રાજદુવારી વગેરે અને તે સરવે કેવી મોજેજા રૂપી ખરી પડી અને પડતી જાય છે તે એઓની તરફથી પ્રગટ થયલી કીતાબો તથા ચોપાન્યા વાંચ્યાથી ખાત્રી થશે. જેમાંના નમુના તરીકે કેટલાક દાખલા તથા હવે પછી દુન્યામાં શું શું ઉઘલ પાથલ તથા જાણુવા ભેગ બનાવો તથા ફેરફારો થશે તે A Present to H. R. H. the Prince of Wales નામની કીતાબમાં પ્રગટ કર્યા છે જે ખરેજ વાંચવા, ગોર કરવા તથા નોંધી રાખવા ભેગ છે.

પુઠાતઆલા કારાને થરીકમાં ફરમાવે છે તેજ ગએખનો જાણનાર છે તે પોતાના ગએખો ઉપર કોઇને સત્તા આપતો નથી સીવાય તેને કે જેને તે પોતાના પ્રતીનીધીઓમાંથી પસંદ કરે. (કુરાન પ્રકરણ ૬૨:૨૭-૨૮) પુઠાતઆલાના એ પાક કલામો મુજબ હઝરત મીરઝા સાહેબ પુઠાતઆલાના પસંદ કરેલા પ્રતીનીધી હોવાથીજ પુઠાતઆલાએ એઓને પોતાની અસંખ્ય ગએખી બાબતો ઉપર સત્તા આપી અને એઓની મારફતે તે જગજહેર કરાવી ને તે ખરી બી પાકી આપી છતાં જે કોઇ એઓને પુઠાના પ્રતીનીધી તરીકે કબુલશે નહીં તે એઓનો ઇનકાર કરનાર નહીં પણ પુઠ પુઠાતઆલાના ઉપલા પાક કલામોનો ઇનકાર કરનાર લેખારો.

બીજા એક અગત્યની બાબત એ યાદ રાખવી જોઈએ કે જ્યારે હઝરત રમુલુલાહ (સ) એ નખુવતનો (પેગમ્બરીનો) હાવો જાહેર કર્યો અને પોતા ઉપર નાજીલ થતી વહી બયાન કરતા રહ્યા ત્યારે તે વખતના તેઓના વીરોધીઓ તેઓને ખોટા હાવેદાર ઠહાવતા તથા પુઠાની વહીને એઓની પોતાની તરફની બનાવટ સમજતા (નઉઝ બીદલાહ) જે ઉપરથી પુઠાતઆલાએ જાહેર કર્યું કે “ અને જો તે (પેગમ્બર) અમારી ઉપર કેટલીક બનાવટી વાતો ઘડી કાઢે તો બેશક અમે તેને જમના હાથથી પકડી પછી ખચીત અમે તેના દીલની નસને કાપી નાખીએ. (કુરાન પ્રકરણ ૬૬ આયાત ૪૪-૪૬) એટલે એ પેગમ્બર પોતાના તરફથી થોડી બી બનાવટી વહી બેડી કાઢે તો અમે એને કતલ કરી નાખ્યે. તૌરેતમાં બી એજ કાયદો ફરમાવવામાં આવ્યો છે જેનો બાઈબલમાંનો અસલ ઉતારો નીચે મુજબ છે. “ If there arise among you a Prophet or a dreamer of dreams and giveth thee a sign or a wonder and the sign or the wonder come to pass, whereof he spake unto thee, saying

Let us go after other gods, which thou hast not known and let us serve them.

Thou shalt not hearken unto the words of that prophet or dreamer of dreams; for the Lord your God proveth you to know whether ye love the Lord your God, with all your heart and with all your soul.

Ye shall walk after the Lord Your God and fear Him and keep His commandments, and obey His voice, and ye shall serve him and cleave unto him.

And that Prophet, or that dreamer of dreams, shall be put to death because he hath spoken to turn you away from the Lord your God.....

(Deut 13 I to 5) ટુંકમાં એની મતલબ એ કે તમારામાં કોઈ પેગમ્બર ઝાઝેર થાય અને તે મોજેઝા બી દેખાડે અને તે ખરા બી પડે પછી તે તમને તમારા ખરા ખુદાને છોડી બાબ જોટા પુજ્યો તરફ દોરવે તો તમે તેનું સાંભળશો નહીં. અને તે પેગમ્બરે તમને શુભરાહીનો રસ્તો દેખાડ્યો તેટલા માટે તેને મારી નાખવામાં આવશે.

આ કસોટીની રૂએ ઇસલામી આલીમો ચાહુદીઓ તથા ઇસાઈઓ ઉપર ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) ની સચ્ચાઈની હુજત એ રીતે પુરી કરે છે કે અગર અમારા પેગમ્બર (સ) નઉંઝબીદલાહ જોટા હોતે તો તમારી બાઈબલની રૂએ એઓ ઝડૂર કતલ થઈ જવા જોઈતા હતા તેની બદલે તેઓ ૨૩ વરસ સુધી નખુવતનો દાવો કરતા રહ્યા અને આખરે કુદરતી મોતે વફાત પામ્યા. તો તે વીરોધોઓ લાજવાબ થઈ જાય છે. પણ કેટલાકો એ જવાબ આપે છે કે તમારા કોરાન મુજબ ખરા પેગમ્બરો બી કતલ થઈ ગયા છે (એ તેઓની સમજ ફેર છે તે આયતોની મતલબ એ છે કે કાફરો પોતાના ખ્યાલ મુજબ પેગમ્બરોને

કતલ કરી નાખ્યા સમજે છે જેમકે ઇસા (અ) વીસે ધારે છે પણ કોઇ ખરો પેગમ્બર હરગીઝ કતલ થયો નથી) છતાં તેનો જવાબ ઇસલામી આલીમો એ આપે છે કે તકરારની ખાતર માની બી લખએ કે સાચા પેગમ્બરો બી કતલ થયા તેથી તેઓ કાંઈ ખોટા નથી ઠહતા. જેનો એ દાખલો છે કે જે શખસ ઝેહર ખાય તે ઝરૂર મરી જાય પણ તેથી એ નથી ઠહતું કે દરેક શખસ જે મરે છે તે બધા ઝેહર ખાવાથી મરે છે તે સુજબ સાચા પેગમ્બરો બી કતલ થયા હોય તો તેથી તેઓ ખોટા નથી ઠહતા પણ ખોટો પેગમ્બર તો ઝરૂર કતલ થવોજ જોઈએ જેવી રીતે કે જે ઝેહર ખાય તે તો ઝરૂરજ મરે ત્યારે તેઓ લાજવાબ થઈ જાય છે.

તેજ સુજબ અગર હઝરત મીરઝા સાહેબ ખોટા પેગમ્બર હોતે તો ઝરૂર કતલ થઈ જતે પણ એઓ ૨૮ વરસ સુધી નબી હોવા વીશેની સાબેતીઓની વહી ઇલહામ પ્રગટ કરતા રહ્યા છતાં કતલ થયા નહીં અને લગલગ ૮૦ વરસની ઉમરે પોહતા પછી કુદરતી મોતે વફાત પામ્યા. જો કે એઓ વીરૂધ્ધ બાજુબુલ કતલના ફતવા પ્રગટ થયા જેથી અનેક વખત એઓને કતલ કરવાની કોશેશ કરવામાં આવી છતાં ખુદાતઆલાએ દરેક વખતે એઓને બચાવી લઈ એઓના વીરોધીઓને ઝલીલ કર્યા. અગર કોઈ એ કહે કે એમ તો ઘણા માણસો છે જેઓ જુદી વાતો કહ્યા કરે છે લોકોને ગુમરાહ કરે છે છતાં માર્યા જતા નથી તો તે વીસે બાણુવું કે જુદી વાત કેહવી યા લોકોને ગુમરાહ કરવું તે જુદી બાબત છે અને ખુદાના કસમ ખાઈ નબી હોવાનો દાવો આશકાર કરવો અને ખોટી વહીઓ બયાન કરવી તે જુદી બાબત છે અને એ સુજબ કોઈએ કર્યું હોય અને વધુમાં વધુ ૨૩ વરસ સુધી નબીનો દાવો કર્યા છતાં તે માર્યા ન ગયો હોય એવો એક બી દાખલો કોઈ હરગીઝ દેખાડી શકનાર નથી. એવો દાખલો દેખાડવાની કોશેશ કરવી તે ગોયા કોરાને

શરીર તથા તોરેતની એ કસોટી ખોટી પાડવા બરાબર છે. પણ કોઈ બી શખસ નબીનો ખોટો દાવો કરી ખોટી વહીઓ બયાન કરી વધુમાં વધુ રૂઝ વરસની આગમજ મારયો ન ગયો હોય એવો એક બી ખરો દાખલો કોઈ બી શખસ કહી બતાવી શકનાર નથી.

ઉપલી બાબત આસાનીથી સમજવા આપણે એક દુન્યાદારી દાખલો લઈએ. જેમકે કોઈ શખસ બુદ્ધિ ખોલે યા કોઈને છેતરે અને સરકારમાં તે ન પકડાય તે બનવા બેગ છે પણ કોઈ ખોટો શખસ એ ઝાઢેર કરે કે સરકારે મને આ શેહેરનો હાકમ યા કલેક્ટર બનાવ્યો છે અને જે કાંઈ ફરમાનો હું બાહેર પાડું છું તે સરકારના હુકમથી કડું છું માટે તે માનવા નહીકા સખત સજા થશે તો તે શખસ થોડાજ વખતમાં પકડાઈ જશે. કારણ કે એ ખુદ સરકારની ફરજ છે કે તેના નામે ખોટારો ચલાવનારને પકડી સખત સજા કરે. તેવીજ રીતે કોઈ શખસ પેગમ્બરીનો ખોટો દાવો કરી ખુદાના નામની ખોટી વહી બયાન કરી લોકોને ગુમરાહ કરે તો એ ખુદ ખુદાપર ફરજ છે કે તેને પોતાના અજાબમાં ગીરફતાર કરી મારી નખાવે. અને તેથીજ અનેક ખોટા પેગમ્બરો માર્યા ગયા અને તેઓના સ્થાપેલા સીલસીલા બરબાદ થઈ ગયા. તેથીજ ખુદાતઆલા કોરાને શરીરમાં ફરમાવે છે “એથી મોટો અલીમ કોણ છે જે ખુદાપર બુદ્ધિ બાંધે અથવા (એથી મોટા અલીમ કોણ છે જે) તેની આયતને ખોટી પાડે. ખચીત તે અલીમોને કાબ્યાબ કરતો નથી.” (કુરાન પ્રકરણ ૬૪૨૧) અને અલીમથી મુરાહ કાફર છે. અને આ આયતમાં બે શખસોને કાફર ઠેકવવામાં આવ્યા છે. એક તો તે શખસ જે ખુદાના નામપર એ બુદ્ધિ બાંધે કે ખુદાએ મને નબી બનાવ્યો છે અને માશ ઉપર ફલાણી ફલાણી વહી તથા ઈલહામ નાઝીલ કરયા છે બ્યારે હકીકતમાં ખુદાએ તેને ન નબી બનાવ્યો હોય અને ન કોઈ વહી યા ઇલહામ

નાઝીલ કરયા હોય તો એવી રીતે ખુદા પર જે જુદું બાં તેનાથી મોટો કાફર બીજો કોઈજ નહીં. અને બીજો શખસ જે ખુદા મોટો કાફર ઠેઠવે છે તે તે શખસ છે જે ખુદાના ખરા ના ઉપર નાઝીલ થયલી વહીંયા ઇલહામને ખોટી પાડે.

હવે આ ઝમાનામાં હઝરત મીરઝા ગુલામ આહમદ સાહે નામના ખુબરાગ ખુદાના મુકરર કરેલા વખત ઉપર ઝાહેર થયા અ આશકાર કર્યું કે ખુદાતઆલાએ મને પોતાનો પ્રતીનીધી બનાવે છે અને મારા ઉપર ફલાણી ફલાણી વહીંયા તથા ઇલહામ નાઝી કરયા છે. અગર એઓનો એ દાવો (નઉઝખીલ્લાહ) ખોટો તો ખુદાના ઉપર એવું જુદું બાંધનાર જેવો મોટો કાફર કોઈ નહીં. અગર એઓનો દાવો ખરો છે અને બેશક તે ખરો છે તો એઓને ખોટા પાડનાર જેવા મોટા કાફર બીજો કોઈજ નહીં. અગર કોઈ કહે અમે કેવી રીતે જાણી શક્યે એઓનો દાવો ખરો છે યા ખોટો તો તે વીસે જાણુવું જે એઓ પોતાના દાવાની અસંખ્ય સાબેતીઓ આપી છે છતાં કોઈ ખરેખર ખાત્રી નહીંજ થઈ હોય તો ખુદા સાફ ફરમાવે છે અગર એ ખોટો છે તો એ માફ્ કામ છે કે એને કતલ કરાવ નાખવું અને એની તરક્કીની બદલે એની બરબાદી કરવી. તમા કામ તો તાબે થવાનું છે જેમકે સરકાર કોઈને કોઈ શહેરને હાકમ યા કલેક્ટર બનાવે અને તે પોતાની નેમણુંક પબલીકમ ઝાહેર કરી આપે તો પછી પ્રજાનું એ કામ નથી કે તે ખાં છે યા ખોટો તે વીસે તેની સાથે જુ'બેસ ચલાવે. પ્રજાનું કામ તે તાબે થવાનું છે અગર તે ખોટો શખસ હશે તો તે ફરજ સરકાર છે કે તેને પકડી સજા કરવી. તેજ મુજબ ખુદા પાસે બીજો અંધીર નથી કે તેના નામે કોઈ ખુદાનો નબી બનવાની હીમ કરે અને વરસો મુધી લોકોને ગુમરાહ કરે છતાં ખુદા તેને ન કલલ કરે અને ન બરબાદ કરે. દુન્યામાં એવો એક જ દાખલો નહીં મળશે જેણે ખુદાના નબી હોવાનો દાવો કર્યો

હોય અને વધુમા વધુ ૨૩ વરસ સુધી ખુદાની વહી તથા ઇલિહામ આશકાર કરતાં રહ્યો. હોય છતાં તે માર્યો ગયો ન હોય અને બરબાદ થયો ન હોય જ્યારે હજરત મીરઝા સાહેબે ખુદાનો નખી હોવાનો દાવો કર્યો અને ૨૮ વરસ સુધી પોતા ઉપર ખુદા તરફથી નાઝીલ થયલી વહી તથા ઇલિહામો બયાન કરતા રહ્યા અને નખીને છાજતી એવી ખુદાઈ મબરકૂત ભરેલી તઅલીમ દુન્યામા આશકાર કરતા રહ્યા કે જેથી લાખો લોકો પોતાના કુટુંબ કબીલા સગા વાહલા યા દુન્યાઈ લોકોની વીરૂધ્ધતાની કરી બી પરવા કર્યા વગર પોતાના જાનો માલ સાથે એઓ તરફ રબુ થઈ ગયા અને તે પછી પોતે બી એઓની નેક તઅલીમ પોતાથી બને તેવી રીતે આશકાર કરવા દુન્યાના ખુણે ખુણામાં ફેલાઈ ગયા જ્યાં તેઓ હજારો અને લાખો રૂ. ના ખર્ચે મસજીદો બાંધે છે મીશનો સ્થાપે છે અને તમામ દુન્યામાં ખરી સુલેહ પાથરવાના તથા લોકોને રૂદાની લાઇબધીમાં બેડવાના કામ ઉપર તન મન અને ધનથી મ'ડેલા છે. એવી રીતે એઓની સગાઈ હવે તો સુરજ જેવી રીતે પ્રકાશી રહી છે અને એઓની મારફતે સ્થાપેલો સીલસીલો દીન પરદીન દુન્યામાં વધુ અને વધુ જગજાહેર થઈ તરકકી કરતો રહ્યો છે છતાં જે કોઈ છતી આંખે આંધડો બની જોશે નહીં અને ખુદાતઆલાના આ જાહેર થયલા પ્રતીનીધીને ખોટો પાડવાની કોશિશ કરશે તો કોરાને શરીફના ઉપર ફરમાવેલા કાયદા મુજબ તે પોતાને જાલીમ (કાફર) ઠેડવશે. ખુદા રહેમ કરે ને હરેકને સત્ય સમજવાની નેક તોફીક બક્ષે.

ખુદાતઆલા તરફથી તેના કોઈ નખી થી પ્રતીનીધીનું અહેર થવું તે જમાનાના લોકો માટે એક બેમુલ આશીરવાદ હોય છે. કોરાને શરીફમાં બી નખુવતને એક સૌથી ઉત્તમ નેઅમત ઠેડવવામાં આવી છે છતાં અફસોસ છે કે લોકો પોતાની બહેલ્યતના લીધે તેને એક બલા હોય તેવી રીતે ધીકારી કાઢાડે છે. પણ

તે માટે તેઓને કેવું સખત ખમવું પડશે તેનો તેમને ખ્યાલ વટીક નથી. દુન્યાનો તમામ કોમો આ ઝમાનામાં ખુદાના એક મહાન પ્રતીનીધીની પધરામણીની વકી રાખે છે છતાં બ્યારે તેના ઝહેર થઈ જવા વીસેનો પેગામ તેઓને પોહ્યાડવામાં આવે છે તો તેના દાવા યા તઅલીમ વીસે કશું બી ગોર કર્યા બગર તેને ખોટો દાવેદાર સમજી હસી કાઢે છે કારણ કે દરેક શખસ તેની પધરામણી વીસે પોતાના મગઝમાં જુદા જુદા ખ્યાલો ખાંધી બેઠેલો હોય છે બ્યારે તે પ્રતીનીધી તેઓના ખ્યાલોની સદંતર વીરૂધ તઢનજ જુદા પ્રકારમાં ઝહેર થાય છે તેથીજ તેઓ તેને ખોટો દાવેદાર સમજી તેને હસી કાઢે છે. પણ તેમાં નવાઈ જેવું કશુંએ નથી. એ તો એવા લોકોના વંસ પરમ પરાથી ઉતરી આવેલી ખસલત હોય છે. તેથીજ ખુદાતઆલા કોરાને શરીફમાં ફરમાવે છે “અફ્સોસ છે મારા ખદાઓ ઉપર કે તેઓની પાસે કોઈ પેગમખર નથી આવતો પણ તેઓ તેને હસી કાઢે છે શું તેઓ જોતા નથી કે એઓની આગમજના કેટલા ઝમાનાના લોકોને અમોએ હલાક કરી દીધા !” (કુરાન પ્રકરણ ૩૬:૨૯. ૩૦)

તે સુજબ આ ઝમાનાના લોકો બી ચેતે નહીકા જેવી રીતે આમલા ઝમાનાના લોકોને હલાક કરી નાખવામાં આવ્યા તેવીજ રીતે આ ઝમાનાના લોકોને બી હલાક કરી નાખવામાં આવશે. ખુદાતઆલાનો એ કાયદો બ્યારથી એણે એ દુન્યા પેદા કરી છે ત્યારથી તે દુન્યા ફના કરી નાખશે ત્યાં સુધી જરી રહેશે. ભાગ્યશાલી તે જે એ સમજે અને તેનો વખતસર લાભ લે.

હઝરત મીરઝા સાહેબ આ ઇસલામી સદીની શરૂઆતમાં ઝહેર થયા તે આગમજ ઇસલામની બહુજ નખલી હાલત હતી. ખ્રીસ્તી તથા આર્યા વગેરે મીશીનરીઓ ઇસલામને અને તેના મહાન પેગમખર (સ)ને ખોટા પાડવા તરેહ તરેહની કોશિશો કરતા

ક્રતા. ઇસલામીઓ ખુદ અનેક ફીરકાઓમાં વીખરાયલા તથા મહેલ્લતમાં ફસાયલા હોવાથી હમેશા તેઓ એક બીજા સાથે બથકાતા રહેતા હતા તેમાંથીજ મોકલા થવાની તેઓને પુરસદ ન રહેતી તો ઇસલામ પર થતા હુમલાઓ દુર કરવાનું અને ઇસલામની ખરી શાન આશકાર કરવાનું જ્ઞાન અને ભાન તેઓને યાંથી હોય? જ્યારે ઇસલામની એવી દયાજનક હાલત હતી ત્યારે મુઘલઆલાએ પોતાના વાયદા મુજબ આ ઇસલામી સદ્દની શરૂઆતમાં હઝરત મીરજા ગુલામ આહમદ સાહેબને ઇસલામની કીમાયત માટે પોતાના પ્રતીનીધી તરીકે બાહર પાડ્યો. એઓએ ૧૮૮૦ થી ૧૮૮૪ માં બરહાઇને આમદયા નામની કીતાબ ચાર માગોમાં પ્રગટ કરી તે મારફતે ઇસલામ પર થતા હુમલાઓ રદ કરી. ઇસલામ સીવાય બાકીના તમામ મઝહબોને ખાતીલ સાબીત કરી આપ્યા. અને દુન્યામાં ખરો મઝહબ ફક્ત ઇસલામ છે તેની સચાઈ માટે ૩૦૦ રોશન ફલીલો પ્રગટ કરી બાહર કર્યું કે જે કોઈ પોતાના મઝહબની ઉત્તમતા એના પાંચમા ભાગ જેટલી ફલીલોથી બી સાબીત કરી આપે તો તેને રૂ ૧૦૦૦૦)નું ઝનામ આપવામાં આવશે. ઉપરાંત તેઓએ બીજી એ બાહર કર્યું કે ઇસલામજ એક એવો ખુદા પસંદ મઝહબ છે કે તેની ખરી તઅલીમ મુજબ કોઈ બી શખસ અમલ કરે તો તે આ દુન્યામાં ખુદાને જોઈ શકે છે અને ખુદા સાથે માતચીત કરી શકે છે એજ તો ખરા મઝહબની ખુબી છે. અગર કોઈ હકના તલબગારને એ વીશે જાતી ખાત્રી કરવી હોય તો તે કાદયાન ખાતે આવે તેને ઘટતા માન સાથે પહરોશા તરીકે રાખવામાં આવશે અને વધુમાં વધુ ત્યાં ૧૨ માસ રહે તો તેવણુ આસમાની મોજેઓ સાથે એ વાતની સચાઈ ની તેને ખાત્રી કરી આપશે અને અગર તેમાં તેઓ નીસફલ નીવડે તો દર માસે રૂ ૨૦૦) લેખે નુકસાની ભરી આપવા બંધાય છે. એ મુજબ ઇસલામની સત્યતાના લાખો ઇશતેહારો અથેશી ઉરદુ વગેરે ઝખાનોમાં પ્રગટ કરી દુન્યામાં ફેલાવી

આખ્યા જેમાંથી ૧૨૦૦૦ ઇશિતેહારો જુદા જુદા મઝહબના અ-
ધીકારીઓને તથા દેશ પરદેશના રાજવંસીઓને દુન્યાના સરવે
ભાગોમાં રેજીસ્ટર પોસ્ટ મારફતે મોકલી આપ્યા જેમાં આપણા
મરહુમ મહારાણી વીકટોરીઆ બી શામીલ છે. એ મુજબ દુ-
ન્યાની તમામ કોમો પર ઇસલામની શ્રેષ્ઠની હુજત પુરી કરી
આપી જે કોઇને એ વીશે ખાત્રી કરવી હોય તો તે આસાનીથી
કાઢ્યાન ખાતેની બ્રીટીશ પોસ્ટ આફીસમાં તપાસ કરી શકે છે.

શું કોઈ ખોટો દાવેદાર જે હકીકતમાં ઇસલામીઓને ગુ-
મરાહ કરનારો શખસ હોય તે ઇસલામની શ્રેષ્ઠ સાબેત કરવા
આવો મહાભારત જોખમ ખેડે અને આખી દુન્યા પર હુજત
તમામ કરવાની હીમત ધરાવી શકે ખરો ? ચેતો હજી બી ચેતો
અને ખુદાના ખરા પ્રતીનીધીનો ઇનકાર કરી ખુદાના ગઝબને
ન ભડકાવો.

ખુદાતઆલાએ ઇસલામ મઝહબને હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ)
ના ઝમાનામાંજ સંપુરણ કરી આપ્યો હતો પણ દુન્યાની તમામ
કોમો પર ઇસલામ ગાલેબ કરી તેઓ પર હુજત તમામ કર-
વાના સંજોગો તે વખતે ન હતા જો કે ખુદાતઆલાનો એ વી-
સેનો નાયદો કોરાને શરીફમાં મોજુદ છે જેમકે ખુદાતઆલા
મુરે સફમાં ફરમાવે છે:—

“ હોવજી અરસલ રસૂલહ બીલ્હોદા વદીનીલ
હકકે લેયુઝહરેહુ અલદીને ફલ્લેહી વલવ કરેહલ મુશરે-
કુન ” એટલે ખુદા તેજ છે કે જેણે પોતાના પેગમ્બરને
હીદાયત અને ખરા મઝહબ સાથે મોકલ્યો છે એટલા
માટે કે તે બીજા સરવે મઝહબો ઉપર ગાલેબ કરે અ-
ગર જો કે મુશરેફો તેનાથી અણગમો રાખે. (કુરાન પ્ર-
કરણ ૬૧ : ૬)

હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) દુન્યાની તમામ કોમોના પેગ-
મ્બર છે માટે એઓ મારફતેજ દુન્યાની તમામ કોમો પર ઇ-
સલામની હુજત પુરી થવી જોઈએ. જો કે તેઓ પછી દર સો
સો વરસે ખુદાતઆલા તરફના ઇમામે ઝમાન ઝાહેર થતા
ગયા અને ઇસલામનો ફેલાવો કરતા ગયા. પણ કોરાને શરીફની
ઉપલી આયત મુજબ ખુદ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) મારફતેજ
એ ફરજ અદા થવી જોઈએ તે વીશે સુની શીઆના તફસીર લ-
ખનારાઓ એકમત છે જે એ વાયદો હઝરત મહેદી (અ) મા-
રફતે પુરો થશે. અને તેમજ થયું કારણ કે એ વખતે રેલવે,
ટપાલ, તાર, છાપખાના મારફતે વરતમાનપત્રો કીતાબો વગેરેની
સારી સગવડ રહેવાથી ખુદાના ફઝલથી એ પેશગોઈ હઝરત
રસુલુલ્લાહ (સ) ની બીજીવારની પધરામણી મહેદી (અ) તરીકે
એઓની રૂહાની ખસલતમાં ઝાહેર થયલા હઝરત મીરઝા સા-
હેબ મારફતે સંપુરણ રીતે પાર પડી. જુઓ જે રવેસે હઝરત
મીરઝા સાહેબે ઇસલામ કબુલવાની દાવત દુન્યાના જુદા જુદા
મઝહબોના ધરમ ગુરૂઓને જુદા જુદા ભાગોમાં રેજીસ્ટર પોસ્ટ
મારફતે મોકલી આપી દુન્યાને ગોથા ઇસલામની દાવત હાથો
હાથ પોંદ્યાડી દીધી તે રવેસે એવું કામ આજ ૧૩૦૦ વરસ
થયા કદી બી કોઈની બી મારફતે થવા પામ્યું ન હતું તેનું
કારણ ખુદલી રીને સાબીત થાય છે જે ખુદાતઆલાને હઝરત
રસુલુલ્લાહ (સ) ઉપરની એ ફરજ ફક્ત મહેદી (અ) મારફ-
તેજ પાર પાડીને કોરાને શરીફની ઉપલી આયત બોલે બોલ
ખરી પાડવી હતી અને અલ્લહમદો લીલ્લાહ તેમજ થયું.

એ પછી ખુદાતઆલાએ એક બીજો સંજોગ ઉભો કર્યો
કે જેથી ફરી એક વાર મહેદી (અ) મારફતે દુન્યાની તમામ
કોમો પર ઇસલામની હુજત પુરી કરવાનાં આવી. સને ૧૮૬૨
ના દીસેમ્બર માસમાં લાહોર ખાતે જુદા જુદા મઝહબોના અ-
ધીકારીઓએ એક મહાન મઝહબી કાનફરેસ ભરવાનો ઠેકાવ

કર્યો. જેમાં નીચલી પાંચ બાબતો વીશે જુદા જુદા મઝહબોના પ્રતીનીધીઓ તરફથી તેમના મઝહબની માન્યતા તથા ખુબીઓ ના લેખીત ભાષણો એક ઝાંઢેર મેલાવડામાં સાંભળવાનું નકી કર્યું.

- (૧) ઇનસાનની સ્વાભાવીક, અખલાકી તથા ફહાની હાલતો.
- (૨) ઇનસાનની આ ઝીંદગી પછીની હાલત.
- (૩) ઇનસાનની ઝીંદગીની મુળ મતલબ અને તે પાર પાડવાના સાધનો.
- (૪) ઇનસાનની આ ઝીંદગીના આમાલો યા કરમોની અસર હવે પછીની ઝીંદગીમાં.
- (૫) ખુદાઈ ઇલિમ અને મારૈફતના સાધનો.

હઝરત મીરઝા સાહેબ ખુદાના પ્રતીનીધી હોવાનો દાવો કરેલો હોવાથી તે કાનફરેસના એક આગેવાન એઓને ખાસ આમંત્રણ કરવા કાદયાન ખાતે ગયા હતા જે ઉપરથી એઓએ ઘણી ખુશીથી તે કબુલ્યું હતું.

હઝરત મીરઝા સાહેબે શરૂઆતમાંજ એક અગત્યની દરખાસ્ત એ પેશ કરી કે દરેક મઝહબના પ્રતીનીધી પર એ ફરજ હોવી જોઈએ કે તેણે પોતાના મઝહબની માન્યતા તથા ખુબીઓ તેના મઝહબની ખુદાઈ ફરમાનો વાલી કીતાબની સાબેતીઓ ટાંકોને બયાન કરવી કે જેથી તે શખસ તેના અસલ મઝહબથી વેગલો જઈ પોતાનાજ ખ્યાલોનો એક જુદોજ મઝહબ ન બયાન કર્યો જાય. અને એ બંધન મુજબ તેઓએ જણાવ્યું કે હું બી ઇસલામ મઝહબની માન્યતા તથા ખુબીઓ ખુદાતઆલાના અસલ ફરમાનો વાલી કીતાબ કોરાને શરીફની આયતો ટાંકીનેજ બયાન કરીશ. એ ભાષણો માટે વખતો મુકરર કરવામાં આવ્યા હતા કે જેથી કોઈ બી ભાષણ કરતા મુકરર કરેલા વખતથી વધુ વખત ન લે. પણ હઝરત મીરઝા સાહેબનું

ભાષણ મુકરર વખતમાં અરધું બી ખતમ થવા ન પામ્યું પણ લોકો ઉપર એઓના ભાષણથી કાંઈ એવી અજબ અસર થવા પામી કે તેઓએ જ્યાં સુધી એઓનું આખું ભાષણ ખતમ થાય નહીં ત્યાં સુધી બીજા ભાષણો સાંભળવાની સાફ ના પાડી. તેથી કેટલાક ભાષણ કરનારાઓને પોતાના ભાષણોનો વખત એઓના લાભમાં છોડી દેવો પડ્યો. આવી અસાધારણ લોક લાગણી જોઈ કેનફરેસના આગેવાનોને એક અપવાદ તરીકે હઝરત મીરઝા સાહેબનો આખો ભાષણ જ્યાં સુધી ખતમ થાય નહીં ત્યાં સુધીનો વધુ વખત આપવાનો ઠેડાવ ઝાઝેર કરવો પડ્યો કે જેથી એઓના લીધે કાનફરેસને એક દીવસ વધુ લાંબાવવી પડી. એ મુજબ એઓનું રૂઢાની વીધવતા ભરેલું અને ચમતકારીક અસર ધરાવનારું ભાષણ ભારે વાખવાખી સાથે ખતમ થયું એ કાંઈ સાધારણ બાબત ન હતી. એ એક મહાન મઝહબી હરીફાઈ હતી. એ ટાંકણે જુદા જુદા મઝહબોના પ્રખ્યાત પ્રતીનીધીઓને એક પલાટફોર્મ ઉપર હાઝર થઈ પચરંગી કોમોના એક ગંભીર મેલાવડા સન્મુખ પોત પોતાના મઝહબની સરસાઈ દેખાડી આપવાની તક આપવામાં આવી હતી. જેમાં ઇસલામની શ્રેષ્ઠ હઝરત મીરઝા સાહેબ મારફતે આશકાર થનાર હતી જે વીસે ખુદાતઆલાએ આગમજથી એઓને ઈલહામ મારફતે ચેતવી આપ્યું હતું કે એ દીને તમારો ભાષણ સાથી ઉત્તમ સાબીત થશે અને જેઓ સાંભળશે તેઓ ઉપર ચમતકારીક અસર થશે એ ખુદાઈ બચારત બી એઓએ આગમજથી ન્યુસપેપરોમાં પ્રગટ કરી આપી મોટા મોટા જહોને પ્રોફેસરો તથા વીદવાનો જુદા જુદા દીવસોના પ્રેસીડેન્ટો તરીકે નેમ્રાયા હતા. દરેક શખસ પોતાના મઝહબ યા ફીરકાના ધરમગુરૂ મારફતે પોતાના મઝહબની ફતેહ ચાહતો હતો. ઘણા ખરા લોકો હઝરત મીરઝા સાહેબના વીરોધીઓ હતા પછી તેઓ ઇસલામી હોય યા ગેરઈ-સલામી પણ ખુદાતઆલાને તે દીને ઇસલામની એક મહાન

ફત્તેહ પોતાના એ જાહેર કરેલા પ્રતીનીધી મારફતેજ આ-
શકાર કરાવવી મંજૂર હતી જેથી તેઓના હિલો અજબ અ-
મતકારીક રીતે ફેરવી દીધા તેથીજ તેઓ પોતાનો સરવે અણ-
ગમો ભુલી જઈ એક અવાજે એઓના ભાષણ વખાણવા લાગ્યા.
કેન્ડ્રેંસ કમીટીને એઓ માટે મુકરર કરેલો વખત પુરો
થઈ જવા છતાં લોક લાગણીને તાબે થઈ જ્યાં સુધી એઓનો
આખો ભાષણ પુરો થાય નહીં ત્યાં સુધીનો વધુ વખત આપવાની
ફરજ પડી. ખીજા ભાષણ કરતાઓને પોતાના ભાષણો માંડી વા-
લવા પડ્યા કેન્ડ્રેંસના કારોબારીઓ તથા વીધવાન પ્રેસીડેં-
ટેને પોતાના રચેલા પ્રોક્લામની સરવે ગણતરીઓ ઉંધી વાલવી
પડી. યુરોપીઅન તથા દેશી વરતમાનપત્રો ખી પોતાની હમેશની
વીરૂધતા ભુલી જઈ સાંખી તારીફ ગાવા મંડી ગયા. જેમાં
Civil and Military Gazette નામના યુરોપીઅન પત્રે ખુલી
રીતે કબુલ્યું કે ખરેજ હઝરત મીરજા સાહેબના ભાષણે એઓના
સાંભળનારાઓ ઉપર મેસમેરીઝમ જેવી અસર નાખી હતી. જ્યારે
Observer નામના ઇસલામી પત્રે ઇસલામીઓને સલાહ આપી
કે ખરેજ એ ભાષણ એવો છે કે જેનો અંગ્રેજીમાં તરજુમો
કરી યુરોપ અમેરીકામાં ફેલાવો જોઈએ (એ ભાષણ ઉરદુ
અબાનમાં સંભળાવવામાં આવ્યો જે પાછલથી ઇસલામી ઊસુલની
શીલોસોફોના નામે પ્રગટ થયો તે પછી એનો અંગ્રેજી તરજુમો
The Teachings of Islam ના નામે તથા ફ્રેંચ તરજુમો Les
Enseignements de l' Islam તથા ગુજરાતી તરજુમો “ઇસ-
લામનો ફહાની ખઝનો” નામે પ્રગટ થયો છે જેની જાહેર ખબર
આ કીતાબની આખરમાં આપવામાં આવી છે.)

હરેક શખસે એ કીતાબ ઝરૂર વાંચવી જોઈએ અને ખુદા
આહથે તો ઝરૂર તે ખુદાઈ બશારત મુજબ પોતામાં એક અમ-
તકારીક ફેરફાર જોશે. એ રીતે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સં.) ની ફ-
હાની ખસલતમાં જાહેર થયેલા મહેલી (અ) એ તમામ કોમો

ઉપર ઇસલામ મઝહબની શ્રેષ્ઠાઈ ચમતકારીક રીતે દુન્યમાં આશકાર કરી આપી.

ખુદાતઆલાએ આ આખરી ઝમાનામાં મહેદી (અ) ને હીંદુસ્તાનમાં ઝાહેર કર્યા અને હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની હદીસ શરીફથી બી સાબીત છે કે મહેદી (અ) હીંદમાં ઝાહેર થશે તેનું કારણ એ છે જે હીંદુસ્તાનમાં દુન્યાના સરવે મઝહબોના લોકો રહે છે કે જેથી ઇસલામની દાવત તથા હુજત જે ટલી આસાનીથી અને ઝડપથી હીંદમાં પોંદ્યાડી શકાય તેવી સગવડ દુન્યાના બીજા કોઈબી ભાગમાં ન બની શકે. બાબુ હીંદમાં પરદેશના લોકો બી રહે છે જેથી તે લોકો મારફતે દુર દુરના મુલકોમાં બી એ વીશેની ખબર આસીનીથી અને ઝડપથી પોંદ્યાઈ જઈ શકે છે તેટલા માટેજ તમામ લેહોના બાબુનાર દાના ખુદાએ મહેદી (અ) ને હીંદના એવા એક મઝહબી ચર્યા ધરાવનારા ભાગો વચ્ચે ઉભા કર્યા કે જેથી તેઓની ઝાહેરાત થોડાજ વખતમાં દુન્યાના સરવે ભાગોમાં આશકાર થઈ ગઈ.

હઝરત મીરઝા સાહેબ તરેહવાર રીતે ઇસલામની દાવત પોંદ્યાડવા તથા ઇસલામની ખરી તઅલીમ કેવી ઉમદા છે તે લોકોના મગઝો પર ઠસાવવા અનેક તજવીજો કરતા. એઓએ ૮૦ થી વધારે કીતાબો ઉરદુ ફારસી અરબીમાં લખી પ્રગટ કરી છે ઉપરાંત અખબારો તથા ઉરદુ અંગ્રેજી ચોપાન્યા દુન્યાના બુદ્ધા બુદ્ધા ભાગોમાં મુદ્રત મોકલતા રહેતા. ઉપરાંત હીંદુસ્તાનના મઝહબી ચર્યા ધરાવનારા મુલકોમાં સફર કરતા અને બુદ્ધી બુદ્ધી કોમોના હઝારો માણસોના ગંભીર મેલાવડામાં બુદ્ધી બુદ્ધી કોમો કેવી રીતે ખોટી માન્યતાઓમાં ગીરફતાર થઈ ગઈ છે તે અનેક રીતે સાબીત કરતા જ્યારે ઇસલામજ એક એવો ખુદાઈ આશીરવાદ લરચો મઝહબ છે કે જેની ખરી તઅલીમથી ગમે એવો મનોવીકારમાં ફસાયેલા હેવાની ખસતતનો ઇનસાન બી કેવી રીતે નેક અખલાકવાળો બની શકે અને તે પછી એ બીજા

દરજ્જા ઉપરથી તે કેવી રીતે બાબુદા ઇનસાન બની શકે કે જેથી તે આ દુન્યામાં ખુદાતઆલાને જોઈ શકે યાં તેના કલામ સાંભળી શકે ટુંકમાં તેના સંબંધ ખુદાતઆલા સાથે એવો જોડાઈ જાય કે જેથી તે આ દુન્યામાં જ બહેશતી કી'દગીની નેઅમતો આપતો થાય તે તેઓ ખુદાઈ કલામોથી એવી સરસ અને સેહેલી રીતે સમજાવતા કે એક સાધારણ સમજનો પણ અપક્ષપાત શખસ આસાનીથી સમજી શકે. દરેક અંગ્રેજી બાબુનાર શખસે એઓની The Claims and Teaching of Ahmad ની એથી આવૃત્તી ઝરૂર વાંચી જોવી કે જેથી તેને ઉપલી સરવે બાબતો વીસેની પુરેપુરી ખાત્રી થાય અને તે બંને જોહાનતુ' ખરૂં સુખ હાંસલ કરી શકે. બીજું જેવી રીતે ખુદાતઆલાએ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની સત્યતા દુન્યામાં કયામત સુધી પ્રકાશતી રહે તે માટે તેઓને કોરાને શરીફનો મોજેઝો એનાયત કયો અને તેઓ મારફતે દુન્યાને એલેંજ કરાવી કે તેના જેવી કીતાબ યા તેના જેવો એક સુરો વટીક કોઈ બનાવી લાવે પણ આજહીન સુધી કોઈ બી શખસ તે બનાવી શક્યો નથી અને કયામત સુધી બી કોઈ હરગીઝ બનાવી શકનાર બી નથી તેવીજ રીતે ખુદાતઆલાએ એઓની રૂહાની ખસલતમાં મહેદી (અ) તરીકે ઝાહેર થયલા હઝરત મીરઝા સાહેબને કે જેઓની માદરી ઝબાન અરબી ન હોવા છતાં ખુદાતઆલાએ એકજ રાતમાં એઓને અરબીનું એવું ઉત્તમ જ્ઞાન બક્ષ્યું કે જેથી એઓએ દુન્યામાં એ એલેંજ આશકાર કરી કે હવે એઓના મુકાબલામાં કોરાને શરીફની તફસીર અરબી ઝબાનમાં લખવા જેનામાં તાકાત હોય તે બાહેર પડે પણ ખરેજ તાબુબની વાત છે કે કોઈ બી શખસે એઓના મુકાબલામાં બાહેર પડવાની હીમત કરીજ નહીં ત્યારે તેઓએ ફરી ઝાહેર કર્યું કે અગર આખા કોરાનની તફસીર તેઓ માટે અશક્ય છે તો કોરાને શરીફનો એક નાહનામાં

નાહનો સુરો સુરે ધખલાસ જેમાં ખુદાતઆલાની તવહીદ થાને એકતાઈનુ બયાન છે તેની તફસીર લખવા મેદાનમાં આવવું કે જેથી ખુદાતઆલાની તવહીદ સરસમાં સરસ રીતે કોણ આશકાર કરી શકે છે તે દુન્યા બેધ શકે પણ તેટલી વટીક કોઈએ હીમત કરી નહી. શું એ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની રૂહાની ખસલતમાં આહેર થયલા મહેદી (અ) નો મોજેઓ નથી ? તે પછી તેઓએ કેટલી એક અરખી કીતાબો લખી આહેર કર્યું કે તેના જેવી કીતાબો લખી લાવો બલે તે કામમાં હીંદ ઉપરાંત અરબ મીસર તુરક વગેરેના આલીમો એકમેકને મદદ કરે અને તે માટે તેઓએ રૂ ૫૦૦૦) થી રૂ ૧૦૦૦૦) ના ઈનામો વટીક પ્રગટ કર્યા છતાં જેવી રીતે ઠારાને સરીફ જેવી કીતાબ કોઈ લખી શક્યો નહિ તેવીજ રીતે એઓની લખેલી અરખી કીતાબો જેવી કીતાબ કોઈ લખી શક્યો નહી. એ મુજબ મહેદી (અ) તરીકે આહેર થયલા હઝરત મીરજા સાહેબની સચાઈની હુજત ગેર ઈસલામીઓ ઉપરાંત ઈસલામીઓ ઉપર બી પુરી કરવામાં આવી. ઉમેદ છે જે દાનેશમંદ વાંચનારાઓને એઓના દાવાની સચાઈ બાબે જ-રાખી શક હવે રહ્યો ન હશે. એઓએ ઈસલામની કેવી મ-હાભારત સેવાઓ બજાવી છે તે માટે એઓના અંગ્રેજી યા ઉરદુ Review of Religions નામના ચોપાન્યાની થોડાક વર-સોની ફાઇલો વાંચી બુવો તો એઓએ ગેરઈસલામીઓ તરફથી થતા હુમલાઓ તોડવા કેવી કેવી મહેનતો કરી છે તથા ખરો ઈસલામી ખાઓ કેવી રીતે દુન્યા સનમુખ રજુ કર્યો છે તે બહુી શકાશે. ખુદાના ખરા પ્રતીનીધીનુ એજ કામ હોય છે તે એઓએ સરસમાં સરસ રીતે બજાવી આપ્યું છે.

ઈસલામમાં અનેક ફીરકા ઉત્પન થઈપડ્યા છે જેમાં કેટ-લાકેના ધરમ ગુરૂઓ યા ઈમામો યા મુરશદો ઈસલામના મુખ્ય

અરકાન જેવા કે નમાઝ રોઝા ઝકાત હજ ઠાહરી નાખી તેની બહલી ભલતીજ રસમો ઢાખલ કરી છે બ્યારે કેટલાકો ઇબાદતોમાં તથા અહકામોમાં પોતાના મનોવીકાર મુજબ ફેરફાર કરે છે અને તરેહવાર મુશરીકાના અકાયદની પેરવી કરી પોતાના પનારે પડેલી કોમની ખાના ખરાખી કરે છે તેવા ફીરકાઓમાં ગીરફતાર થયલાઓએ સૌથી મુખ્ય બાબત પર જે ધ્યાન આપવું જોઈએ તે એ છે જે ઇસલામમાં એક સીવાય બાકીના સરવે ફીરકા ખોટા છે અને ખરો ફીરકો તેજ છે કે જેમાં ઇસલામના મુખ્ય અરકાનો નમાઝ રોઝા ઝકાત હજ આબાદ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના ઝમાનાની સુનત મુજબ અમલ થતા હોય અને ખીજા સરવે ઇસલામી અહકામોમાં તથા અકાયદોમાં કોરાને શરીફ મુજબની બરાબર પેરવી થતી હોય. અને એવો ફીરકો દર સદીની શરૂઆતમાં ખુદાતઆલાના વાયદા મુજબ તેના પ્રતીનીધી મારફતે આખી ઇસલામી આલમ માટે સ્થાપાય છે. ઇસલામમાં અનેક ધરમ શુરૂઓ યા ઇમામો યા મુરશદો યા મુજતેહદો ઉત્તરાઈ બાય છે પણ તેઓ માંહેલા કોઈ બી ફીરકાના વડાએ એ દાવો કર્યો નથી કે તે ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ)ની પેશગોઈ મુજબ આ સદીની શરૂઆતમાં ઝાહેર થયો છે અને તેણે કોરાને શરીફ મુજબનો ખરો ઇસલામ દુન્યામાં આશકાર કરી ઇસલામી તથા ગેરઇસલામી કોમો પર ખરા ઇસલામની હુજત પુરી કરી છે. એકજ શખસ જેણે એ દાવો કર્યો છે તે હઝરત મીરઝા સાહેબ છે જેવણે ઇસલામની મહાબારત સેવાઓ અસાધારણ રીતે બબલી પોતાના દાવાની સચાઇ સાબીત કરી આપી છે જેની વીગતવાર તફ્સીલ આપણે વાંચી આવ્યા છીએ તથા એઓની તઅલીમ જે એઓ પોતાના માનનારાઓને આપી છે જે બી આપણે વાંચી આવ્યા છીએ તે એજ છે કે તમો દરરોઝ પાંચે વખતની નમાઝ જમાઅત સાથે હુઝુરે દીલથી પઠો. તમારા રોઝા નીખાલસ ખુદા ખાતર પુરા કરો. દરેક જે

ઝકાતને લાયક હોય તે ઝકાત આપે. અને જેના પર હજ કરજ થઈ ચુકી હોય અને કોઈ નડતલ ન હોય તે હજ કરે. પોતાના ગુનાહો માટે તોખા અને ઈસ્તિગફાર કરો. ખરા દીલથી ખુદાત-આલાના હેસાનો યાદ કરી શુકર કરતા રહો હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના માટે ખરા દીલથી હમેશા દરૂદ પઢતા રહો. તમારી ઝીંઘળી કોરાને શરીફ તથા હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની સુનત મુજબ ગુબારો. ઈસલામની શ્રેષ્ઠાઈ પોતાથી બને તેવી રીતે આશકાર કરતા રહો, દરેક બાબતમાં દીનને દુન્યા ઉપર મુકદ્દમ (સર્વોપરી) રાખો. સારાંશ હર હાલમાં ખુદાની યાદમાં લાગેલા રહો. ખુશીમાં હો તો શુકર કરો અને દુખમાં હો તો સખર કરો વગેરે. જે શખસ ઈસલામીઓને અપાયલા વાયદા મુજબ ઝાહર થઈ ખરો ઈસલામ દુન્યામાં આશકાર કરી એવાં સરસ તઅલીમ આપે તેજ ખુદાનો ખરો પ્રતીનીધી હોવામાં શક શો રહ્યો ? એવા શખસના વોરોધીઓ તેને ખોટો દાવેદાર કહે તે વંસપરમપરાથી ઉતરી આવેલી ખસલત છે. એવી ખરી ઈસલામી તઅલીમ આપનાર શખસ ખોટો હોઈ શકેજ નહી તેથી એવા શખસને માનવામાં જરાએ જોખમ નથી. આપણે ગુનાહ તો ત્યારેજ લેખાય કે જ્યારે આપણે એવી સરસ તઅલીમ આપનાર પર બદગુમાની કરી તેને ખોટો ઠેકાવવાની સરકશી કર્યે. અને જ્યારે એવો શખસ આખેરતમાં સાચો નીવડે ત્યારે જે અઝાબની ચેતવણી આપણને હાલ એ આપે છે તેમાંથી આપણે કેવી રીતે બચી શક્યે ? જેમકે ખુદાતઆલા ફરમાવે છે “અને જો તે ખોટો છે તો તેનો ખોટારો તેના ઉપર છે અને જો તે સાચો છે તો તમને તે (અઝાબ) નો ભાગ પોહચશે કે જેનો તે તમને વાયદો આપે છે” (કુરાન પ્રકરણ ૪૦ આયત ૨૮)

એ તો દેખીતુંજ છે કે એક બાદશાહ પોતાના તાખા હેઠળના શહેરમાં પોતાનો કોઈ પ્રતીનીધી મોકલે અને તે શખસ

તેઓને બાદશાહના ઠંડાવેલા કાયદા કાનુન મુજબ ચાલવા ફરમાવે તો શેહરના લોકોની ફરજ છે કે તેને તાબે થાય; ન કે તેની સાથે એ બાબે જમડવું કે તુંજ બાદશાહનો પ્રતીનીધી છે તેની અમને ખાત્રી નથી થતી માટે તને તાબે થતા નથી. અગર તે બાદશાહનો ખરો પ્રતીનીધી ન હશે તો બાદશાહનું કામ છે કે તેને પકડી સજા કરે અને બાદશાહ હરગોઝ પોતાની પ્રજાને સજા નહીં કરશે કે તમો ફત્વાણો શખસ જેણે તમને મારા કાયદા કાનુન મુજબ ચાલવા કહ્યું તેને શું કરવા તાબે થયા. લોકો પર જે ફરજ છે તે લોકોએ બજાવવી જોઈએ અને બાદશાહની ફરજ બાદશાહ બજાવશે. તેવીજ રીતે ફઝલ રસુલુલ્લાહ (સ) માટે કાફરો ખ્યાલ રાખતા હતા કે તેઓ ખોટા અને ગુમરાહ છે (નઉઝખીદલાહ) તો ખુદાતઆલા કાફરોને જવાબ આપવા ફરમાવે છે કે અગર તેઓ ખોટા અથવા ગુમરાહ છે તો તેનો વખાલ તેઓ પર છે તમારાપર નથી જેમકે ખુદા ફરમાવે છે કહું તું (ઓ મહમદ. સ) અગર હું ગુમરાહ છું તો એ સીવાય બીજી કશુંએ નથી કે હું ગુમરાહ મારા પોતાના નફસ પર છું (કુરાન પ્રકરણ ૩૪ આયત ૫૦)

આથી સાફ સાબીત થાય છે કે જે શખસ ખુદાના પ્રતીનીધી તરીકે ઝાહિર થાય અને એકજ ખરા ખુદા તરફ દોરવવાની તઅલીમ દુન્યામાં આશકાર કરતો હોય તો તેને ખરા તરીકે માની લેવામાં કશો જોખમ નથી. જોખમ તો ખોટો પાડનારાઓ માથે છે જેમકે સત્યને ખોટો પાડનારાઓ વીસે કોરાને શરીફમાં મુરે મુરસલાતમાં ખુદાતઆલા એક વખત નહીં બે વખત નહીં પણ દસ વખત ચેતવી આપે છે કે “ આફત છે તે (કયામતના) દીને ખોટો પાડનારાઓ ઉપર ” પણ આખા કોરાને શરીફમાં એકવાર બી એ નથી ફરમાવ્યું કે “ આફત છે તે (કયામતના) દીને ખરો માનનારાઓ ઉપર ” કારણ કે કોઈ ખોટો પ્રતીનીધી હોય તો તેને કતલ

કરાવી તેના સીલસીલાને બરબાદ કરી નાખવાની ફરજ ખુદાએ પોતા ઉપર લીધી છે અને જ્યારે તે પ્રતીનીધી સાથે ખુદા એવું ન કરે બલકે તેની તરછીજ કરતો રહે તો સાબીત થયું કે તે ખરા પ્રતીનીધી છે છતાં જે કોઈ એવો વગર જોખમનો રસ્તો એખત્યાર ન કરતાં આ ઝમાનામાં આંદોર થયલા ખુદાના ખરા પ્રતીનીધીનો ઇનકાર કરશે તે બીજાં તેઓ પોતે ફરમાવે છે “ ખુદાતઆલાએ મને આંદોર કર્યું છે કે દરેક શખસ જેને મારી દાવત (દાવાની ખબર) પોંડવે અને તેણે મને કબુલ નથી કર્યો તે મુસલમાન નથી અને ખુદાની ન-અદીકે સજાને પાત્ર છે. ”

“ જે શખસ મને નથી માનતો તે ખુદા અને રસુલને બી નથી માનતો ” જેનું કારણ એ છે કે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ ફરમાવ્યું છે કે “ જેણે મારી તાબેદારી કરી તેણે બેશક અલ્લાહની તાબેદારી કરી અને જેણે મારી નાફરમાની કરી તેણે બેશક અલ્લાહની નાફરમાની કરી અને જેણે મારા અમીર (ઇમામે અમાન) ની તાબેદારી કરી તેણે બેશક મારી તાબેદારી કરી અને જેણે મારા અમીર (ઇમામે અમાન) ની નાફરમાની કરી તેણે બેશક મારી નાફરમાની કરી. ”

(મુસલીમ)

“ જે શખસ મને નથી માનતો તે મારો નહીં પણ જેણે મારા આવવાની પેશગોઠ કીધી હતી તેનો નાફરમાન છે ”

“ ખુદાતઆલા ફરમાવે છે જે શખસ તારી પેરવી નહીં કરશે અને તારી બદ્દઅતમાં દાખલ નહીં થશે અને તારો વીરોધી રહેશે તે ખુદા અને રસુલની નાફરમાની કરનાર અને જાંહનમી છે ”

“ તમને તેજ કહેવામાં આવ્યું છે જે યાહુદીઓને કહેવામાં આવ્યું હતું અને તેઓનો શું અંજામ થયો તેથી તમે સારી રીતે વાકેફ છો માટે ડરો ડરો અને મગરૂરી છોડી દેઓ અને આજીઝી એખત્યાર કરો અને પક્ષીદી અને નાપાકીથી પોત પોતાને દુર કરો અને પાક થઈ જાઓ અને પોતાની અવલાહ પર રહેમ કરો અને મુલમ ન કરો અને ખુદાથી ડરો કેમકે આખરે તેની પાસે જવું છે”

ઈસલામીઓ જોયો ખોટા અકાયદોમાં ગીરફતાર છે તે વીસે વીવેચન કરવા પછી એઓ જણાવે છે કે “ સારાંશ એવી તરેહની ઘણી વાતો છે કે જે એ (ગેર આહમદી) લોકોમાં જણાય છે જેથી ખુદાતઆલા નારાજ છે અને જે ઈસલામી રંગથી વિરૂધ્ધ છે એ કારણસર અલ્લાહતઆલા હવે એ (ગેર આહમદી) લોકોને મુસલમાન નથી સમજતો જ્યાં મુધી કે તેઓ તે ખોટા અકીદા છોડી સાચી રાહ પર ન આવી જાય અને એજ કારણસર ખુદાતઆલાએ મને નેમ્યો છે કે હું એ તમામ ખોટારા દુર કરીને અસલ ઈસલામ પાછો દુન્યામાં કાયમ કરૂં.”

“ ખુદાએ એજ હેડાવ કર્યો છે કે મુસલમાનમાંથી જે આરાથી અલગ રહેશે તે કપાઈ જશે (એલે એઓનો ઇનકાર કરનાર ઈસલામથી કપાઈ જઈ ખુદાના અજા ખમાં ગીરફતાર થશે)

જુઓ તે વખત ચાલ્યો આવે છે બલકે જગદીક્ષ છે કે ખુદા આ સીલસીલાની દુન્યામાં મોટી માન્યતા પ્રેલાવશે અને એ સીલસીલો પુરવ અને પક્ષીમ અને ઉત્તર અને દક્ષીણમાં પ્રેલાશે અને દુન્યામાં ઈસલામથી મુરાદ એજ સીલસીલો રહેશે એ વાતો ઇનસાની વાતો

નથી એ તે ખુદાની વહી છે કે જેની આગલ કોઈ વાત અશક્ય નથી. ”

પોતાના દાવાની અનેક સાબિતીઓ અને નીશાનીઓનું વી-વેચન કરતાં જણાવ્યું “શું કદી બી એવી નીશાનીઓ કોઈ જુઠો દાવો કરનારા શારૂ ભેગી થઈ છે? તે દોઝ-ખતો કરો કે જે ગુનેહગારોને ખાઈ જવા વાલી છે અને ગુનેહગારો તેમાં ન મરશે અને જીવશે શું ખુદાતઆલાની કીતાબને પાંઠ પછવાડે નાખી દેઓછો અને બીજી વાતોની પેરવી કરોછો એ આદત સરાસર ફીતુર અને ઝુલમ અને હીદાયતથી દુર થનારી છે. ”

એવા બી લોકો છે જેઓને એઓના દાવાની સચાઈ વીસે, ખાત્રી થવા છતાં એઓની જમાઅતમાં શરીક નથી થતાં તેનું મુખ્ય કારણ એ છે જે તેઓને પોતાના વડ-વાઓથી ઉતરી આવેલો ફીરકો છોડી દેતાં બહુ ભારી લાગે છે કેમકે તેથી તેઓ એમ સમજે છે કે કુટુંબમાં સગવડાલાઓમાં તથા કોમમાં ખમવું પડશે. એ સુજબ જ્યારે ઇસલામીઓને પોતાનાજ મઝહબને ખરો ફીરકો એખત્યાર કરતાં ભારી લાગે તો ગેર ઇસલામીઓને ઇસલામ એખત્યાર કરતાં કેટલું ભારી લાગે? પણ ખુદાતઆલાએ જ્યારથી આ દુન્યા શરૂ કરી છે ત્યારથી દરેક ઇનસાન પર એ અઝમાઈશમાંથી પસાર થવાની ફરજ નાખી છે જે આપણે આ-ગળ વીગતવાર વાંચી આવ્યા છીએ ત્યારે આ ઝમાનાના લોકોને ખુદા કેવી રીતે છોડી આપે? જેવી અઝમાઈશ આગલા ઝમાના-વાલાઓ ઉપર હતી તેવીજ ગેર ઇમ્મલામીઓ પર છે અને તેવીજ ઇસલામીઓ પર છે પછી તે ગરીબ હોય या તબંગર, મરદ હોય या સ્ત્રી કયામત સુધી દરેકને ખુદાતઆલાની એ અઝમાઈશ-માંથી પસાર થવું છે. જેમકે ખુદાતઆલા ફરમાવે છે કે “શું

માણસો એમ સમજે છે કે તેઓને એમજ છોડી દેવામાં આવશે એ કહેવાથી જે “અમે ઈમાન લાવ્યા છીએ” અને જ્યારે અમેએ એઓથી જેઓ આગળ હતા તેઓની અઝમાઈશ લીધી છે ” (કુરાન પ્રકરણ ૨૬ આયત ૧-૨)

ઈનસાનોને એ અઝમાઈશમાંથી પસાર થતાં કારી જખમ જેવું લાગે છે તે માટે ખુદા જણાવે છે “અગર તમેને જખમ જેવું લાગે છે તો (તમારી અગાઉ) એવા જખમો લોકોને એ આગમજ લાગી ચુકા છે અને અમે આ દહાડાઓ ઈનસાનોમાં પ્રેરવતા રહીએ છીએ. (કુરાન પ્રકરણ ૩ આયત ૧૩૪)

જુઓ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના ઝમાનામાં જેઓ ઇસલામ કબુલતા હતા તેઓને પોતાના વડવાઓના મઝહબ તજવો પડતો હતો સગાવહાલાઓથી જુદા થવું પડતું હતું ઘરખાર છોડી હીજરત કરવી પડતી હતી કાફરોનો ઝુલમ ખમવો પડતો હતો વહી ઇસલામ પર થતા હુમલાના ખયાલ શાફ લડવું બી પડતું હતું અને શહીદ બી થતા હતા એ સરવે દુખો ખમવા છતાં લોકો ઇસલામ કબુલતાજ ગયા. શુકર કરો જે આપણને ખુદાત આલાએ એક એવી આદીલ અને અપક્ષપાત સરકારના હકુમત હેઠળ મેલ્યા છે જે આપણે આપણો મન ગમતો મઝહબ એખત્યાર કરયે તો કોઈ આપણને આંગલી વટીક લગાડવાની હીમત કરી શકતો નથી કે જેવું સુખ ઇસલામી કહેવાતા કાબુલ ચા તુરકના રાજ્યમાં બી નથી. આટલી બધી સગવડ છતાં જે કોઈ ખુદાનો ખરો મઝહબ અને ખરો ફીરકો એખત્યાર કરવાની ગફલતી કરશે તે પોતાને તથા પોતાના કુટુંબ કબીલાને આ ખેતરના અઝાબમાં ગીરફતાર કરાવનારો ગુનેહગાર ઠેકવશે.

વળી કેટલાકો એ કહે છે કે “અમે ખરા દીલથી હઝરત મીરઝા સાહેબના સરવે દાવાઓ પર ઈમાન લાવીએ છીએ પણ

ઝાઢેરમાં બઈઅત કરી તેઓના ફીરકામાં શામીલ થવાની શી ઝૂંડર ? ” એવીજ રીતે અગર કોઈ ગેરઇસલામી કહે કે હું તમારા હઝરત મહમદ (સ) ને ખરા દીલથી સાચા પેગમ્બર માનું છું પણ ઝાઢેરમાં ઇસલામ મઝહબમાં શામીલ થવાની શી ઝૂંડર ? તો શું તેની નબત થઇ જશે ? ખુદાતઆલાને એવી મોહુડેની વાતો નથી એઈતી- જેવી રીતે ખુદાતઆલાએ ગેરઇસલામીઓ પર એ અઝમાઇશ મુકી છે કે તેઓએ સાચો મઝહબ એખત્યાર કરવો તેવીજ રીતે ખુદાતઆલાએ ઇસલામીઓ પર એ અઝમાઇશ મુકી છે કે તેઓએ સાચો ફીરકો એખત્યાર કરવો. પણ સરવેને એ બાબત મહુ ભારી લાગે છે. પણ જેને ખુદાનો ખોફ હોય છે તે ગમે તે ભોગે હક કબુલે છે. કારણ કે ખુદાતઆલા સાફ ફરમાવે છે કે અએ મોઅમીનો ખુદાથી ડરે અને સાચાંઓની જમાઅતમાં શામીલ થાઓ (ફુરાન પ્રકરણ ૬: ૧૨૦) ખુદાના આવા ખુદલા ફરમાન છતાં લોકોનો ખોફ કરવો તે ગોયા ખુદા કરતાં લોકોને મોટો સમજવા બગબર છે. જે શીરકનો ઝબુન ગુનાહ છે, ખુદાતઆલા એવા કમઝોર ઇમાંતવાલાઓને હીમત અને દ્રઢતા બક્ષે. આમીન.

હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના ઝમાનામાં મકાવાલાઓની અઝમાયશ લેવા બેતુલ મુકદ્દસ તરફ ફીબલો કરવામાં આવતો હતો અને ત્યાંવાળાઓની અઝમાઇશ લેવા મકા તરફ ફીબલો કરવામાં આવતો હતો. જે કોરાને શરીફથી સાબીત છે. તે મુજબ હઝરત મીરઝા સાહેબને માનનારા આહમદીઓ અને એઓનો ઇનકાર કરનારા ગેરઆહમદીઓમાં ઝાઢેર ફરક એ છે જે આહમદીઓ હરગીઝ ગેરઆહમદીઓ પછવાડે નમાઝ ન પઢે. નવા થનારા આહમદીઓને એ અઝમાઇશ ભારી પડે છે કેમકે આથી ગેરઆહમદીઓથી સદંતર છુટા પડી જવાય છે. પણ જેને ખુદાનો ડર હોય છે અને હક વાતની ખાત્રી થઈ ગયા પછી તેઓ બીજા લોકોની પરવાહ કરતા નથી. એજ તો મોઅમીનની નીશાની છે. અને

ખુદાના હક ફીરકામાં એવા મોઝમીનોજ જોઈએ. કે જેથી બાકીના તમામ ફીરકાઓ પર ખુદાની હુજત પુરી થાય જે માટે હઝરત મીરજા સાહેબ ફરમાવે છે “ માટે યાદ રાખો કે જ્યારે ખુદાતઆલાએ મને ચેતાવ્યું છે કે તમારા પર હરામ અને સદાંતર હરામ છે કે (તમે) કોઈ મુકફીર (એએને કાફર કહેનાર) મુકઝીબ (એએને ખોટા સમજનાર) અસુતરદીદ (એએ વીસે શક રાખનાર) ના પાછલ નમાઝ પઢી બહુકે જોઈએ કે તમારો તેજ ઇમામ થાય જે તમારા માંથી હોય ” (એટલે કોઈ આહમદી કદી બી કોઈ ગેર મદી પાછલ નમાઝ ન પઢે પણ આહમદીજ પછવાટે પઢે) અગર કોઈ ઠેઠાણે આહમદીઓની જમાઅત ન હોય તો તેણે એકલાએજ મસજીદમાં યા ઘરમાં નમાઝ પઢી લેવી. અગર એક કરતાં વધુ આહમદી હોય તો જમાઅત બનાવા લેવી કે જેથી જમાઅતની નમાઝનો સવાલ મલે. તેવીજ રીતે કોઈ ગેર આહમદીના જનાઝાની બી નમાઝ ન પઢવી જોઈએ પછી મરનાર પોતાનો દોસ્ત યા સગો કાંચ નથી હોતો તેવીજ રીતે કોઈ આહમદીએ પોતાની દીકરી ગેરઆહમદીને ન આપવી જોઈએ.

કારણ કે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ ફરમાવ્યું છે કે “ જે શખસ ઇમામે ઝમાનને ઓલખ્યા વગર મુઓ તે જાહેલ્યતની મોતે મુઓ ” તે મુજબ જે શખસે પોતાની હયાતી દરમ્યાન ઇમામે ઝમાનને ઓલખવાની દરકાર ન કરી તે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) નો નાફરમાન અને તેઓનાજ ફતવા મુજબ જાહેલ ઠડયો જાહેલ થવું એવું ખુર છે કે કોરાને શરીફમાં અનેક નબીઓ તેથી પનાહ માંગી છે એટલુંજ નહી પણ ગેર આહમદીઓ તરફથી તેઓના આલીમોએ હઝરત મીરજા સાહેબ પર અને તેઓના માનનારાઓ પર કુફરના ફતવો આપ્યો છે જેથી હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની હદીસ મુજબ જે કોઈ બીજાને કાફર કહેશે અને અગર તે કાફર નથી તો તે કહેનાર કાફર

હડસે. તે મુજબ જ્યારે હઝરત ખીરજા સાહેબ યા તેઓને માનનારા આહમદીઓ કાફર નથી તો તેઓ પર તમામ ગેર આહમદીઓ તરફથી જે કુફરનો ફતવો લગાડવામાં આવ્યો તેના તેઓ પોતેજ લોગ થયા. એ ઉપરાંત ઇસલામમાં એક સીવાય બાકીના સરવે ફીરકા દોઝખી છે અને ખરો ફીરકો તેજ છે જે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના સરવે હુકમો પર અમલ કરનારો છે અને જે તેઓના ફરમાન મુજબ ઈમામે ઝમાનને માનનારો ફીરકો છે જ્યારે બાકીના ફીરકા ઈમામે ઝમાનનો ઇનકાર કરનારા તથા તેઓને કાફર કહેનારા છે અને ખુદાએ જેને પોતાની સેંકડો વરસેથી આલતી આવેલી સુનત મુજબ આખો ઇસ્લામી ઉમતનો દીન તાઝો કરવા પોતાનો પ્રતીનીધી તરીકે પસંદ કર્યો તેવા ખુદાના વક્લીનો ઇનકાર કરનારા હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ)ની હદીસ શરીફ મુજબ ખુદા સાથે જંગ કરનારા હડયા ત્યારે જે ગેર આહમદીઓ ખુદાનો એવો ગઝબ પોતાપર ચોઢી લે તેવાઓની પાછલ નમાઝ કેમ પઢાય તેઓને પોતાની દીકરીઓ કેમ અપાય અને તેઓ સાફ જનાઝાની નમાઝ પઢી દુઆ કેમ માંગી શકાય ? કોરને શરીફમાં તો એવા શખસોની કગરો પાસે ઉભા રહેવાની બી મના છે.

એટલુંજ નહીં પણ ગેરઆહમદી આલીમોમાં બીજી એ ગુરાઈ છે કે તેઓ નમાઝ જેવી સૌથી અગત્યની બાબતને એક કમાઈ હાંસલ કરવાનો ધંધો બનાવી બેઠા છે. કેમકે તેઓની મસજીદોમાં ઘણાખરા પગારદાર પેશનમાઝો મુકરર થયા છે જ્યારે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ)ના ઝમાનામાં કોઈ ઉજરત યા પગાર લઈ નમાઝ પઢાવતો ન હતો. નમાઝ પઢનારને પોતાની નમાઝ તો પઢવીજ હોય છે તેની સાથે બીજાઓ બી નમાઝ પઢે તેમાં તેને કંઈ ખાસ લક્ષીફ લેવી પડતી નથી ત્યારે પગાર શામાટે ભેઈએ ? એથી ઝફરી નથી કે એક ચોકસજ માણસ હમેશા નમાઝ પઢાવ્યા કરે નમાઝ પઢવા આવનારાઓમાં જે દીનદાર લાયક જણાય તે નમાઝ પઢાવે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) નો ખુદલો ફરમાન છે કે

તમારામાં જે બહેતર હોય તે ઇમામત કરે. અને ખાસ ખુદાના વાસ્તે લીલાહ નમાઝ પઢાવવી એ સુનત હતી જ્યારે હાલના ઝમાનાના આલીમોએ તેનો એક ધંધો બનાવી બેઠા છે બલકે તે શાફ્ ફેરટમાં મુકદ્દમા બી માંડે છે અને અપીલપર અપીલ કરે છે જે પેશનમાઝની નોકરી મને અપાવવી ! અફસોસ એ કેવી બીદઅત છે આગલા ઝમાનામાં લીલાહ નમાઝ પઢાવવાનું તો શું પણ મસજીદમાં જાડુ કહાડવામાં પણ સવાબ સમજતા હતા જ્યારે હાલ તેથી ઉલટોજ મામલો છે. ઇસલામીઓ પર તો હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના ઝમાનાની સુનત મુજબજ અમલ કરવાની ફરજ છે અને તેજ ફીરકાની નજાત થનાર છે. પણ ઘણાખરા ઇસલામીઓ મઝહબથી નાવાકેફ હોવાથી આલીમો તેનો ઠીક લાભ લે છે તેઓ પોતાની થોડી કમાઈ શાફ્ અસંખ્ય લોકોની નમાઝ બરબાદ કરી નાખે છે. કેમકે એ એક બીદઅતી રીવાજ છે. ત્યારે બીદઅતી પાછલની નમાઝ કેવી રીતે કબુલ થાય ? બીદઅતીને દીનના મામલામાં ઉત્તેજન આપવો એ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની હદીસ શરીફ મુજબ સખત ગુનાહ છે. જ્યારે શીઆઓનો એથી બઢતર હાલ છે. બીજા ફીરકાવાલાઓ મસજીદમાંજ પગારદાર પેશનમાઝ રાખે છે જ્યારે શીઆ આલીમોએ એ ધારો કાઢડ્યો છે જે મસજીદ ઉપરાંત કોઈ બા ઠેકાણે શીઆઓ જમાઅતની નમાઝ ન પઢી શકે જ્યાં સુધી તેઓમાં સરટીફિકેટ પામેલો (ઇમ્મોઝ ધરાવનાર) પેશનમાઝ ન હોય ! એ કેવો જુલમ ! હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ જમાઅતની નમાઝની સખત તાકીદ ફરમાવી છે. કોઈ (નાબીના) આંધલાને વટીક જમાઅતની નમાઝમાંથી મુક્ત નથી કર્યો. અને જમાઅતની નમાઝનો સવાબ એકલા પઢવા કરતાં ૨૭ ઘણો વધારે ફરમાવ્યો છે. અને એક કરતાં વધારે માણસ હોય તો જમાઅત બનાવી નમાઝ પઢવાનો હુકમ છે જ્યારે શીઆઓ પોતાના આલીમોના ફતવાના લીધે કોઈ ઠેકાણે ૨ થી ૨૦૦૦ માણસો બી હાઝર હોય છતાં અગર તેઓમાં સરટીફિકેટ ધરાવનાર પેશનમાઝ ન

હોય તો તેઓ સરવેએ પોતપોતાની નમાઝ જુદી જુદી પઢી લેવી પણ જમાઅત ન બનાવવી. અફસોસ એ કાંઈ જેવો તેવો ગઝબ છે. પોતાની થોડી કમાઈ શાફ આપી કોમનો કેવો ખરાબો કરી નાખે છે અને તેઓને સવાબથી કેવા બેનસીબ રાખે છે. જ્યારે ખુદ શીઆઓની મશહુર હદીસોની કીતાબ કુલેનીમાં એ ખુદ્દી હદીસ છે કે “ તે શખસની પાછલ નમાઝ ન પઢવી જોઈએ જે અઝાન કહેવા તથા નમાઝ પઢાવવાની ઉજરત માંગે ” આ હદીસ હઝરતે ઈમામે બાકર (અ) ની રીવાયત છે. ઓ શીઆ કોમ ! જુઓ તમોને શું ફરમાવવામાં આવ્યું છે જ્યારે તમારા આલીમો તમોને કેવી સરાસર ખોટી અને પોતાના મતલબની તઅલીમ આપી કેવે આડે મારગે દોરવી તમારી ખરાબી કરી નાખે છે. જેની પાછલ મના ફરમાવવામાં આવી છે તેનીજ પાછલ એઓ વાજીબ ઠડાવે છે. તે વગર જમાઅતની નમાઝ પઢી શકોજ નહીં. એ તમારી કેવી કમનસીબી ! ખુદા તમારા હાલ પર રહેમ કરે. અને તમોને પેહલેથી છેલ્લે સુધી દરેક બાબતમાં અંધારામાં રાખી આડે મારગે દોરવી લઈ જનારા આલીમોના હાથમાંથી બચાવે એ મારા ખરા અંતઃકરણની દુઆ છે જે ખુદાતઆલા કબુલ કરે. આમીન સુમ્મ આમીન યા રબ્બીલ આલમીન.

ઇસલામ સીવાય બાકીના સરવે મઝહબો રહબાતલ છે અને ઇસલામમાં એક સીવાય બાકીના સરવે ફીરકા ખોટા છે અને ખરા ફીરકા તેજ કે જે ખુદાના પ્રતીનીધીને માની તેની તઅલીમ મુજબની પેરવી કરે અને તેનીજ મારફતે સ્થાપાયલા સીલસીલાની ખુદાતઆલા તરફી કરે છે જેમકે તે વીરું આ ઝમાનાનો પ્રતીનીધી બાપુકાર ઝાહર કરે છે કે

“ આખી દુન્યા શાફી રહે કે હું તેના નામથી પેશગોઈ કરું છું જે આસમાન અને ઝમીનનો પાદશાહ છે કે તે મારી પેરવી કરનારા (આહમદીઓ) ને તમામ

મુલકોમાં ફેલાવી નાખશે અને તેઓને ખીજા દરેક લોકો પર વાદવીવાદમાં દાખલા દલીલ સાથે ફતેહમંદ કરશે. તે દહાડાઓ અમી પોહચે છે અને ઘણાં નઝદીક છે જ્યારે મેં ઉપદેશ કરેલો મઝહબ દુન્યાના સપાટી પર એકલોજ મઝહબ રહેશે કે જે માનની નઝરથી જોવામાં આવશે. તે મહાશકતીવાન ખુદા આ મઝહબ પર અને આ સીલસીલા પર ચમતકારીક રીતે આશીરવાદ વરસાવશે. અને દરેક જે એને તોડવાનો ખ્યાલ કરશે તેને તે તમાલ કરશે. આ (આહમદી સીલસીલો) જે ફતેહમંદ હાંમલ કરશે તે બધુકની ફતેહ રહેશે અને તેની સંપત્તિ (દુન્યાના) છેલ્લા દાહાડાઓ સુધી જારી રહેશે. ”

એવીજ એક ખીજા પેશગોઈ ૧૮૮૦ ની સાલમાં એઓની ખરહાઈને આહમદયામાં પ્રગટ થઈ હતી તે વીણે એવાણ જણાવે છે જે “ આ જમાઅતના લોકો પોતાની સંખ્યા અને મઝહબી કુવતની રૂએ તમામ પર ફતેહ પામશે એ પેશગોઈ ચમતકારીક રીતે ખરી પડતી જાય છે કેમકે ખરહાઈને આહમદીઆમાં જ્યારે એ પેશગોઈ પ્રગટ થઈ તે વખતે તો મારી એવી ગુમનામ હાલત હતી કે એક બી શખસ એ કહી ન શકે કે તે મારો સુરીદ હો. (જ્યારે) હમણા ખુદાતઆલાના ફઝલથી આ જમાઅતના સંખ્યા કેટલાકે લાખ સુધીની પોહચી ગઈ છે. ”

ખરેખર કાદયાન જેવા ગામડામાં એક નીરાધાર શખસ એવો મોટો દાવો કરે અને તેને તોડી પાડવા આખી ઈસલામી આલમ તથા ખીજા મઝહબવાલાઓ કોશેશ કરે છતાં લાખો લોકો પોતાના જાનમાલ યા કુટુંબ કબીલાની પરવા કરવા વગર તેને તાળે થાય તે શું ખુદાનો મોજેઓ નથી ?

ખુદાના કરમો ફઝલથી એઓની જમાઅતના લોકો હીંદુ-સ્તાન ઉપરાંત એશીઆના ખીજા ભાગોમાં તથા યુરોપ આફ્રીકા

અમેરીકા વગેરેમાં ફેલાયલા છે. અને રાત દાહડો ખુદાનો ખરો ઈસલામ ફેલાવા પર મંડ્યા છે. કાદ્યાન ખાતે જુદા જુદા મ-
 ઝહબના લોકોને દીની તઅલીમ શીખવવામાં આવે છે. લાયક
 શખસોને ખરી ઈસલામી તઅલીમથી વાકેફગાર કરી જુઝી જુઝી
 કેમોના ખોટા અકાયદોથી માહીતગાર બનાવી દુન્યાના જુદા જુદા
 ભાગોમાં ખરો ઈસલામ ફેલાવા મોકલે છે. ઉપરાંત કાદ્યાનમાં
 સુનીવરસીટીની ૮૫ મુજબની હાઈસ્કુલ સ્થાપવામાં આવી છે જ્યાં
 અથ્રેજ કેલવણી ઉપરાંત અરબી ફારસી ઉરદુ તથા કોરાને શ-
 રીફ તથા હદીસ શરીફની દીની તઅલીમ બી આપવામાં આવે છે.
 થોડા વખતમાં એક કાલેજ સ્થાપવામાં આવશે. તેટલાં કાલેજમાં
 શીખવા ચાહતા વીધારથીઓ શાફ લાહોર ખાતે આહમદી હા-
 ર્ટેલ ઉઘાડવામાં આવ્યું છે. તે ઉપરાંત કાદ્યાન ખાતે બોરદીંગ
 હાઉસો આરફનેજો મોહતાજખાંનાઓ વગેરે નીલાવવામાં આવે
 છે. કોઈબી શખસને એ વીસે પોતાની ખાત્રી કરવી હોય ચા
 મઝહબ બાબે કશા ખુલાસા પુછવા હોય તો ખુશી સાથે ત્યાં
 બય તેને ત્યાં ઘટતા માન સાથે મહેમાન તરીકે રાખવામાં આ-
 વશે અને દીનને લગતો જે કાંઈ ખુલાસો પુછવામાં આવશે તે
 ખુશીથી સમજાવવામાં આવશે. પછી તેની ખાત્રી થાય તો બઈ-
 અત કરી તે ફીરકામાં શામીલ થાય ચા નહીં તો એમજ પાછો
 આવી બય. તેની પાસેથી એક પૈસો બી માંગવામાં ન આવશે
 પછી ગમે તેટલા દાહડા તે કાંય નહીં રહ્યો હોય. ઉપલા સરવે
 જુદા જુદા ખાતાઓનો ખરચ એ જમાઅતનાજ લોકો ઉપાડે છે
 કેમકે કોરાને શરીફમાં તથા હદીસ શરીફમાં તાકીદ છે જે ખુ-
 દાના પ્રતીનીધીને બનો માલથી મદદ કરવી. હઝરત રસુલુલ્લાહ
 (સ) ના તથા તેઓ પછી તેઓના ખલીફાઓના ઝમાનામાં અંદો
 તથા ઝકાત અપાતી હતી બલકે તે વસુલ કરવા શાફ ખાસ
 માણસો જતા હતા પણ અત્રે એઓએ કોઈ પર બી એટલી
 ચોકસ રકમ આપવીએવી કોઈ ફરજ રાખી નથી પણ ઉપલા

વે ખાતાઓના નીલાવ શાફ તથા પોતાને જનોમાલ ખરચ-
 મા મોઝમીન બનવા શાફ જે કાંઈ પોતાથી બને તે દર માસે
 પતો રહેવા ફરમાવ્યું છે પછી તે રકમ એક પૈસો બી કાંચ
 । હોતી તે તેઓની શક્તી તથા હીલની મુનસફી પર છોડ્યું
 જેનો માસીક હીસાબ ત્યાંની અનબુમન તરફથી દર માસે
 ફર પાડવામાં આવે છે. એ ખુદાઈ સીલસીલો છે અને તેજ
 નીલાવે છે. આ વાંચ્યા પછી કોઈ બી શખસને ઉપલી
 પતોની સચાઈની ખાત્રી કરવી હોય તે બેલાશક અદ્યાન જ-
 સરવે રાહગાટ નઝરો નઝર બેધ પોતાની ખાત્રી કરી લે
 રજ તેને ખબર પડશે કે ખુદાનો ખરો ઇસલામ એજ છે
 । બીજા લોકોની પાસેનો ઇસલામ ફક્ત નામનો તથા ખોટી
 મોનો ભરેલો છે જેમાં નાહક પોતાની જીંદગી ખરબાદ કરી
 ના ગુનેહગાર થાય છે. કેમકે ખુદાને પોતાના એકજ મઝ-
 ના અસંખ્ય ફીરકા બેધતા નથી તેને તો એકજ મઝહ-
 । એકજ ફીરકો બેધએ છે ત્યારે નાહક ખોટા ફીરકાઓમાં
 ને પોતાની જીંદગી ખરબાદ કરવામાં તથા આખેરતની સઝાને
 ડક થવામાં કાંઈ દાનેશમંદી છે ?

હઝરત મીરઝા સાહેબ છેક ૭૫ થી ૭૬ વરસની લાંબી
 બી લોગવી ૧૬૦૮ માં ખુદાની રહેમતે પોહતા. ખુદાતઆ-
 મે એઓને ૩૦ વરસ આગમજ આહેર કર્યું હતું જે તારી
 ર લગભગ ૮૦ વરસની થશે. જે વખતે એઓને બથુકની
 બીમારીઓ બી હતી. ઉપરાંત ઇસલામના કહેવાતા આલીમા-
 એઓ વીરુદ્ધ વાજબુલ કતલનો ફતવો બી પ્રગટ કરી આ-
 હુતો જેના જવાબમાં એઓએ સાફ આહેર કરી આપ્યું કે
 । તઆલાએ મને બચાવવાનો વાયદો કર્યો છે જેથી તમે
 હરબીજ કતલ કરી શકશો નહીં બલકે બ્યાંસુધી હું લ-
 ગ ૮૦ વરસની ઉંમર પામું નહીં ત્યાં સુધી હું વફાત બી
 નાર નથી. શું કોઈ ખોટો અને બીમાર શખસ જેની બી-

ફક્ક તમામ ફુન્યા ફુશમન થઈ હોય અને તેને કતલ કરી ના-
ખવું ઘણું સવાખનુ કામ સમજતી હોય તે એવી હીમત આહર કરી
શકે ? જ્યારે ગમે એવો બાહુદુર શખસ બી પોતાની ઝીંઠગીનો
એક પલવારનો બી ભરોસો કરી શકતો નથી ? શું એ બીના
બી એઓની સત્યતાનો એક વધુ પુરાવો નથી ? વહી એઓની
વફાતનો વખત નજદીક આવ્યો ત્યારે ખુદાતઆલાએ એઓને
આગમજથી ઈલહામ મારફતે ચેતવ્યા જેથી એઓએ એ બીના
બી આહર કરી પોતાની જમાઅતને નસીહત આપનારો એક
વચ્ચતનામો લખી પ્રગટ કરી આપ્યો. અને તે પછી તેઓ બ-
હેસ્ત-શીન થયા. અને પોતા પાછલ લગભગ ૪ લાખ ચુસ્ત
મોઅમીનોની જમાઅત મુકી ગયા. જે સંખ્યા વધીને લગભગ
૫ થી ૬ લાખની થવા આવી છે.

હઝરત મીરઝા સાહેબની વફાત વીસે એઓના વીરોધીઓ
કેટલોક જોટી અફવાઓ ઉડાવે છે અને હુલુ મુધી કોમને ગુ-
મરાહ કરતા રહ્યા છે તે વીસે બી કેટલોક ખુલાસો કરવાની
અગત્ય ધારું છું.

હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના ઝમાન.માં બી તે વખતના એ-
હલેકીત.બવાલા વીરોધીઓ એઓ વીરૂધ કોમને ગુમરાહ કરતા
કે તેઓ (નઉઝબીલ્લાહ) પેગમ્બરીનો જોટો દાવો કરનારા શ-
ખસ છે. એવાઓ ઉપર હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) પોતાની સચા-
ઈની હુજત તમામ કરવા કે જેથી લોકો ખરા જોટાનો તોલ
કરી શકે તે માટે તેઓ મુખાહેલાની ચેલેંજ કરતા કે જેથી
એઉ પક્ષ એક બીજા વીરૂધ ખુદાતઆલાથી ફુઆ કરે કે અમારા
બેમાંથી જે જોટો હોય તેને ખુદાતઆલા સાચાની હયાતીમાં
એક વરસની અંદર ગઝબનાક મોતથી હલાક કરી નાંખે. તેવીજ
રીતે આ ઝમાનામાં બી હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની ફહાની
ખસલતમાં આહર થયલા મહેદી (અ) એઓનેજ પગલે ચાલી
ખ્રીસ્તી આરયા તથા ઇસલામી વીરોધીઓ જેઓ એઓને જોટા

દાવેદાર સમજતા હતા તેઓને મુખાહેલાની ચેલેંજ કરતા હતા અને જેઓ તે ચેલેંજ કબુલતા તેઓ ગજબનાક મોતથી હલાક થઇ જતા તેના સંજ્યાખંધ દાખલાઓ માટે જુઓ એઓની ક્રીડાખ હકીકતુલ વહી.

છેલ્લે વાહળી ફીરકાનો એક આલીમ નામે મોલવી સના-ઉલ્લાહ જે હજરત મીરઝા સાહેબનો સખત વીરોધી હતો અને તે પોતે એહલે હદીસ પત્રનો માલેક અને અધોપતો હોવાથી પોતાના અખબાર મારફતે એઓ વીરૂધ તરહેવાર કીસમની ખોટી બાબતો જોડી કાહવી કોમને ગુમરાહ કરતો હતો જેથી હજરત મીરઝા સાહેબે એને બી મુખાહેલાની ચેલેંજ કરી પણ તે આગલા ચેલેંજ કબુલ કરનારાઓના અંતમથી સારી રહેસે વાકેફ હોવાથી કાંઈને કાંઈ બાહનો કાહવી ઉડાવ્યા કરતો હતો. જેની વધારે ખાત્રી નીચલી બીનાથી થશે.

હજરત મીરઝા સાહેબે મોલવી સનાઉલ્લાને તા ૧૫ મી એપ્રેલ ૧૬૦૭ ના દીને એક પત્ર લખ્યો જેમાં એક દુઆ બી લખી જેનો ટુક સાર એ હતો કે અગર હું ખોટો દાવેદાર છું અને કોમને ગુમરાહ કરનારો છું તો ખુદાતઆલા અને તમારી હયાતીમાં હલાક કરે જેથી બીજા લોકો ગુમરાહ થતા બચે અને અગર હું ખરો છું અને તમે મારી વીરૂધ નાહક કોમને ગુમરાહ કરો છો તો ખુદાતઆલા મારી હયાતીમાં તમને પલેગ યા કાલેરાથી હલાક કરે અને એજ પત્રની નીચે ઉમેર્યું કે “છેલ્લે મોલવી સાહેબને એ એલતેમાસ છે કે મારા આ મઝમુનને તમારા અખબારમાં છાપજો અને જે વ્યાહો એની નીચે લખજો હવે ફેસલો ખુદાના હાથમાં છે.” એના જવાબમાં મઝકુર મોલવી સાહેબ પોતાના તા. ૨૩ મી એપ્રેલ ૧૬૦૭ ના અખબારમાં કેવી રીતે ખોટા બાહના ઉભા કરી ખરા ખોટાનો ફેસલો કરવાનો એ હક વાજબી તરીકા કબુલ કરવાનો ઇનકાર કરે છે તે જુઓ:—

- (૧) ખરા ખોટાનો ફેસલો એવી રીતે કરવા બાબત તમોએ મારી મંજૂરી લીધી નથી.
- (૨) એ તમારી લખાવટ મને મંજૂર નથી અને ન કોઈ દાના એ મંજૂર કરી શકે છે.
- (૩) તમોએ એ આગમજ લખ્યું હતું જે “ ખુદાના રસુલો રહીમ અને કરીમ હોય છે અને તેઓની એજ ખાલિશ હોય છે કે કોઈ શખસ હલાકત અને મુસીબતમાં ન પડે ” પણ હવે તમો શા માટે મારી હલાકતની દુઆ કરો છો ?
- (૪) તમારી આ દુઆ કોઈ તરેહથી ફેસલો કરનારી થઈ નથી શક્તી કારણ કે હદીસ મુજબ પલેગથી મરણ પામે તે શહીદ લેખાય છે માટે તમારી દુઆ મુજબ મરનાર શહીદ લેખાશે ન કે ખોટો શખસ (મોલવી સનાઉલ્લાહના આ અદીદા મુજબ જેટલા કાફર ને મુશરીક પલેગથી મરે છે તે સર્વે શહાદતનો દરજ્જો પામતા હશે ! જ્યારે હદીસ શરીફ મુજબ ખુદાના પ્રીનીધીને માનનારા મોઅમ્મી નોજ અગર પલેગથી મરણ પામે તો તેઓજ શહીદ લેખાય.)
- (૫) આ આગમજ તમારી એવેજ મુજબ મોલવી ગુલામ દસ્ત-ગીર કસુરી, મોલવી ઇસમાઈલ અલીગઢી અને અમેરીકન દાક્ટર દુવો એવી રીતે મુઆ (તથા આર્ય સમાજના લીડર પંડીત લેખરામ માર્યા ગયા) તો શું લોકોએ તમોને સાચો માન્ની લીધો ? તેવીજ રીતે મારા બાબમાં બી થયું તો શું લોકો તમને સાચો માન્ની લેશે ?
- (૬) ખુદાતઆલા જુઠા દગાખાઝ મુફ્સદ અને નાફરમાન લોકોને લાંબી ઉમર આપે છે.
- (૭) મારા મરવાથી મને શો ફાયદો ? હું તો એવો ફેસલો માંગુ છું કે હું જીવતો રહી મીરજા સાહેબની સચાઈ જોઈ શકું (અખબાર વતનમાં લખનાર મોલવી સનાઉલ્લાહ)

એ ઉપરાંત ખીજા ઠેટલાકે વાંધા કાઢી મોલવી સનાઉલ્લાહે ખરા ખોટાનો ફેસલોનો એ તરીકો કબુલ કરવાનો સાફ ઇનકાર કરતાં જણાવ્યું કે હું ઉમેદ રાખું છું કે મીરજા સાહેબ આ મારો જવાબ પોતાના તાબે હેઠલના અખબારોમાં પ્રગટ કરવાનો હુકમ કરશે. (એહલે હદીસ તા. ૨૬ મી એપ્રિલ ૧૯૦૭)

ઉપર મુજબ હઝરત મીરજા સાહેબની તરફથી ઝાહિર કરવામાં આવેલો ખરા ખોટાનો ફેસલો કરવાનો હુકમ વાજબી તરીકાનો મોલવી સનાઉલ્લાહે અનેક વાંધાઓ પ્રગટ કરી તે કબુલ કરવાનો ઇનકાર કરી એ બાબત રહ કરી નાખી, જેથી તેનું એ હીચકા-રાપણું તેજ વખતે ઝાહિર થઈ ગયું.

તે પછી હઝરત મીરજા સાહેબ ખુદાતઆલા તરફથી પામીલા ઇલહામો મુજબ લાહોર ખાતે તા. ૨૬ મી મે ૧૯૦૮ના દીને વફાત પામ્યા. (ખુદાતઆલાના ખેશુમાર આશીરવાદ આ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની રૂહાની ખસલતમાં ઝાહિર થયલા મહેદી (અ) ઉપર હોજો) જ્યાંથી એઓની લાશ મુબારકને કાઢવાનું ખાતે લાવી દફનાવવામાં આવી.

ઉપલા બનાવ પછી મોલવી સનાઉલ્લાહે કેવી રીતે આખી ઇસલામી આલમને ઘોઠો આપનારૂં પરાક્રમ રચ્યું તે જુઓ. હઝરત મીરજા સાહેબે ખરા ખોટાનો ફેસલો કરવાનો તરીકા બાબતનો તા. ૧૫ મી એપ્રિલ ૧૯૦૭ ના દીને એને જે પત્ર લખ્યો હતો (અને જેનો એણે ઉપર મુજબ તા. ૨૬ મી એપ્રિલ ૧૯૦૭ ના દીને પોતાના અખબાર મારફતે ઇનકાર કરી રહ કરી દીધો હતો) તે એણે ચોપડીના આકારમાં છપાવ્યો અને એ ચાલાકી વાપરી જે પોતાના ઉભા કરેલા અનેક વાંધાઓથી ઉપલી બાબત રહ કરી દીધી હતી તે વીસે જાણે પોતે કશું જાણતોજ ન હોય તેમ તે પ્રગટ ન કરતાં ફક્ત એઓનોજ પત્ર પ્રગટ

કરી ઝાઢેર કરયું કે જુઓ મીરઝા સાહેબે પોતાના તથા મારા વચે ખરા ખોટાનો ફેસલો કરવા એક દુઆ સાથેનો પત્ર લખી મોકલ્યો હતો જેમાં તેઓએ જણાવ્યું છે કે જે ખોટો હશે તે સાચાની હયાતીમાં વફાત પામશે તે મુજબ તેઓ ખોટા ઠીક મારી હયાતીમાં વફાત પામ્યા છે !

અફસોસ ખુદાના એક મહાન પ્રતીનીધી વીરૂધ્ધ આખી ઇસલામી આલમને ગુમરાહ કરવાનું આ કેવું કરપીણ કાવત્રું રચવામાં આવ્યું ! અને વધારે અફસોસ એ માટે છે કે મોલવી સનાઉલ્લાહના એ કારસતાનથી જે લોકો વાકેફગાર હતા ખાસ કરીને ઇસલામના કહેવાતા આલીમો એ તરકટ પર આંખ મીચામણા કરી પોત પોતાના પ્રીરકાઓમાં એ બાબત જાણે ખરેખરી હોય તેમ પોતાના અખબારો તથા ચોપાન્યામાં પ્રગટ કરી કોમને વધારે અને વધારે ગુમરાહ કરવામાં એક બીજાને મદદ કરે છે. શું તેઓને આ દુન્યામાં અમ્મર રહેવું છે ? શું તેઓને કદી મરવું નથી અને આખેરતમાં ખુદાને જવાબ દેવો નથી કે અસલ બાબત છુપાવી આવી રીતે હજી સુધી લાગો ઇસલામીઓને ગુમરાહ કરવામાં આવે છે ?

અગર મોલવી સનાઉલ્લાહ હઝરત મીરઝા સાહેબની મઝકુર દુઆ મુજબ એઓની હયાતીમાં પલેગ યા કાલેરાથી વફાત પામતે અને હઝરત મીરઝા સાહેબ જીવતા રહી પોતાની સચાઈ ઝાઢેર કરતે તો આખી ઇસલામી આલમના આલીમો તેઓને ખોટા પાડવા બહાર ઉલટી પડતે કે “ મોલવી સનાઉલ્લાહે તો તેજ વખતે એ બાબતનો પોતાના એહલે હદીસ પત્રના તા. ૨૬ મી એપ્રિલ ૧૯૦૭ ના અંકમાં ઇનકાર કર્યો હતો અને ખુદલું ઝાઢેર કરયું હતું કે જે શખસ એવા માતથી મરણ પામશે તે ખોટો શખસ ન લેખાશે બલકે શહીદ લેખાશે એટલું જ નહિ પણ તેણે એ બી ઝાઢેર કરયું હતું કે જે જુઠો દગા-

ખાઝ મુફ્સદ અને નાફરમાન હશે તેનેજ ખુદાતઆલા લાંબી ઉમર આપશે એ મુજબ મોલવી સનાઉલ્લાહ તો શહીદ થયો છે અને મીરઝા સાહેબ જુઠા વગેરે ઠડયા છે ” (નઉબીલ્લાહ)

પણ ખુદાતઆલા પોતાના ખરા પ્રતીનીધી પર એવો કલંક કેવી રીતે ચોટવા દે તેથીજ તેણે મોલવી સનાઉલ્લાહને તેના પોતાના પ્રગટ કરેલા અકીદા મુજબ (કે જે જુઠા દગાખાઝ મુફ્સદ અને નાફરમાન હશે તે વધારે હયાતી પામશે) ખુદાતઆલાએ એનાજ ઓચરેલા ફતવા એની ઉપર સાળીત કરી આપવા એને વધારે ઉમર આપી અને સાચાને એની હયાતીમાં ઉપાડી લીધો. બીજુ મોલવી સનાઉલ્લાહે એ બી પ્રગટ કરચું હતું કે તે જીવતો રહીને મીરઝા સાહેબની સચાઈ જોઈ શકે એવો ફેસલો ચાહે છે અને ખુદાતઆલાએ એ રવેસે એની એ મુરાદ બી પુરી પાડી આપી છતાં અફસોસ છે કે એ શખ્સ પોતે હક ન કબુલતાં આખી કોમને શુમરાહ કરે છે અને આ ઝમાનાના કેહવાતા આલીમો એની એવી ઠગાઈમાં સાંખી તેની મદદ કરે છે.

એવોજ ખનાવ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના ઝમાનામાં બી બન્યો હતો. એઓ વીરૂધ મુસલમા કઝાબ નામે એક જોટો શખ્સ ઝાહેર થઈ હઝારો લોકોને શુમરાહ કરતો હતો તે ઉપરથી ખુદાતઆલાએ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ઉપર એના હલાક થઈ જવા વીસે દુઆ કરવા વહી કીધી જેથી એઓએ ખુદાતઆલાથી દુઆ કરી કે એને હલાક કરી નાખે. અને આ બાબત હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ લોકોમાં ઝાહેર બી કરી આપી છતાં ઉપલા ખનાવ મુજબ ખુદાતઆલાએ પેલા જુઠા મુસલમા કઝાબને વધારે હયાતી બક્ષી હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ને એની હયાતીમાં ઉપાડી લીધા. એ ખુદાતઆલાની અઝમાઈશ છે કે લોકો તેના પ્રતીનીધીની સચાઈને તોલ એવી બાબતોથી કરે છે ચા તેની રૂહાની તઅલીમથી કરે છે અને શુમરાહ કરનારા આસામીઓના બેહ-કાવાથી ઈમાન ખોઈ બેસે છે ચા ખડ્ડ ખોટું પારખી ઈમાનપર

સાળીત રહે છે. (એ બાએ વધુ વીગત જાણવા આ ક્રીતાખમાં હદીસાવાલાં સાગમાં (પાને ૧૩૩-૧૩૪ જુઓ.) આ ઉપરથી આ ઝમાનાના લોકોએ ધડે લેવો જોઈએ અને ખુદાના પ્રતીનીધી વીરૂધ્ધ પોત પોતાના ફીરકાના ગુમરાહીને રસ્તે દેખાડનારા આલીમોથી ચેતવું જોઈએ.

એ ઉપરાંત બીજો એક ખોહતાન કેટલાકે હઝરત મીરઝા સાહેબની વફાત વંસે જોડે છે કે તેઓ પલ્લેગથી યા કાલેરાથી ગુજર્યા છે. અગર એઓ પલ્લેગ યા કાલેરા જેવા ઉડતા ચેપી રોગથી ગુજર્યા હોતે તો શું સત્તાવાલાઓ એઓની લાશ મુ-બારકને લાહોર જેવા શેહરમાંથી તે કાદયાન સુધી લઈ જવાની રજા આપતે ? બલકે એઓના વીરોધીઓ એવી બાબત હોતે તો તેજ વખતે એઓના મરણને લગતી આશીશીઅલ સરટીફીકેટ હાંસલ કરી ખુદ્દી રીતે પોત પોતાના અખબારો યા ચોપાન્યામાં હજી સુધી પ્રગટ કર્યા કરતે હજી બી શું મોઢું થયું છે અગર એઓ કાલેરા યા પલ્લેગથી ગુજર્યા છે તો કાંય નહી તેઓ એઓના મરણની સરટીફીકેટ હાંસલ કરી એ બીના જગજહેર કરતા ? એવા ખોહતાને જોડનારાઓ ઉપર લઅનતે અહ્લાહ અલલ મુફતરીન ટહી હવે એ બાબત અત્રે ખતમ કરીશું.

જેવી રીતે આગલા ઝમાનામાં હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) બાદ ઈસ્લામનો ચોતરફ ફેલાવો કરવા ખલીફાઓનો સીલસીલો શરૂ થયો તેવીજ રીતે એઓની મહેદ્દી (અ) તરીકે થયલી બીજી-વારની પધરામણી બાદ બી તેજ મુનત ખુદાતઆલાએ જારી રાખી. અને એઓની જમાઅતના વડા તરીકે ઇસલામીઓમાં એક મહા વીદ્વાન તરીકે મશહુર થયલા ખુઝરગ મૌલાના મોલવી હાજી નુરુદ્દીન સાહેબ જેઓ હઝરત મીરઝા સાહેબની ખોદમ-તમાં જનમાલથી ફીદા થયા હતા તેઓને ખુદાતઆલાએ પહેલા ખલીફા તરીકે નેમ્યા. એઓ ૧૯૧૪ માં ખુદાતઆલાની રહેમતે

પોહતા બાદ હઝરત મીરઝા સાહેબના સાહેબઝાદા હઝરત હાજી મીરઝા બશીરુદ્દીન માહમુદ આહમદ સાહેબ ખુદાના કરમે કૃત્તવ્યથી આહમદી જમાતના બીજા ખલીફા થયા. એઓ રગેરગ પોતાના રૂહાની પીઠરના જેવા નેક અખલાકના ખુદાના પ્યારા બંદા છે જે એઓના નુરાની ચેહરા પર ફક્ત એકવાર નઝર નાખ્યાથીજ કોઈ આસાનીથી સમજી શકે છે. એઓ ભારે મજહૂબી જ્ઞાન ધરાવનારા કાબેલ શખ્સ છે એઓ કલાકોના કલાકો સુધી ઉભા રહીને એવાં અસરકારક અને ખુદાની મારફત ભરેલા રૂહાની લાખણો આપે છે જે કોઈ એકવારથી સાંભળે તો તેની ખાત્રી થઈ જાય કે તે ખુદાની ખાસ ગેળી બક્ષેશનેજ આભારી છે તેવીજ રીતે તેઓ ધણું કરીને દરરોજ સાંજના કાઢ્યાન ખાતે રહેનારી આખી જમાઅતને એકઠી કરી કોરાને શરીફનો દરસ આપે છે જ્યારે તેઓનું પઠવું અર્થ સમજાવવું તફસીર પ્યાન કરવું ખરેજ સાંભળનારને માટે ખુદા તરફની એક નેઅમત હોય છે. એઓને ખાવાની તથા સુવાની બી બાગ્યેજ પુરસદ થતી હશે હમેશા પાંચો વખતની નમાઝ પોતે જમાઅતને પઢાવે. તે પછી દીની મસલા મસાએલના લોકો તરફથી સલાલ થાય તે સમજાવે. દેશ પરદેશ ખાતે રહેનારા આહમદીઓ તથા અનબુ-મને તરફથી દરરોજ ૧૦૦-૧૨૫ કાગળ પત્રો આવે તે પોતે વાંચે પછી તેના જવાબો લખે યા લખાવે જાત પરઅતના લોકો પોતાના શાફ હુઆ કરવાની અરઝ કરે કેમકે એઓ મારફતે કરાવેલી હુઆઓ અમતકારીક રીતે કબુલ થઈ જાય છે તેની ખાસો આમને ખાત્રી થઈ ગઈ છે. હુઆ કરવાનું કામ કાંઈ આસાન નથી ખરા અતકરણથી હુજુરે દીલથી જેણે હુઆ કરી હોય તેજ સમજી શકે કે તેમાં કેવી ઝહેમત છે. ઉપરાંત બીજી મહાભારત કામ એઓએ ઉપાડ્યું છે તે એ છે જે કોરાને શરીફનો અત્રેજી તરબુમે પોતાની દેખરેખ હેઠળ બાહોશ ઉલ-માઓ મારફતે એવી ઉમદા કીસમે તૈયાર કરાવે છે જે તેવું કામ આજ ૧૩૦૦ વરસ દરમ્યાન કોઈએ નથી કર્યું. કોરાને

શરીરનો અંગ્રેજી તરબુતો એમ તો કેટલાક યુરોપીયનોએ કર્યો છે પણ તેની તફસીર કરતી વખતે ઇસલામ તથા તેના માનવાંતા પેગમ્બરને તદ્દન ખોટા તરીકે ચીતાર્યા છે. જેથી કોઈ બી વાંચનારના મનપર ઇસલામ વીસે તદ્દન ખોટી અસર ઉત્પન્ન થાય કેમકે તેમાંજ તેઓના મઝહબની સલામતી છે. ઇસલામમાં બાહોશ ઉલમાઓએ અરબી ફારસી ઉરદુની મોટી મોટી તફસીર લખી છે તેમજ અંગ્રેજીમાં બી એક બે શખસોએ તરબુતો કર્યો છે પણ કોઈએ બી એઓના જેવી રીતે યુરોપીયનોના ખોટારા ભરેલી તફસીર રદ કરી ખરો અર્થ અને ખરો તફસીર કે જેથી ઇસલામની ખરી ખુબી આશકાર થાય તેવું કામ આજ્ઞાદીન સુધી કોઈએ અંગ્રેજી ભાષામાં કર્યું નથી કે જેથી અંગ્રેજી બાલુનાર ગેરઇસલામી કામ પર ખુદાની હુજત પુરી થાય તે કામ ખુદાના ફઝલથી એઓ મારફતે જારી થયું છે. એ કામ બહુ મહાભારત છે. આખું કોરાને શરીફ ૩૦ ભાગોમાં તૈયાર થશે. જેનાં સાફ ખાસ સુંદર અરબી ટાઇપો બનાવ્યા છે અને ઉચાર અંગ્રેજીમાં આપ્યા છે કે જેથી અંગ્રેજી બાલુનાર શખસ અરબી શીખી બી શકે. એનો પહેલો ભાગ ધત્યું થયું બાહેર પડી ચુકે છે જે મંગાવી જેવાથી ખાત્રી થશે કે કેવું ભારે કામ કેવી સફાઈથી કેટલા મોટા ખર્ચે અને જહેમત સાથે તૈયાર કરવામાં આવે છે શું આખી ઇસલામી આલમમાં કોઈ બી એવો ફીરકો છે જે તન મન અને ધનથી રાત દહાડો ઇસલામમાં ખીદમત કરવામાંજ રોકાયેલો હોય ? જ્યારે આહમદી ફીરકા સીવાય બીજો કોઈએ નથી તો એજ ઇસલામનો સાચો ફીરકો છે તે માનવામાં શું કોઈને હજી બી આંચકી લાગસે ?

એ સરવે કારોબાર એઓની દેખરેખ હેઠળ ત્યાંની સદર અનજુમને આહમદીયા તથા બીજા અનેક જુદા જુદા ખાતાઓ મારફતે ચલાવવામાં આવે છે. આ જમાઅતના ગણત્રીના થોડાક શખસો મતફેરના લીધે આ જમાઅતથી અલગ થઈ ગયા તેથી

આ ફીરકાના વીરોધીઓ મશકેરી કરે છે અને કહે છે કે
 અગર હઝરત મીરજા સાહેબનો આ ફીરકો ખરો હતો તો તે
 ઓની જમાઅતમાં મતફેર ન થતો. શું હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ)
 બેહરતનશીન થયા બાદ ઇસલામીઓમાં મતફેર ન થયો ? શું રફ
 રફતે તેઓ બુદ્ધા બુદ્ધા ફીરકામાં વેહચાઇ ન ગયા ? શું તેથી હઝર
 રસુલુલ્લાહ (સ) યા તેઓએ સ્થાપેલો મઝહબ ખોટો ઠંડયો ? હઃ
 ગીઝ નહીં બલકે આથી આ ફીરકાની ઓર ખી વધારે સચા
 સાબેત થઇ કે જેવી રીતે આગલા ઝમાનામાં બન્યું તેવી રીત
 દરેક મલતાપણું આ ઝમાનામાં ખી બનતું રહ્યું છે. આહમદીઓ
 માંથી મતફેરથી બુદ્ધા થયલા લોકો જેઓનું મુખ્ય મથક લાહો
 છે હઝરત મીરજા સાહેબને મસીહ તથા મહેદી તથા રૂહા
 નખી તરીકે માને છે. એઓના પેહલેથી છેલ્લે સુધીના સરવે
 રમાનો ઉપર અમલ કરવાને બંધાયલા સમજે છે મુખ્ય ફર
 એટલેજ છે કે તેઓ હઝરત મીરજા સાહેબ પછી કોઇ ખલ્લ
 ફાની ઝરત નથી ધારતા. અગર લાહોરી આહમદીઓનો એ વાંદે
 ખરો હતો તો તેઓની ફરજ હતી કે જ્યારે પેહલા ખલીફા નેમાય
 ત્યારેજ વાંધો લેવો હતો પણ તેઓ છ વરસ સુધી પેહલા ખ
 લીફાને તાબે રહ્યા અને તેઓની વફાત પછીજ પોતાના અંગ
 કારણોસર બુદ્ધા પડ્યા. અગર હઝરત મીરજા સાહેબ પછી ખલી
 ફતને સીલસીલો જારી રાખવાનું ન હતો તો હઝરત તુર્રી
 સાહેબ જેવા બાહોશ બુઝરગ પોતે હરગીઝ ખલીફા તરીકેને
 ઓધો ન સ્વીકારતે પણ એઓએ અનેક વખત ફરમાવ્યું છે કે
 “ હું ખલીફતુલ મસીહ છું અને ખુદાએ મને ખલીફા બનાવે
 છે. ” “ હું હઝરત મીરજા સાહેબનો ખલીફાએ અવલ છું અ
 હમદીઆ જમાતનો લીડર છું ” કોરાને શરૂ થી સાબીત છે કે
 ખલીફા ખુદાની પસંદગીથીજ નેમાય છે અને કયામત સુધે
 ખીલાફતને સીલસીલો જારી રહેશે. તેવીજ રીતે હઝરત મીરજા
 બશીરૂદીન મહમુદ આહમદ સાહેબે સાફ ફરમાવી આપ્યું છે
 તેઓને ખુદાના ફરમાનથીજ ખલીફતુલ મસીહ સાની (એટ

હજરત મીરઝા સાહેબના બીજા ખલીફા) તરીકેની જોખમદારી સ્વીકારવાની ફરજ પડી છે અને વધુ જણાવ્યું કે “ હવે દુન્યાના તમામ દોકો મને ખલીફા તરીકે માને ચા ઇનકાર કરે છતાં ખુદાતઆલાએ મારી કરેલી નેમણુકના દરજ્જામાં કશે બી વધારો ચા ગટાડો થનાર નથી.” બીજું જોએએ જો બી ચેતવી આપ્યું છે કે “ જ્યારે કોરાને શરીફથી સાબીત છે કે ખલીફા ખુદા નેમે છે છતાં જે કોઈ મારો ઇનકાર કરશે તે ખુદા સાથે જંગ કરનારો ઠહશે.” શું ખલીફા તરીકેની જોખમદારી સ્વીકારવી કાંઈ આસાન કામ છે ? જેટલી જંગલ ફીકર જોખમદારી ખલીફાને માથે હોય છે તેટલી બીજા કોઈ પર નથી હોતી. જેએએ ખીલાફતનો કારોબાર નજરો નજર જોયો હોય તેજ સમજી શકે કે એ કેવો જંગલભર્યો અને જોખમભર્યો ઓધો છે.

ગેરઆહમદી સુસલમાનો તુરકીના સુલતાનને ઇસલામનો ખલીફા ધારે છે તે તેઓની બુલ છે ખલીફા એટલે બાનશીન. Successor તે સુજબ નબીનો ખલીફા ચા બાનશીન એવો શખસ હોવો જોઈએ કે જે નબી જેવા કામો કરે. અગર તુરકીના સુલતાન ખરેખર ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) ના બાનશીન હોતે તો તેઓ કામો બી તેવાજ કરતે. જ્યારે ખુદાતઆલાએ એઓને પોતાના ફજલથી યુરોપ જેવા ઇસાઇઓથી ભરેલા સુલકોમાં ઇસલામી સલતનતનો સુલતાન બનાવ્યો તો તેઓ પોતાની હકુમતના પ્રતાપે ઇસલામની ઘણી સારી ખીદમત કરી શકતે. પોતાના લાઈખંધ બાદશાહોને ઇસલામ કેવો ખુદાઈ આશીરવાદ ભર્યો મઝહબ છે તેને લગતી કીતાબો લખી લેટ મોકલી ઇસલામની ફાવત પુગાડતે. યુરોપ અમેરીકામાં શાનદાર મસજીદો બાંધતે અને જગેજગ ઇસલામી મીશનો સ્થાપતે અને એ સુજબ આખી દુન્યામાં જ્યાં જુઓ ત્યાં ઇસલામી વાવટ બહુ આસાનીથી ઉગડી શકતે. પણ અફસોસ તેઓએ એવું કશું ન

કર્યુ. બીજે ઠેકાણે ઇસલામનો ફેલાવો કરવાતુ તો ઠેકાણે રહ્યુ
પણ ખુદ પોતાના મુલકમાં ઇસાઈઓની બીકથી ઇસલામ ફેલાવી
ન શક્યા બલકે દરેક બાબતમાં ઇસાઈઓની નકલ કરતા રહ્યા.
એ મુજબ જ્યારે તુરકો પોતે ઇસલામ તરફ કરતા ગયા તો
ઇસલામે બી એઓમે તરફ કરી દીધો. અને હાલની એઓ ઉ-
પર વરસતી આફતો બી એઓનાજ એવા અમલોનો પરીણામ
છે. નહીકા ખુદાતઆલાતો એ કાયદોજ નથી કે જે કોમપર તે
ફઝલ કરે તે વીના કારણે છીનવી લે જેમકે તે કોરાને શરીફમાં
ફરમાવે છે ખુદા જે કોમ ઉપર ફઝલ કરે છે તે નથી
બદલતો જ્યાં સુધી કે લોકો પોતે પોતામાં ફેરફાર કરે
(કુરાન પ્રકરણ ૮૪૫૫) તુરકો માટે બેશક એઓને હમદરદી
છે. અને તેથી હુઆ કર્યે છીએ કે ખુદાતઆલા એઓપર રહેમ
કરે અને એ આફતોથી તેઓને ધડો આપે અને ઇસલામના ખરા
સેવક બનાવે કે જેથી તેઓ ફરી આગલી બહોજલાલી હાસલ
કરે. યુરોપનો એક મુલક તો શુ' પણ હુન્યાંના અનેક મુલકોની
સલતનત મલી શકે.

આ ઝમાનામાં હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની બીજી વારની
પધરામણી તરીકે મહેદી (અ) ને ઝાહેર કર્યા પછી તેઓની
વફાત બાદ આખળ મુજબ ખુદાતઆલાએ ફરી ઇસલામમાં
બીલાફતનો સીલસીલો ભરી કર્યો છે. હાલ તેઓના બીજા
બલીકા તરીકે હઝરત મોરજા બશીરુદ્દીન માહમુદ આહમદ
સાહેબ અનેક રીતે ઇસલામની ખુબીઓ આશકાર કરે છે મોટા
મોટા બાદશાહોને ઝમાનાને અનુસરતી શીખામણો સાથે ઇસલામ
સ્વીકારવાની ફરજના મોટા મોટા લેખો પોતે લખી સુંદર પુસ્ત-
કોના આકારમાં પ્રગટ કરીને તેઓને લેટ મોકલે છે. એશીઆ
ઉપરાંત યુરોપ અમેરીકા આફ્રીકા આસ્ટ્રેલીઆમાં આહમદી મી-
શીનરીઓ મોકલી ત્યાં ઇસલામનો ફેલાવો કરવા મસજીદો બાંધે
છે મીશનો સ્થાપે છે. દુકમાં રાતઘાહડો ઇસલામની ખીદમતમાં

રોકાયલા રહે છે. નળીના ખલીફાનું કામ જોજ હોય છે અને તેજ તેઓ બજાવે છે. ખુદાતઆલા તમામ ઇસલામી લાઇઓને એ ખરી હકીકત સમજવાની નેક તોફીક બક્ષે, આમીન.

લાહોરી આહમદીઓને બીજા ગેરઆહમદી મુસલમાનોથી સદંતર જુદા થઇ પડવાની અજમાઈશ લારી લાગે છે તેથી તેઓ આહમદી તથા ગેરઆહમદી બેઉમાં લેલાયલા રેહવા ચાહે છે. પણ હઝરત મીરઝા સાહેબે સાફ ફરમાવી આપ્યું છે કે ગેરઆહમદીઓ તેઓનો ઇનકાર કરવાથી ઇસલામથી ખારીજ છે માટે દીની મામલામાં તેઓમાં લેલાવું નહી. કારણ કે જેવી રીતે ચાહુદીઓ બની ઇસરાઈલના ઇસા ઇબને મરયમનો ઇનકાર કરવાથી મગજુબે અલયહીમ બની કાફર ઠડયા તેવીજ રીતે ગેર આહમદી મુસલમાનો ઇસલામના ઇસા ઇબને મરયમનો ઇનકાર કરવાથી મગજુબે અલમહીમ બની કાફર ઠડયા છે અને સુની તથા શીઆ હદીસોથી સાબીત છે કે મસીહ તથા મહેદીનો જે ઇનકાર કરે તે કાફર છે અને ઇસલામથી ખારીજ છે (જુઓ આ કીતાબપાને ૧૫૬) અને જ્યારે લાહોરી આહમદીઓ હઝરત મીરઝા સાહેબને ખરા મસીહ તથા મહેદી માને છે તો ગેરઆહમદીઓ જેઓ તેઓને ખોટા માને છે તે લાહોરી આહમદીની નઝરમાં બી ઇસલામથી ખારીજ તથા કાફર છે છતાં ઝાહેરમાં તેઓમાં લેલાવાની મતલબે તેઓને કહે છે જે અમો તમોને ઇસલામથી ખારીજ તથા કાફર નથી સમજતા એ મુજબ હક વાત છુપાવી તેઓને ઘોઠા આપે છે. જ્યારે ખુદા તથા તેના રસુલના ફરમાનો મુજબ મસીહ તથા મહેદીનો ઇનકાર કરનાર ઇસલામથી ખારીજ તથા કાફર ઠડે છે ખુદ ગેરઆહમદીઓનો પોતાનો બી જોજ અકીદો છે કે જ્યારે મસીહ તથા મહેદી ઝાહેર થશે ત્યારે તેઓનો ઇનકાર કરનારા ઇસલામથી ખારીજ તથા કાફર ઠડશે છતાં લાહોરીઓ તેઓમાં લેલાવા એવો ઘોઠો આપે છે.

એ તો દેખીતું જ છે કે મસીહ તથા મહેદીનો ઇનકાર કરવો તે ગોયા ખુદા તથા તેના રસુલનો ઇનકાર કરવા બરાબર છે કારણ કે તેના અંદર થવાથી ઇસલામાંઓમાં પેવસ થયલા અનેક તથા ખોટા અકાયદ હુર થઈ કોરાને શરીફ તથા સહી હદીસો મુજબનો ખરો ઇસલામ દુન્યામાં કાયમ થાય છે. માટે જ તેને માનવાની સખત તાકીદ ફરમાવવામાં આવી છે. દાખલા તરીકે ઇસલામના મસીહ મેહદીએ અંદર થઈ કોરાને શરીફની અનેક આચતો તથા હદીસોથી સાબીત કરી આપ્યું કે ઇસા (અ) વફાત પામ્યા છે અને તે વીસે હજરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ શાક્ષી આપી છે કે તેઓએ શયે મેઅરાજમાં ઇસા (અ) ની રૂહને બીજા વફાત પામેલા નબીઓની અરવાહ સાથે જોઈ અને તેના શરીરનો આકાર બી બયાન કર્યો. તથા ઇસલામના ઇસાઈબને મરયમ બુદા શખસ છે અને તેનો આકાર બુદો છે તે બી બયાન કર્યો. વલી કોરાને શરીફના સુરે માએદાની આખરી આયતોથી સાબીત છે કે આગલા ઇસા (અ) હરગીઝ આ દુન્યામાં બીજીવાર આવનાર નથી. અને સહી બુખારી તથા બીજી અનેક સહી હદીસોથી સાબીત છે કે ઇસલામનો ઇસા ઇબને મરયમ ઇસલામીઓમાંથી અંદર થશે અને તેજ તે ઝમાનાનો ઇમામ થશે અને મહેદી બી તેજ થશે. અને મહેદી તલવારથી જેહાદ ન કરશે બલકે તલવારનો જેહાદ કાહડી નાખશે તે સહી બુખારીથી સાબીત છે અને કોરાને શરીફની અનેક આયતોથી સાબીત છે કે દીનમાં જબરદસ્તી હરગીઝ નહીં જોઈએ છતાં ગેરઆહમદી મુસલમાનો એ સરવે બાબતોની વીરૂધ્ધ અકાયદ રાખે તો તેઓ ખુદા તથા તેના રસુલના નાફરમાન ઠંડયા કે નહિ ? જ્યારે તેઓપર એ ફરઝ મુકવામાં આવી છે કે જ્યારે મસીહ મેહદી અંદર થાય તો તેની બઈઅતમાં દાખલ થવા અગર બરફ ઉપર પેટથી ચાલી જવું પડે તો બી જવું છતાં તેનો ઇનકાર થયો એટલું જ નહીં પણ તેના ઉપર કુફરનો ફતવો ઠાકવામાં આવ્યો તેની તરફવાર રીતે મ-

બક મશકેરી કરવામાં આવી તેથીજ તમામ ગેર આહમદી મુસલમાનો મગજુબે અલયહીમ બની ઇસલામથી ખારીજ થઇ ગયા.

તેથીજ હઝરત મીરઝા સાહેબ ગેરઆહમદીઓં વીસે ફરમાવે છે “ સારાંશ એવી તરેહની ઘણી વાતો છે કે જે (ગેરઆહમદી) લોકોમાં જણાય છે જેથી ખુદાતઆલા નારાઝ છે અને જે ઇસલામી રંગથી વિરૂધ્ધ છે એ કારણસર અલ્લાહતઆલા હવે એ લોકોને મુસલમાન નથી સમજતો જ્યાંસુધી કે તેઓ તે ખોટા અકીદા છોડી સાચી રાહ પર ન આવી જાય અને એજ કારણસર ખુદાતઆલા એ મને નેમ્ચો છે કે હું એ તમામ ખોટારા દુર કરીને અસલ ઇસલામ દુન્યામાં કાયમ કરું. ”

વહી તેવણુ ફરમાવે છે “ ખુદાતઆલાએ મને ઝાહેર કર્યું છે કે દરેક શખસ જેને મારી દાવત (દાવાની ખબર) પોંહચે અને તેણે મને કબુલ નથી કર્યો તે મુસલમાન નથી. ”

એ મુજબ હઝરત મીરઝા સાહેબે ખુદ ખુદાતઆલાના ફરમાન મુજબ ગેર આહમદીઓને ઇસલામથી ખારીજ કર્યા છે એટલુંજ નહીં પણ ગેરઆહમદીઓથી દુન્યાદારી લાલચ યા બીકના લીધે દીનને લગતા ખરા અકાયદ છુપાવી મીલતા જુલતા રેહવાની ધી મનાઇ ફરમાવી છે જેમકે તેઓ ફરમાવે છે “ તમે (એ આહમદી જમાઅત) અગર ગેર આહમદીઓમાં મીલતા જુલતા રેહશો તો ખુદાતઆલા જે ખાસ નઝર તમારીપર રાખે છે તે નહીં રાખશે. પાક જમાઅત અલગ થાય તેમાંજ તરફી થાય છે. ”

આ ઉપરથી સાફ જણાયે કે લાહોરીઓ હઝરત મીરઝા સાહેબને માનવા છતાં તેઓની તબલીમ વીરૂધ્ધ વસ્તનારા છે. એ ઉપરાંત વધારે અંબીર રૂપ તેઓએ હઝરત મીરઝા સાહેબની નજુવત બાબેના

સવાલમાં આશ્ચર્ય છે. શરૂઆતમાં ખુદાતઆલાએ જ્યારે હઝરત મીરઝા સાહેબને નખીનો ખેતાળ બદ્યો ત્યારે તેવજુ તેની તાવીલ કરતા હતા કે તેવજુ જુઝવી યા ઝીહી નખી છે જેવી રીતે કે ખુદાત આલાએ એઓને ઇસા ઇબને મરયમનો ખેતાળ આપ્યો તો એઓએ તાવીલ કર્યા કીધી હતી કારણ કે એઓનો પોતાનો બી શરૂઆતમાં એજ અકીદો હતો કે ઇસા (અ) આસમાનથી આવશે જેમકે એ બાબેના ખુલાસામાં તેઓ પોતાની કીતાબ હકીકતુલ વહી પાને ૧૪૮ માં ફરમાવે છે “જેવી રીતે બરહાઈને આહમદયામા મેં એ લખ્યું હતું કે મસીહ ઇબને મરયમ આસમાનથી નાઝીલ થશે તે પછી મેં એ લખ્યું હતું કે આવનાર મસીહ હું પોટે જ છું એ તનાકઝનો બી એજ સબળ હતો કે અમરચે ખુદાતઆલાએ બરહાઈને આહમદયામામાં માફ્ નામ ઇસા રાખ્યું અને એ બી મને ફરમાવ્યું કે તારા આવવાની ખબર ખુદા અને રસુલે આપી હતી પણ તુને મુસલમાનોની એક જમાઅત એજ અકીદા પર જમેલી હતી અને મારો બી એજ અકીદો હતો કે હઝરત ઇસા આસમાનપરથી નાઝીલ થશે એટલા માટે મેં ખુદાની વહીને બાહેર પર હમલ કરવા ન ચાહ્યું બલકે તે વહીની તાવીલ કીધી અને મારો અકીદો તેજ રાખ્યો જે સામાન્ય મુસલમાનોનો હતો, અને તેજ મેં બરહાઈને આહમદયામાં પ્રગટ કર્યો. પણ તે પછી એ બાબે વરસાદની માફક વહી નાઝીલ થઈ કે તે મસીહ મોહિદ જે આવનાર હતો તે તુંજ છે ” એવીજ રીતે પોતાની નખુવત બાબેના સવાલમાં એજ હકીકતુલ વહી પાને ૧૪૬ માં એઓ ફરમાવે છે “ એવીજ રીતે શરૂઆતથી મારો એ અકીદો હતો જે મસીહ ઇબને મરયમથી મને શું નીસબત છે તે નખી છે અને ખુદાના ખુઝરગ મુકરમએનમાંથી છે અને અગર કોઈ અમર મારી ફઝીલતની નીસબત બાહેર થતો તો હું તેને જુઝવી ફઝીલત સમજતો હતો પણ તે પછી ખુદાતઆલાની વહી વરસાદની માફક મારા ઉપર નાઝીલ થઈ જેને મને તે અકીદા

ઉપર કાયમ રહેવા ન આપ્યો અને ખુદી તોરપર નખીનો એ-
 તાબ મને બક્ષવામાં આવ્યો ” આવી ખુદી બાબત છતાં લાહો-
 રીઓ પોતાની ભુલ કબુલ કરતા નથી અને હઝરત મીરઝા સા-
 હેબના શરૂઆતના અકીદા પ્રગટ કરી લોકોને ધોકા આપે છે કે
 હઝરત મીરઝા સાહેબે નખીનો દાવો કર્યો નથી અને કર્યો છે
 તો જુઝવી નખીનો દાવો કર્યો છે. પણ હઝરત મીરઝા સાહેબે
 લોકોમાં એ વીશે કશો શુચવાડો ન ઉપજે તે માટે “ એક ગલ-
 તીકા ઇઆલા ” નામનો એક ઇશતેહાર પ્રગટ કરી અહેર કર્યું કે
 “ જે જે જગાએ મેં નખુવત અથવા રીસાલતનો ઇનકાર કર્યો
 છે તે ફક્ત એ અથે ” છે કે હું મુસ્તકીલ તોર પર કોઈ શરી-
 અત લાવનાર નથી ન હું મુસ્તકીલ તોર પર નખી છું પણ એ
 અરથે કે હું મારા રસુલે મુકતેદાથી બાતેની ફરજ હાંસલ કરી
 અને મારા માટે એ નામ પામી તેના વાસ્તાથી ખુદાની તરફથી
 ઇલિમે ગએબ પામ્યો છું રસુલ અને નખો છું પણ જુદી શરી-
 અત વગરનો. એ તરેહનો નખી કહેવાડવા મેં કદી બી ઇનકાર
 કર્યો નથી બલકે એજ અર્થથી ખુદાએ મને નખી અને રસુલ
 પુકાર્યો છે તેથી હું હમણા બી એજ અથે ” નખી અથવા રસુલ
 હોવામાં ઇનકાર કરતો નથી ” હઝરત મીરઝા સાહેબ કેવો રીતના
 નખી છે તે વીસેનો લંબાણ ખુલાસો આ કીતાબના આગલા પાનાઓમાં
 વીગતવાર દરશાવી આપવામાં આવ્યું છે તે પરથી જણાશે કે
 એઓની નખુવત તે ખુદ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની નખુવત છે
 કશ્ષ કે એઓ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની ફહાની ખાસ્યતમાં
 અહેર થયાછે માટે જે કોઈ એઓની નખુવતનો ઇનકાર કરશે તે
 ખુદ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની નખુવતનો ઇનકાર કરનારો લેખાશે.
 ખાસ કરીને લાહોરીઓ જેઓ હઝરત મીરઝા સાહેબને ખુદાના
 ખરા પ્રતીનીધી અને મસીહ મેહદી માને છે તેઓ એઓની ન-
 ખુવતનો કેવી રીતે ઇનકાર કરી શકે ? હઝરત મીરઝા સાહેબે
 અનેક ઠેકાણે નખુવતનો દાવો બાર સાથે અહેર કર્યો છે તેના

સંખ્યાબંધ દાખલા The Claims and Teachings of Ahmad નામની ક્રીતાબના The Promised Messiah is a Prophet of God ના પ્રકરણમાં આપવામાં આવ્યા છે. જેના થોડાક દાખલા નીચે મુજબ છે.

- (૧) હું તે ખુદાની કસમ ખાઈને કહું છું જેના હાથમાં મારા જાન છે કે તેણેજ મને મોકલ્યો છે અને તેણેજ મારા નામ નખી રાખ્યો છે (તત્તીમાં હકીકતુલ વહી પાને ૬૮)
- (૨) હું મસીહ મોહિત્ત છું જેનો નામ સરવરે અંખીઆ (હ-ઝરત મહમદ મુસ્તફા (સ)) એ નખી અલ્લાહ રાખ્યો છે. તુઝુલે મસીહ પાને ૪૮)
- (૩) તેવીજ રીતે ખુદાતઆલાએ અને તેના પાક રસુલે ખી મસીહ મોહિત્તું નામ નખી અને રસુલ રાખ્યું છે (તુઝુલે મસીહ પાને ૪૮)
- (૪) મહા શક્તીવાન ખુદા મને ફરમાવે છે ઓ આહમદ મેં તને નખી બનાવ્યો છે.
- (૫) હું ખુદાના હુકમ મુજબ નખી છું અનેએનો ઇનકાર કરવો ગુનાહ થશે હું કેવી રીતે એનો ઇનકાર કરી શકું જ્યારે ખુદાતઆલાએ પોતે મને નખીનો ખેતાબ બક્ષ્યો છે હું એ અકીદાને આ દુન્યા છોડી જવસ ત્યાંસુધી વલગી રહીશ.
- (૬) હું નખી શરીઅત યા નવા ફાવા યા નવા નામનો નખી તથા રસુલ નથી પણ હું કામીલ ફહાની શખસીઅત ધરાવનાર નખી અને રસુલ છું.
- (૭) ઇસા ઇબને મરયમ અુસા (અ) ના છેલ્લા ખલીફા હતા (તેમજ નખી પણ હતા) અને હું તમામ નખીઓના અફઝલ નખીનો છેલ્લો ખલીફા છું તેથી ખુદાતઆલાએ એ આહયું કે મારે ફરજે તેનાથી ઉતરતો ન રહે (તેથી મને નખી બનાવવામાં આવ્યો)

- (૮) મને નથી તથા રસુલ પુકારવામાં કશુંએ ખોટું નથી તેમજ એથી ખાતમુન નથીધનની મોહર તુટતી નથી કારણ કે મેં અનેકવાર બતાવી આપ્યું છે કે ઠોરને શરીરમાં ફરમાવ્યા મુજબ “આખરોન મીન હુમ લરમા યલ હકુ બેહીમ” મુજબ હું ફહાની તોરથી તેજ ખાતમુન નથીધન છું.
- (૯) જે શખસ સરસરી તોરથી રસુલને તાબે થયો અને તેને ઓલખ્યો નહીં અને તેના અનવારથી બાણીતો થયો નહીં તેનો ધંમાન કોઈ ચીજ નથી અને આખરે તે ઝરૂર મુરતદ થશે જેવોકે મુસલેમા કઝાબ (હકીકતુલ વહી પાને ૧૫૯) એ મુજબ લાહોરીઓ હઝરત મીરઝા સાહેબને સરસરી તોરથી તાબે તો થઇ ગયા પણ તેઓના અનવારથી બાણીતા થયા નહીં જેનો પરીણામ હઝરત મીરઝા સાહેબની પેશગોઈ મુજબ તેઓની ખરી પેરવી કરનારી કાદયાન સાથે તાલુક રાખ નારી આહમદી જમાઅતથી મુરતદ થઈ ગયા. અને એ મુજબ એઓ બેઉ ઠેકાણે હાથ રાખવા જતાં બેઉ ઠેકાણેથી લપસી ગયા છે. કારણ કે હઝરત મીરઝા સાહેબે પોતાને માનનારા આહમદીઓને તેઓના ધનકાર કરનારા ગેરઆહમદીઓ સાથે કશો બી દીની સંબંધ રાખવાની મનાઈ ફરમાવી છે કારણ કે એ લોકો ખુદા તથા તેના રસુલના નાફરમાન થવાથી મગજુબે અલયહીમ ઠડી ચુકા છે એ ઉપરાંત કાફરનો ફતવો ઠોકી પોતે કાફર બની ચુકા છે. તેથી તેઓ પાછલ કદી બી નમાઝ પડવાની સખત મનાઈ ફરમાવી છે જેમકે તેઓ ફરમાવે છે “ખુદાના કલામથી ઝાહેર છે કે કાફર કહેનારાઓ તથા ખોટા પાડનારાઓની પેરવી કરનારાઓ હલાક થયલી કોમ છે તેથી તેઓ એ લાયકના નથી કે મારી જમાઅતમાંથી કોઈ શખસ તેઓ પછવાડે નમાઝ પઢે. શું ઝીંદા (મોઅમીન) મુરદાની (કાફરની) પછવાડે નમાઝ પઢી શકે છે ? માટે યાદ રાખો કે બ્યારે ખુદાએ મને ચેતવ્યું છે કે તમારાપર હરામ છે

અને સદંતર હરામ છે કે (તમે) કોઈ સુકફીર (કાફર કહેનાર) સુકઝીબ (ખોટો સમજનાર) યા સુતરઘીદ (એઓના દાવા વીસે ઢથુપચુ હોનાર)ના પાછળ નમાઝ પઢો બલકે જોધએ કે તમારો તેજ ઈમામ થાય જે તમારામાંથી હોય એનીજ તરફ બુખારીની હદીસના એક ભાગમાં ઈશારો છે જે ઈમામ કુમ મીન કુમ એટલે મસીહ નાઝીલ થાય ત્યારે તમોને બીજા ફીરકાઓને જેઓ ઈસલામના દાવો કરે છે (તેઓને) સદંતર છોડી દેવા પડશે ”

હવે લાહોરીઓ જેઓ ગેરઆહમદીઓને કહે છે જે અમો તમોને ઈસલામથી ખારીજ ન થી સમજતા તો તેઓને જોધએ કે તેઓ ગેરઆહમદીઓ પાછલ નમાઝ પઢે પણ લાહોરીઓ હજરત મીરઝા સાહેબના આ ખુદલા ફરમાનનો અનાદર કરવાની હિમત હજી સુધી ઝાહરમાં કરી નથી અને અગર ભવીશમાં કરે તો તેઓ પછી આહમદી બી ન રહ્યા. એ મુજબ લાહોરીઓની હાલત સુડી વચે સોપારી જેવી થઈ રહી છે. શુકર છે ખુદાના કે ઘણાઓએ પોતાની બુલ જોઈ માફી ચાહી પાછા આ જમાઅતમાં શામીલ થઈ ગયા છે. ખુદાતઆલા બીજાઓને બી એવીજ નેક તવફીક બક્ષે. આમીન.

છેલ્લા થોડાક શબ્દો.

આ કીતાબમાં જે બાબતો દરથાવવામાં આવી છે તેનો દુ'ક સાર એટલોજ છે કે ખુદાતઆલાએ આસમાન અને ઝમીન દરમ્યાનની તમામ પેદાશો ઇનસાનના સુખ સગવડ અને તાબેદારી માટે સરજી છે તેવીજ રીતે ઇનસાન ને એ માટે સરજવામાં આપ્યો છે કે તે પોતાના સુખ સગવડના લોગે ખુદાતઆલાની તાબેદારી બજાવે. અને એ ફરજ ઇનસાન કેવી રીતે અદા કરી શકે તે માટે ખુદાતઆલાએ દુન્યાની સરવે કોમોમાં પોતાના પેગમ્બરો મોકલી ઇનસાન ઉપરની ફરજ બાબે તેને ચેતવી આપવામાં આપ્યો છે. એ એક બહુ ગંભીર અજમાઈશ છે જેમાંથી દરેક ઇનસાનને પસાર થવું છે. આ પાણીના પરપોટા જેવી કાની ઝીંઠગી સુખમાં ગુઝારવા ઇનસાન મહા મહેનત કરે છે અને તે માટે દરેક લોગ આપવા તૈયાર થાય છે ત્યારે તે મીનોઈ જેહાનની અમ્મર ઝીંઠગી સુખમાં ગુઝારવા માટે શું તેણે એથી બી વધુ મહેનત અને લોગો આપવા તૈયાર થવું ન જોઈએ ? પણ દુન્યાના મોટા ભાગને આખેરતના સુખ દુખ વીસે પુરેપુરે એકીન ન હોવાથી તેઓ તે માટે તેવી મહેનત કરવા યા લોગો આપવાને તૈયાર થતા નથી બલકે રાત દાહડો આ દુ'ક ઝીંઠગી કેવી રીતે મોજ મજાહમાં ગુઝરે તેનાજ ખ્યાલોમાં ચકચુર રહે છે જેના પરીણામમાં દરેક કોમ પોતાના પેગમ્બર તરફથી મેલવેલી ખુદાતઆલાની તાબેદારી બજાવવાની ખરી તઅલીમ વીસરી જઈ ખોટી માન્યતા અને ખોટા રીવાજોની તાબેદારી બજાવા મંડી ગઈ. જે કે દરેક કોમના દાનેશમંદો તેનું પોકળ પહ્લું સારી રીતે સમજે છે છતાં તેને જડમુળથી ઉખેડી દાહડવા યા તેથી અલગ થવાની હીમત ભાગ્યેજ કોઈ કરે છે. એ રવેસે ઇનસાન પોતાની ઝીંઠગીની મુળ નેમ ચુકી બાય છે જેથી ખુદાનો ગુનેહગાર બની તેનો લાયક બહો-મેલવવા બીજી જહાનમાં રવાના થઈ બાય છે.

ઢાખલા તરીકે ખ્રીસ્તી કામ દુન્યામાં સૌથી મોટી કામ છે કે ઇ
 ઇલમ હુનર શોધ ખોળ વગેરે બાબતોમાં પેહેલી પંકતી ધરાવે છે
 મઝહબની બાબતમાં પોતાના પેગમ્બર જીસસ ક્રીસ્ટ (ઇસ
 અ.) ને ખુદા તથા ખુદાનો છોકરો બનાવી તેની પરસ્તીશ ક
 છે જો કે જો કામના દાનેશમંદો સારી રીતે સમજે છે કે જો
 ચોરતના પેટે જન્મેલા શખસને આસમાન અને ઝમીનના ખાલી
 અને માલીક સમજવું સઠંતર ખોટું છે છતાં વંસપરમપરાય
 ઉતરી આવેલી માન્યતા અને રીવાજને તાબે થઇ તેજ મુશરીકાન
 પરસ્તીશમાં પોતાની ઝીંદગી ખતમ કરે છે. તેવીજ રીતે હોંદુએ
 તરેહવાર કીસમની મુરતીઓ પોતાના હાથે બનાવે છે અને
 પછી તેનીજ પરસ્તીશ કરવા મંડી જાય છે. મઝહબની બાબતોમાં
 ખરા ખોટાનું તોલ કરી હક કબુલવા બહુ જુજ લોકો દરકા
 કરે છે જ્યારે તેઓ દુન્યાદારી કામકાજ યા અંગત મુખ સમવર
 જેમકે પેહરવાના પોશાક રેહવાના મકાન દરવા હરવાની સવાન
 વગેરે માટે સરસમાં સરસ સુધારા કરવા પાછલ રાત ઢાહડે
 મંડે છે. તેમાં તેઓને વંસપરમપરાયી ચાલતા આવેલા રીવાજન
 બાધ મુઢલ નહતી નથી !

તેવીજ રીતે પારસી કામને જુઓ કે તે કેવી કેલવાયલ
 અને ચાલાક કામ છે છતાં જે શેહર યા ગામડામાં તે રેહતી હાં
 ત્યાં સઢાકાળ રાત ઢાહડો આતસ બાલવા અને તેને બલવ
 રાખવાનો બંદોબસ્ત પેહલે કરશે કે જેથી તેઓ તેનો સેજદ
 કરી શકે તથા માનતાઓ ઘડાવી શકે. અને તે માટે મુખ
 વગેરે ઉંચી કીસમનું બળતણ વાપરવાને નેક કામ સમજશે અં
 જો રવેસે આજ કાંઇ હબરો વરસો થયા લાખો રૂપીયાનો ખુમાર
 કરી રહ્યા છે. અને જ્યારે જોઓને કાંઇ પુછે કે આતસ નં
 ખુદાના મઝબનો એક નીશાની છે તેને બલવી રાખવા શા માં
 નાણાની બરબાદી કરો છો તો ખુલ્લું કબુલે છે કે શું કરો
 અમારા વડવાઓથી જો રીવાજ બરી થયો છે તેથી તેને તાલ
 થવું પડે છે.

એ મુજબ દુન્યાની સરવે કોમો ખોટા રીવાજોથી મુશરીક બની જવાથી અને શીરકનો ગુનાહ ખુદાની નજરમાં સૌથી ઝબુન હોવાથી ખુદાતઆલાએ ત સરવે મજહબો રદ ખાતલ કરી દુન્યાની તમામ પ્રજા માટે ઇસલામ મજહબ સ્થાપ્યો અને ફરમાવ્યું કે “જે કોઈ ઇસલામ સીવાય બીજા કોઈ મજહબ પ્રમાણે ચાલશે તે તેની પાસેથી કબુલ કરવામાં ન આવશે અને તે આખેરતની ઝીંદગીમાં નુકસાન ખમનારાઓમાંનો થશે” (કુરાન પ્રકરણ ૩: ૭૬) ઇસલામ એવો ખુદાઈ આશીરવાદ ભરેલો મજહબ છે કે એની તઅલીમ મુજબ અમલ કરનાર શખસ ખુદાને આ ઝીંદગીમાં જોઈ શકે છે અથવા તેના મુબારક કલમો સાંભલી તથા તેના લખાણ નજરે નજર જોઈ શકે છે જેથી ગોચા તે આ દુન્યામાંજ બહેસ્ત જેવું મુખ હાસલ કરી શકે છે એ માટે વધુ વીગતો જાણવા વાંચો “ઈ-અલામનો ફહાની ખજાનો” તથા the Claims and Teachings of Ahmed. ખરા મજહબમાં એવીજ ખુબીઓ હોવી જોઈએ અને જ્યારે ઇસલામની એવી ખુબીઓથી જેમ જેમ જુદી જુદી પ્રજા વાકેફ થતી ગઈ તેમ તેમ તેઓ પોત પોતાની કોમોમાંથી છુટા થઈ ઇસલામમાં શામીલ થવા લાગ્યા જેથી આજે એ મજહબને માનનારાઓની સંખ્યા ૪૦ કરોડ સુધી વધવા પામી છે અને દીનપર દીન તેમાં વધારો થતોજ જાય છે. છતાં જેવી રીતે આગલી કોમો દુન્યાની મોઢેનીમાં ફસાવવાથી પોતાના પેગમ્બરોની અસલ તઅલીમથી વેગલી જઈ ખોટી માન્યતા અને ખોટા રીવાજોમાં ગીરફતાર થઈ ગઈ તેજ હાલ ઇસલામીઓનો બી થયો. આજે મોટા મોટા શેહરોથી નાહનામાં નાહના ગામડાઓમાં જ્યાં કંઈ ઇસલામીઓની વસ્તી હશે ત્યાં ઇસલામમાં આગલા થઈ ગયલા ખુઝરગોની કબરોને પકડી લોકો ખેઠા છે જ્યાં કોઈ એવા ખુઝરગોની કબરો નથી મલતી ત્યાં ખોટી કબરો બનાવવામાં આવે છે ત્યાં સીજહા* થાય છે તવાફ થાય છે વારસીક ઉરસો ભરાય

---

* ફોરને સરીશમાં ખુદાએતઆલા શીરકતાઓને આદમ (અ) વીસે ફરમાવે છે કે “વર્ધક કલના લિલ મલાએકતીસ જુદુ લે આદમા” એટલે

છે નાચર'ગ જાન તાન વજેરેના જલસા કરવામાં આવે છે. શી-
આઓમાં ઘરેઘર પંખ અલખ બેસાડવાની રસમ હાખલ થવા
પામી છે જ્યાં કબરો મુજબ તેની સાંબે સીજદા થાય છે મુરા-
દો મંગાય છે તરેહવાર કીસમની માનતાઓ તથા નઝર ન્યાઝ
કરવામાં આવે છે તેઓ એમ ધારે છે કે એમ કરવાથી મરહુમ
પુત્રરગોની અરવાહ ખુશ થશે જેથી તેઓ ખુદા પાસે તેઓ માટે
સીફારશ કરશે, જેથી તેઓની મુરાદો ખર આવશે. શું કોઈ પ્રબ્લ
પોતાના પાદશાહની રૂખરૂ તેના વઝીરને યા તેના દરબારીઓને
પાદશાહ જેવું માન અકરામ આપી એ અરઝ કરી શકે કે તમે
અમારું ફલાણું કામ કરો યા કરાવી આપો અમો તમોને નઝરાણું
મોકલીશું ? મુરાદો માગનારાઓની આબાદ એજ સ્થિતી છે કે તેઓ
ખુદાતઆલાની રૂખરૂ વફાત પામેલા પુત્રરગોની એવી હલકી
નીશાનીઓ ઉભી કરી તેઓ સાંબે આજીઝીથી દુઆ ગુબરે છે
કે અમારું ફલાણું કામ કરી યા કરાવી આપો અમો તમારા
શાફ નઝર ન્યાઝ કરીશું ! એ કાંઈ જેવું તેવું મુશરીકપણું છે ?

“ જ્યારે અમોએ શીરેશતાઓને કહ્યું કે સીજદામાં પડો આદમના માટે
તેની એ મતલબ નથી કે ખુદાતઆલાએ આદમનો સીજદો કરવાને શીરે
શતાઓને હુકમ કર્યો બલકે ખુદાએ આદમ જેવી એટ મખલુક પેદા કર
તે માટે ખુદાનો સીજદો કરો. અને ઉપલી આયતમાં અરબી શબ્દ “ **وَسَجَّدَ**
لَهُ ” નો અર્થ એ છે કે આદમના માટે નહીં કે આદમનો
મુજબ શીરેશતાઓએ આદમના માટે ખુદાનો સીજદો કર્યો ન કે આદમનો

ખુદા સીવાય ગમે એવા મોટા પેગમ્બર યા ઇમામ યા વલી યા કોઈ
બી મખલુકનો સીજદો કરવો હરગીઝ જાયઝ નથી તેથીજ ઇસલામન
મહાન પેગમ્બર (સ) ફરમાવે છે “ **أَمَّا رُكُوعُ السَّائِلِينَ فَهُوَ**
لِلَّهِ ” નો સીજદો કરવો હજી તો હું ઓરતોને ઝરૂર હુકમ કરે
કે તેઓ પોતાના ખાવીંદાનો સીજદો કરે ” ઉપલી આયતને
બીજા ભાવાર્થ એ છે કે ઇનસાનને સરવે મખલુક કરતાં એટ બનાવવામ
આવ્યો છે એટલા માટે શીરેશતાઓ એની તાબેદારી કરે તેથીજ શીરેશતાએ
મારફતે વહી નાઝીલ થાય છે ઉપરાંત ઇનસાનને લગતા અનેક કારણે
અબલવવા માટે શીરેશતાઓ રાત દહાડો રોકમલા રહે છે.

જ્યારે ખુદાતઆલાએ ઇસલામીઓને આગલી કોમો મુજબ મુ-
શરીફ થતાં બચાવવા માટે પાંચ વખતની નમાઝ કાયમ કરી છે.
નમાઝ એક એવી અમુદ્ય ચીજ છે કે જેથી ઇનસાન પોતાના
ખાલોકની હુજુર હાઝર થઈ પોતાની હાજતો બચાવ કરી મદદ
માંગી શકે છે. આપણે નમાઝમાં સુરેફાતેહા પઢીએ છીએ તેમાં
બી એજ તઅલીમ છે કે ઈયાકા નઅબુદો વ ઈયાકા નસ-
તઈન એટલે એા ખુદા અમો તારીજ બંદગી કરચે અને
તારાથીજ મદદ માંગીએ. આપણા મહાન પેગમ્બર સાહેબ
(સ) ની બી એજ સુનત હતી કે જ્યારે બી તેઓને કાંઈ હાજત
થતી તો તુરત વજુ કરી બે રકઅત નફલ નમાઝ પઢતા એ રીતે
ખુદાતઆલાની હુજુર હાઝર થઈ મદદ માટે દુઆ ગુઝારતા. દરેક
ખરા ઇસલામીને એઓનીજ સુનત મુજબ અમલ કરવું જોઈએ
પણુ લોકો અસલ તઅલીમથી નાવાકેફ હોવાના લીધે કબર પર-
સ્તીશ તથા તાઝયા પરસતીશની દેખાદેખીની ખોટી રસમોમાં
પોતાની ઝીંદગી બરબાદ કરે છે.

દરેક દામની ખરાબી તે કોમના કહેવાતા ધરમગુરૂઓને
આભારી હોય છે. તેઓ ખોટી રસમોને ઉતેજન આપી મઝહ-
બને બાહને પોતાની કમાઈનો એક ધંધો બનાવી લીધો છે. અને
લોકો વંસપરંપરાનો એવી રસમોને ધરમગુરૂઓ તરફથી મળતા
ઉતેજનના લીધે ખરો મઝહબ સમજી બેઠા છે જેના થોડાક દા-
ખલા આપણે ઉપર વાંચી ગયા છે. તેઓજ દાખલો ઇસલામ-
માં શીઆ ફીરકાના ધરમ ગુરૂઓનો બી છે. તેઓએ હઝરત
ઈમામ હુસેન (અ) ની શહાદતના બનાવને એક કમાઈનો ધંધો
બનાવી લીધો છે. ગોયા ઇસલામમાં હઝરત ઈમામ હુસેન (અ)
એકલાજ શહીદ થયા હોય તેમ એઓ માટે ખાસ રસમો શોધી
કાઢી છે. શું હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના ઝમાનામાં સેંકડો મો-
અમીનો શહીદ થયા ન હતા ? શું તેઓમાં હઝરત રસુલુલ્લાહ
(સ) ના અતલબના સમાજોને વટીક ઘાતકી રીતે શહીદ કર-

વામાં ન આવ્યા હતા ? ત્યારે શું તે જમાનામાં હજરત રસુલુ-
 લ્લાહ (સ) એ તે શહીદોની યાદગારી કયામત સુધી કાયમ રા-
 ખવા માટે માતમની મજલીસો કરવા યા તાબુતો તથા અલમ
 બનાવવાની સુનતો જારી કરી હતી ? જ્યારે તેઓના જમાનામાં
 એવી સુનત ન હતી તો તેઓ પછી એવી ખોટી બીદઅતો
 ઇસલામમાં દાખલ કરી શા માટે ખુદાના ગુનેહગાર થાઓ છો
 અને અજ્ઞાન કોમની તથા તેની આલ અવલાદનો વંસપરમપરા
 ખાના ખરાબી થતી રહે એવો પાયો શા માટે રચો છો ? જે
 નેક બખતો શહીદ થયા તેઓ તો ખુદા પાસે શહાદતનો એવો
 સરસ દરજ્જો જોય છે કે તેઓ ફરીને દુન્યામાં આવી ફરી તેવી
 રીતે શહીદ થવાની આરબુ રાખે છે જે સુની તથા શીઆ હ-
 દીસોથી સાબીત છે જેમ કે હજરત રસુલુલ્લાહ (સ) ફરમાવે છે
 કોઈ જીવ મરો જાય અને તેને માટે અલાહને ત્યાં બહે-
 તરી હોય તેને દુન્યામાં પાછો આવવાને સાડ૩ લાગતું
 નથી ફક્ત શહીદ શહાદતના ઉમદા મરતબો જોવાથી
 ખાહેશ કરે છે કે તે દુન્યામાં પાછો જાય અને દસવાર
 કતલ થાય. ” જુઓ શહીદો તો પાછા દસ વાર શહીદ થવાની
 ફરી ખાહેશ કરે છે એટલા તેઓ શહીદ થવા માટે ખુશ છે
 જ્યારે શીઆઓ સંખો અફસોસ અને માતમ કરે છે. એ તે-
 ઓની ખેરખાહી થઈ કે બદખાહી ? હજરત ઇમામ હુસેન (અ)
 ની ખુશી અને લલાઈમાં એઓના દુશમનો હોય તેઓનેજ અ-
 ફસોસ થાય. અરબના પાક મુકામો જેવા કે મકકે મોઝઅઆ
 તથા મદીને મુનવરા જ્યાં ઇસલામની સ્થાપના થઈ તથા ઇસલામ
 કાયમ થયો ત્યાં હમણા સુધી મોહરમની મજલીસો તથા તા-
 ઝ્યા પરસ્તીશની ખોટી રચમો મુદલ છેજ નહી. ખુદાતઆલાના ફઝલો
 કરમથી ગયે વરસે હજ ટાંકણે તથા મોહરમ માસમાં હું ત્યાંજ
 હતો અને એ લીસે મેં ખાસ તપાસ કરી તો ત્યાંના લોકો એ
 બીદઅત લીસે કશું બજાતાજ નથી. એ બહી હીંદુસ્તાનમાંજ
 તથા શીઆ મુલકોમાંજ છે. જારે શીઆ કોમના દાનેશમંદો

જરા તો બીચાર કરો અને હજી બી ચેતો કે તમારા આલીભો તમોને કેવે આડે રસ્તે દોરવે છે ! તેનું કારણ દેખીતું જ છે કે માતમની મજલીસો થવાથી તેઓને ખુબ કમાઈ થાય છે રૂ. ૧) થી તે રૂ. ૫૦૦૦) સુધીનો તેઓને ફી મળે છે. એવી એવી ખોટી રસમો ઇસલામમાં ફેલાઈ ગઈ છે તેથીજ ખુદાતઆલા દર ૧૦૦-૧૦૦ વરસે પોતાનો પ્રતીનીધી ઝાહેર કરી કોરાને શરીફ મુજબનો અસલ ઇસલામ તેની મારફતે આશકાર કરાવે છે. તેથીજ ઇસલામના સરવે ફીરકાના ધરમ ગુરૂઓ તથા આલીમો તેને તોડી પાડવા તથા તેની વીરૂધ્ધ ખોટા ખ્યાલ પોતાના ફીરકામાં ફસાવવા ઇસલામીઓના મગઝ પર બેસાડવા બનતું કરે છે. પણ સત્ય સુરખના માફક પ્રકાશી નીકલવા વગર રહેતું નથી. જેથી તેના દાવાની સચાઈ તથા તેની મારફતે આશકાર થયલા ખરા ઇસલામની ખુબીઓની ચમતકારીક અસર આખેરતનો ડર રાખનારા ઇસલામીઓમાં એવી તો ફરી વળે છે કે જેથી લાખો લોકો દુન્યાની પરવા કર્યા વગર પોત પોતાના ખોટા ફીરકાઓમાંથી બુદ્ધ થઈ તેની મારફતે સ્થાપાયલા ખરા ઇસલામી ફીરકામાં શામીલ થઈ જાય છે.

બીજું આ ઝમાનામાં ખુદાતઆલાના બે પવિત્ર પેગમ્બરો વીસે બેહુદ ઇફ્રાન તફરીત થાય છે. એક તો ખ્રીસ્તીઓના પેગમ્બર જીસસ ક્રીસ્ટ ઇસા (અ) વીસે તથા બીજા ઇસલામીઓના મહાન પેગમ્બર હુઝરત મહમદ (સ) વીસે. ઇસા (અ) જેઓ એક ચોરતની પેટે જન્મ પામેલા ઇનિસાન હોવા છતાં કરોડો લોકો તેઓને એટલા વધાર્યા છે કે તેઓને ખુદા તથા ખુદાનો દીકરો માની બેઠા છે અને એજ ખોટો અકીદો આખી દુન્યામાં ફેલાવવા માટે તેઓના મરદો તથા ચોરતો લાખો કરોડો રૂ. ની મદદ સાથે દીન રાત રોકાયલા છે. જ્યારે ખુદાતઆલા એ ખુરી માન્યતા વીસે ફરમાવે છે કે “ નઝદીકે છે કે આસમાન ફાટી જાય, ઝમીન ચીરાઈ જાય અને પાહાડ ચુરેચુરા થઈ

જય એટલા માટે કે તે રહેમાન (ખુદા) માટે દીકરા ઠેક-વવામાં આવે ” (કુરાન પ્રકરણ ૧૪ આયત ૯૧-૯૨)

જ્યારે હઝરત મહમદ (સ) દુન્યાની તમામ કોમો માટેના એક મહાન પેગમ્બર હોવા છતાં તેઓને એવા ઉતારી નાખવામાં આવે છે કે નઉઝબીલ્લાહ એઓ તદ્દન ખોટા શખસ હતા અને તલવારના ઝોરે હોકો ઉપર ઝખરહરતી વાપરી ઇસલામ ફેલાવ્યો હતો અને એઓ વીરૂધ્ધ બીજા એવા એવા ખોટા ખોહતાનો ભેડી પ્રગટ કરવામાં આવે છે કે નઉઝબીલ્લાહ દુન્યામાં એઓ જેવા કોઈ ઝાલીમ અને બદકાર શખસ હોયજ નહી. જ્યારે ખુદાતઆલા એઓ માટે ફરમાવે છે કે “ અને અમે તને નથી મોકલ્યો પણ એટલા માટે કે તું તમામ દુન્યા માટે રહેમત થાય ” (કુરાન પ્રકરણ ૨૧: ૧૦૭) વલી ફરમાવે છે “ કહે અગર તમો ખુદાની રજામંદી ચાહતા હો તો મારી પેરવી કરો ખુદા તમને ચાહશે અને તમારા ગુનાહો માફ કરશે ” (કુરાન પ્રકરણ ૩: ૨૯)

એ મુજબ દુન્યામાં જે કોઈ શખસ ખુદાની રજામંદી ચાહતો હોય તેને ખુદા ત્યારેજ ચાહશે કે જ્યારે તે ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) ની તઅલીમની પુરેપુરી પેરવી કરશે. તેથીજ ખુદાતઆલાએ આ ઝમાનામાં હઝરત મીરઝા આહમદ (અ) ને એટલા માટે ઝાહર કર્યો કે તેઓ ઉપલા બે પેગમ્બરાની ખરી શાન દુન્યામાં આશકાર કરે.

તેથીજ હઝરત મીરઝા આહમદ (અ) નું મુખ્ય કામ એ હતું કે ઇસા (અ) વીસે સાબીત કરવું કે તેઓ ન ખુદા હતા ન ખુદાના દીકરા પણ માત્ર ખુદાના એક પેગમ્બર અને જેવી રીતે દુન્યાના બીજા સરવે પેગમ્બરો ઇનસાન હોવાથીજ વફાત પામ્યા અને તેઓ દુન્યામાં બીજાવાર હરગીઝ પાછા ન આવશે એવીજ રીતે ઇસા (અ) બી એક ઇનસાન હોવાથીજ વફાત

પામ્યા છે એઓ બી દુન્યામાં બીજીવાર હરગીઝ પાછા ન આવશે.

બીજી હઝરત મહમદ (સ) દુન્યાની તમામ કોમો માટેના એક મહાન અને ખરા પેગમ્બર હતા અને એઓએ હરગીઝ ઈસલામ મઝહબ તલવારના ઝોરથી ન ફેલાવ્યો હતો અને બીજા જે જે બોહતાનો એઓપર ભેડવામાં આવતા હતા તે સરવેને ખોટા સાબીત કરી એઓની તઅલીમ તથા અખલાક કેવા શ્રેષ્ઠ હતા કે જેથી અરબ જેવા બહોલ વહેશી લોકો બી પોતાની અનેક બદકારીઓ સદંતર તજ દઈ કેવા અખલાકવાળા ધનસાનો બની ગયા તે પછી તેઓ કેવા બાબુદા ધનસાન બની ગયા તે જગ-ઝાહેર કરી આપ્યું અને હજી બી એઓની તઅલીમમાં એવી તાસીર છે કે જે કોઈ પોતાથી બને તેવી રીતે એઓની તઅલીમ મુજબ અમલ કરશે તો તેના પ્રમાણ મુજબ તે બી ઉમદા અખલાકવાળો શખસ બની બાબુદા ધનસાન બની જશે એટલું જ નહીં પણ ખુદાતઆલાના ઉપલા કલામો મુજબ તે ખુદાની રઝા મંદી હાંસલ કરી લોકો માટે રહેમત સમાન થઈ પડશે. તેની સાબેલી આપવા માટે તથા તેનો જીવતો બગતો દાખલો નમુનો બતાવવા માટે જ્યારે આ ઝમાનામાં હઝરત મીરઝા આહમદ (સ) એ ઈસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) ની પુરેપુરી પેરવી કરી પોતાને ફનાશીર રસુલ કરી દીધા તો ખુદાતઆલા એઓ ઉપર રાઝી થઈ એઓ ઉપર બી ઉપલાજ કલામો નાઝીલ કરી દીધા કે “ અને અમે તને નથી મોકલ્યો પણ એટલા માટે કે તું તમામ દુન્યા માટે રહેમત થાય ” અને “ કહે અગર તમો ખુદાની રઝામંદી ચાહતા હો તો મારી પેરવી કરો ખુદા તમને ચાહશે અને તમારા ગુનાહ માફ કરશે ” એઓની તઅલીમની પેરવી કરવી તે એન ઈસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) ની તઅલામની પેરવી કરવા બરાબર છે. ઈસલામના એ મહાન પેગમ્બર (સ) ની એ ખરી શાન પુરેપુરી રીતે સાબીત કરવા માટેજ ખુદાતઆલાએ પોતાના ફઝલો કરમથી આ ઝમાનાના લોકો માટે પોતાના પ્રતીનીધીને

એક જીવતો જાગતો નમુનો Model તરીકે મોકલ્યો છે કે લોકો તેને જોઈ યા તેની તબક્કોમ વાંચી તેવા નેક બની જાય કે જેથી તેઓ પોતે બી ખુદાની રજામંદી હાસલ કરી તેવા નેક નમુના બની લોકો માટે રહેમત સમાન થઈ પડે. ખુદાત-આલા પોતાના પ્રતીનીધીઓને એજ મુખ્ય કારણસર દુન્યામાં ઝાહર કરે છે.

એ મુજબ દરેક ઇસલામી પર ફરજ છે કે આ ઝમાનામાં ઉપલા બે પેગમ્બરો વીસે થતી બેહદ અફરા તફરીની ખરી હકીકત પોતે સમજી બીજાઓને સમજાવે કે જેથી જે કારણસર ખુદાનો ગજબ ભડકે છે તે દુર થાય અને ખુદાની રજામંદી ની રાહ આશકાર થાય ત્યારેજ દુન્યામાં ખરી સુલેહ કાયમ થશે.

ખુદાતઆલાએ કોરાને શરીફમાં ફરમાવ્યું છે કે “તમે સૌથી ઉત્તમ ઉમત છો કે જે લોકોના ભલા માટે પેદા કરવામાં આંચ્યા છો એટલા માટે કે તમે લોકોને ભઝાઈ તરફ બોલાવો અને યુરાઇથી બચાવો (કુરાન પ્રકરણ ૩: ૧૦૫) તેમ સુરે અસરમાં ખુદાતઆલાએ કસમ ખાઇને ચેતવી આપ્યું છે કે દરેક ઇનસાનની ખરાબી છે સીવાય તેની કે જે મોઅમીન બને અને નેક અમલ કરે અને સત્યતા બીજાઓને પોંહચાડે.

હવે દેખાડો ઇસલામમાં કયો ફીરકો છે જે ખ્રીસ્તીઓને તેઓની ગુમરાહી દેખાડી તેઓને ખુદાની ગજબનાક રાહથી છોડાવવા તથા ખુદાની રજામંદીની રાહ તરફ દોરવાની કોશેશ કરે છે જે વીસે ખુદાની એવી ખફગી છે કે જેથી નઝદીક છે કે આસમાન ફાટી જાય ઝમીન ચીરાઈ જાય અને પાહાડ રેઝા રેઝા થઈ જાય. ઇસલામનો દરેક ફીરકો પોતપોતાની રચનામાંજ ખીરફતાર છે બલકે તેઓના પોતાના બી અકીદા કેટલીક બાબતોમાં ખ્રીસ્તીઓને મળતા છે તો તેઓ કેવી રીતે તેઓની રાહનુમાઈ કરી શકે ?

અફસોસ તો એટલા માટે છે કે એ કહેવાતા ઇસલામીઓ પોતે ઇસલામની ઉપલી ફરજ અદા કરી શકતા નથી પણ જેઓ એ ફરજ અદા કરે છે તેઓના વીરોધી બની તેઓના કામમાં નડતલ સમાન થઈ પડે છે તેથીજ આ ઝમાનામાં આઠેર થયલા હઝરત આહમદ (અ) ને માનનારા આહમદીઓ એઓની તઅલીમ મુજબ લોકોને ખુદાની રજામંદીની સહ બતાવવા તથા ગઝબનાંક સહથી બચાવવાની ઉપલી અમ્લ બિલ મઅરફ તથા નેહી અનીલ મુનકરની ફરજ અદા કરવા દુન્યાના ખુદા ખુદા ભાગોમાં ફરી વલી હઝારો અને લાખોના ખરચે દીન રાત કોશેશ કરે છે તો તેઓની વીરૂધ એ કહેવાતા ઇસલામીઓ આહમદીઓને ઇસલામના દુશમન હોય એવી રીતે તોડી પાડવાની કોશેશ કરે છે. ગોયા એમાંજ તેઓની નબત સમાયલી હોય !

દાખલા તરીકે કોઈ બાદશાહના મુલકમાં લશકરી સીપાઈઓની ફોજ હોય. જેમાંનો એક ભાગ ફક્ત નામના સીપાઈઓ હોય જે કોઈ લશકરી કામ કરે નહી. જ્યારે બીજો ભાગ કાંઈક લશકરી કામ કરે પણ દુશમન ચહડી આવે તો તેના હુમલાઓનો જવાબ ન આપે ન પોતાનો બચાવ કરી પોતાનો ઝોર દેખાડે જ્યારે ત્રીજો ભાગ મુકરર કરેલા કામો ઉપરાંત દુશમનોના હુમલાઓનો જવાબ આપી પોતાનો બચાવ કરી પોતાનો ઝોર દેખાડે. તેઓના એ કામમાંઉપલી બે કીસમના ભાઈમંધોની ફરજ છે કે મદદ કરવી તેની બદલે અગર તેઓ સાંજા એઓનેજ તોડી પાડવાની કોશેશ કરેતો તે મુલકના શું હાલ થાય અને તે પાદશાહ પોતાના નીમક હરામ સીપાઈઓ ઉપર કેવો કોપાયમાન થાય !

આબાદ તેવોજ હાલ ઇસલામમાં છે. ઇસલામમાં એક ભાગ નામના ઇસલામીઓ છે તેઓ નથી નમાઝ પડતા નથી રોઝા રાખતા ન જીજી કાંઈ દીની કામ કરતા જ્યારે બીજો એક ભાગ થોડા ઘણી નમાઝ પઢી યા થોડા ઘણા રોઝા રાખ્યા તો બન્ને ઘણું કીધું સમજે છે. પણ ઇસલામના દુશમનો જેઓ

ઈસલામ પર તથા ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) પર અનેક ક્રીસમના હુમલાઓ કરે છે તેનો જવાબ આપવા મા તેનો બચાવ કરવા મા ઇસલામની ખુબીઓ દુન્યામાં આશંકાર કરવા બાહેર પડતા નથી. જ્યારે ત્રીજો ભાગ જે ખરા ઇસલામી તરીકે ખરાખર નમાઝ રોઝા વગેરે હીનો અહકામો બજાવવા ઉપરાંત ઇસલામ તથા ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) ઉપર થતા હુમલાઓ દુર કરવા તથા ઇસલામનો બચાવ કરવા તથા ઇસલામની શ્રેષ્ઠાઈ સાબિત કરવા દુન્યાના અનેક ખુલામાં ફરી વલ્યા છે તો તેઓના તે કામમાં ઉપલી બે ક્રીસમના સામંત ઇસલામીઓ ઉપર ફરજ છે કે તેઓની મદદ કરે તેની બદલે તેઓના વીરોધી બની અનેક રીતે તેઓને તોડી પાડવાની સાંબી ઉલટી કોશેશ કરે છે. પણ અફસોસ છે કે તેઓને સ્વપને વટીક ખ્યાલ ન હશે કે તેઓની એવી વર્તણૂકના લીધે આખેરતમાં તેઓને ખુદાતઆલાના કેવા ગઝબનાક અઝાબોનો લોગ થવું પડશે. હજી બી એઓ ચેતે અને સુધરે કે જેથી આખેરતમાં બી અમ્મર સુખ નસીબ થાય.

હવે જે લોકો બહુ મજહબી જ્ઞાન ધરાવતા નથી તેઓ એ કહે છે જે જ્યારે આહમદીઓ ખરા ઇસલામી તરીકે ઇસલામની ખીદમત બજાવે છે તો ઇસલામનો મોટો ભાગ શા કારણ સર એ સત્યતા કબુલી એઓ સાથે શામીલ થતો નથી ? તેના અનેક કારણો એ કીતાબમાં દરશાવવામાં આવેલા છે દુકમાં ઇસલામનો મોટો ભાગ દુન્યાદારી કામોમાં ચકચુર છે. જે થોડા ઘણા મજહબના પાબંદ જણાય છે તેઓ બી પોત પોતાના ફીરકાઓની બંધનમાં ગીરફતાર છે. ખરા ઇસલામી તરીકે શું શું ફરજો બજાવવી એઈએ તે વીસે અજ્ઞાન છે અને જેઓ જાણે છે તેઓ બી પોતાના ફીરકાના બંધનના લીધે સત્ય કબુલી તે સુજબ અમલ કરવા બીહં છે તેથીજ ખુદાતઆલાએ કોરાને ચરીફમાં ફરમાવ્યું છે કે “ અને જેઓ પૃથ્વી ઉપર છે તેઓમાંના ઘણાખરા

પ્રમાણે જો તું ચાલીશ તો તેઓ તને ખુદાના રસ્તાથી
આડે મારગે લઈ જશે (કુરાન પ્રકરણ ૬: ૧૧૬)

અને તેથીજ ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) એ ખી
ચેતવી આપ્યું છે કે ઇસલામમાં ૭૩ પ્રીરકા થશે જેમાંથી એક
સીવાય બાકીના તમામ જહનમી થશે. એટલે ઇસલામીઓનો
મોટો ભાગ ખોટું રસ્તે હશે.

વલી એક ખીલ આયતમાં ખુદાએતઆલા ફરમાવે છે
“ બેશક અમે દોઝખ માટે ઘણાખરા જાનાત તથા
ઈનસાનો પેદા કર્યા છે તેઓને એવા દીલ છે કે તે
વડે તેઓ સમજતા નથી અને તેઓને એવી આંખો છે
કે તે વડે તેઓ જોતા નથી અને તેઓને એવા કાન છે
કે તે વડે તેઓ સાંભળતા નથી તેઓ દોર જેવા છે
બલકે તે કરતાં વધારે ખોટું રસ્તે ગયલા છે તેઓ ગારેલ
લોકો છે ” (કુરાન પ્રકરણ ૭ આયત ૧૭૮)

કારણ કે એક હેવાનને ખી એટલો તો ખોફ હોય છે કે
તે કદી ખી કોઈ ભય ભરેલી જગામાં જવાની હીમત કરશે નહીં.
દાખલા તરીકે એક ઉંદર કદી ખી ખીલાડી સનમુખ જવાની
હીમત કરશે નહીં. તેમજ એક ગાય યા ગેટુ કદી ખી એક
વાઘની સામે જવાની હીમત કરશે નહીં તેમજ એક વાઘ કદી
ખી સજગતી આગ સાંધે ધસવાની હીમત કરશે નહીં. પણ
ઈનસાનોનો મોટો ભાગ પોતાને આખેરતની આગથી બચાવવાની
જરૂર પડે તો ખોફ રાખતો નથી એટલો તે આ ચાર
દાહડાની ફાની દુન્યામાં ચકચુર છે. તેથીજ ગેર ઇસલામીઓ
પોતાના ખોટા મઝહબો તલ ખરો ઇસલામ મઝહબ એખત્યાર
કરવાથી ગારેલ છે તેવીજ રીતે ઇસલામીઓ પોતાના ખોટા
ફીરકાઓ તલ ઇસલામનો ખરો ફીરકો એખત્યાર કરવાથી

ગાફિલ છે પણ ખુદાતઆલાએ દરેક ધનસાન ઉપર એ એક એવી ફરજ સુકી છે કે જેથી તેને કોઈ બી લોગે પોતાના ખાલીકના ફરમાનને તાબે થવુંજ જોઈએ તોજ તે આખેરતનો અમ્મર સુખ હાંસલ કરી શકશે, નહીં તો તેને આખેરતમાં દુખદાયક અઝાબ લોગવવા વગર છુટકો નથીજ. એ વીસે આ ઝમાનાના ખુદાતઆલાના મહાન પ્રતીનીધી હઝરત આહમદ (અ) ફરમાવે છે:-

“હવે પછીની દુન્યાના સુખ અને દુખથી આ દુન્યાના મોટા ભાગના લોકો અજાણુ છે. અને તે ભેદ ઘણા જુજ ને ઝાહેર કરવામાં આવે છે જેઓ પોતાને આ દુન્યામાં પોતાપર ઝાહેરી મોત આવે તે આગમજ મરેલા સમજે છે. ”

“ખુદા તમારી આ દુન્યાદારી ઝીંદગીનો સ્વરૂપ પુરેપુરો બદલવા ચાહે છે અને તમારાથી આ દુન્યામાં તમોને ઝાહેરી મોત આવે તે આગમજ એક મોત માંગે છે કે જે પછી તમોને આજ દુન્યામાં એક નવી ઝીંદગી બખશશે. ”

“અખારક છે તે શખસ કે જે ખુદા ખાતર પોતાના નફસ સાથે જંગ કરે છે અને અલાગ્યો છે તે શખસ કે જે પોતાના નફસ ખાતર ખુદા સાથે જંગ કરે છે. ”

માટે ઓ ઇસલામી તથા ગેર ઇસલામી ભાઈઓ તથા બેનો આ ઝમાનાના આ મહાન પ્રતીનીધીના ગંભીર કલામો તરફ ગંભીરાઈથી ધ્યાન આપો અને તેઓને માની તેઓની તઅલીમ સુજબ અમલ કરો અને બંને જોહાંન માટેનું ખર્ચ અને અમ્મર સુખ હાંસલ કરો.

છેલ્લે હું ફરી એકવાર ચેતવી આપું છું કે કોરાને શરીફમાં

ખુદાએતઆલાએ ઝાહેર કરેલા વાયદા મુજબ તથા ઇસલામના મહાન પેગમ્બર સાહેબ (સ) ની પેશગોઈ મુજબ તથા ઇસલામના મહાન ઉલમાઓના અકાયદ મુજબ તથા ગેર ઇસલામી ધરમ ગુરૂઓ તથા પ્રોફેસરોના લેખીત એકરાર મુજબ દર ઇસલામી સદીની શરૂઆતમાં ખુદાએતઆલા તરફનો એક પ્રતીનીધી ઝાહેર થઈ ખરો ઇસલામ દુન્યામાં આશકાર કરે છે* તે મુજબ આ સદીની શરૂઆતમાં ખુદાએતઆલાએ પોતાના પ્રતીનીધી તરીકે હઝરત મીરઝા શુલામ આહમદ સાહેબને ઝાહેર કર્યા. એઓએ ૧૮૮૦ થી ૧૮૮૪ માં ખરહાઇને આહમદીઆ નામની એક મહાભારત કીતાબ ચાર ભાગોમાં પ્રગટ કરી જેમાં ખરો ઇસલામ કેવો રહ્યાની ખાતો ધરાવે છે તે સાબિત કરી તે વીસે રૂ. ૧૦૦૦૦) નો ઇનામ ઝાહેર કરી લાખો ઇશતેહારો મારફતે જેમાંથી ૧૨૦૦૦ ઇશતેહારો જુદા જુદા મઝહબોના અધીકારીઓને દુન્યાના જુદા જુદા ભાગોમાં રેજીસ્ટર પોસ્ટ મારફતે મોકલી તેઓ ઉપર ઇસલામની હુજત પુરી કરનાર તરીકે પોતાનો દાવો જમ આશકાર કર્યો જેની સાબિતી માટે કાદયાન ખાતે આવેલી ક્રીટીશ પોસ્ટ આફીસ ચાક્ષી તરીકે મોજુદ છે.

એ ઉપરાંત ગેરઇસલામી કેમોના મીશીનરીઓ તરફથી ઇસલામ ઉપર થતા હુમલા દુર કરવા તથા તેઓના મઝહબોનું ખાતીલપણું સાબિત કરવા તથા ઇસલામમાં પેવસ થયેલા અનેક ખોટા અકાયદોનો રદ ઝાહેર કરવા એઓએ ૮૦ થી વધુ કીતાબો

---

* ઇસલામની મઝકુર અસાધારણ ખસુસ્ત આવી મોતેખર સાબે-તીઓ ધરાવતી હોવાથી ઇસલામનો ગમે એવો દુશ્મન ખી તેની એ સ-આઇનો ઇનકાર કરી શકે નહીં. પણ જે કોઇ ઇસલામી કહેવાઇ એ સલ્તો ઇનકાર કરશે તે યાદ રાખે જે તેની તેવી વર્તણુકથી તે ખુદા તથા તેના રસુલના કલામો રદ કરનારો તથા ઇસલામમાં આગલી સદીઓમાં ઝાહેર થયેલા મહાન યુઝરો જેઓને લાખો ઇસલામીઓ સરોયશ્વમથી માને છે તે સરવેને જુદા દાવેદારો ઠરાવવાના મંબીર વાંકનો ગુનેહગાર ઠરશે.

તથા ન્યુસપેપરો તથા ચોપાન્યા અનેક લાપાઓમાં પ્રગટ કરયા તથા મઝહબી કાનફરેંસોમાં તથા પચરંગી કોમોના હબરો માણુસોના ઝાહેર મેળાવડાઓમાં અનેક લાપણો આપ્યા તથા ઇસલામી તથા ગેર ઇસલામી કોમોના આગેવાનો સાંખે પોતાની સચાઈની સાબેતીમાં અનેક રીતના ચેલેંજો બાહેર પાડ્યા જેની વીગતવાર તફસીલ આપણે આ કીતાબમાં વાંચી આવ્યા છેએ. એ મુજબ એઓએ ખુદાનો ખરો ઇસલામ દુન્યામાં આશકાર કર્યો જેની ખાત્રી ઇસલામી તથા ગેરઇસલામી કોમના બુદ્ધા બુદ્ધા ફીરકાઓ માંહેલા ખુદાનો ખોડુ રાખનારા લાખો ઇનસાનોને થઈ જવાથી તેઓ દુન્યાના ખુણે ખુણામાંથી બાહેર નીકલી એઓને ખુદાના ખરા પ્રતીનીધી તરીકે સ્વીકારી એઓના સ્થાપેલા ખરા ઇસલામી ફીરકામાં શામીલ થઈ ગયા.

આવી જગજહર સાબેતીઓ છતાં જેઓ એઓનો ઇનકાર કર્યો તેઓપર તથા દુન્યાના તમામ લોકો જેઓને એઓના દાવાની ખબર પોંહચી ગઈ છે છતાં તેઓ એઓને ખુદાના ખરા પ્રતીનીધી તરીકે સ્વીકારી એઓના સ્થાપેલા ફીરકામાં શામીલ થયા નથી તેઓ ઉપર ખુદાની હુજત પુરી કરવા અમે આ ચેલેંજ બાહેર કર્યો છીએ કે અગર હઝરત મીરઝા ગુલામ આ-હમદ સાહેબનો આ ઇસલામી સદીની શરૂઆતમાં બાહેર થનાર ખુદાના પ્રતીનીધી તરીકેનો દાવો ખરો નથી તો દેખાડો એઓની બદલે ખીલ કયા મહાન શખસે આ ઇસલામી સદીની શરૂઆતમાં ખુદાના પ્રતીનીધી તરીકે બાહેર થઈ પોતાના દાવાની સચાઈ સાબેત કરી હઝરત મીરઝા સાહેબના દાવાની સાબેતીઓ ખોટી ઠાકવી છે, ગેરઇસલામીઓ (ખાસ કરીને ખ્રીસ્તી આરયા વગેરે મીશીનરીઓ) તરફથી ઇસલામ ઉપર થતા હુમલા દુર કરી તેઓના મઝહબોનુ બાતીલપણુ સાબેત કર્યું છે તેમજ

ઇસલામમાં ઉત્પન્ન થયેલા અનેક ખોટા ફીરકાઓના ખોટારા ઉઘાડા પાડી ખરો ઇસલામ દુન્યામાં આશંકાર કર્યો છે અને જેને ઇસલામી તથા ગેરઇસલામી ફીરકાઓના લાખો ઇનસાનોએ ખુદાના ખરા પ્રતીનીધી તરીકે સ્વીકારી તેના સ્થાપેલા ફીરકામાં શામીલ થઇ ગયા છે અને તેની એ સરવે કારકીદીની સામેતીઓ તેણે પોતે લખી પ્રગટ કરેલી કીતાબો ઇશ્તેહારો વગેરેથી પુરનાર કરી આપનારને પછી તે શખસ ખુદાના ખરા પ્રતીનીધી તરીકેનો દાવો કરનાર ખુદ પોતે હોય ત્યાં તેનો જાનશીન હોય ત્યાં તેને ખુદાના ખરા પ્રતીનીધી તરીકે માનનારો કોઇથી શખસ હોય તેને અમો રૂ. ૧૦૦૦૦) અંકે દસહજાર રૂપીઆ ઇનામ તરીકે આપવાને બંધાઇએ છીએ.

પણ અમો ખુદાના ફઝલથી ખાત્રીથી માન્યે છીએ કે કોઇથી શખસ અમારો આ ચેલેન્જ સ્વીકારી અમોને શીકસ્ત આપી શકનાર નથી સખબ હઝરત મીરઝા સાહેબ સીવાય દુન્યામાં મીજે કોઇથી શખસ આ ઇસલામી સદીમાં ખુદાના પ્રતીનીધી તરીકે ઝાહેર થયોજ નથી અગર બીજે કોઇ ખરો દાવેદાર હોતો તેનું નામ દુન્યામાં આશંકાર થઇ ગયું હોતે અને તે પોતે ત્યાં તેને માનનારાઓ તેની સચાઇની સામેતીમાં હઝારો રૂ. ની અનેક ચેલેન્જે ઝાહેર પાટી ચુકા હોતે આ ઉપરથી કોઇથી સાચારણ સમજશક્તીના માણુએ બી હઝરત મીરઝા સાહેબની પ્રચાઇની ખાત્રી થયા વગર રહેસે નહી. છતાં જેઓ આવી ગંધીર બાબતપર ધ્યાન આપતા નથી અને ખુદાએતઆલા તરફથી ચેતવણી આપનાર તરીકે ઝાહેર થતા તેના પ્રતીનીધીને નિકાર કરે છે તેઓનો મુઆ બાદ કેવો હાલ થશે તેનો ચીતાર ખુદાએતઆલાએ કોરાને શરીફમાં ઝાહેર કરી આપ્યું છે તે અત્રે જુ કર્યે છીએ. ખુદાએતઆલા ફરમાવે છે “જે વખતે ઇનકાર કરનારાઓનું) ટોલું (ટોઝખમાં) નખાશે

તેઓને તેનો દારોગો પુછશે શું તમારી પાસે કોઈ ચેતવણી આપનારો ન આવ્યો હતો ? તેઓ કહેશે બેશક અમારો પાસે ચેતવણી આપનારો આવ્યો હતો પણ અમોએ તેને ખોટો પાડ્યો અને અમોએ કહ્યું “ ખુદાએ કાંઈ ચીજ નાઝીલ કરી નથી (તમોને ખુદાએ નથી મોકલ્યા) અને તમો મોટી ગુમરાહીમાં છો. ” અને તેઓ (ઇનકાર કરનારાઓ) કહેશે અગર અમે તેનું (ચેતવણી આપનારનું) સાંભલતે ને સમજતે તો આજે અમો આગમાં રહેનારા ન થતે પછી તેઓ પોતાના ગુનાહોનો એકરાર કરશે (છતાં માફી ન મલશે) અને દોઝખીઓ સાથે દુર કરવામાં આવશે.

(કુરાન પ્રકરણ ૬૭ આયત ૮ - ૧૧)

વળી ખુદા ફરમાવે છે “ અને જે લોકોએ ઇનકાર કર્યો છે તેઓ વાસ્તે જહનમની આગ છે (ત્યાં તેઓને) મોત નથી કે તેઓ મરી જાય અને તેઓ પરથી અઝાબ ઓછો કરવામાં ન આવશે. અમો દરેક ઇનકાર કરનારાને એવોજ ખદલો આપ્યે છીએ. અને તેઓ રહીને પુકારશે કે અમે અમારા પરવરદીગાર તુ અમોને બાહર કાઢ કે અમે નેક અમલ કર્યે (જેવા આગલ) અમે અમલ કર્યા હતા તેવા નહીં (કરશું) (ખુદાતઆલા ફરમાવશે) શું મેં તમોને પુરતી ઉમર ન આપી હતી કે જે કોઈ નસીહત લેવા ચાહતે તો લઈ શકતે ને તમારી પાસે ચેતવણી આપનાર આવ્યો (તેને માની લેતે) માટે તમે હવે અઝાબ ચાખો. ”

(કુરાન પ્રકરણ ૩૫ આયત ૩૫-૩૬)

ખુદાતઆલાનાં આવા ખુદા કલામો ઉપરાંત શું દાનેયમંદ વાંચનારને જોથી વધુ સમજાવવાની હજી બી કાંઈ ઝરૂર છે ?

જેઓને ખુદાના કલામ પર ઇતિમાર હોય અને આખેરતના અઝામનો હર હોય તે આ સાથે જોડેલા બઈઅતના ફારમો ભરી ખુદાતઆલાના પ્રતીનીધીએ સ્થાપેલી જમાઅતના વડાને કાદયાન ખાતે મોકલી આપે. એક ફારમ તમારા તથા તમારા કુટુંબ શાફ છે બીજો ફારમ તમારા સગાવાહલા યા દોસ્તોને હક મઝહુબ અને હક શીરકાનો અહેવાલ સમજાવી તેઓ મારફતે ભરાયો કે જેથી તેઓની બી આખેરત સુધરે અને તેનો સવાબ તમને બી મલે.

છેલ્લે દરેક વાંચનારની ખીદમતમાં આ આજીઝ ખાકસારની નમનતાઈ ભરી અરઝ એ છે જે એ કીતાબ એક નહી પણ અનેકવાર ગોરથી વાંચો. અને ખુદાનો હક મઝહુબ અને હક શીરકો હાંસલ કર્યા વગર નચીંત ન રહો. જે કોઈ ખરા દીલથી હકનો તલબગાર હશે તેને ખુદાતઆલા હક રસ્તો ઝરૂર દેખાડશે માટે હમેશા આજીઝીથી ખરા અંતઃકરણથી ખુદાતઆલા સન્મુખ ગીરયાઝરીથી દુઆ ચાહો તો ઇનશા અલ્લાહ ઝરૂર સત્ય ખુદી જશે. હઝારો લોકો એજ રવેસે એ ખુદાઈ સીલસીલામાં દાખલ થયા છે તે મુજબ તમે બી દાખલ થઈ શકસો.

છેલ્લે આ સરવે આલમોના રખબીલ આલમીન આ રહમાનો રહીમ સરવે ખરી તારીફ તનેજ લાયક છે તુંજ આખેરતમાં તારી તમામ મખલુકાતનો ઇનસાફ કરનાર પાદશાહ છે એ કીતાબ લખવાની તારા ખાકસાર આજીઝ બંદાને તારાજ ફઝલો કરમથી તવશીક મલી છે અને તારાજ ફઝલથી તે પુરી થઈ છે. જે માટે તે તારા કરોડો શુકર અદા કરે છે અને ખરા અંતઃકરણથી

તારી ખીદમતમાં દુઆ ગુઝારે છે જે તારા નાચીઝ બંદાની કૌશેશને કબુલ કરમાવ અને ઇસલામી તથા ગેરઇસલામી આલમના હકમાં એ તારી રહેમત થઈ પડે એવા એહસાનથી સરફરાઝ કરમાવ. ઓ અમારા માલીક અમારા દીલોમાંથી દુન્યાના લોકોનો ડર દુર કર અને ફક્ત તારા એકલાનોજ ડર અમારા જીવરમાં મકમ રીતે ઠસાવ કે જેથી અમે તારા તથા તારા તમામ દુન્યા માટેના મહાન પેગમ્બર (હઝરત મહમદ મુસતફા (મ. અ. સ) જેઓ પર બેશુમાર દરૂદ હોજો) ના કરમાનોને અમારી ગરદન નમાવી તાજે થઇએ.

રખ્ખના ત કબખલ મિન્ના ઇન્નકા અન્તસ સમીઉલ આલીમ. આમીન સુમ્મ આમીન યા રખીલ આલમીન.

આકસાર,

અબ્દુલ્લાહ અલાદીનસાઇ આહમદી.

આહમદી જમાઅતમાં દાખલ થનારાઓ

સાફ બહામતનો હારમ.

આલી જનાબ હજરત ખલીફતુલ મસીહ સાની હજરત મીરજા ખસીરદીન મહમુદ આહમદ સાહેબ અસલામો અલમકુમ વ રહમતુલ્લાહે વખરકાતોફ

મે
અમેએ આહમદયા જમાઅતની હરતો અકીદા અરરી હીદાયત અને શરૂ વાંચી કમુલ હીધા છે (એના છુટા હારમો અર-રખી-કરદુ-અમિનમાં મળી સકસે-શુજરાતીમાં જેની બધીખરી વીમત આ કીતાબમાં આવી ગઈ છે).

હું આ બહામતનો હારમ ભરી સહી કરી આપ સાહેબની અમે

ખીદમતમાં મોકલી અરઝ કરું છું કે મારી બહામત કમુલ રાખ-કરીએ છીએ અમારી

શાજી "હું શાક્ષી આપું છું કે અલ્લાહ સીવાય કોઈ પુન્ય નથી તે એકજ છે અને તેનો કોઈ બાગીદાર નથી અને હું શાક્ષી આપું છું જે મહમદ (સ) અલ્લાહના ખંદા અને રસુલ છે" (આ કલમો બે વાર પઢવે.)

હું દીકરા _____ ના આજ દીને અમે દીકરી _____

મહમુદના હાથ પર બહામત કરી આહમદયા સીલસીલામાં દાખલ થાઉં છું અને પોતાના તમામ મધ ગયલા યુનાહોની તોળા થઈએ છીએ

કરું છું અને બવીલમાં બી હર કીસમના યુનાહોથી બચવાની કોશિશ કરીએ છીએ

કરતો } રહેવસ
કરતી } રહીશ શીરક ન કરીશ દીનને ફુનયા પર સર્વોપરી રાખીશ
કરતા } રહીશ

ધસલામના તમામ હુકમો પર અમલ કરવાની કોશિશ કરીશ કરીશ કારાને

સરીશ તથા અહાહીસ સીખવા-સીખવવા સાંભળવાની કોરીશ કરીશ

હસલામનો ફેલાવો કરવા પોતાની પહેલી શરૂ ^{સમજીશ} જે નેક કામ ^{સમજીશ}

આપ ^{મને} અમને બતાવશે તેમાં આપને બસબસ તામે ^{થઈશ} હજરત મહમદ ^{અમરુ}

મુસતશ (સ) ને ખાતમુન નખીધન ^{સમજીશ} અને હજરત મસીહ મ- ^{સમજીશ}

હિના સરવે દાવા પર ધમાન ^{રાખીશ} ^{રાખીશ}

હું મારા તમામ ગુનાહોના મારા પરવરદીગાર અજ્ઞાહથી મારી માગુ છું અને તોગા કરું છું. ઓ મારા રબ મે મારા જાન પર મુલમ કીધો અને હું મારા ગુનાહનો એકરાર કરું છું. હું મારા ગુનાહો બખશ કેમકે તારા સીવાય કોઈ બખશવાવાળો નથી. આમીન”-(ત્રણ વાર પઢવું.)

ઠેકાણું

સહી

આહમદી જમાઅતમાં દાખલ થનારાઓ શારૂ બઈઅતનો ફારમ.

આલી જનામ હઝરત ખલીફતુલ મસીહ સાની હઝરત મીરઝા ખશીફદીન મહમુદ આહમદ સાહેબ અસલામો અલયકુમ વ રહમતુલ્લાહે વખરકાતોહ.

મે અમોઅ આહમદયા જમાઅતની શરતો અકીદા ઝરરી હી. દાયત અને શરજો વાંચી કયુલ કીધા છે (એના છુટા ફારમો અર-રખી-કરદુ-અંત્રેજીમાં મળી સકસે શુબરાતીમાં જેની ધણીખરી વીમત આ કીતાબમાં આવી ગઈ છે).

ફ આ બઈઅતનો ફારમ બરી સહી કરી આપ સાહેબની અમે

ખીદમતમાં મોકલી અરજ કરૂં છું કે મારી બઈઅત કયુલ રાખ-કરીયે છીએ અમારી શાજી "હું શાક્ષી આપું છું કે અલ્લાહ સીવાય મેઈ પુન્ય નથી તે એકજ છે અને તેના કોઈ બાગીદાર નથી અને હું સાક્ષી આપું છું જે મહમદ (સ) અલ્લાહના બંદા અને રસુલ છે" (આ કલમો મે વાર પઢવો)

ફ દીકરી આજ દીને અર. દીકરી

મહમુદના હાથ પર બઈઅત કરી આહમદયા સીલસીલામાં દાખલ થઈ અને પોતાના તમામ વધ અમલા મુનાહોની તેખા વધએ છીએ

કરૂં છું અને બવીજમાં બી હર કીસમના મુનાહોથી બચવાની કોશીશ કરીયે છીએ

કરેતો કરેતી કરેતા { રહેવસ શીરક ન કરીશ કરીશું દીનને ફુનયા પર સર્વોપરી રાખીશ રાખીશું

પસલાયુના તમામ ફકમો પર અમલ કરવાની કોશીશ કરીશ કરીશું મરને

શરીર તથા અદાદીસ શીખવા-સિખવવા સાંભળવાની કોશિશ કરીશ
કરીશ

ધસલામનો ફેલાવો કરવા પોતાની પહેલી ફરજ સમજીશ જે નેક કામ
સમજીશ

આપ મને અતાવશે તેમાં આપને બરાબર તાબે થઈશ હઝરત મહમદ
થઈશ

મુસલમાન (સ) ને ખાતમુન નખીબન સમજીશ અને હઝરત મસીહ મ-
સમજીશ

કેદના સરવે દાવા પર ઇમાન રાખીશ
રાખીશ

હું મારા તમામ ગુનાહોના મારા પરવરદીગાર અછાહથી મારી
માથા હું અને તોળા કહું છું. ઓ મારા રબ મે મારા જન પર
જુલમ કીધો અને હું મારા ગુનાહનો એકરાર કહું છું. તું મારા ગુનાહો
બખશ કેમકે તારા શીવાય કોઈ બખશવાવાળો નથી. આમીન”-(ત્રણ
વાર પઢવું.)

ઠેકાણું

સહી

આ ક્રીતાબમાં આવેલી મુખ્ય બાબતો વીસેની
કેરાને શરીફની આયતો તેના અરબી
શબ્દો તથા અર્થો સાથે.

—૭૦૬—

(૧)

ઈનસાનને શા માટે પેદા કરવામાં આવ્યો છે ?

ખુદાતઆલા પોતાના પાક કલામોની કીતાબ કેરાને શરી-
ફમાં ફરમાવે છે વમા ખલકે તુલ જમા વલ ઇન્સા ઇલ્લા
લેયઅ યોફૂન એટલે “અમે નથી પેદા કર્યા જમાત તથા ઇ-
નસાનોને પણ એટલા માટે કે તેઓ મારી ઇબાદત (તાબેદારી)
બજાવે” (કુરાન સુરો ૫૧ આયત ૫૬)

એ હકીકત દુન્યાની તમામ કોમોને આશકાર કરવા ખુદા
તઆલા ફરમાવે છે વઈન મિન ઉમ્મતિન ઇલ્લા ખલ્લા ફી-
હા નઝીર એટલે “અને નથી કોઈ ઉમ્મત પણ તેમાં નઝીર
(ચેતવણી આપનાર પેગમ્બર) પસાર થયો છે” (૩૫૫૨૪)
વલી તે ફરમાવે છે વમા અર સલ્તના મિર રસૂલિન ઇલ્લા
બેલેસાને કવમેહી લેયો બયે ન લહુમ એટલે “અને
અમોએ નથી મોકલ્યો કોઈ રસૂલ (પેગમ્બર) પણ તે કોમની
ભાષા સાથે એટલા માટે કે તે તેઓને ખુદલું સમજાવી આપે”
(૧૪૫૪)

(૨)

ઈસલામ તથા તેની આગમજના સરવે મહલબો
ખરા છે અને તે ખુદાના ખરા પેગમ્બરો મારફતે
સ્થાપવામાં આવ્યા છે.

—:૦:—

ન્યારે ઉપલી આયતોથી સાબીત થયું કે ખુદાતઆલાએ
દરેક કોમમાં પોતાનો પેગમ્બર તે કોમની ભાષા સાથે મોકલ્યો

હતો તો હવે એ વીસે કરોડ શક ન રહ્યો કે જુદી જુદી ભાષાઓ બોલનારી સરવે કોમોના મજહૂબો તથા તેઓના પેગમ્બરો ખરા છે. પછી તે જરથોસ્તી હોય ચા હીંદુ, બુધીસ્ટ હોય ચા ચાહુદી, ઇસાઈ હોય ચા ઇસલામી. કહાય કોઈ એ કહે કે તેમાં કેટલીક કોમો આતસ, મુરતી વગેરે પુજે છે તો તેનો જવાબ એ છે કે એ તે કોમોની ગુમરાહી છે ન કે તેઓના પેગમ્બરોએ તેવી ત-અલીમ તેમને આપી હતી. જેવી રીતે ઇસાઈ કોમ પોતાના પેગમ્બર ઇસા (અ) ની તઅલીમ વીરૂધ્ધ તેઓને ખુદા તથા ખુદાના દીકરા તરીકે પુજે છે ! ખુદાતઆલાએ દરેક કોમમાં પોતાના પેગમ્બરો તો મોકલ્યા પણ તે સરવેને એકજ ખુદાને માનવાની એક સરખી તઅલીમ અપાવી હતી જેમકે ખુદા ફરમાવે છે લોકદ બઅસ્ના ફી કુલ્લે ઉમ્મતિર રસૂલન અને અબોદુલ્લાહ વજ તને ખુત તાગુત “એટલે અલખત ખ-ચીત અમોએ દરેક કોમમાં રસૂલ ઝાહેર કર્યો એ ચેતવવા કે તમો અલ્લાહનીજ બંદગી કરો અને શેતાનથી બચો ” (૧૬×૩૮) વહી તે ફરમાવે છે વમા અરસલના મિન કબલેકા મિર રસૂલિન ઇલલા નૂહી એલયહે અમ્મહુ લા એલાહા ઇલલા અનાફઅબોદૂન એટલે “અને અમે નથી મોકલ્યો તારેથી પેહલે કોઈ રસૂલ પણ વહી કરવામાં આવતી હતી તેની તરફ કે ખચીત મારા સીવાય તમારો કોઈ પુજ્ય નથી માટે તમો ઇબાદત કરો મારો (અલ્લાહની) ” (૨૧×૨૧)

કહાય કોઈ એ કહે કે જરથોસ્તી હીંદુ બુધીસ્ટ વગેરે કોમોના પેગમ્બરો ખરા છે તો તેઓના નામો કોરાને શરીફમાં કેમ નથી ? એનો જવાબ ખુદ ખુદાતઆલા ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) ને જણાવે છે કે લોકદ અરસલના રોસોલમ મિન કબલેકા મિન હુમ મન કસસ ના અલયકા વમિન હુમ મલ લમ નકે મુસ અલયકા એટલે “અલખત ખ-ચીત અમોએ તારાથી પેહલે પેગમ્બરો મોકલ્યા તેઓમાંથી કે-

ટલાકનો કીસ્સો તારી ઉપર બયાન કર્યો છે અને તેઓમાંથી કેટલાકનો કીસ્સો તારી તારી ઉપર બયાન કર્યો નથી.” (૪૦x૭૮) તેથીજ ઇસલામીઓ ૧૨૪૦૦૦ પેગમ્બરોને ખરા તરીકે માને છે જ્યારે સાગ્યેજ કોરાને શરીફમાં ૨૫ થી ૩૦ પેગમ્બરોના નામો હશે.

(૩)

શીરક.

પ્રુહાની ઝાત સીક્ષત તથા ઇબાદતમાં કશું બી જોડવું તે શીરકનો કદી ન માફ થઈ શકે એવો ગુનાહ છે.

હરેક શખસે માફ રાખવું કે ઇનસાન, હેવાન, મુરજ, ચંદ્ર, તારા, આતસ, પાણી, ખુઝરગોની ખરી જોટી કબરો યા તાઝયા વગેરેની પરસ્તીશ કરવી યા સેજદો કરવો યા તેઓથી યા તેઓના મારફતે મુરાદો આહવી અને તેઓના ઉડ્ડસો કરવા યા કોઇને બી પ્રુહા જેવી શક્તી યા સીક્ષત ધરાવતો સમજવો યા પ્રુહાતઆલાના કલામોની વીફ્દ વડવાઓથી ઉતરી આવેલી માન્યતા યા રસમ રીવાજની પેરવી કરવી વગેરે તે સરવે શીરક છે જે વીસે પ્રુહાતઆલા ફરમાવે છે ઇન નહ લા હ લા યગથેરો અંય યુશ ૨ કે બેહી વયગ થેરો માફ ન ઝાલે કે લેમંય યશાઓ. વમંય યુશ રિકે બિહલાહે ફે કદિકે તરા ઇસ મન અઝીમા. એટલે “ખચીત અહ્લાહ નથી બક્ષતો એને કે જે તેની સાથે શીરક કરે અને માફ કરે છે એ સીવાય જેને માટે તે આહે. અને જે કોઈ અહ્લાહ સાથે શરીક કરે તો ખચીત તેણે ધણો મોટો ગુનોહ બાંધી લીધો.” ૪x૪૮

(૪)

આગલા ઝમાનાઓમાં ઝાહેર થયલા પેગમ્બરો.

—:૦:—

આગલા ઝમાનાના લોકો ન્યારે પોતાની પેદાયશની અસલ નેમ તથા પોતાના પેગમ્બરની અસલ તઅલીમ બુલી જઈ મુશરીકાના પરસ્તીશ તથા મુશરીકાના રસમોમાં ગીરફતાર થઈ જતા ત્યારે તે રહેમાનો રહીમ પરવર હીજાશ પોતાના બંદાઓ ઉપર રહેમ કરી ફરી ફરી તેઓમાં પોતાના પેગમ્બરો ઝાહેર કરતો. પણ લોકો પોતાની બહિષ્કરતા લીધે પોતાનેજ હક ઉપર સમજી તે નવા ઝાહેર થતા પેગમ્બરને ખોટો દાવેદાર ઠેડવી તેની મશકેરી કરતા જેમકે ખુદાતઆલા ફરમાવે છે. સુન્નમ અરસના રોસો લના તતરા કુલ્લમા જાઅ ઉન્નમ તર રસુલોહા કંઝ અબૂહો એટલે “પછી અમે અમારા રસુલો એક પછી એક મોકલતા રહ્યા પણ ન્યારે બી કોઈ બી ઉન્નમત પાસે તેઓને રસુલ આવતો તો તેઓ તેને ખોટો પાડતા” ૨૩×૪૪ વહી તે ફરમાવે છે લકહ અર સના મિન કન્નલોકા ફી શે-યઈલ અન્વ લીન વમા યઅતી હિમ મિર રસૂલિન ઈલ્લા કાનુ ખેહી યસ તહજેહીન એટલે અલખત ખચીત અમે તારી આગમંજ અન્વલની કોમોમાં રસુલો મોકલ્યા અને નહી આવતો તેઓ પાસે કોઈ રસુલ પણ તેઓ તેની મશકેરી કરતા. ” (૧૫×૧૦-૧૧)

(૫)

ઇસલામ.

ઇસલામની આગમજના સરવે પેગમ્બરો એકસ કોમો માટે હતા ન્યારે ઇસલામના પેગમ્બર (સ) દુન્યાની તમામ કોમો માટેના એક સામાન્ય પેગમ્બર હતા જેમકે એઓ વીસે ખુદાત-

આલા ફરમાવે છે કુલ યા અચ્ચો હન્નાસો ઈન્ની રસુલુલ્લાહે એલયકુમ, જમીઆ એટલે “કહે તું ઓ લોકો ખચીત હું તમો સરવે માટે અલ્લાહનો રસુલ છું” ૭૪૧૫૮ વલી તે ફરમાવે છે ઈન્નમા અન્ત સુનઝેફ વલે કુલ્લે કવમિન હાદ “તું માત્ર નઝીર (ચેતવણી આપનારો પેગમ્બર) છે અને દરેક કામ માટેનો હાદયત કરનાર છે. ” (૧૩૪૮) તેથીજ ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) ફરમાવે છે “હું તમામ દુન્યા માટે મોકલવામાં આવ્યો છું જ્યારે આગલા પેગમ્બરો ખાસ કોમો માટે મોકલવામાં આવ્યા હતા ”

જ્યારે ખ્રીસ્તી જેવા સૌથી મોટા ગેર ઇસલામી કોમના પેગમ્બર જીસસ ક્રીસ્ટ ઇસા (અ) ફરમાવે છે I am not sent but unto the lost sheep of House of Israel Matt 15 : 24.

ઇસલામ સૌથી છેલ્લો મઝહબ હોવાથી ખુદાતઆલાએ એનેજ એક સંપુરણ મઝહબ બનાવ્યો છે તેથી એમાંજ તેની તમામ નેઅમતો તથા પસંદગી સમાયલા છે જેમકે તે ફરમાવે છે અલ્લ યવમા અકમલ તો લકુમ દી નકુમ વઅત મમતો અલ્લય કુમ નેઅમતી વ રઝીતો લકોમુલ ઇસલામ એટલે “મેં આજ દાવસે તમારા માટે તમારો મઝહબ સંપુરણ કર્યો અને તમારી ઉપર મેં મારી નેઅમતો સંપુરણ કરી અને હું તમારા માટે ઇસલામ પસંદ કરું છું” (૫૪૩) જ્યારે ખ્રીસ્તીઓના પેગમ્બર કયુલ કરે છે કે તેઓ અપુરણ હોવાથી જ્યારે સંપુરણ આવશે ત્યારે તેઓનો અપુરણ મઝહબ રદ બાતલ થઈ જશે જેમકે તેઓ બાઈબલમાં ફરમાવે છે “For we know in a part and we prophesy in part but when that which is Perfect is come then that which is in part shall be done away” (1 Corinthians 13-9, 10) તેથીજ ખુદાતઆલાએ ફરમાવ્યું છે કે વમંય યબ તગે મય રલ ઇસલામે

દીન ન ફલ'ય ચુકે જ લ મિન્હો વહો વફિલ આખે રતે
મેનલ ખાસેરીન એટલે “ અને જે કોઈ ઇસલામ સીવાય
ખીજે કોઈ મઝહબ ચાહશે તો હરખીજ તેની પાસેથી તે કબુ-
લવામાં આવશે નહીં. અને તે અખેસ્તમાં તુકસાન પામનારો
થશે (૩૪૮૫) તેના કારણમાં ખુદાતઆલા ફરમાવે છે ઈન નહ
દી ન ઈન હલ લાહિલ ઇસલામ એટલે “ ખચીત અલ્લાહની
નજદીક ખરો મઝહબ ઇસલામ છે ” (૩૪૧૮)

(૬)

કોરાને શરીફ.

—:૦:—

દુન્યામાં ખુદાતઆલાના પાઠ કલામોવાલી કોઈખી આસમાની
કીતાબ તેના અસલ ભાષા સાથે એક જો હરફના વધારા ગટાડા
યા ફેરફાર વગર સહી સલામત રહી હોય તો તે ફકત ઇસલામી-
ઓની કીતાબ કોરાને શરીફ છે. જે વીસે ખુદાતઆલા ફરમાવે
છે અલેકલ કેતબો લા રય ખરીફ એટલે “ આ તે કીતાબ
છે જેમાં કોઈ તરફના શક નથી. ” (૨૪૧) શીઆ શીરકાના
નાદાનો જેઓ એમાંના ૧૦ પારા ખુબ થવાનો શક રાખે છે તેઓ
ઉપલી આયતથી ચેતે. એ વીસે ખીજ એક આયતમાં ખુદાતઆલા
ફરમાવે છે ઈન્ના નહને નઝ અલ નઝ ઝિકરા વ ઈન્ના
લફ લહાફેઝન. એટલે “ ખચીત અમે આ ઝીકર (કોરાન)
નાઝીલ કર્યું છે અને ખચીત અમે તેના માટે હીફાઝત રાખનારા
છીએ. ” (૧૫૪૯) એવો વાયદો કોરાને શરીફ સીવાય ખીજ
કોઈ કીતાબ માટે નથી. કારણ કે ખુદાતઆલાને એજ એક કીતાબને
સંપુરણ જનાવી કયામત સુધી કાયમ રાખવી મંજુર હતી. તેથી
એક તો તેણે એવા હાપીએ ઉત્પન કર્યા કે જેઓના દીલો તથા
મોંઠ ઉપર આખુ કોરાને શરીફ કાયમ રહે. ખીજુ તેના અરથો
તથા ફહાની તમ્લીમ આશકાર કરનારા રખાની ઈમામો અહર

કરયા. પણ અફસોસ કે ઇસલામના કહેવાતા આલીમોની તઅ-
લીમના લીધે ઇસલામીઓનો માટે ભાગ એને ઘણી ભારી અથવા
સુશકીલ કીતાબ સમજી એનો અર્થ કાઢવો ગુનાહ સમજે છે
જેના રહમાં ખુદાતઆલા ફરમાવે છે લકદદ યસ સર નલ કુર-
આના લિજ ઝીકરે ફહલ મિમ મુદ હકેર એટલે “અલખત
ખચીત અમોએ કોરાન નસીહત લેવા માટે સહેલું કર્યું છે
પણ શું છે કોઈ નસીહત લેનાર ?” (૫૪×૧૭) બ્યારે એની
વીરૂધ લોકો એને સુશકીલ કીતાબ સમજી એનું અર્થ સાથે
પઢવું તજી દીધું તો તેઓના દીલો સખત થઈ ગયા તેથીજ
તેઓ ખરો ઇસલામ શું છે તે વીસે ધ્યાન પુગાડી શકતા નથી
એવા લોકો માટે ખુદાતઆલા ફરમાવે છે અ ફલા યત દખખર
નલ કુરઆ ન. અમ અલા કોલ્લખિન અક ફલોહા “ શા
માટે તેઓ કોરાન વીસે ધ્યાન નથી કરતા શું તેઓના દીલ
ઉપર તાલાં છે ? ” (૪૭×૨૫) તેથીજ ઇસલામીઓ અનેક
ખોટા ફીરકાઓમાં વેંહચાઈ ગયા છે અને પોતાની ગમે એની
દીની બેદરકારી તથા ખોટી વર્તણૂક છતાં એ કહે છે જે અમો
ઇસલામી ઉમ્મતના છેએ એટલે ઇસલામના પેગમ્બર (સ)
અમારા માટે શકાઅત કરી અમને બચાવી લેશે પણ એ લોકો
બાશુતા નથી કે એઓએ કોરાને શરીફતુ પઢવું સમજવું તથા
અમલ કરવું તજી દેવાથી ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ)
ખુદાતઆલા આગળ સાંખી એઓની શીકાયત કરશે કે યા રખમે
ઈજ કબમિત્ત ખઝૂહાઝદા કુરઆ ન મહમૂર “ અએ
મારા પરવરદીબાર મારી કોમે આ કુરઆનને નકામી ચીજ
સમજી લીધી. ” (૨૫-૩૦) હજી બી ઇસલામીઓ ચેતે
અને કોસને યસેફ તેના અર્થો સાથે સમજીને પઢે અને તે
સુખ અમલ કરે કે જેથી અજેતમાં ખુદાના ગજબના લોગ
થતા બને.

ઈમામત ખુદાતઆલા તરફથી મળે છે.

—:—

જેમકે ખુદાતઆલા હઝરત ઇબરાહીમ (અ) ને ફરમાવે છે ઇન્ની જાએલોકા લિન્નાસે ઇમામન એટલે ખચીત હું તને લોકો માટે ઇમામ બનાવનારો છું. તો ઇબરાહીમ (અ) એ તુરત અરઝ કરી કે વમીન ઝુર રિયતી એટલે “ મારી અવલાદમાંથી ” (પણ ઇમામત જારી રાખ) તો ખુદાતઆલાએ બી તુરત જવાબ દીધો કે હા યનાલો અહદિઝ ઝાલેમીન એટલે “ ઝાલીમો (ના ફરમાનો) ને મારો એ અહદ પોંહચશે નહી. ” એટલે અવલાદ નાફરમાન થઈ તો તેઓને ઇમામ બ નાવીશ નહી. (૨૪૧૨૪)

આ ઉપરથી સાબીત થયું કે ઇમામ ખુદાતઆલા તરફથી નેમાય છે પણ એ ખાબત કબુલ કરવામાં ન આવી કે ઇમામત હમેશા વંસપરમપરા એકજ ખાનદાનમાંથી જારી રહેશે જેમકે શીઆઓ સમજી બેઠા છે. તેઓ કહે છે જે રસુલુલ્લાહ (સ) ની આલમાંથીજ ઇમામ થઈ શકે તે ખફ્ પણ “ આલ ” નો અર્થ તેઓ “ અવલાદ ” કરે છે પણ “ આલ ” નો ખરો અર્થ “ તાબેદારો ” “ પેરવી કરનારી કોમ ” થાય છે જેમકે ખુદા ફરમાવે છે અઝરકના આ લ ફિરઅવના એટલે “ અમોએ આલે ફીરોનને ઝરક કરી દીધા ” (૨૪૫૦) તેની એ મતલબ નથી કે ફીરોનની અવલાદને ઝરક કરી દીધી પણ ફીરોનની કોમ જે તેની પેરવી કરતી હતી તેને ઝરક કરી દીધી. બીજો એક દાખલો મુહ (અ) ના દીકરાનો છે જ્યારે તે દુખવા લાગે ત્યારે મુહ (અ) એ અરઝ કરી કે રખ્ખે હાન નખની મિન અહલી એટલે “ ઝો મારા પરવરદીઝાર ખચીત એ મારો દીકરો મારી અહલમાંથી છે ” માટે એને તું તારા વાયદા મુજબ બચાવ. તેના જવાબમાં ખુદાતઆલા ફરમાવે છે યા નૂહો ઈબદૂ લય

સમિન અહલેકા ઈત્તહ અ મલૂન ગયરો સાલેહિન. એટલે
 ઓ તુહ ખચીત તે તારી અહલમાંથી નથી કારણ ખચીત તેના
 અમલ નેક નથી. (૧૧: ૪૬) જુઓ તુહ (અ) નો દીકરો
 ખરેખર તેઓની એહલેબેતમાંથી હતો છતાં તેના અમલ નેક
 ન હોવાથી ખુદાતઆલાએ તેઓના દીકરાને વટીક એહલેબેત-
 માંનો ગણવાની ના પાડી. ખુદાતઆલાને ખાનદાનની પરવા નથી
 તે પરહેઝગારી માંગે છે જેમકે ખુદાતઆલા ફરમાવે છે ઇન્
 અક ર મકુમ ઇન્દલ લાહે અત્કા કુમ “ ખચીત તમારામાં-
 થી સૌથી માનવંત અહ્લાહની નજદીક તમારા માંહેલો સૌથી પ-
 રહેઝગાર છે ” (૪૯-૧૩) અગર કોઈ શખસ ખરેખર હઝરત
 રસુલુલ્લાહ (સ) ના ખાનદાનનો આલ યા એહલેબેતમાંનો
 કોરેશી સૈયદ હોય છતાં અગર તે ઇસલામની સત્યતાનો ઇનકાર
 કરે તો તે કાફર છે જ્યારે એક કાફર યા ગેરઇસલામી શખસ
 ઇસલામની સત્યતા કબુલી પુરેપુરી પેરવી કરે તો તે હઝ-
 રત રસુલુલ્લાહ (સ) ની આલ યા એહલેબેતમાંનો કેહેવાશે
 જેમકે હઝરત સલમાન ફારસીને હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ
 પોતાની એહલેબેતમાંના ઠેડવ્યા હતા. આ ઉપરથી યાદ રાખવું
 કે ખુદાતઆલાની નજરમાં જે સૌથી વધારે પરહેઝગાર હોય
 તેને તે ઇમામ બનાવવાનો એખત્યાર રાખે છે પછી તે શખસ
 શેખ હોય યા ઇરાની હોય યા મોગલ હોય.

બીજી શીઆ ઇસના અશરી ફીરકાનો એ અકીદો છે કે
 ઇમામો ફક્ત ૧૨ થઈ શકે તેથી વધુ નહીં. એ અકીદો બી
 ખોટો છે. કારણ એની એ મતલબ થઈ કે આગળ થયેલા ૧૨
 ઇમામો પછી તેવા ઇમામતને લાયક કોઈ બી પરહેઝગાર જુઝ-
 રગ ઇસલામમાં ન આગલા ઝમાનામાં થયા ન હવે પછી કયા
 મત સુધી કોઈ થશે. જ્યારે ખુદાતઆલા કોરાને શરીફના પેહે-
 લાજ મુરામાં ઇસલામીઓને એ દુઆ કરવાની તઅલીમ શીખવે
 છે કે એહ હેનસ સેરાતલ મુસ્તકીમ સેરાતલ લઘીના અન
 અમતા અત્રયહિમ એટલે ઓ અહ્લાહ તું અમોને સીધા ર-

સ્તાની હીદાયત કર જે એઓનો રસ્તો છે જેઓ પર તે કઝલ કીધો ” હવે કઝલ કીધેલા લોકોથી મુરાદ નથી થઈદ સીદીક સાલેહ લોકો છે. એટલે ખુદાતઆલા પોતે આપણને શીખવે છે કે આપણે એની પાસેથી એવી હીદાયત માગીએ કે જેથી ઉપલા કઝલ પામેલા લોકો જેવા મરતખા પામ્યે, છતાં એ કેહવું કે ઇસલામમાં આગળ થયેલા ૧૨ ઇમાનો જેવા તેઓ પછી આજ દીન સુધી ન કોઈ થયો ન હવે પછી કયામત સુધી ૪૦ કરોડ ઇસલામીઓમાંથી કોઈ થઈ શકે એવો અકીદો ઇસલામને કલંક લગાડનારો તથા ખુદાના ઉપલા કલામોને ખોટો પાડનારો લેખાશે.

(૮)

દરેક ઇસલામી પર ખુદા તરફના ઇમામને માનવાની ફરજ.

ઇસલામની આયમજના લોકો બ્યારે પોતાના પેગમ્બરની અસલ તઅલીમ લુલી જતા ત્યારે તેઓને ફરી ખરી રાહ ઉપર લઈ આવવા માટે ખુદાતઆલાએ તેઓમાં પોતાના પેગમ્બરો ફરી ફરી ઝાઢેર કરવાનો નીયમ રાખ્યો હતો તેવી રીતે ઇસલામીઓ માટે ખુદાતઆલા ફરમાવે છે વઅદ્દલાહુલ લઝીના આ મનૂ મિન્કુમ વ અમેલુસ સાલેહાતે લ યસ તખલે ફન્ન હુમ ફિલ અરજે કમસ તખ લ ફલ્લઝીના મિન કબલેહિમ વ લયો મકકે નન્ના લહુમ હી નહોમુલ લઝિર તઝા લહુમ એટલે “ અહાહ વાયદો આપ્યો છે તેઓને કે જેઓ ઇમાન લાવ્યા છે અને નેક અમલ કરના છે કે ખચીત તેઓમાંથી પૃથ્વી પર ખલીફાઓ બનાવશે કે જેવી રીતે કે તેણે આગલ ખલીફાઓ બનાવ્યા હતા અને ખચીત તે તેઓને તેઓના (ઇસલામ) મઝહબમાં કે જેણે તેઓ માટે પચાંદ કર્યો છે મઝબુત કરશે ” (૨૪૪૫૫) હવે એવા શખસો ક્યારે ઝાઢેર થતા રહેશે તે વીસે ઇસલામન્ય મહાન પેગમ્બર (સ) ફરમાવે છે

ઈન્નલ લાહા યખઝસો લે હાઝેહિલ ઉઝમતે અલા રાસે
કુલ્લે મેયતે સે નતીન મંય થોબેદ દેદો લાહા દી નહા
એટલે “ ખચીત અલ્લાહતઆલા આ ઉઝમતના માટે દર સદીની
શરૂઆતમાં એક એવો શખસ ઉભો કરશે કે જે તેઓ માટે
તેઓનો (ઇસલામ) મઝહબ તાઝો કરશે. ” એવા શખસો
ઇસલામી આલમમાં ઇમામે ઝમાન અથવા રખમાની ઇમામ યા
મુજદ્દિફ તરીકે મચાહુર થતા.

પ્રુહાતઆલા કોરાને શરીફમાં ફરમાવે છે યવ મ નદઉકુલ્લ
ઓનાસિન બે એમામેહિમ એટલે “ કયામતના દીને અમા
બોલાવીશું તમામ ઇનસાનેને તેઓના ઇમામોની સાથે ”
(૧૭૪૭૦) તેથીજ ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) ફરમાવે છે
મન લમ યઅરેફ ઇમામે ઝમાનેહિ ફકદ માતા મયતતન
બહેલીઆ એટલે “ જે કોઈએ જોતાના ઝમાનાના ઇમામને
ઓળખ્યો નહી તે બહેલ્યતની માટે મુજબ એટલે ઇસલામની પેહલે-
ના બહેલ્યતના ઝમાનાના કફરોની માટે મુજબ. ” વલી ફરમાવ્યું
જેનો કોઈ ઇમામ નથી તેનો ઇમામ શેતાન છે ” અરબુ કે જેવી રીતે
દુન્યાના કોઈ બી ઇલમ યા હુનર યા કામ માટે એક વાકેફગાર
રાહતુમાની ઝરૂરત હોય છે તેવીજ રીતે દીની કામ માટે ઇમામના
વસીલાની ઝરૂરત હોય છે તેથીજ પ્રુહાતઆલા ફરમાવે છે આ
અચ્ચેહલ લઝીના આ મનુત તકુલ લાહા વખ તગૂ
એલયહિલ વસી લ ત વબહેદ્દ ફી સખીલેહી લ અલ્લકુમ
તુફલેહુન એટલે “ આ ઇમાનવાલાઓ પ્રુહાથી હરો અને
તેની તરફનો વસીલો શોધો અને તેની રાહમાં કોશેશ કરો કે
જેથી તમે કામ્યાબ થાઓ ” (૫૪૩૫) પણ જેઓ પ્રુહાનો
ખોદ નથી કરતા પણ લોકોનો ખોદ કરે છે અને થોડું ઘણું
ઇલમ હાંસલ કરી મઝહર બનેલા હોય છે તેઓને ઇમામનો
વસીલો શોધી તેને તાબે થવા બહુ ભારી લાગે છે તેથી તેઓ
કહે છે કે અમને પ્રુહા તથા તેના રસુલ ખસ છે કોઈ બીજાને
માનવાની શી ઝરૂરત ? તેવાઓ એતે કેમકે પ્રુહાતઆલા ફરમાવે

છે યા અચ્ચો હલ લગીના આ મનુ અતી ઉલ્લાહ વચ્ચતી ઉર રસુલા વ ઓલિલ અમેમિન કુમ એટલે “ ઓ ઇમાન વાલાઓ તાબેદારી કરો અલ્લાહની તથા તાબેદારો કરો રસુલની અને તમારામાંના અમીર યા હાકમની ” (૪૪૫૯) અમીરથ મુરાદ હીની મામલામાં અમીરૂલ મોઅમનીનની અથવા ઝમાનાના ઇમામની તાબેદારી કરવી તથા દુન્યાઈ મામલામાં હાકમની તાબેદારી કરવી પછી તે ઇસલામી હોય યા ગેર ઇસલામી, જોરે સરદાર હોય યા હબશી શુલામ હોય. અગર તે હાકમ ખાલી છે તો તેના રાજ્યમાં ન રહેવું ખીબ કોઈ મુલકમાં હીજરત કરી જવું પણ કોઈખી રાજ્યમાં તેની પ્રબ તરીકે રહી તેની વીરૂધ ફીતુર ન ચલાવવું.

ઉપલી આયતના ટેકામાં ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) ફરમાવે છે જેણે મારી તાબેદારી કરી તેણે બેશક અલ્લાહની તાબેદારી કરી અને જેણે મારી નાફરમાની કરી તેણે બેશક અલ્લાહની નાફરમાની કરી અને જેણે મારા અમીર (ઇમામે ઝમાન)ની તાબેદારી કરી તેણે બેશક મારી તાબેદારી કરી અને જેણે મારા અમીર (ઇમામે ઝમાન)ની નાફરમાની કરી તેણે બેશક મારી નાફરમાની કરી.

આ ઉપરથી સાબીત થયું કે ઇમામે ઝમાનને માનવું તે ખુદ તથા તેના રસુલને માનવા બરાબર છે અને તેનો ઇનકાર કરવું તે ખુદ તથા તેના રસુલનો ઇનકાર કરવા બરાબર છે.

અગર એ કહેવાતા ઇસલામીઓના કહેવા મુજબ તેઓને ખુદ રસુલ બસ છે તો શા માટે તેઓ ખીલાફત માટે આટલી ધાંધલ કરી રહ્યા છે ? એ તેઓની વર્તણૂકથીજ સાફ અહેર થાય છે કે ઇસલામમાં ખીલાફત યા ઇમામતની બેશક અજરત છેજ. પણ ખરો ખલીફા યા ઇમામ કોણ તેને ઓળખવું જોઈએ. જે ઉપર આપેલો આયતો તથા હદીસોથી સાબીત થાય છે કે

તે ખુદા તરફથી મુકરર વખતે ઝાહેર થાય અને ખરો ઇસલામ દીન સત્ દુન્યામાં આશકાર કરવા મશગુલ રહે. એવા ખુદાના વહીનો જે કોઈ ઇનકાર કરે ચા તેનો બીરોધી અને તે સાટે ખુદા ફરમાવે છે મન આદા લી વહીયન ફકદ આઝન તહુ લિલ હરબે એટલે જે મારા વહીનો બીરોધી થયો તે ખચીત મારી સાથે લડવા નીકલ્યો.

(હઠીસે કુદસી)

—:—

(૯)

આ ઝમાનામાં ખુદાતઆલાના બે પવીત્ર પેગમ્બરો વીસે થતી ઇફરાત તફરીત.

એક તો ખ્રીસ્તીઓના પેગમ્બર ઇસસ ક્રીસ્ટ ઇસા (અ) જેઓ એક ઝોરતના પેટે જન્મ પામેલા ઇનસાન હોગ છતાં તેઓને તમામ દુન્યામાં ખુદા તથા ખુદાના દીકરા તરીકે વધારી મુકવામાં આવે છે બ્યારે ખુદાતઆલાને એ ખોટા અકીદા વીસે એવી ખફગી છે કે તકાદુસ સમાવાતો ય ત ફત તર ન મિન્હો. વતન શખ ખુલ અરઝો. વ તખિર રુલ જેખાલો હદદા. અન દઅવ લિર રહમાને વ લદા, એટલે “ નઝદીક છે કે આ-સમાનો ફાટી બય અને ઝમીન બીરાઈ બય અને પાહાડ ટુકડે ટુકડા થઈ બય એ બોલવાથી કે રહેમાન (ખુદા) ને દીકરો છે ” ૧૯x૬૦: ૯૧.

બ્યારે બીજી તરફ તમામ દુન્યા માટેના મહાન પેગમ્બર (સ) ને એવા ઉતારી નાખવામાં આવે છે કે નઉઝબીલાહ એઓ ખોટા પેગમ્બર હતા અને તલવારના ઝોરે ઝખરફસ્તીથી ઇસલામ ફેલાવ્યો છે તથા બીજા એવા ખોટા બોહતાનો જેડવામાં આવે છે કે નઉઝબીલાહ દુન્યામાં એઓ જેવા બદકાર કોઈ હોયજ નહી. બ્યારે એઓ વીસે ખુદાતઆલા ફરમાવે છે ઇમિકા લ

અહા ખોલોકિન અગ્રીમ એટલે ખયાત તું મહાન ઉત્તમ અ-
ખલાક ધરાવે છે (૬૮: ૪) કુલ ઈન કુન તુમ તોહિબ્બુ
નલ્લાહા ફન્ત બેહીની ચોહબિબ કોમુલ લાહો એટલે કહે
અગર તમે ખુદાને આહો છો તો મારો તાબેદારો કરે તોજ
ખુદા તમને આહથે ૩૪૨૬ વમા અર સલ નાકો ઇલ્લા રહ
મતલ લિલ આ લમીન એટલે અમે તને નથી મોકલ્યો પણ
એટલા માટે કે તું તમામ જેહાન માટે રહેમત થાય ”
(૨૧×૧૦.)

એઓ મકામાં ઝાહર થયા તે આગમજ ત્યાંના અરબો
કેવા બદકાર હતા તથા એઓની તઅલીમના પ્રતાપે તે પછી
તેઓ કેવા નેકોકાર બની ગયા તે વીસે ખુદ એક ખ્રીસ્તી પ્રોફેસર
Doctor Marcus Dods પોતાની પ્રગટ કરેલી કીતાબ
Mahamunad Buddha & Christમાં તે બનાવ વીસે લખે છે
કે જ્યારે કેટલાક અરબો ઇસલામ એબત્યાર કરયાથી બીબા
વીરોધી અરબોના મુલકમાં એબીસીનીઆના ખ્રીસ્તી પાદશાહના
મુલકમાં આશરો લેવા ગયા ત્યારે તે પાદશાહે તેઓને કહ્યું કે
મારા મુલકમાંથી તમોને પાછા તમારે મુલક મકામાં કાંચ
નહી મોકલવામાં આવે ? તેના જવાબમાં તે અરબોએ કહ્યું કે
“ O King, we were plunged in ignorance and bar-
barism; we worshipped idols; we ate dead bodies;
we committed lewdness; disregarded family ties and
the duties of neighbourhood and hospitality; we
knew no law but that of the strong, when God sent
among us a Messenger of whose truthfulness, inte-
grity and innocence we were aware; and he called
us to the unity of God, and taught us not to associate
any god with Him; he forbade us the worship of
idols, and enjoined upon us to speak the truth,
to be faithful to our trusts, to be merciful, and to
regard the right of others; to love our relatives and

to protect the weak; to flee vice and avoid all evil. He taught us to offer prayers, to give alms, and to fast. And because we believed in him and obeyed him, therefore are we persecuted and driven from our country to seek thy protection." એટલે એ બાદશાહ !

અમે અજ્ઞાનતા અને વેહેમીપણામાં દુભેલા હતા, અમે સુરતીઓ પુજતા હતા, અમે સુરદાંઓ ખાતા હતા અમે ઝીનાની બદ્દેલી કરતા હતા. અમે સગાવાહલા યા પાડાસીઓ યા મેહમાનોની દરકાર કરતા ન હતા. અમે બુદ્ધમ સીવાય બીજો કશો કાયદો બાણુતા ન હતા. એવે વખત ખુદાતઆલાએ અમારી દરમ્યાન એક પેગમ્બરને ઝાહર કર્યો જેની સત્યતા તથા અમાનતદારી માસુમ્યત વીસે અમે વાકેફ હતા. એણે અમને ખુદાની વાહદાની-યત (એકતાઈ) તરફ રબુ થવા બોલાવ્યો. અને ખુદા સાથે બીજા પુજ્યો બોડવાની મના કરી. સુરતીઓ પુજવાની મના કરી અને અમને એ બોધ કરમાવ્યો કે અમે સાચું બોલ્યે. અમાનતમાં વફાદાર રહ્યે. રહેમદીલ થઈએ બીબના હકો સંભાલ્યે. સગાઓ સાથે મોહબત કર્યે. અથકતોનો રક્ષણ કર્યે ગુનાહોથી દુર નાહસીએ. દરેક કીસમની બદી તજ્યે. નમાઝ પઢ્યે. ઝકાત આપ્યે. રોઝા રાખ્યે. અમે એની ઉપર ઇમાન લાવ્યા અને તાબે થયા તેટલા માટે અમારા ઉપર બુદ્ધમ ગુઝારવામાં આવે છે જેથી અમે અમારો મુલક તલ તારો આશરો શોધવા નાહસી આવ્યા છીએ.

(૧૦)

આ ઝમાનાના ઇસલામીઓ ઉપર ગંભીર ફરઝ.

—:૦:—

બ્યારે આ ઝમાનામાં ઉપલા બે પવીત્ર પેગમ્બરો વીરૂધ્ધ એવી ઇફરાત તફરીત થાય છે કે જેથી ખુદાની ખફી વધે છે ત્યારે દરેક ઇસલામી પર ફરઝ છે કે તેને દુર-કરવા પોતાના બનો

માલથી કોશેશ કરવી કારણ કે ખુદાતઆલાએ કોસને શરીરમ ફરમાવી આપ્યું છે કે વલ તકુન મિન કુમ ઉમ્મ તુંગ યદ જિના એલલ ખયરે વયઅ મોઝના ખિલ મઅઝરે વ યન હવના અનિલ મુનકરે વ એલાએકા હોમુલ મુફદે હૂન. અને તમારામાંથી એવા લોકો ઉભા થાય જે લોકોને બલાઈ તરફ બોલાવે. નેકીનો હુકમ કરે અને બદી મના કરે અને એજ લોકો છે જેઓ કામ્યાબ થશે. ૩૪૧૦૪

કુન તુમ ખયર ઉમ્મતિન ઉખરે જત લિન્નારે તઅમોઝના ખિલ મઅઝરે વતન હવના અનિલ મુનકરે તમો સૌથી અફઝલ ઉમત છે જે લોકોના માટે પેદા કરવામ આવ્યા છે. તમો નેકીનો હુકમ કરો અને બદી મના કરો ઇસલામી તરીકે જે પેદા થાય છે તેના પર ફરઝ છે કે ખુદાન હુકમ મુજબ સત્ય આશકાર કરે અને ખોટાઈ દુર કરે. અં એ કામ જે નહી બળવે તેની આખેરતમાં ખરાબી છે જે વીં ખુદાતઆલાએ સુરે અસરમાં કસમ સાથે ચેતવી આપ્યું છે ખીજું એ ખી યાદ રાખવું કે એ ફરઝ ઘણી હાનાઈ તથા ભલ રીતે બળવવી અને એ વીસે તકરાર ખી કરવી પડે તો ખા નરમ શબ્દોમાં કરવી જોઈએ જેમકે ખુદા ફરમાવે છે ઉદ એ એલા સખીલે રખએકા ખિલ હિકમતે વલ મવએ અતિ હ સ નતે વબાદિલ હુમ ખિલ લતી હેય અહસનો એટાં લોકોને બોલાવ તારા રખના રસ્તા તરફ હાનાઈથી અને ને નસીહતે અને તેઓ સાથે વાહબીવાહ કર બહુજ નેક રીતે.

(૧૬×૧૨૫)

(૧૧)

ઈસા (અ) ની વફાત.

—:૦:—

જ્યારે આ ઝમાનામાં ઈસા (અ) વીસે ઈસાઈ મુલકો ઉપરાં

હીંદુસ્તાનમાં લાખો અને કરોડોના ખરચે એ અકીદો ફેલાવવામાં આવે છે કે તેઓ ખુદા છે તથા ખુદાના દીકરા છે અને જ્યારે એવા અકીદા વીસે ખુદા કરમાવે છે કે નહીંક છે કે આસમાન ફાટી જાય તો દરેક ઇસલામી પર ફરજ છે કે પોતાથી અને તેવી રીતે એ ગઝબનાક અકીદો દુર કરી ખરી હકીકત ફેલાવવી; જેનો સૌથી આસાન તરીકો એ છે જે ઇસા (અ) ની વફાત સાબીત કરવી. વફાત સાબીત કરવાથી તેઓનો એ અકીદો સદંતર રદ થઇ જાય છે. કારણ કે જે વફાત પામે તે કાંઈ ખુદા या ખુદાનો દીકરો હોઈ શકેજ નહી. વફાત પામવું ઇનસાન માટે છે. અને ઇસા (અ) ફક્ત ઇનસાન હતા તેઓએ પેગમ્બરીનો દરજ્જો પામ્યા તેજ ફજીલત તેઓમાં હતી તેથી વધુ કાંઈ નહી. અને એવી પેગમ્બરીની ફજીલત હજારો શખસોને મલી અને તે સરવે વફાત બી પામી ચુકા તેમ એઓ બી વફાત પામી ચુકા. પણ અફસોસ છે કે ઇસલામીઓ ઇસા (અ) ની વફાત માનતા નથી. અને એ ગઝબનાક અકીદો દુર કરવાના કામમાં મદદ કરતા નથી બલકે સાંખા વીરોધી થાય છે. જ્યારે કોરાને શરીફની અનેક આયતોથી ઇસા (અ) ની વફાત સાબીત છે જેમાંની થોડીક નીચે સુજબ છે.

- (૧) યા ઇસા ઇન્ની મો તવફ ફીકા વ રાજેઓકા એલય્યા ખુદા કરમાવે છે “ઓ ઇસા હું ખચીત તને વફાત આપીશ અને તારી ખુલ્લે મારી તરફ કરીશ.” (૩૪:૫૪)
- (૨) વલ્લે જ્ઞીના યદ ઊના મિન્હૂ નિલ્લાહે લા યખ્લોકૂના શયઅંવ વહુમ યુખ લકૂન. અમ્વાતુન ગયરો અહ-યાઈન. વમા યશ ઓડૂના અય્યા ન યુખ અસૂન. એટલે “અને જે લોકો અલ્લાહ સીવાય બીજાને પુકારે છે નથી પેદા કરી શકતા કોઈ ચીજ અને તેઓજ પેદા થયલા છે. મુરદા છે જાન વગરના. અને તેઓ નથી જાણતા કે તેઓને ક્યારે ઉઠાડવામાં આવશે.” (૧૬:૨૦-૨૧)

- (૩) મલ મસી હુન્નો મરયમા ઇલ્લા રસૂલુન કદ ખલત મિન કબ્લે હિર રૌસોલો. એટલે “ નથી ઇસા ઇબને મરયમ પણ પેગમ્બર ખચીત એની આગમજના સરવે પેગમ્બરો ગુઝરી ગયા છે. ” (૫×૭૫.)
- (૪) વમા મોહમ્મદુન ઇલ્લા રસૂલુન. કદ ખલત મિન કબ્લે હિર રૌસોલો. અ ફઈમ મા ત અવકોતેલન અન કલખ તુમ અલા અઅકા બેકુમ “ અને નથી મહમદ (સ) પણ પેગમ્બર ખચીત એની આગમજના સરવે પેગમ્બરો ગુઝરી ગયા છે (તેવીજ રીતે) જો એ બી મરી જાય અથવા માયો જાય તો તમારી એડીઓ ઉપર ફરી જશે. ” (૩×૧૪૪)
- (૫) લકુમ ફિલ અરઝે મુસ તકર વરુવ વ મતાડિન એલાહીન. ફીહા તહ યવના વફીહા તમૂતૂન વમિન્હા તુખ રબૂન એટલે ઝમોન તમારા શાફ રહેવાની જગા તથા (ઝીંદગીની) મુદત મુખી ફાયદો છે. ત્યાંજ (ઝમીનપરજ) તમે ઝીંદગી ગુજારશો તથા ત્યાંજ તમે મરશો અને ત્યાંથીજ તમને બાહેર કાઢવામાં આવશે. (૭×૨૩-૨૪)
- (૬) વઅવ સાની યિસ્ સદાતે વઝ ઝકાતે મા દુમ્તો હયા. એટલે ખુદાએ મને નસીહત કરી કે જ્યાં મુખી હું જીવતો રહું ત્યાં મુખી નમાઝ પઢું અને ઝકાત આપું (૧૬×૩૧)
- (૭) ફલમ્મા તવફ્યતની કુન્ત અન્તર રફી ખ અલયહિમ એટલે પછી જ્યારે તે મને વફાત આપી તુંજ તેઓની ઉપર નીજેહબાન હતો (૫×૧૧૭)

ઉપરી આયતોની વીગતવાર તફસીલ માટે જુઓ આ કી-તાબને પાને ૮૬. ઉપરાંત બાઈબલમાં ઇસા (અ) પોતા વીસે કહે છે “ For as Jonas was three days and three nights in the Whale's belly; shall so be the son of man be in the heart of the earth (Mathew 12 : 60, એની

મતલબ એ છે કે જેવી રીતે યુનુસ (અ) ને માછલીના પેટમાં ત્રણ દીવસ રહેવું પડ્યું હતું છતાં તેઓ તેમાં મર્યા નહીં પણ સલામત બાહર નીકળ્યા તેવીજ રીતે એઓને સલેબ પરથી ઉતારી કબરમાં મુકવામાં આવશે જ્યાં એઓને ત્રણ દીવસ રહેવું પડશે છતાં તેઓ તેમાં મરશે નહીં પણ યુનુસ (અ) મુજબ સલામત બાહર નીકળશે. યાહુદીઓ માને છે કે એઓ સલેબપર માર્યા ગયા અને કબરમાં દફન થઈ ગયા. ખ્રીસ્તીઓ માને છે કે એઓ સલેબપર માર્યા ગયા અને કબરમાં દફન થયા પછી ત્યાંથી જીવતા થઈ આસમાનપર ઉડી ગયા. મુસલમાનો માને છે કે એઓ સલેબપર ચડ્યાજ નહીં અને એકદમ આસમાનપર ઉડી ગયા. જ્યારે ખરી હકીકત એ છે કે એઓને સલેબપર ચઢાવવામાં આવ્યા હતા ખરા પણ તેઓ ત્યાં મરી ન ગયા પણ બેહોશ થયા અને તેજ હાલતમાં દફન થયા અને ત્યાંથી તેઓ સલામત બાહર નીકળી ગયા. એજ હકીકત ખુદ ઈસા (અ) ના ઉપર જણાવેલા બાઈબલમાંના કલામોને અનુસરતી છે.

(૧૨)

મુસાઈ તથા ઇસલામી સીલસીલાની સરખામણી.

—:૦:—

ખુદાતઆલા ફરમાવે છે ઇન્ના અર સલના એલય કુમ રસૂલન શાહેદન એલય કુમ કમા અર સલના એત્રા ફિર અવના રસૂલા. એટલે “ ખચીત અમોએ તમો (ઇસલામી ઓ) તરફ એક પેગમ્બર (હઝરત મહમદ (સ) ને) મોકલ્યો તમારી ઉપર શાક્ષી તરીકે જેવી રીતે કે અમોએ એક પેગમ્બર (મુસા (અ) ને) શીરાન તરફ મોકલ્યો. ” (૭૩x૧૫)

એ ઉપરાંત બીજા અનેક સરખામણીઓ માટે જુઓ આ ક્રીતાબને પાને ૧૦૫.

(૧૩)

ઇસલામ તલવારથી ફેલાયો નથી.

—:—

ઇસલામના દુશમનોનું એ કેહેવું છે કે ઇસલામના પેગ-
મ્બરે ઇસલામને તલવારના ઝેરે ફેલાવ્યો છે જ્યારે કોરાને શ-
રીફમાં ખુદાતઆલા સાફ ફરમાવે છે લા ઇકરાહ ફીદ દીન
એટલે (ઇસલામ) મઝહબમાં કાંઈ બી ઝબરદસ્તી નથી. આ-
ગલા ઝમાનામાં મઝહબી જંગો થઇ હતી તે ઇસલામના ફેલાવા
માટે નહીં પણ ઇસલામ વીરૂધ્ધ જે લડવા આવે તેઓજ સાથે
ખયાવ કરવા માટે હતી. જેમકે ખુદા ફરમાવે છે વકાતેલુ ફી
સબી લિલાહિલ લઝીના યોકાતેલુ નકુમ વલા તઅ તદ્દ.
ઈન નલ લાહા લા યોહિબ ખુલ મોઅતદીન એટલે તમે
ખુદાની રાહમાં લડો એ લોકો સાથે જેઓ તમારી સાંભે લડવા
આવે પણ હુદથી ન વધો, ખચીત અછાહ હુદથી વધનારાને આ-
હતો નથી (૨૪૧૯૦) એને લગતી વધુ વીગત માટે જુઓ એ
કીતાબને પાને ૧૨૮.

એ ઉપરાંત બીજા જે જે બોલતાનો ઇસલામના મહાન
પેગમ્બર (સ) ઉપર લગાડવામાં આવ્યા છે તે દુર કરી તેઓની
ખરી શાન દુન્યામાં આશકાર કરવાની દરેક ઇસલામી ઉપર ફ-
રજ છે. તે બોલતાનો શું છે અને તે કેવી રીતે દુર કરવામાં
આવે તે વીસે આ ઝમાનામાં ઝાહેર થયલા હઝાત આહમદ
(અ) ની અનેક ભાષામાં લખી પ્રગટ કરેલી કીતાબો, તથા
ચોપાન્યા તથા ન્યુસપેપરોની ફાઇલો જુઓ જે કાફ્યાન ખાતેથી
મલી શકશે.

(૧૪)

દુન્યાનો મોટો ભાગ દીન ખાબો ગુમરાહીમાં છે.

—:—

દુન્યાનો મોટો ભાગ દીન સત દુન્યાદારી કામોમાં તથા

મોજશોખમાં ચક્રચુર હોવાથી દીનની ખરી હકીકતથી નાવાકેફ છે તેથીજ પુદ્ગલત્યાલા ફરમાવે છે વધન તોતેઅ અક સ ર મન ફિલ અરએ ચોઝિલ લૂક અન સખીલિલલાહે. એટલે “ અને અગર તું પૃથ્વીમાંના અકસર લોકોની પેરવી કરશે તો તેઓ તને અલ્લાહના રસ્તાથી ગુમરાહ કરશે ” (૬૫૧૧૭) વલી ફરમાવે છે અમ તહ સખો અન્ન અક સ ર હુમ યસ મહિન અવ યઅકેલૂન. ઈન હુમ ઇલ્લા અન-આમે બલ હુમ અઝલ લો સખીલા એટલે “ શું ગુમાન કરે છે તું કે ઘણા ખરા તેઓમાંના કાંઈ સાંભલે છે યા સમજે છે ? નહી. તેઓ હેવાન જેવા છે બલકે તેથી બી વધારે તેઓ (સત્ય) રાહથી ગુમરાહ છે ” (૨૫૪૪૪)

ઉપલા પુદ્ગલ કલામોની સત્યતા સાફ ઝાહેર છે. જુઓ કરોડો ગેરઇસલામીઓ પુલ્લી રીતે શીરકમાં ગીરફતાર છે. તેવીજ રીતે કરોડો ઇસલામીઓ અનેક ફીરકામાં વેંહચાઈ જઈ તાઝયા પરસ્તીશ કબર પરસ્તીશ તથા બીજી અનેક મુશરીકાના રસમો તથા માન્યતામાં ગીરફતાર છે.

(૧૫)

પુદ્ગાના પ્રતીનીધીનું ઝાહેર થવું તેના માનનારાઓ માટે રહેમત છે અને ઇનકાર કરનારાઓ માટે આફત છે.

—:—

પુદ્ગલત્યાલાએ દુન્યા પેદા કરતી વેળાએજ ઝાહેર કરી આપ્યું કે યા બની આ દમા ઇન્મા યઅતે યન્ન કુમ શેસોલૂન મિન કુમ યકુસ સૂ ન અલય કુમ આમાતી ફ મજિલ તથા વઅસ લહા ફલા અવકુન અલય હિમ વલા હુમ યહ ઝનુન. વલ્લ ત્રમીના કઝ ઝબૂ બે આયાતેના

વસ તક બરૂં અનહા યોલાએકા અરહાબુન નારે હુમ ફીહા ખાલેહૂન. એટલે એ આદમના ફરજંદો જ્યારે બી તમારી પાસે તમારામાંથી રસુલો આવે જેઓ તમારી ઉપર અમારી આયતો (ફરમાનો યા નીશાનીઓ) બયાન કરે ત્યારે જેણે ખોફ કર્યો (પરહેઝગારી કરી) અને પોતાને સુધાર્યો તો તેઓ ઉપર કાંઈ ખોફ નથી અને તેઓ દલગીર થશે નહીં. અને જેઓ અમારી આયતોને ખોટી પાડી અને મગફૂરી કરી તેઓ આગમાં રહેનારા છે જેમાં તેઓ હમેશા (લાંબી મુદત) રહેનારા છે.” (૭×૩૫) આ ઉપરથી સાબીત થયું કે ખુદાતઆલા રખબિલ આલમીન અને રહેમાનો રહીમ હોવાથીજ તેણે એ નીરમાણુ કર્યું છે કે તે જ્યારે બી અને જ્યાં બી અને જેને બી પોતાનો પેગમ્બર બનાવે તો લોકો તેને તાબે થાય અને પોતાને સુધારે તોજ તેઓ સુખી થશે નહીંકા દુખી થશે. તેથીજ તેણે ચેતવી આપ્યું છે કે વમા અર સલના મિર રસૂલિન ઈફ્રા લે ચોતાઅ બેઇઝનિફ્રાહે એટલે “અમે નથો મોકલ્યો કોઇ પેગમ્બર પણ એટલા માટે કે ખુદાના હુકમથી તેને તાબે થવામાં આવે.” (૪×૬૪) કારણ કે મંથ ચોતે ઈર રસૂ લ ફકદ અતા અફ્રાહા. એટલે “જેણે પેગમ્બરની તાબેદારી કીધી તો તેણે ખચીત ખુદાની તાબેદારી કરી.” (૪×૮૦.) તેથીજ જ્યારે બી ખુદા તરફથી નેમાયલો કોઇ બી નબી યા રસૂલ યા પેગમ્બર યા પ્રતીનીધી મા ચેતવણી આપનાર નઝીર અહેર થાય છે તો તે એજ ચેતવે છે કે યા કવમે ઈબી લકુમ નઝીરમ મોબીન અનેઅબોદુફ્રાહા વત્તફૂહો વ અતી બિન. એટલે એ મારી કેમ ખચીત હું તમારા માટે એક અહેર નઝીર (ચેતવણી આપનાર પેગમ્બર) છું તમે અફ્રાહની ઈબાહત કરો અને તેનાથી ડરો અને મારી તાબેદારી કરો (૭૧×૨, ૩) છતાં જ્યારે બી ખુદા તરફનો કોઇ પ્રતીનીધી અહેર થતો તો શુમરાહીમાં પડેલા લોકો પોતાની બહેસ્વતના લીધે તથા જેઓ થોડું વહુ બધુતા હોય

તેઓ પોતાના ઇલમની તકોબરીના લીધે તેને ખોટો પાડી તેની હશી મથકેરી કરતા જે માટે ખુદાતઆલા ફરમાવે છે યા હસ રતન અલ્લહ એખાદે, મા યઅતીહિમ મિર રસૂલિન ઇલ્લા કાનુ બેહી યસ્તહજેલિન. એટલે “અએ અફસોસ છે બંદાઓ ઉપર નથી આવતો તેઓ પાસે કોઈ રમુલ પણ તેઓ તેની સાથે મથકેરી કરતા ” (૩૬x૩૦) કારણ કે લોકો પોતામાંહેલા એક સાધારણ માણસને ખુદાના પેગમ્બર હોવાનો દાવો કરતાં સાંભલતા તો તેઓ તાબુબ થતા ત્યારે ખુદા તેઓની તાબુબી ભાંગવા ફરમાવતો અવ અજિબ તુમ અન ભઅકુમ ઝિક રુન મિર રખે કુમ અલ્લા રજેલિન મિન કુમ લેયુન ઝેર કુમ વલે તત્તક વ લઅલ લકુમ તુર હમૂન એટલે શું તમે અજબ થાઓ છો કે તમારા પરવરદીગાર તરફથી તમારામાંના એક શખસ ઉપર હીદાયત આવી કે તમને તે ચેતવણી આપે અને એટલા માટે કે તમે પરહેઝગાર થાઓ અને કદાચ તમારી ઉપર રહેમ થાય ? (૭x૬૨) પણ એમાં અજબ થવા જેવું કશું છેજ નહી કારણ કે એ તો ખુદાતઆલાનો નીરમાણ કરેલો નીયમજ છે કે જ્યારે ધરતીપર ગુમરાહી ફેલાઈ જાય અને બદકારી વધી જાય તો તે ઝમાનાના લોકોમાંથીજ જેને તે લાયક ધારે તેને ચુંટી કાઢી પોતાનો પ્રતીનીધી બનાવે અને ખુદાના એવો નીરમાણ કરેલા નીયમોમાં કદી બી કશી તબદીલી ના ફેરફાર થતાજ નથી જેમ કે તે ફરમાવે છે ફલન તજેદા લેમુન નતિલ્લાહે તબદીલા વલન તજેદા લે મુન નતિલ્લાહે તહવીલા. એટલે “હરગીઝ નહી પામીશ તું અલ્લાહના નીયમમાં તબદીલી અને હરગીઝ નહી પામીશ તું અલ્લાહના નીયમમાં ફેરફાર ” (૩૫x૪૩). છતાં જ્યારે લોકો ખુદાના નીયમને સમજે નહી ત્યારે તે પોતાના પ્રતીનીધીની સચાઈની સામેતી માટે તેની મારફતે ભવીશમાં બનનારી અનેક ખાસ ખાસ ગેળી બાબતોની પેશગોઈ આઢેર કરાવે કારણ કે નબીનો અર્થજ એ છે કે તે ખુદા તરફથી

ખાસ ગએળી બાબતો હાંસલ કરી લોકોને આહર કરે. જેમકે ખુદાતઆલા ફરમાવે છે આલેમુલ ગયબે ફેલા યુઝ હેરો અલા ગયબેહી અહદા ઈલિલા મનિર તઅમિર રસૂલિન એટલે ખુદા તે છે જે “જાણનારો ગયબનો છે. નથી સત્તા આપતો કોઈને બી પોતાના ગયબ ઉપર પણ તેને જેને તે રસુલ તરીકે પસંદ કરે” (૭૨×૨૬-૨૭) છતાં દુન્યાદારીમાં ચકચુર થયલા લોકો એ બાબતની બી દરકાર કરે નહીં બલકે ખુદા તરફથી જે ગયબની બાબતો વીસે તેને વહી યા ઇલહામ થાય તેને તેઓ તેની પોતાની બનાવટ સમજે. ત્યારે એ વીસેબી ખુદાતઆલાએ એ નીયમ નીરમાણુ કર્યો છે કે જે ખુદાનો નબી યા રસુલ હોવાનો દાવો કરી ખોટી વહી યા ઇલહામ બયાન કરે તો તેને તે કતલ કરાવી નાખે. જેમકે તે ફરમાવે છે વલવ તકવ વલા અલાયના બઅઝલ અકાવીલ લા અખઝના મિન્હો બિલા યમીન મુરુમ લા કતઅના મિન હુલા વતીન. એટલે “અગર તે (પેગમ્બર) અમારી ઉપર કેટલીક વાતો ઘડી કાઢે તો અલબત્ત અમે તેને જમણા હાથે પકડયે પછી અમે અલબત્ત તેના દીલની રગ કાપી નાખ્યે” (૬૯-૪૪ થી ૪૬) બાઈબલમાં બી ખુલ્લુ ફરમાવ્યું છે કે ખોટો પેગમ્બર કતલ થઇ જાય Any prophet who shows miracles but invites to unknown gods is a false prophet and shall be killed (Deut 13 1 to 5) જ્યારે લોકો ખુદાનો એ નીયમ બી ન સમજે તો પછી તેઓની સરકશી તોડવા અને તેઓની શુધ ઠેકાણે લાવવા તેનો નીરમાણુ કરેલો નીયમ એ છે કે તેના પ્રતી-નીધી મારફતે આહર કરાવ્યા મુજબ તરેહવાર કીસમની આફતો વરસાવવી શરૂ કરે જેમ કે તે ફરમાવે છે આ કુમા મોઅઝ ઝેબી ન હત્તા નબ અસા રસૂલા એટલે “અમે અઅબ નથી કરતા જ્યાંમુધી કે એક રસુલને ઉલો કર્યે” (૧૭×૧૫) હવે આ ઝમાનામાં દરેક કોમ ફરયાદ કરી રહી છે કે દીનદારી મંત્રી મંઈ છે અને બદદારી વધી મંઈ છે અને દરેક કોમ પોતાના

પેગમ્બરની બીજીવારની પધરામણીની વકી રાખે છે. પણ તે સરવે પેગમ્બરો વફાત પામી ચુકા છે એટલે તેઓ પોતે તો પાછા આવી શકેજ નહીં. પણ ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) હુન્યાની તમામ કોમોના પેગમ્બરોની સામટી સીફાતો ધરાવતા હોવાથી ખુદાતઆલાએ એઓની સીફાતો ધરાવનારા હઝરત મહેદી (અ) ને આ ઝમાનામાં ઝાહેર કર્યો. એટલે એઓ આવ્યા તો ગોયા ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) પોતે આવ્યા. એ મુજબ હુન્યાની તમામ કોમોના પેગમ્બરોનો આવવાનો વાયદો પુરો થઈ ગયો. પછી મુશરીફ લોકો માને ચા ન માને. જેમકે ખુદાતઆલા ફરમાવે છે હોવલા લગ્ગા અર સલ રસૂલહૂ બીલ હોદા વટીનીલ હકકે લેયુઝહ રેહુ અલ દીને કુલ્લેહી વલવ કરેહલા મુશરેફુન. એટલે “ખુદા તે છે કે જેણે પોતાના રસૂલને હીદાયત અને ખરા મઝહબ સાથે મોકલ્યો એટલા માટે કે તે બીજા સરવે મઝહબો ઉપર ગાલેબ કરે અગર જો કે મુશરીફ લોકો તેનાથી અણગમો રાખે” (૬૧૪૬)

હવે આખાદ આગલા ઝમાનાના લોકોની ખસલત મુજબ આ ઝમાનાના લોકોએ બી એ પ્રતીનીધીનો ઇનકાર કર્યો તેને ખોટો પાડ્યો અને તેની હશી મશકેરી ક્રીધી અને તેને કતલ કરવાની અનેક કોશેશો બી ક્રીધી. અગર એઓ ખોટા પેગમ્બર હોતે તો કોરાને શરીફ તથા બાઈબલમાં નીરમાણ કરેલા નીયમ મુજબ એઓ ઝરૂર કતલ થઈ જતે. પણ એઓ ખરા પેગમ્બર હોવાથી ખુદાતઆલાના ફઝલથી એઓનો એક વાલ વટીક વાંકો ન થયો અને એઓ આખી હુન્યા પર પોતાની સચાઈની અસંખ્ય સાબિતીઓ ઝાહેર કરી લગભગ ૮૦ વરસની ઉંમરે આગમજથી જણાવેલા વખતે વફાત પામ્યા. ખુદાતઆલાએ પોતાના પસંદ કરેલા પ્રતીનીધી સાથે વરતવાના નીયમ મુજબ ભવીશમાં બનનારી અનેક ક્રીસમની ગએબી પેશગોઈઓ એઓ મારફતે ઝાહેર કરાવી અને તે સરવે ખરી પડતી ગઈ છતાં જ્યારે લોકો

સમજ્યા નહીં ત્યારે એઓ મારફતે આહર કરાવેલી અનેક કી-સમની આફતો વરસાવવી શરૂ કરી તે હજી ચાલુજ છે અને તે ચાલુજ રહેશે જ્યાં સુધી કે લોકો સત્યને કબુલ કરવા તૈયાર થશે નહીં.

પુદ્ગલઆલ્હા કોરાને શરીરમાં ફરમાવે છે વમન અઝલમો મિમ મનિફ તરા અલલ લાહે કઝે બન અવ કઝ ઝ બ બેઆયાતેહી. ઈમહૂ લાયુફ લે હુઝ આલેમૂન. એટલે “કોણ શખસ વધારે અલીમ છે એ શખસથી જે અહ્મદ ઉપર ખોટું બાંધે અથવા (કોણ શખસ વધારે અલીમ છે) જે તેની (પુદ્ગની) નીશાનીઓને ખોટી પાડે. ખચીત તે અલીમોને કામ્યાબ નથી કરતો” (૬૪૨૧)

અત્રે અલીમથી મુરાહ કાફર છે. પુદ્ગની નગરમાં સૌથી મોટા કાફરો એ કીસમના શખસો છે. એક તો મોટા કાફર તે જે પુદ્ગના પ્રતીનીધી હોવાનો ખોટો દાવો કરે અને બીજી કી-સમનો મોટો કાફર તે જે પુદ્ગના ખરા પ્રતીનીધીને ખોટો પાડે. ખોટા પ્રતીનીધીની નીશાની એ કે તેની તઅલીમ ખુદા તરફ દોરવાનારી ન હોય અને તે થોડીજ મુદતમાં કતલ થઈ જાય. જ્યારે પુદ્ગના ખરા પ્રતીનીધીની નીશાની એ કે તે પોતાનો દાવો પખલીકમાં આહર કરે. તેની તઅલીમ ખુદા તરફ દોરવાનારી હોય. તે લોકોને પોતાને તાબે થવા ફરમાવે અને જ્યારે લોકો તેનો ઇનકાર કરે અને તેને હશી કાહડે ત્યારે તે પોતાની સત્યતા સાબિત કરનારી ભવીશમાં બનનારી ગયબી પેશગોઈ આહર કરે અને તે ખરી પડે અને દીન પર દીન તેની તરકકી થતીજ જાય અને તેના આહર કરવા મુજબ લોકો ઉપર પુદ્ગનો અઝાબ વરસવો શરૂ થઈ જાય તો તેને વગર શકે પુદ્ગના ખરા પ્રતીનીધી તરીકે સ્વીકારી લેવો. એવો શખસ કદી બી શુમરાહ યા ખોટો હોઈ શકેજ નહીં. છતાં ફરજે મહાલ તકરારની ખાતર માનો કે તે શુમરાહ યા ખોટો છે તો પુદ્ગલઆલ્હા તેની

મારફતે ઝાઝેર કરાવે છે કે કુલ ઇન ઝલલ તો ૬ ઇમમા અઝિહલો અલા નફસી એટલે “તું કહે અગર હું ગુમરાહ છું તો બીજું કંઈ નથી પણ એ કે હું ગુમરાહ મારા પોતાના નફસ ઉપર છું” (૩૪x૫૦) વહી ખુદાતઆલા ચેતવે છે કે વહ્યિકો કાઝેબન ૬ અલયહે કાઝેબોહુ વહ્યિકો સાદે કય ચોસિબ કુમ બઅઝુલ લઝી યએદો કુમ એટલે “અને અગર તે ખોટો છે તો તેની ઉપર છે તેનો ખોટારો અગર તે સાચો છે તો તમોને કેટલોક તે (અઝાબ) પોહચશે જેનો કે તમોને વાયદો કરે છે (૪૦x૨૮)

આવી ખુદી અને વગર જોખમની બાબત હોવા છતાં જે કોઈ ખુદાના પ્રતીનીધીને માનશે નહીં અને ખુદાની રાહમાં એક નડતલ સમાન થઈ પડશે તેના વીસે ખુદાતઆલા ફરમાવે છે અલ લઝીના કફરૂ વ સદ્દૂ અન સબીલિહાહે અ ઝહી અઅમા લહુમ એટલે જે લોકોએ ઇનકાર કર્યો અને અહ્મદની રાહમાં નડતલ થયા તેઓના (નેક) આમાલ રદ જશે (૪૭x૧)

ખુદાતઆલા રખબિલ આલમીન હોવાથી આગલા ઝમાનાઓમાં ફરેક કોમમાં પોતાના પ્રતીનીધીઓ મોકલી તેઓ ઉપર ફહાની નેઅમતની નવાજેશ કરી હતી તેવીજ રીતે આ ઝમાનામાં બી તે રહેમાનો રહીમે કુલ જેહાંન ઉપર ફરી તેવી નેઅમત ઇનામ કરી છે. ખુદાતઆલા પોતાની ઇનામ કરેલી નેઅમત કહી બદલી નાખતો નથી જ્યાં સુધી કે લોકો પોતે પોતાની વર્તણૂકથી તેને બદલી નાખે જેમકે તે ફરમાવે છે અન નલ લાહા લમ યકો મોગયેરન નેઅમતન અન અ મહા કવમિન હત્તા યોગયેરૂ માખે અનફોસેહિમ. એટલે ખવીત અહ્મદ નથી બદલતો એ નેઅમત જે તે કોઈ કોમ ઉ-

પર ઈનામ કરે છે જ્યાં સુધી કે તેઓ પોતાના નફસોમાં જે છે તે સાથે બઢલી નાખે (૮x૫૩)

કેટલાકોને પુદાના પ્રતીનીધીની સત્યતાની ખાત્રી થવા છતાં દુન્યાદારી સંબંધોના લીધે તેને કબુલવા અને તેના સ્થાપેલા સીલસીલામાં શામેલ થવા બીહે છે તેવાઓને માટે પુદાતઆલા ફરમાવે છે કે ચા અચ્ચો હલ લઝીના આ મનૂત તકુલ લાહી વફૂન મઅસ સાદેકીન. એટલે “ ઓ મોઅ-મીનો અલાહનો ખોફ રાખો અને સાચાઓની જમાઅતમાં શા-મીલ થાઓ ” (૬x૧૨૦) છતાં જેઓ માનશે નહીં તેઓને મુઆ બાદ દોઝખમાં નાખવામાં આવશે ત્યારે તેઓ પસ્તાઈને ઘણા અફસોસ સાથે કેહશે કે વકાલૂ લવ કુન્ના નસ્મઓ અવ નઅકેલો મા કુન્ના ફી અસ્હાબિસ સધર એટલે “ અને તેઓ કહેશે અગર અમે સાંભલતે અથવા સમજતે તો અમો આગમાં બલનારાઓ માંહેલા ન થતે ” (૬૭x૧૦) વલી પુદા ફરમાવે છે વય લુંચ યવ મએજિલ લિલ મોકઅ ઝેબીન એટલે “ તે દીને આફત છે ખોટો પાડનારાઓ માટે. ” (૭૭x૧૫) દોઝખમાં જ્યારે તેઓ ન મરશે અને ન અઝાબ ઓછો થશે ત્યારે તેઓ ગીરયા ઝારીથી પોતાને દોઝખમાંથી બાહર કાઢવા પુકારશે તો પુદાતઆલા તેઓને જવાબ દેશે અ વ હામ નોઅમ મિરકુમ મા યા તઝક કરો ફીહે મન તઝક કર વજઅ કોમુન નઝીરો. ફૂખૂ એટલે “ શું અમોએ તમોને (પુરતી) ઉમર ન આપી હતી કે જે કોઈ તેમાં નસી હત લેવા ચાહતે તો નસીહત લેતે ? અને તમારી પાસે ચેતવણી આપનાર આવ્યો હતો (તેનો માની લેતો) માટે (હવે અઝાબ) ચાખો. ” (૩૫x૩૫-૩૬).

એલ્લે એ દુઆ છે કે વસ્સા લામો અલા મનિત્ત ખ અલ હોદા. એટલે “ સલામતી હોજો તેના ઉપર કે જે હીદાયતની પેરવી કરે. ”

સમ્મામ.

ભાગ ૧ લો.

શુદ્ધીપત્ર.

પાને	લાઇન	શુદ્ધ	અશુદ્ધ
૬૦	૯	ઇસલામી	ઇમલામી
૬૪	૮	તરફનો	તરફને
૭૬	૨૨	જેનો	જેને
૭૮	૩	તેથી	તેથી
૭૯	૨	તેઓને	તેઓને
૭૯	૧૫	૧૯૧૬	૧૦૧૬
૮૬	૧૫	ઇસા (અ)	સા (અ)
૯૧	૨૮	એ અથ	એર્થ
૯૨	૨	અર્થ	એ અથ
૧૧૬	૧૧	યહીમ	યહીન
૧૨૬	૨૫	ફિલટી સુલટી	ફિલટા સુલટા
૧૨૯	૮	થલું	થલું
૧૩૨	૪	મુજબના	મુજબમાં
૧૩૭	૧૩૬ માં પાનાનું	લખાણ	પાને ૧૩૭ માં છે
૧૫૩	૧૭	જેવી	વી
૧૬૪	૨	જરમન	જમન
૧૭૮	૧	ખેરલ	ખરલ
૧૮૯	૧૬	ખીજા	ખાજા
૨૧૦	૧૫	આખેરતના	આખેરતના
૨૪૧	૧૪	and	ond
૨૪૫	૧૯	ઈફરાત	ઈફરાન
૨૪૭	૨૫	તઅલીમ	તઅલમ
૨૫૨	૧૩	ખલવા ચાહે છે	ખલવા

ભાગ ૨ નો.

શુદ્ધીપત્ર.

પાને	લાઠન	શુદ્ધ	અશુદ્ધ
૨૧	૮	ઉગરત	ઉગરત
૨૯	૧	એ દહીકાનો	એ દહીકાનો
૨૯	૨૪	દોઝખની	દોઝખની
૩૪	૧૬	(લોકોને)	(લોકોને)
૩૬	૨૧	બખશીશ	બખશીશ
૩૯	૨	ફેલાયલો	ફેલાયલો
૩૯	૧૦	રાખનારાઓ	કરનારાઓ
૫૧	૮	કરે તો	કરે
૫૨	૧૪	સવાળ	સવાળ
૫૪	૬	મળને	મળને
૫૪	૧૮	જવાળ	હીસાળ
૫૬	૪	મોઝમીનોનો	મોઝમીનોનો
૬૧	૧	સારી સારી	સારીસા
૮૦	૩	ખુદના	ખુદના
૮૮	૧૯	માર્ગ	માગ
૯૮	૧૭	જોને	જને
૧૫૨	૨	હકકે	હક
૧૫૭	૬	કેનત	પુનત

ભાગ બીજો. હદીસોનું સાંકળ્યું.

બાબત.	પાને
૧ ઇસલામ	૧
૨ ઇમાન	૨
૩ નમાઝ	૬
૪ રોઝા	૨૩
૫ ઝકાત	૨૮
૬ હજ	૨૮
૭ વ્યાજ	૨૯
૮ કોરાને શરીફ	૩૦
૯ શીરક (કદી ન માફ થનારો ગુનાહ)	૩૧
૧૦ બીદઅત	૩૭
૧૧ શાહી	૪૨
૧૨ રાગ વાબુ'....	૪૩
૧૩ સોનું	૪૪
૧૪ રશમી હીખાસ	૪૪
૧૫ શરાબ વગેરે નીશો	૪૫
૧૬ આપઘાત	૪૫
૧૭ કોઈની ઘણી તારીફ ન કરવા વિષે	૪૬
૧૮ તસવીર	૪૭
૧૯ મોત	૪૮
૨૦ કબર	૫૨
૨૧ વગર ઝફરતે મુસાફરી ન કરવી ભેધએ	૫૪
૨૨ દુન્યા	૫૫
૨૩ હઝરતઅલી (અ) દુન્યા વીધે શું ફરમાવે છે ?	૫૯
૨૪ જાએઝ કરનારા અને કોરાન પઢનારા પછુ તે મુજબ જામલ ન કરનારાઓના હાલ...	૬૩
૨૫ ખીમારી	૬૩

૨૬	કસમ	....	....	...	...	....	૬૬
૨૭	સ્વપનુ	...	...	...	...	....	૬૭
૨૮	યતીમ	....	...	...	...	....	૬૯
૨૯	સલામ	....	....	....	....	....	૭૦
૩૦	જે ચીઝ પોતા સાડ પસંદ કરો તેજ બીજાઓ સાડ બી પસંદ કરવી જોઈએ	....	...	....	...	....	૭૧
૩૧	અદાહની ઝીકર અને પસંદગી	....	....	....	....	....	૭૧
૩૨	ઉમદા વઝીરો	....	....	....	....	...	૭૩
૩૩	દુન્યામાં એક બીજા ઉપર જે જુલમ થયો હોય તે અત્રેજ માફ કરાવી લેવું જોઈએ	....	...	....	...	....	૭૫
૩૪	ઇસ્તીગદાર	....	....	....	....	....	૭૫
૩૫	દુઆ	....	....	....	....	....	૭૬
૩૬	વજુ	....	....	....	....	....	૮૦
૩૭	સખર અને સંતોષ	....	....	....	....	....	૮૨
૩૮	દીની ઇલમ	....	....	....	....	....	૮૪
૩૯	ઘોરત	....	...	...	....	....	૮૮
૪૦	જુદી જુદી બાબતોની હદીસો....	....	....	....	....	....	૯૮
૪૧	વસ્યત તથા મરણ પછી સખાવત વીરો....	...	...	....	...	....	૧૧૨
૪૨	ગીમત બદલુમાની ચુગલી	....	....	....	....	....	૧૧૩
૪૩	એહલેખેત તથા સહાબીઓ	....	....	....	....	...	૧૧૫
૪૪	કયામત અને તેની નીશાનીઓ	...	....	....	....	....	૧૧૯
૪૫	જનત અને દોઝખ	....	....	....	....	....	૧૨૩
૪૬	જે ઇનસાન મરણ પામે છે તેને ખુદાતઆલા બીજી વાર આ દુન્યામાં મોકલતો નથી	...	....	...	....	....	૧૨૮
૪૭	ઇસા ઇબને મરયમ અને મહેદી (અ)	....	....	....	....	....	૧૨૯
૪૮	તાવીલવાલી હદીસો	....	....	....	....	...	૧૩૨
૪૯	દરેક ઇસલામીપર પોતાના જમાનાના ઇમામને માની તાબે થવાની ફરજ	...	....	....	....	....	૧૪૪
૫૦	બધઅત	....	....	...	...	....	૧૩૮
૫૧	ખુદાતઆલાના ૬૬ નામ	...	....	....	....	....	૧૪૦
૫૨	નમાઝ અથવા ઇસલામી ઇબાદત	...	....	....	....	....	૧૪૫

ભાગ બીજો.

તમામ દુન્યા માટેના

મહાન

પેગમ્બરના મુખારક ફરમાનો.

બિસમિલ્લાહ હિર રહમા નિર રહીમ

નહમદહુ નુસક્લી અલ્લારમુલહિલ કરીમ

ઈસલામ.

હઝરત રમુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

“ઈસલામ આ છે કે તું શાક્ષી આપે કે અલ્લાહ સીવાય કોઈ પુજ્ય નથી. અને મોહમદ (સ) અલ્લાહના રમુલ છે. અને નમાઝને કાયમ રાખે. અને ઝકાત આપે, અને રમઝાનમા રોઝા રાખે. અને બેતુલ્લાહની હજ કરે જે તને તેના માર્ગની શકતી હોય તો” આ હઝરતે (સ) જીબરઈલ (અલે) ને ફરમાવ્યું જ્યારે તેવજી એક ઈનસાનના રૂપમાં આવ્યા ત્યારે. ફરી જીબરઈલે જવાબ આપ્યો ‘સાદ્યુ’ કહ્યું. જીબરઈલે પુછ્યું હવે મને ઇમાન વીસે ખબર કરો. હઝરત (સ) ફરમાવ્યું કે તે આ છે કે તું ઇમાન લાવે અલ્લાહ પર તથા તેના પ્રીરેશતાઓ પર તથા તેની ક્રીતાઓ પર તથા તેના પેગમ્બરો પર તથા પાછલા હીવસ (કયામત) પર અને તું ઇમાન

લાવે બલી ને ખુરી તકદીર પર. જીખરધલે જવાબ આપ્યો તેં સાચું કહ્યું. જીખરધલે પુછ્યું હવે મને એહસાનની ખખર કરો. હઝરતે (સ) ફરમાવ્યું તે આ છે કે તું તેના બંદગી એવી રીતે કરે બાણે કે તેને (અણાહને) જીએ છે પણ જો તું તેને એવી રીતે બેઈ નથી શકતો તો એમ બાણે કે તે તને જીએ છે. જીખરધલે પુછ્યું હવે મને કયામતની ખખર કરો. હઝરતે (સ) ફરમાવ્યું કે સવાલ થયલો તેના વીસે સવાલ કરનારથી વધારે બાણકાર નથી. (પણ કેટલીક નીશાનીઓ જણાવી. (ખુખારી અને મુસલીમ)

શું તેં બાણ્યું નથી કે જે ઇસલામ કબુલે છે તેના આગલા ગુનાહ માફ થાય છે અને હીજરતથી તેના આગલા ગુનાહ માફ થાય છે અને હજથી તેના આગલા ગુનાહ માફ થાય છે. (મુસલીમ.)

જે કોઈ સારી રીતે ઇસલામમાં આવ્યો તો જે તેણે કુફરમાં (ગુનાહ) કર્યા તે ઉપર તે પકડાશે નહીં. અને જેણે ઇસલામમાં ખુરાઈ કરી તો આગલા પાછલા બંને ગુનાહોની પકડ થશે. (ખુખારી મુસલીમ)

બ્યારે તમારામાંના કોઈએ પોતાના ઇસલામને સબુઆર્યું તો જે નેકી કરશે તે દસથી તે સાતસો ઘણી લખાશે. અને જે બદી કરશે તે તેટલીજ લખાશે તે આટલા સુધી કે ખુદાની સુલાકાત કરે. (ખુખારી મુસલીમ)

ઈમાન.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે—

ત્રણ ચીજો જેનામાં હશે તે ઈમાનનો મીઠાશ મેલવશે. (૧) આ કે જેની નજદીક અણાહ તથા રસુલ સરવે જહાનથી વધારે ખ્યારા હોય (એટલે દુન્યાની કોઈ ચીજ કરતાં ખુદા અને તેના રસુલના ફરમાનોને વધારે ખ્યારા બાણે) (૨) આ કે કોઈ શખસની સાથે મોહબત કરે તો તે અણાહનેજ માટે કરે (એટલે

મોહબતમાં દુન્યાનો લગાવ રાખે નહીં) (૩) આ કે અઘ્ઘાહે કુફરથી છોડાવ્યા પછી તેમાં પાછું જવાને જેમ આગમાં પડવું નાપસંદ કરે છે તેવી રીતે નાપસંદ બાજુ (એટલે આગની જેમ કુફરથી દુર રહે.) (બુખારી મુસલીમ)

તેની કસમ કે જેના હાથમાં મારો બાન છે તમારામાનો કોઈ પુત્ર ઇમાનદાર થતો નથી જ્યાં સુધી કે હું તેની નઝદીક તેના બાપથી અને તેના છોકરાથી વધારે વાહલો નહિ હોઉં (એટલે માબાપ તથા અવલાદ કરતાં પુત્રના રસુલના ફરમાનોને વધારે ખ્યારું બાજુવું). (બુખારી)

જેણે દોસ્તી રાખી કોઈ સાથે વાસ્તે અઘ્ઘાહને અને જેણે દુશમની રાખી કોઈ સાથે વાસ્તે અઘ્ઘાહને અને જેણે આપ્યું અઘ્ઘાહને વાસ્તે અને જેણે ન આપ્યું અઘ્ઘાહને વાસ્તે તો અલબત્ત તેણે પોતાનો ઇમાન ધરાબર સાચવ્યો. (અબુ દાઉદ)

એક ઇમાનદાર બીજા ઇમાનદાર માટે ઇમારત સરખો છે કે તેનું એક બીજાને પુરતી આપે છે. (બુખારી મુસલીમ)

ઇમાનવાલો ઇમાનવાલાનો ભાઈ છે. (મુસલીમ)

તમારામાંથી કોઈનું બી ઇમાન કામીલ ન થશે જ્યાં સુધી પોતાના મુસલમાન ભાઈ શાફ તે ચીઝને પસંદ ન કરે જે પોતાના શાફ પસંદ કરે છે. (મીશકત)

જ્યારે નેકી કરવાથી તારું દીલ ખુશ થાય અને ગુનાહ કરવાથી નાખુશ થાય ત્યારે તું (એમ સમજ કે તું) ઇમાનવાલો છે. (મીશકત)

તમારામાંનો કોઈ ખુરી વાત (શરીઅત વિરુદ્ધ) જુએ તો તેને બેઠાએ કે તે તેને પોતાના હાથથી બગાડે ફરી બે શકતી ન હોય તો અજાનથી (તેની ખુરાઈ લોડોને બચાવ કરે) ફરી બે શકતી ન હોય તો તેને દીલથી (ખુરું બાજુ) અને આ (ત્રીજી જાગત) ઘણો ઝંઘ (નબલો) ઇમાન છે (શરીઅત

વીરૂદ્ધ કામને હીલથી ખુરૂં ન જાણે તો તેનામાં કાંઈ પણ ઇમાન નથી.) (મુસલીમ)

નીરખલ ઇમાનદાર કરતાં મઝબુત ઇમાનદાર અલ્લાહની નઝદીક ઘણો બહેતર તથા ખ્યારો છે અને દરેક ઇમાનદારમાં બહેતરી છે. જે વસ્તુ તને લાભ આપે તેમાં લોભ કર અને અલ્લાહની મદદ માંગ અને ન થાક અને જો કોઈ વસ્તુ (દુખ મુસીબત) પોંહયે તો એમ ન કહે જો હું ફલાણું કરતે તો આવું આવું થાતે પણ એમ કહે કે ખુદાએ એમ ઠેડખું હતું તથા તેણે આહું તે થયું કારણ કે જો નો શબ્દ શેતાની કામને દરવાજો ખોલે છે. (મુસલીમ)

ઇમાનદારને (ગુનેહગાર ઠડાવવા) આટલું જુદું ખસ છે કે તે જે સાંભલે તે બયાન કરે (એટલે કોઈ જુદી વાત વગર તપાસ કરે બયાન ન કરવી જોઈએ) (ખુખારી)

ઇમાનદાર એક સુરાખથી બેવાર દુખ ખાતો નથી. (એટલે મોઅમીન તે કે જે હીનના કામમાં બીજીવાર ભુલાવો ખાતો નથી) (ખુખારી મુસલીમ)

ઓ અતાબના હીકરા ! જા લોકોમાં પુકાર કર કે બેશક મોઅમીન સીવાય કોઈ જનતમાં જશે નહી. (એટલે ખરો ઇસલામ સ્વીકારનારાઓ સીવાય કોઈ જનતમાં દાખલ થશે નહી.) (મુસલીમ)

ખચીત જ્યારે કાફર સાફ કામ કરે છે તો તેને લીધે દુન્યામાં તેને રોઝી વધે છે પણ ઇમાનદાર માટે ખચીત અલ્લાહ તેની નેફીએને આખેરતમાં જમા રાખે છે. અને તેની બંદગી ઉપર તેને દુન્યામાં પણ રોઝી આપે છે. (મુસલીમ)

ઇમાનવાલાનો અજબ મામલો છે તેનાં તો દરેક કામમાં લાભ છે અને ઇમાનવાલા સીવાય બીજા કોઈને એ નથી. જો તેને ખુશી પોંહયે તો શુકર કરે તો તેના માટે બહેતર છે અને

જો તેને દુઃખ પોહયે તો તે સખર કરે તો તે તેના માટે બહે-
તર છે. (મુસલીમ)

કોઈ પણ (મોઅમીન) મુસલમાનને દરદ, મહેનત, મશ-
કત, ખીમારી, ઈજા અને ગમ પોહયે તે એટલા સુની કે તે
કંઈ ફીકરમાં પડે તો તેથી અણહ તેના ગુનાહોને દુર કરે છે.
(મુસલીમ)

મોઅમીનોનો આપસમાં મોહબત કરવાનો તથા દયા કર-
વાનો દાખલો એક શરીર સરખો છે. બ્યારે શરીરનો કોઈ ભાગ
ખીમાર પડે છે તો બાકીના ભાગો ઉબગરામાં તથા તાપમાં લેગા
ધાય છે. (એવી રીતે મોઅમીનોએ આપસમાં સુખ દુખમાં
ભાગ લેવું.) (મુસલીમ)

આખેરતમાં એવા દરજ્જા છે કે ઇનસાન જે વખતે તેને
જોશે તો આરજુ કરશે કે કાશ માફ બદન કાતરથી રેઝા રેઝા
થતે કે તેથી આ મને મલતે અને એ દરજ્જા બંદો પોતાના
આમાલના સખબથી પામી શકતો નથી પણ જે લોક કે
દુન્યામાં બલાની અંદર મુખતેલા ધાય છે તેઓના માટે એ
દરજ્જા છે.

મારી ઉમતમાં દસ માણસ એવા છે કે ઇમાનનો દાવો કરે
છે (પોતાને મોઅમીન કહે છે) પણ હકીકતમાં તેઓ ઇમાન
નથી રાખતા. (૧) તારકુસ સલાત (એટલે નમાઝ ન પઢનાર) (૨)
માનેઉઝ ઝકાત (ઝકાત ન આપનાર) (૩) બ્યાજ ખાનાર (૪)
ઝીના કરનાર (૫) શરાબ પીનાર (૬) ચુગલી ખાનાર (૭) લો-
કોમાં ફીતનો નાખનાર (૮) ગીબત કરનાર (૯) પાડોસીને દુખ
આપનાર (૧૦) ઝાલીમોને ઉસકેરનાર.

“જે કોઈ મોઅમીન અથવા મોઅમેનાને તેની મુફલસી અને
નાદારીના સખબથી તેઓને ખ્વાર તથા હકીર (હલકા) રાખે અને
તેને કદર કરવા લાયક ન સમજે તો હકે તઆલા કયામતના દીને

તેને તમામલેગા થયલા લોકોની દરમ્યાન રૂપા અને ખ્વાર કરશે,”

“બુદ્ધ પાસે મુકરરબ ફીરેશતા કરતા મોઅમીનની બુઝ-રૂગી વધારે છે. અને કોઈ ચીઝ એવી નથી કે તેને બુદ્ધએ ત-આલા તોખા કરેલા મોઅમીન કરતાં વધારે દોસ્ત રાખતો હોય. અને આસમાનવાલાઓ મોઅમીનને એવી રીતે આલખે છે કે જેમ કોઈ પોતાના ફરજંદ અને ધરના માણસોને આલખે છે.

નમાઝ.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

બંદા અને કુફરમાં નમાઝનું છોડવું છે (નમાઝ છોડવાથી મુસલમાન અને કાફરમાં ફરક રહેતો નથી.) (મુસલીમ)

હુકમ કરો પોતાની અવલાદને નમાઝ શાફ્ જ્યારે સાત વરસનો થાય અને દસમે વરસે નમાઝ છોડે તો તેઓને મારો. અને તેઓના બીછાના બુદ્ધ કરો (એ ઉમર પછી બાઈ બેન તથા છોકરા છોકરીને સાથે મુવાડો નહી.)

કયામતના દીને સૌથી પેહલે બંદા પાસેથી નમાઝનો હિ-સાબ લેવામાં આવશે.

વાર્ડ તમે બતાવ્યો જે તમારા કોઈના દરવાજા પર નહેર હોય ને તેમાં દરરોઝ પાંચ વખત ગુસલ કરે તો શું તેનો મેલ કંઈ રહેવાનો ? અસહુબોએ અરઝ કરી કે નહી. ત્યારે હઝરતે (સ) ફરમાવ્યું કે નમાઝની એવીજ મીસાલ છે. (જેવી રીતે દરરોઝ પાંચ વખત નહાવાથી બદન ઉપર મેલ રહેતો નથી તેવી જ રીતે પાંચ વખતની નમાઝથી ગુનાહ રહેતા નથી પણ જેમ ફક્ત પાણી નાખી દેવાથી મેલ છુટતો નથી બદનને મસલવું જોઈએ તેવીજ રીતે નમાઝ પણ રૂમજીને અદબથી આજીઝીથી હુઝુર દીલથી પરવરદીગારની સાંબે હાઝર થઈ અરઝ કરતાં હોઈએ તેવી રીતે પઢીએ તોજ દીલમાંથી ગુનાહનો મેલ દુર થાય).

(બુખારી મુસલીમ)

જ્યારે ઇમામ આમીન કહે તો તમો પણ આમીન કહો કારણ કે જેનું આમીન કહેવું ફીરશતાઓના આમીન કહેવા મા-ફક થશે તો તેના આગલા ગુનાહ બખશાઈ જશે.

(બુખારી મુસલીમ)

શું તમારામાંનો કોઈ ડરતો નથી કે જ્યારે ઇમામથી પ્રથમ (નમાઝમાં) માથું ઊઠાવશે તો અલ્લાહ એના માથાને ગધેડાના માથા સ્વરૂપે બનાવશે (નમાઝમાં નમાઝ પઢાવનાર ઇમામથી કોઈની કામ પહેલે ન કરવું જોઈએ.) (બુખારી મુસલીમ)

જ્યારે તમો તકબીર સાંભલો તો આસ્તેથી બોજની સાથે નમાઝ માટે ચાલો અને દોડો નહીં. ફરી જેટલી રકઅત મલે તે પઢો અને જેટલી ગઈ હોય તે પુરી કરો. (બુખારી મુસલીમ)

જ્યારે તમારામાંનો કોઈ મસજીદમાં જાય તો કહો “અલ્લા હુમ્મ ફતહલી અબવાબ રહમતેક” (ઓ અલ્લાહ તું મારે માટે રહેમતના દરવાજા ખોલ) અને જ્યારે નીકલે તો કહે “અલ્લાહ હુમ્મ ઇન્ની અસઅલોક મીન ફદલેક” (ઓ અલ્લાહ ખચીત હું તારેથી તારો ફઝલ માગું છું. (મુસલીમ)

જ્યારે તમારામાંનો કોઈ મસજીદમાં દાખલ થાય તો તે બેસવા પહેલાં બે રકાત નમાઝ (તહીયતુલ મસજીદની) પઢે.

જે કોઈ અલ્લાહને માટે મસજીદ બનાવે અલ્લાહની રજામંદી ચાહવાને માટે તો અલ્લાહ તઆલા તેને માટે તેવું ઘર જનતમાં બનાવશે. (બુખારી મુસલીમ)

મસજીદમાં થુકવું ગુનાહ છે અને તેને માટીમાં ઢાંકવું તે ગુનાહનો ઉતાર છે. (બુખારી મુસલીમ)

જે કોઈએ પોતાના ઘરમાં વજુ કે ગુસલ કર્યું ફરી અલ્લાહની ફરજ અઢા કરવા માટે અલ્લાહના ઘરોમાંથી કોઈ મસજીદમાં ગયો તો તેના ડંગા આવી રીતે થશે કે એક પગલાથી ગુનાહ મટશે અને બીજાથી મરતબો વધશે. (મુસલીમ)

જે કોઈ સવાર સાંજ મસજીદમાં આવ્યા કરશે તો અલ્લાહ તેને માટે જનતમાં સવાર સાંજ મહેમાની તૈયાર કરશે.

(જુખારી મુસલીમ)

સરવે ઝમીન મસજીદ છે (દરેક જગ્યાએ નમાઝ પઢી શકાય છે) સીવાય કબ્રસ્તાન તથા હમામખાનું.

(તીરમઝી અબુ દાઉદ)

અઝાન દેનારા (ખુદા ખાતર જે લોકો અઝાન આપે છે તે) કયામતના દીને (બીજા) લોકો કરતાં લાંબી ગરદન વાલા (ઈજતવાલા) થશે. (મુસલીમ)

અઝાનમાં તથા પેહલી સફ્રમાં જે સવાબ છે તેને જો લોકો બાણી લે ફરી તે ચીઠી નાખવા વગર નહીં મળે તો તેઓ ચીઠી નાખતે. અને ઝેહરના પેહલા વખતમાં નમાઝ પઢવાનો જે સવાબ છે તેને જો બાણતે તો ઢોડાઢોડી કરતે અને ઈશા અને સુબોહની (જમાઅતની) નમાઝમાં જે સવાબ છે તેને જો બાણી લે તો ઢગરા ઘસતા પણુ આવતે. (જુખારી મુસલીમ)

જ્યારે તમે અઝાન દેનારનો અવાજ સાંભલો તો જેમ તે તે કહે છે તેમ કહો ફરી મારી પર દરૂદ પઢો કેમકે જે શખસ મારા પર એક વાર દરૂદ પઢે છે તેનાપર અલ્લાહ દસવાર રહેમત મોકલે છે ફરી તમે મારે માટે અલ્લાહથી વસીલો માગો ખચીત તે એક ઉમદા ઠેકાણું છે જનતમાં અને ખુદાના બંદાઓ માંથી એકજ બંદાને યોગ્ય છે અને હું આશા રાખું છું કે તે હુંજ થઈશ તો જે મારે માટે (અઝાન પછી) વસીલો માંગશે તેને માટે મારી શક્ષાઅત ઝરૂર થશે. (મુસલીમ)

જે કોઈ અઝાન સાંભલીને કહેશે “ અલ્લા હુમ્મ રખ્ખ હા-ઝહિદ દઆવતીત તામ્મતે વરસલા તીલ કાએમતે આતે મોહમ્મ દનીલ વસી લ ત વલ ફઝી લ ત વખઅસહો મકામે મહ-સુદની હુઝી વખદ ત હુ ” તો તેને માટે કયામતમાં મારી શક્ષાઅત પોહચશે. (જુખારી)

નમાઝમાં તમે સફ્ સીધી રાખો કારણ કે સફ્ સીધી કરવી નમાઝને સંપૂર્ણ કરે છે. (ખુખારી મુસલીમ)

ઝરૂર તમે તમારી સફ્ બરાબર કરો (વચમાં જગા ન રાખો) નહીં તો ખુદા તમારા દીલોમાં પુટ નાખશે.

(ખુખારી મુસલીમ)

શું છે મને કે હું તમને જોઈ છું તમોએ ઘણી તાલીઓ વગાડી. જે કોઈને કોઈ ચીજ નમાઝમાં ઝરૂરત જેવી ઝહેર થાય (એટલે ઇમામને નમાઝમાં કાંઈ ચેતવણી આપવાની ઝરૂર પડે) તો જોઈએ કે તસબીહ (સુબહાન અલ્લાહ) કહે કારણ કે જ્યારે સુબહાન અલ્લાહ કહું તો તેના તરફ ધ્યાન અપાશે. અને તાલીઓ વગાડવી તો ચોરતો માટે છે.

(ખુખારી મુસલીમ)

જ્યારે કોઈ નમાઝમાં ઉઘે તો તેનો જોઈએ કે સુધ્ જાય ત્યાં સુધી કે તે (શું પઢે છે) તે જાણે. (અંધણસી હાલતમાં નમાઝ ન પઢવી જોઈએ.

(ખુખારી)

જ્યારે ખાનું તૈયાર હોય અને નમાઝની તકબીર થઈ હોય તો તમે ખાનાની પેહેલ કરો (પેહેલે ખાઈ ને ફરાગત થઈ થઈ ચેનથી નમાઝ પઢો.)

(ખુખારી મુસલીમ)

ખાનું હાઝર હોય તો નમાઝ (પેહેલે પઢવી) નહીં અને જાય ઝરૂર (એટલે પાયખાન: પેશાબની) ઝરૂરત હોય તો (પેહેલે નમાઝ પઢવી) નહીં.

(મુસલીમ)

જો નમાઝ પઢનારની આગલથી ચાલી જનાર જાણી લે કે તેના પર (કેટલો અઝાબ) છે તો તેની આગલથી ચાલી જવા કરતાં ત્યાં થોભવું ચાલીસ (વરસ કે મહીના કે ઘડી) બહેતર થાત. (તેની આગલ જો લાકડી વગેરેની આડ હોય તો શુનાહ નથી)

(ખુખારી મુસલીમ)

જુમાના દીવસે ગોસલ કરવું કરેક બાલેગ શખસ ઉપર વાજબ છે અને મીસવાક (હાતણ) કરવું તથા ખુશબો લગાડવી જો મહી આવે.

(ખુખારી મુસલીમ)

જ્યારે જુમાના દીવસે ઇમામ ખુતબો પઢતો હોય અને તું તારા સાથીને કહે “તું ચુપ રહે” તો તે નકામી વાત કરી.

ખચીત જુમા (ની નમાઝ) ને છોડવાથી લોકો બાઝ રહે નહીં તો ઝરૂર અહ્લાહ તેઓના દીલો પર મોહર કરશે ફરી ઝરૂર તેઓ ગફલત કરનારાઓમાંના થશે. (મુસલીમ)

જેણે વગર કારણે ત્રણ જુમા (ની નમાઝ) છોડી તે મુનાફિક છે.

જે કોઈ જુમાના દીવસે ગોસલ કર્યું અને તેનાથી ખની આવે તેટલી સફાઈ કરી ફરી તેલ લગાડયું અથવા ખુશબો લગાડી ફરી તે મુરજ નમતા (મસજીદે) ચાલ્યો અને બેઠેલામાં જુદાઈ પાડી નહીં (એટલે સફ ચીરી નહીં) ફરી તેના નસીખમાં હતી તેટલો નમાઝ પઢી ફરી જ્યારે ઇમામ નીકલ્યો ત્યારે ચુપ રહ્યો તો તે જુમાથી બીજી જુમા સુધી તેની બખશીશ થઈ. (ખુખારી)

જ્યારે જુમાને દીવસ હોય છે તો મસજીદના સરવે ફરવાઝા ઉપર શીરેશતા હોય છે તેઓ પેદલે આવનારને લખે છે ફરી બીજાને ફરી જ્યારે ઇમામ બેસે છે તો તેઓ કાગલ્યા વાલી ને ખુતબો સાંભલવા આવે છે. (ખુખારી મુસલીમ)

નમાઝમાં દોઆ વળતે આસમાન તરફ આંખ ઉઠાવ્યાથી લોકો ઝરૂર અટકે, નહીં તો ઝરૂર તેઓની આંખો છીણવાઈ જશે. (મુસલીમ)

આ સદકો છે (સફરમાં અમન હોવા છતાં કસર નમાઝ પઢવી તે) અહ્લાહે તમારા પર એનો સદકો કર્યો માટે તમે તેના સદકાંને કબુલ કરો. (મુસલીમ)

જ્યારે તું સીજહો કરે તો તારી હથેલીઓને ઝમીન ઉપર રાખ અને કોણીઓને (ઝમીનથી) ઉચે રાખ. (મુસલીમ)

તમે સીજદામાં ઠીક બરાબર થાઓ (એટલે ઝડપમાં માથું મારી ઉચકી ન લેઓ) અને તમારામાંના કોઈ પોતાના હાથ ને કુતરાના બીછાવવા પ્રમાણે બીછાવે નહીં (સીજદામાં કોણી ઝમીનથી અને પેટ ને રાનથી બુદ્ધ રાખે). (બુખારી મુસલીમ)

ખુતા મરકીના વખતમાં ઇબાદત કરવી તે મારા તરફ હી-જરત કરવા સરખી છે. (મુસલીમ)

તું ઉભો રહીને નમાઝ પઢ, ફરી જો શક્તિ ન હોય તો બેસીને પઢ, ફરી જો બેસવાની શક્તિ ન હોય તો લેટીને પઢ. (નમાઝ વીસે દરેક મુસલમાન મરદ યા ઓરતને એવી સખત તાકીદ ફરમાવવામાં આવી છે કે તે તંદરોસ્ત હોય યા બીમાર ઘરમાં હોય યા સફરમાં સુલેહની જગામાં હોય યા જંગના મેદાનમાં છતાં એ ફરજ બરાબર અદા કરવી. આપણે ખુદા તરફની એ ફરજ અદા કર્યે યા નહીં તેથી ખુદાને કશોએ લાભ યા નુકશાન નથી. લાભ યા નુકશાન આપણને પોતાનેજ છે. બલકે આપણાપર ખુદાતઆલાએ આ ફરજ મુકરર કરી તે માટે આપણે સાંખો તેનો આભાર માનવો જોઈએ કારણ કે નમાઝ ખુદા-તઆલા સાથે એક મુલાકાત છે. અને એ દરમ્યાન આપણને આપણા ગુનાહોની માફી ચાહવા તથા દીન દુન્યાની ભલાઈ ચાહવા માટેની તક બક્ષવામાં આવે છે. એ કાંઈ જેવી તેવી નેઅમત છે ? ઘણાખરા લોકો નમાઝનો અર્થ તથા તેનું કારણ સમજતા નથી જેથી તેઓને નમાઝ પઢવા બારી લાગે છે અને પઢે છે તો જલદી જલદી પઢી જાણે મોટો ભાર ઉતારવો હોય તેમ એ ફરજ પતાવા કાઢડે છે પણ જેઓ નમાઝનું અર્થ તથા તેનું કારણ સમજે છે તેઓને માટે એ એક ખેમુદ્દ દીન દુન્યાનો ખજાનો છે. થોડા થોડા કલાકે ખુદાતઆલાની હુજુરમાં હાજર થવું છે એવો પુરેપુરો એકીન રાખ્યાથી દીલ નરમ થાય છે જેથી તે ગુનાહ કરતાં અટકે છે. આખેરતનો ખોફ તથા બહેતરીની ઉમેદ દીલમાં ઉત્પન્ન થાય છે તેથીજ ખુદાતઆલાએ ધનિસાનની બહેતરી માટે

એ ફરજ તેનાપર મુકરર કરી છે. બીમારીમાં સફરમાં તથા જ-
ગના મેદાનમાં યા કોઈબી લયના વખતમાં બી એ ફરજ તરક
કરવાનો હુકમ નથી કારણ તે વખતે તો ખુદાતઆલાની મદદની
ખાસ વધારે જરૂર હોય છે. ઇનસાન એવે ટાંકણે ખાવા પીવાને
તો ચુકતો નથી તો નમાઝ ઉભા રહી ને યા બેસીને યા સુઇને
ખાવવામાં શું હરકત છે ? પણ જે શખસ નમાઝનું મુળ કા-
રણ સમજી લે છે તે કોઈ બી ટાંકણે કોઈ બી જોગ કરીને બી
એ ફરજ ખબલી લે છે કારણ કે તે સારી પેઠે એકોન રાખે છે
જે એમાં તેની પોતાનીજ બહેતરી છે. પણ જેઓ નમાઝનું અ-
સલ કારણ સમજતા નથી તેઓ નમાઝ પઢવાની દરકાર કરતા
નથી અને પઢે છે તો બેધ્યાનપણે ઉતાવલે. કે જે નમાઝ ખુદાને
કબુલ નથી જેથી પોતાનું જ દીન દુન્યામાં નુકસાન કરી બેસે
છે. ખુદાતઆલાએ ઇનસાનને ખાસ તેની ઈબાદત માટેજ પેદા
કર્યો છે માટે જે કોઈ એ ફરજ ખાવશે નહી તે આખેતરમાં
સખત ગુનેહગાર ઠંડસે.) (ખુખારી)

જ્યારે સુરજની કોર નીકલે તો નમાઝ પઢા નહી સુરજ
નીકલી આવે ત્યાં સુધી થોભો અને જ્યારે સુરજની કોર દુબે
તો તમો નમાઝ પઢા નહી અને દુબવા સુધી થોભો (સુરજ
ઉગતી વેલા તથા અસ્ત પામતી વેલાએ નમાઝ પઢવી હરામ છે)
(ખુખારી મુસલીમ)

જ્યારે તમારામાંનો કોઈ પોતાની નમાઝમાં શક કરે (ર-
કાત વગેરેમાં ભુલની) તો તે ઠીક વાતની અટકલ કરે ફરા તે
પર આધાર રાખી ને બે સીજદા (સહોના) કરે.

તમારામાંનો કોઈ લોકોને નમાઝ પઢાવે તો તે હલકી
(ટુંકી) નમાઝ પઢે કારણ કે તેઓમાં નીરબલ માંદા અને જ-
ધક લોકો હોય છે અને જ્યારે એકલો પોતાને માટે નમાઝ પઢે
તો ગમે તેટલી લંબાવે. (મુસલીમ)

ખચીત હું નમાઝમાં દાખલ થાઉં છું અને તેને લાંબાવ-
વાનો વીચાર કરું છું ફરી બચ્ચાંના રડવાનો અવાજ સાંભળું છું
ફરી તેના રડવાથી તેની માના રંજ થવાને હું બાણું છું તેથી
તેને ઢુંકા કરું છું. (બુખારી મુસલીમ)

અફઝલ નમાઝ તે છે કે જેમાં લાંબું કેયામ (ઉભુ રહેવું)
હોય. (મુસલીમ)

કોઈ પણ મુસલમાન બંદો દરરોજ ફરઝ સીવાય બાર રકાત
નફલ નમાઝ અદાહને માટે પઢશે તો તેને માટે જનતમાં ઘર
બંધાસે (એ બાર રકાત સુનત નમાઝ છે. બે સુબોહની, છ
ઝોહરની બે મગરીબની અને બે ઇશાની)

ઓ અબદુલ્લાહ ! તું ફલાણા જેવો નહીં થા કે તે રાતના
(તહજુદની નમાઝ શાફ) ઉઠતો હતો ફરી તેણે રાતનું ઉઠવું
તબ્યું. (બુખારી મુસલીમ)

વધારે પસંદ અમલો અદાહ પાસે તે છે જે હમેશા થનાર
છે અગર જો તે (બલે) થોડા હોય. (મીશકાત)

અબદુલ્લાહ સારો માણસ છે જો તે તહજુદની નમાઝ પણ
પઢતો હોય. (બુખારી મુસલીમ)

શું હું તમને એવી ચીઝ નહીં બતાવું કે જે તમારેથી
આગળ થયા તેઓના મરતબાને મેલવો અને જે તમારેથી
પાછલ છે તેઓથી તમો વધી જાઓ અને જે તમે કર્યું તેવું જે
કરે તેના સીવાય કોઈ તમારેથી અફઝલ થશે નહીં ? સહાબાએ
કહ્યું કેમ નહીં ? (એટલે અમને બતાવો) હઝરતે (સ) ફર-
માવ્યું કે દરેક નમાઝ પછી ૩૩-૩૩ વાર સુબહાન અદાહ અલ
હમ્દો લીલાહ અલ્લાહો અકબર કહો. (બુખારી મુસલીમ)

જ્યારે તમો ફજરની નમાઝ પઢો તો સુરયની ઉપલી કોર
નીકલે ત્યાં સુધી તેનો વખત છે ફરી જ્યારે ઝોહરની નમાઝ

પઢો તો અસર આવે ત્યાં સુધી તેનો વખત છે અને જ્યારે અસરની નમાઝ પઢો તો સુરજ દુખવા માટે જુલુકે ત્યાં સુધી તેનો વખત છે. અને જ્યારે મગરીબની નમાઝ પઢો તો શકક દુખવા સુધી તેનો વખત છે. અને જ્યારે ઈશાની નમાઝ પઢો તો અઝધી રાત સુધી તેનો વખત છે. (મુસલીમ)

જે કોઈ અસરની નમાઝ છોડશે તો તેનું કરેલું ખરખાદ થશે (આ વખતે પ્રીરેશતાઓ આમાલનામુ આસમાન પર લઈ જાય છે.) (ખુખારી મુસલીમ)

જે કોઈએ ઉલા રહીને નમાઝ પઢી તો એ અફઝલ છે અને જેણે બેસીને નમાઝ પઢી તેને ઉલા રહેનારનો અરધો સવાબ છે અને જેણે સુધને નમાઝ પઢી તેને બેસનારનો અરધો સવાબ છે. (ખુખારી)

જે કોઈને પાછલી રાતમાં ન ઉઠવાનો ડર હોય તો તેને જોઈએ કે પ્રથમ રાતના વીત્ર પઢે અને પાછલા રાતમાં ઉઠવાની આશા હોય તો તેને જોઈએ કે તે પાછલી રાતના વીત્ર પઢે. કેમકે પાછલી રાતની નમાઝમાં ફીરેશતા હાઝર હોય છે. (વીત્રની નમાઝ ૩ રકાતની છે) (મુસલીમ)

જે કોઈએ ઈશાની નમાઝ જમાઅતથી પઢી અને જે કોઈએ સુબોહની નમાઝ જમાઅતથી પઢી તેણે જાણે પુરી રાતની તહજુદ પડી. (મુસલીમ)

જે કોઈએ એવી નમાઝ પઢી કે તેમાં અલહમ્દો પઢી નહીં તો તે (નમાઝ) અધુરી છે અધુરી છે. અધુરી છે. (મુસલીમ)

જે કોઈ (નમાઝમાં) અલહમ્દોની સુરા ન પઢે તેની નમાઝ (કબુલ) નથી. (ખુખારી મુસલીમ)

ખચીત સુરજ તથા ચાંદ બંને અહ્લાહની નીશાનીઓમાંની નીશાનીઓ છે તે કોઈના મર્યાદી કે જીવ્યાથી ગ્રહણ થતા

નથી ફરી જ્યારે તમે અહણુ જુઓ તો તે છુટે ત્યાંસુધી અહ્ણાહથી દુઆ કરો અને નમાઝ પઢો. (જુખારી સુન્નલીમ)

જે માણસ કવખતે નમાઝ પઢે અને વજુ સારી પેઠે ન કરે અને મન લગાડી ન પઢે અને રૂકુ સીજઢો સારી રીતે ન કરે તો તે નમાઝ કાલી તુર વગરની થઇ જાય છે. અને એમ કહે છે છે કે ખુદા તને ખરબાહ કરે જેવી રીતે તે' મને ખરબાહ કરી એટલે સુધી કે જ્યારે તે ખાસ જગાએ પોંદ્યે છે જ્યાં અહ્ણાહને મંજુર હોય તો જુના લુગડાની પેઠે લપટાઈને તે નમાઝીના મોંપર મારવામાં આવે છે. (મીશકાત)

જે માણસ નમાઝમાં ઉભો રહી આમ તેમ જુએ અહ્ણાહ તેની નમાઝને તેની ઉપર ઉલટી ફેંકે છે. (મીશકાત)

તું પાછો જા ને નમાઝ પઢ કારણ કે તારી નમાઝ થઇ નથી (આ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ એક શખસને ફરમાવ્યું જ્યારે તે શખસ નમાઝ પઢી સલામ કરી ચાલતો થયો) તે શખસે ફરી જલદી જલદી નમાઝ પઢી અને સલામ કરીને ચાલ્યો તો ફરી રસુલુલ્લાહ (સ) એ ફરમાવ્યું નમાઝ પઢ તારી નમાઝ થઇ નથી. એવીજ રીતે ત્રણ વાર તેણે નમાઝ પઢી. ફરી તેણે કહ્યું ખુદાની કસમ મને એથી સારી નમાઝ પઢતાં આવડતી નથી ત્યારે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ ફરમાવ્યું જ્યારે નમાઝ માટે ઉભો રહે તો અહ્ણાહો અકબર કહ્યા કર. ફરી કુરાનમાંથી જે તને આવડે તે પઢ્યા કર અને શાંતીથી તથા આરામથી રૂકુ કર્યા કર ફરી સીધો ઉઠ્યા કર એવી રીતે કે સારી રીતે સીધો ઉભો થાય. ફરી ચેનથી સીજઢો કર્યા કર ફરી ચેનથી માથું ઉપાડ્યા કર ફરી ખેસ્યા કર. એવીજ રીતે દરેક રકઅતમાં કર્યા કર. (આ હદીસથી સાબીત થયું કે જે લોકો નમાઝને એક બોળે સમજી જલદી જલદી પઢી જાણે એક મોટો ભાર ઉતારી નાખ્યો હોય એમ સમજે છે તેઓની એવી નકામી ઉઠ ખેસ ખુદાને કબુલ નથી કા-

રણ કે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એક બીજી હદીસમાં ફરમાવે છે કે ખુદાતઆલા તેનો બંદો કેટલી રકબત નમાઝ પઢે છે તેની ગણતરી રાખતો નથી પણ તેમાંનો કેટલો ભાગ હુજુરે દીલ્લી પઢે છે તેજ કબુલે છે) (મુસલીમ)

તમારામાં રાતના ફીરેશતા અને દીવસના ફીરેશતા આગળ પાછલ આવજા કરે છે. અને અસરની નમાઝમાં તથા ફજરની નમાઝમાં લેગા થાય છે. ફરી જે (ફીરેશતા) તમારામાં રાત કાઢે છે તે ઉપર ચઢે છે તો અલ્લાહ તેઓને પુછે છે અને જો કે તે તમને સારી રીતે બાણે છે, કેવી રીતે તમે મારા બંદાઓને છોડયા છે ? તો તેઓ કહે છે અમે તેઓને છોડયા અને તેઓ નમાઝ પઢતા હતા અને અમે તેઓની પાસે આવ્યા અને તેઓ નમાઝ પઢતા હતા. (બુખારી મુસલીમ)

અલ્લાહતઆલા ફરમાવે છે હમેશા મારો બંદો નફલ ઈબાદતોના લીધે મારાથી નઝદીક થાય છે. તે એટલા સુધી કે હું તેને મારો માહબુબ કરૂ છું ફરી હું તેનો કાન થાઉં છું જેનાથી તે સાંભલે છે અને આંખ થાઉં છું તેનાથી તે જુએ છે. અને હાથ થાઉં છું જેનાથી તે પકડે છે અને પગ થાઉં છું જેનાથી તે ચાલે છે અને જો તે મારાથી માંગે તો ઝરૂર તેને હું આપું અને જો મારી પનાહમાં આવે તો ઝરૂર હું તેને પોતાની પનાહમાં લઉં. (બુખારી)

જે ઘરમાં અલ્લાહની યાદ થાય છે અને જે ઘરમાં અલ્લાહની યાદ થતી નથી તેનો દાખલો જીવતા તથા મુરદા સરખો છે. (મુસલીમ)

ખચીત મોઅમીન જ્યારે નમાઝમાં હોય છે તો તે પોતાના પરવરદીગારથી વાતચીત કરેછે તો તે પોતાની આગલ તથા પોતાની જમણી બાજુ થુકે નહિ પણ તે પોતાના ઠાળી તરફ પગની નીચે થુકે. (બુખારી મુસલીમ)

હરેક રાત્રે પેહલા આસમાન તરફ અમારો પરવરદીગાર ઉતરે છે જ્યારે ત્રીજો ભાગ પાછલી રાતનો રહે છે તે કહે છે કોઈ મને પુકારે છે કે હું તેની દોઆ કબુલ કરું (પાછલી રાતનાં ખુદાને પુકારવું એટલે તાહજુદની નમાઝ પઢવી ને તેમાં દોઆ માંગવી તેમાં ખાસ ઘણી બરકત છે પણ અફસોસ તે ટાંકણું ઘણાખરા ઉઘણસી લોકો ગફલતમાં પસાર કરી નાંખે છે) કોઈ મારેથી માંગનાર છે કે હું તેને આપું કોઈ મારેથી બખશીશ માંગે છે કે હું તેની બખશીશ કરું. (ખુબારી મુસલીમ)

પાછલી રાતના (તહજુદની) બે રકાત નમાઝ પઢવી તમામ દુન્યા અને તમામ દુન્યાની ચીઝ કરતાં બહેતર છે. અને નમાઝે શબ (તહજુદ) મારી ઉમત ઉપર ભારી ન હોતે તો હું તેઓ ઉપર વાજબ કરતે.

હું મારા બંદાના ગુમાનની નઝદીક છું અને જ્યારે તે મને યાદ કરે છે તો હું તેની સાથે છું.

નમાઝનું મગઝ દુઆ છે.

(મીશકાત)

બખરદાર રહેા કે રૂકુ અને સીજદામાં કુરાન (ની આયતો) પઢવું મના કરવામાં આવ્યું છે. રૂકુમાં ખુદાની ખુબરગી બયાન કરો અને સીજદામાં દુઆ કરવાની કોશિશ કરો અને એ લાયક અમર છે કે જેથી તમારી દુઆ કબુલ થાય.

(ખુબારી મુસલીમ)

સીજદાની હાલતમાં બંદો પોતાના પરવરદીગારથી ઘણોજ નઝદીક થાય છે માટે સીજદામાં ઘણી દોઆ કરવા કરો.

(મુસલીમ)

નમાઝ મોઅમીનની મેઅરાજ છે (ખુદાતઆલા પાસે પોહચવું છે).

પોતાની હાજતોમાં ખુદાતઆલાની તરફ રૂબુ કરો અને

ગીરયા ઝારીથી દુઆ કરો કે દુઆના સખબથી ઇબાદત કાયમ રહી શકે છે અને કોઈ મોઅમીન દુઆ નથી માંગતો પણ એ કે તેની દુઆ દુન્યા વીસે અથવા આખેરત વીસે કબુલ થાય છે. અને અગર મસલેહતના કારણથી તેની દુઆ કબુલ ન થાય અને તેની હાજત બર ન આવેતો તે તેના ગુનાહનો કફારો થઈ જશે. એટલે મુધી કે તેનામાં ગુનાહની કોઈ બાબત ન રહે. (આ હદીસના રાવી હઝરત અલી (અ) છે.)

એશક મોઅમીન જ્યારે નમાઝમાં હોય છે તો તે પોતાના પરવરદીગારથી વાતચીત કરે છે. (ખુખારી મુસલીમ) (નમાઝમાં ખુદાતઆલાથી દુઆ માંગવી ઘણી ફઝીલત છે જેમકે રૂકુમાં ‘સુબહાન રબીઅલ અઝીમ’ ત્રણ યા તેથી વધુવાર કહીને આપણને જે દુઆ માંગવી હોય તે અરબી ન જાણતા હોઈએ તો આપણી માદરી ઝબાનમાં દુઆ માંગવી તેવીજ રીતે સીજદામાં ‘સુબહાન રબીઅલ આલા’ ત્રણ યા તેથી વધુવાર કહીને પછી જે દુઆ માંગવી હોય તે માગ્યે.) હઝરત રસૂલુલ્લાહ (સ. અ. સ.) નમાઝ શરૂ કરતી વખતે તથા રૂકુમાં તથા સીજદામાં ઘણી દુઆઓ કરતા હતા જેમાંના થોડાક નમુના નીચે મુજબ છે.

“ખુદાવંદા તુ મારામાં અને મારા ગુનાહોમાં આટલી દુરી નાખી દે જેટલી પુરવ અને પશચીમમાં નાખી છે. ખુદાવંદા મને ગુનાહોથી એવી રીતે પાક કરી દે જેવી રીતે સફેદ કપડો મેલથી પાક સાફ કરવામાં આવે છે. ખુદાવંદા મને ગુનાહોથી પાણી, બરફ, ઓલા સાથે ઘોઈ નાખ.” (ખુખારી મુસલીમ)

ખુદાવંદા મારા સરવે ગુનાહ નાહના અથવા મોટા શરૂના તથા આખરના ખાનગી તથા ઝહેર તમામ બખશી આપ.

(મુસલીમ)

ખુદાવંદા મેં તારા શરૂ રૂકુ કર્યો અને તારાપર ઇમાન લાગ્યો અને તારી આગલ ગરહન બુકાવી અને તારાપર ભરોસો કર્યો તુજ મારો પરવર દીગાર છે. મારા કાન મારી આંખો

મારો ગોથત મારો લોહી મારા હાડકાં સરવે પરવરહીગારે
આલમની આગત બુકેલા છે. (મુસલીમ)

ઓ અલ્લાહ તારે માટે મેં સીજદો કર્યો અને તારા પર
ઈમાન લાવ્યો અને તારો તાબેદાર થયો. મારા મોહિ તેને
સીજદો કર્યો જેણે તેને પેદા કર્યું અને રૂપ આપ્યું અને તેના
કાન તથા આંખ બીરીને બનાવ્યા તો અલ્લાહ બરકત વાલો છે.
સારો પેદા કરનાર છે. (મુસલીમ)

નમાઝ પઢાવનાર પેશ ઇમામ કેવો હોવો જોઈએ તે વિશે
હઝરત (સ) ફરમાવે છે કે “ અલ્લાહની કિતાબને વધુ પઢનાર
તમારામાનો ઇન્સાબત કરાવે ફરી જો તેઓ કીરાઅત (પઢવા)માં
સરખા હોય તો સુનતને વધારે જાણનાર (ઇમામત કરે) ફરી
જો તેઓ સુનતમાં સરખા હોય તો હીજરતમાં પ્રથમ જનાર
(એટલે બદી પેહલો છોડનાર) (ઇમામત કરે) ફરી જો તેઓ
હીજરતમાં બરાબર હોય તો વધારે ઉમરવાલો (ઇમામત કરે)
અને કોઈ શખસની હુકુમતની જગ્યામાં કોઈ શખસ તેના હુકુમ
વગર ઇમામત કરે નહીં. અને તેના ઘરમાં તેની માનની જગ્યામાં
વગર હુકુમે બેસે નહીં. (મુસલીમ)

એકલા નમાઝ પઢવાથી જમાઅતની નમાઝ સતાવીસ દરજ્જે
અફઝલ છે. (ખુખારી મુસલીમ)

જ્યારે નમાઝનો વખત આવે તો અજાન આપતા રહો ફરી
તકબીર (ઇકામત) કહ્યા કરો અને તમો બેમાંનો વડો ઇમામ
થયા કરો. (ખુખારી મુસલીમ)

જ્યારે ત્રણ માણસો હોય તો એક તેઓનો ઈમામ બને
અને તેઓમાં ઈમામ બનવાને લાયક કોરાન વધારે બાણનાર છે.
(મુસલીમ)

અગર તમે ચાહો છો કે તમારી નમાઝ કબુલ કરવામાં
આવે તો એ ઝરૂર છે કે તમેને ઈમામત કરાવે તમારામાંથી
બહેતર કેમકે બેશક તે વચમાં કાસીદ છે દરમ્યાન તે ચીઝ
કે જે તમારી અને તમારા રબની વચે છે. (હાકમ)

(એક આંધલા શખસે જમાઅતની નમાઝથી પોતાને મુક્ત
કરવાને હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ને અરઝ કરી કારણ કે તેને
મસજીદમાં દોરી લઈ જનાર કોઈ નહોતો તો આપે પેહલે
તેને રઝા આપી પછી પાછો બોલાવી પુછ્યું) શું તું નમાઝ
માટે અઝાન સાંભલે છે ? તે શખસે કહ્યું હા. હઝરત (સ) એ
ફરમાવ્યું ત્યારે મસજીદમાં હાઝર થયા કર.

(જમાઅતની નમાઝ માટે એવી સખત તાકીદ છે કે
એક આંધલા શખસને બી મુક્તી મલતી નથી ત્યારે તે લોકો
જેઓ દરેક વાતે તંદરૂસ્ત છે છતાં નમાઝ પઢતા નથી યા પઢે
છે તો જમાઅતમાં શરીફ થતાં નથી તેઓનો આખેરતમાં કેવો
હાલ થશે અફસોસ તેનો તેઓને ખોફ નથી. (મુસલીમ)

તે શખસની પાછલ નમાઝ ન પઢવી જોઇએ જે અઝાન
કહેવા તથા નમાઝ પઢાવવાની ઉજરત માંગે (કુલેની)

નમાઝ જમાઅત સાથે પઢવા બાબે સખત તાકીદ છે. અને
જમાઅત આસાનીથી બની શકે તેટલા માટે જોછામાં જોછી બે
માણસોની હદ ઠકાવી છે કે જેથી જમાઅતનો લાભ લઈ શકાય.
અને નમાઝ પઢવા આવનારા મોઅમીનોમાં જે લાયક હોય તે

ઈમામ બને. આટલી સગવડ હઝરત (સ) એ કરી આપ્યા છતાં ઘણાખરા લોકો જમાઅત સાથે નમાઝ પઢતા નથી. એ અ-ફસોસકારક છે. અને વલી જેઓ જમાઅત સાથે નમાઝ પઢે છે તેઓ નમાઝ પઢાવવા એક શખસને સુકરર કરી તેને પગાર-દાર પેશ ઈમામ બનાવે છે. અને તેથી ઇસલામીઓની લગભગ બધી મસજીદોમાં પગારદાર પેશઈમામો સુકરર થયેલા છે. એ બીદઅત છે. કેમકે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) તથા સહાબના ઝમાનામાં કોઈ ઉઝરત લઈ નમાઝ પઢાવતો નહતો. તેઓના ઝમાનામાં એ સુનંત ન હતી ત્યારે આ ઝમાનાના આલીમો પોતાની કમાઈ શાફ આ બીદઅત ઇસલામમાં દાખલ કરી છે. જ્યારે નમાઝ તો ખુદાતઆલાની હુજુરમાં આપણી મુલાકાત છે. તેથી જે શખસ નમાઝ પઢાવે છે તે તમામ નમાઝીઓ તરફથી ખુદાની હુજુરમાં તેઓનો પ્રતિનિધી બને છે. માટે તે શખસ એવો હોવો જોઈએ કે જે ખુદાતઆલાના તથા હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના ફરમાનો મુજબ અમલ કરનારો હોય એવોજ શખસ પેશઈમામ થવો જોઈએ કે જેથી આપણો નમાઝ તથા દુઆઓ કબુલ થાય. જેવી રીતે પ્રજાને સરકારમાં કાંઈ કામ હોય તો તે પોતા માંહેલા કોઈ એવા લાયક શખસને ચુંટશે કે જેથી પ્રજાનું કામ થઈ જાય ન કે કોઈ એવા શખસને પોતાનો પ્રતિનિધિ બનાવી મોકલશે કે જે સરકારનો નાફરમાન હોય. તે મુજબ ન-માઝીઓએ ખુદાતઆલાની હુજુરમાં લાયક શખસને ઈમામ બના-વવો જોઈએ. એકજ શખસે હમેશા નમાઝ પઢાવવી એ કાંઈ ફરજ નથી. હાઝર થયેલા નમાઝીઓમાં કોઈ બી એક લાયક શ-ખસ નમાઝ પઢાવે તો બસ છે. જ્યારે પગારદાર પેશઈમામ તો એક બીદઅતી શખસ થયો તેથીજ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ સાફ ફરમાવ્યું છે કે એવા ઉઝરત લેનાર શખસ પાછલ નમાઝ ન પઢવી જોઈએ. ઇસલામીઓ ચેતો. અને સુધારો. આગળ બાણ-યા અંબાણપણામાં ભુલ થઈ ગઈ તો ખેર ખુદા ગકુફર રહીમ છે પણ હવે બાણી બુલ્લને એવા શખસ પાછલ નમાઝ પઢ્યો તો

ખુદાના ગુનેહગાર ઠંડરો. એહલે સુનત જમાતવાલાઓને ત્યાં ઘણી ખરી મસજીદોમાં સરવે પગારદાર પેશઈમામ છે જે કે ખાનગી જગોએ કોઈ બી લાયક શખસને પેશઈમામ બનાવી લે છે પણ શીઆઓમાં તો મસજીદો ઉપરાંત કોઈ બી ઠેકાણે અમે તેટલી મોટી સંખ્યા હાજર હોય છતાં જ્યાં સુધી તેઓમાં ઇબ્નજો (સરરીફીકેટ) ધરાવનારો પેશઈમામ ન હોય તેઓથી જમાઅતની નમાઝ ન પઢાવાય. અગર તેઓનો નમાઝનો વખત જતો હોય તો ભલે તેઓ જુદી જુદી પઢી લે પણ જમાઅત ન બનાવવી ! અફસોસ એ લોકોના ઉલ્લમાઓએ પોતાની કમાઈ શાફ કેવો સખત કાયદો કાઢ્યો છે ? શું રસુલુલ્લાહ (સ) ના ઝમાનામાં એવીજ સુનત હતી ? તેઓએ જમાઅતની નમાઝનો સરવેને લાભ મલે માટે ઓછામાં ઓછા બે માણસો હોય તો બી જમાઅત બનાવી નમાઝ પઢવાનો હુકમ ફરમાવ્યો જ્યારે શીઆ આલીમોના એ કાયદાથી બે હજાર માણસો ભેગા હોય છતાં જમાઅતની નમાઝ ન પઢી શકે જ્યાં સુધી તેઓનો સરરીફીકેટ ધરાવનારો શખસ ઈમામ ન બને. જેથી જેઓને જમાઅતની નમાઝ પઢવી હોય તેઓએ એવા એક શખસને પગાર આપી રાખે તોજ તેઓથી જમાઅતની નમાઝ પઢાઈ શકાય ! પણ તેઓની મશહુર હદીસ એ છે જે હઝરત બાકર (અ) થી રીવાયત છે જે “તે શખસની પાછલ નમાઝ ન પઢવી જોઈએ જે અઝાન કહેવા તથા નમાઝ પઢવાની ઉજરત માંગે(કુલેની)હવે શીઆઓ શું કરે ? હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) તથા હઝરત ઈમામે બાકર (અ) ના ફરમાનોને માન આપે કે તેઓના વીરૂધ મુજતેહદોના ફતવાઓને માન આપે ? એટલુંજ નહી પણ એ મુજતેહદોને પાંચ વખત નમાઝ જુદી જુદી પઢાવવી ભારી પડે છે તેથી ઝોહર અને અસર તથા મગરીબ અને ઈશાની ભેગી પઢવાનો ધારો કહાડ્યો. જેથી નમાઝ તેના જુદા જુદા સુકરર વખતે પઢી શકાતીજ નથી. જ્યારે કોરાને શરીફ તથા હદીસ શરીફ મુજબ કવખતે નમાઝ પઢનાર સખત ગુનેહગાર છે. એટલુંજ નહી પણ શીઆઓની ઘણી ખરી મસજીદોમાં અઝાન બી

ત્રણજ વખત દેવાય છે. એ કેટલું ખોટું ! નમાઝ જેવી ઈસ્લામની મુખ્ય બાબતનો કેવો ખરાબો કરી દેવામાં આવ્યો છે. જ્યારે હઝરત ઈમામે હુસેન (અ) ખુનખાર જંગના મેદાનમાં બી નમાઝ ખરાબર વખતસર પઢતા રહ્યા જ્યારે શીઆઓ તેઓની મોહબતનો દાવો કરે છે અને અમલ તેઓથી સદંતર ઉઠા ! કે એવા અમનના વખતમાં નમાઝના પાંચ મુકરર વખતોના ત્રણ હીસા કરી દીધા. મસજીદમાં અજાનતો પાંચ વખત આપો પછી જેને ન અને તે ન આવે પણ તમે સુનતને શું કામ તોડી બીદઅતી થાઓ છો. પણ નમાઝ પઢાવનારા તેઓ પોતેજ એટલે પોતાને જેમ આસાન થાય તેમ કાયદા ઘડ્યા છે પછી લોકોનો ગમે તે થાય. અફસોસ એ કેવા ગુમરાહી !

રોઝા.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

જ્યારે તમે માહે રમઝાનનો ચાંદ જુઓ તો રોઝા રાખો અને જ્યારે તમે તેને (ઈદના ચાંદને) જુઓ તો રોઝા છોડો અને વાદલાં હોય તો ૩૦ રોઝા રાખો. (મુસલીમ)

(શરીઅતમાં ખુદલો ફરમાન છે કે ચાંદ જોવા પછીજ રોઝા શરૂ કરવા તથા છોડવા છતાં હોરા બાઈઓ હીંદુઓના મહીના મુજબ રોઝા રાખે છે તથા છોડે છે એ બીદઅતી રીવાજ છે તેઓએ ચેતવું જોઈએ).

જે કોઈ માહે રમઝાનના રોઝા રાખે ફરી (ઈદ પછી) છ રોઝા શવવાલના રાખે તો બાણે આખા વરસના રોઝા રાખ્યા.

(મુસલીમ)

માહે રમઝાન પછી અફઝલ રોઝા અઘાહના મોહરમના

મહીનાના છે. અને ફરજ પછી અફઝલ નમાઝ તે રાતની નમાઝ (તહબુદની) છે. (મુસલીમ)

દરેક મહીનાના ત્રણ રોઝા અને માહે રમઝાનના રોઝા બીજી રમઝાન સુધા આ આખા વરસના રોઝા છે. અને અર-ફાના દીવસનો રોઝો હું ધારૂં છું અલ્લાહથી કે એ એક વરસ આગલનો તથા એક વરસ પાછલાનો કફારો છે. અને આશુરા (દસમી મોહરમ) નો રોઝો હું ધારૂં છું અલ્લાહથી કે તે એક વરસ આગલાનો કફારો છે. (મુસલીમ)

આ દીવસ આશુરો છે. અલ્લાહે એનો રોઝો તમને ફરજ કર્યો નથી. પણ હું રોઝદાર છું. માટે જેને રોઝો રાખવો પસંદ હોય તો તે રોઝો રાખે અને જેને રોઝો રાખવો નહીં પસંદ હોય તે રોઝો ન રાખે. (ખુખારી મુસલીમ)

રોઝાઓમાં વધારે પસંદ અલ્લાહની નજદીક દાઉદ (અ) ના રોઝા છે. તેવણુ એક દીવસ રોઝો રાખતા હતા અને એક દીવસ રોઝો તોડતા હતા. અને નમાઝમાં વધારે ખ્યારી નમાઝ દાઉદ (અ) ની નમાઝ છે. તેવણુ અરધી રાત સુતા હતા અને તેહાઈ રાત નમાઝ પઢતા હતા અને છઠો ભાગ સુતા હતા. (ખુખારી)

જેણે ફક્ત અલ્લાહ તઆલાનાજ વાસ્તે રમઝાનના રોઝા સવાળ સમજીને રાખ્યા તો તેના આગલા તમામ ગુનાહો બક્ષી દેવામાં આવશે.

રોઝદાર માણસના મોની વાસ અલ્લાહ તઆલા આગલ કસ્તુરીની સુગંધી કરતાં પણ ખ્યારી છે.

ખચીત રોઝદાર માટે બે ખુશી છે. જ્યારે તે રોઝો ખોલસે ખુશી થશે અને જ્યારે તે અલ્લાહની મુલાકાત કરશે ખુશી થશે.

(મુસલીમ)

ખચીત જનતમાં એક દરવાજો છે જેને રૈયાન કહે છે તેઓ (રાજદારો) સીવાય કોઈ તેમાંથી દાખલ થશે નહીં. (તેઓ માટે) કહેવાશે ક્યાં છે રાજદારો ! ફરી તેઓ ઉભા થશે. તેઓ સીવાય કોઈ તેમાં દાખલ થશે નહીં.

(બુખારી મુસલીમ)

તમે સહેરી ખાઓ કે સહેરી ખાવામાં બરકત છે (એટલે રાજાનો સવાબ તથા સહેરીની શક્તી) (બુખારી મુસલીમ)

જ્યાં સુધી લોકો રાજાને જલદી ખોલ્યા કરશે ત્યાં સુધી ઘેરમાં રહેશે. (બુખારી)

જે કોઈ રાજદાર હોય અને બુલ્લથી ખાય અથવા પીએ તો તેને જોઈએ કે તે પોતાનો રાજો પુરો કરે (એટલે તેનો રાજો તુટ્યો નહીં) કેમકે તેને તો ખુદાએજ ખવાડ્યું અને પીવાડ્યું છે. (બુખારી મુસલીમ)

જે કોઈ (રાજામાં) બોહતાન આપવાને જુદી વાહી તખાહી વાતોને તથા તે પર અમલ કરવાને નહીં છોડે તો તેના ખાણાપીણાના છોડવાની અલ્લાહને કશી પરવા નથી (એટલે રાજો કબુલ નથી.) (બુખારી)

બે દીવસો બકરી ઇદના દીવસે તથા રમઝાન ઇદના દીવસે રાજો હુરૂત નથી. (મુસલીમ)

જુમાના દીવસથી એક દીવસ આગલ અથવા પાછલ રાજો રાખવા સીવાય જુમાને દીવસે તમારામાંનો કોઈ રાજો રાખે નહીં. (બુખારી)

સફરમાં રાજો રાખવો કંઈ નેક કામ નથી.

(બુખારી મુસલીમ)

એક પછી એક વગર ખોલે (વચમાં વગર ખાધે) રોઝા રાખવાથી તમે બચતા રહો. (બુખારી મુસલીમ)

શું મને ખબર થઈ નથી કે તું રોઝો રાખ્યા કરે છે અને ઇફતાર કરતો નથી અને આખી રાત નમાઝમાં રહે છે ? તેમ તું ન કર. કારણ કે તારી બંને આંખોનો પણ હીંસો છે. અને તારા જાનનો પણ હીંસો છે. માટે રોઝો રાખ અને ન પણ રાખ. રાતના નમાઝ પઠ અને સૂ પણ. અને દર દસ દીવસમાં એક રોઝો રાખ. અને તને તે દીન સીવાય બાકી નવ દીવસનો સવાળ મળશે. (બુખારી મુસલીમ)

જે વખતે તમારામાંનો એક (સવારની નમાઝની) અઝાન સાંભળે ને તેના હાથમાં વાસણ હોય (ખાવા પીવાનો) ન મુકી દે વાસણને જ્યાં સુધી કે પોતાની હાજત બર લાવે (સહેરી છોડી ન દે) (અબુ હાઉદ)

મોઅમીનની સારી સહેરી ખબુર છે. (અબુ હાઉદ)

જ્યારે તમારામાંનો એક ઇફતાર કરે તો તેણે ખબુરથી ઇફતાર કરવું જોઈએ ખચીત ખબુર બસબબ બરકત છે. અગર ખબુર ન મળે તો પછી પાણીથી ઇફતાર કરે અને ખચીત તે પાણી પાક કરનારું છે. (તીરમઝી અબુ હાઉદ)

હમેશાં દીન ગાલીબ રહેશે જ્યાં સુધી કે લોકો ઇફતાર કરવામાં જલદી કરશે એ માટે કે ચાહુદી અને નસારા ઇફતાર કરવામાં મોડું કરતા હતા.

(અબુ હાઉદ—ઈબને માજ)

જ્યારે રસુલુલ્લાહ (સ. અ. સ.) ઇફતાર કરતા ત્યારે ફરમાવતા ‘ યા ઇબ્રાહી તારાજ શાફ મેં રોઝો રાખ્યો અને તારાજ રીઝબ પર મેં ઇફતાર કર્યો (અબુ હાઉદ)

જે શખસ રાજાની નીચત ન કરે ફજરની પેહલે, તે
તેના શાઝ રાજો નથી (એટલે રાજો લેખાશે નહીં)

(તીરમઝી અબુ હાઉદ ઇબને માબ)

ખચીત તમારામાંના કેટલાકની ધારણા એ છે કે લેલેતુલ
કદર (શખે કદર) પેહલી સાત રાતોમાં છે (૨૦ મા રાજા
પછી) અને કેટલાકનો ગુમાન પાછલી સાત રાતોમાં છે (૨૦
મા રાજા પછી) તો તમે તેને પાછલી દસ રાતોમાં (૨૧ થી
૩૦ સુધીમાં) શોધો. (બુખારી મુસલીમ)

બે શખસો જેઓ રાજદાર હતા એક વખત નમાઝ પઢી
ચુક્યા પછી તેઓને રસુલુલ્લાહ (સ. અ. સ.) ફરમાવ્યું કે તમે
પાછો વજુ કરો ને પાછી નમાઝ પઢો અને એ રાજો તો કાયમ
રાખો પણ એની બદલે બીજો રાજો રાખી લેજો. બેઉએ
સખબ પુછ્યું તો ફરમાવ્યું કે તમેએ ફલાણાની ગીબત કરી
(એ હદીસથી જણાયું જે ગીબત કરવાથી વજુ નમાઝ ને રાજો
તુટી જાય છે)

જેણે માહે રમઝાનમાં રાજા રાખ્યા ઇમાનથી સવાબની
ગરઝ શાઝ (ન કે લોકોના ડરથી યા ન લોકોને દેખાડવા
શાઝ) તો તેના આગલા કીધેલા ગુનાહો બખશાઈ જશે અને જે
કોઈ (તરાવીહ વગેરે ઇત્તિફાત શાઝ) ઉલો રહ્યો માહે રમઝાનમાં
ઇમાનથી સવાબની ગરઝ શાઝ તો તે આગલા ગુનાહોથી માફી
પામશે અને જે કોઈ ઉલો રહ્યો ઇમાનથી શખે કદરે સવાબની
ગરઝ શાઝ તો તે આગલા કીધેલા ગુનાહોથી બખશાઈ જશે.
(બુખારી મુસલીમ)

ખચીત મેં પેહલા હાયકામાં આ (શખે કદરની) રાત
શોધી હતી ફરી હું દરમ્યાનની દસ રાતોમાં એતેકાફે બેઠો.
ફરી હુકમ થયો કે શખે કદર પાછલી દસ રાતોમાં છે. તો
જે કોઈ તમારામાંથી એતેકાફ કરવા પસંદ કરતો હોય તે (છેલ્લા
૧૦ દીવસોમાં) એતેકાફ કરે. (બુખારી મુસલીમ)

ઝકાત

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

કોઈ પણ સોના ચાંદી વાંદો જે તેની ઝકાત ન આપતો હશે તો તેને માટે કયામતના દીવસે તે આગમાં ગાલીને પતક અનેવાશે ફરી તે જહનમની આગમાં તાતવાસે ને તેનો દામ તેની પાંસલીપર કપાલપર અને પીઠપર દેવાશે. જ્યારે તે પતરાં ઠંડા થશે તો ફરી તાતવાશે. આ અઝાબ તે દીવસમાં થશે જેનો અંદાજો પચાસ હજાર વરસનો છે. તે એટલા સુધી કે અંદાઓમાં ફેસલો થશે. ફરી તેને તેનો માર્ગ દેખાડાશે કાંતો જનત તરફ કાંતો દોઝખ તરફ (પોતાના બીજા અમલોના બદલે) (મુસલીમ)

તમરો અઝાનો (જે પર ઝકાત ન અપાતી હતી તે) કયામતના દીને ગંજો અઝદાહ થશે. (મુસલીમ)

જ્યારે તમારી પાસે ઝકાત વસુલ કરનાર આવે તો તે તમારથી રાહી ખુશી થઈને પાછો ફરે. (મુસલીમ)

હજ

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

ઓ લોકો ખચીત અજાહે તમારાપર હજ ફરજ કરી છે માટે તમો હજ કરો. (મુસલીમ)

જે શખસે (શક્તી હોવા છતાં અને મારગમાં કોઈ બી નહતર ન હોવા છતાં) હજ ન કરી અને મરી ગયો તો તેની મોત ચાહુદ અને નસારા જેવી છે.

જ્યારે તમો ઝીલહજનો ચંદ્ર જુઓ અને તમારામાંનો કોઈ કુરઆની કરવાનો વિચાર રાખતો હોય તો પોતાના વાલ અને નખ (કુરઆનીના દિવસ સુધી) ન ઉતારે (મુસલીમ)

આ દિવસોમાં (એટલે ઝીલહજના દસ દીવસોમાં) નેકી કરવા કરતાં બીજા કોઈ દીવસોમાં નેકી ઉતમ નથી. (ખુખારી)

એક હીકાનો (એટલે ઝીલહજના શરૂઆતના દસ દિવસોમાં) એક દહાડાના રોજો એક વરસના રોજો બરાબર છે. અને એક રાતની ઇબાદત શબેકદરની ઇબાદતના જેવી છે.

અરફાના (ઝીલહજ તા. ૯ મીના) દીવસ સીવાય કોઈ દીવસ એવો નથી કે જેમાં અદ્દાહ ઘણા બંદાઓને આગથી છુટકારો આપે. ખચીત તે દીવસે અદ્દાહ (ની રેહમત) ન-ઝદીક થાય છે અને તે ફીરેશતાઓ આગલ હજ કરનારાથી ફખર કરે છે ફરી તે ફરમાવે છે આ લોકો શું ઇચ્છે છે (એટલે જે ઇચ્છે તે આપવા તૈયાર છે.) (મુસલીમ)

જે હજ ગુનાહો અને ખુરાઈઓથી પાક (રહીને અદા કરી) હોય તેનો બદલો જનત વગર બીજું કંઈજ નથી હજ અને ઉમરો બંને ગુનાહોને એવા દુર કરે છે કે જેવી રીતે ભડી લોઢાના મેલને દુર કરે છે.

જેણે અદ્દાહના માટે હજ કરી ફરી ન ઓરતથી સોહબત કરી અને ન ગુનાહ કર્યો (રસ્તામાં કોઈ સાથેજગડ્યો નહીં) તો માના પેટથી પેદા થયલાના જેવો (ગુનાહોથી પાક થઈને) પોતાને ઘેર આવે છે. (ખુખારી)

વ્યાજ.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે—

લાઅનત છે વ્યાજ લેનારને અને દેનારને તથા લખનારને અને શાક્ષી થનારને અને ફરમાવ્યું (ગુનાહમાં) બરાબર છે (સખબ સરવે એક બીજાને એ કામમાં મદદ કરી) (મુસલીમ)

જે શખસ વ્યાજ ખાનાર છે તેણે જેટલું વ્યાજ ખાધું હશે એટલું તેનું પેટ ફાગળની આગથી ભરશે અને તે વ્યાજથી કાંઈ માલ કમાવ્યો હશે તો ખુદાએતઆલા એના અમલને કબુલ નહીં કરે અને તે શખસ હમેશા ખુદાના અને ફીરેશતાઓની

લાઅનતમાં રહેશે જ્યાં સુધી કે વ્યાજમાંથી તેની પાસે કાંઈપણ બાકી રહેશે.

શબે મેઅરાજમાં એક કોમ પાસેથી હું પસાર થયો જે-ઓના પેટ ઘડા જેવા હતા તેમાં સાંપ હતા જે તેઓના પેટની બાહરથી દેખાતા હતા ત્યારે મેં કહ્યું એ લોક કોણ છે, અચ્છે જીવરંધલ ? (તો) કહ્યું એ વ્યાજ ખાનારાઓ છે. (ઈબને માજ. અહમદ)

(ખુદા કોરાને શરીફમાં વ્યાજ ખાનારાઓ વીસે ફરમાવે છે જે તેઓ ખુદા તથા તેના રસુલ સાથે જંગ કરનારા છે.)

કોરાને શરીફ.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે—

આ કોરાનને હમેશા પઢયા કરો કારણ કે તેની કસમ કે જેના હાથમાં મહમદનો જાન છે રસૂીમાં બધાયલા ઉંટ કરતાં ખચીત એ ઘણું નાસનારું છે. (ચાલુ ન પઢયાથી ભુલી જવાસે)
(ખુખારી મુસલીમ)

તમારામાં બહેતર તે છે કે જે કોરાનને શીખે અને તેને (લોકોને) શીખવે. (ખુખારી)

જ્યાં કોરાન પઢવામાં આવે ત્યાં ફીરશતા નાઝીલ થાય છે.

કોરાન સમજ્યા પછી દુન્યાથી તથા શેઅર સુખનથી જે પરવાહ નહી થાય તે અમારામાંથી નથી. (ખુખારી)

જે લોકો કોરાનની આયતોને એક બીજાથી ઉલટી સાબેત કરવા જગડો કરતા હતા તેઓને હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ. અ. સ.) ફરમાવ્યું કે તેઓ સીવાય કોઈ લોકો હલાક નહી થયા જેઓ તમારી પેહલે ખુદાની કીતાબને એક બીજા પર મારતા હતા (એટલે ઉલટી ઠડાવતા હતા) જ્યારે ખુદાની કીતાબ એ સીવાય નાઝીલ થઈ નથી કે સાચી ઠેઠવે એક ને બીજા પર. માટે તમે એક (આયતને) બીજાથી બુઠલાવો નહી

અગર તમો જાણતા હો તો, અગર ન જાણતા હો તો સોંપો
તે જાણનારાં પર. (મુસલીમ ઇબને માજ)

ખચીત આ કોરાનના લીધે કેટલાક લોકોને વધારે છે
(ઉંચો દરજો આપે છે) અને એના લીધે કેટલાકને ગટાડે છે
(નીચા કરે છે) (મુસલીમ)

કોરાનનો માહોતગાર પવીત્ર લખનાર ફીરેશનાઓની સાથે
છે. અને જે કોરાન પઢે છે અને તેમાં જમાન અટકે છે અને
તેના પર ઘણું કઠણ છે તો તેનો ખેવડો સવાબ છે. (એટલે
એક તો પઢવાનો સવાબ અને બીજો તકલીફ ઉઠાવવાનો સવાબ)
(બુખારી મુસલીમ)

જે શખસ કોરાન પઢે અને જે તેમાં છે તે સાથે અમલ
કરે તો કયામતના દીને તેના માખાપને તાજ પેહરાવવામાં આ-
વશે જેની રોશની ઘણી સરસ હશે જેવી કે આફતાબની રોશની
દુન્યાના તમારા ઘરોની અંદર હોય ત્યારે તમો શું ધારો છો
તે શખસ (નો પોતાનો શું દરજો હશે) જેણે કોરાન સાથે
અમલ કીધો. (અબુ ડાઉદ)

શીરક (કદી ન માફ થનારો ગુનાહ)

(ખુદાની આતમાં યા ઇબાદતમાં યા સીક્ષતમાં બીજા કો-
ઇને બેડવો એ કદી ન માફ થનારો ગુનાહ છે.)

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાયું કે:—

તું કોઈ પણ વસ્તુને ખુદાનો ભાગ્યો ન બનાવ અગર જો
તું મરાયો બય અને બાદ્યો બય.

એક શખસે કહ્યું એ રસુલુલ્લાહ (સ) કયો ગુનાહ અ-

દલાહની નઝદીક ઘણો મોટો છે. હઝરતે (સ) ફરમાવ્યું કે તું કોઈને અદલાહના જેવો (શક્તી ધરાવનારો હાઝર નાઝર) ઠે-ડવીને પુઝારે અને જુઓ તો અદલાહેજ તેને પેદા કર્યો છે. (મુસીબતની વખતે પેગમ્બર યા ઈમામ યા પીર યા ખુઝરગને હાઝર નાઝર ખુદાના જેવી બોવા તથા સાંભલવાવાળી શક્તી ધરાવનારા સમજવું તેને શીરક કહે છે.) (ખુખારી મુસઝીમ)

અદલાહની કસમ હું અદલાહનો રસુલ હોવા છતાં બહુતો નથી કે મારી સાથે અને તમારી સાથે શો મામલો બનવાનો (જ્યારે એવા મહાન પેગમ્બરનો એ હાલ છે તો બીજો કોણ છે જે ગૈમ બાણી શકે) (ખુખારી)

ઈબને અબ્બાસ (રહી) થી રીવાયત છે તેવણે કહ્યું કે “ હું એક દિવસ રસુલુલ્લાહ (સ) ની પાછલ હતો તો તેવણે ફરમાવ્યું ઓ છોકરા અદલાહને યાદ રાખ તે તને યાદ રાખશે. તું અદલાહને યાદ રાખ તે તને તારી સામે મલશે અને જ્યારે તું માગણી કરે તો અદલાહથી માંગ અને જ્યારે તું મદદ ચાહે તો અદલાહથી મદદ ચાહ અને તું બહુ બેશક બે સઘલા લોકો તને કોઈ વસ્તુનો લાભ આપવા લેગા થાય તો અદલાહે તારે માટે લખ્યું છે તેટલોજ લાભ આપશે અને બે તેઓ તને નુકશાની પુગાડવા લેગા થાય તો અદલાહે બે લખ્યું છે તેટલોજ નુકશાની પોંદચવશે. (તીરમઝી)

આદમીના હીલનો દરેક મેદાન માટે માટે એક માર્ગ છે. તો જે શખસ પોતાના હીલને દરેક માર્ગ ઉપર નાખશે તો અદલાહને પરવા નથી કે કયા મેદાનમાં તેને હલાક કરે અને જે શખસ અદલાહ ઉપર ભરોસો કરે તો તે સઘલા માર્ગોથી તેને બસ થશે. (ઈબને માબ)

જ્યારે “ વ અનઝેર અશીરતકલ અકરબીન ” (તારા સગા. એને ડરાવ) ની આયત ઉતરી તો નખી સાહેબ (સ) આવી

રીતે ખાસ ખાસ ટોલાનું નામ લઈને પુકાર્યા. “ ઓ બની કચ્છ બીન લોવે તમે પોતાના જનોને આગથી બચાવો કારણ કે હું અલ્લાહને ત્યાં તમને જરાએ કામ આવીશ નહીં. અને ઓ બની મુરો બીન કચ્છ તમે તમારા જનોને આગથી બચાવો કારણ કે હું અલ્લાહને ત્યાં તમને જરાએ કામ આવીશ નહીં અને ઓ બની અબદે મનાફ તમે તમારા જનોને આગથી બચાવો કારણ કે હું અલ્લાહને ત્યાં તમને જરાએ કામ આવીશ નહીં. અને ઓ બની અબદે શમસ તમે તમારા જનોને આગથી બચાવો કારણ કે હું અલ્લાહને ત્યાં તમને જરાએ કામ આવીશ નહીં. અને ઓ બની હાશમ તમે તમારા જનોને આગથી બચાવો કારણ કે હું અલ્લાહને ત્યાં તમને જરાએ કામ આવીશ નહીં. અને ઓ બની અબદુલ મુતલીબ તમે તમારા જનોને આગથી બચાવો કારણ કે હું અલ્લાહને ત્યાં તમને જરાએ કામ આવીશ નહીં. અને ઓ કાતેમા તું તારા જાનને આગથી બચાવ તું મારા માલમાંથી (અત્રે આ દુન્યામાં) જે જોઈએ તે માંગ કારણ કે હું અલ્લાહને ત્યાં તને જરાએ કામ આવીશ નહીં. ”

(બુખારી સુસલીમ)

જે શખસને સાફ લાગે કે લોકો તેની આગળ તસવીરની તરેહ (હાથ બાંધીને વગર હીલચાલે ને વગર અહીં તહીં જુએ અદબથી ઉભા રહે જેવી રીતે નમાઝમાં અલ્લાહની સાંબે ઉભું રહેવાય છે.) તો તેને જોઈએ કે પોતાનું ઠેકાણું આગમાં કેડવે.

(તીરમઝી)

જે (શખસ) અલ્લાહ સીવાય બીજા કોઈ માટે (કુરબાની) ઝબાહ કરે તો તેને ખુદાએ લખનત કરી છે. (સુસલીમ)

જ્યાં સુધી મારી ઉમતના કેટલાક કબીલા મુશરીફાની સાથે મલશે નહીં તથા મારી ઉમતના કેટલાક કબીલા સ્થાનો પુજશે નહીં ત્યાં સુધી કયામત થશે નહીં.

(તીરમઝી)

જે કોઈ (શખસ) ખબર બતાવનાર (એટલે નબુમી-રમલ વાળો ફાલ જોનારા વગેરે ગૈબ જાણવાનો દાવો કરનારા લોકો) પાસે ભય તો તેની ચાલીસ દીવસની નમાઝ કબુલ થશે નહીં.

(મુસલીમ)

તમો નહીં કહો “ જે અલ્લાહ ચાહે ને મોહમદ ચાહે ”
પણ તમે ફક્ત કહો “ જે અલ્લાહ ચાહે. ”

ખચીત હઝરત રસુલ્લાહ (સ) મોહાબ્બેર તથા અનસારના કેટલાક લોકોમાં બેઠા હતા એવામાં એક ઉંટ આવ્યું ને તેણે પેગમ્બર (સ) ને સીજદો કર્યો. તો સાહાબાએ કહ્યું ઓ રસુલુલ્લાહ (સ) તમને યુગ્મ પ્રાણીઓ તથા જાડ સીજદો કરે છે. તો અમને જરૂર છે કે તમને સીજદો કર્યે તો હઝરત (સ) ફરમાવ્યું કે તમારા પરવરદીગારની તમો બંદગી કરો ને તમારા ભાઈની (મારી) તાઝીમ કરો.

કૈસ બીન સઅદ (રહી) થી રીવાયત છે કે હું “હીરા” માં આવ્યો તો તેઓને (લોકોને જોયા કે પોતાના મરજબાનને સીજદો કરે છે તો મેં કહ્યું બેશક રસુલુલ્લાહ (સ) સીજદો કરવાને વધુ લાયક છે. ફરી હું રસુલુલ્લાહ (સ) પાસે આવ્યો ને મેં કહ્યું કે મેં ‘ હીરા ’ જોયું છે ફરી તેઓને જોયા જેઓ પોતાના મરજબાનને સીજદા કરે છે. તો આપને હું સીજદો કરું એ વધુ લાયક છે. ત્યારે હઝરતે (સ) ફરમાવ્યું કે વાફ વિચાર કર જો તું મારી કબર ઉપર ગુજરે તો તું શું તેને સીજદો કરશે? મેં કહ્યું નહીં. હઝરતે ફરમાવ્યું તો (હમણાં બી સીજદો) નહીં કરો.

(અબુદાઉદ)

અલ્લાહે ફરમાવ્યું કે તમારામાંનો કોઈ કહે નહીં “મારો બંદો” અને “મારી બંદી” તમો સઘલા અલ્લાહના બંદા

છો અને તમારી ચોરતો સઘલી અલ્લાહની બંદી છે. અને ગુલામ પોતાના શેઠને મૌલા કહે નહીં કારણ કે તમારો મૌલા અલ્લાહ છે. (મુસલીમ)

મોતરેફ બીન અબ્દુલ્લાહ બીન શખ્ખીર (રફી) થી રીવાયત છે તેવણે કહ્યું કે હું બની અમીરના વક્દ (દેખુટેશન) માં રસુલુલ્લાહ (સ) તરફ ગયાઓ ફરી અમે કહ્યું “ તમો અમારા સરદાર છો : ” ત્યારે રસુલુલ્લાહ (સ) ફરમાવ્યું સરદાર અલ્લાહ છે ફરી અમે કહ્યું બુઝરગીમાં અમારા મોટા છો. અને ઘણા સખી છો. તો તેવણે કહ્યું એવી વાત કહો અથવા એથી થોડી ઓછી કહો જેથી તમને શેતાન બેઅદબ ન કરે. (અબુદાઉદ)

જેવી રીતે ખ્રીસ્તીઓએ ઇસા (અલે) ને હદથી વધાર્યા તેવી રીતે તમો મને હદથી વધારો નહિ કારણ કે હું બંદોજ છું. તમો મને અલ્લાહનો બંદો તથા તેનો રસુલ કહો. (બુખારી મુસલીમ)

ખચીત હું ઇચ્છું છું કે જે મરતબો અલ્લાહ તઆલાએ મને ઇનાયત કર્યો છે તેથી વધુ મને વધારો નહીં. હું મોહમદ બીન અબ્દુલ્લાહ તેનો બંદો છું તથા તેનો રસુલ છું.

ગેબના ખઝાના પાંચ છે જેને અલ્લાહ સીવાય કોઈ બાણતું નથી. અલ્લાહ સીવાય કોઈ બાણતું નથી કે કાલે શું થશે અને કોઈ બાણતું નથી કે ગર્લસ્તાનમાં શું છે અને કોઈ જીવ બાણતો નથી કે કાલે શું કરશે અને કોઈ જીવ બાણતો નથી કે કઈ ઝમીનમાં મરશે અને કોઈ બાણતું નથી કે ક્યારે વરસાદ વરસશે. (બુખારી)

જે કોઈ પોતાના બાપને મુકીને બીજાને બાપ બનાવે અને

તે બાણુતો પણ હોય કે તે તેનો બાપ નથી તો તેના ઉપર જન-
નત હરામ છે. (બુખારી મુસલીમ)

એકની બીમારી બીજને લાગતી નથી અને અપશુકન લેવું
નથી. અને દેવ ભુત નુકસાન કરવાના માલક નથી.

(બુખારી મુસલીમ)

અપશુકન શીક છે.

નઝર (માનતા) કરો નહીં. કારણ કે નઝર તકદીરને કંઈ
ટાલતી નથી અને નઝરને લીધે તો ફક્ત બખીલનો માલ
ખરચ થાય છે. (મુસલીમ)

અલ્લાહ અઝઝ વજ્જલ ફરમાવે છે કે જે કોઈ એક નેકી
લાવશે તેને માટે દસ ઘણું છે. (અથવા એથી) પણ હું વ-
ધારસ. અને જે કોઈ બઝી લાવશે તો બદલો બઢીનો એકજ છે,
અથવા હું તેને માફ કરીશ. અને જે કોઈ મારેથી વેંત પાસે
થાય છે તો હું તેને એક હાથ પાસે થાઉં છું અને જે કોઈ
મારેથી એક હાથ પાસે થાય છે તો હું તેને એક વામ પાસે થાઉં
છું અને જે કોઈ મારી પાસે ચાલતો આવે છે તો હું તેની પાસે
ઢોડતો આવું છું. અને જે કોઈ ઝમીન ભરીને ગુનાહોની સાથે મારી
મુલાકાત લેશે અને તેણે કોઈ ચીજને મારી શરીક કરી નહીં
હશે (મારી ઝાતમાં યા ઇબાદતમાં યા સીફતમાં કોઈને એડયો
ન હશે) તો હું તેટલીજ મગફેરત (બખશાશ) ની સાથે
મુલાકાત કરીશ. (મુસલીમ)

જે કોઈએ અલ્લાહની મુલાકાત એવી હાલતમાં કરી કે તેની
(અલ્લાહની) સાથે કોઈને શરીક કર્યો નહીં તો તે જનતમાં
હાબલ થશે. અને જે કોઈ તેની મુલાકાત એવી હાલતમાં
કરશે કે તેની સાથે કોઈને શરીક કર્યો છે તો તે ઢોઝખમાં
જશે એટલે જે (મરતાં દમ સુધી) ખોદાનેજ (નફા નુકસાનનો)
માલીક બાણુશે તો તે જનતી છે અને જે ખુદા સીવાય બીજા

દોઢને નક્કા નુકસાનનો માલીક બાણશે તો તે મુશરીક દોઢખી છે.
(મુસલીમ)

(લોકોના) દેખાવ માટે (તેઓથી ડરીને યા તેઓની તારીફ માટે) થોડું પણ કામ કરવું શીરક છે.

બીદઅત.

હઝરત રમુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

હમ્દ તથા સલાત પછી વાત તો આ છે કે ખચીત બહેતર વાત ખુદાની કીતાબ છે. અને સારો માર્ગ મોહમદનો માર્ગ છે. અને પુરાં ધામો તે નવા નીકળેલા (બીદઅત) અને દરેક બીદઅત ગુમરાહી છે.
(મુસલીમ)

દરેક બીદઅત ગુમરાહી છે ને દરેક ગુમરાહી (નો ઠેકાણો) આગ છે.

ખિસમિલ્લાહ પઢીને “ ઈનના આ તૈના ” ની પુરી સુરા પઢીને ફરમાવ્યું (કે) તમો બાણો છો કે ડોસર શું છે. ? અમે કહ્યું અલ્લાહ તથા તેનો રમુલ સારી રીતે બાણો છે. હઝરતે (સ) ફરમાવ્યું કે તે એક નેહર છે. મારા પરવરદીગારે મને તેનો વાચદો આપ્યો છે. તેના પર ઘણી જૈર છે તે હોઝ પર કયા-મતના દીને મારી ઉમત આવશે તેના વાસણ તારાઓની ગણતરી એ છે. ફરી એક બંદો તેઓમાંનો અટકાવાશે. હું કહીશ એ મારા પરવરદીગાર ખચીત તે મારી ઉમતમાંથી છે ત્યારે (મને) કહેવામાં આવશે કે તું બાણતો નથી તારી પછી તેણે કેવો નવો માર્ગ કાઢ્યો. (એટલે બીદઅતી થયો) (મુસલીમ)

હું તમને વચ્ચત કરું છું જે ખુદાથી ડરો અને હાકેમોને કબુલ કરો અને તેઓની ફરમાબરદારી કરો અગર તે હાકમ

હબરી ગુલામ હોય તે છતાં. તે પછી મારી બાદ તમારામાંથી જે કોઈ જીવતા રહેશે તેઓ આખેરીમાં ઘણા એખતેલાફ (ગેર-સમજીતી) જોશે તો તમે લાઝમ જાણો પોતા ઉપર મારો રવઈઓ તથા મારા ખલીફાઓનો રવઈઓ કે જેઓ ખુબીઓ-વાલા તથા નેક રાહ પામેલા છે. એ રવૈઆને મઝબુત પકડો ને ઝોરથી તેને દાંતોથી પકડો. અને નવા કામોથી બચો એટલા શાફ જે હર નવી ચીઝ (રસમ) બીદઅત છે અને બીદઅત ગુમરાહી છે. (અબુ દાઉદ)

મારાથી આગળ કોઈ પણ પેગમ્બરને અલ્લાહે કોઈ ઉમ-તમાં મોકલ્યા છે તો તેમને માટે તેમની ઉમતમાંથી હવા-રીઓ (ચોખ્ખા જાન ફીદા કરનાર) તથા સહાળીઓ થયા કરે છે જે તેઓની સુન્ત પકડે છે. અને તેમના હુકમની તાબેદારી કરે છે. ફરી તેઓ પછી એવા નાલાએક નીકળે છે કે જે કહેલું છે તે કરતા નથી અને જેનો હુકમ નવાં તે કરે છે (એટલે સુન્ત છોડી નવી રસમો બીદઅત પકડે છે) તો જે કોઈ તેઓથી હાથથી જેહાદ કરે છે તે મોઅમીન છે. અને જે કોઈ તેઓની સાથે જીબથી જેહાદ કરે તે મોઅમીન છે. અને જે કોઈ તેઓ સાથે પોતાના દીલથી જેહાદ કરે તે મોઅમીન છે. આ ત્રણ કામો સીવાય ફરી તો રાઈના દાણા બ-રાબર ઇમાન નથી. (મુસલીમ)

જે શખસ મારી સુન્તોમાંની કોઈ સુન્ત જે જુલાઈ ગઈ હશે તે જારી કરશે તો તે શખસને બરાબર તેના પ્રમાણમાં સ-વાબ મલકે કે જેપર અમલ થશે. અને અમલ કરનારાઓનું સ-વાબ ઓછું થશે નહીં. અને જેણે ગુમરાહીની નવી બીદઅત કાઢી તેનાથી અહ્લાહ રસુલ રાખી નહીં અને તેનાપર ગુનાહ બરાબર તે પ્રમાણે થશે કે જે પર (હોકો) અમલ કરશે ને અમલ કરના-રાઓના ગુનાહ જરાબી ઓછા થશે નહીં. (તીરમઝી)

જેઓ મારી સુંત પર અમલ કરશે ફસાદના વખતે (જે વખતે બીદઅતી રીવાજ ફેસાયલો હશે) તો તેને સો શહીદોનો સવાબ મલશે.

જે કોઈ અમારા આ કામમાં એટલે દીનમાં અને શરીઅ-તમાં નવી વાત કાઢે કે જે તેમાં ન હોય તો તે નવી વાત (રસમ) અથવા તેનો કાઢનાર મરદુદ છે. (ખુખારી મુસલીમ)

જે કોઈ એવું કામ કરે કે જેના વીસે અમારો હુકમ નથી તો તે કામ મરદુદ છે. (મોહરમમાં તાઝયા તથા અલમ બેસાડનારાઓ તથા કયામત સુધી માતમની મજલીસ બરી રાખવાનું રીવાજ ચાલુ કરનારાઓ એતો.) (મુસલીમ)

અલ્લાહની નાફરમાનીમાં કોઈની તાબેદારી નથી. તાબેદારી તો સારા કામમાંજ છે (ઇમામ અથવા ઉસ્તાદ અથવા મા બા-યની તાબેદારી સારા કામમાં કરે અને શરીઅત વિરૂધ્ધ કામમાં કોઈની તાબેદારી કરવી તે ગોયા તેને ખુદા તથા તેના રસુલ કરતાં મોટો સમજનાર લેખાશે)

અલ્લાહ લાનત કરે તેના પર કે જે પોતાના મા બાપ પર લાનત કરે અને અલ્લાહ લાનત કરે તેના પર કે જે ખુદા સીવાય બીજા કોઈના માનમાં ઝખાહ કરે અને અલ્લાહ લાનત કરે તેના-પર કે જે બીદઅતી ને આશરો આપે અને અલ્લાહ લાનત કરે તેનાપર કે જે ઝમીનની હદો મટાડે. (મુસલામ)

ઈનસાનની પરીક્ષા તેના ઘરવાળાઓમાં તેના માલમાં તેના બાનમાં તેની અવલાહમાં તથા તેના પાડોસીમાં થાય છે. તેનો કફ રો નમાઝ-રોઝા-સદકે-સારા કામોનો હુકમ કરવો અને ખુરા કામોથી મના કરવામાં છે. (ખુખારી મુસલીમ)

આદમીઓનો હાખલો બાણે સો ઉંટ છે કે તેમાં સવારીને લાયક એક પશુ તમને મળશે નહીં તેવીજ રીતે સો આદમી-

ઓમાં એક બી કામીલ મોઝમીન સંગતને લાયક મળતું નથી
(મતલબ કે સુનતપર અમલ કરનારા ને બીદઅતને છોડનારા
બુજ હોય છે) (બુખારી મુસલીમ)

જે કોઈ (બીજી) કોઈ કામ જેવી પોતે નકલ કરશે (તો)
તે તેમાંથી છે (એટલે મુસલમાન થઈને કાફરો જેવી રીતભાત
તથા માન્યતા એખત્યાર કરશે તો તેનો હશર કાફરો સાથે થશે.)

મુશરીફોથી વીરૂધતા કરો. દાહડી મોટી મોટી કરો અને
મુછો ઝોછી કરો.

મરદોએ ઝઅફરાન (કેસર) લગાડવી હરામ છે (ઇસ-
લામીઓ હીંદુઓને પગલે ચાલી લગન ક્રિયામાં તેમજ ચોપડા
પુજવાની ક્રિયામાં ઝફર લગાડે છે.) (બુખારી મુસલીમ)

શે હાલ છે તે લોકોનો કે જે કામ હું કરું છું તેથી દુર
રહેવામાં તેઓ સફાઈ બાણે છે. ખુદાની કસમ હું તેઓ કરતાં
અઘ્લાહને વધારે બાણું છું અને તેઓ કરતાં હું તેનાથી વધારે
ડરનાર છું. (બુખારી મુસલીમ)

હું જે બાણું છું તેને જો તમે બાણો તો તમે ઘણા રડો
ને થોડા હસો. (બુખારી મુસલીમ)

થોડીક બીદઅતોના નમુના.

નીચલી સરવે શરીઅત વીરૂધની રસમે બીદઅત છે. અને
હઅરત (સ) એ ફરમાવ્યું છે કે દરેક બીદઅત ગુમરાહી છે અને
ગુમરાહીનો ઠેકાણો હોઝબ છે.

બુઅરગોની કબરોપર ઉફસ વગેરેનો ધામધુમથી મેળો બ-
રવો, રોશની કરવી, સંદલ કાઢવો, કબરને ચુમવું ચાટવું તવાફ
કરવો સીજદો કરવો કુલની તથા તરેહવાર કાંમતી કપડાઓની

આદરે ચહડાવવી, વાળ વગડાવવા ક્વાલી વગેરે ગાનતાનનો જલ-
સો કરવો કબરો પાસે નમાઝ તથા કોરાન પઢાવવું વગેરે. તેવીજ
રીતે મરણ પછી મોલુદ, ઝયારત, દસમુ વીસમુ ત્રીસમુ ચહેલમ
છમસી વરસી એ સરવે ખોટી રસમો છે. મરણ પામેલાઓના
હકમાં સવાળ પોહ્યાડવા ગરીબોને અવારનવાર ખાનું ખવરાવવું
યા કપરા આપવા યા જે કાંઈ ખો જ્યારે ખી ખની શકે તે ખે-
રાત સઢકો કરવું મના નથી બલકે તાકીદ છે પણ એકસ તારી-
ખેજ કરવું એ ખુરૂં છે. જેથી એક ફરઝ થઈ પડે છે કોઈ પાસે
બેગવાઈ હોય યા ન હોય, પણ એ રસમ ફરઝ થઈ જવાથી બંધા
કરઝે લાવોને ખી એ રસમ બળવવી પડે છે જેથી મુરદાંની ખા-
તર જીવતાને મરવું પડે છે કે રખે ન કરવાથી સગાવહાણા યા
દોસ્તો ટીકા કરશે, યા એ નેમથી કે ખુબ ધામધુમ કરવાથી ના-
મના થશે. જેથી એવી રસમો બળવવી મરહુમના શાફ નહી પણ
પોતાની વાહવાહ ગવાડવા યા લાગતાવલગતાઓના ડરના લીધે
બળવવું થાય છે. એ સુનતથી વીરૂધ એટલે ખીદઅત છે. પોતાથી
જે કાંઈ બને અને જ્યારે ખી બને ત્યારે લલે મરહુમ શાફ ખ-
રચો. યા કાંઈ ખી ન બને તો ફક્ત દુઆ કરે કે જેના જેવી
સરસ રીત કોઈખી નથી. મરહુમ શાફ હમેશાં દુઆ કરતા રહો
જેથી તેને તથા દુઆ કરનારને હમેશાં સવાળ થશે. ઈસ્લામ ધણો
આસાન મઝહબ છે પણ અફસોસ લોકોએ નવી નવી ખીદઅતોથી
સખત બનાવી દીધો છે. હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ઉરૂસ વગેરે
ખીદઅતી રસમો શાફ લાઅનત ફરમાવી છે તો લોકો
તેને સવાબે દારેન સમજે છે ! તેવીજ રીતે શાદી વગેરે
ટાંકણે નાચ વાળ ગાળ આતશબાઝી વગેરે કુચુલ ખ-
રચ કરવો. સલામની બદલે આદાબ—ખંદગી વગેરે કહેવું.
મરદોએ રેશમ—સોનું પેહરવું મુછો વધારવી ઢાહડી ખોડાવવી
મીસી યા મહેદી લગાડવી વીગેરે. વીધવાના નીકાહને હીંદુઓ
સુજળ એખ સમજવું જ્યારે હઝરત (સ) ની એક સીવાય સરવે

ખીખીએ વિધવા હતી. ઓરતોએ બારીક લીબાસ પેહરવો, અ-
વાજ કરતું ઘરેલું પેહેરવું દેરજેઠ વગેરે નામહરમની સાંથે વગર
પરદે આવવું. મરણ ટાંકણે પુકારી રડવું-મોપર છાતીપર પીટવું
મુરઠાના વખાણ કરીને રડવું માતમ કરવી. ખાસ ખાસ તારી-
ખોએ મરહુમોનો ગમ તાઝો કરવો જેવી રીતે કે મોહરમમાં કર-
વામાં આવે છે. તાબુતો કાહડવામાં આવે છે, પંજા બેસાડવામાં
આવે છે, માનતાઓ ચડાવવામાં આવે છે, એહલેબેત (અ) પર
નવી નવાં તરેહની વાતો જોડી નવા મરસીઆ વરસો વરસ બનાવી
ખુબ માતમ કરે છે પછી તરતજ સરન સરસ પકવાનો ખાય
છે ખવડાવે છે શરબતો પીએ છે. પીવડાવે છે. આપણા ઘરમાં
કોઈનું મરણ થાય અને જે ખરેખર ગમગીન હોય તેને તરતજ
સરસ પકવાન ખાવા, ખવડાવવા તથા શરબત પીવા, પીવડા-
વવા ગમે કે ? તેવીજ રીતે શેતરંજ પાના પાસા વગેરે રમવા,
સફરે જતાં આવતાં વડાએને પગે લાગવું, સોના ચાંદી
વાસણો ખાવા પીવા માટે વાપરવા વગેરે, એ સરવે બીદઅના
છે તેથી બચવું જોઈએ.

શાદી.

હઝરત રમુઝુદ્દાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

ખચીત ઘણી ખરકતવાળી નીકાહ તે છે કે જે તકલીફમાં
સહેલ હો.

ખુરૂ ખાનું તે વલીમા (શાદી)નું ખાનું છે. જેમાં તબંગરો
નાતશય અને ફકીરો તબય. અને જે દાવત (સુનત તરીકાની
હોય ને એ) કખુદ નહા કરે તો તેણે અહ્લાહની તથા તેના રસુ-
લની નાફરમાની કરી. (ખુખારી મુસલીમ)

ખાનુ આખું પેહલે દીનનો હક છે. અને બીજા દીવસનો

દસ્તુર છે અને ત્રીજા દીવસનો મશહુર થવા શારૂ છે અને જેણે પોતાને મશહુર થવા ચાહ્યું તેને અલ્લાહ રૂચા કરશે. (તીરમઝી)

જે લોક બદલા શારૂ તથા નામ શારૂ ખાનુ કરે તો તેઓનું ખાનુ કબુલ કરો નહીં અને ખાઓ નહીં.

રાગ—વાળુ.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

મને મારા પરવરદીગારે વાળ ગાળ મટાડવાનો હુકમ કીધો છે.

હરામ થઈ છે શરાબ, જુગાર અને કુળા (વાળ) અને જે ચીજ નીશા લાવે તે હરામ છે. (મીશકાત)

ધુંધરો કે ઘાટરડી શૈતાનનું વાળું છે. (મુસલીમ)

રાગ દીલમાં નીકાક ઉગાડે છે જેવી રીતે પાણી ઉગાડે છે ખેતી. (મીશકાત)

તમારામાંના કોઈના પેટનું પડ્દી ભરાવું તે એટલે સુધી કે તેના ફેફસાને લાગે એ બહેતર છે આથી કે તેનું પેટ શેઅરથી ભરાય. (મુસલીમ)

નાફ (રદી)થી રીવાયત છે કે હું ઈબને ઉમર (રદી) સાથે હતો. રસ્તામાં તેઓએ એક વાળું સાંભળ્યું તો તેઓએ પોતાની બેઉ આંગલીઓ પોતાના બેઉ કાનોમાં નાંખીને તે રસ્તા પરથી બીજે તરફ ચાલ્યા ગયા જ્યારે દુર નીકળી ગયા ત્યારે કહ્યું અએ નાફ ભલા તું કાંઈ સાંભળે છે મેં જવાબ દીધો કે નહીં. ત્યારે તેઓએ બેઉ કાનોમાંથી આંગલીઓ કાઢાવી અને કહ્યું કે હું રસુલુલ્લાહ (સ. અ. સ.) સાથે હતો ને તેઓએ એક વાંસલીનો અવાજ સાંભળ્યો તો એમજ કર્યું જેવું મેં કર્યું. (અબુ દાઉદ)

સોનું.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

“ તમારામાંનો કોઈ આગનો અંગારો લેવા ધારે છે અને ફરી તેને પોતાના હાથમાં મુકે છે.” હઝરતે (સલ) એક શખસના હાથમાં સોનાની વીંટી ભેઈ ત્યારે તેઓએ ઉપર મુજબ ફરમાવ્યું ફરી તે વીંટી (તે શખસના હાથમાંથી) કાઢીને ફેંકી ફરી રસુલુલ્લાહ (સ) ના ગયા પછી તે શખસને કહેવાયું કે તારી વીંટી લે અને તેથી લાભ લે. તો તેણે કહ્યું કે નહી. ખુદાની કસમ રસુલુલ્લાહે (સ) જે (ચીઝ) ને ફેંકી તેને કદી લઈશ નહી.

(ખુબારી મુસલીમ)

જે કોઈએ સોના ચાંદીના વાસણમાં પીધું તેણે પોતાના પેટમાં જહનમની આગ ઉતારી.
(મુસલીમ)

બેશક એ બે ચીઝો (હઝરત (સ) એ પોતાના જમના હાથમાં રેશમ તથા ડાબા હાથમાં સોનું લઈ ફરમાવ્યું કે) મારી ઉમતના મરદો માટે હરામ છે. (ઈમામ આહમદ હંબલ નીસાઈ અબુદાઉદ)

રેશમી લીબાસ.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

જે કોઈ (મરદ) દુન્યમાં રેશમી કપડુ પેહરશે તો તે કબ્ર-મતમાં (રેશમ) પેહરશે નહી. (ખુબારી મુસલીમ)

આ રેશમને તો તેજ શખસ પહેરે જેનો (આખેરતમાં) હીરસો નથી.
(મુસલીમ)

એક શખસના બદન પર બે લાલ રંગના કપડા હતા અને

તેણે હઝરત (સ) ને સલામ કરી તો તેઓએ જવાબ ન આપ્યો.
(અબુ હાઉફ-તીરમઝી)

શરાબ વગેરે નીશો.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

દરેક પીવાની વસ્તુ જે નીશા લાવે તે હરામ છે.
(બુખારી મુસલીમ)

અચીત વાત આ છે કે તે શરાબ દવા નથી પણ તે બી-
મારી છે. (મુસલીમ)

જે ચીજ નીશો લાવનારી હોય તે થોડી યા ઘણી હરામ
છે. ખુદાતઆલાએ શરાબ પીનારા વેચનારા ને ખરીદનારા પર
લઅનત કરી છે.

દરેક નીશો લાવનાર વસ્તુ હરામ છે. અચીત ખુદાએ પો-
તાપર ઠેડવ્યું છે કે જે નીશાવાલી વસ્તુ પીએ તેને તે “ તીન-
તુલ અખાલ ” પીવડાવશે. સહાબાએ કહ્યું “ તીનતુલ અખાલ ”
શી ચીજ છે ઓ રસુલુલ્લાહ ? હઝરતે (સ) ફરમાવ્યું કે તે દો-
ઝખીઓનો નીચોડ (પર) છે. (મુસલીમ)

આપઘાત.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

જે કાંસો ખાધને મરે છે તે જહનમમાં કાંસો ખાયા કરસે
અને જે લોકીને મરે છે તે પોતાના જીવને આગમાં લોક્યા કરશે.
(બુખારી)

જેણે પાહાડપરથી પોતાને ફેંકી મારી નાખ્યો તો તે જનમમાં હમેશા ઉંચેથી પડ્યા કરશે ત્યાં હમેશા રહ્યા કરશે અને જે કોઈ ઝહેર પીને પોતાને મારશે તો તેનું ઝહેર તેના હાથમાં રહેશે તેને તે દોઝખમાં પીતો રહેશે અને જે કોઈ પોતાના જાનને લોઢાથી એટલે હથીઆરથી મારશે તો તે હથીઆર તેના હાથમાં હશે તેને તે દોઝખમાં પોતાના પેટમાં હમેશા લોક્યા કરશે. (બુખારી મુસલીમ)

કોઈની ઘણી તારીફ ન કરવા વીસે.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

જ્યારે તમે ઘણી તારીફ કરવાવાલાઓને જુઓ તો તેઓ ના મોઢામાં ખાક ભરી દેઓ. (મુસલીમ)

જ્યારે કોઈ બદકારની તારીફ કરવામાં આવે છે તો તે ખુદના ગઝખમાં આવે છે ને તેથી અરશ કાંપે છે.

ખચીત તમે તે શખસને હલાક કર્યો અથવા તે શખસની પીઠ તોડી નાંખી. (હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) તે શખસને ફરમાવ્યું કે જેણે બીજાની ઘણી વખાણ કરી.) (બુખારી મુસલીમ)

તને અફસોસ છે કે તે તારા સાથીની ગરદન કાપી છે. હાય તે તારાવાલાની ગરદન ઉડાવી છે. (એક શખસે બીજાની ઘણી તારીફ કરી ત્યારે હઝરત (સ) એ કેટલીકવાર એ હદીસ તેને ફરમાવી કેમકે બહુ તારીફ કરવી તે માણસ માટે ઝેર છે. કારણ તે મગફરીમાં પડે છે કે હું ખરેખર આવો તારીફ લાયક છું અને જેના દીલમાં એવી મગફરી પેઠી તે હલાક થયો)

(બુખારી મુસલીમ)

તમારામાંનો જે કોઈ પોતાના મુસલમાન ભાઈની તારીફ કરવા આહતોજ હોય તો તે કહે કે હું ફલાણાને આવો સારો ધારૂં

હું અને અહ્માહ તેને સારી રીતે જાણે છે. અને હું કોઈને અ-
હ્માહ આગલ નીરહોષ ઠેકવતો નથી. હું ધારું છું કે ફલાણો
શખસ આવો આવો છે. જો તે વીસે તેને ખાત્રી હોય.

(બુખારી મુસલીમ)

તસવીર.

હઝરત રઝુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

તારો નકશાલો પરહો મારી આગળથી દુર કર કારણ કે
તેની તસવીરો હમેશ મારી આગત નમાઝમાં આવ્યા કરે છે.

(બુખારી)

અહ્માહ ફરમાવે છે મારી યનાવેલી તસવીરોની જેમ જે
યનાવવા લાગે તેથી વધુ કોણ ઝાલીમ છે ? તેઓને જોઈએ કે
એક રજને કે એક દાણાને કે એક જવને પેદા કરે. (મુસલીમ)

કયામતના દીને ઘણો સખત અઝાબ તેને છે જેણે નળીને
કતલ કર્યો અથવા નળીએ જેને કતલ કર્યો અથવા જેણે પો-
તાના માખાપને કતલ કર્યો અને તસવીરો યનાવનારને અને તે
ઝાલીમને કે જેના ઈલમથી કંઈ લાભ નહીં આપે.

જે કોઈ ખેતી તથા ગાય બકરીની રખવાલ સીવાય કુત-
રાને રાખશે તો દરરોઝ તેની નેકીમાંથી એક કીરાત (પાંચ પાંચ
જવ) ગટસે.

(બુખારી મુસલીમ)

(જે તસવીરોની પરસ્તી થાય છે તે સહંતર હરામ છે. પણ
કેટલીક તસવીરોથી દીનના ફેલાવા માટે ઉત્તેજન મળે છે તો તે
જાયઝ છે. તેમ કેટલીક તસવીરો ફરઝયાત રાખવી પડે છે જેને
કોઈ હરામ છે કહીને ફેકી દેતું નથી જેમકે રૂઃ પૈસા ટપાલની
ટીકીટો તથા શીખવાની સ્કુલ બુકો વગેરેમાં તસવીરો હોય છે)

મોત.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાયું કે:—

તમે મરવા પડેલાને લાઈલાહા ઇલ્લીલાહની તલકીન કરો. (મરવાની વખતે લા ઇલાહા ઇલ્લીલાહ પુકારીને કહો કે જેથી મરનાર પણ તે સાંભલીને યોલે. પણ તેને મોહડેથી યોલવાની ફરજ પાડે નહી કદાચ તે ના પાડી બેસે.) (મુસલીમ)

જ્યારે તમે મૈયતની પાસે લેગા થાઓ તો સારી વાત કહો. કારણ કે જે તમે કહો છે તે પર ફીરેશતા આમીન કહે છે. (મુસલીમ)

મૈયતની પાછલ ત્રણ ચીઝ જાય છે તેની અહલ (ધરવાલા) માલ અને અમલ. ફરી તેમાંના બે (ધરવાલા અને માલ) પાછા ફરે છે. અને એક (અમલ તેની સાથે) રહી જાય છે. (બુખારી મુસલીમ)

જનાઝાને જલદી લઈ જાઓ. જો તે નેકબખત છે તો તમે તેને ભલાઈની તરફ નઝદીક કર્યો (એટલે કબરમાં જઈને સવાબ મેળવશે) અને જો તે બીજો કંઈ છે (ખુરા છે) તો તમે તે (ખુરા)ને પોતાની ગરદનપરથી ઉતાર્યો.

(બુખારી મુસલીમ)

જ્યારે માણસ મર્યો તો તેના અમલ કપાઈ ગયા (એટલે અમલ કરવાનું બંધ થયું) પણ ત્રણ તરેહના અમલ મોત પછી બી કપાતા નથી. (૧) સફકો ખેરાત જેનો લાભ હમેશા જારી હોય. (૨) તે ઇલમ કે જેથી લોકો લાભ લે. (૩) નેક અવલાહ જે બાપને માટે દોઆ કરે. (મુસલીમ)

ખચીત મોત હરવાની વસ્તુ છે. તો જ્યારે તમે જનાઝાને

જુઓ તો તમે ઉભા થાઓ. (કોઈ બી કોમનો જનાએ હોય. તેના માન ખાતર નહીં પણ ખુદાના ખોફના ખાતર) (ખુબારી)

તમે સુરદાને ગાલો ન ભાંડો (ખુર ન કહો) કેમકે તેઓ પોતાનાં કરતુકે પોંહચી ગયાં છે. (ખુબારી)

તમારામાંનો દરેક અલ્લાહની સાથે સારી ધારણા રાખતો હોય એવી હાલતમાં મરે (મરતી વેળા અલ્લાહને રહીમ, કરીમ, ગફાર વગેરે બધીને બખશીશની આશા હીલમાં રાખે કે જેથી ખુશી અને શોખની સાથે અલ્લાહની તરફ જાય. અને હાઝર રહેનારાબી અલ્લાહની રહીમીની સીફત બયાન કરયા કરે.) (મુસલીમ)

જ્યારે કોઈ (મોઅમીન) ખંદાનો ફરજંદ મરે છે અલ્લાહ તઆલા પ્રીરેશતાઓને ફરમાવે છે (શું) તમેએ મારા ખંદાના ફરજંદની રૂહ કબઝ કરી? કહે છે હા. પાછું અલ્લાહ તઆલા ફરમાવે છે શું તમેએ તેના હીલના મેવાને કબઝ કર્યો? ફરી કહે છે હા. પાછું અલ્લાહ તઆલા ફરમાવે છે મારા ખંદાએ શું કહ્યું? કહે છે તારો તારીફ કરી અને “ઈન્ના હીલ્લાહે વઈન્ના ઇલે હે રાજેઉન” કહ્યું. પછી અલ્લાહ તઆલા ફરમાવે છે મારા ખંદા શાફ બહેશતમાં એક મોહું મકાન બનાવો અને તેનું નામ રાખો બએતુલ હમ્દ. (તીરમઝી આહમદ)

જે જનાઝા સાથે નોહો કરનારી ઓરત હોય તે સાથે જવાની મના છે. (ઈબને મુબા)

પુકારીને રહનારીઓની ઢોઝબમાં બે સફ બનાવવામાં આવશે. એક સીધી બાબુ બીજી ડાબી બાબુ. ત્યારે (તેઓ ત્યાં)

દોઝખીઓપર નેહા કરશે જેવી રીતે કુતરા રહે છે.

(તીખરાની)

હું તેનાથી બેઝાર છું જે માથું બોડાવે અને પુકારીને રહે
અને ગીરેખાન ફાટે. (બુખારી મુસલીમ)

ચાર બાબત મારી ઉમતમાં કુફરના ઢોડોની છે જેને
તેઓ છોડશે નહીં. તેમાંની એક (મુહદ્દા પર) પુકારીને રડવાની
છે અને ફરમાવ્યું જે પુકારીને રડનારી ચોરત પોતાના મરણની
આગમજ તોખા ન કરી હશે તો કયામતના દીને તેણીને તેલનો
પેહરન અને ખારશની (બુજલીની) બોડણી પહેરાવવામાં
આવશે. (મુસલીમ)

લઅનત છે ચીલ્લાઈને રડનારી ચોરતપર અને સાંભલ-
નારી પર. (અબુ દાઉદ)

તું જા અને તે ચોરતોના (એટલે બાકર ખીન અબુ તા-
લીબ (રહી) ની ચોરતોના) મોંમાં ધુલ નાખ. (બાકર તૈયાર
(રહી) જેઓ હઝરત (સ)ના ઢાકા હતા જેઓને હઝરતે (સ)
લડાઈ ઉપર મોકલ્યા હતા જ્યારે તેમની શહાદતની ખબર
આવી તો હઝરત (સ) ને ઘણો ગમ થયો અને બાકરના
ઘરની ચોરતો વિલાપ કરવા લાગી. એક શખસે એ બાબ-
તની હઝરત (સ) ને ખબર કરી. હઝરતે (સ) ફરમાવ્યું જઈને
તેઓને રોકો. તેણે જઈને મનાઈ કરી. ચોરતોએ માન્યું
નહી ફરી હઝરત (સ) ને અરજ કરી કે તેઓ માનતી નથી.
હઝરતે કહ્યું ફરી જા અને મનાઈ કર એવી રીતે ત્રણવાર તે
શખસને મોકલ્યો તેણે કહ્યું ઓ હઝરત ચોરતો માનતી નથી

અને અમારેથી ચઢી ગઈ છે. ત્યારે હજરતે ગુસ્સો કરી ઉપલી હાથે સ્પર્શ કરાવી.) (બુખારી મુસલીમ)

શું તમે સાંભળ્યું નથી કે અલ્લાહ અઝાળ નથી કરતો. આંખમાંથી આંસુ નીકળવાથી અને હીલમાં ગમ થવાથી પણ અઝાળ કરે છે આ કારણસર એમ કહીને જીખને દેખાડી ઇશારો કર્યો (એટલે એના પર હજર અઝાળ થાય છે ઘરવાળાઓના રડવાથી પણ જો અજાનથી ઇન્ના લીલ્લાહે વધતો ઇલેહે રાન્નેઉન ” કહી અને સખર કરે રહેમ થાય છે.)

(બુખારી મુસલીમ)

આંખ વહે છે અને હીલ ગમ કરે છે અને અમારો પર-વરહીગાર રાઝી થાય તેજ અમે કહીએ છીએ (ઇન્નાલીલ્લાહે વધતો ઇલેહે રાન્નેઉન) ખુદાની કસમ આ ઇબરાહીમ (હજરત (સ) ના ફરજાંદને તેના આખરી વખતે હજરતે કહ્યું) અમે તારે લીધે ગમગીન છીએ (મુસલીમ)

જો મને એવો ડર ન હતો કે તમે મુઝદાને ઢક્કન નહીં કરો તો હું અલ્લાહથી દોઆ કરતો કે તમને કબરનો અઝાળ સંભલાવે (એટલે કબરનો અઝાળ એવો સખત છે કે તે તમે સાંભલો તો ખેલાન થઈ જાઓ અને મુઝદાઓને ઢક્કન ન કરે.) (મુસલીમ)

મુસલમાન જ્યારે કબરમાં પુછાય છે તો તે આ શાક્ષી આપે છે કે “ લા ઇલાહા ઇલ્લાહા મોહમદન રસુલુલ્લાહ ” તો ખુદાનું કોરાનમા છે “ જે લોકો ઇમાન લાવ્યા તેઓને અલ્લાહ ત્રીધ વાતપર ઠરાવે છે ” તે આએજ લોકો છે.

(બુખારી મુસલીમ)

જ્યારે તમે જનાઝાની પાછળ જાઓ તો જ્યાં મુધી તે ઝ-
મીનપર મુકાય નહીં (ત્યાં મુધી) તમારે બેસવું નહીં. (મુસલીમ)

એક ચાહુદી ઝોરત મરી ગઈ હતી તેના સગાં રડતા હતા
ત્યારે હઝરત (સ) ફરમાવ્યું કે ખચીત વાત તો આ છે કે તેના
ઉપર રડાય છે અને તેને કબરમાં અઝાળ થાય છે.

(ગુખારી મુસલીમ)

ઝીંદાની (જીવતા લોકોની) દુઆથી મરણ પામેલાઓનો
અઝાળ રક્ષા થાય છે (ઉપાડી લેવામાં આવે છે) હઝરતે (સ)
એક ઠેકણે ફરમાવ્યું કે મરણ પામેલાઓ છે તે જીવતાઓના મો-
હતાજ છે અને એ આશા રાખે છે કે એઓના ખ્યારાઓ એઓના
હકમાં મગફેરતની દુઆ કરશે પણ અફસોસ દુન્યાના લોકોની
એવી ઉલટી સમજ છે કે એઓના હકમાં દુઆ કરવાનું છોડી
ઉલટું એઓની પાસેથી પોતાની બહેતરીની આશા રાખે છે.

જે વખત ઇનસાન ખેરાત કરે છે મુરદાને સમાળ પોંદ-
ચાડવાની નીયતથી તો અહ્લાહ તઆલા જીબરઈલ (અલે) ને
હુકમ કરે છે કે મારી રહેમત લઈને મુરદાની કબર પર જાઓ.

કબર.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ ફરમાવ્યું કે:—

અહ્લાહ ચાહુદોપર લાનત કરે તેઓએ પોતાના પેગમ્બરોની
કબરોને મસજીદ (સીજદાની જગ્યા) બનાવી. (મુસલીમ)

હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ લાનત કરી તે ઝોરતો પર કે
જેઓએ કબરોને મસજીદ બનાવી (એટલે કબરોને સીજદો કર્યો

યા ત્યાં નમાઝ પઢી) તથા જેઓ કબરો પર બતીઓ રાશન કરી. (આ હદીસથી ઉરૂસ ભરનારાઓએ ચેતવું બેઠાંએ કે જે કામ માટે હઝરત (સ) એ લાઅનત કરી તેને તેઓ સવાબે દારેન સમજે છે !) (અબુદાઉદ તીરમઝી)

તમે જાણો કે ખચીત તમારાથી આગળ જે હતા તેઓ પોતાના પેગમ્બરો તથા સારા લોકો (ખુબરગો વહીઓ) ની કબરોને મસજીદ ઠેડવતા હતા તમે સાંભલો કે તમારે કબરોને મસજીદ બનાવવી નહી. ખચીત હું તમોને એથી મનાઈ કહું છું. (મુસલીમ)

ન બનાવો મારી કબરને ઈદગા (એટલે જેમ દર વરસે ઇદ થાય છે ને બધા લોકો જમા થઈ ઉરૂસ વગેરેની ધામધુમથી મેળો કરે છે તેમ મારી કબરપર કરશો નહી) અને દરૂદ મોકલો મારાપર એટલા માટે કે તમારી દરૂદ મને પોહચાડવામાં આવે છે તમે ક્યાંથી હોવો.

કબર પર બેસો નહી અને તેઓ તરફ નમાઝ પઢો નહી (જ્યારે તેથી ઉલટુંજ લોકો સુબરો બની કબર પાસે બેસે છે ને ત્યાં નમાઝ સીઝદા બજાવે છે.) (મુસલીમ)

ખચીત જ્યારે તેઓમાંનો કોઈ સારો માણસ મરી જતો તે તેઓની કબર ઉપર મસજીદ બનાવતા અને ત્યાં તેવી સુરતો ચીતરતા તે લોકો ખુદાને ત્યાં ખુરી મખલુક છે. (ખુખારી મુસલીમ)

અલબત્ત તમારામાંનું કોઈનું અંગાર પર બેસવું ફરી તેના કપડા બલવા કે તેની ચામડીને લાગવું એ કબર ઉપર બેસવા કરતાં બહેતર છે. (મુસલીમ)

(કબરોની ઝયારત એ કારણસર કરી શકાય છે કે નીચત હોય ઇબરત લેવાની ને દીલ નરમ કરવાની જે વીસે રસુલુલ્લાહ (સ) ફરમાવે છે) કબરોની ઝયારત કરવાની મેં તમોને મના કરી હતી પણ કબરોની ઝયારત કરતા રહો ખચીત ઝયારત કરવી દુન્યાથી બેદીલ કરે છે ને આખેરત યાદ દેવાડે છે.

(ઈબ્નને માબ)

મના થઈ છે કબરને (દેખાવ માટે) ગચી કરવાની તથા કબર પર ઈમારત બનાવવાની તથા તેપર બેસવાની. (મુસલીમ)

ખચીત અલ્લાહે અમને હુકમ નથી કર્યો કે અમો પથર અને માટીને કપડું ઓઢાડયે, (કબરો પર ચાદર તથા ક્રીમતી ગીલાફ ઓઢાડવામાં આવે છે તેમજ દીવાલો ફેનસી પરદાથી શણગારવામાં આવે છે. એ બીદઅત છે. ગરીબોને ઓઢવાને સાદું કપડું નથી મલતું ત્યારે એવો પ્રુજુલ ખરચ કરવો તે ખુદાની બક્ષેલી દોલતનો ગેરઉપયોગ કરવાનો ગુનેહગાર ઠડે છે. ખુદા આપણને દોલત આપે તો તે આપણો માલ ન થયો. તે તો તેનોજ માલ છે આપણે ફક્ત તેના ખજાનચી છેએ અને આપણને કયામતના દીને તેનો હરેક પૈસો જે અત્રે કુજુલ ખરચાયો હશે તેનો હીસાબ દેવો પડશે. (બુખારી મુસલીમ)

વગર ઝડરતે મુસાફરી ન કરવી બેઇએ.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

સફર અઝાબનો એક દુકડો છે તે તમને ઉંઘવાથી ખાવાથી પીવાથી રોકે છે. માટે જ્યારે કોઈ દેશે ગયો હોય (તો) તે કામ પુરૂ થયે જલદી ઘરવાલા પાસે આવે (વગર ઝડરતે સફર કરવી મકરૂહ છે કેમકે એમાં તકલીફ છે ઉપરાંત જમાતની નમાઝ તથા બુખારી નમાઝ જતી રહે છે) (બુખારી મુસલીમ)

ત્રણ મસજીદો મસજીદે હસમ (એટલે અદખવાલી મસજીદ
(મકે મોઅઝમાની) મસજીદે રસુલ (મદીને મુનવરાની)
અને મસજીદે અકસા (ખૈતુલ મુકદ્દસ જેરૂસલમની) સીવાય
કબવા બંધાય નહી. (એટલે સફર કરવી નહી) જે લોકો
ઝયારત કરવા દુરના મુલકોમાં જાય છે તેઓએ ચેતવું જોઈએ
સવાબ સવાબ પોહચાડવા રસુલુલ્લાહ (સ) ફરમાવી ચુકા છે
જે “દરૂદ મોકલો મારા પર એટલા માટે કે તમારી દરૂદ
મને પોહચાડવામાં આવે છે તમો ક્યાં બી હોવો ” તેવીજ
રીતે બીજા મરહુમો શાફ દુઆ કરો કે જેથી અરસપરસ બેઠિને
સવાબ પોહચે. ખુદાએ ઇનસાનને દુઆનો એવો હથીઆર આ-
પ્યો છે કે જેથી ગરીબ તથા તવંગર સરખો લાભ લઈ શકે.
નહીકા જેથી પાસે દોલત હોય તેજ ઝયારત કરી શકે ને તેજ
સવાબ હાંસલ કરતો રહે અને ગરીબો બેનસીબ રહે. પણ ખુદા
રહેમાનો રહીમ હોવાથી સરવેને આસાન થાય એવા હુકમો
આપ્યા છે. છતાં લોકો ખોટી રસમો પકડી બીદઅતી થાય છે ને
ખુદાના ગુનેહગાર ઠહે છે.

દુન્યા.

હઝરત રસુલુલ્લાહ. સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

ખચીત દુન્યા મીઠી તથા હરીભરી છે અને ખચીત
અદાહે એક ટોલાં પછી તમને તેમાં માલેક બનાવે છે. ફરી તે
જુએ છે કે તમો કેવી રીતે અમલ કરો છો (દુન્યામાં ઇનસાનની
અજમાયશ લેવાય છે.) (મુસલીમ)

તું દુન્યામાં એક મુસાફર સરખો થા. અથવા જાણે એક

રસ્તામાં ચાલનાર સમાન થા. અને તું પોતાને એક કબરવાળા-
ઓમાં ગણી રાખ. (ખુખારી મુસલ્લીમ)

દુન્યા મુરદાર છે. તેને તલબ કરનાર કુત્રા છે.

દુન્યા મોઝમીનનોનો કેદખાનો છે અને કાફરોનો બગીચો છે.
(મુસલ્લીમ)

કોઈ શખસ પોતાની કલેખાની આંગલી હરયામાં નાખે
ફરી તે જુએ કે તેને કેટલું પાણી લાગું તે પ્રમાણે દુન્યા
આખેરતનો મુકાબેલામાં છે. (મુસલ્લીમ)

આદમી કહે છે મારો માલ મારો માલ પણ તારો માલ
તો તેજ કે જે તે' ખાધો અને ફના કર્યો અથવા પહેર્યો
અને તેને પુરાનો કર્યો અથવા સદકો કર્યો અને તેને ચાલુ કર્યો
(ખાધું અને પેહરયું તે અત્રે ફના થયું સખાવતમાં ખરચેલું
આખેરતનો ખજાનો બની સાથે ચાલ્યું.)

જો ઘણીએક બકરીઓમાં જો ખુની વડૂ છોડવામાં આવે
કે જે ખુબ ચીરી ફાડીને ખાય પણ તેમનાથી એ એટલી ખર-
બાદી નથી પોંહયતી કે જે માણસના હીનને પૈસાના લોભે અને
નામના ઈચ્છાના લીધે થાય છે.

દુન્યામાં જેણે મશહુર થવાનો કપડો પેહર્યો (જેવી
રીતે શીઆ આલીમો ઝાહેરમાં લોકોને દેખાડવા શોકનો કલો
લીખાસ પહેરી ફરે છે સૈયદો લીલી પાઘડી ખાંધે છે તથા હાજી-
ઓ-અમીરો-મશાએખો-હરવેશો પોતે તેવા છે એમ ઓળખાવા
શાફ ખાસ લેખાસો પહેરે છે.) તો તેને ખુદા કયામતના દીને
રૂસ્વાઈનો કપડો પહેરાવશે. (અબુ હાઉદ ઈબને માજા)

જે શખસ દીની ઈદમ તથા અહાદીસ દુન્યા હાંસલ
કરવા શીખે અને ચાહ કરે છે તેનો આખેરતમાં કશો હીસ્સો

નથી. (આ હઠીસ શરીર શીઆઓની મથહુર હઠીસોની કી-
તાબ કાફીમાંની છે. જ્યારે ખુદ શીઆ આલીમો દુન્યા કમાવા
શરીઅત વીરૂધ કયામત સુધી માતમની મજલીસો ફરજ કરી
વાઓજ કરવા મોટી મોટી રકમો ફી તરીકે લે છે)

જે શખસ પોતાને દુન્યાથી દોસ્ત રાખે છે (જેથી તે)
પોતાની આખરેતને નુકસાન પોંદ્યાડે છે અને જે શખસ
પોતાને આખેરતથી દોસ્ત રાખે છે (જેથી તે) પોતાની દુન્યાને
નુકસાન પોંદ્યાડે છે તો એખત્યાર કરો તે ચીઝ કે જે કાયમ
રહેનાર છે (એટલે આખેરતને એખત્યાર કરો) ઉપર તે ચી-
ઝની કે જે ફાની છે (એટલે દુન્યા ફાની છે તેને છોડો.)

લાનત કરવામાં આવી છે યા લાનત કરવામાં આવે (જે)
ખંદો દીનારનો યા ખંદો દીરહમનો (હોય) (દુન્યાના પૈસા ટકા
પર મથશુલ રહેનારા ઇનસાનો પર લાનત કરવામાં આવી છે.)
(તીરમઝી)

એક શખસ આવ્યો અને કહ્યું યા રસુલુલ્લાહ મને એવા
કામની ખબર આપો કે જે વખતે હું તે કડું અદલાહ મને દોસ્ત
રાખે અને લોકો (ખી) મને દોસ્ત રાખે. ફરમાવ્યું નફરત કર
અને દુન્યામાં ખાહેશ ન રાખ તને ખુદા દોસ્ત રાખશે અને જે
ચીઝ લોકોની પાસે છે માલ મોટાઈ તે તરફ ખાહેશ ન રાખ્યા-
થી લોકો તને દોસ્ત રાખશે (લોકો સાથે પૈસા ટકા તેમજ
માન ઇઝત મેલવવામાં હરીફાઈ ન કરવામાં આવે તો લોકો ખી
દોસ્ત રાખશે) (તીરમઝી ઇબનેમાલ)

એક દીવસ, હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ખબુરીના પાંદડાની
ચટાઈ ઉપર આરામ કરતા હતા એટલામાં અસહાબો હાઝર
થયા જે વખતે હઝરત (સ) ઉઠ્યા તો તેઓની પીઠ અને
કમર ઉપર તે પાંદડાની નીશાની પડી ગઈ હતી એ બેઠને

અસહાયમાંથી એક શખસે હઝરત (સ) ને અરજ કરી ચા રસુલે ખુદા (સ) કીસરા અને કયસર તો રૈશમના ખીછાના ઉપર આરામ કરે અને આપ ચટાઈ ઉપર સુવો છો. હઝરતે (સ) ફરમાવ્યું કે કાંઈ હરકત નથી તેઓ માટે દુન્યા છે અને અમારા માટે આખેરત છે.

શું કોઈ એવો છે જે ચાલે પાણી પર પોતાનાં પગો ભીજવ્યા વગર ? સહાબાએ જવાબ આપ્યો એવો કોઈ નથી જે પોતાના પગોને ભીજવ્યા વગર પાણીપર ચાલે. હઝરતે (સ) ફરમાવ્યું કે એવીજ રીતે (દુન્યાની મોહબત રાખનાર) દુન્યાનાર ગુનાહોથી સલામત નથી. (મીશકાત)

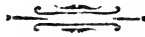
દુન્યા તે શખસનું મકાન છે જેના શાફ (આખરતમાં) મકાન નથી અને (દુન્યામાં) તે શખસના શાફ માલ છે જેના શાફ (આખેરતમાં) માલ નથી. અને જે શખસ તેને જમા કરે છે તેના શાફ અકલ નથી. (મીશકાત)

બ્યારે ઇનસાન મરે છે ફીરેશતા પુછે છે (શું નેક અમલો) આગળ મોકલ્યા છે. ઇનસાન કહે છે જે (માલ) પાછલ છોડ્યું (ફીરેશતા નેક અમલ શાફ પુછે છે તો ઇનસાન જે માલ છોડ્યું તે ખતાવે છે) (મીશકાત)

જે દુન્યામાં વગર લાલચ અપાયેલો છે (દુન્યાની મોહબત રાખનાર નથી) ને કુઝુલ વાતો ઓછી કરનારો છે તો તેની નઝદીકી સોધો ખચીત તેને (ખુદા તરફથી) હીકમત શીખવવામાં આવે છે અને અપાય છે. (મીશકાત)

ખચીત તમારી ઝીંઠગી તે તમારાથી પ્રથમની ઉમતોને

જોતાં એવી છે કે જેવી અસરની નમાઝથી મગરીબ સુધી (એ-
ટલે આગલી ઉમતોની ઉમર કરતાં તમારી ઉમર બહુ ટુંકી છે.
માટે આ ટુંકે ઝીંદગી ખરો ઇસલામ હાંસલ કરી મોઅમીન.
બની નેક આમાલ બજાવી ઇસલામની સત્યતા તથા ખુશીઓ
દુન્યામાં ફેલાવવામાં ખતમ કરો.

હઝરત અલી (અ) દુન્યા વીસે શું ફરમાવે છે.?

દુન્યાથી ખુશ થવું બેવકુફી છે. દુન્યા ઝેર છે તેને એ ખાય
જે ઝોળખે નહી. દુન્યા એવી છે કે જે તેને ચાહે તેને અને ન
ચાહે તેને પણ ખુદા આપે પણ દીન એવું છે કે તે નથી આપતો.
પણ તેને કે જે તેને ચાહે. ઝમાનો ગુજરી જાય છે તે અજબ
છે ખજૂ લોકોની ગફલત એ કરતાં પણ વધારે અજબ છે. દુન્યા-
ની સફાઈમાં મેલ મલેલો છે. અને તેમાં આરામ છે તે ખી-
મારી સાથે મલેલો છે. અએ દુન્યાના બંદાઓ દીવસના લેવા
વેચવા મશગુલ થાઓ છો અને રાતના પોતાના ખીછાના પર
આરામ કરો છો. અને પડખા ફેરવો છો અને સુવો છો. અને
આખેરતના કામથી ગાફીલ થાઓ છો અને ઇમાદતના કામોથી
સુસ્તી કરો છો તો આખેરતના કામો ક્યારે કરશો? અને મુસા-
ફરીની તૈયારી ક્યારે કરશો? દુન્યાના લોકો સાથે વધારે મોહ-
બત ન કર. કેમકે તેઓની સોહબતથી તું આજીવ રહીશ. અને
તેઓ તારા દુશમન થશે. કેમકે એ લોકો આગળેવા છે તેઓથી
ફાયદો થોડો થાય છે અને બાળે વધારે છે. દુન્યાને બદલે
આખેરતને વેચ નહી. અને અમ્મરને બદલે ફાનીને લે નહી.

લોકો સાથે સોહબત ઝોછી રાખ કેમકે તું ગરીબ થઈ જશે તો તારા ઉપર ક્રૂર કરશે અને અગર તવંગર થઈશ તો તો હસદ કરશે. અઝો લોકો માહીતગાર થાઓ કે દુન્યા એક ફાની થનાર મુસાફરખાના સમાન છે અને હમેશાં ખાકી રહેનાર આખેરત છે. તમોને લાઝીમ છે કે આ મુસાફરખાનાથી કાંઈ હાસીલ કરો. એટલે નેક અમલ કરો કે તમોને આખેરતનું ભાતુ થાય. અને જેની સામે તમારા તમામ કામ ઝાહેર અને ખુલ્લા છે તેની સામે શા માટે પરદો કરાઓ? માટે પૂછેલ કરો. અઝો લોકો મરવાની પહેલે પોતાના દીલ દુન્યાથી બુદ્ધા કરો. અને દુન્યામાં તમોને ફક્ત અજમાઈશ માટે મોકલ્યા છે. અને તમો આખેરત માટે પેદા થયા છો. ઇનસાન જ્યાં સુધી દુન્યાને તુરછ નહીં સમજે ત્યાં સુધી ખુઝરગ નહીં થાય. દુન્યામાં ખુશ હશે તે આખેરતમાં હલાક થશે અને દુન્યામાં ગમગીન હશે તે આખેરતમાં ખુશી થશે. મને એ શખસથી અજબ લાગે છે કે દુન્યાથી જવાવાળો છે અને મુસાફરાનો સામાન તઈયાર કરતો નથી. જેના માટે દુન્યામાં મુસીબતો અને સખતીઓ નથી તેના માટે આખેરતમાં નેઅમતો નથી.

અફસોસ છે ઝીંદગાની તમામ થઈ અને ગુનાહ સીવાય આખેરતને માટે બીજી કાંઈ ભાતું લેગું કર્યું નહીં અને હજી પણ તારી ગફલતનો એવો હાલ છે તે નફસની લીઝતો કે જે ફાની છે અને હવા તથા હવસમાં ગીરફતાર છે અને હીસાબના દીવસ અને પોતાના ખાલીકના મતલબથી બીલકુલ ગાફીલ છે. અઝો ઉચી ઉચી મેડી અને મહેલના રહેનારાઓ હુશયાર થઈ જાઓ કે નઝદીક છે કે તમો માટીમાં મલી જશો અને ઝમીનમાં દફન થશો અને અઝો લોકો હુશયાર થઈ જાઓ કે એક પ્રીરેશતો હમેશા ખુદા તરફથી ઝમીનવાળાઓ અને દુન્યાવાળાઓને અવાજ આપીને કહે છે કે અઝો માફલો ગફલતમાં

કેમ પડ્યા છે? અને શા માટે સારીસા ઇમારતો બનાવવામાં મ-
શગુલ થાઓ છે? કેમકે એ તો ફક્ત પોતાના વખતને બરબાદ
કરવાનું છે અને તમે પેદા નથી થયા પણ મરવા માટે અને
આજે ઉમદા ઉમદા ઇમારતો બનાવો છે તે દુક મુદતમાં ખરાબ
વીરાન અને બરબાદ થઈ જશે. અંચે લોકો તમે બાણુતા નથી કે
દુન્યામાં ખુશી કરવી તે ફરેબ ખાવાનું છે છેવટે શરમીંદગી વિના
બીજું કંઈ નથી અને અંચે આરામ ચાહવાવાળાઓ તમારું
હમેશા દુન્યામાં રહેવાનું બનવાબેગ નથી. અને એવો ખ્યાલ
ખોટો છે અંચે ગાફેલો ગફલતની બિંધથી બાંધેલો અને આખેરતનો
તોશો હાસીલ કરો કેમકે એક દીવસ ઝરૂર દુન્યાથી જવું છે
માટે આખેરતનો બાતો મેળવવા જલદી કરો કેમકે મોત તમારી
તાકમાં છે અને એક દીવસ ઝરૂર નાઝીલ થશે. અંચે લોકો દુન્યા
મુસાફરખાના સમાન છે કે મુસાફર ત્યાં રાતના થોભે છે અને
સવારના ચાલતો થાય છે. અંચે દુન્યા ચાહવાવાળાઓ હુશયાર થઈ
બાંચો કે દુન્યા બેઈઝતીનું મકાન છે અને દુન્યાની મીઠાશ ઇંદ્રા
રાવન કરતાં પણ વધારે કડવી અને ખરાબ સ્વાદવાદી છે પણ
દોલતમંદોને દોલત ખુબ ફરેબ આપી રહી છે અને ખુબ તકબુર
અને અહંકારવાળા બનાવે છે. માટે અંચે લોકો તેનાથી પ-
રહેઝ કરો કે તે ફાની છે અને આખેરત જે બાકી રહેનાર
છે તેના માટે કોશીશ અને મહેનત કરો કે તેથી હમેશા ફાયદો
થશે. જેણે દુન્યાપર બરોસો રાખ્યો તે બદબખત અને કમ-
નસીબ છે. જે શખસ ખુદાના દીનને રમત સમજશે તેને ખુદા
જહનમમાં દાખલ કરશે. જે શખસની ઝીંદગીથી કોઈને ફાયદો
ન પોહ્યે તે શખસનો ગણત્રી ઓરતોમાં છે. જે શખસ ખુદાથી
ડરશે તેને ખુદા હરેક ચીજથી બેડર રાખશે. જે શખસ લોકોથી
ડરશે તેને ખુદા હરેક ચીજથી ડરાવશે. જેણે ખુદાનો ખોફ કર્યો
તેને કોઈનો ખોફ નથી. દુન્યાની મોહબતથી ડરો કે તે શેતાનની

જાળ અને ઇમાનની ખરાબી છે. પોતાના નફસ સાથે જેહાદ કરવો તે બેહીશત ખરીદવા જેવું છે. તે જેણે પોતાના નફસ સાથે જેહાદ કરી તેણે બેહીશત ખરીદ્યું અને આતો બહુજ બહેતર સવાબ છે. અચ્ચે લોકો જાણો કે દુન્યા અને આખેરત બે ખોરતો સમાન છે જે એક મરદતા ઘરમાં હોય તો એકને રાઝી રાખે તો બીજી નારાઝ થઈ જાય છે. અચ્ચે લોકો જાણો કે એક ફીરશતો હુમેશા નીદા કરે છે કે અચ્ચે લોકો જાણો મરી જવા માટે ઇમારતો બનાવો ખરાબ થવા માટે ભેશું કરો મુકી જવા માટે.

અચ્ચે લોકો જાણો કે દુન્યા ખરાબ છે કેમકે તેમાં નેકી ઘોડી છે અને બદી વધારે છે. લીઝત ઘણી ઓછી છે અને પસ્તાવો બહુજ છે અને તેની રાહત છે તે સખતી અને ઇજ્જ સાથે મલેલી છે અને તેની ઉમદગી નહસ સાથે મલેલી છે અને તેનો ફાયદો નુકસાન સાથે મલેલો છે અને તેની મીઠાસ કડવાસ સાથે મલેલી છે. માટે તેણીથી બચો. માલ ભેગો ન કર. કેમકે તને ખખર નથી કે કેના માટે ભેગો કરે છે. જે જીવતાથી કોઈને ફાયદો પહોંચે નહીં તે મુરદા સમાન છે. અચ્ચે મોઅમીનો જાણો કે તમારો માલ અને તમારી અવલાદ ફીતના છે જેમકે તે વીસે ખુદાએ કોરાનમાં ફરમાવ્યું છે. તો કયામતના દીવસે માલ અને અવલાદ કાંઈ પણ કામ નહીં આવે પણ જે શખસ સાફ દીલથી રાહે ખુદામાં વાપરશે તેનું ફલ ત્યાં પામશે. અચ્ચે લોકો તમારી પાસે માલ ઓછો હોય તો ખુદાનો શુકર કરો કેમકે માલ જેટલો વધારે હશે તેટલો હીસાબ દેવો પડશે. ઈનસાન જે દમ લે છે તે મોત તરફ ઉતાવલેથી જવા દગલા ભરતો હોય તે સમાન છે.

વાએઝ કરનારા અને કોરાન પઢનારા પણ તે મુજબ અમલ ન કરનારાઓનો હાલ.

હઝરત રમુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

શમે મઅરાજમાં ફેટલાએક શખસોને મેં જોયા કે તેઓના હોઠ આગની કાતરથી કપાતી હતી મેં કહ્યું અએ જીબરઇલ એઓ કોણ છે (જીબરઇલ) કહ્યું કે એ લોકો તારી ઉમતના વાએઝ કરનારાઓ છે જે ચીઝ (અમલ) કે તેઓ (લોકોને કરવા) કહેતા હતા પણ તેઓ પોતે તેમ કરતા નહતા. ખુદાની કીતાબ (કોરાન) પઢતા હતા અને અમલ નહીં કરતા હતા.

(મીશકાત)

કયામતના દીવસે એક શખસને લાવવામાં આવશે ફરી તે આગમાં નખાશે તો તેના પેટની આંતરડીઓ નીકળશે ફરી જેવી રીતે ગધેડું ઘંટીમાં ફરે છે તેવી રીતે તે તે આંતરડીઓ સાથે ફરશે. ફરી તેની પાસે હોઝખવાળા લેગા થશે અને કહેશે કે ઓ ફલાના તને શું થયું? શું તું અમને લલી વાતની નસીહત કરતો નહતો અને જુરી વાતથી રોકતો નહતો? તો તે કહેશે હા હું તમને લલી વાતની નસીહત કરતો હતો પણ હું તે કામ કરતો નહતો તથા જુરી વાતની મનાઈ કરતો હતો પણ હું પોતે તે કામ કરતો હતો.

(જુખારી મુસલીમ)

ખીમારી.

હઝરત રમુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

અહ્મદે કોઈખી ખીમારી મોકલી છે તો તેના માટે દવા પણ મોકલી છે.

(જુખારી)

કોઈ પણ મુસલમાન (મોઅમીન) ને બીમારીથી કે તે સીવાય બીજા કંઈથી દુખ અને મુસીબત પોંદ્યે તો જેવી રીતે ઝાડ પાંડકાંને ખેરવે છે તેમ તેને લીધે અલ્લાહ તેના ગુનાહોને ખેરવે છે (એટલે ફરેક રંજ અને તકલીફથી ઈમાનદાર મુસલમાનના ગુનાહ દુર થાય છે તે એવી શરતથી કે તે તેપર સખર કરે ને ઇનના લીલ્લાહે વ ઇનના ઇલેહે રાજેઉન કહેતો રહે) (બુખારી મુસલીમ)

હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ની આગળ એક ઓરતે તાપને ખુર્ર કહ્યું તો હઝરતે (સ) ફરમાવ્યું કે તાપને ખુર્ર ન કહો એનાથી ગુનાહ માફ થાય છે.

લા ખાસ અલેક તહુર્રન ઇનશા અલ્લાહો (એટલે તને કંઈ હરજ નથી. ખુદાએ ચાહ્યું તો (આ તાપ તને ગુનાહોથી) પાક કરનાર છે. (આ દુઆ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એક ગા-મડયાની બીમાર પુરસીએ ગયા ત્યારે ફરમાવી. બીમાર માણસ માટે એ દુઆ કરવી સુનંત છે.

(બુખારી)

જે કોઈ (મોઅમીન) માંદાની બીમાર પુરસી કરશે તે હમેશા જનતના બગીચાઓમાં મેવો ચુંટશે.

(મુસલીમ)

જે તું ચાહે તો સખર કર અને તારે માટે જનત છે અને જે ચાહે તો તારે માટે અલ્લાહથી દુઆ કર કે તે તને સાજી કરે (એક બીમાર ઓરતને હઝરતે (સ) ફરમાવ્યું. (બુખારી મુસલીમ)

જ્યારે બંદો બીમાર થાય છે અથવા સફર કરે છે તો તંદુરસ્તી અને ઘરમાં બેસવાની હાલતમાં જે કામ કરતો હતો તે (સવાળ) તેને માટે લખાય છે. (બુખારી)

તાઊન (પલેગ) અઝાબ હતી અલ્લાહ પોતાનાં બંદાઓ-માંથી જે પર ચાહે તે પર મોકલે છે ફરી અલ્લાહે તેને ઇમાન વાલાઓ માટે રહિમત કરી છે. કોઈ પણ બંદો જે ગામમાં પલેગ હોય ત્યાં (તે) હોય અને તેમાં સખર કરીને થોગ્રી રહે સવાળની આશા કરીને નીકલે નહીં તે જાણે છે કે અલ્લાહે જે લખ્યું છે તે સીવાય કંઈ તેને થનાર નથી તો તેને માટે શહીદનો સવાળ છે. (મુસલીમ)

જે કોઈ બુદ્દાની રહે (દીની કામમાં) મરી જાય તે શહીદ છે. અને જે કોઈ તાઊનમાં મરી જાય તે શહીદ છે. અને જે કોઈ પેટની બીમારીમાં મરે તે શહીદ છે અને જે દુખી જાય તે શહીદ છે. (મુસલીમ)

પેગમ્બરોમાંથી કોઈ પેગમ્બરને એક કીડીએ ચટકો દીધો તો તેણે હુકમ કર્યો જેથી કીડીઓનું ઘર બળાયું. તો અલ્લાહે તેની તરફ વહી નાઝીલ કરી કે તને એક કીડીએ ચટકો દીધો તો તે તસબીહ કરનાર એક ટોલાને બાદ્યું. (અઝાબ આવે છે તો બદકારો સાથે નેક લોકોની તેના ભોગ થયા વગર રહેતા નથી જેમકે સુકા સાથે લીલા બી ઝરૂર બલેજ.)

(બુખારી મુસલીમ)

જ્યારે અલ્લાહ કોઈ કામ ઉપર અઝાબ નાખે છે તો જે-ટલાં તે કામમાં હોય તે સરવેને લાગે છે. ફરી કયામતના પોતાના આમાલ પ્રમાણે ઉઠાવાશે. (બુખારી મુસલીમ)

જ્યારે તમે કોઈ ઝમીનમાં પલ્લેગનું સાંભલો તો ત્યાં ન જાઓ અને જે ઝમીનમાં તમે હોવો અને ત્યાં પલ્લેગ આવે તો ત્યાંથી ન નીકલો (પલ્લેગનો ફેલાવો થવા પહેલાં આવચેતી દાખલ ઘર બદલવું ચા ખુલ્લો જગામાં જવું મના નથી. કેમકે ખુદાતઆલા કોરાને શરીફમાં ફરમાવે છે જે જાણીબુજીને તમારી જાનને હલાકતમાં ન નાખો) (બુખારી મુસલીમ)

કસમ.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

તમે જાણો કે જે શખસ કસમ ખાય તો ખુદા સીવાય કોઈની ન ખાય.

વેપારમાં ઘણા દસમ ખાવાથી બચતા રહો કારણ કે તે સોદાનું ચલણ કરે છે પણ બરકતને મટાડે છે. (મુસલીમ)

જે શખસ અહ્લાહ સીવાય બીજાની કસમ ખાધી તેણે શીરક કર્યું (ખુદાની કસમ ખાવી એટલે ખુદાને શાક્ષી રાખવું થયું ને ખુદાજ બધે ઠેકાણે હાઝર નાઝર છે જેથી તે એકલોજ બધું જોઈ તથા સાંભલી શકે છે. પેગમ્બર ચા ઇમામ ચા પીર હાઝર નાઝર નથી તેથીજ તેઓ અહ્લાહની જેમ કશું જોતા ચા સાંભલી શકતા નથી. જે કોઈએ પેગમ્બર ચા ઇમામ ચા પીરની કસમ ખાધી તો અહ્લાહની જેવી શક્તીમાં તેને જોડ્યો એટલે તે કસમ ખાનારે શીરક કર્યું.) (તીરમઝી)

તમે ખોટા માઅબુદો (ખુદા સીવાય સરવે ખોટા માઅબુદો છે) તથા તમારા બાપદાદાઓની કસમ ખાઓ નહીં.

અલ્લાહે તમારા બાપદાદાની કસમ ખાવાની મનાઇ કરી છે.

જે કોઈ કસમ ખાનાર હોય તેને જોઈએ કે અલ્લાહની કસમ
ખાય અથવા ચુપ રહે. (બુખારી મુસલીમ)

ખોટા કસમોથી મકાનો વેરાન થઈ જાય છે.

જે કોઈ કસમ ખાઈ બેસે ફરી તેને તે જ્ઞાત સ્ત્રીવાય બીજી
વાત (શરીઅત મુજબની) સારી લાગે તો તેને જોઈએ કે
પોતાના કસમનો કફારો આપી ફરી જે કામ બહેતર હોય તે
કરે (દસ માણસોને સાડુ ખાતુ બવરાવવું યા કપડા પેહરાવવા
તે કસમનો કફારો છે) (બુખારી મુસલીમ)

જે કોઈ મુસલમાનના માલને કસમ ખાઈ નાહક લેશે તો
અલ્લાહની એવી હાલતમાં મુલાકાત કરશે કે તેના ઉપર ગુસ્સો
કરનાર હશે. કરી રસુલુલ્લાહ (સ) તેને લગતી કોરાનની (આ-
યત) અમારી આગળ પઢી “ બેશક જે લોકો અલ્લાહને
દરમ્યાનમાં (શાક્ષી) રાખીને તથા જુડી કસમ ખાઈને થોડા
દુન્યાનો માલ લઈ લે છે તે લોકો માટે આખેરતમાં કંઈ હી-
સ્સો નથી અને ન તેઓથી કયામતના દીવસે અલ્લાહ વાત
કરશે અને ન તેઓને (ગુનાહોથી) પાક કરશે અને તેઓને
માટે દુખની માર છે. ” (બુખારી મુસલીમ)

સ્વપનુ.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

જ્યારે તમારામાંના કોઈને ખરાબ સ્વપનુ દેખાય તો શેતા-
નના ખેલની કોઈને ખબર કરે નહી. (મુસલીમ)

જ્યારે તમારામાંના કોઈ અજુગમતુ સ્વપનુ જુએ તો તે
હાખી ખાબુએ ત્રણવાર થુકે અને શેતાનની જુદા પાસે ત્રણ

વાર પનાહ માગે (અહિંજો બીલ્લાહે મીનશ શેતાનનીર રજુ-
મ કહે.)

જ્યારે તમારામાંનો કોઈ નાપસંદ સ્વપ્ન જુએ તો ઉભો
થાય અને નમાઝ પઢે અને તે સ્વપ્નનાની વાત કોઈને કહે
નહી. (જુખારી મુસલીમ)

જ્યારે ઝમાનો કરીબ થશે તો ઈમાનવાલાઓના સ્વપ્ના
ખુદા થવા લાગશે નહી. (જુખારી મુસલીમ)

તમારામાં ઘણું સાચું બોલનાર ઘણા સાચા સ્વપ્નાવાલો છે.
(મુસલીમ)

સારો સ્વપ્નો અણાહ તરફથી છે ને પરેશાન સ્વપ્નો
શેતાન તરફથી છે. (જુખારી)

જે કોઈ વગર જુએ ખનાવટ કરીને સ્વપ્ન જુયાન કરે
તેને એવો હુકમ થશે કે તે બે જવને ગાંઠ મારે અને એ કદી
થઈ શકશે નહી (તેવી રીતે તેનાપર અઝાબ પણ બંધ થશે
નહિ) (મુસલીમ)

નેક આદમીને સારો સ્વપ્નો તે નખુવતના લાગોમાં છેતા-
લીસમો ભાગ છે. (જુખારી)

જેણે મને સ્વપ્નામાં જોયો તે મને જાગતામાં જોશે અથવા
તો તેણે મને જાગતામાં જોયો. શેતાન મારી સુરત ધારણ કરી
શકતો નથી. (જુખારી મુસલીમ)

જે શખસ સાચા સ્વપ્ના પર ઈમાન ન લાવ્યો તે ખુદા
અને તેના રસુલ પર બી ઈમાન ન લાવ્યો.

તમારાથી આગલી ઉમતોમાં મોહમ્મદો (એટલે ખુદા જેઓ
સાથે વહી ઇલ્લાહ મારફતે વાતો કરે તે) થતા રહ્યા છે અને

ઝડર મારી ઉમતમાં બી (એવા શખસો) થશે જેમાંથી એક ઉમર બીન ખતાબ છે.

(મુસલીમ તીરમઝી નીસાઇ)

યતીમ

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

જે માણસ યતીમને માથે હાથ ફેરવશે અને ફક્ત અદલા-હનેજ માટે ફેરવશે તો તેનો હાથ જેટલા વાલો ઉપર ફર્યો હશે તેટલી નેફીઓ તેને મલશે અને જે માણસ કે તેની પાસે રહેલા યતીમ છોકરો કે છોકરી પર ઉપકાર કર્યો તો તે અને હું જન્મતમાં એવી રીતે રહીશું જેવી રીતે શહાદતની આંગલી અને વચલી આંગલી છે.

કયામતના કેટલાક માણસ કળરમાંથી એવી રીતે ઉઠશે કે તેમના મોઢામાંથી આગના ભડકે ભડકા નીકળતા હશે. કોઈ એ આપને પુછ્યું એા રસુલુલ્લાહ (સ) તે કોણ હશે ? આપે ફરમાવ્યું તમને ખબર નથી ? અદલાહતઆલાએ કોરાનમાં ફરમાવ્યું છે કે જે લોકો યતીમનો માલ નાહક ખાય છે તે લોકો પોતાના પેટમાં આગ ભરી રહ્યા છે.

હું અને યતીમને પાગનાર જન્મતમાં આ બંનેની જેમ છેએ અને હઝરત (સ) કલેમાની આંગલી તથા વચલી આંગલીના તરફ ઇશારો કર્યો.

(મુસલીમ)

સલામ

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

તેની કસમ કે જેના હાથમાં મારો જાન છે જ્યાં સુધી તમે ઇમાન લાવશો નહીં જનતમાં જશો નહીં અને જ્યાં સુધી આપ સમાં મોહબત પેદા કરશો નહીં ત્યાં સુધી પુરા ઇમાનદાર થશો નહીં. શું હું તમને એક એવી ચીજ નહીં બતાવું કે જ્યારે તમે કરશો તો આપસમાં દોસ્ત થશો. તમે સલામ કરવાનો આપસમાં રીવાજ આપો. (મુસલીમ)

એક શખસે પુછ્યું કે ઇસલામની કઈ ખસલત સારી છે?

તેને હઝરતે (સ) ફરમાવ્યું કે “ જાનુ ખવરાવે અને જેને તું ઓળખે અને જેને તું નહીં ઓળખે તેને તું સલામ કરે ” (ખુખારી મુસલીમ)

(જે શખસ) સવાર (હોય તે) ચાલનાર પર સલામ કરે અને (જે શખસ) ચાલનાર (હોય તે) બેસનાર પર સલામ કરે અને થોડા (શખસો હોય તે) ઘણા પર સલામ કરે. (ખુખારી મુસલીમ)

જ્યારે તમને અહેલે કીતાબ (ખ્રીસ્તી ચાહુદી વગેરે) સલામ કરે તો તમે અલેકુમ (એટલે તમારાપર) કહો.

(ખુખારી મુસલીમ)

જે ચીઝ પોતા શાઝ પસંદ કરે તેવીજ
ખીજઓ શાઝ ખી પસંદ કરવી જોઈએ.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

તેની કસમ કે જેના હાથમાં મારો જન છે કોઈ બંદો
જ્યાં સુધી પોતા માટે જે ચીઝ પસંદ કરે છે તે પોતાના પાડોસી
માટે અથવા પોતાના ભાઈ માટે પસંદ નહીં કરશે ત્યાં સુધી
પુરો મોઅમીન થતો નથી. (મુસલીમ)

અફઝલ ઇમાન તે છે કે તું દોસ્તી રાખે અલ્લાહને વાસ્તે
ને દુશમની રાખે અલ્લાહના વાસ્તે ને જારી રાખે ઝખાનને
અલ્લાહની ઝીકરમાં. અને તું લોકો શાઝ ભલું તે જાણે કે જે તું
તારા પોતાના જન શાઝ ભલુ જાણે અને ખુરું જાણે તું લોકો
શાઝ જે તું તારા પોતાના શાઝ ખુરું જાણે. (મીશકત)

અલ્લાહની ઝીકર અને પસંદગી.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

જે કોઈ ચાહે કે જનતાના બગીચાઓમાં ફરે તો તેણે
ખુદાનો ઝીકર બહુજ કરવું જોઈએ.

અલ્લાહના ઝીકર સીવાય ખીજ વાતો વધારે કરવા કરો
નહી. કેમકે અલ્લાહ તઆલાની ઝીકર સીવાયની બહુ વાતો દીલને
સખત કરી નાંખે છે અને લોકોમાંથી તે માણસ અલ્લાહથી
વધારે દુર છે કે જેનું દીલ સખત છે.

જ્યાં કોઈ અલ્લાહનો ઝીકર કરી રહ્યો હોય ત્યાં શીરે-
શતા નાઝીલ થાય છે.

જે માણસ અલ્લાહને વાસ્તે તવાઓ (નમનતાઈ) કરે છે અલ્લાહતઆલા તેનો મરતબો વધારી દે છે અને જે માણસ અલીમાન કરે છે અલ્લાહતઆલા તેની ગરદન લાંગે છે.

સાત શખસોને અલ્લાહ પોતાના સાયામાં રાખશે તે હીવસે કે જ્યારે તેના સાયા વગર કોઈનો સાયો હશે નહીં. (કયામતના દીને) (૧) ઇમામ અહલ કરનાર (૨) જુવાન જે ઉમતી જવાનીથી અલ્લાહની ખંદગીમાં રહ્યો. (૩) તે શખસ કે જેનું દીદ મસજીદો તરફ લાગેલું છે. (૪) તે જે શખસો કે જેઓએ અલ્લાહને માટે દોસ્તી કરી હોય, લેગા થયા હોય તો એ પર અને જુદા પડે તો એ પર (૫) તે શખસ કે જેને માલવાલી ઇંજતવાલી અને ખુબસુરતીવાલી ઓરત (બઢકારી માટે) બોલાવે અને તે કહે કે (હું) ખુદાથી ડરું છું. (૬) તે શખસ કે જે કંઈ સદકો કરે ફરી તેની એવી રીતે છુપાવે કે તેનો દાબો હાથ નહીં જાણે કે તેના જમણા હાથે શો સદકો કર્યો છે. (૭) તે શખસ કે જે ખાલી ઘરમાં અલ્લાહની યાદ કરે ફરી તેની ખંન્ને આબો વહે (એટલે એકાંતમાં ખુદાના ખોદ્ધી રહે)

(ખુખારી મુસલીમ)

કોઈ કોમ અલ્લાહની યાદ માટે બેસે છે તો પ્રીદેશતા તેઓને ઘેરી લેજ છે અને અલ્લાહની રહેમત તેઓને ઢાંકેજ છે. અને તેઓ ઉપર તસદ્દી (શાંતી) ઉતરેજ છે અને અલ્લાહની પાસે જે (પ્રીદેશતા) ઓ છે તેઓમાં તે તેઓને યાદ કરે છે.

(મુસલીમ)

સાંભલો હું ત્રણે મરદોની ખબર કરું (જેઓ દીની ઇલમ વાલી મજલીસમાં ગયા હતા) એકે તો (અડચણ હોવા છતાં) અલ્લાહના તરફ વલણ કરી તો અલ્લાહે તેને જગ્યા આપી (ફઝલ પામ્યો) બીજે તે શરમાયો (પણ મજલીસમાં શામેલ રહ્યો)

તો અણ્ણાહ પણ તેનાથી શરમાયો (ગજબથી બચાવ્યો) અને ત્રીજાએ મોં ફેરવ્યું તો અણ્ણાહે પણ તેનાથી મોંહ ફેરવ્યું.

(ખુખારી મુસલીમ)

ઉમદા વઝીફો.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

બે શબ્દો (ઇનસાનની) જીભ ઉપર ઘણા હલકા છે (પણ તે ખુદાની) તરાજુમાં ભારી છે (અને) ખુદાને ખ્યારા છે.

સુબહાનલ્લાહે વ બે હમ્દેહી (૨) સુબહાનલ્લાહીલ અઝીમ.
(ખુખારી મુસલીમ)

તેની કસમ કે જેના હાથમાં મારો જાન છે ખચીત “કુલ હોવલ્લાહ ” નો મુરો કુરાનના ત્રીજા હીસા ખરાબર છે.

ઓ અબદુલ્લાહ શું જન્મતના ખજાનાઓમાંના એક ખજાનો તને હું નહીં બતાવું? તે “ લા હવ લ વલા કુવ વ ત ઇલ્લા બીલ્લાહીલ અલીઈલ અઝીમ ” છે (એટલે બંદો ખુદાતઆલા પાસે આજી જાહેર કરે છે જે તારા ફઝલ વગર મારામાં તાકત નથી કે હું કોઈ નેકી અખત્યાર દરી શકું યા કોઈ બદીથી ખચી શકું.)

ઘણી પસંદ વાત અણ્ણાહની નઝદીક ચાર છે “ સુબહાન અણ્ણાહ ” “ અલહમ્દો લીલ્લાહ ” “ લાઈલાહા ઈલ્લાહ ” ને “ અલ્લાહો અકબર ” આ ચારમાંથી જેથી તું શરૂ કરે કંઈ હરકત નથી.
(મુસલીમ)

અણ્ણાહો અકબર કબીરા બલ હમ્દો લિલ્લાહે કસીરા વ સુબહાનલ્લાહે બુક રતન વઅસીલા (આ કલામ ખુદાતઆલાને

ઘણા પસંદ છે અને કહેનારને માટે આસમાનના દરવાજા ખોલાય છે. ઇબ્ને ઉમર કહે છે બ્યારથી મે હઝરત રમુલુલાહ (સ) થી એ કલામ સાંભળ્યા છે મેં કદી છોડ્યા નથી).

જે કોઈ એક દીવસમાં ૧૦૦ વાર કહે “લાએલાહા ઇલ્લ લાહો વહ્દહુ લા શરીફા લહુ લહુલ મુલકો વ લહુલ હમ્દો વ હોવા અલા કુલ્લે શૈઈન કદીર” તો તેને દસ ગુલામ (છોડાવવા) નો સવાબ મલશે. અને તેના માટે સો નેકી લખાશે અને સો ગુનાહ ભુસેડવાશે. અને સાંજ થાય ત્યાંસુધી એ તેના માટે શેતાનથી પનાહ થશે. અને જે માણસે એનાથી વધુ પઢ્યું હોય તેના સીરાય કોઈ તેનાથી અફઝલ નેકી લાવશે નહીં. અને જે કોઈ એક દીવસમાં સો વાર કહે “હુબહાનલ લાહે વમે હમ્દે-હી” તો તેના ગુનાહ દરયાના શીણ બરાબર હોય તો એ તે માફ થશે. એટલે ઘણા હોય તો એ માફ થશે.

(ખુખારી મુસલીમ)

જેની રૂબરૂ મારો ઝીકર થાય અને તે મારા ઉપર દુરૂદ પઢવા ભુકી બન્ય તો તે જાનતનો રસ્તો ભુલો ગયો.

માણસોમાં કયામતના દીને તે શખ્ત બહેતર હશે જે મારા ઉપર દુરૂદ ઘણી પડે છે.

મેઅરાજની રાત્રે મેં જાનતમાં મહેલ જોયા કે તે મરત-ખામાં બહુજ મોટા હતા. છબરઇલને મેં પુછ્યું કે આ મહેલ કોણના માટે બનાવવામાં આવ્યા છે? તેઓએ જવાબ આપ્યો કે ગુસ્સો પી જવાવાલા. માફ કરવાવાલા. અને નેકી કરવા વાલા માટે.

ખતીત હું એક કવૈમો બાણુ છું કે જો તેને તે કહે તો

તેનો ગુસ્સો જતો રહે જો તે અઠોળો બીલ્લાહે મીનશ શૈતાનિર
રજીમ કહે તો તો તેનો ગુસ્સો ઉતરી જતે.

(ખુબારી મુસલીમ)

દુન્યામાં એક બીજાપર જે ઝુલમ થયો હોય
તે અત્રેજ માફ કરાવી લેવું જોઈએ.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

જે કોઈની પાસે પોતાના (કોઈ બી મુસલમાન) લાઝની
આખર અથવા ચીઝનો ઝુલમ (થયો) હોય તો તેને અરૂર છે
કે દીનાર દીરહમ ન હશે તે પેહલાં (એટલે કયામત પેહલાં)
આજના દીવસે તેનાથી માફ કરાવી લે (નહીં તો) તે દીવસે જે
સારા કામો તેના હશે તે ઝુલમના પ્રમાણમાં લેવાશે (ઝુલમ
કરનાર અલીમની નેકી લઈ ઝુલમ ખમનાર મઝલુમને અપાશે)
અને જો (અલીમની પાસે) નેકી નહીં હશે તો ઝુલમ ખમના-
રના ગુનાહ એના પર (અલીમ પર) લઘાસે એટલે તે પછી તે
લઘાએલ ગુનાહ સાથે દોઝખમાં જશે. (ખુબારી)

ઈસ્તીગફાર.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

તમે અલ્લાહ આગલ તોળા કર્યા કરો કારણ કે હું દન
શો અલ્લાહ આગલ સો વાર તોળાહ કરું છું (મુસલીમ)

ખુદાની કક્ષમ હું દીવસમાં ૭૦ વારથી વધુ ખુદા પાસે
ખખશીશ માંગું છું (ઈસ્તીગફાર કરું છું) અને તેની તરફ

તોખાહ કહું છું. (ઇનસાન જ્યારે ઇસ્તીગદાર કરે છે એટલે “અસતગદીરદલાહ રખી મીન કુલ્લે ઝંખી વખતુમે એલેહે” કહે છે તો તેના આગલા ગુનાહ માફ થાય છે તથા ભવીષમાં ગુનાહથી બચે છે.) (ખુબારી)

જે શખસ ગુનાહોથી ઇસ્તીગદાર કરે તો તેણે (ગુનાહ) ઇસરાર (વારંવાર) નથી કર્યો. અગરચે એક દીવસમાં ૭૦ વખત ગુનાહ કરે. અને ખુશ હાલ એ બંદાનો છે કે જે વખતે પોતાનો આમાલન:મો ખોલે તો દરેક ગુનાહની નીચે ઇસ્તીગદાર જુએ.

દુઆ.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

નથી ફરવાતી તકદીર પણ દુઆથી અને નથી ઉમર વધારે થતી પણ નેકીઓથી. (તીરમઝી)

તમારામાંથી જે શખસના શારૂ દુઆનો દરવાઝો ખોલવામાં આવ્યો (એટલે જેને દુઆ માંગતા રહેવાની સમજ મલી) તેના શારૂ રહેમતનો દરવાઝો ખોલવામાં આવ્યો અને નથી સવાલ કરવામાં આવતી અદલાહથી કોઈ ચીજ પણ સવાલ કરવામાં આવે આફીયત (એટલે આફતોથી સલામતી માગવામાં આવે તે અદલાહને રાખી કરે છે.) (તીરમઝી)

ત્રણ (શખસોની) દુઆઓ કબુલ થઈ જાય છે તેમાં શક નથી. દુઆ બાપની દુઆ મુસાફરની દુઆ મઝલુમની. (તીરમઝી અબુદાઉદ)

(મોટે વેહલે) દુઆ દરેકની કબુલ થાય છે જ્યાંસુધી તે આવી રીતે જલ્દી કરે નહીં કે મે મારા પરવર દીઆરથી દુઆ કરી પણ તેણે કબુલ કરી નહીં.

તમે અલ્લાહ પાસે પનાહ માંગો. બલની મશકકતથી બહબખતી મલવાથી, તકદીરની ખુરાઈથી અને દુશમનોના ખુશ થવાથી. (ખુખારી મુસલીમ)

અલ્લાહ પાસે તમે અલ્લાહના અઝાબની પનાહ માંગો અલ્લાહ પાસે અઝાબે કબરની પનાહ માંગો અલ્લાહ પાસે મસીહે દજાલના ફીતનાની પનાહ માંગો. અલ્લાહ પાસે ઝીંદગી તથા મરવાના ફીતનાની પનાહ માંગો: (મુસલીમ)

દુઆ કરવાથી બલા રદ થાય છે. અને સદકો (ખેરાત) કરવાથી ખુદાઈ ગઝબનો આતશ થંડુ થઈ જાય છે.

મીશકાત)

જે શખસ અલ્લાહથી ન માંગે (દુઆનો ઇનકાર કરે) અલ્લાહનો ગઝબ તેના ઉપર છે. (અલ્લાહથી દુઆ ન માંગવી તકાબરી દેખાડે છે) (તીરમઝી)

મુસલમાન શખસની દુઆ પોતાના (ગેરહાજર) ભાઈ માટે પીઠ પાછલ મકબુલ છે. તેના માધાની પાસે એક ફીરેશ-તો નેમાયો છે. જ્યારે તે પોતાના ભાઈ માટે લલી દોઆ કરે છે તો તેની સાથે નેમાયલો ફીરેશતો આમીન કહે છે અને તારે માટે પણ તે દોઆ જેટલો લાભ છે. (મુસલીમ)

જ્યારે તમારામાંનો કોઈ છીકે અને અલહમ્દો લીલાહ કહે તો તેને માટે સારો દોઆ કરો (યા રહમોક અલ્લાહ કહો) પણ જો તે અલહમ્દો લીલાહ ન કહે તો તમે દોઆ ન કરો. (મુસલીમ)

જો મુસલમાનોમાંનો કોઈ પોતાની અહલ (ઘરવાલી) પાસે આવવાનો ઇરાદો કરે અને કહે “ખીસમીલ્લાહે અલ્લાહુ-

અમ જ'ને બનશૈતાન વ જ'ને બીશૈતાન મારજકતના
(એટલે એ અલ્લાહ તું અમને શૈતાનથી બચાવ અને જે તું
અમને આપે તેથી શૈતાનને દુર રાખ) તો જો ધણી ધણી-
આણી વચે એ મીઠાપમાં કાંઈ બચ્યુ કીસમતમાં હશે તો
શૈતાન કદી તુકશાન પોહ્યાવશે નહીં.

(બુખારી મુસલીમ)

(દુઆ ખુદાતઆલા તરફની એક મહાન નેઅમત છે. આ
કીતાબના વાંચનારા એ નેઅમતનો જેટલો બને તેટલો લાભ
લઈ શકે તેટલા માટે એને લગતી થોડીક અગત્યની સુચનાઓ
લખવા ઝડૂરી સમજું છું.

દુઆની કબુલ્યતથી ખુદાન હસ્તી તથા તેનાં કુદરતના મહાન
મોજેઝા ઝાહેર થાય છે. દુઆ કોઈબી વખતે થઈ શકે છે પણ
તેના ખાસ ટાંકણા બી છે. જેમકે દરરોજની નમાઝ ટાંકણે (૨)
અઝાન ટાંકણે (૩) સુતી વખતે (૪) રાતના આંખ ખુલી બાય
તે ટાંકણે (૫) કોરાને શરીફ પઢ્યા અથવા સાંભળ્યા પછી (૬)
ખુદા તથા તેના રસુલના ઝીકરવાલી મજલીસ કાયમ થાય તે
ટાંકણે (૭) સીજદામાં (૮) રોઝો ખોલતી વેલા (૯) ન્યારે
દીલ બેકરાર હોય તે ટાંકણે (૧૦) વરસાદ વરસે ત્યારે (૧૧)
સફરમાં (૧૨) પાછલી રાતના (૧૩) જુમાનો ખુતબો શરૂ થાય
ત્યારથી મગરીબ થાય ત્યાં સુધી (૧૪) આખા માહિ રમઝાનમાં
(૧૫) અરફાના દીને ન્યારે હાજીઓ અરફાતના મેદાનમાં હાજર
થઈ ઝોહરથી દુઆ કરવા બેસે છે તે ટાંકણે આપણે અત્રે દુઆ
કર્યે તો તે હાજીઓ સાથે આપણી દુઆ બી કબુલ થઈ
બાય છે.

બીજું સાથી અગત્યની એ બાબત ધ્યાનમાં રાખવી જોઈ-
એ કે તે ખુદા જેની હુજુરમાં આપણે દુઆ માંગ્યે છાએ તે

એક મહાન શક્તીવાન તથા અપાર ક્રુરત ધરાવનારી હસ્તી છે તેની અસંખ્ય સીફતો છે જેમાંની પ્રખ્યાત ૯૯ સીફતોના નામો આ કીતાબની આખરમાં આપવામાં આવ્યા છે આપણને જે બાબતની અરૂર હોય તે સીફતો નામોથી તેને બોલાવી દુઆ કરવી બેઠકો. (૨) દુઆ એવી એકંત્ર માંગવી કે જેથી આપણી સરવે મતલબો ખર આવે અને આપણે બંને જેહાંનમાં સુખી થઈએ. (૩) દુઆ કરતી વેલા બેધ્યાન ન થવું. એકીન રાખવું કે ખુદા આપણને જોય છે ને આપણું સાંભલે છે. (૪) દુઆ કરતી વેલા હાથોનું ઉપાડવું બી સાફ છે (૫) દુઆ કરવા પહેલાં ખુદાની તારીફ કરવી જેમકે તું રખીલ આલમીન છે. અરરહમાનો રહીમ છે, અલમનાન અલવહાબ છે સુખકાનદલાહે વ બેહમદેહી જે ખુદાનો બહુ ખ્યારો કલામ છે. (૬) દુઆ કરવાની પેહલે ખુદાની નેઅમતો યાદ કરી તેના શુકરયા અદા કરવા જેથી ખુદા વધુ નેઅમતો નવાજે છે. (૭) દુઆ કરવાની પેહલે દુરૂદ પઢવી તે પછી દુઆ માંગવી છેલ્લે વલી દુરૂદ પઢવી. ખુદા બ્યારે પેહલી અને છેલ્લી દુઆ અરૂર કબુલે અને દરમ્યાનની ન કબુલે એમ કદી ધારવુંજ નહી. (૮) દુઆ કરતી વેલા આપણી લાચારી દેખાડવી તથા અસરકારક શબ્દોમાં તેની દયા માંગવી. (૯) ફક્ત દુઆ કરી બેસી ન રહેવું પણ તે કામ પાર પાડવાની આપણાથી બનતી તદબીર કરવી પણ બરોસો તો ખુદાપરજ રાખવો. (૧૦) આપણા મતલબની દુઆ કરવા પહેલાં એવી બી દુઆ કરવી જે ખુદા અરૂર કબુલેજ જેમકે ઇસલામની તરફી થાય. (૧૧) આપણે કોઈ હકદારનો હક દબાવ્યો હોય તો તે આપી દેવો તથા બીબા બાલુ અબાલુ ગુનાહોનો માફી માટે ઇસ્તીગફાર પઢવું. (૧૨) બીબા કોઈ હાજતમંદુનું કામ કરી આપવું યા તેને કોઈ મદદ કરવો યા તેનું બહુ થવાની દુઆ કરવી કે જેથી ખુદા ખુશી થઈ આપણું કામ કરી આપે. (૧૩) ખુદા પાકીઝગી ચાહે

છે માટે દુઆ કરતી વેલા ખુદા હુજુર પાક સાફ કપડામાં હાઝર થવું અને તો ખુશબો બો લગાડવી. મીસવાક કરવું. (૧૪) ખુદના ખ્યારનો વસીલો માંઝવો કે તેની ખાતર દુઆ કબુલ ફરમાવે (૧૫) ખીજા નેક મોઅમીનોથી દુઆ કરાવવી કોઈ ગરીબ હોવાથી તેને દુઆની અરઝ કરવામાં પોતાની હલકાઈ ન સમજવી.

દુઆઆમાં ફરેક કામ કરવાની રીતી હોય છે તેવીજ રીતે દુઆનું મહાન દીનો કામ તેની ખરી રીતી મુજબ કરવું જોઈએ. તોજ ફતેહમંદીથી પાર પડે.

વઝુ.

હઝરત રઘુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

કયામતના દીને વઝુની અસરથી મારી ઉમતના મોં તથા હાથ ચમકતા થશે. (ખુખારી મુસલીમ)

એક શખસે વઝુ કર્યું અને પોતાના પગપર તેણે નખ જેટલું કોફ રાખ્યું તેને હઝરત (સ) ફરમાવ્યું “ પાછો ફર અને સારી રીતે વઝુ કર ” (મુસલીમ)

હઝરતે (સ) કેટલાક શખસોને જોયું કે તેઓએ વઝુ કર્યું પણ તેઓની એડી મુકી રહેલી છે ત્યાં પાણી લાગ્યું નથી ત્યારે ફરમાવ્યું કે (તમારી) એડીઓની આગથી ખરાબી છે.” (ખુખારી મુસલીમ)

તમારામાંનો કોઈ શખસ વઝુના પાણીને પાસે રાખશે ફરી કેગલા કરશે નાકમાં પાણી લેશે અને નાક છણકશે તો તેના ચેહરાના મોના અને નાકના ગુનાહ ખરે છે. ફરી જ્યારે તે

પોતાના મોંને ઘોઝે છે ખુદાના હુકમ કરયા પ્રમાણે તો તેના મોંના ગુનાહ દાઢીના કીનારાથી પાણીની સાથે ખરે છે ફરી તે પોતાના હાથને કોણી સુધી ઘોઝે છે તો તેના હાથોના ગુનાહ પાણીની સાથે તેરવાથી નીકલે છે. ફરીને પોતાના માથાનો મસહ કરે છે તો તેના માથાના ગુનાહ પાણીની સાથે વાલના કીનારાથી નીકલે છે. ફરી તે ખંને પગને ઘુંટી સુધી ઘોઝે છે તો તેના પગના ગુનાહ તેના તેરવાથી પાણીની સાથે ખરે છે ફરી જો તે ઉભો રહ્યો ને નમાઝ પઢી અલ્લાહની હમ્દ કરી તેની ખુબીઓ ખયાન કરો અને તેની ખુબરગી ખયાન કરી જેવી તેને લાયક હતી અને પોતાના દીલને અલ્લાહને માટે ખાલી કરચુ (એટલે હુજુર દીલથી નમાઝ પઢી) તો તેની માઝે જણ્યો હોય તેવી હાલતમાં તે ગુનાહોથી ફરશે.

(ખુખારી મુસલીમ)

તમારામાંથી કોઈ વઝુ કરે ફરી તે પુરી તોરથી વઝુ કરે અથવા વઝુને પુરૂ કરે ફરી કહે “અશહદોઅન લાએલાહા ઇસ્લમાહો વાહદહુ લા શરી ક લહુ વ અશહદોઅનન મોહમદન અમદોહુ વ રસુલો” તો તેના માટે જંનતના આઠે દરવાજા ખુલી જશે જેમાંથી ચાહે દાખલ થાય.

જે શખસનું વઝુ તુટે તે જ્યાંસુધી (પાછુ) કરે નહી ત્યાં સુધી તેની નમાઝ કબુલ થતી નથી.

(ખુખારી મુસલીમ)

હમેશા વઝુથી રહેવાની તાકાત હોય તો હમેશ વઝુથી રહો કેમકે મલકલ મોત જે વખતે ખંદાની રૂહ કળઝ કરે છે તે વખતે તે વઝુથી હશે તો શહીદનો મરતબો મેળવશે.

સખર અને સંતોષ.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

જે મુસલમાન થયો અને ઝફરત જોગુ રીઝક મલ્યું અને અલ્લાહે જે તેને આપ્યું તે પર સંતોષ કર્યો તે મતલબે પોંહચ્યો. (ઇનસાનપર પેહલ્લી ફરજ ખુદાનો ખરો ઇસલામ એખત્યાર કરી મુસલમાન થવું છે.)

(મુસલીમ)

ગનીપણું (તવંગરી) દુન્યાના અસખાબના વધારાથી નથી પણ ગનીપણું તો નફસની બેપરવાઈથીજ છે (જ્યારે દીલથી દુન્યાના અસખાબનો વધારો કરવાની વગેરે મોહબત ગઇ તેજ તવંગરી છે જેમકે (તવંગરી બ દીલ અસ્ત ન ખમાલ ')

(ખુખારી મુસલીમ)

ખંધાયલી મુદત માટે તથા ગણાયલા હીવસો માટે તથા ઠેડાયલી રોઝી માટે તે અલ્લાહથી માંગણી કરી. (તે) કદી કોઈ ચીઝને તેની ઠેડવેલી મુદતથી જલદી કરશે નહીં અને કોઈ ચીઝને તેની ઠેડવેલી મુદતથી પાછલ નાખશે નહીં. જે તું અલ્લાહથી માંગણી કરતે કે તે તને આગના અઝાબથી અથવા કબરના અઝાબથી પનાહ આપે તો તે બહેતર હતું અથવા સરસ હતું. (મુસલીમ)

આદમી સખરથી વધારે બોહલી રોઝી અપાયલો નથી (સખર ને સંતોશ ન હોય તો ગમે તેટલી દોલતથી લોભ્યો ધરાશે નહીં.) (ખુખારી મુસલીમ)

જ્યારે (તું) કોઈને માલમાં અને ખુબસુરતીમાં પોતાથી વધેલાને જુએ તો તને જોઈએ કે પોતાથી ઘટેલા તરફ નજર કરે. (ખુખારી)

જે તમારાથી નીચો હોય તેને જીઓ અને જે તમારાથી
ઊંચો હોય તેને ન જીઓ. કારણ કે આ તારે લીધે બહેતર છે
કે તું અલ્લાહની નેએમતોને હલકી ન ગણે.

(ખુખારી મુસલીમ)

અલ્લાહ જેના વીસે બહેતરી ધારે છે તેના ઉમર મુસીબત
નાખે છે. બહેતરી માટે.) તેથી એવા વખતમાં ખુશીથી સખર
કરવી જોઈએ.)

(ખુખારી)

પેહલા સદમાની નઝદીક સખરનો સવાબ છે (દુઃખની
શરૂઆતમાં સખર કરવું તેનુંજ નામ સખર છે ને તેનાજ શરૂ
સવાબ છે. રફતે રફતે તો આદત થઈ જાય છે તેનું નામ સખર
નથી.)

(ખુખારી મુસલીમ)

અલ્લાહતઆલા ફરમાવે છે જ્યારે હું મારા (મોઅમીન)
બંદાને તેની બે પ્યારી (આંખો) માં સપડાઉં (એટલે તેની
બંને આંખો જતી રહે) અને તે સખર કરે તો હું તેને તેના
બદલામાં જનત આપીશ.

(મુસલીમ)

અલ્લાહતઆલા ફરમાવે છે મારા મોઅમીન બંદાની તેની
પ્યારી ચીઝ જ્યારે હું કબજે કરું છું અને ફરી તે તેપર
સખર કરે છે તો તેને માટે જનત સીવાય કંઈ બદલો નથી.

(ખુખારી)

તમારામાંનો કોઈ તેના ઉપર તકલીફ આવી પડવાને લીધે
મોતની આશા ન કરે. (સખર કરવી જોઈએ. એ ખુદાની
અઝમાઈશ છે. અસલથી દરેક મોઅમીન પર એવી અઝમાઈશ
થતી રહી છે. મોત માંગવું મના છે. મરણ પામ્યાથી નેફી હાંસલ
કરવી બંધ થાય છે. ખરે મોઅમીન બંદો મુસીબતમાં બી
ખુદાની રામઘંઘીમાં રાઝી રહે છે કારણ કે એ જાણે છે કે એ

ખુદાતઆલા તરફથી સવાબ હાંસલ કરવાની તક છે)

(ખુબારી મુસલીમ)

ઈબ્ન (ખુર્ર) સાંભલવા પછી ખુદાથી વધારે સખર કરનાર (ગુસ્સાને રોકનાર) કોઈ નથી. તેની (ખુદાની) સાથે શીરક થાય છે અને તેને માટે અવલાહ ઠેડવાય છે પણ તે તેઓને આરામ આપે છે. અને રોઝી આપે છે. (આ દુન્યામાં ઈનસાન ઘણા ગુનાહના કામો કરતો રહે છે છતાં ખુદા સખર કરે છે. કેમકે દુન્યામાં એ બધાઓની અઝમાઈશ લે છે આખેરતમાં સરવેને લાયક બદલો મલશે.

(ખુબારી મુસલીમ)

દીની ઇલમ.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાયું કે:—

ઇલમ હાંસલ કરવો દરેક મુસલમાનીન મરદ ઓરતપર ફરજ છે.

જેના વીસે અઘ્લાહ બહેતરી ધારે છે તેને દીનમાં સમજ આપે છે (શરીઅતના લેદ તેના ઉપર ખુલ્લે છે.)

(ખુબારી મુસલીમ)

અય અખુબર જો તમે! દરરોઝ સવારમાં કુરાનનું એક પ્રકરણ વાંચો તો તે તમારા માટે સો રકાત (નફલ) નમાઝ પડવા કરતાં બહેતર છે અને જો દરરોઝ સવારમાં ઇલમનું એક પ્રકરણ શીખવાડો તો તે હઝાર રકાત નમાઝથી બહેતર છે.

જેણે કોઈને ઇલમનું એક પ્રકરણ શીખવાડ્યું કે તે બીબા

ઓને શીખવાડશે તો ખુદાતઆલા તેને સીતેર નખીઓનો સવાળ અખશશે.

જે કોઈ નેકીનું કામ બતાવે તો તેના કરનારના જેવો સવાળ તેને માટે પણ છે. (મુસલીમ)

તેઓ (આલીમો) મારી ઉમતના દુન્યા તથા આખેરતના ચેરાગ છે. તે લોકો ઘણાજ સારા છે જેઓએ આલીમનો દરજ્જો જાણી લીધો છે અને જેઓએ આલીમના દરજ્જાનો અનાદર કીધો અથવા તેમની બેઅદબી કીધી તેમના માટે અઝાબ છે.

મારી ઉમતના આલીમો ખની ઇસરાઇલનાં નખીઓ જેવા છે.

ખુદાતઆલાએ ઉંચા આસમાન તળે એક શહેર વસાવ્યું તેના દરવાજાપર એમ લખ્યું કે જેણે આલીમોની ઝયારત (મુલાકાત) કીધી તેણે જાણે નખીઓની ઝયારત કીધી.

આલીમની ફઝીલત આખીદ પર એટલી છે કે જેટલી મારી ફઝીલત તમારા એક અદના ઉપર.

આલીમ પોતાના ખીછાના ઉપર તકયો લગાડીને એક કલાક ઇદમે દીન તરફ નજર કરે તો તે એ આખીદ કરતાં ખડેતર છે કે જે ૭૦ વરસ સુધી ખુદાની ઇઆદતમાં મશગુલ રહે.

જે માણસ ઇલિમને સંભાલી રાખવાનો ઇરાદો કરે તેણે પાંચ ખસલતો એખત્યાર કરવી જોઈએ. (૧) રાત્રીની (તહબુ-હની) નમાઝ પઢે. બલે તે પછી બે રકાતજ હોય. (૨) દરેક વખતે વઝુથી રહેવું (૩) ઝાહેર તથા ખાતીનમાં પરહેઝગાર રહેવું. (૪) ખોરાક નેક કામો માટે ખાય શહેવત માટે ન ખાય. (૫) દાતણ કરવું.

ખુદાતઆલાએ હઝરત ઇબ્રાહીમ (અલે) પર વહી મો-
કલી કે હું આલીમ છું અને આલીમોને ઢોસ્ત રાખું છું.

તું શીખવનાર (યા) શીખનાર (યા) સાંભળનાર થા
અને ચોથો ન થા જો થઈશ તો હલાક થઈ જઈશ.

જે કોઈ પોતાના ઇલમ ઉપર અમલ કરે તો ખુદાએત
આલા એ સીવાય તેના ઇલમમાં બીજા ઇલમનો વધારો કરે.

કોઈએ પુછ્યું યા રસુલુલ્લાહ (સ) કયું કામ અફઝલ
છે ? ફરમાવ્યું દીની ઇલમ. કેમકે થોડું અમલ ઇલમની સાથે
(સમજીને કરેલું) લાલ કરે છે પણ વધુ અમલ બહેલીઅત
(વગર સમજ) સાથે લાલ આપતું નથી.

આલીમો પેગમ્બરોના વારસ અને જનશીન છે.

યાદ રાખો કે દીનની પુરેપુરી સમજ ઇલમને મેળવવામાં
અને તેપર અમલ કરવામાં છે. માલ એકઠો કરવા કરતાં ઇલમ
હાંસલ કરવો તમારાપર વધુ વાજીબ છે કેમકે માલ તો કીસમ-
તમાં લખેલો છે અને ખુદા તેનો ઝમીન છે. ઇલમ આલીમો
પાસે એકઠું થયેલું છે અને તમોને હુકમ કરવામાં આવ્યો છે
કે આલીમ પાસેથીજ મેળવવો.

જે ઇલમ હાંસલ કરવા માટે બાહર જાય છે તેને ખુદા
બદરના શહીદોમાંના એક શહીદનો સવાબ બખશે છે.

જેને કોઈ ઇલમની વાત પુછવામાં આવે તે જો તેને છુપાવે
તો કયામતના દીને તેને આગની લુગામ પેહરાવવામાં આવશે.

જે કોઈ કોઈ ગ્લાબતનો ઇલમ રાખ્યા વગર લોકોને ફતવો
આપે તેને આસમાન અને ઝમીનના લોકો લાનત કરે છે.

જે કોઈ આલીસ હાલીસો યાદ કરી મારી ઉમતને પોંદ્યા-
હશે તો તે કયામતના દીને આલીમો સાથે ઉઠશે.

યાદ રાખો કે સૌથી પુરામાં પુરૂ થવું તે એક પુરો આ-
લીમ થવું છે અને સૌથી સારામાં સારૂ થવું તે એક સારો આ-
લીમ થવામાં છે.

આલીમનું સુવું બહેલની બંદગીથી બહેતર છે.

ઇલમ હાંસલ કરો બલે પછી તે (ઇલમ) ચીન દેશમાં
હોય (એટલે ઇલમ હાંસલ કરવા દુરવેર બાજો.)

જે કોઈ ઇલમ હાંસલ કરે તે લખી રાખો એટલા માટે
કે તે ભુલી ન જવાય.

ઇલમ તલબ કરનારને ખુદા દોસ્ત રાખે છે, ફરીશતાઓ
દોસ્ત રાખે છે, અંખીઆઓ (પેગમ્બરે!) દોસ્ત રાખે છે, જે
લોકો ઇલમને આહે છે તે તેમના માટે ઇબાદતનું કારણ છે.
કયામતના દીને તેમની ઘણી સારી હાલત થશે.

તમામ ઇનસાનથી બહેતર એ શખસ છે કે જે લોકોને ને-
કીનો હુકમ કરે છે અને પુરાઈથી મના કરે છે અને સરવેથી
વધારે તેજ પરહેઝગાર છે.

ઇનસાન હમેશા ખેરથી છે જ્યાં સુધી નેકીનો હુકમ કરે
છે અને પુરાઈથી મના કરે છે અને નેકીની અંદર આપસમાં
મદદ કરે છે. તો જે વખતે એવું ન કરે તો તેઓથી ખરકતો
દુર કરવામાં આવે. તેમાંના કોઈને કોઈ ઉપર ગાલીબ કરવામાં
આવે. અને તેઓને કોઈ પણ મદદગાર ઝમીન અને આસમા-
નમાં ન હોય.

હઝરતઅલી (રહી) ફરમાવે છે કે “હું હઝરત પેગમ્બર

(સ) ની ખીલમતમાં બેઠો હતો તેટલામાં હઝરત અબુઝર પા આવી પોહ્યા અને અરઝ કીધી કે યા રસુલુલ્લાહ આખીલન જનાઝામાં શામેલ થવું આપને વધુ પસંદ છે કે આલીમન સોહબતમાં બેસવું ? આપે ફરમાવ્યું ઇલમી ઝીકરમાં એક કલા બેસવું ખુદાતઆલાની નઝરમાં એક હઝર શહીદોના જનાઝામાં શામેલ થવાથી વધારે ખ્યાલું છે. અને ઇલમી ઝીકર વખતે એ કલાક બેસવું ખુદાતઆલાની નજદીક હઝર દીની લડાઈઓમાં શામેલ થવા અને સઘલા કુરાને શરીફની તીલાવતથી બેહતર । વલી આપે ફરમાવ્યું અય અબુઝર ઇલમી ઝીકર વખતે એ કલાક બેસવું ખુદાતઆલાને ખાર હઝર વખત કુરાન મજીદ પઢવા કરતાં વધારે ખ્યાલું છે. તમો લોકોને લાઝીમ છે કે (દીની ઇલમી ઝીકર કરયા કરો કે જેથી હલાલ અને હરામને ઓળખી તેમાં તફાવત કરી શકો.

એક હઝર બેઇલમ આખીદો કરતાં એક આલીમ શેતા પર વધારે સખત છે.

જેના પગો ખુદાના માર્ગમાં માટીવાલા થયા (સફરે ગયો તેા ખુદાએ તેનાપર આગ હરામ કરી. (ખુખારી

જે કોઇ ઇલમે દીન શીખવા માટે કોઇ માર્ગમાં ચાલ્યો તેા તેની બરકતથી અલ્લાહ તેના ઉપર જનતનો માગ આસા કરશે. (ખુખારી

ઓરત.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

સરવેથી સારો ખઝાનો નેકબખત ઓરત છે કે જેના બેવાથી ખાવીદ ખુશ થાય અને જ્યારે ખાવીદ તેણીને કંઈ કાર

બતાવે તો હુકમ બળવી લાવે. અને જ્યારે ખાવીદ ઘેર નહીં હોય તો ઇંજત આબરૂ સંભાળેલી બેસે. (મીશકાત)

જે ઓરત પાંચ વખતની નમાઝ પઢ્યા કરે અને રમઝાન મહીનાના રોઝા રાખે અને પોતાની આબરૂને બચાવે (એટલે પવીત્રતા રાખે) અને પોતાના ધણીની તાબેદાર છે અને દરેક (શરીઅતના) હુકમને માને તો તેણીને એખત્યાર છે કે જે ખારણાથી આડે તે ખારણાથી જનતમાં દાખલ થાય.

જે ઓરતની માત એવી હાલતમાં થાય કે તેણીનો ધણી તેણીથી રાઝી હોય તો તે ઓરત જનતી છે.

જે હું ખુદ. સીવાય કોઈ બીજાને સીજદો કરવાનો હુકમ આપત તો ઓરતોને ઝરૂર આપત કે પોતાના ધણીને સીજદો કરે. (ખુદા સીવાય કોઈને સીજદો કરવાનો હુકમ નથી છતાં લોકો કબરોને સીજદો કરે છે ખુઝરગોને પગે લાગે છે એ શી-રકનો ન માફ થનારો ગુનાહ છે અને એની દોઝખ સીવાય બીજી કશી સજા છેજ નહીં પણ અફસોસ લોકો તદ્દન બેખબરીમાં કેટલું ખોટું કરે છે તેને તેમને ખ્યાલ વટીક નથી. ચંતો હજી બી ચંતો.)

એવી ઓરતોપર અદલાહુતઆલાની રહેમત ઉતરે કે જે રાતના ઉઠી ‘ તહજુદ ’ (ની નમાઝ) પઢે અને પોતાના ખાવીદને પણ જગાડે કે તે પણ નમાઝ પઢે. (મીશકાત)

કોઈ માણસે હઝરત (સ) ને પુછ્યું કે સૌથી સારી ઓરત કોણ છે ત્યારે આપે ફરમાવ્યું કે “ તે ઓરત (સૌથી સારી છે) કે જ્યારે તેનો ધણી તેની તરફ જુએ ત્યારે તેને ખુશ કરી દીએ અને જ્યારે કંઈ કહે ત્યારે તેનો હુકમ માને

અને પોતાના જન અને માલમાં કંઈ પણ તેના હુકમથી ઉલટું ન કરે કે જે તેને પસંદ ન પડે.

જ્યારે ધણી પોતાની ઓરતને પોતાના કામ શારૂ બોલાવે તો ઝડર તેણી તેની પાસે જાય. જે ચુલા પાસે બેઠી હોય ત્યારે પણ પોતાનું કામ છોડીને તેની પાસે જાય.

તેની કસમ કે જેના હાથમાં મારો જન છે કોઈ પણ શખસ પોતાની ઓરતને બીછાના તરફ બોલાવશે ફરી તે (ઓરત) ના પાડશે તો જ્યાં સુધી તે શખસ તેણાથી રાઝી નહીં થાય ત્યાં સુધી આસમાનવાલો તેણી પર ગુસ્સે છે.

(બુખારી મુસલીમ)

જ્યારે તમારામાંના (મરદોમાંના) કોઈને કોઈ પારકી ઓરત સારી દેખાય ફરી તે તેના દીલમાં જગ્યા પકડે તો તેને જોઈએ કે પોતાની ઓરત પાસે આવે અને તેનાથી સોહબત કરે.

(મુસલીમ)

જ્યારે તમારામાંનો (મરદોમાંનો) કોઈ પોતાની ઓરતથી સોહબત કરે અને ફરી બીજીવાર સોહબત કરવા ચાહે તો તેને જોઈએ કે વજુ કરે.

(મુસલીમ)

(ગુસલની હાલતમાં) તને તો આટલુંજ જસ છે કે તારા માથાપર ત્રણ બેળા પાણી નાખે ફરી તારા (આખા બદન) ઉપર પાણી રેટે. તો તું પાક થશે. (બાલોનો ચોટલો બોલવાની ઝડર નથી. જડમાં પાણી પોંદુચું તો જસ છે.) (બુખારી)

ઓરત પોતાનો આવંદ હાઝર હોવા છતાં તેના વગર હુકમે (નફલ) રોઝા રાખે નહીં અને ધણીના હોવા છતાં તેના વગર હુકમે તેના ઘરમાં કોઈને આવવાનો હુકમ આપે નહીં.

અને ઘણીની કમાઈમાંથી વગર તેના હુકમે અણાહ વારતે ખે-
રાત કરશે તો તેનો અરથો સવાળ તેના ખાવંદને મલશે.

(મુસલીમ)

જે ઓરતનો ઘણી મરી ગયો હોય અથવા સફરે ગયો
હોય તેની પાસે કોઈ શખસ એક બે શખસો સાથે રાખ્યા
વગર આજદીન પછી જાય નહી. (ઓરત મરદ એકલા થવા-
માં મોટા ફસાદનો ભય છે માટે એવી રીતે બેસવાની મનાઈ
થઈ છે)

(મુસલીમ)

ઓરત શેતાનનો કુંદો છે. માટે મરદને એકાંતની અંદર
ઓરત સાથે બેસવું ન જોઈએ. કેમકે તેમાં ત્રીજો શેતાન થશે.

ઓરતો પાસે જવાથી બચતા રહો. અનસારીઓમાં એક
શખસે પુછ્યું આ રસુલુલ્લાહ ખાવંદના સગાઓને હાલ બતાવો?
હમરતે (સ) ફરમાવ્યું કે ખાવંદની સગાઈનાગાઓ તો મોત
છે (ઓરતનું દેર જેઠ સાથે વગર પરદે રહેવું તે મોત છે.
ઈસલામી ઓરતો હોંદુ રસમ મુજબ જેઠનું તો પરદો કરે છે
પણ દેરનું નથી કરતાં જ્યારે ઈસલામનાં હુકમ બેક શાઝ એક
સરખું છે).

(ખુખારી મુસલીમ)

(અબદુલ રહેમાનની બેટી) બીબી હફસા બીબી આઝ-
શાની પાસે ખારીક એઢણી એઢી આવ્યા તો બીબી આઈશાએ
તે ફાટી નાખી જાડી એઢણી એઢાડી. (જ્યારે ઓરતોની મજ-
લીસમાં પણ ખારીક લીખાસ હરામ છે તો જે ઓરતો ખારીક
કપડા પહેરી બાહર ફરે હરે છે તથા મરદોમાં લેલાય છે તે
ઓનો શો હાલ થશે ?)

રસુલુલ્લાહ (સ) પાસે એકવાર તેવણની બે બીબીઓ
બેઠાં હતાં (એટલામાં) એક નાળીના (આંધલા) સહાબી

આવવા લાગ્યા. હઝરતે (સ) બંનેને પરદામાં જવાનો હુકમ કર્યો બંનેએ તાબુબ થઈને અરજ કરી તે તો આંધલા છે. હઝરતે (સ) ફરમાવ્યું તમે તો આંધલા નથી તમે તો એને બુઝ્યો છો. (પરદા વીસે કેવા સખત ફરમાનો છે છતાં અફ-સોસ આ ઝમાનાની ઝોરતો રસુલુલ્લાહ (સ) ના હુકમોનો કેવો અનાદર કરે છે શું તેઓને મરીને ખુદાને જવાબ આપવો નથી ?) (મીશકાત)

જે કોઈ કરજ લીએ અને તેની નીયત અદા કરવાની ન હોય તો તે ચોર છે. અને જે કોઈ કોઈ ઝોરત સાથે નીકાહ કરે અને તેની મેહેર આપવાની નીયત ન રાખે તો તે ઝીનાખોર છે.

ઓ લોકો ! ખચીત મેં તમને ઝોરતોથી સુતા કરવાનો હુકમ આપ્યો હતો. અને ખચીત અદલાહે તેને કયામત સુધી હરામ કર્યો છે. જે શખસ પાસે તે ઝોરતોમાંથી કોઈ હોય તો તેને છોડી દે. અને જે તમે તેઓને (મેહેર યા ખરચી) કંઈ આપ્યું હોય તે કંઈ પણ પાછું લેએ. નહીં.

(મુસલીમ)

(ઈસલામના ૭૩ ફીરકામાંથી શીઆ સીવાય બાકીના સરવે ફીરકા મુતાને એકમતે હરામ ઠેકવે છે કેમકે હઝરત રસુ-લુલ્લાહ (સ) ની અનેક ખુદી હદીસો ઉપરાંત ફેરાને શરી-ફમા અનેક ખુદી આયતો મોબુદ છે. જેમકે ખુદાતઆલા મોઅ-મીનોની સીફત બયાન કરતા ૨૩ મી સુરાની ૬-૭-૮ આયતોમાં એ વીસે જણાવે છે જે “ એઓ છે જે જેઓ પોતાની શરમની જગ્યા રક્ષણમાં રાખનારા છે. સીવાય પોતાની સ્ત્રીઓ તથા તેણીકે માલીક થયા છે તેઓના જમણા હાથ (ફેરાને શરીફમાં અનેક ઠેકાણે ‘ માલીક થયા છે તેઓના

જમણા હાથ વપરાયો છે જેનો અર્થ જે દરેક સુની શીઆ ફીરકા કરે છે તે એ છે જે લડાઈમાં કેદી થયલી કનીઓ) તો બેશક તેઓ પર ઠપકો નથી પણ તે ઉપરાંત જે કોઈ એથી કંઈ બી વધુ ચાહે છે તે બેશક હદથી વધી જનારા છે ” વલી ૭૦ મા મુરાની ૨૮-૨૯-૩૦ માં બી એજ બયાન છે. છતાં આવા ખુલ્લા ફરમાનોનો શીઆ કોમ તીરસ્કાર કરે છે. ખુદા એ ગુમરાહ કોમની આંખ ખોલે.

મુસલમાન ઝોરત કે જે અલ્લાહ અને પાછલા દીવસ (કયામત) ઉપર ઈમાન રાખતી હોય તેને હલાલ નથી કે તે ત્રણ દીવસથી વધુ શોક પાલે (કોઈનાળી મરણ પર) પણ પોતાના ખાવંદ ઉપર ચાર મહીના ને દસ દીવસનો શોક કરે. (મુસલીમ)

(આ હદીસ શરીફ સુની શીઆના દરેક ફીરકા માન્ય રાખે છે. અને દરેક ફીરકો એ બી કબુલ રાખે છે જે કોરાને શરીફના ફરમાનોમાં તથા હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના ફરમાનોમાં કયામત સુધી કોઈને બી કશોબી ફેરફાર કરવાની સત્તા નથી. કેમકે ઇસલામ મઝહબ એક કામીલ યાને સંપૂર્ણ મઝહબ તરીકે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના અમાનામાં સ્થાપાઈ ચુકુ હતું છતાં શીઆ ફીરકો આ બાબતમાં બી ખુદાતઆલાના તથા હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના ફરમાનોનો ખુલ્લો અનાદર કરે છે. અને હઝરત ઈમામે હુસેન (અ) ની માતમની મજલીસો બારે માસ કરતા રહેવાનો રીવાજ બારી રાખ્યો છે. મોહરમ માસમાં તો હદ કરે છે. તાઝ્યા બનાવે છે પંજ બેસાડે છે તે પર માનતાઓ ચડાવે છે. છાતી કુટી ખુબ માતમ કરે છે તે પછી સારા સારા પકવાનો ખાય છે શરબતો પીએ છે. શું હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના અમાનામાં કોઈ શહીદ થયા ન હતા ? શું ખુદ તેઓના અતલબના

સગાઓ ધાતકી રીતે શહીદ થયા ન હતા ? ત્યારે શું તેઓએ તે શહીદો શાફ તાબુતો બનાવ્યા હતા પંજ બેસાડ્યા હતા તે પર માનતા ચડાવતા હતા અને કયામત સુધી તેઓના શાફ માતમ કરી મજલીસો બારી રાખવાનો હુકમ કર્યો હતો ? બ્યારે તેઓના ઝમાનામાં એવી સુનંત ન હતી ત્યારે આ બીદઅત ઇસલામમાં દાખલ કરવાનો શીઆઓને શું એખત્યાર છે ? કારણ દેખીતું છે જે તેઓના મુજતેહદોને તથા આલીમોને એ મજલીસના રીવાજના લીધે બેહદ કમાઈ થાય છે તથા ઈજત મલે છે જેથી પોતાના અંગત લાલ શાફ નીરદોસ કોમનો કયામત સુધી ખરાબો થતો રહે એવો પાયો નાંખ્યો છે. ખુદાતઆલા કોરાને ચરીફમાં અનેક ઠેકાણે ફરમાવે છે કે આફત આગલથી સુકરર છે. તેવીજ રીતે ખુશ ખબરી બી. માટે નુકશાન થાય તો દલગીર થવું નહીં ને બહુ થાય તો ફુલાવું નહીં. પણ મુસીબતના વખતે સખર કરવી તથા બલાઈના વખતે શુકર કરવું. શું શીઆ આલીમો ખુદાના એ જગ બાંદર ફરમાનો નથી બાણતા ? ખરાબર બાણે છે છતાં એ ખુરા રીવાજોને પોતાના અંગત લાલના શાફ કોઈને અટકાવતા નથી બલકે એવા કામે હમેશા કરતા રહેવામાં ઘણું સવાબ છે એમ ઉતેજન આપે છે. ગરીબ બીચારી ખોબ વગેરે કોમો કેવા-ઓના હાથમાં ફસાયલી છે. ખુદા રહેમ કરે. અને એવા નાફરમા નોના પંજમાંથી બચાવે. આમીન સુમ્મ આમીન યા રખ્ખીલ આલમીન.

વીલાપ કરનારી ઓરત જે તોખાહ નહીં કરશે તો કયા-મતના દીવસે એવી રીતે ઉભી કરવામાં આવશે કે તેના બદન ઉપર કુડતાની જેમ એક તેલથી ખરડવામાં આવશે જેમાં આગ જલદી લાગે છે અને કુડતાની જેમ તેના સઘલા બદનમાં ખુ-જલો થશે એટલે તેને બે દુખ થશે ખુજલીથી સઘલુ બદન ઘવડશે અને દોઝખની આગ લાગશે એ બુદુ. (મોશકાત)

લાનત છે ચીલ્લાઈને રડનારી ઓરતપર અને સાંભળનારી
પર. (અબુ દાઉદ)

પ્રદાતઆલાની પાસે બે અવાજો બુરા છે. એક સુસીખત
વખતે પુકારીને રડવું બીજુ પુશીમાં ગીત ગાવા (સુસીખત
વખતે સખર કરવી ઇન્નાલીલ્લાહે વધનના ઇલેહે રાજેઉન કહેવું
પુશીના વખતે શુકર કરવું અલહમ્દો લીલાહ કહેવું)

અલ્લાહ લાનત કરે ખાત્રમાં ખાલ જોડનારી પર અને
જોડાવનારી પર અને છુંદણ પાડનારી પર તથા છુંદણ પડાવ-
નારી પર. (બુખારી મુસલીમ)

કેટલોક ઓરતો (ખારીક) લુગડાં પહેરેલી દેખાય છે પણ
ખડ્ડ જોતાં તે નાગી છે. એવી ઓરતો બહેશતમાં જશે નહી
અને તેની ખુશબો પણ સુંગવા પામશે નહી.

જે ઓરત અત્તર લગાડીને ગેરમરદોની પાસેથી જાય તો
તે આવી આવી છે (એટલે બદકાર ભુંડી છે)

મે એવી દોઝખી ઓરતોને જોઈ નથી. એટલે મારા ઝમાના
પછી એવી ઓરતો પેદા થશે કે કપડું પહેરેલું હશે અને નાગી
હશે એટલે બદન પર નામનું કપડું હશે પણ કપડું એવું ખારીક
હશે કે સઘલું બદન દેખાશે અને ઇતરાઈને ઢગરાં હીલાવતી
ચાલશે. અને વાહોમાં સુખાફ અથવા કપડું નાખીને વાલને
લપેટી ખાંધશે કે જેથી વાલ ઘણા જણાય જાણે ઉંટની ખુંધ
એવી ઓરતો જનતમાં જશે નહી. એટલુંજ નહી પણ તેની
ખુશબો પણ મળશે નહી. (મીશકાત)

અહ્મદુતઆલા દુશમન રાખે છે શુંગડવાલા ઘરેણાને (જેમકે
અવાજવાલા પાએજબને) જેવી રીતે દુશમન રાખે છે ગાનતા-

નને અને અઝાબ કરશે પેહરવાવાલીને જેવી રીતે અઝાબ કરશે ગાનારીને. અને ગુંગરવાલુ ઘરેણું નથી પેહરતી પણ તે મહુન ઓરત જેની પર અલ્લાહની લાનત હોય છે. (મીશકાત)

લાનત કરી અલ્લાહે મરદોપર જેઓએ ઓરતો જેવી મુશાહે બત કરી અને ઓરતો પર જેઓએ મરદો જેવી મુશાહેબત કરી (એટલે લીબાસ અને ચાલચલનમાં એક બીજાની નકલ કરી) (બુખારી)

ઓ ઓરતોની જમાત તમે સદકો (ખેરાત) કરો કેમકે દોઝખવાલાઓમાં ઓરતો મને ઘણી દેખાઈ છે.
(બુખારી અને મુસલીમ)

ખચીત જનતમાં રહેનારાઓમાં ઓરતો ઘણી ઓછી છે.
(મુસલીમ)

ઓ આઈશા અગર તું ચાહતી હોય મારી સાથે જોડાઈને રહેવા તો અલબત્ત તને દુન્યા આટલી બસ છે કે જેવી રીતે મુસાફર સવારને તેનો તોશો, અને બચે મોટા લોકોની પાસે બેસવાથી અને પોતાના કપડાને જુનો ન જાણે જ્યાં સુધી તેના પર થીંગડુ ન લગાડવામાં આવે. (તીરમઝી)

ત્રણ ચીજો છે તે શાફ જલદી કરવી જોઈએ વાર ન લગાડવી જોઈએ (૧) નમાઝનો વખત આવેલો જલદી નમાઝ અદા કરવી જોઈએ (૨) કોઈ મુસલમાનનું મરણ થયું હોય તો તેને દફન કરવાની જલદી કરવી જોઈએ (૩) બેવાહ ઓરતના નીકાહ કરવામાં જલદી કરવી. (બેવાહ ઓરતની નીકાહ બાબત તાકીદ કરવામાં આવો છે. જ્યારે હાલના ઝમાનામાં તેની વીરૂધ્ધ બેવાહ ઓરતોના નીકાહને એબ સમજે છે જેથી કમઉમરની જવાન છોકરીઓ ઉમરબરનો રંડાપો નાહક લોગવે છે. લોકોનો હાલ

અજળ છે કે પોતાના નળી (સ)ની મુનતથી ઉલટીજ રીતે અમલ કરવાને બાણે કસદ કર્યો હોય તેમ અમલ કરે છે. અફસોસ)

જે શખસ કોઈ ઓરતની ખુબસુરતી પર શહેવતની નજરથી જોશે તેની બંને આંખોમાં કયામતના દીને સીસું (ગરમ કરીને) ભરવામાં આવશે.

જે શખસ પારકી ઓરતની હથેલીને હાથ લગાડશે (શેક-હેંદ કરશે) તેની હથેલી પર કયામતના દીને આજ મુકવામાં આવશે.

(પારકી ઓરત પર) એક (અચાનક) નજર બાદ બીજી નજર ન નાખ પહેલી નજર તારે માટે છે બીજી નજર તારે માટે નથી (બીજી નજરથી બચશે તો સવાબ થશે પણ તેની વીરુદ્ધ બીજી નજર નાખશે તો અઝાબ થશે)

(અબુદાઉદ તીરમઝી)

જે વખતે તમારામાંથી (મોઅમીન ઓરતોમાંથી) કોઈને હમલ રહે તો તેણીને એ શખસ જેવો સવાબ મલે છે કે જેણે કાફરો સાથે જેહાદ કરવા માટે પોતાના નફસને તૈયાર કર્યો હોય. અને જે વખતે બચ્ચું પેદા થાય તો તેણીને એ શહીદ જેવો સવાબ મલે કે જે રાહ જુદામાં પોતાના લોહીમાં તડપ્યો હોય. અને જે વખતે બચ્ચાંને દુધ પીવડાવે છે તો તે બચ્ચું દુધના ગુંટડા પીએ છે તે ગુંટડાની બદલે ઈસમાઈલ (અ)ના ફરજંદોમાંથી જે કેદી હોય તેને મુક્ત કરાવવા જેટલો સવાબ મલે. અને જે વખતે દુધ પીવરાવવા માટે ઉંઘમાંથી ઉઠે છે અને નીંદ્રાની રાહતથી બેનસીબ રહે છે તો હઝરત ઈસમાઈલ (અ)ની અવલાહમાંથી ગુલામ હોય તેને આઝાદ કરવા જેટલો સવાબ તેણી માટે લખાય છે. અને એ સવાબ ખાસ તે ઓરત માટે

છે કે જે મોઝમેના અને સાલેહા હોય. કે જે સખતી ઉપર સખર કરે અને નાશુકરી ન કરે.

હમલ પાડેલા બચાઓ તથા મારી નાખેલા બચાઓ કયામ તને દીને પોતાની માતાઓને પકડીને વીજલી જેવા અવાઝથી ખુદા પાસે ફરયાદ કરશે કે ઓ અમારા પરવરદીગાર અમારી માતાઓને પુછ કે શા શાફ અમને કતલ કરવામાં આવ્યા ? ખુદાતઆલા તેઓને પુછશે શા સાફ એઓને તમોએ કતલ કર્યા ? મારી ઇઝત અને જલાલના કસમ છે મેં એઓને નથી પેદા કર્યા પણ ઇબાદત શાફ અને ખચીત કોઈની બી બાનની કતલને હરામ ઠેડોયું હતું સીવાયે ઇનસાફે અએ ફીરેશતાઓ એ ઓરતોને માલીકના હવાલે દોઝખમાં લઈ બાઓ.

જુદી જુદી બાબતોની હદીસો.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

અલ્લાહ ફરમાવે છે ઓ મારા બંદાઓ તમારામાંથી જેને હું હીદાયત આપુ તેના સીવાય દરેક ગુમરાહ છે. માટે તમો મારાથી હીદાયત માંગો તો હું તમને હીદાયત આપીશ. ઓ મારા બંદાઓ તમારામાંથી જેને હું ખવરાવું તેના સીવાય દરેક ભુખ્યો છે માટે તમો મારાથી ખાણું માંગો હું તમને ખવરાવું. ઓ મારા બંદાઓ તમારામાંથી જેને હું પેહરાવું તેના સીવાય દરેક નાગો છે માટે તમો મારાથી વસ્ત્ર માંગો હું તમને વસ્ત્ર આપુ. ઓ મારા બંદાઓ ખચીત તમો રાતદીવસ ગુનાહ કર્યા બાઓ છો અને હું સઘલા માફ કરું છું માટે તમે મારાથી બખરીશ માંગો હું તમને માફી બખશું ઓ મારા બંદાઓ ખચીત તમો મારી નુકસાનને કદી પોંહચી શકતા નથી કે તમો મને નુકસાન કરો અને કદી મારા લાલને પોંહચી શકતા નથી કે તમો મને લાલ કરો. ઓ મારા બંદાઓ તમારા આગલા અને

પાછલા અને તમારા ઇનસાન અને જીનન તમારામાંના એક ઘણા પરહેઝગાર થાવસના દીલ જેવા થઈ જાયો તો તે મારી સલતનતમાં જરાયે વધારો કરશે નહીં. યો મારા બંદાઓ જો તમારા આગલા અને પાછલા તમારા ઇનસાન અને જીનન તમારામાંના એક ફાસીક (બદકાર) મરદના દીલ સરખા અને તો મારી સલતનતમાં જરાયે નુકસાન પોંદ્યવશે નહીં. યો મારા બંદાઓ જો તમારા આગલા અને પાછલા તમારા ઇનસાન અને જીનન એક મેદાનમાં ઉભા રહે ફરી તેઓ મારેથી માંગણી કરે ને હું દરેકને તેની માંગણી આપુ તો જેવી રીતે દરયામાં એક સોય ગટાકશે તેવું છે (એટલે આટલું આપવા છતાં મારી કુદરતના ખજાનામાં જરાયે કમી થતી નથી) યો મારા બંદાઓ આ તો તમારા આમાલ છે (માટે તમે જે કાંઈ કરો છો) હું તેને ગણી રાખું છું ફરી હું તેનો પુરો બદલો આપીશ. તો જે કોઈ સારો બદલો મેલવે તેને જોઈએ કે ખુદાની હુદ્દ કરે (કે તેણે પોતાના અમલનો સારો ઇનામ મેળવ્યો) અને જે કોઈને એ સીવાય બીજો બદલો મળે તો તે પોતાના જીવ સીવાય બીજા કોઈને ઠપકો આપે નહીં. (કેમકે તેણે જેવું કર્યું તેવું મદ્યું)

(મુસલીમ)

અણાહ ફરમાવે છે યો આદમના બેટા હું બીમાર થયો તો તેં મારી બીમાર પુરસી કરી નહીં. બંદો કહેશે યો મારા પરવરદીગાર હું કેવી રીતે તારી ખબર લેઉ જ્યારે તું તો સઘલી જંદાનનો રબ છે. અણાહ કહેશે શું તેં જાણ્યું નથી કે મારો ફલાણો બંદો બીમાર થયો તો તેં તેની ખબર લીધી નહીં. શું તેં જાણ્યું નથી કે જો તું તેની ખબર લેતે તો મને તું તેની પાસે મેળવતે. (એટલે તેની બદલી મારી રહમત તથા સલામ મેળવતે) યો આદમના બેટા મેં તારી પાસે ખાણું માગ્યું તો તેં મને ખવરાવ્યું નહીં. બંદો કહેશે યો મારા પરવરદીગાર હું કેવી રીતે તને ખવરાવું? જ્યારે

તું તો તમામ સંસારનો પાલનહાર છે. અદ્વાહ કહેશે શું તેં જાણ્યું નથી કે મારા ફલાણા બંદાએ તારી પાસે ખાણું માંગ્યું હતું તો તેં તેને ખવરાવ્યું નહીં શું તેં જાણ્યું નથી ખચીત જો તું તેને ખવરાવતે તો (તેનો બદલો) મારી પાસે મેળવતે. ઓ આદમના બેટા મેં તારા પાસે પાણી માંગ્યું તો તેં મને પાણું નહીં. બંદો કહેશે ઓ મારા પરવરદીગાર કેવી રીતે હું તને પાણી પાઉં જ્યારે તું તો સઘલી દુન્યાનો પાલનહાર છે અદ્વાહ કહેશે તારી પાસે મારા ફલાણા બંદાએ પાણી માંગ્યું ફરી તેં તેને પાણું નહીં શું તેં જાણ્યું નથી ખચીત જો તું તેને પાણી પાતે તો ઝરૂર (તેનો બદલો) મારી પાસે મેળવતે.

(મુસલીમ)

અદ્વાહ ફરમાવે છે જ્યારે મારો બંદો ગુનાહનો બીચાર કરે તો તેના ઉપર લખો નહીં ફરી જો તે તે કામ કરે તો તેનો એક ગુનાહ લખો. અને જ્યારે તે નેકીનો કસદ કરે ફરી તે તે કામ ન કરે તો તેની તમે એક નેકી લખો પણ જો તે તે કામ કરે તો તેને દસ નેકી લખો.

(મુસલીમ)

ખચીત મારી ઉમતના દીલમાં જે ખ્યાલ (ખુરા કામનો ખતરો) ગુજરે છે તેની જ્યાં સુધી વાત નહીં કરે કે તે પર અમલ નહીં કરે ત્યાં સુધી અદ્વાહે તેની માફી કરી છે.

(ખુખારી મુસલીમ)

જ્યારે કેઈ શખસ પોતાના ઘરમાં જાય અને જતાં અદ્વાહનું નામ લે અને ખાતાં અદ્વાહનું નામ લે તો શેતાન બીજા શેતાનોને કહે છે કે તમારે માટે (આ ઘરમાં) રહેવાનું તથા ખાવાનું નથી. અને જ્યારે તે (શખસ) ઘરમાં આવે અને દાખલ થતાં અદ્વાહની યાદ નહીં કરી તો શેતાન કહે છે કે તમને રાતના રહેવાનું મળ્યું અને જ્યારે ખાતી

વેલા અલ્લાહનું નામ નહીં લીધું તો તે કહે છે કે તમને રહેવાનું તથા ખાવાનું બંને મલ્યું.

(મુસલીમ)

અચીત અલ્લાહ તે બંદાથી રાઝી થાય છે કે જે કાંઈ ખાય તો તે પર અલ્લાહની હમ્દ કરે અથવા કાંઈ પીએ તો તે પર તેની સ્તુતિ કરે. (અલ હમ્દો લીલાહ કહે)

(મુસલીમ)

જે કોઈથી શરૂઆતમાં ખાનુ ખાતાં બીસમીલા કહેવામાં ભુલ થાય તે ફરી કહે “ બીસમીલાહે વ અવ્વલ હુ વ આખરહુ ” (ખાનુ ખાતી વેળા ક્યારે બી યાદ આવે ત્યારે તે કહે)

(તીરમઝી)

અલ્લાહ તમારે માટે ત્રણ ચીજો પસંદ કરે છે (૧) તમો તેની ખંદગી કરો અને કોઈને તેનો શરીફ કરો નહીં (૨) એ કે તમો બધા મલીને ખુદાની દોરડીને પકડો (કોરાન મુજબ અમલ કરો) અને પુટ ન નાખો (૩) એ કે તમારા મામલામાં અલ્લાહે જેને હાકમ ઠેકવ્યો હોય તેની ખેરખાહી કરો. અને તમારે માટે ત્રણ ચીજો નાપસંદ કરે છે (૧) બેકાયાદ વાતો કરવી. (૨) વગર હાજતે ઘણા સવાલ કરવા અથવા નાહક વાતો પુછવી (૩) માલને ઝાંચે કરવો. (સુનત વીરૂધની રસમોમાં કુઝુલ ખરચ કરવો)

(મુસલીમ)

જ્યારે તમારામાંનો કોઈ (પારકાના ઘરમાં જવા પેહલાં ત્રણવાર હુકમ માંગે ને તેને હુકમ ન મલે તો પાછો ફરે.

(ખુખારી મુસલીમ)

તમારામાંના એક પાસે શૈતાન (ની ખસલતનો ધનસાન આવે) અને કહે કે આને કોણે પેદા કર્યું અને આને કોણે

પેઠા કરચુ તે એટલા સુધી કે કહે કે તારા પરવરદીગારને કાણે પેઠા કર્યો તો જ્યારે આ હદે પોંહયે તો અઉઝો પઢે (અદલા-હની પનાહ માંગે) અને અટકી જાય. (જુખારી મુસલીમ)

અચીત શૈતાન માણસના બદનમાં લોહીની જેમ ફરે છે.

(જુખારી મુસલીમ)

મુનાફિકની મીસાલ બકરાંના બે ટોલામાં ભટકતી બકરી સરખી છે. કદી આ ટોલામાં ભટકે છે તો કદી પેલા ટોલામાં.

(મુસલીમ)

જે માણસના બે મોંહ હશે કયામતના દીને તેને બે જીબ આગની થશે. (એટલે તે મુનાફિક છે જે મોઅમીન અને કાફર બેઉને મળતો થાય)

પોતાની આપી દીધેલી ચીઝને પાછી લેનાર કુતરા સરખો છે કે જે પોતાની ઓઠ (ઉલટી) ની તરફ પાછુ ફરે છે (ચાટે છે)

(જુખારી મુસલીમ)

જે કોઈ મોહતાજ કરઝદારને સુદત આપે અથવા કરજ-માંથી ઓછુ કરે તો જે દીવસમાં કે ખુદાના છાયા વગર કોઇનો છાયો નથી તેમાં તે તેને પોતાના અરશના છાયામાં આશરો આપશે.

(મુસલીમ)

તમારામાં સારો માણસ તે છે કે જે સારી રીતે દેણુ (કરઝ) અદા કરે.

જે કોઈ માણસ મરી જાય અને તેને માથે કોઇનુ દીનાર દીરહમ (કરઝ) રહી ગયો હોય તો તે દેવું મરનારની નેકી-ઓથી વાલવામાં આવશે જ્યાં દીનાર દીરહમ હશે નહીં.

જે કોઈ લોકોનો માલ (કરઝ) લીએ અહા કરવાની નીચતથી તો ખુદા તેનાથી અહા કરાવશે એટલે અહા કરવાને સામાન ખુદા કરી આપશે દુન્યામાં તથા આખેરતમાં અને જે કોઈ તે માલને (સુંનત વીરૂદ્ધ રસમોમાં) બરબાદ કરવાના ઈરાદાથી લેશે તો ખુદા તેને બરબાદ કરશે.

મજબુરને તેનો પરસેવો સુકાતાં પેહલે મજબુરી આપતા રહો.

મેં શમે મેઅરાજમાં બહેસ્તના દરવાજા પર લખેલું બેચું કે ખેરાતનો સવાબ દસ ગણો મળે છે અને કરઝ આપવાનો સવાબ અઢાર ગણો.

જે કોઈ વગર હુકે એક વેંત ઝમીન છીલવી લેશે તો તે સાત ઝમીન સુની કયામતને હીવસે ઝમીનમાં ધસાવાસે.

(બુખારી)

તું (સખાવત) પોતાથી શરૂ કર, તારી ઝાત પર (એટલે પેહલે તારી પોતાની ઝરૂરત પર) સહકો કર. ફરી બે ઠંઠ બચે તો તારી ઝોરત તથા બચા માટે છે. ફરી બે તારી ઝોરત તથા બચાંથી કાંઈ વધે તો તારા સગાંઓ માટે છે. ફરી બે તારા સગાંઓથી બચે તો આવી રીતે અને આવી રીતે (એટલે આબુબાબુના મોહતાબેમાં સખાવત કર.) (મુસલીમ)

એક દીનાર તેં અછાહના મારગમાં ખરચ કર્યો અને એક દીનાર તેં ગરદન છાડવવામાં (એક શુલામને છુટો કરવામાં) ખરચ કર્યો અને એક દીનાર તેં પોતાના ઘરવાળાઓ પર ખરચ કર્યો. આ સરવેમાં જે તેં પોતાના ઘરવાળાઓ પર ખરચ કર્યો તે (સવાબ) મોટું છે. (મુસલીમ)

એહસાનને બહલે એહસાન કરવાથી સગાઓથી સલુક કરનાર નથી (કોઈ સગો બીજા સગાને તેના હેસાનના બહલામાં

હેસાન કરે તેમાં ખુબી નથી.) પણ સલુક કરનાર તે શખસ છે કે જ્યારે તેનાથી સગાઇ તોડવામાં આવે અને તે જોડે.

(ખુબારી)

સગાઇ અરથની સાથે લટકેલી છે તે કહે છે કે જે મને જોડે તેને ખુદા જોડે અને જે મને કાપે તેને ખુદા કાપે.

(ખુબારી મુસલીમ)

મોહતાબને સદકો આપવો એક સદકો છે. પણ સગા વાહલાઓને સદકો આપવો બે સદકો છે એક તો સદકો ખીબુ સગાવાહલા સાથેનો સલુક.

જેને આ વાત ઠીક લાગે કે તેની રોઝી વધે અને તેની ઉમર લંબાય તો તેને જોઈએ કે તે સગાંઓની ખબરગીરી કરે. (એટલે તેઓની મદદ કરે)

(મુસલીમ)

જે કોઈ (પોતાના મોઅમીન) બાઈની દુન્યાની મુશકેલીમાંની કોઈ મુશકેલી આસાન કરશે તો કયામતની મુશકેલીઓમાંથી તેની મુશકેલી અલ્લાહ આસાન કરશે.

(મુસલીમ)

મુસલમાનબાઈની મુસીબત જોઈ ખુશી થાઓ નહી કેમકે અલ્લાહુતઆલા તેની ઉપર તો રહેમ કરશે પણ તમને તેમાં ફસાવી દેશે.

જે માણસ મુસલમાન બાઈની એમ છુપાવશે તો અલ્લાહુતઆલા કયામતમાં તેની એમ છુપાવશે. અને જે શખસ મુસલમાનની એમ ઝાહેર કરશે અલ્લાહુતઆલા તેની એમ ઝાહેર કરશે તે એટલે સુધી કે ઘરમાં બેઠેલો હશે અને ફઝીયત કરશે.

જે તમારા પર નકટો હળશી ગુલામ હાકેમ થાય તો જ્યાં સુધી તે તમને અલ્લાહની કીતાબ પર ચલાવે તમારે તેનું સાંભલવું તથા તાબેદારી કરવી.

ઇબાદતના ૭૦ હીસા છે તેમાં સૌથી મોટો હીસ્સો હલાલ રોઝી તલાસ કરવાનો છે.

કસબ અને હુન્નરથી રોઝી પેદા કરનાર ખુદાનો દોસ્ત છે.

ફરજ કામો (નમાઝ વગેરે) પછી હલાલ રોઝી શોધવી ફરજ છે.

જે શખસ હલાલ રોઝી પોતાના તથા પોતાના ઘરના લોકોના ગુઝારા શાફ તથા પાડોસીઓ સાથે સલુક કરવા શાફ તથા માંગવાથી બચવા શાફ તલાસ કરે તો એવો દુન્યાદાર કયામતના દીને ખુદાથી એવી રીતે મુલાકાત કરશે કે એનો ચહેરો ચાંદમી રાતના ચાંદ જેવો ચમકતો હશે.

જે શખસ હલાલ રોઝી એ કારણસર કમાવે કે ઘણા સરખો માલ જમા કરૂં અને લોકોપર ફખર કરૂં અને (એવા) દેખાવ શાફ દુન્યા તલબ કરે તો તે ખુદાને એવી હાલતમાં મળશે કે ખુદા તેના પર ગઝબનાક હશે.

હયા પુરેપુરી સારી ચીઝ છે (ખુખારી મુસલીમ)

હસદ એવી તરેહ નેકીઓને ખાય છે કે જેવી તરેહ આગ સુકી લાકડીને ખાળી નાંખે છે.

લલી વાત કરવી સદકો છે (ખેરાતમાં દાખલ છે)

(ખુખારી મુસલીમ)

પોત પોતામાં લેટ મોકલ્યા કરેા સખમ એ આદત કીનાને દુર કરે છે.

જે નરમી કર્યાથી અભાગ્યો રહ્યો તે સરવે ખુબીઓથી
અભાગ્યો રહ્યો (મુસલીમ)

ગુસ્સો ઇમાનને એવી રીતે બગાડે છે જેવી રીતે મધને
એલ્યો બગાડે છે.

કુશતીમાં પછાડે તે પેહલવાન નથી. પેહલવાન તો તેજ
છે કે ગુસાની વખતે પોતાના જીવ પર કાબુ રાખે.

ચુપ રહે છે તે માણસ ઘણી આફતોથી બચે છે.

હું તો ઇનસાનજ છું જ્યારે તમને દીનની કોઈ બાબતનો
હુકમ કરે તો તમે તેને લ્યો (એટલે તે મુજબ અમલ કરો)
અને જ્યારે હું કોઈ ચીઝ પોતાની અકલથી બતાવું તો હું
પણ તો આખર ઇનસાનજ છું. (મુસલીમ)

હું એક (બશર) ઇનસાન છું લોકો મારી પાસે મુકદ્દમા
લઈ આવે છે. મુમકીન છે કે એક પક્ષ વાત કરવામાં હુશ-
યાર હોય અને તેની વાત પરથી હું તેને સાચો ખ્યાલ કરી તેના
લાભમાં ચુકાદો આપુ પણ યાદ રાખો કોઈ શખસને અગર એવી
રીતે એક મુસલીમનો હક અપાવી દેઉં તો એ માલ આગનો
ટુકડો છે. હવે ચાહે તો ઉપાડે ચાહે તો છોડી દે.

(જુબારી મુસલીમ)

મારા નામ પર તમારું નામ રાખો પણ મારી કુન્યત જેવી
કુન્યત રાખવી નહીં. (જુબારી મુસલીમ)

જ્યારે તમારામાંના એકે પોતાના ભાઈ (મુસલીમ) ને
કાફર કહ્યો તો બેમાંથી એક પર તે કુફર પલટે છે. (જુબારી)

મજલુમ (જુલમ ખમનાર) ની બદ દુઆથી તમે બચતા

રહો અગર બે તે મજબુમ કાફર પણ હોય.

(બુખારી મુસલીમ)

તમે પોતાના માટે પણ બદ દુઆ કરો નહીં. અથવા પોતાની ઓલાહ માટે કામકાજ કે સેવા ચાકરી માટે અને માલ મીલકત માટે પણ બદ દુઆ કરો નહીં એવું ન થાય કે તમારા કોસવાની ઘડીજ કબુલ્યતની હોય કે તે વખતમાં ખુદાથી જે માંગો તેજ કરી દે.

ખચીત વાત આ છે કે જ્યારે તમારામાંનો કોઈ મરી જાય છે તો તેના અમલ બંધ પડે છે. અને ખચીત ઈમાનદારની ઉમર નેકી વગર કંઈ વધારતી નથી. (ખરો મોઅમીન હર હાલતમાં સવાબ હાંસલ કરતાં રહે છે. જેથી જેટલી જેની ઉમર લાંબી તેટલી નેકીઓ જમા કરી શકશે) (મુસલીમ)

કોઈ પેગમ્બર એવો નહીં આવ્યો હોય કે જેણે બકરાં ચરાવ્યા ન હોય. સહાબીઓએ પુછ્યું કે શું આપે પણ ? હજરતે (સ) ફરમાવ્યું કે હા. મકાવાલાઓના બકરાં કેટલાક કીરાટ ને બદલે ચરાવતો હતો. (બુખારી)

બેવાહ અને મોહતાજ માણસની હાજત પુરી કરનાર અ-હાહના માર્ગમાં જેહાદ કરનાર સરખો છે.

બુદો બે ચીઝની મોહબતમાં જીવાન છે. લાંબી ઉમરની મોહબતમાં અને માલ વધારવાની મોહબતમાં. (મુસલીમ)

ઓ જીવાન્યાઓ તમારામાંનો જે કોઈ નીકાહ કરવાની શક્તી રાખે તે નીકાહ કરે કેમકે એ આંખને વધારે રોકનાર છે. અને શરમગાહને વધારે સંભાળનાર છે અને જે કોઈ એની શ-ક્તી ન રાખતો હોય તે પોતે પોતા ઉપર રોએ રાખવો ઝડૂર જાણે. ધરણ કે એ તેના વીશે ખસી કરવા સરખો છે.

(બુખારી મુસલીમ)

તમારામાંનો કોઈ ઉભો રહીને પાણી પીએ નહીં. ફરી બે કોઈ ભુલ્યો તો તેને બેઠાએ કે ઉલટી કરી નાંખે.

(પાણી) ત્રણ દમમાં પીવું તે પેટમાં સારી રીતે ઉતરનાર છે. ઘણી શક્તિ આપનાર છે. સારી આહવટ છે. અને (ખ્યાસથી) ઘણી મુક્તી આપનાર છે. (મુસલીમ)

મુરદાનુ તો માત્ર ખાવું જ હરામ છે (મુરદારના હાડકાં, હાંત, ખાલ, વાળ, રૂવાં, પાંખ કામકાજ માટે હુરૂસ્ત છે)
(ખુખારી મુસલીમ)

બ્યારે કુતરૂં વાસણમાં બોટે તો સાત વાર ધુવ્યો અને આઠમી વાર માટીથી માંજે. (મુસલીમ)

બ્યારે તમો ગધેડાને ભુક્તાં સાંભલો તો અલ્લાહ પાસે શેતાનથી પનાહ માંગો. કેમકે તેણે શેતાનને બેસાડ્યો છે અને બ્યારે તમો મરવાનો અવાજ સાંભલો તો અલ્લાહથી તેનું ફઝલ માંગો. કેમકે તેણે ફીરેશતાને બેસાડ્યો છે (એટલે બદકારની પધરામણીથી ખુદાનો ગઝબ ઉતરે છે માટે તે વખતે અલ્લાહથી પનાહ માંગવી બેઠાએ અને નેકની સોહબતથી ખુદાની રહેમત ઉતરે છે માટે શુકર કરવું બેઠાએ. (ખુખારી મુસલીમ)

જે કોઈ પોતાના બાઇનો કાગળ બેસાડે છે તેની રજા વગર તે બાણે આગ બેસાડે છે.

પેશાબથી (તેના છાંટા શરીર પર ઉડવાથી) ખુબ બચતા રહો કેમકે ઘણું કરી કબરનો અઝાબ એનાથીજ થાય છે.

જે ચીઝ લુગી (કે ઈન્કર વગેરે મોટાઇ દેખાડવા) ઘુંટીથી નીચે હોય તે આગમાં છે. (ખુખારી)

અલ્લાહ પોતાના વાયદા વિરૂદ્ધ કરતો નથી ને ન તેના
શત્રુલો. (મુસલીમ)

ખરી હીજરત કરનાર તે શખસ છે કે અલ્લાહની મનાઈ
કરેલી ચીઝને તજે. (ખુખારી મુસલીમ)

તમો જેટલો શક્તી રાખો તેટલા અમલને લાઝમ કરો.
કારણકે જ્યારે તમને થાક લાગવાથી નારાઝી થશે તો અલ્લાહ
નારાઝ થાય છે. (કોઇની નફલ ઇબાદત યા અમલ મુકરર કરો
તો હમેશા ખુશી સાથે જરૂરી રૂખી શકો તેટલુંજ મુકરર કરો
શરૂઆતમાં વધારે મુકરર કરવું પછી કંટાલાથી બચવું યા ઊંચી
દેવું ખુફું છે.) (મુસલીમ)

ગુલામો તમારા ભાઇઓ છે. (એટલે આદમની અવલાદ
છે) અને તમારા ખીદમતગાર છે તેઓને અલ્લાહે તમારા હાથ
હેઠલ રાખ્યા છે તો જે શખસના હાથ હેઠલ તેનો ભાઇ હોય
તો જોઇએ કે જે ખાતો હોય તે ખવરાવે અને જે પહેરતો
હોય તે પહેરાવે. અને તેઓપર એટલો બોલો નહીં નાખો કે જે
તેઓને દબાવે. અને જો એવા કામની તકલીફ આપો તો તેઓની
મદદગારી કરો. (ખુખારી મુસલીમ)

ગુલામના માટે તેનું ખાનુ તથા કપડું છે અને જે કામની
તેનામાં શક્તી ન હોય તેની તકલીફ તેને આપે નહીં.
(મુસલીમ)

જે કોઇ પોતાના ગુલામને વગર કસુરે હદ મારે અથવા
તમાચો મારે તો તેનો કફારો આ છે કે તેને છોડી દે
(મુસલીમ)

જે કોઇ મુસલમાન (પોતાની) લોંબી ગુલામને છોડી દેશે

તો અઘ્ઘાહતઆલા તેના દરેક સાંધાને બદલે એના સાંધાને આગથી મુક્ત કરશે. (જીખારી મુસલીમ)

જે કોઈ અઘ્ઘાહ પર તથા પાછલા દીવસ પર ઇમાન લાવતો હોય તેને જોઈએ કે તે પોતાના પરોણાને માન આપે (એટલે તેને હસ્તે મોંહડે આવકાર આપે અને મકાનમાં ઉતારે બની શકે તો ઉમદા ખાણુ બવરાવે. તેનો હાલ સારી રીતે પુછે. મહેમાનદારીનો હક ત્રણ દીવસ સુધી છે વધારે કરશે તો સવાબ મળશે.)

અને જે કોઈ અઘ્ઘાહ પર તથા પાછલા દીવસ પર ઇમાન લાવતો હોય તો તેને જોઈએ કે પોતાના પાટોસીને માન આપે (એટલે તેનું કાંઈ કામ હોય તો કરે તેને નારાજ ન કરે જો તે તેની દીવાલ પર કડી કે છાપડું રાખવા માંગે તો અટકાવે નહીં. ટુંકમાં પોતાથી બનતી દરેક વાતની સગવડ કરી આપે)

અને જે અઘ્ઘાહ પર તથા પાછલા દીવસ પર ઇમાન લાવતો હોય તે બહી વાત કહે અથવા ચુપકો રહે. (જીખારી મુસલીમ)

જીખારાઈલ (અ) હમેશા મને પાટોસી વીશે આજ્ઞા કરયા કરે છે તે આટલા સુધી કે મેં ધારણું કે તેને વારસોમાં દાખલ કરશે. (જીખારી મુસલીમ)

પાટોસી ત્રણ કીસમના હોય છે (૧) એ કે મુસલમાન અને સગો હોય તો તેના ત્રણ હક છે. એક સગપણનું બીજું ઇસલામનું ત્રીજું પાટોસીપણનું (૨) એ કે મુસલમાન હોય તો તેના બે હક છે એક ઇસલામનું બીજું પાટોસીપણનું (૩) એ કે જે મુસલમાન ન હોય તેમ ન સગો હોય એટલે પારકો-કાફર હોય તો તેનો પણ પાટોસીપણનો એક હક હોય છે.

શું તમે જાણો છો મુકલેસ કોણ છે ? સહાબાએ કહ્યું મુકલેસ તે છે કે જેની પાસે પૈસો અને અસબાબ ન હોય. હજરતે (સ) ફરમાવ્યું કે ખચીત મુકલેસ મારી ઉમ્મતનો તે છે કે જે કયામતના દીવસે નમાઝ રોઝો અને ઝકાત લઈને આવશે પણ એવી હાલતમાં આવશે કે આને ગાળ આપી છે અને આને તેણે તોહમત મુક્યું છે અને આનો માલ ખાધો છે અને આનું ખુન કર્યું છે અને આને માર્યો છે. તો આને તેની નેકીઓ અપાએ. ફરી કસુર અદા કર્યા પહેલાં જો તેની નેકી પુરી થશે તો તેઓના ગુનાહ દેવાશે અને એના ઉપર નખાશે ફરી તે દોઝખમાં ફેંકાશે (મુસલીમ)

દરેક અહદ (કરાર) તોડનાર માટે કયામતના દીવસે અહદ તોડવાના પ્રમાણમાં એક (ફજેતી દેખાડનારો) વાવટો છે. (બુખારી મુસલીમ)

સોનું ચાંદી પડેલું મળે તે બાબતમાં તેની થેલી તથા તેના બાંધણને ઝાઢેર કર. ફરી એક વરસ સુધી મશહુર કર્યા કર. ફરી જો કોઈ તેને નહીં ઓળખે તો તેને તું ખરચમાં લે. અને તે તારી પાસે અનામત રહેવું જોઈએ. ફરી જો તેનો શોધનાર ઝમાનાના કોઈ પક્ષ દીવસમાં તારી પાસે આવે તો તું તેને પોંદ્યાડ (બુખારી મુસલીમ)

તમો સીફારશ કરો તમને સવાબ મલશે. (કોઈની શખસનું કામ કોશેશથી કરાવી આપવામાં સવાબ છે) (બુખારી)

બગાસુ લેવું શેતાનથી છે. તો જ્યારે તમારામાંનો કોઈ બગાસું લે તો બનતાં સુધી દબાવી દે. (બુખારી મુસલીમ)
નઝરની તાસીર ખરી છે. (બુખારી મુસલીમ)

તમે ડાબે હાથે ખાઓ નહીં. કારણ કે ડાબે હાથે શેતાન
ખાય છે. (પાણી વગેરે ડાબે હાથે ન પીવું જોઈએ. શેતાની
આદત છોડવી જોઈએ) (મુસલીમ)

ખુદાના અજાબથી કોઈને અજાબ કરે નહીં એટલે આ-
ગથી કોઈને ખાજો નહીં. (બુખારી)

જે લોકોએ પોતાના જાન ઉપર ઝુલમ કર્યો તેઓના
મકાનોમાં તમે ન જાઓ એવું ન થાય કે જે અજાબ તેઓને
થયો તે તમને લાગે. પણ અગર (ખુદાનો ખોફ કરી) રહતાં
જાઓ (તો હરકત નથી) (બુખારી મુસલીમ)

વસ્યત તથા મરણ પછી સખાવત વીસે.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

તમારામાંથી કોણને પોતાના માલ કરતાં વારસોના માલ
વધુ પ્યારો છે ? સહાબાએ કહ્યું કે ઓ રસુલુલ્લાહ ! અમારા
માના દરેકને વારસોના માલ કરતાં પોતાનો માલ વાહલો છે.
હઝરતે ફરમાવ્યું તો તેનો માલ તે છે જે આગળ મોકલ્યો
(સખાવત કર્યો) અને જે પાછલ છોડ્યો તે વારસોના માલ
છે (આપણો માલ તેજ કે જે આપણને કામ આવે કે જે
આપણે આપણી હયાતીમાં સખાવત કર્યો મરવા બાદ તે માલ
વારસોનો થઈ જાય છે. તેમાંથી સખાવત કરાવવી તે ગોચા
વારસોના માલમાંથી સખાવત કરાવવા બરાબર છે)
(બુખારી)

ઇનસાન પોતાની હયાતીમાં એક દીરહમ ખેરાત કરે તો
તે બહેતર છે તેનાથી કે તેના મરણ પછી તેના તરફથી કોઈ
સો દીરહમ ખેરાત કરે.

સખી નઝદીક છે ખુદાની, જનતની અને લોકોની અને
બખીલ દુર છે ખુદાની, જનતની અને લોકોની.

કેટલાક મરદ ચોરત સાઠ વરસ સુધી ખુદાની ઈબાદત
કરે છે ફરી મોતનો વખત આવે છે ત્યારે શરીરત વીફદ
વસીઅત કરી દોઝખને લાયક બને છે. (જેવી રીતે કે ખોળ
મેમણ વગેરે કોમો હીકરીઓનો હક દુબાવવા કોરાનનો મોહ-
મેદન લાં છોડી હીંદુ લાં સુજબ વસ્યત કરે છે જેથી અંગ્રેજ
સરકારે એજ સુશરીક કોમનો કાયદો એ ઈસલામી કહેવાતી
કોમો માટે લાગુ પાડ્યો છે. એ સુજબ તેઓ પોતાની જે
કાંઈ નેકી હોય છે તે બરબાદ કરી દોઝખી બને છે)

મુસલમાન મરદને લાયક નથી કે વગર વસ્યત કરે તેની
ત્રણ રાતો બાય. (ખુબારી મુસલીમ)

ગીબત બદગુમાની ચુગલી.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

ગીબત તેને કહે છે જે પોતાના (મુસલમાન) બાઈની
પછવાડે એવી વાત કહે જે તે તેના સાંભે કહેવામાં આવે તો તેને
ખુફ લાગે. કોઈએ કહ્યું યા રસુલુલ્લાહ અગર તે વાત તેમાં હોય
તો ? ત્યારે રસુલુલ્લાહ (સ) એ ફરમાવ્યું કે તે વાત હોય
ત્યારેજ ગીબત થઈ અને જો (તેમાં તે વાત) ન હોય તો
બોહતાન થયું (પણ હાકમ આગલ અલીમની ગીબત કરવી
યા ખુદ્દી રીતે ગુનાહ કરનાર ફાસીકની ગીબત મના નથી)
(મુસલીમ)

ગીબત કે બદગોઈનો ગુનાહ ઝીનાના કરતાં સખત છે જે

ઝીના કરે છે ને પછી તોખાહ કરે છે તો ખુદાતઆલા તેની તોખા કબુલ કરે છે અને ગીબત કરનારના ગુનાહ અણાહ હર-ગીઝ માફ નથી કરતો. જ્યાં સુધી કે તે શખસ કે જેની ગીબત કરવામાં આવી હોય તે બખશે (કેદને આંધલો કહેવું બી ગીબત છે એમ કહેવું ભેઇએ કે તેની આંખોએ દેખાતું નથી. ગીબ-તનો કફારો જે થઈ શકે તે એ કે જેની ગીબત કરી હોય તેનાથી માફી માંગે યા તેના શારૂ ભલી દુઆ માંગે અને તારીફ કરે)

જે શખસ પોતાના મુસલમાન ભાઈની ગીબતથી બીજાને (ગીબત કરનારને) અટકાવશે અણાહતઆલાને હક છે કે તેને ઢોઝખથી છુટો કરે (ગીબત સાંભળ્યાથી અઝાબ થાય છે અને અટકાવ્યાથી સવાબ થાય છે)

(ઈમામ આહમદ હંબલ)

ઇનસાન કેટલીક યુરી વાત કહી દે છે અને તે નથી બાણતો તેનું પરીણામ. (કે તેની તે વાતથી તેને શું ખમવું પડશે)

જે શખસ દુન્યામાં મુસલમાન ભાઈનું ગોશત ખાશે એટલે ગીબત કરશે તો કયામતના દીને અણાહતઆલા સુરહાર ગોશત તેની પાસે લાવશે અને તેને કહેવામાં આવશે કે જેમ તેં જીવતાને ખાધો હતો તેમ હવે મુએલાને ખા. પછી તે શખસ ખાશે અને નાક ભવા ચઢાવતો જશે અને પુકાર કરતો જશે.

બહગુમાનીથી તમો બચતા રહો, કારણ કે બહગુમાની ખોટી વાત છે. (યુખારી)

ઇસા ઇબને મરયમ (અ) એક શખસને ચોરી કરતાં જોયો તેને કહ્યું તેં ચોરી કરી. તો તેણે કહ્યું તેની કસમ કે જેના સીવાય કોઈ પુખ્ત નથી મેં હરગીઝ નથી કીધી. તો ઇસા (અ)

કહ્યું હું અલ્લાહ પર ઇમાન લાવ્યો અને મારી આંખને જુઠવી.
(નઝરે જોયા છતાં બુલ થાય છે માટે નેક શુમાન રાખવું બહે-
તર છે.) (બુખારી મુસલીમ)

ચુગલીખોર જનતમાં ફાખલ થશે નહી. (બુખારી)

કોઈ બંદો કોઈ બંદાની એબ છુપાવશે તો ક્યામતના
દીવસે અલ્લાહ ઝરૂર તેની એબ છુપાવશે. (મુસલીમ)

એહલેબેત તથા સહાબીઓ.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

મોહબત રાખો અલ્લાહથી કારણ કે તે પોતાની નેઅમતો
તમને ખવરાવે છે. અને મહોબત રાખો મારાથી અલ્લાહની
મોહબતના સબબના લીધે અને મોહબત રાખો મારી એહલે-
બેતથી મારો મોહબતના સબબના લીધે. (અલ્લાહથી
તથા હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) થી તથા એહલેબેત (અ) થી
મોહબત રાખવી એટલે તેઓના ફરમાનોની તાબેદારી કરવી છે
જેમકે તે વીસે હઝરત (સ) ફરમાવે છે કે “ તે જે મારા
કાયદાઓને આહે છે તે બેશક મને આહે છે ”)

દોઝખની આગ ન પોંહયશે તે મુસલમાનને કે જેણે મને
દીઠો યા જેણે મને જોનારાઓને દીઠો. (તીરમઝી)

તાઝીમ કરો મારા અસહાબોની કારણ કે તેઓ તમારાથી
બેહતર છે તેઓ પછી બહેતર તે લોક છે કે જેઓ તેઓની
નઝદીક છે. (એટલે તાબેઈન) તેઓ પછી તે લોક જે તેઓની
નઝદીક. (એટલે તબે તાબેઈન) (નીમાઈ)

મારા સહાળીઓને તમો ગાલો ન આપો મારા સહાળી-
ઓને તમો ગાલો ન આપો કસમ છે તે ઝાતની કે જેના હાથમાં
મારો જાન છે જો તમારામાંના કોઈએ ઓહોહના પાહાડ જેટલું
સોનું ખુદાના મારગમાં ખરચ્યું હશે તો તેઓમાંના કોઈના એક
મુઠ (દોઢસેર) અથવા અરધા મુઠ બરાબર થશે નહીં.

(મુસલીમ)

મારા સહાળીઓના વીસે અલ્લાહથી ડરો અલ્લાહથી ડરો
મારા સહાળીઓના વીસે અલ્લાહથી ડરો અલ્લાહથી ડરો
મારા સહાળીઓના વીસે અલ્લાહથી ડરો અલ્લાહથી ડરો મારા
પછી તેઓ વીસે નીશાન (બટ્ટો) ન લગાડો અને જેણે તે-
ઓને દોસ્ત રાખ્યો તેણે મારી મોહબત માટે દોસ્ત રાખ્યો
અને જેણે તેઓને દુશ્મન રાખ્યો તેણે મારી દુશ્મની માટે
દુશ્મન રાખ્યો અને જેણે ઇજા આપી તેઓને તેણે ઇજા આપી
મને અને જેણે ઇજા આપી મને તેણે ઇજા આપી અલ્લાહને
અને જેણે ઇજા આપી અલ્લાહને તેને નઝદીક છે કે અલ્લાહ
(અઝાબમાં) ગીરફતાર કરે. (તીરમઝી)

જ્યારે તમો જુઓ તે લોકોને કે જેઓ મારા સહાળીઓને
જુર કહે તો કહો કે ખુદાની લખનાત છે તે જુર કહેનારાઓની
બદી પર. (તીરમઝી)

મારાપર જુહું બાંધો નહીં (એટલે મારા નામે જુહી હ-
દીસ બચાન કરો નહીં તથા મારી ખરી હદીસોને જુહી ઠેકાવો
નહીં) કેમકે જે કોઈ મારાપર જુહું બાંધશે તે દોઝખમાં જશે.
(બુખારી મુસલીમ)

(ખુદાતઆલા બશુતો હતો જે ઇસલામમાં એક એવો
બી ફીરકો ઉલો થશે જે હઝરત (સ) ના સહાળીઓ કે જે

ઓએ ઇસલામની શરૂઆતથીજ હઝરત (સ) શાફ પોતાનો
 જાન માલ કુરબાન કર્યો હતો અને પોતાના ઘરખાર માલ મી-
 લકત વગેરે છોડી તેઓ સાથે હીજરત કરી હતી તેઓ પર બદ
 ગુમાની કરી ઓહતાનો જોડી તેઓની મુરતીઓ બનાવી તે સાથે
 બેશરમી બરેલી ચાલચલાવી વંસપરંપરા કયામત સુધી લાનત
 મલામત બારી રાખવામાં બેહદ સલામ સમજશે. તેથીજ ખુદાત-
 આલાએ ઉપર મુજબની ચેતવણીકારક ગંભીર હદીસો હઝરત
 (સ) મારફતે આહેર કરાવી છે. તે પર ગોર કરો અને તોખા
 કરો કે તમારી પર રહેમ થાય. ઓ શીઆ કોમના દાનેશમંદો
 જરા વીચાર તો કરો કે જે સહાબીઓ હઝરત (સ) ની હયા-
 તીમાં તેઓના એક બોલપર પોતાના જાનો કુરબાન કરતા હતા
 તે શું હઝરત (સ) ની વફાત થતાંજ એવા દગાખાઝ (નઉઝ
 બીદલાહ) થઈ ગયા કે હઝરતઅલી (અ) ની ખીલાફતનો
 હક દુબાવવામાં એકમેકને મદદ કરી ? શું કોરાને શરીફમાં
 ખુદાતઆલાએ આહેર નથી કર્યું કે ખલીફા તે પોતે મુકરર
 કરશે ? શું કોઈની તાકાત છે કે ખુદાતઆલાના તે કલામને
 કોઈ ખોટો પાડી શકે ? તમારા આલીમો તમોને મઝકુર ખલી-
 ફાઓ વીરૂધ સમજાવે છે કે તેઓ એહલેબેતના દુશમનો છે
 માટે તમારો તેઓને તમારા દુશમનો સમજો. એ તેઓના બો-
 હતાનોના જવાબમાં બહુવું કે અગરતેઓ એહલેબેતનાં દુશમનો
 હોતે તો સૌથી પેહલે તેઓ ખુદા અને તેના રસુલના ખી દુશ-
 મનો હોવા બેઈચે જ્યારે કોરાને શરીફની અનેક આયતોથી
 તથા હઝરત રસુલુલાહ (સ) ની અનેક હદીસોથી એટલુંજ
 નહીં પણ ખુદ ઇસલામના વીરોધી યુરોપીઅન તવારીખ નવે-
 શોની ક્રીતાઓથી તેઓએ ઇસલામ માટે જાન માલ શ્રીદા કરવા
 તથા મરતી ઘડી સુધી ઇસલામની ખીદમત કરવા માટેની પુશ
 કલ તારીફ સાબીત છે છતાં એક બારગી તકરારની ખાતર ધારો

કે તેઓએ ઇસલામ વીરૂધ્ધ યા એહલેબેત વીરૂધ્ધ અગર કશું બી
 ખોટું કીધું હશે તો ખુદાનઆલા તેઓને કયામતના દીને પુરે-
 પુરે લાયક બદલો અપશે. પણ અગર કયામતના દીને તેઓ
 ઇસલામના તથા એહલેબેતના દુશમન ઠંડવાની બદલે તેઓના
 ખેરખાહ ઠંડયા તો તમે જે આ દુન્યામાં રાત દહાડો એઓ
 વીસે બદલુમાની કરી તથા બોહતાનો જોડી લાનત મલામત કરી
 ગુનાહોનો ગાંસડો માથે ચાલતા બાઓ છો તેની સજાથી કેવી રીતે
 બચી શકશો? માટે હજી બી તોખા કરો અને ચેતો અને તમારી
 તથા તમારી આલ અવલાદની આખેરત ન બગાડો. બુઓ
 તમારા આલીમોએ તમોને અનેક બાબતમાં આડે મારગે દોરવ્યા
 છે જેના અનેક દાખલા કોરાને શરીફની આયતો સાથે આ કીતા-
 બમાં દેખાડી આપ્યા છે. શું તેથી તમારી ખાત્રી નથી થઈ કે એ
 ફીરકાના દરેક મુખ્ય અકીદા સહંતર ખોટા છે? માટે એવા ફીરકાથી
 બચો કે જેથી તમારી તથા તમારા કુટુંબ કબીલા તથા ભવી-
 બ્યની અવલાદની આખેરત સુધરે. તમારા એકના હીમતી પગ-
 લાથી કેટલા બાનોનુ ભલુ થશે તેનો ખ્યાલ કરો કે જે સરવેનો
 સવાબ તમને મલશે છતાં ગફલતી કરશે તો તે સરવેને બાણી
 ખુજીને અઝાબમાં ગીરફતાર કરવાના ગુનેહગાર ઠંડશે.

યા ઇલાહી તું આ આડે મારગે દોરવાઈ ગયલી કોમપર
 રહેમ કર અને તેઓની આંખો સાંમેનો પરદો દુર કર કે જેથી
 તેઓ હક શું છે તે જોઈ શકે. આમીન સુમ્મ આમીન યા
 રખ્ખીલ આલમીન.

કયામત અને તેની નીશાનીઓ.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

ખચીત કયામતની આગળ કેટલા દીવસ થશે કે જેમાં જહાલત ફેલાશે અને ઇલમ ઉપડી જશે અને કતલ ઘણી થશે.

(ખુખારી મુસલીમ)

જે દીવસોમાં સુર્યોદય થાય છે તેમાં જુમનો દીવસ બહેતર છે. તેમાં આદમ (અલે) પેદા થયા અને તેજ દીવસે તેઓ જન્મતમાં ગયા અને તેજ દીવસે તેઓ જન્મતથી કઢાયા અને કયામત પણ જુમાનાજ દીવસે ઉભી થશે.

(મુસલીમ)

કયામત કાયમ થનાર નથી જ્યાં સુધી તમો તમારા ઇમામને કતલ કરશો નહીં અને તમો મારી નાખશો એક બીજાને તલવારથી ત્યાંસુધી કે તમારા માંહેલા બદકારો દુન્યાના વારસ ડડશે.

(તીરમઝી)

ઝમાનો પાસે થશે અને ઇલમ ઘટી જશે. અને બખીલાઈ તખાશે (ઝકાત જતી રહેશે વ્યાજ ખાવાશે) અને ફીતના ઘાહેર થશે અને હરજ ઘણી થશે. સહાબાએ કહ્યું કે હરજ શી ચીઝ છે ? આ રસુલુલ્લાહ ? હઝરતે ફરમાવ્યું કે કતલ તલ (એટલે પુનરેઝી ઘણી થશે) (ખુખારી મુસલીમ)

ખચીત કયામતની નીશાનીઓમાંથી છે કે ઇલમ જતો રહેશે એટલે આલોમો વગર ઇલમના હશે) અને જહાલત પ્રગટ થશે. અને ઝોના ફેલાશે અને શરાબ પીવાશે અને મરદો મરી

જશે અને ઓરતો રહી જશે તે એટલાં સુધી કે ૫૦ ઓરતો
માટે એક ખખર લેનાર રહેશે. (ખુખારી મુસલીમ)

દરેક ખંદો જે હાલતમાં મર્યો હશે તે પર તે હશરમાં
ઉઠાવાશે. (મુસલીમ)

કયામતના દીવસે લોકોનો પરસેવો ઝમીનમાં સીતેર ગજ
સુધી જશે અને તેઓના મોંમાં જશે તે એટલાં સુધી કે તે-
ઓના કાનોએ પોંહયશે. (ખુખારી મુસલી)

ઝરૂર લોકો પર એવો વખત આવશે કે આદમી આ વા-
તની પરવા કરશે નહીં કે તેણે જે માલ લીધો તે હલાલથી
છે કે હરામથી છે. (ખુખારી)

આખરી ઝમાનામાં લોકોની હાલત એવી થઈ ગઈ હશે
જે ઇસલામ ફક્ત નામનોજ રહી ગયો હશે. કોરાન પણ રસમી
તોરથી પઢવામાં આવશે મસજીદો ખુબ આબાદ હશે પણ તેમાં
હીદાયતનો રસ્તો ન હશે. તે વખતે આલીમો એવા હશે કે જે
કાંઈ ફીસાદ પ્રીતના થશે તે તેઓથી નીકલશે. (આ હદીસ
શરીફના રાવી હઝરત (અલી (અ) છે.

લોકો પર એક ઝમાનો એવો આવશે જ્યારે સરવે લોકો
કોરાન પઢસે અને ઇબાદતમાં કોશેશ કરશે અને બીદઅતી લો-
કો સાથે મેલાપ રાખશે અને એવી રીતે શીરકમાં ગીરફતાર
થઈ જશે કે તેઓને પોતાને શીરક જણાસે નહીં. કો-
રાન પઢવા અને ઇલમના બદલામાં રોટલા લેવા કરશે. અને
દીનના બદલામાં દુન્યા કમાશે અને એજ લોકો દબજલના તા-
બેદાર થશે (એટલે દબજલ જેવા અકીદાની પેરવી કરશે)

(કનઝલ અમાલ)

તમારેથી જે આગલ થયા છે તેઓને મારજે તમે ઝડપ આલશેો વેંત વેંત અને હાથ હાથ તે એટલા સુધી કે જે તેઓ પાટલા ઘોના દરમાં ગુસ્સા હશે તો તમે (બી) તેની તાબેદારી કરશેો. સહાબીઓએ પુછ્યું એ રસુલુલ્લાહ યાહુદ તથા નસારાની આલ ? હઝરત (સ) એ ફરમાવ્યું નહીં તો કોણની ? (એટલે ઇસલામીઓ યાહુદ તથા નસારા જેવાજ અકીદા તથા આમાલના થશે)

(બુખારી મુસલીમ)

ખેશક મારી ઉમતમાં તેજ બાબત બનશે જે બની ઇસરા-ઇલિમાં બની. એટલે સુધી કે અગર બની ઇસરાઇલમાંથી કેઈએ પોતાના મા સાથે ઝીના કરી હશે તો મારી ઉમતમાંથી બી કેઈ એમજ કરશે. અને બની ઇસરાઇલ ૭૨ ફીરકામાં વેંહયાઇ ગયા તો મારી ઉમત ૭૩ ફીરકામાં વેંહયાઇ જશે, પણ સાંવાય એક સરવે જહનમી થશે. પુછવામાં આવ્યું યા રસુલુલ્લાહ કયો ફીરકો નાશ (જનતી) હશે તો ફરમાવ્યું કે (તે ફીરકો) જે મારા તથા મારા સહાબીઓના તરીકા પર આલશે.

(અબુ હાઉફ-તીરમઝી)

અએ શહીબ લોકોપર એક ઝમાનો એવો આવશે કે તે વખતે અમીરો ઘણા હશે, ફીકા (દીન બાણનારા ખરા આલોમ) થોડા હશે. ખુતબા પઢનારા બહુ ખોટા અને ફગાખાજ (હશે) કારી (કોરાન પઢનારા) રીયાકાર (લોકોને દેખાડનારા) અને ફરેખી (હશે) દીનને છોડશે અને દુન્યાને એવી રીતે ખાશે કે જેવી રીતે આગ લાકડીને ખાય છે (અને એવા) અલીમોનો ઠેકાણો દોઝખ છે.

(કનઝલ અમાલ)

જ્યારે કયામત કાયમ થશે ત્યારે નસારા સૌથી વધુ હશે.

(એટલે ઘણાખરા લોકો નસારા (ખાસ્તી) જેવા થઈ જશે)
(અણુ હાઉદ)

લોકોપર એક ઝમાનો એવો આવશે કે મોઝમીન એવી રીતે લોકોમાં છુપાતો ફરશે કે જેવી રીતે મુનાફિક આજ કાલ તમારામાં છુપાતો ફરે છે (કારણ કે ઘણા ખરા ઇસલામીઓ ખોટે રસ્તે હશે જેથી ખરે રસ્તે ચાલનાર મોઝમીનને તેઓથી ખમવું પડશે.) (કનઝલ અમાલ)

બેશક મારી ઉમતમાંથી એક જમાઅત ઝહેર થશે જે વીરોધીઓ ઉપર હક સાથે ગાલીબ રહેશે ત્યાં સુધી કે તેઓ આખરી ઝમાનામાં ફજાલ ઉપર ગાલીબ થાય.

(અણુ હાઉદ-ઇમામ આહમદ હંબલ)

કયામત કાયમ થાય ત્યાં સુધી મારી ઉમતમાંથી એક ફીરકો દીનની સચાઈ સાથે લોકોપર ઝહેર બાહેર ગાલીબ રહેશે. તેઓ કોઈની પરવા ન કરશે ભલે તેઓનો કોઈ મદદગાર બને ચા તેઓને છોડી તેઓથી અલગ થઈ જાય.

(ઇબને માજ)

કયામત કાયમ નહી થશે જ્યાં સુધી એક બીબના દીલોમાં ઇનકાર અને વાતોમાં વીરૂધતા અને સગા ભાઈઓનો માબાપથી દીનની વીરૂધતા ન થાય. (કનઝલ અમાલ)

દુન્યા સાત હીવસની છે અને દરેક હીવસ ૧૦૦૦ વરસનો છે.

(ઇબને અબાસ)

દુન્યાની ઉમર સાત હજાર વરસની છે. (તીરમઝી) (ઇસલામી કીતાબોથી તથા ચાહુદી તથા નસારાઓની બાઇબલથી સાબીત છે કે આ દુન્યાની ઉમર ૭૦૦૦ વરસની છે આ દુન્યાની અગાઉ હજારો આદમ અને હજારો દુન્યાઓ

શુજરી ચુકી છે. આ દુન્યા શરૂ થઈને એટલે હઝરત આદમ (અ) ની પેઢાયશથી હમણા સુધી ૬૦૦૦ વરસ થઈ ચુકા અને આ છેલ્લો સાતમો હઝર આલે છે તેથી એ આખરી ઝમાનો કહેવાય છે. એ બાદી રહેલી એક હઝર વરસની મુદત દરમ્યાન ખુદાને જ્યારે મંજુર હશે ત્યારે કયામત થશે ગમે તો હમણાજ કયામત મુકરર કરે યા ગમે તો આ સાતમો હઝર ખતમ કરે યા અધવચમાં કરે.

જંનત અને દોઝખ.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. અ. ફરમાવ્યું કે:—

મહેનત તથા તકલીફની સાથે જંનત રોકાયેલી છે (એટલે ઈબાદત અને પરહઝગારીની તકલીફ ઉપાડવાથીજ જંનત મળે છે) અને ખાલેશ તથા શહેવતની સાથે દોઝખ રોકાયેલી છે (એટલે દુન્યાની ચાર દાહડાની ઝીંદગીમાં મોજ શોખ અને ખાલેશ શહેવત રાખ્યાથી દોઝખ મળે છે.)

(ખુબારી મુસલીમ)

જે (ઇનસાનતુ) લોહી અને માંસ હરામ માલથી વધ્યા હશે તે બહેશતમાં જશે નહીં તેને લાયક દોઝખજ છે.

અલ્લાહ પાસે જે રહેમત છે તે સઘલીને જો કાફર બાણી લે તો કદી જંનતથી નીરાશ થાય નહીં અને અલ્લાહ પાસે જે અઝાબ છે તે સઘલાને જો મોઅમીન બાણી લે તો તે કદી દોઝખથી ન ડર થાય નહીં. (ખુબારી મુસલીમ)

મેં જંનતમાં નઝર કરી તો ઘણા ખરા જંનતવાલા ગરીબો હતા અને મેં દોઝખમાં નઝર કરી તો ઘણી ખરી ઝોરતો હતી.

(ખુબારી મુસલીમ)

બે ચીજો બહુ મોટી છે તેને બુલચી નહીં એટલે જનત અને દોઝખ. પછી એ ફરમાવી આપ બહુ રહ્યા એટલે સુધી કે રીશ (દાદી) મુશ્કરકે બી'છ ગઈ. પછી ફરમાવ્યું કે કસમ છે તે પાકે જાતની કે જેના કબજામાં મારો જાન છે આખે રતની વાતો (એટલે દુન્યામાં ઇનસાને જે શુનાહ કરે છે તેની કેવી દુખદાયક સજા મળશે તે બાબતો) (જે કંઈ હું બાણું છું) બે તમોને તે માલમ પડી જાય તો (તમો) જંગલોમાં નાશી જઈ પોતાના માથાઓમાં ખાક નાખતા ફરો.

ખચીત માણસ લાંબા વખત સુધી જનતીઓ જેવા કામ કરે છે ફરી તેનો ખાતેમો દોઝખીઓનો કામ જેવો થાય છે અને ખચીત એક માણસ લાંબા વખત સુધી દોઝખીઓ જેવો કામ કરે છે ફરી તેનો ખાતેમો જનતીઓના કામ ઉપર થાય છે. (આ ઉપરથી ફરેકે ઇનસાને નસીહત લેવી જોઈએ કે કોઈ ગમે તેટલું સાફ કામ કરતો હોય છતાં બ્યાંસુધી તેનું મરણ નીપજે ત્યાં સુધી નેક અમલ કરતો રહ્યો તો ઠીક અગર આખર વખતે મગફર થયો અને ખુદા અને રસુલની નાફરમાની કીધી તો જહનમી થશે તેવીજ રીતે કોઈ લાંબી ઉમર સુધી ખુદા અને રસુલના ફરમાનોથી અજ્ઞાન રહ્યો અને બદી કર્યા કીધી છતાં મરણ આગમજ આખેરતનો ખોફ રાખી નેક રાહ પામ્યો અને નેક અમલ કર્યા તો તે જનતી છે.)

(સુસલીમ)

જે શખસ ઇનકાર કરે અને નહીં માને તેના સીવાય મારી સઘલી ઉમત જનતમાં જશે. લોકોએ કહ્યું કે ઇનકાર કરનાર નહીં માનનાર કોણ છે ? હુઝરતે (સલ) ફરમાવ્યું કે જેણે મારી તાબેદારી કરી (એટલે જેઓએ એઓની સુનત તથા ફરમાનો મુજબ અમલ કર્યો) તે જનતમાં જશે અને જેણે નાફરમાની કરી તેણે ખચીત ઇનકાર કર્યો. (ખુખારી)

ખચીત જનતમાં સો દરબજા છે. જેને અલ્લાહે તેના રસ્તામાં બેહાદ કરનારાઓ (એટલે ખુદાની રજામંદી ખાતર પોતાના નફસને મારનારાઓ) માટે તૈયાર કર્યા છે. દરેક દરબજાની વચે આસમાન ઝમીન જેટલો ફેર છે. તો બ્યારે માગણી કરે તો જનંતે ફીરદોસની માગણી કરશે કારણ કે તે ઉમદા જનંત છે. અને તેના ઉપર અલ્લાહનો અરશ છે અને ત્યાંથી જનંતની નેહરે વહે છે. (બુખારી)

બ્યારે માણસ મરી જાય છે તો સવાર સાંજ તેને તેનું ઠેકાણું દેખડાય છે. જો તે જનંતી છે તો જનંત (દેખડાય છે) જો તે દોઝખી છે તો દોઝખ (દેખડાય છે) ફરી (તેને) કહેવામાં આવે છે કે આ તારું ઠેકાણું છે કયામતના દીવસે ત્યાં મોકલવામાં આવશે. (બુખારી)

અલ્લાહ જનંતવાલાઓને જનંતમાં દાખલ કરશે અને દોઝખવાળાઓને દોઝખમાં. ફરી તેઓમાં એક પુકારનાર ઉભો થશે ને કહેશે કે ઓ જનંતવાળાઓ (તમને) મોત નથી. ઓ દોઝખવાળાઓ (તમને) મોત નથી. દરેક જેમાં હોય તેમાં હમેશા રહેનાર છે. (બુખારી મુસલીમ)

અલ્લાહ તઆલા ફરમાવે છે મેં મારા નેક બખત બંદાઓ માટે એવી ચીઝ તૈયાર રાખી છે જેને કોઈ આંખે જોઈ નથી. કોઈ કાને સાંભલી નથી. અને કોઈ માણસના દીલમાં તેનો ખ્યાલ આવ્યો નથી. (બુખારી મુસલીમ)

દોઝખી લોકો (મુશરીક તથા કાફરો) જેઓ ખડું જોતા દોઝખીજ છે. તેઓ તો તેમાં ન મરશે અને ન જીવશે. પણ જે લોકોને (મોઅમીનોને) આગ તેઓના ગુનાહોને લીધે લાગી છે. તેઓને અલ્લાહ મોત આપશે. (ગુનાહના પ્રમાણ મુજબ ફત્વાખ ખમવા પછી) તે એટલા મુશી કે તેઓ જ્યારે

ખલોને કોલસો થશે. તો (તેઓ માટે) શક્યઅતનો હકમ થશે એ જનતવાલાઓ એઓ પર પાણી નાખો. ફરી જેવી રીતે નાલાના કચરામાં દાણો ઉગી નીકલે છે. તેમ તેઓ ઉગી નીકળશે. (મુસલીમ)

કાફરનો દાંત ઓહાદના પાહાડ બરાબર થશે અને તેના ચામડાનું જાડાપણું ત્રણ દાહડાના માર્ગે બરાબર થશે. કાફરનું કદ ઘણુંજ લાંબુ થોડું થશે જેથી દોઝખનો અઝાબ આદે તરફથી ભોગવવું પડશે. (ખુદા રહેમ કરે અને કાફર થતા બચાવે.) (મુસલીમ)

શું જેણે તેને દુન્યામાં બે પગે ચાલતો કર્યો તે શક્તીવાન નથી કે કયામતના દીને તેને મોં તરફથી ચલાવે ?
(ખુખારી મુસલીમ)

કયામતના દીને દુન્યામાં ઘણી એશ આરામ ભોગવનારા દોઝખીમાંના (એકને) લાવવામાં આવશે. ફરી તેને દોઝખમાં એક દુબકી અપાશે. ફરી પુછવામાં આવશે એ આદમના બેટા તે કદી (દુન્યામાં) આરામ ભોયું હતું કદી તને એથ મલ્લી હતી ? તો તે કહેશે કદી નહી. અને (તે પછી) જનતવાલા (એકને જેણે) દુન્યામાં ઘણીજ સખતી ભોગવી હશે તેને લાવવામાં આવશે ફરી તેને કહેવામાં આવશે એ આદમના બેટા શું તે કદી સખતી ભેઠ છે ? શું તારાપર કદી સખતી વીતી છે ? તો તે કહેશે ખુદાની કસમ નહી. મારા પર કદી સખતી વીતી નથી. તથા કદી મેં સખતી ભેઠ નથી. (એટલે આ દુન્યામાં આખી ઝીંદગી ભર બી કોઈએ મુખ ભોગવ્યું હશે તો દોઝખની એક દુબકીમાં તે સરવે ભુલી જશે. તેવીજ રીતે જેણે આ દુન્યામાં આખી ઝીંદગી ભર દુઃખ ભોગવ્યું હશે તો તે જનતની એક દુબકીમાં સરવે ભુલી જશે.)

(મુસલીમ)

કયામતના હીવસે કાફર લાવવામાં આવશે ફરી તેને પુછવાશે વાફ તું કહે જો તારી પાસે (હમણા) દુન્યા ભરીને સોનું હતે તો તું તેને (તારા જાનને હમણા ખચાવવામાં) શીદ્યો આપત ? તે કહેશે હા. ફરી તેને કહેવામાં આવશે કે ખચીત તારી પાસે એથી સહેલું માગવામાં આવ્યું હતું (એટલે દુન્યામાં એથી બહુ આસાન ફરજ નાખવામાં આવી છતાં તે વખતે તે ખજાવી નહી)

કયામતના દીને કોઈ માણસ પોતાની જગ્યાએથી હઠવા પામશે નહી જ્યાં સુધી કે તેને ચાર બાબત પુછવામાં આવશે નહી. એક તો એ કે ઉમર કઈ ચીઝમાં પુરી કરી. બીજું એ કે જે મસઅલા બાધ્યા તે ઉપર શો અમલ કર્યો ત્રીજું માલ કયાંથી કમાવ્યો (હલાલ રીતે યા હરામ રીતે) અને કયાં ખરચ્યો (ખુદાની રાહમાં યા પુણુલ ખરચોમાં) ચોથી પોતાની આતને (પોતાને કઈ બાબતમાં ખુટાડી (નેકીમાં યા બદીમાં)

મોઅમીનો (પોતાના ગુનાહોના પ્રમાણ મુજબ સજા ખમીને) આગથી છુટકારો પામશે. ફરી તેઓ તે પુલ ઉપર અટકાવાશે કે જે જનત અને જંહનમની વચ્ચે છે. ફરી એક બીજા સાથે દુન્યામાં જે ઝુલમ થયો હોય તેનો બદલો લેવાશે તે એટલાં સુધી કે જ્યારે તેઓ પાક સાફ થશે. તો તેઓને જનતમાં જવાનો હુકમ મલશે તેની કસમ કે જેના હાથમાં મહમદનો જાન છે તેઓમાંનો કોઈ દુન્યામાં પોતાના ઘરનો રસ્તો ભણે છે તે કરતાં તે જનતમાં પોતાના ઠેકાણુને (વધારે) ભણનાર છે.

(બુખારી)

જે ઈનસાન મરણ પામે છે તેને યુદ્ધાતઆલા

ખીજવાર આ દુન્યામાં મોકલતો નથી.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

કોઈ જીવ મરી જાય અને તેને માટે અલ્લાહને ત્યાં ખેડ-તરી હોય તેને સાફ નથી લાગતું કે તે દુન્યામાં પાછો આવે (સબખ નેક ઈનસાનને આખેરતની ઝીંદગીમાં સરસ મુખ મલે છે તે દુન્યામાં પાછો આવવા હરગીઝ ન ઈચ્છે. ગુનેહગાર શખસ દુન્યામાં પાછું આવવા ઈચ્છે પણ તેનો ત્યાંની દુખ ભરેલી ઝીંદગીમાંથી છુટકારો થતો નથી તેથી તે ખી હરગીઝ આવી ન શકે) પણ શહીદ શહાદતનો ઉમદા મરતબો જેવાથી આશા કરે છે કે તે દુન્યામાં પાછો આવે અને કતલ થાય. (ખુખારી મુસલીમ)

શહીદોની રૂહ લીલા પક્ષી છે જે જંનતમાં રહે છે. ખચીત તેઓની રૂહ લીલા પક્ષીઓના પેટમાં છે. જંનતમાં જ્યાં ચાહે ત્યાં ચરે છે. ફરી તે કન્દીલોમાં રાત વાસો કરે છે. તો તેઓના પરવરદીગારે તેઓને જોયા ફરી કહ્યું શું તમો કોઈ ચીઝની ખાહેશ કરો છો ? તેઓએ કહ્યું અમે શું ચીઝની ખાહેશ કરીએ અમો જંનતમાં જે જમયા ચાહીએ છીએ ત્યાં ચરીએ છીએ. તો અલ્લાહે ત્રણવાર એવીજ રીતે પુછ્યું. ફરી જ્યારે તેઓએ જોયું કે બગર માંગે છુટકારો નથી તો તેઓએ કહ્યું એ પરવરદેગાર અમો ચાહીએ છીએ કે તું અમારી અરવાહને અમારા શરીરમાં ફરી નાખ કે ફરી અમો (દુન્યામાં જઈ તારા દીનના ખાતર) ખીજવાર કતલ થઈએ ત્યારે ખુદાએ જોયું કે તેઓને કોઈ ચીઝની હાજત નથી (ત્યારે) તેઓને (પુછવાથી) ઓડયા. (મુસલીમ)

અએ જાળીર શું હું તને ખુદા અને તેના રસુલની તરફથી એક ખુશ ખબર ન સંભલાવું ? અને તે એ છે કે ખુદાત-આલાએ તારા બાપ અને તારા કાકાને (કે જેઓ શહીદ થયા હતા) જીવતા કરીને પુછ્યું કે તમે મારાથી કાંઈ ખાહેશ કરો છો ? તેઓએ પરવરદીગારથી એ ચાહ્યું કે તેઓને દુન્યામાં પાછા મોકલવામાં આવે. આ પરથી ખુદાતઆલાએ તેઓને જણાવ્યું કે મેં કોરાનમાં નકી ઠેડાવ સાથે ઝાહેર કર્યું છે કે ખચીત મરણ પામેલાઓને (દુન્યામાં) પાછા નહીં મોકલવામાં આવશે. (કનઝલ અમાલ)

(આ પરથી ઇસલામીઓએ ચેતવું જોઈએ કે તેઓ વફાત પામેલા ઇસા (અ) ની ખીજવારની પધરામણીની રાહ જુએ છે તે તેઓનો અકીદો ખુદાતઆલાના તથા હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ના ફરમાનોથી કેટલો વીરૂધ છે)

ઈસા ઈબને મરયમ અને મહેદી (અ)

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

ખુદાની કસમ છે કે ઈબને મરયમ તમારામાં ઝફર નાઝીલ થશે. અને તે આદીલ હકમ થશે. અને સલેબને તોડશે (એટલે ઇસા (અ) ના સલેબપર માર્યા જવાને લગતા ખોટા અકીદા તોડશે) દુકરને કતલ કરશે અને ચંદો લેશે અને જીંટ નક્કમ થશે કોઇ તેપર સવારી ન કરશે. દુશમની ખુગસ હસફ દૂર થશે અને તે માલની તરફ બોલાવશે પણ તે કબુલવામાં ન આવશે.

(મુસલીમ)

નઝદીક છે કે જે શખસ તમારામાંથી જીવતો રહેશે તે ઇસા ઈબને મરયમથી મુલાકાત કરશે જે (અમાનાનો) ઈમામ થશે મહેદી થશે આદીલ હકમ થશે સલેબને તોડશે દુકરને કતલ

કરશે અને જગ્યા મોકુફ કરશે અને જંગ કાઢી નાખશે.
(મસનદે ઇમામ આહમદ હંગલ જીવદ બીજી પાને ૪૧૧)

કસમ છે તે ઝાતની (ખુદાની) કે જેના હાથમાં મારો
બાન છે કે ઇબને મરયમ તમારામાં ઝર નાઝીલ થશે આદીલ
હકમ થશે સલેબને તોડશે, હુકરને કતલ કરશે જંગ કાઢી
નાખશે. (બુખારી)

તમારો શું હાલ થશે જ્યારે ઇબને મરયમ તમારામાં
નાઝીલ થશે અને તે તમારામાંથીજ (મુસલમાનોમાંથીજ)
(તમારા ઝમાનાનો) ઇમામ થશે. (બુખારી મુસલીમ)

લા મહેદી ઇલ્લા ઇસા ઇબને મરયમ (એટલે ઇસા ઇબને
મરયમ સીવાય બીજો કોઈ મહેદી નથી) અને ઇસા ઇબને મરયમ
તથા મહેદી એકજ શખસ છે) (ઇબને માલ

સ્વપનામાં હું મને કાબાની પાસે જોઈ રહ્યો છું ફરી હું
એક ઘઉંલા રંગના શખસને જોઉં છું જે ઘઉંલા રંગના માણસો
તું જુએ છે તેથી તે સારો છે. જેને ખલા સુધી વાલ છે ન
ખલા સુધીના બાલવાલાઓને તું જુએ છે તેથી સારો છે તે
તેમાં કાંસકી ફેરવી હતી તે વાલથી પાણી ટપકતું હતું.
શખસના ખભાપર ટેકીને જૈતુલ્લાહને તવાફ કરે છે. તો કે
પુછ્યું કે આ કોણ છે ? મને કહેવામાં આવ્યું કે આ મસીહ
ઇબને મરયમ છે. ફરી મેં બીજા શખસને જોયો તેના વા
ધુધરવાલા છે જમણી આંખે કાણો છે જાણે તે ટેટા જે
દરાખ છે. તો મેં પુછ્યું આ કોણ છે ? મને કહેવામાં આવ્યું
મસીહે દબબલ છે.

(બુખારી મુસલીમ)

મેં (શખે મેઝરાજમાં) ઇસા મુસા તથા ઇબરાહી

(અ) ને જોયા તો ઈસા લાલ (રંગના) ગુંગરવાલા વા-
ળના અને પોહલી છાતીના છે. (ભુખારી)

(ઉપર મુજબ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) એ વફાત પા-
મેલા નખીઓની અરવાહ સાથે ઈસા ઇબને મરયમને જોયા
જેથી પેહલી બાબત એ સાબીત થઈ કે ઈસા (અ) વફાત
પામી ચુકા છે. બીજી બાબત એ સાબીત થઈ કે આગલા
ઈસા ઇબને મરયમ બુદ્દા શખસ છે અને દબબલ સાથે જે
ઈસા ઇબને મરયમને જોયા તે બુદ્દા શખસ છે)

અમારા મહેદીની સાબેતી અને સચાઇ શાફ બે નીશાની-
ઓ મુકરર છે કે એના ઝમાનામા રમઝાન માસમાં (અહલુની
રાતોમાં) પેહલી રાતના ચંદ્રઅહલુ થશે અને વચલી તારીખમાં
સુરજ અહલુ થશે કે જેવી નીશાનીઓ જ્યારથી આસમાન અને
ઝમીન પેદા કરવામાં આવ્યા છે ત્યારથી કોઈ બી દાવાદારના
વખતમાં ન થયા હશે (રાવી હઝરત હઝરત ઇમામે બા-
કર અ.)

મહેદી એક ગામ જેનો નામ કદઆ હશે (ત્યાંથી) ની-
કલશે અહ્લાહતઆલા તેને સાચો ઠેકવશે અને દુર દરાઝ શેહ-
રાથી એની પાસે લોકો જમા થશે.

જ્યારે સાંભલો કે મહેદી આવ્યો છે તો તેની બઈજતમાં
દાખલ થાઓ જો તેથી તમને ભલે હાથથી યા પેટના બલથી
ખરફ પરજ કાંય નહી ચાલવું પડે. (મુસલીમ)

જે મહેદીને જુઠલાવશે તે બેશક કાફર ઠડશે અને જેણે
દબબલને જુઠલાવ્યો તેણે બરાબર જુઠલાવ્યું.

(હીબજુલ કરામા)

તાવીલવાલી હદીસો.

હજરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

મેં સ્વપનામાં જોયું કે હું મકાથી તે ઝમીન તરફ હી-જરત કફ્રું છું કે જેમાં ખબુરીઓ છે, તો હું આ સમજ્યો કે તે ઝમીન ચમામા છે અથવા હજર છે પણ તે તો મદીના યસ-રખ નીકલ્યું (આ હદીસથી જણાયું કે પેગમ્બરો ણી સ્વપ-નાની તાબીર કરતાં કોઇ કોઇ વખત ભુલાવામાં પડે છે) અને એજ સ્વપનામાં મેં જોયું કે મેં તલવારને હલાવી તો તે ઉપ-રથી તુટી ગઈ તો તે (ની તાબીર એ થઈ કે) ઓહોદમાં મુસલમાનોને દુઃખ પોહવ્યું તે છે મેં તેને બીજવાર હીલવી તો તે સારી રીતે પાછી બની ગઈ તો તે અહ્લાહે ફતેહ આપી અને મુસલમાનોનો જયો બન્યો તે છે.

(ખુખારી મુસલીમ)

મેં એક કાલી ઓરતને સ્વપનામાં જોઈ જેના માથાના બાલ વીખરાયલા છે. તે મદીનાથી નીકલી તે એટલા મુધી કે મહયઆમાં ઘુસી. મેં તેની આ મતલબ લીધી કે મદીનાની વળા (મરકી) મહયઆમાં ગઈ. (અત્રે કાલો ઓરતની એ તાબીર થઈ કે તે મરકી છે)

(ખુખારી)

જેવી રીતે ઉંઘેલો માણસ જુવે છે તેમ મેં એક રાત્રે સ્વપનામાં જોયું કે બહો અમે ઉઠ્યા ણીન રાફેઅના ઘરમાં ઉતરયા. ફરી અમારી પાસે ઇબને તાબ બતનુ તાબુ ખબુર લાવવામાં આવ્યું તો મેં તેની મતલબ આ લીધી કે દુન્યામાં અમારા માટે ભુલંદી (ચઢતી) છે અને આખેરતમાં સાફ પરી-ણામ છે. (અત્રે રાફેઅના ઘરની તાબીર ભુલંદી થઈ છે.)

(મુસલીમ)

તે બાગ ઈસલામનો બાગ છે (એક શખસને હઝરત (સ) એ તેણે જોયલા સ્વપ્નાની તાબીર સમજાવી) અને તે થામલે તે ઈસલામનો થામલો છે અને તે મઝબુત રસી તે (ઈસલામની) રસી છે અને તું મરતાં મુઘી ઈસલામ પર કાયમ રહેશે.

(ખુબારી મુસલીમ)

તમારામાંથી મારી સાથે જલદી મલનાર તે બીબી છે કે જેનો હાથ વધારે લાંબો છે. (જ્યારે હઝરત (સ) ની વફાત બાદ લાંબા હાથ વાલી બીબીની વફાત પેહલે નહી થઈ પણ જે સખી બીબી હતા તેઓની વફાત થઈ. આથી સાબીત થયું કે ઘણીખરી પેશગોઈવાલી હદીસોની ઝાહેરમાં એક મતલબ દેખાય છે જ્યારે તેની ખરી તાવીલ બીજી હોય છે.)

(ખુબારી મુસલીમ)

એવી હાલતમાં હું સુતો હતો કે અમીતના ખઝાના મારી આગળ થયા. ફરી મારા હાથમાં સોનાના બે કંગણ નખાયા. જે મને બારી પડ્યા અને મને ગમમાં નાંખ્યો. ફરી મને વહી થઈ કે તું તેઓને કુંક માર. મેં તેઓપર કુંક મારી તો તે જતા રહ્યા. મેં તેઓની તાબીર બે બુઠાની કરી કે જે બેની વચે હું છું. (૧) સનઆવાલો (૨) યમામાવાલો (સનઆ યમ નમાં એક શહેર છે ત્યાં અબુલ અસવદ અનસી ઝાહેર થયો અને પેગમ્બરીનો દાવો કર્યો તે પાછળથી હઝરત (સ) ના ઝમાનામાં ફરૌઝ દેલમીને હાથે માર્યો ગયો. (૨) યમામા અરબનો એક ઇલાકો છે ત્યાં મોસેલમાં કબૂલ હઝરત (સ) ની પેગમ્બરીમાં ભાગ્યો થવા માંગતો હતો તે હઝરત અબુબકર (રહી) ની ખીલાફતમાં વહશીને હાથે માર્યો ગયો. હઝરત (સ) ખુદા તરફથી વહી પામવાથી બે સોનાના કંગનપર કુંક મારી એટલે બે બુઠાઓ વીરૂધ્ધ દુઆ કીધી છતાં બે બુઠાઓમાંથી હઝરત (સ) ની હયાતીમાં એકજ શખસ માર્યો ગયો અને બીજો

શખસ એઓની વફાત બાદ કેટલીક સુદત પછી માર્યો ગયો.
ખોટા શખસની હયાતીમાં સાચા નખીતુ વફાત થવું એ તે
વખતના કમઝોર સુસલમાનો માટે એક અઝમાઈશ હતી)

(ખુખારી)

હું એવી ઉંઘની હાલતમાં હતો કે મારી પાસે દુધનો એક
ખ્યાલો લાવવામાં આવ્યો ફરી મેં પીધું તે એટલાં સુધી કે
માફું ટસ થવું મારા નખથી નીકલતું જોઈ છું ફરી માફું બચેલું
મેં જોમર ખીન ખતાખને આપ્યું. લોકોએ પુછ્યું આપે એની
શું મતલબ લીધી છે ? હઝરત (સ) એ ફરમાવ્યું કે ઇલમ.

(ખુખારી)

દરેક ઇસલામીપર પોતાના ઝમાનાના

ઇમામને માની તાબે થવાની ફરજ.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

જે શખસ પોતાના ઝમાનાના ઇમામને ઓળખ્યા વગર
મરશે તે બેશક જહાલતના મોતે મરશે (એટલે ઇસલામના
પેહલાંના જહાલતના ઝમાનાના કાફરોની જેવી મોત મરશે)

(અબુદાઉદ-તીરમઝી)

બેશક અલ્લાહતઆલા હરસદીની શરૂઆતમાં આ ઉમતના
માટે એક શખસને ઉલ્લો કરશે જે દીનને તાઝો કરશે (આ
હદીસ શરીફ ઇસલામનો એક મોજેઝો છે તે મુજબ દર સદીની
શરૂઆતમાં ખુદાતઆલા એક શખસને આ ઉમતનો દીન તાઝો
કરવા બાહર પાડે છે જે ખરો ઇસલામ દુન્યામાં આશકાર કરી

ખરો ઇસલામી ફીરકો સ્થાપે છે અને તે માટે તે ઇમામે ઝમાન તરીકે ઓલખાય છે. ઇસલામ સીવાય બીજા કોઈ બી મઝહબમાં એ ખમુસ્તત નથી. કારણ કે ખુદાતઆલાએ ઇસલામ સીવાય બાકીના સરવે મઝહબોને રદ ખાતલ કરી દીધા છે. તેથીજ તેઓમાં ખુદા તરફનો કોઈ પ્રતીનીધી અહેર થતો નથી. અને કયામત સુધી કોઈ અહેર થશેજ નહીં. એ ખમુસ્તત ફક્ત ઇસલામ માટેજ છે. મજકુર પેશગોઈ મુજબ અહેર થયલા ઇમામોના મુબારક નામો નીચે મુજબ છે:—(૧) હઝરત ઉમર બીન અબ્દુલ અઝીઝ, (૨) હઝરત આહમદ બીન ખલીફલ ખલાલ, (૩) હઝરત ઇમામ બાકી, (૪) હઝરત અબુ અબ્દુલ્લાહ, (૫) હઝરત ઇમામ ગઝાલી, (૬) હઝરત સયદ અબ્દુલકાદર જીલાની, (૭) હઝરત સયદ મોહીતુદ્દીન ચીસતી, (૮) હઝરત સાલેહ (૯) હઝરત સયદ મહમદ જુનાપુરી, (૧૦) હઝરત શેખ આહમદ સરહંદી, મુજદિદે અલફ સાની ઇમામે રખાની (૧૧) હઝરત શાહ વલી ઉલ્લાહ, (૧૨) હઝરત સયદ આહમદ બરેલવી, અને આ ચાલતી ચૌદમી સદીના ઇમામે ઝમાન હઝરત મીરઝા ગુલામ આહમદ કાદ્યાન ખાતે અહેર થયા. એઓ સીવાય બીજો કોઈ બી શખસ ખરો હાવેદાર હોવાનું સાબીત કરે તો તેને રૂ. ૧૦૦૦૦)નું ઇનામ આપવામાં આવશે.

જે શખસ વગર ઇમામે મરી ગયો તો તે જહાલતના મોતે મુઓ અને જેણે ઇમામની તાબેદારીથી હાથ ઉઠાવી રાખ્યો (ઇનકાર કર્યો) તેની પાસે કયામતના દીને (પોતાના છુટકારાની) હુજત ન હશે. (અબુ હાઉદ)

જેણે મારી તાબેદારી કરી તેણે બેશક અલ્લાહની તાબેદારી કરી અને જેણે મારી નાફરમાની કરી તેણે બેશક અલ્લાહની નાફરમાની કરી અને જેણે મારા અમીર (એટલે ઇમામે ઝમાન) ની તાબેદારી કરી તેણે બેશક મારી તાબેદારી કરી અને જેણે

મારા અમીરની નાફરમાની કરી તેણે બેશક મારી નાફરમાની કરી.
(મુસલીમ)

મારી પછી ૧૨ અમીર થશે. (ખુખારી મુસલીમ).

દરેક મુસલમાન શખસ પર વાજબ છે કે બ્યાંસુધી
(ઇમામ તરફથી) ગુનાહનો હુકમ ન થાય ત્યાંસુધી સાંભળે
માને, બ્યારે ગુનાહનો હુકમ થાય તો ન સાંભલવું ન માનવું.
(ખુખારી મુસલીમ)

ઇમામ તો એજ માટે ઠેકવાયા છે કે તમો તેની તાબેદારી
કરો. માટે તમારે તેનાથી વીરુધ્ધ કરવું નહી.
(ખુખારી મુસલીમ)

મુસલમાન શખસ કોઈ બાબતને પસંદ કરતો હોય या
નહી પસંદ કરતો હોય બ્યારે (ઇમામ) ગુનાહનો હુકમ કરતો
ન હોય ત્યાં સુધી સાંભળવું તથા તાબેદારી કરવી છે પણ જો
ગુનાહનો હુકમ કરે તો સાંભલવું નહી (તેમ) તાબેદારી નહીજ
કરવી જોઈએ. (ખુખારી મુસલીમ)

તમો સાંભલો અને તાબેદારી કરો. તેમનાપર જે ફરજ છે
તેને બોજ તેઓપર છે અને જે તમારાપર ફરજ છે તેનો બોજ
તમારા પર છે. (મુસલીમ)

(ઇમામની) વાત સાંભલવાને તથા તાબેદારીને પોતાની
તંજીમાં તથા આસાનીમાં, ખુશીમાં તથા નાખુશીમાં તથા બીજા
કેઈને તારા પર વધારવાની હાલતમાં લાઝીમ બાબત.
(મુસલીમ)

અહીં ફરમાવે છે જેણે મારા વહીની હલકાઈ કરી या
ફુશમની કરી તો તે ખચીત મારી સાથ લડવા નીકળ્યો. (ખુખારી)

બેશક મારી પછી થનારા ખલીફાની ગણતરી મુસા (અલે) ના તુકબા (ખલીફા) મુજબ થશે (મુસા (અલે) પછી ૧૨ ખલીફા થયા તે પછી એઓના મસીહ ઇસા ઇબને મરયમ થયા તેવીજ રીતે હઝરત રમુદલાહ (અ) પછા ૧૨ ખલીફા થયા તે પછી એઓના મસીહ ઇસા ઇબને મરયમ થયા.

(કનઝુલ અમાલ)

ખુશી થાઓ ખુશી થાઓ ખુશી થાઓ મારી ઉમતની મીસાલ તે વરસાદના જેવી છે જેની નીસબત ખબર નથી કે તેની શરૂઆત (ની ઉમત) સારી છે યા આખર (ની ઉમત) સારી છે અને તે ઉમત કેવી રીતે હલાક થઈ શકશે કે જેની શરૂઆતમાં હું છું અને ફરમ્યાનમાં મારા પછી ૧૨ ખલીફા થશે આખરીમાં મસીહ ઇસા ઇબને મરયમ.

ખચીત શાન એ છે કે નઝદીક છે કે આ ઉમતની આખરમાં એક કામ થશે જેના શરૂ સવાબ અવલના સહાબા જેવો થશે જેઓ દીનના હુકમ પોંદ્યાવશે અને શરીઅતના વીરુધના કામો મના કરવા શરૂ ફીતનવાળાઓ સાથે લડશે. (મીશકાત)

મહમદ ખીન મુસલોમથી રીવાયત છે કે મેં અબુ બક્રને કહેતાં સાંભળ્યું કે અબુ મોહમદ ખુદાની કસમ છે કે આ ઉમતમાંથી જેણે સવાર કરી અને અહાહ તરફથી તેના માટે ઝાહેરા ઇમામ આદીલ ન હોય તો તેણે સવાર શુમરાહીમાં ગુબારો અને અગર તેજ હાલતમાં મરણ પામ્યો તો તે કુફર અને નીફાકની (કાફર અને મુનાફિક જેવી) મોતે મુઓ (કુલેની પાને ૮૬) શીઆઓની આ મશહુર હદીસથી ખી સાબીત થયું કે ઇસલામમાં અહલાહ તઆલા તરફથી એક ઇમામ ઝાહેર થાય છે જેને ન માનનારો કાફર અને મુનાફિકની મોતે

મરે છે. કદાચ શીઆઓ બારમા ઇમામ (અ) ને પોતાના ઇમામ કહેશે, પણ તેઓની વફાત તેઓની હુદીસોથી સાબીત થઇ ચુકી છે (જુઓ આ ફીતાબને પાને) પણ હુદીસમાં ખુલ્લો ફરમાન એ છે જે તેઓએ અલ્લાહ તરફથી ઝાહેર થયલા ઝાહેરા ઇમામને ઓલખવું જોઈએ. બારમા ઇમામ (અ) તો ઇમામે ગાએબ તરીકે ઓળખાય છે. હવે શીઆઓમાં કયો શખસ છે જેણે ઝાહેર કર્યું છે કે તે અલ્લાહ તઆલા તરફથી ઝાહેર થયેલો આખો ઇસલામી આલમ માટેનો ઝાહેરા ઇમામ છે તેની સાબેતી આપે નહીકા આ હુદાસ શરીફ મુજબ હરેક શીઆ જે અલ્લાહ તરફના ઝાહેરા ઇમામને માન્યા વગર મરશે તેની મોત કુફર અને નીફાકની થશે.)

જેણે શરીઅત તથા હકીકત વગર ઇમામે જાણી તેણે બે-શક કુફર કર્યું.

જેના માટે ઇમામ નથી તેના માટે હીન નથી, અને જેના માટે ઇમામ નથી તેનો ઇમામ શેતાન છે.

તમારાપર તમારા ઝમાનાના ઇમામને ઓલખવાની ફરજ છે. સબખ નેક ખખત તે શખસ છે જે પોતાના વખતનાં ઇમામને ઓલખે, અને તેની ખઈઅત કરે, અને તેને પોતાના જાન તથા માલ તથા અવલાહનો માલીક સમજે (આ હુદીસના રાવી હઝરત ઇમામ અયનુલ આબેહીન (અ) છે.)

ખઈઅત.

હઝરત રમુલુલ્લાહ સ. અ સ. ફરમાવ્યું કે:—

ખચીત હીજરત કરવી હીજરત કરનાર ઉપર ખતમ થઈ

પણ ઇસલામની જેહાદની અને સારા કામની બધીજાત કરવી છે.

(જુબારી મુસલીમ)

(એક વખત એવો આવશે કે જ્યારે) લોકોનાં દીલ એવાં થઈ જશે કે જે વાત પર ચીટકી બેઠા હશે તે પરથી હઠશે નહીં. પછી તેઓ શાફુ ઝુમરાહી તરફ બોલાવનારા થશે. એવી હાલતમાં અગર તું અહીંના બહીશને તે વખતે બુઝે તો લાઝમ છે (તને) કે તેનો હામન પકડી લે (એટલે તેની સાથે થઈ જા તેની બધીજાત કરી લે). ભલે તારો શરીર હલાક થઈ જાય, અને તારો માલ લુટાઈ જાય અને અગર તને નજર ન આવે (તો તેને શોધવા) બીજી જગ્યા ચાલ્યો જા. જોઈએ તો તને મોતજ કેમ નહીં આવી જાય અને જોઈએ તો તને ખજુરના બડપર (કાંચ નહીં) લટકાવવામાં આવે.

(અબુહાઉફ, તીબરાની, અહમદ બીન હંબલ)

જે શખસ મરી ગયો અને બધીજાત ન કરી મુઓ તો તેની મોત જાહેલીઅતની છે (એટલે તેની મોત અબુજહેલના જેવી છે.)

(કનઝલ અમાલ)

જ્યારે સાંબળો કે મેહદી આવ્યો છે તો તેની બધીજાતમાં હાથલ થાઓ જો તેથી તમને ભલે હાથથી યા પેટના બલથી બરફ પર કાય નહોં ચાલવું પડે.

(મુસલીમ)

પ્રુદાતઆલાના ૯૯ નામ.

હઝરત રસુલુલ્લાહ સ. અ. સ. ફરમાવ્યું કે:—

ખચીત અલ્લાહના ૯૯ નામો છે જે કોઈ તેને યાદ કરશે તે જનતમાં દાખલ થશે (અલ્લાહના નામો તો એથી બી વધારે છે પણ એ ખાસ નામો અસમાયે હુસના તરીકે મશહુર છે જે પ્રુદાતઆલાની સીક્તો ઝાહર કરે છે. ઝઝરત ટાકણે તેના સીક્તાતી નામો લઈ તેને યાદ કરવું જોઈએ. જેમકે યા રઝઝકો તું અમને રોઝી આપ. યા રહફે રહીમ અમારા પર રહેમ કર. વગેરે. જે બાબતનો ઝઝરત હોય તે સીક્તાતી નામ લઈને દુઆ ચાહવી. પ્રુદાતઆલાએ કોરાને શરીફમાં બી પોતાના સીક્તાતી નામોથી તેને યાદ કરવા ફરમાવ્યું છે માટે આપણું જોડી કાઢ-ડેલાં નામો છોડી ઈઈ તેને નીચલા સીક્તાતી નામોથી યાદ કરવું જોઈએ નહીંકા તેની નાફરમાની થાય છે.)

(બુખારી.)

- (૧) હોવલ્લા હુલ્લઝી લાએલાહ ઈલ્લા હોવ—અલ્લાહ તે છે કે તેના સીવાય કોઈ ખરો પુજ્ય નથી.
- (૨) અર-રહમાનો—ઈનામને લાયક થવા આગમજ તવાઝનાર.
- (૩) અર-રહીમો—નેકીનો સરસ બહલો આપનાર.
- (૪) અલ-મલિકો—સરવેનો બાદશાહ.
- (૫) અલ-કુદ્દુસો—દરેક ઐબ અને નુકસાનથી પવીત્ર.
- (૬) અરસલામો—પોતે સલામત તથા આલમને સલામત રાખનાર.
- (૭) અલ-મુમેનો—પોતાના બંદાઓને ઝમીની તથા આસમાની આફતોથી બચાવનાર.
- (૮) અલ-મોહેમેનો—હીક્કાત કરનાર.
- (૯) અલ-અઝીઝો—બલવાન ઈજતવાલો.

- (૧૦) અલ-જખખારો—ઝખર હસ્ત.
- (૧૧) અલ-મોતકખખેરો—મોટી શાન શોકતવાલો.
- (૧૨) અલ-ખાલેકો—સરજનહાર પેદા કરનાર.
- (૧૩) અલ-ખારેઓ—વગર નમુને ખલકત પેદા કરનાર.
- (૧૪) અલ-મોસવવેરો—મખલુકની સુરત ખનાવનાર.
- (૧૫) અલ-ગફારો—ખંદાઓના ગુનાહ બખશનાર.
- (૧૬) અલ-કહહારો—સરવે પર ગાલીબ.
- (૧૭) અલ-વહહાઓ—બેહદ નવાજનાર
- (૧૮) અર-રઝઝાકો—રોઝી આપનાર
- (૧૯) અલ-ફત્તાહો—રીઝકના હરવાઝા ખોલનાર
- (૨૦) અલ-અલીમો—હરેક ચીઝનો જાણનાર
- (૨૧) અલ-કાઝેઓ—ફહ કખજ કરનાર તથા રીઝક રોકનાર
- (૨૨) અલ-ખાસેતો—રીઝકનો વધારો કરનાર
- (૨૩) અલ-ખાફેઓ—મગફરી તોડનાર
- (૨૪) અર-રાફેઓ—મોઅમીનોની ખુલ્લી કરનાર
- (૨૫) અલ-મોઇઝઝો—ઇઝત બખશનાર
- (૨૬) અલ-મોઝીલો—ઝલીલ તથા ખુવાર કરનાર
- (૨૭) અરસમીઓ—હરેક અવાજ સાંભળનારો
- (૨૮) અલ-ખસીરો—હરેક ચીઝ જોનારો
- (૨૯) અલ-હકમો—ફેસલો કરનાર
- (૩૦) અલ-અદલો—ઇનસાફી હાકમ
- (૩૧) અલ-લતીફો—મહેરબાન લેહોનો જાણનાર
- (૩૨) અલ-ખખીરો—હરેક ચીઝનો ખખરહાર
- (૩૩) અલ-હલીમો—લોકોને ગુનાહ કરતો જોવા છતાં તાબ-
હતોબ સજા ન કરનાર.

- (૩૪) અલં-અઝીમો—એવો મોટો કે જેની મોટાઈનો ખ્યાલ ન થઈ શકે.
- (૩૫) અલ-ગકુરો—પડદો ઢાંકનાર
- (૩૬) અશ-શકુરો—શુકર કરનારાઓનો કઢરદાન
- (૩૭) અલ-અલીયો—સરવેથી ઉંચો
- (૩૮) અલ-કબીરો—સરવેથી મોટો
- (૩૯) અલ-હકીઝો—મખલુકનો નીગેહબાન હીક્ષાત કરનાર
- (૪૦) અલ-મોકીતો—રાઝો બક્ષનાર નીગેહબાન
- (૪૧) અલ-હસીબો—ક્યામતના દીને હીસાબ લેનાર સબલી મખલુક માટે બસ તેના સીવાય બીજાની ગરજ નથી.
- (૪૨) અલ-જલીલો—મોટી શાનવાલો
- (૪૩) અલ-કરીમો—કરમવાલો કે જેની બક્ષીસનો છંડોજ નહી
- (૪૪) અર-રકીબો—દરેક ચીજનો નીગેહબાન
- (૪૫) અલ-મોજીબો—હાજત પુરી કરનાર. દુઆ કબુલનાર
- (૪૬) અલ-વાસેઓ—બોહલી રેહમતવાલો
- (૪૭) અલ-હકીમો—બહુજ હીકમત તથા દાનાઈ વાલો
- (૪૮) અલ-રદુદો—નેક લોકો પર મોહમત રાખનાર
- (૪૯) અલ-મજીદો—બુઝરગ
- (૫૦) અલ-ખાએસો—ક્યામતના દીને કબરોથી મુહઠાઓને ઉઠાડનાર—પેગમ્બરોને લોકોની હીદાયત માટે મોકલનાર
- (૫૧) અશ-શહીદો—દરેક ઠેકાણે હાજર શાક્ષી
- (૫૨) અલ હકકો—ખરહક-સાચો
- (૫૩) અલ-વકીલો—તમામ આલમનો કારસાજ
- (૫૪) અલ-કવીયો—ઝખરદસ્ત બલવાન
- (૫૫) અલ-મતીનો—કદી ન થાકનાર

- (૫૬) અલ-વલીયો—મહદગાર કારસાજ
- (૫૭) અલ-હમીદો—મહમુદ-જેની સઘલી જગત તારોફ કરે
- (૫૮) અલ-મોહસી—ફરેક ચીઝનો ઘેરનાર એક રજ પશુ તેના ઇલમથી બાહર નથી
- (૫૯) અલ-મુઠ્ઠેઓ—વગર નમુને ખલકત પેદા કરનાર
- (૬૦) અલ-મોઘ્ઠો—દુન્યામાં જીવતાને મારનાર આખેરતમાં મુઠ્ઠાને જીવાડનાર.
- (૬૧) અલ-મોહયો—જીવતો કરનાર.
- (૬૨) અલ-મોમીતો—મોત આપનાર
- (૬૩) અલ-હયો—હમેશા હયાત રહેનાર
- (૬૪) અલ-કયુમો—હમેશા કાયમ રહેનાર
- (૬૫) અલ-વાજેદો—ખેપરવાહ જેને કોઈની પરવાહ યા ગરજ નહી
- (૬૬) અલ-માજેદો—ખુઝરગી વાલો.
- (૬૭) અલ-વાહેદો—એકકો જેના જેવો બીજો કોઈ નહી.
- (૬૮) અસ-સમેદો—અમ્મર સરદાર જે ન ખાય ન પીએ ન સુએ સરવે તેના મોહતાજ તે સરવેથી બેગરજ.
- (૬૯) અલ-કાદેરો—કુદરતવાલો.
- (૭૦) અલ-મુકાદેરો—મોટી શક્તીવાલો.
- (૭૧) અલ-મોકદદેમો—આગલ વધારનાર.
- (૭૨) અલ-મોઅખખેરો—પાછલ ઘટાડનાર.
- (૭૩) અલ-અઝવલો—સરવેથી પેહલો.
- (૭૪) અલ-આખેરો—સરવેથી છેલ્લો.
- (૭૫) અઝ-ઝહેરો—પોતાની કુદરતોથી સરવે પર ઝાહર.
- (૭૬) અલ-બાતેનો—મખલુકની નજરથી છુપો.
- (૭૭) અલ-વાલી—સઘલા પર હકુમત ચલાવનાર માલીક

- (૭૮) અલ-મોતઆલી—મોટી શાન જેની તારીફ ન થઈ શકે.
- (૭૯) અલ-ખરરો—ખંઠાઓપર મહેરબાની કરનાર.
- (૮૦) અત-તબાઓ—તોબા કબુલ કરનાર.
- (૮૧) અલ-મુનતકેમો—ખદકારોને સજા કરનાર
- (૮૨) અલ-અકુબો—ગુનાહ માફ કરનાર.
- (૮૩) અર-રઉશે—અતીસે મહેરબાન.
- (૮૪) માલેકુલ-મુલકે—મામ જહાનનો માલિક.
- (૮૫) ઝુલ-જલાલે વલ ઇક્રામ—જલાલવાલો ઇઝતવાલો.
- (૮૬) અલ-મુકસેતો—ઈનસાફથી અદલ કરનાર.
- (૮૭) અલ-ખમેઓ—કયામતના તમામ મખલુકને જમા કરનાર
- (૮૮) અલ-ગનીયો—સરવેથી બેપરવાહ.
- (૮૯) અલ-મુગની—જેને ચાહે તેને ગની બેપરવાહ કરનાર.
- (૯૦) અલ-માનેઓ—રોકનાર.
- (૯૧) અઝ-ઝરરો—નુકસાન પોહચાડનાર
- (૯૨) અન-નાફેઓ—નફા પોહચાડનાર.
- (૯૩) અન-નુરો—રોશન.
- (૯૪) અલ-હાદી—સારી હીદાયત કરનાર.
- (૯૫) અલ-ખદીઓ—બેનઝીર અને બેમીસાલ.
- (૯૬) અલ-ખાકી—હમેશાં મોબુદ હમેશાં કાયમ.
- (૯૭) અલ-વારેસો—દુનયા કના કરયા પછી કાયમ રહેનાર
- (૯૮) અર-રશીદો—નેક રાહ દેખાડનાર.
- (૯૯) અસ-સબુરો—ખદકારોના ગુનાહ બેવા છતાં સબર કરનારો

નમાઝ અથવા ઇસલામી ઇબાદત.

પુદાતઆલા કોરાને શરીફમાં ફરમાવે છે કે મેં ઇનસાનોને એટલા માટે પેદા કર્યા છે કે તેઓ મારી ઇબાદત કરે. માટે દરેક ઇસલામી મરદ તેમજ ઓરત પર ફરજ છે કે પોતાના ખાલીકના એ ફરમાનને તાબે થાય. ઇનસાન પોતા ઉપરની એ ફરજ અદા કરે या ન કરે તેમાં પુદાને જરાએ લાલ या નુકસાન નથી. પણ પુદા ઇનસાનને પોતાનેજ એ ફરમાનરદારીથી લાલ થાય છે અને નાફરમાનીથી નુકસાન. નમાઝ પુદાતઆલા તરફથી એક ખેમુલ આશીરવાદ છે. કારણ નમાઝ મોઅમીનોની મેઅરાજ છે. પુદાતઆલા હુઝુર હાઝર થવું છે જ્યાં ઇનસાન પોતાના ખાલીક સનમુખ પોતાની હાજતો બયાન કરી શકે છે તથા પોતાની બહેતરી માટે દુઆ ગુજરી શકે છે. આપણાથી ઉતરતાઓની હાલત જોઈ તેઓ કરતાં આપણને ચઢતી હાલત માટે ઇનસાનને લાઝમ છે કે તે પુદાતઆલાનો શુકર ગુજર થાય. આપણે જેમ જેમ તેની નેઆમતો યાદ કરી તેના શુકરયા અદા કરીશું તેમ તેમ તે વધુ અને વધુ નેઆમતોથી સરફરાઝ કરી શકીએ. આપણાથી થયલા જાણ या અજાણ ગુનાહોની માફી ચાહવી તથા ભવીષ્યમાં ગુનાહોથી બચવાની તબરીક માંગવી. સારાંશ આપણી દીન દુન્યાની દરેક ભલાઈ માટે નમાઝમાં પુદાતઆલા સનમુખ હાજર થઈ દુઆ ગુજરવાની સરલમાં સરસ તક મળે છે. આપણા પોતાના માટેજ નહીં પણ આપણા વાહલાઓ (હરાત હો या વફાત) માટે બી દુઆ ગુજરી તેઓના ભલાં માટે બી કેશેશ કરી શકીએ. નમાઝમાં આપણે ઉભા હોઈએ या ફકુમાં હોઈએ या સીજદામાં હોઈએ કોઈની હાલતમાં દુઆ કરી શકીએ. હાઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) બી એમજ કરતા હતા. (એ માટે જુઓ આ કીતાબનો નમાઝનો પ્રકરણ પાને ૧૭-૧૮-૧૯) કારણ હાઝરત (સ) ફરમાવે છે કે નમાઝનું મગજ દુઆ છે.

અને તેવણુ વધુ ફરમાવે છે કે “ તું ખુદાની ખંદગી એવી રીતે કર કે તું તેને જીએ છે પણ જો તું તેને એવી રીતે જોઈ નથી શકતો તો એમ જાણુ કે તે તને જીએ છે” એ મુજબ જ્યારે આપણે દીલમાં એ એકીન રાખ્યે કે ખુદાતઆલા આપણી દરેક હીલચાલ જીએ છે અને આપણને તે દરેક લેહોના જાણનાર સનમુખ દરરોઝ પાંચ વખત હાઝર થવું છે તો આપણે જાણી જીએને કોઈ ગુનાહનો કામ કરવાની હીમત કરી શકીશું નહીં. તેથીજ ખુદાતઆલા કોરાને શરીફમાં ફરમાવે છે કે નમાઝ ઈનસાનને ગુનાહોથી બચાવે છે. એ મુજબ જે શખસ નમાઝની મુળ નેમ સમજે છે તે પવીત્ર અને સંતોષી ઝીંદગી ગુઝારી શકે છે જેથી તે આ દુન્યામાં તથા આખેરતમાં ખરૂં સુખ હાંસલ કરી શકે છે, પણ જે શખસ નમાઝ પઢતો નથી અને અગર પઢે છે પણ તેની મુળ નેમ સમજતો નથી જેથી તે તેને કંટાલા ભરેલી ફરઝ સમજે છે યા ઝાહેરમાં નમાઝી માણસ તરીકે લેખાવા માટે પઢે છે તો તેની તે નકામી ઉઠ બેસ તેને ગુનાહોથી બચાવા શકતી નથી. જેથી તે આ દુનયામાં ખરા સુખથી બેનસીબ રહે છે તથા આખેરતમાં બી દુખી થાય છે.

બીજું નમાઝ અરબી ભાષામાંજ પઢવી જોઈએ. પણ સાથે તેના અર્થો ઝરૂર ધ્યાનમાં રાખવા જોઈએ નહીંકા તરેહવાર બીયારો ઉત્તપન થાય છે અને બેધ્યાન હાલતમાંજ નમાઝ ખતમ થઈ જાય છે. નમાઝ ખીરેથી અને સમજીને પઢવાથીજ સારો લાભ હાસલ થાય છે. દાખલા તરીકે નમાઝમાં જે સુરે ફાતેહા પઢાય છે તે બહુજ અગત્યનો સુરો છે. એમાં ઉંડા અર્થો સમાયલા છે તેથીજ એ કુરાને શરીફની મા અથવા ઉમ્મુલ કીતાબ કહેવાય છે એ સુરાનું પઢવું હર નમાઝમાં ફરઝ છે જે વગર નમાઝ થઈ શકેજ નહીં.

માટે એવા અગત્યના સુરાના અર્થો હમેશા ધ્યાનમાં રાખવા
જોઈએ જે દુઃકમાં નીચે મુજબ છે.

બસમિલ્લા હિર રહમા નિર રહીમ.

શરૂ કરું છું અલ્લાહના નામથી જે રહેમાનો રહીમ છે.

અત્ર હમ્દોલિલ્લાહે રખખિત્ર આલમીન.

તમામ તારીફ અલ્લાહ માટેજ છે જે તમામ જેહાંનાનો
પાલનહાર છે.

અર રહમા નિર રહીમ.

તે એવો રહેમાન છે કે ઈનસાનને વગર માંગવે એની
ઝરૂરીઆતો તથા ઇનામો નવાજે છે અને તે એવો રહીમ છે કે
ઈનસાનની નેફીઓનો બેહુદ ઉમદા બદલો આપનારો છે.

માલેકે યવ મીદદીન.

કયામતના દીનનો માલેક છે (જે દીને દરેક ઈનસાનનો
ઈનસાફ થશે અને તેને તેના સારા નરસા અમલો મુજબનો સારો
નરસો બદલો મળશે. એ મુજબ ખુદાતઆલાના સીફાતી નામો
ધ્યાનમાં રાખવાથી ઈનસાન એની રહમતનો ઉમેદવાર તથા તેના
ગઝબનો ખોફ રાખનારો બને છે)

હથ્યાકા નઅબોદા વ હથ્યાકા નસતઇન.

તારીજ અમો ઇબાદત કરયે છીએ અને તારીજ અમો
મદદ માંગયે છીએ. (ખુદાતઆલા ઈનસાનને તાલીમ આપે છે
કે તે ખુદાનીજ બંદગી કરે અને તે ખુદાથીજ મદદ માંગે. છતાં
ધના ખરા ઇસલામીઓ વફાત પામેલા ઇમામો યા ખુઝરગોની
કુબરા પર સીજદા કરે છે, ઉરસો ભરે છે કે જેથી તેઓ રાહી

થાય અને એઓની મદદ કરે. જ્યાં એવી કબરો નથી હોતી ત્યાં ખોટી કબરો બનાવે છે તાઝીઆ બનાવે છે ઘરોમાં અલમ બેસાડે છે પછી તેની સાંબે સીજદા કરે છે નજર નયાઝ કરે છે તરેહવાર કીસમની માનતાઓ તથા તરેહવાર કીસમની ખોટી રસમો બજાવો શીરકના મહા ઝખુન ગુનાહના ગુનાહગાર થાય છે.)

એહદેનસ સેરાતલ ખુસ્તકીમ.

ઓ ખુદા તુ અમોને સીધા રસ્તાની હીદાયત કર (ખુદાત આલા હુઝુર સર્વેને જલું છે પણ ત્યાં પોંદચવાનો સીધો યાને ખરા રસ્તાની હીદાયત માટે આ દુઆ બહુજ પઢવી જોઈએ.)

સેરાતલ લઝીના અન અમતા અલયહીમ.

જે એઓનો રસ્તો છે જેઓ પર તેં ફઝલ કીધો. (ખુદાનો ખરો રસ્તો દેખાડવા ખુદાનો રસુલ યાને પ્રતીનીધી ઝાહેર થાય છે ત્યારે જે લોકો તેના પર ઈમાન લાવી જાનો માલથી તેની તાલીમ મુજબ અમલ કરે છે તેઓ પર ખુદા પોતાનો ફઝલ નાઝીલ કરે છે જેથી તેઓ નળી શહીદ સીદીક સાલેહ બને છે માટે ખુદાતઆલા ઇસલામીઓને બી તેજ તાલીમની હીદાયત કરે છે જે જ્યારે તમારામાં ખુદાનો પ્રતીનીધી તમોને ખરો રસ્તો દેખાડવા ઝાહેર થાય ત્યારે તમો બી તેના ઉપર ઈમાન લાવી ઉપલા ફઝલ પામેલા લોકો મુજબ જાનો માલથી અમલ કરી તેવા ઠરજા હાંસલ કરવા માટે ખુદાતઆલાથી એ દુઆ કરતા રહો.

ગયરીલ મગઝુબે અલયહીમ.

ન રસ્તો તેઓનો જેઓ ઉપર તારો મજબ થયો. (ખુદાનો ખરો રસ્તો દેખાડવા જ્યારે તેનો પ્રતીનીધી ઝાહેર થાય ત્યારે જેઓ તેનો ઇનકાર કરી તેના બીરોધી થાય છે તેઓ ઉપર

ખુદાનો ગજબ ઉતરે છે જેવી રીતે કે ચાહુદીઓ બની ઇસરાઈલના ઇસા ઇબને મરયમ (અ)નો ઇનકાર કરી મગજુએ અલય-હીમ થયા.)

વલજ ઝાલ્લીન.

ન રસ્તો તો લોકોનો જેઓ ગુમરાહ થયા. (એટલે જેઓ ખુદાના પ્રતીનીધી પર ઇમાન લાવે છે ખરા પણ પાછલથી તેની ખરી તાલીમ છોડી ગુમરાહ બને છે જેવી રીતે કે ઇસાઈઓ ઇસા (અ) પર ઇમાન લાવ્યા પછી તેઓની તાલીમ વીરૂધ્ધ વરતી ગુમરાહ થયા.)

એ મુજબ નસાઝમાં આપણે જે પઢીએ છીએ તેના અર્થો ધ્યાનમાં રાખવાથી આપણે ઉમદા નસીહત હાંસલ કરી શક્યે, તથા ગુમરાહ થતા બચી શક્યે અને ત્યારેજ નમાઝથી સંગીન ફાયદો હાંસલ કરી શકાય. તેથીજ હઝરત રસુલુલ્લાહ (સ) ફરમાવે છે કે ખુદાતઆલા તેનો બંદો કેટલી રકમત નમાઝ પઢે છે તેની ગણતરી નથી રાખતો પણ તેમાંનો કેટલો ભાગ સમજીને તથા હુઝુરે દીલથી પઢે છે તેજ તે કબુલે છે. જ્યારે આપણે એવી રીતે નમાઝ પઢતા રહેવાનો કેશેશ કર્યે તો ખુદાતઆલા આપણા પર પોતાનો ફઝલ નાઝીલ કરે છે તેથી નમાઝમાં કોઈ કોઈ વખત એક એવી લીઝત ઉતપન થઈ જાય છે કે જેનું બયાન કોઈ કલમ કરી શકે જ નહીં. ગોયા આ દુન્યામાંજ તેને જનંત મલી. ત્યારેજ ઇનસાનને નમાઝમાં બહુ મીઠાશ આવે છે અને ત્યારેજ તે બહુ શોખથી પઢવા મંડે છે એ વીસે વધુ અગત્યની બાબતો જાણવા માટે

Claims and Teachings of Ahmed આશ્રી ચોથીના નીચલા

પ્રકરણો જુઓ. Fundamental doctrines of Muslim Faith તથા Objects of Muslim Prayers.

નમાઝમાં પઢાતા બીજા નાહના સૂરાઓ તેના અર્થો સાથે.

સૂરઓ કારેઅહ.

બિસમિલ્લા હિર રહમા નિર રહીમ.

(૧) અલ કારેઅતો (૨) મલ કારેઅહ (૩) વમા અદરાકા મલકારેઅહ (૪) યવમા યકૂનુન્નાસો કલ ફરાશિલ મખસૂસ (૫) વ તકૂનુલ જેબાલો કલ એહનિલ મનફૂશ, (૬) ફ અમ્મા મન સકોલત મવાઝીનોહૂ ફહો વ ફી ઇશતિર રાઝેયહ (૭) વઅમ્મા મન ખફફત મવાઝીનો હૂ (૮) ફઉમ્મોહૂ હાવેયહ (૯) વમા અદરાકા માહે યહ (૧૦) નાફન હામેયહ.

(અર્થ)

(૧) કારેઅહ ! (કચડી નાખનારી કયામત !) (૨) શું છે કારેઅહ ? (૩) અને તું શું બાણે કારેઅહ શું છે ! (૪) જે દીવસે થશે ઇનસાનો વીખરાયલા પંતગીઆ જેવા (૫) અને થશે પાહાડ પીંજાયલા ઉન જેવા (૬) ત્યારે જે શખસના આમાલનુ વઝન ભારે થશે તો તે ખુશાલ ઝીંદગીમાં હશે (૭) અને જે શખસના આમાલનુ વઝન હલકું થશે (૮) તો તેનુ ઠેકાણું હાવીઆ (દોઝખ) છે. (૯) અને તું શું બાણે હાવીઆ શું છે ? (૧૦) બલતી આગ.

સૂરએ તકાસોર.

બિસમિલ્લા હિર રહમા નિર રહીમ.

(૧) અલ્લાકો સુત્તકાસોરો (૨) હલ્લા ઝુર તોમુલ મકાબેર (૩) કલ્લા સવફ તઅલમુના (૪) સુમ્મા કલ્લા સવફ તઅલમુન (૫) કલ્લા લવ તઅલમુના ઈમ્મલ યકીન (૬) લત રવુન્નલ જહીમા (૭) સુમ્મા લતરવુન્નહા અયનુલ યકીન (૮) સુમ્મા લતુસ અલુન્ન યવ મયેઝીન અનિલ નઈમ.

(અર્થ)

(૧) ગફલતમાં નાખ્યા તમોને (દુન્યામાં) વધારો કરવાની ઇચ્છાઓએ (૨) એટલે સુધી કે તમો કબરોને જઈ મલ્યા (૩) હરગીઝ નહી. (હરગીઝ એમ ન કરવું જોઈએ) તમોને તુરતમાં ખબર પડશે (તેના પરીણામની) (૪) ફરી (ખુદા ફરમાવે છે) હરગીઝ એમ ન કરવું જોઈએ. તમોને તુરતમાં ખબર પડશે (૫) અગર તમોને એકીની ઈલમ હોતે (૬) તો તમે જાણુતે અને (એજ દુન્યામાં) બેશક તમે દોઝખને જોતે (૭) પછી તેને (દોઝખને) બેશક યકીની આંખથી જોશો (મરણ તથા કયામતની વચ્ચેની હાલતમાં જેને આલમે ખરખખ કહે છે) (૮) પછી બેશક તમને તે (કયામતના) દીવસે (દુન્યામાં ઉડાવેલી) નેઅમતો વીસે પુછવામાં આવશે. (અને તેની સઝા જાતે હક એકીનથી લોગવશે)

સૂરએ અસર.

બિસમિલ્લા હિર રહમા નિર રહીમ.

(૧) વલ અસરે (૨) ઈન્નલ ઈન્સા ન લફ્રી ખુસરિન

(૩) ઇલલલલી ન આમનુ વ અમેલુરસાલે હાતે વ તવા બિલ હકકે વ તવા સવ બિસ સખર. (અર્થ

(૧) કસમ છે ઝમાનાની (૨) ખચીત ઇનસાન અલ નુકસાનીમાં છે (કારણ ઝમાનો ગુજરતો જાય છે અને ઇ પોતાના વખતનો સદ ઉપયોગ કરતો નથી) (૩) સીવાય તે જેઓ ઇમાન લાવ્યા તથા નેક અમલ કર્યા તથા એક બં સત્યની (ઇસલામની) નસીહત કીધી સાથે તથા એક બં નસીહત કીધી સખર સાથે. (આ સુરામાં ખુદાતઆલા કસમ ફરમાવે છે કે ઇનસાન પોતાનો વખત ખરબાદ કરવા માટે નુ ઉપાડશે સીવાય તે લોકો જેઓ ખુદા તથા તેના રસુલ (નીધી) પર ઇમાન લાવે છે તથા શરીઅતના ફરમાનો નેક અમલ કરે છે તથા ખુદાનો હક ઇસલામનો રસ્તો લે બતાવે છે તથા તે ફરજ સખર સાથે અદા કરે છે.

આ ઝમાનામાં ઇસલામીઓનો મોટો ભાગ ગફલતમાં છે. શરીઅતથી નાવાકેફ. કેટલાકો નમાઝ રોઝા અદા કરવા છાલું કીધું સમજે છે. જ્યારે ખુદાતઆલા ૪ ફરજો વીસે છે. (૧) ખુદા તથા તેના રસુલના સરવે ફરમાનો પર ઇમાન મોઅમીન બનવું. (૨) નમાઝ, રોઝા, ઝકાત, હજ વગેરે કામો બજાવવા. (૩) ખુદાનાં હક ઇસલામ મઝહબની નાં બીજાઓને કરવી (૪) એ કામમાં વોરૂધતા થાય તો સ કામ લેવું. ઇસલામના ૭૩ ફીરકામાં જે ફીરકો એ ચારે બજાવવા રાત દહાડો મહેલો હોય એજ ખરો. બાકી સરવે એ ચારે કામો આ ઝમાનાના ઇમામે ઝમાન હુઝરત ગુલામ આહમદસાહેબ મારફતે સ્થાપાયલા આહમદી ફીરકા ન બીજો કોઈ બજાવતો નથી. સાથી અગત્યનું કામ દુન્યામાં લામનો ફેલાવો કરવાનું છે. જે માટે આહમદીઓ એશીઅ

પરાંત યુરોપ આફ્રીકા અમેરીકા આસ્ટ્રેલીઆમાં મીશનો સ્થાપ્યા છે. મસજીદો ખાંધે છે અને રાત દહાડો ઇસલામ ફેલાવવામાં મશગુલ છે. બીજા ઇસલામીઓ એમાં શામેલ થઈ એ ફરજ અહા કરવી જોઈએ અગર તેઓને આખેરતનો ખોફ હોય તો. નહીંકા ફરેક તેવા શખસની ખરાબી છે તે વીસે ખુદાતઆલા એ કસમ ખાઈને ચેતવી આપ્યું છે.

સૂરએ ઈબ્રાહીમ.

બિસમિલ્લા હિર રહમા નિર રહીમ.

(૧) કુલ હો વલ્લા હો અહદ (૨) અલ્લા હુસ સમદ (૩) લમ યલીદ, વ લમ યલદ (૪) વ લમ યકુન લહુ ઝાશે વન અહદ. (અર્થ)

(૧) કહે તે અલ્લાહ એકજ છે (૨) અલ્લાહ સ્વતંત્ર છે (૩) નથી જન્મ આપ્યો તેણે, અને નથી જન્મ આપવામાં આવ્યો તેને (૪) અને નથી એની સમાન બીજો કોઈ.

વઝુ.

નમાઝ પઢવા અગાઉ વઝુ કરવું જોઈએ જેની રીતી નીચે મુજબ છે:—

- (૧) કીબલા તરફ ખેસી બિસમિલ્લા હિર રહમાનિર રહીમ પઢી પેહલે બેઉ હાથો પોહચા સુધી ત્રણ વાર ધોવા.
- (૨) જમણા હાથે ત્રણવાર મોંહમાં પાણી નાખી કોગલા કરવા. કોગલા કરવા આગમજ મીસવાકથી દાતણ કરવું. મીસવાક ન હોય તો શહાદતની આગલોથી દાતણ કરવું.
- (૩) નાકમાં ત્રણ વાર પાણી નાખી નાક બરાબર સાફ કરવું.
- (૪) ત્રણ વાર મોંહડું ધોવું.

(૫) પેકલે જમણા હાથને પછી દાબા હાથને ત્રણવાર કોણી મુધી ધોવું.

(૬) વળી પાણી લઇ બેઠે હાથો લીના કરી માથાનો તથા બેઠે કાનોનો એક એક વખત મસહો કરવો.

(૭) છેલ્લે બેઠે પગો ઘુંટી મુધી ધોવા. પેકલે જમણે! પછી દાબો. વજ્ર પુરૂ થયા પછી કલમે શહાદત નીચે મુજબ પઢવું.

અશહદો અલ લાઈલાહા ઇલ્લિહનાહો વાહદહુ લા શ-
રીક લહુ વ અશહદો અન્ના મોહમ્મદન અબ્દોહુ વ રસુલોહ.

એટલે હું શાક્ષી આપું છું કે નથી કોઈ પુખ્ત સીવાય અલ્લાહ તે એકઝોજ છે તેનો કોઈ ભાગીદાર નથી. અને હું શાક્ષી આપું છું કે મોહમદ (સ) તેના અંદા અને તેના (મોકલેલા) રસુલ છે.

તયમ્મુમ.

પાણી ન મલે યા પાણી હોવા છતાં ખીમારી વગેરેનો ખોફ હોય તો વજુ અને ગુસલ બેઠેની બદલે દીક્કમાં નીચત કરી નીચે મુજબ તયમ્મુમ કરવું.

(૧) પાક મટી યા એવી ચીઝ જેની ઉપર મટી હોય તે પર બેઠે હાથોની હથેલીઓ મારી આખાં મોહડા પર એકવાર ફેરવવી.

(૨) ઉપર મુજબ ફરી બેઠે હથેલીઓ માટી ઉપર મારી બેઠે હાથોની કોણીઓ મુધી ફેરવવી.

અથવા

બેઠે હથેલીઓ માટી ઉપર એક વાર મારી મોહડા ઉપર ફેરવવી અને બેઠે હાથો પેહવા મુધી મસલવા. તયમ્મુમ થઈ રહેવા પછી ઉપર મુજબ કલમે શહાદત પઢવું.

અઝાં.

મસજીદમાં યા મસજીદની બાહર જ્યાં જમાઅત સાથે
નમાઝ પઢાય ત્યાં દરેક નમાઝ અગાઉ અઝાં આપવી જોઈએ.
અઝાં આપનાર મોઝઝેન વાંચી કરી કીમલા તરફ મોંઢ કરી
બેઠ કાનોમાં શહાદતની આંગઢી મુકી બુલંદ અવાઝથી નીચે
મુબજબ કહે.

અલ્લાહો અકબર અલ્લાહો અકબર.

અલ્લાહ સૌથી મોટો છે અલ્લાહ સૌથી મોટો છે.

અલ્લાહો અકબર અલ્લાહો અકબર.

અલ્લાહ સૌથી મોટો છે અલ્લાહ સૌથી મોટો છે.

અશહદો અલ્લાહના હદિસલ્લાહ (બે વાર)

હું શાક્ષી આપુ છું કે નથી કોઈ પુન્ય સીવાય અલ્લાહ.

અશહદો અન્ન મોહમ્મદર રસુલુલ્લાહ (બે વાર)

હું શાક્ષી છું મોહમ્મદ (સ) અલ્લાહના રસુલ છે.

હેય અન્ન સત્તાહ. (જમણી તરફ મોંઢ કરી બે વાર કહેવું)
આવો નમાઝ પઢવા.

હેય અલ્લ કલાહ (દાબી તરફ મોંઢ કરી બે વાર કહેવું)
આવો તમારી ભત્રાઈ માટે.

અસ્સલાતો ખયરૂમ મીનન્નોમ (ફક્ત સવારની નમાઝ
વખતે બે વાર કહેવું.)

નમાઝ ઉંઘથી ઉત્તમ છે.

અલ્લાહો અકબર (બે વાર કહેવું)

અલ્લાહ સૌથી મોટો છે.

લા હલાહા હદિસલ્લાહ (એક વાર કહેવું.)

નથી કોઈ પુન્ય સીવાય અલ્લાહ.

અઝાં અપાતી હોય ત્યારે રમત ગમત કામકાજ વાતચીત છોડી અણાહ જે સૌથી મોટો છે તે વીસેના ફરમાન તરફ ધ્યાન આપી જે શખદો અઝાં આપનાર કહે તેજ તમે બી આસ્નેથી કહેતા રહો. જ્યારે તે હૃદય અલસલાહ તથા હૃદય અલલ ફલાહ કહે ત્યારે તમે કહો કે

લા હવલા વલા કુવ્વતા ઈદ્નાહ બીલાહિલ અલી-
ઇલ અઝીમ.

નથી તાકત ગુનાહોથી બચવાની તથા નથી કુવત નેકી કરવાની સીવાય તે મહા મોટા અણાહના ફઝલથી.

અઝાં અપાઈ રહ્યા બાદ નીચે મુજબ દુરૂદ પઢો.

અલ્લા હુસ્મા રબ્બ હાઝેહિદ્દ દઅવતીત તામ્મતે
વસ્સલા તીલ ક.એમતે આતે મેહમ્મ દનીલ વસીલતા વલ
ફઝીલતા વખઅસહો મકામમ મહમુદનીલ્લી વઅદતહુ.

ઓ અણાહ આ બધી પુષ્કર માટે તથા નમાઝ કાયમ માટે આપ મહમદ (સ) ને વસીલો તથા બુઝરગી તથા ઉડાવ તેને મુકામે મહમુદ પર જેનો તે વાયદો આપ્યો છે.

એકામત

હઝરત રસુલુલ્લાહે (સ) ફરઝ નમાઝ મસજીદમાં જમાઅત સાથે પઢવાની સખત તાકીદ ફરમાવી છે. બે યા વધુ માણસો હોય તો જમાઅત થઈ શકે છે અને તેનો સવાબ એકલા પઢવા કરતાં ૨૭ ઘણો વધારે છે.

અઝાં અપાઈ રહ્યા બાદ નમાઝીઓ લેગા થયા પછી પે-
હલી સફમાં અઝાં આપનાર યા તેના હુકમથી બીજો કોઈ બી
શખસ ઇમામની પાછલ ઉભો રહી કીબલા તરફ મોંઢ કરી
કાનમાં આંગલીઓ નાખ્યા વગર એકામત કહે. એકામત અ-
ઝાં મુજબજ છે ફરક એટલો કે હૃદય અલલ ફલાહ પછી કહ-

કામતીસ સલાહ બે વાર કહે. અકામત જરા જલદી જલદી પઢવી જોઈએ.

નમાઝના વખતો

નમાઝ નીચે મુજબ પાંચ જુદે જુદે વખતે પઢવી જોઈએ.

- (૧) નમાઝ ફજરની પહરોઢયુ ફાટવાથી તે સુરજ ઉગવા આગમજ જેમાં પહેલે ૨ રકઅત સુનત પછી ૨ ફરજ પઢવી.
- (૨) નમાઝ ઝોહરની સુરજ ઢલ્યા પછી આસરે ૧૨૧ થી ૩૧૧ વાગા સુધી. એમાં પહેલે ૪ રકઅત સુનત ૪ ફરજ ૨ સુનત પઢવી.
- (૩) નમાઝ અસરની ઝોહરનો વખત વીતી ગયા પછીથી તે સુરજ અસ્ત પામવા અગાઉ. ટુકા દીવસોમાં આસરે ૪ વાગા બાદ તથા લાંબા દીવસોમાં ૪૧૧ વાગા બાદ જેમાં ૪ રકઅત ફરજ પઢવી. અને તો એની પહેલે ૪ રકઅત સુનત પઢો તો બહુ સાફ છે.
- (૪) નમાઝ મઘરીબની સુરજ અસ્ત પામ્યા પછી તુરત જેમાં ૩ રકઅત ફરજ ૨ સુનત પઢવી.
- (૫) નમાઝ ઇશાની મઘરીબનો વખત ગુજર્યા પછીથી પહરોઢયુ ફાટવા આગમજ જેમાં ૪ રકઅત ફરજ ૨ સુનત ૩ વીતર તથા તે પછી ૨ રકઅત નફીલ નમાઝ બેસીને પઢવી.

એ ઉપરાંત મધરાતની તહજજુદની નમાઝ બે ફરજ નથી પણ સુનત છે અને પઢવામાં બહુજ સલાખ છે. રાતના સુતા પછી તે પહરોઢયુ ફાટવા આગમજ જ્યારે બી આંખ ઉઘટે ત્યારે. એની ૮ રકઅત છે જે બંને કરીને ૪ વખતમાં પુરી કરવી જોઈએ. શરૂઆતમાં ગમે તો બંને રકઅતથી આદત કરો. પણ ઝડૂર પઢતાં રહેવાની ડોશીશ કરવી જોઈએ. (એ ઉપરાંત નફીલ નમાઝો જ્યારે અને જેટલી અને તેટલી પઢવામાં બહુ સલાખ છે)

નમાઝ પઢવાની રીતી

કીમલા તરફ મોંઢ કરી ઉભા રહી બેઉ હાથના અંગુઠા કાનના નીચલા ભાગને લગાડી તકબીરે તહરીમા નીચે મુજબ પઢે.

અલ્લાહો અકબર (અલ્લાહ સૌથી મોટો છે.) તે પછી જમનો હાથ ઢાળા હાથની ઉપર નાફની નીચે અથવા છાતી ઉપર રાખી સીજદાની જગ્યાએ નજર રાખી નીચે મુજબ સના પઢે.

સુબહાનકા અલ્લાહ હુમ્મા વબે હમ્દેકા વતખારક અસમોકા વતઆલા જદદોકા વ લાઇલાહા ધયરોકા.

(પાક છે તું ઓ અલ્લાહ તથા તારીફ છે તારી તથા ખુબી વંતુ છે નામ તારૂ તથા ખુલંદ છે મરતબો તારો તથા નથો કોઈ ખરો પુબ્ય સીવાય તારા.)

પછી કહે અઉઓ બિલાહે મિનશ શયતાનિર રજીમ.

(પનાહ માંગુ છું હું અલ્લાહની સાથે ધુતકારેલા શેતાનથી.)

પછી બિસમિલ્લા હિર રહમા નિર રહીમ પઢી સુરે ફાતેહા પઢવું છેલ્લે આમીન કહી બીજો કોઇ સુરો જે ચાદ હોય તે બિસમિલ્લાહિર રહમાનિર રહીમ કહી પઢવું તે પછી અલ્લાહો અકબર કહીને રૂકુમાં જવું એટલે વાંકા વલી બેઉ હાથોથી બેઉ કુંટણો મજબુત પકડવા અને નઝર પગો તરફ રાખી ઓછામાં ઓછા ત્રણ વાર નીચલી રૂકુની તસબીહ પઢે.

સુબહાન રઝબીયલ અઝીમ.

(પાક છે અમારો પરવરદીગાર મોટી અઝમતવાલો)

પછી સમી અલ્લાહો લેમન હમીદાહ કહેતાં ઉભુ થવું (અલ્લાહ સાંભલે છે જે તેની તારીફ કરે છે)

પછી ખેડ હાથો છુટા કરી ટટાર ઉભો રહે ને કહે.
રજખના લોકલ હમદ.

(ઓ અમારા પરવરદીગાર તારીફ તારેજ માટે છે)

પછી અલ્લાહો અકબર કહેતા સીજદામાં જાય અને ઓ-
છામાં ઓછા ત્રણ વાર નીચલી સીજદાની તસબીહ પઢે

સુખહાન રજખીયલ આલા.

(પાક છે અમારો પરવર દીગાર ખુલ્લું મરતખાવાલો)

પછી અલ્લાહો અકબર કહેતા સીજદામાંથી ઉઠી બેસે એવી
રીતે કે જમના પગલું તથ્યુ ઉભુ રાખે ને દાખા પગના તથ્યાને
સુવાડો તે પર બેસે અને એ દુઆ પઢે.

અલ્લા હુમ્મ ગફીરલી વર હમની બહદીની વર ફ-
અની વજખુરની વરઝુકની.

(ઓ અલ્લાહ મારા ગુનાહ માફ કર તથા માન પર રકમ
કર તથા મને હીદાયત કર તથા મારી ખુલ્લદી કર મારા નુકસા-
નોની લરપાઈ કર તથા મને રીઝક આપ.)

પછી અલ્લાહો અકબર કહેતાં બીજો સીજદો કરે અને
પેહલા સીજદા માફક સીજદાની તસબીહ પઢી અલ્લાહો અકબર
કહેતાં ઉભો થાય. એટલે એક રકઅત પુરી થઈ. બીજી રકઅતમાં
મિસમિલ્લા હિર રહમાનિર રહીમ પઢી સુરે ફાતેહા તથા બીજો
કોઈ સુરો પઢી રૂકુમાં જઈ બે સીજદા કરે પેહલી રઅકત
મુજબ. પછી અલ્લાહો અકબર કહેતાં ઉઠી ન જવું પણ ત્યાંજ
બેસી રહેવું જેવી રીતે પેહલા સીજદા પછી બેસવામાં આવે
છે તેમ (જેને બહુસ કહે છે) તે પછી નીચે મુજબ અત-
હીયાત પઢે.

અત્તહીયાતો લિલ્લાહે વસ્ત્તલવાતો વતતૈયેબાતો અ-

સ્પર્શભો અલયકા અઘયો હન નખીયો વરહમતુણાહે બ-
રકાતોહ. અસ્પર્શભો અલયના વઅલા ઈખાદિલ્લા હિસ્સા
લેહીન. અશહદો અણાએલપહા ઈત્ત લણાહો. વ અશહદો
અન્ન મોહમ્મદન અખદોહુ વરસુલોહ.

(સર્વે બંદગી ઝખાનની બદનની તથા પાક માલની અણાહ
માટે છે. સલામતી હોજે તમારા પર અએ નખી તથા અણાહની
રહેમત તથા બરકત. સલામતી હોજે મારા પર તથા અણાહના
નેક બંદાઓ પર. હું શાક્ષી આપુ છું કે નથી કોઈ પુન્ય સીવાય
અણાહ અને હું શાક્ષી આપું છું કે મહમદ (સ) તેનો બંદો
તથા રસુલ છે) જ્યારે આ છેલ્લો શહાદતનો કલમો પઢો તો
શહાદતની આંગલી ઉપાડવી.

તે પછી નમાઝ ૩ યા ૪ રકઅતની હોય તો અણાહો
અકબર કહેતાં ઉલા થવું અને બાકીની એક યા બે રકઅત હોય
તે ઉપર મુજબ પઢી લેવી. ફરઝ નમાઝ હોય તો ત્રીજી અને
ચોથી રકઅતમાં સુરે ફાતેહા પછી બીજે કોઈ સુરે પઢવાની
ઝરૂર નથી.

નમાઝ ૨ યા ૩ યા ૪ રકઅતની હોય તેટલી ઉપર મુજબ
પઢી અત્તીહીયાત પછી નીચે મુજબ દોરૂદ પઢવું.

અણાહુમ્મા સલ્લેઅલા મોહમ્મદીવ વ અલા આલે
મોહમ્મદીન કમા સલ્લ લયતા અલા ઈખ્રાહીમા વ અલા
આલે ઈખ્રાહીમા ઈન્નકા હમીદુમ મશ્હુદ. અલ્લા હુમ્મા
બારેક અલા મોહમ્મદીવ વ અલા આલે મોહમ્મદીન કમા
બા રકતા અલા ઈખ્રાહીમા વ અલા આલે ઈખ્રાહીમા
ઈન્નકા હમીદુમ મશ્હુદ.

(ઓ અણાહ રહેમત મોકલ મહમદ પર તથા મહમદની
આલ પર જેવી રહેમત મોકલી તે ઈખ્રાહીમ પર તથા ઈખ્રાહીમની
આલ પર. ખચીત તુંજ તારીફ લાયક યુઝરગીવાલો છે.

ઓ અલ્લાહ બરકત મોકલ મહમદ પર તથા મહમદની આલયર જેવી બરકત મોકલી તે ઇબ્રાહીમ પર તથા ઇબ્રાહીમની આલ પર. ખચીત તુંજ તારીફ લાયક બુઝરગીવાલો છે.)

તે પછી કોરાન અથવા હદીસની અથવા જે દુઆ યાદ હોય તે પઠવી. જેમાંની દુ'ક દુઆઓ નીચે મુજબ છે.

અલ્લા હુસ્મ ગરેરહી વલેવાલે દેયા વલેમન તવા-લેદા વલે જમીઇલ મૈમેનીના વલ મૈમેનાત વલ મુસલે-મીના વલ મુસલેમાત બે રહમતેક યા અર રહમર રહેમીન.

(ઓ અલ્લાહ તું મારી બક્ષ મને તથા મારા માબાપ જે-ઓએ મને જન્મ આપ્યો તેઓ પર રહમ કર તથા તમામ મો-અમીન મરદો તથા ઓરતો તથા મુસલમાન મરદો તથા મુસ-લમાન ઓરતોને તારી મહેરબાનીથી, ઓ ઘણી રહેમ કરનારા રહેમાન.)

રખખના આતેના ફિદ દુન્યા હસનત'વ વફિલ આખે-રતે હસનત'વ વ કેના અઝાબન નાર

(ઓ અમારા પરવરદેગાર તું અમને દુન્યામાં લલું આપ તથા આખેરતમાં લલુ આપ અને અમોને આગના અઢાબથી બચાવ.)

પછી જમણી તરફ મોંહ ફેરવે અને કહે.

અસ્સલામો અલ્લયકુમ વ રહેમતુલ્લાહ.

(સલામતી તમારા પર તથા રહમત અલ્લાહની) પછી ઠાબી તરફ મોંહ ફેરવી એજ મુજબ કહે.

વિતરની નીમાઝ.

ઇશાની નમાઝ બાદ વિતરની ત્રણ રકઅત નમાઝ પઠવી વાજીબ છે જેની રીતી ઉપર મુજબજ છે ફરક આખરી રકઅતમાં

એ છે જે સુરે ફાંતેલા તથા ખીજો સુરો પઢયા ખાદ અણાહો
અકબર કહી કાને હાથ લગાડી પાછા હાથ ખાંધી નીચલી દુઆએ
કુનુત પઢે.

અલ્લાહુમ્મા ઇન્ના નસતમનોકા વ નસતગરેરોકા વ-
નો મેનોબેકા વ ન તવક્કલો અલ્લયકા વનુસની અલ્લયકલ
ખેર વ નશ કોરોકા વ લા નક શેરોકા વ નખલઓ વ
નતરોકો મંચ યફે જોરોકા. અલ્લાહુમ્મા ઇન્થાકા નઅબોદો
વ લકાનો સલ્લી વ નસજોદો વ ઇલ્લયકા નસઆ વ નહરેદો
વ નરજુ રહમતકા વ નખશા અઝાબકા ઇન્ન અઝાબકા
ખિલ કુફેફારે મુલહિક.

(યો અલ્લાહ અમો તારાથી મદદ માંગીએ છીએ અને
તારીજ ખખશીશ માંગીએ છીએ અને તારા પર ઇમાન લાગ્યે
છીએ અને તારા પર બરોસો રાખ્યે છીએ અને તારા વખાણ
કર્યે છીએ અને તારો શુકર કર્યે છીએ અને તારો ઇનકાર
કરતા નથી અને દુર થઈએ છીએ તથા છોડી દઈએ છીએ તેને
જે તારી નાફરમાની કરે. યો અલ્લાહ અમો તારીજ ખંદગી
કરીએ છીએ અને તારાજ માટે નમાઝ તથા સીજદો કરીએ છીએ
અને તારીજ તરફ દોડીએ છીએ. અને સેવામાં હાજર છીએ
અને તારી રહેમતના ઉમેદવાર છીએ અને તારા અઝાબથી ડરીએ
છીએ. ખેશક તારો અઝાબ કાફરોને મલનાર છે)

અગર ઉપલી દુઆ યાદ ન હોય તો નીચલી દુઆ ત્રણ
વખત પઢવી.

રખમાના આતેના ફિદ દુન્યા હસનત'વ વફિલ આખે
રતે હસનત'વ વફેના અઝાબન નાર. (એનો તરજુમો ઉપર
થઈ ચુકો છે.)

જુમાની નમાઝ.

જુમાના દીને શુસલ કરી સારો પોશાક પહેરી (જે હોય

તે) ખુશખો લગાડી પછી મસજીદમાં જવું ત્યાં શરૂઆતમા ૪ રક અત સુનત કબલલ જુમા પઢવી તે પછી ખુતબો પઢાયા બાદ જમા અત સાથે ૨ રકઅત જુમાની ફરજ નમાઝ પઢવી. પછી સુનત ૨ યા ૪ રકઅત બઅહલ જુમા પઢવી. જુમાની નમાઝ વીસે તથા ખુતબો સાંભલવા વીસે સખત તાકીદ છે. જુમાની નમાઝ પઢયા પછી ઝોહરની નમાઝ પઢવાની ઝરૂર નથી. જુમાના દીને અસ-રથી મગરીબ થાય તે દરમ્યાન દોરૂદ શરીફ તથા ઝિકરે ઇલાહી તથા હુઆ વગેરેમાં મથશુલ રેહવું બહુજ સાફ છે.

ઈદની નમાઝ.

ઈદુલ ફિતર યા રમઝાન ઇદના દીને શુસલ કરવું, સારો પોશાક પેહરવો, ખુશખો લગાડી, કાંઈ મીઠી ચીઝ ખાવી, ફીતરો આપવો તથા નીચે મુજબ તકબીર કહેતાં ઇદગાહ જવું તથા જમા અત સાથે બે રકઅત સુનત નમાઝ પઢવી ને પછી ઇમામ ખુતબો પઢે તે સાંભલવું.

ઈદુલ અઝહા યા બકરી ઇદના દીને બી ઉપર મુજબ પાક સાફ થઈ ખુલંદ આવાઝે નીચલી તકબીર પઢતાં ઇદગાહ જવું અને જમાઅત સાથે બે રકઅત સુનત નમાઝ અદા કરી તે પછી ખુતબો સાંભલવો. એ દીવસે ઇદની નમાઝ પછી કુરબાનીનો ગોશત ખાવું સુનત છે તે અગાઉ બનતા સુધી કાંઈ ન ખાવું જોઈએ. અરફા એટલે ઇદની એક દીવસ અગાઉ તા. ૯મી ઝીલ-હજની સવારથી તા. ૧૩ મીની અસર સુધી દરેક ફરજ નમાઝ પછી સલામ ફેરવી ખુલંદ અવાઝથી નીચલી તકબીર ૩-૩ વખત પઢવી વાજીબ છે.

તકબીર.

અલ્લાહો અકબર અલ્લાહો અકબર લા ઇલાહા ઇલ્લા હાહ વલ્લાહો અકબર અલ્લાહો અકબર વલિલ્લાહિલ હમ્દ.

બાહેર ખખર.

ઇસલામ અને તેનો રૂહાની ખખરો.

આ તે લાખાણ છે કે જે આ ઝમાનામાં બાહેર થયેલા ખુદાતઆલા તરફ મહાન પ્રતીનીધી તરફથી લાહેર ખાતેની મહાન મઝહબી કોનફરેસમાં વાંચી સંભલાવવામાં આવ્યો હતો. કોનફરેસ તરફથી નીચલા પાંચ સવાલો મુકરર થયા હતા.

(૧) ઇનસાનની સ્વભાવીક, અખલાકી તથા રૂહાની હાલતો.

(૨) મોત પછી ઇનસાનનો શું હાલત હોય છે.

(૩) આ દુન્યામાં ઇનસાનની ઝીંદગીની મુજબ મતલબ અને તે કેવી રીતે ખર આવે ?

(૪) શરીઅત મુજબ અમલ કરવાથી આ ઝીંદગીમાં તથા ઝીંદગી બાદ શું અસર પડે છે ?

(૫) ઇલિમ તથા મઅરફતના સાધનો શા છે ?

ખુદાના પ્રતીનીધીએ આપેલા જવાબોનું સંકેત્યું.

શરૂઆતનો વીવેચન—હરેક મઝહબના હીમાયતીએ પોતાના મઝહબની ખુબીના દાવાની દલીલ તેજ મઝહબો કીતાબના હવાલા સાથે આપવી.

પેહલો સવાલ. ઇનસાનની સ્વભાવીક અખલાકી તથા રૂહાની હાલતો.

નફસે અમ્મારા—નફસે લબ્બામાહ—નફસે મુતમઈનાહ—રૂહ શરીરમાંથી ઉત્પત્ત થઈ છે બાહેરથી નથી આવતી—કોરાને શરીરની તઅલીમ કેવી રીતે ઇનસાનની હાલત મુધારે છે—ઇસલામની હકીકત—સ્વભાવીક તથા અખલાકી હાલતમાં ફરક—ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) ડું બાહેર થવું અને દુન્યાની તે વખતની

હાલત-કોશને ચરીફ બીજી ખુદાઈ કીતાબો કરતાં શ્રેષ્ઠ કાંચ ?
 અરબી ભાષા તમામ ભાષાઓની માતા છે-દુકરનું માંસ ચા માટે
 હરામ કરવામાં આવ્યું ? ઇનસાનની અખલાકી હાલતો-પાક દા-
 મની-સલાહસંપ-સબ્યતા-માફ-પરોપકાર-ખાહુરી-સચાઈ-
 સખર-લોકો માટે હમદરદી-ખુદાની હસ્તીની તલાય-મુરજ અંદ્ર
 વગેરે ખોટા પુખ્ત છે-ખુદાનો હસ્તીની ખરો ખાત્રી તેના તરફના
 કલામેથીજ થઈ શકે-ખુદા હમણા બી વાત કે છે જેવી રીતે
 તે આગળ વાત કરતો હતો-કોશને ચરીફજ એક સંપુરણ ત-
 અલીમવાળી કીતાબ છે-ખુદાતઆલાની હસ્તીની પાંચ ઉત્તમ
 હલીલો-ખુદાતઆલાની સીફતોનો બયાન-ઇનસાનની રૂહાની
 હાલતો-ખેહશતી ઝીંદગી આ દુન્યામાંજ હાંસલ કરવો બેઇએ-
 ઇનસાનમાં થતો ચમતકારીક ફેરફાર-ખુદાતઆલાના મેલાપની રાહ-
 મુરે ફાતેહાની તફસીર-ખુદાના આશીરવાદ કોણ પર ઉતરે છે ? બે
 ખેહશત એક અત્રે બીજી આખેરતમાં-સત્યનો ઇનકાર કરનારા
 દુન્યાદાર ઇનસાનોના પગમાં બેડી-ગળામાં તોક-ઘીલમાં આગ-
 ઇસલામી ખેહશત-બાગ અને નેહર-ઇલિમ અને અમલ-સત્યનો
 ઇનકાર કરનારા મગફૂરોનો ફેજ-ખુદાતઆલા સાથે રૂહાની તથા
 સંપુરણ સંબંધ હાંસલ કરવાની રીતી.

બીજો સવાલ-મોત પછી ઇનસાનની શું હાલત હોય છે ?

મોત પછીની ત્રણ હાલતો-ખરખખ-મરવા પછી રૂહને મ-
 જતો ચરીર-ખુદાઈ કલામેમાં મુરદાંથી મુરાદ શું છે ? કયામત-દો-
 ઝખની ૭૦ ગઝ લાંબી સાંકળની હકીકત-ખેહશતની હકીકત-
 આવતી જેહાંનમાં અંત વગરના ચહહતા દરબખ.

ત્રીજો સવાલ-આ દુન્યામાં ઇનસાનની ઝીંદગીની મુજ
 મતલબ અને તે કેવી રીતે ખર આવે ?

ઇનસાનની પેદાયશનો મુજ હેતુ ખુદાને ઝોળખવું. તેની
 પરસ્તીશ કરવી. અને તેની મરજીને સહંતર આધીન થઈ બહુ-
 આ ઝીંદગીની મુજ મતલબ ખર લાવવાના આઠ સાધનો.

ચોથો સવાલ—શરીરત મુજબ અમલ કરવાથી ઝીંદગીમાં તથા ઝીંદગી બાદ શું અસર પડે છે ?

સંપુરણ શરીરત મુજબ અમલ કરવાથી ઇનસાન સંપુરણ બને છે—સંપુરણ ઇનસાનની સીક્તો—ખુદાતઆલાના કસમોમાં સમાયલી ઉંડો શીલસુશી—ખુદાની વહી આસમાની પાણી છે—ઇનસાનની અકલ ઝમીની પાણી છે—ખુદા તરફથી વહી ઇલહામ પામનાર ઝહેર થાય ત્યારે તે ઝમાનાના લોકો ઉપર થતી અસર.

પાંચમો સવાલ—ઇલમ તથા ખુદાની મઅરેફતના સાધનો શા છે ?

ઇલમના ત્રણ પ્રકારના હરબન—ખુદાના ખ્યારા બંદાઓને ખુદા તરફના ઇલહામોની નવાઝેશ થાય છે—ખુદાઈ ઇલહામ તે મનમાં આવી પડતો ખ્યાલ નથી—ખુદાતઆલાએ મારા ઉપર એ નવાઝેશ કરી છે કે જેથી હું દુન્યાને ઝનો પતો બતાવું—ખુદાના ખ્યારા ઝો ઉપર પડતા સંકટોમાં સમાયલો લેલ—ખરો ઇલમ તે જે અમલની કસોટીમાં પોતાનો ઝલકાટ દેખાડે—ઇસલામના મહાન પેગમ્બર (સ) ને મલેલા બે કીસમના ઝમાના—એક મુસીબતનો બીજો ફતેહ મંદીનો—ઇસાઇ માન્યતાનો રહ—લોકોને ગુનાહોથી બચાવવા આપઘાત કરવામાં કશી હાનેશ મંદી નથી—ઇસલામી જેહાદની હકીકત—સારાંને નર-સાંથી કોઈ બી લોગે બચાવવું અવશ્ય છે.

હરેક ગુજરાતી બાણુનારે એ કીતાબ ઝરૂર વાંચી
જેવી બેધએ.

એની બીજી આવૃત્તી ૩ ૧૧ માં નોચલે ઠેકાણેથી મળશે.

(૧) આહમદયા મુસલીમ એસોસીએશન.

મેમની બીલડીંગમાં—મેલાસીસ રોડ—મુંબઈ

(૨) ધો મેનેજર બુક ટીપો. કાઢયાન (પંબબ)

THE TEACHINGS OF ISLAM.

HAZRAT MIRZA GHULAM AHMAD.

The Promised Massiah and Mahdi, and Founder of the Ahmadiyya Movement, Qadian.

This book deals with the following five fundamental doctrines of religion from the Muslim point of view :—

(1) The physical, moral and spiritual condition of man. (2) The state of man in the after life. (3) The real object of the existence of man and the means of its attainment. (4) The effect of actions in the present life and the life to come, (5) The sources of Divine knowledge.

OPINIONS.

Late Count Tolstoy expressed the following opinion on one of its parts :—“ I approved very much two articles.—How to get rid of ‘Sin’ and ‘Life to come.’ The idea is very profound and very true.

Theosophical Book Notes :—“ The best and most attractive presentation of the faith of Muhammad which we have yet come across. ”

The Indian Spectator :—“ An exposition of the teachings of the Koran in a very attractive form .....there is nothing disputatious and nothing which is not drawn direct from the Koran. ”

The English Mail :—“ A summary of really Islamic ideas. ”

The Indian Review :—“ A very entertaining and pleasant reading, lucid, comprehensive and phi-

losophical.....evokes admiration. The book deserves to be in the hands of every Muhammadan student and also in the libraries of those who wish to know something of Muhammadan religion, ”

The Spiritual Journal, Boston:—‘Pure Gospel.’

The Bristol Times and Mirror:—“Clearly it is no ordinary person who thus addresses himself to the West.”

The Muslim Review:—“The reader will meet with many true, profound, original and inspiring ideas which would interest the Muslims and Non-Muslims alike. Strongly commended.”

The Scotsman:—“Sure of a welcome by students of comparative religion.

(No English knowing Muslim should be without a copy of this valuable book.)

Price 1-4-0 or 1 sh. 8 d. net.

English Translation of the Holy Quran

With original Arabic Text, English Transliteration and copious explanatory notes and comments most valuable work. In 30 Parts.

First Part Ready Price Rs. 2 or 4 sh.

The Review of Religions.

The chief monthly Organ of the Ahmadiyya Movement which deals with the Islamic and Non-Islamic questions and has proved invaluable not only as a help to the educated Muslim to understand his religion aright but also as giving reliable first hand information to Non-Muslims.

Annual Subscription Rs. 6 or 8 sh.

The above can be had from THE MANAGER,

"Review of Religio n"

QADIAN, Punjab.

The Moslem Sunrise.

A Quarterly Organ of THE AHMADIA MOVEMENT
Published in America by Dr. MUFTI MUHAMMAD
SADIQ B. PHILL, A. S. P., F. P. C. LONDON F. C.
CHROM M. R. A. S.

Annual Subscription \$ 1-00 (ENGLAND 5/- INDIA Rs. 5/-)

Al Masjid 4448 Wabash Ave Chicago Ill U. S. A.

Also from Qadian, Punjab, India.

THE AL-BUSHRA.

A Weekly Organ of THE AHMADIA MOVEMENT,
Published in English by

CHOUDHRY GHULAM MOHOMMAD, B. A.

Annual Subscription Rs. 9/-

Qadian, Punjab, India.

THE MESSAGE.

A Weekly Organ of THE AHMADIYYA MOVEMENT

Published in English and Tamil.

Annual Subscription Rs. 3/-

Apply :—THE MANAGER, THE MESSAGE,
30, Shorts. Roads, Colombo, (CEYLON).

REVUE DE I LAMIC.

A Fortnightly Organ of the AAMADIYYA MOVEMENT

Published in French by

THE ANJUMAN-E-AHMADIYYA,
Rose Hill, Mauritius.

The following useful books can be had from the Manager.
“ Book Depot Ta’lif-o-Isha’ at ” Qadian, Punjab, India.

Rs. A. P.

1. Teachings of Islam, a philosophical discussion of the teaching of the Holy Quran, by the Promised Messiah, pp. 196 (bound.) 1—4—0
2. Ahmad, and his Teachings, selections from the writings of Promised Messiah, pp. 500 (bound) 4th Edition. ... 3—0—0
3. Ahmad, the Messenger, of the Latter Days, a brief account of the life of the Promised Messiah, by Hazrat Mirza Bashir-ud-Din Mahmud Ahmad, second successor of the Promised Messiah, pp. 68. ... 0—8—0
4. A Present to H. R. H. the Prince of Wales by second successor to the Promised Messiah. 2—0—0
do. Urdu Edition, 1—10—0
5. A Present to Kings, an epistle to H. E. H. the Nizam of Hyderabad, by the second successor

of the Promised Messiah, explaining the need and object of the Ahmadiyya Movement, pp. 89 0—8—0

6. Non-Co-operation and Islam, by Hazrat Khalifatul Masih II. ... .. 1—2 0
7. Islam and other Faiths, by Hazrat Mirza Bashir-ud-Din Mahmud Ahmad, second successor of the Promised Messiah, pp. 42. ... .. 0—6—0
8. The Future of Turkey, by Hazrat Khalifatul-Masih II. ... .. 0—4—0
9. Islam *versus* Civilization by Hazrat Khalifatul-Masih II. ... .. 0—2—0
10. The Turkish Peace and the Muslims' Duty, by Hazrat Khalifat-ul-Masih II. ... .. 0—4—0
11. The Message of Peace, a way to bring about peace between Hindus and Muslims, the last writing of the Promised Messiah, pp. 36. 0—2—0
12. The Will of the Promised Messiah, a prophecy of his death and directions for his followers, by the Promised Messiah, pp. 32. ... .. 0—2—0
13. Extracts from the Holy Quran beautifully arranged under important headings. (bound) 1—8—0
14. What the Ahmadiyya Movement has done for the Government by M. Sher Ali, B. A., pp. 20 0—2—0
15. What distinguishes Ahmadis from Non-Ahmadis, by M. Sher Ali, B. A. pp. II. 0—2—0
16. The Islamic Mode of Worship (illustrated)... 0—8—0
17. The Imam of the age with a reward of Rs. 10000 0—4—0
18. How to achieve true success. ... .. 0—2—0

